

සුත්‍රානන්තරපිටකයෙහි

24 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගන්සභියේ දසවැනි වූ

ජාතකපාලි

ප්‍රථම භාගය

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිගේ සිරි පඤ්ඤාසිභාභිධාන

මහානායක සඨවිරයන් වහන්සේ විසිනි

ශ්‍රී බු. ව. 2557

රාජ්‍ය වම්. 2013

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 32

The Twenty-fourth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (7)

24

JĀTAKA PĀLI (I)

With the Sinhala translation by

The Venerable
Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera
The Principal of Siri Vajirañāna
Dharmāyatanaya, Maharagama

Published by

Dharma Chakra Child Foundation

Rerukana Road, Veedagama, Bandaragama -12530, Sri Lanka
Tel: +94 38 2291771, Fax: +94 38 2291253, website: [http:// www.samadhi-buddha.org/](http://www.samadhi-buddha.org/)

Co-published, printed and donated by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F, 55 Hang Chow South Rd. Section 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: +886 2 23951198, Fax: +886 2 23913415

Email: overseas@budaedu.org; Website: [http:// www.budaedu.org/](http://www.budaedu.org/)

B.E. 2557

C.E. 2013

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණය කිරීම.

බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හැඳින්වීම සඳහා අනාදිමත් කාලයක සිට විවිධ යෙදුම් යොදා ගෙන ඇත. ධම්ම, ධම්ම-චිතය, බුද්ධ වචන, පාවචන බුද්ධානුසාසන ආදිය මින් සමහරකි. දුම්ම - චිතය වැනි යෙදුම් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින්ම යොදාගෙන ඇත. මේ ධම්ම චිතය අඩංගු වී ඇත්තේ ත්‍රිපිටකයෙහිය. පිටක යන්න කුඩය, භාජනය යන අරුත්වල පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන් හි යෙදේ. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ත්‍රිපිටක නැතහොත් පාලි භාෂාවෙන් තෙපිටක යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එවන් පිටක තුනකින් සමන්විත එකතුවකි. පාලි ත්‍රිපිටකය බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ඉගැන්වීම් අඩංගු පැරණිතම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය මගින් පිළිගනු ලැබේ.

විරාගත ථේරවාද සම්ප්‍රදාය වන්නේ ත්‍රිපිටකය බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසක් ගතවුණු පසුව මහා කස්සප මහා රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අජාතකුඤ්ඤ මහරජතුමන්ගේ ප්‍රධාන දායකත්වයෙන් රජගත නුවර වේහාර පර්වත අසබඩ සප්තපර්ණී ගුහාවෙහි පන්සියයක් මහරහතන් වහන්සේගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී සථිකයන්ගේ කොට අනුමත කෙරුණු බවය. මෙම ත්‍රිපිටකය සමන්විත වන්නේ චිතය පිටකය, සුත්ත පිටකය හා අභිධම්ම පිටකය යන පිටකතුයෙනි.

මෙසේ ප්‍රථම සංගායනාවේදී ඊට සහභාගි වුණු මහා රහතන් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේලා විසින්ම ඒකමතිකව පිළිගනු ලැබුණු ත්‍රිපිටකය එතැන් පටන් රහතන් වහන්සේලා කණ්ඩායම් මගින් මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු අතර, ඉන් වසර සියයකට පසු කාලාශෝක රජු දවස විශාලා මහනුවර පැවැත්වුණු දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී හා ඉන් අනතුරුව ධර්මාශෝක රජු සමයේ දී පාලි පුත්‍ර නගරයේ දී පැවැත්වුණු තුන්වන සංගායනාවේ දී ද සථිකයන්ගේ කොට අනුමත කරනු ලැබිණි.

මිහිඳු මහා රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛව ධර්ම දූතයන් වහන්සේලා විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එනු ලැබුණේ මෙලෙස සංගීති තුනකදී සථිකයන්ගේ කාරනු ලැබ, අනුමත කෙරුණු ත්‍රිපිටකයය. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ද අඛණ්ඩව මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාව අඩංගු ත්‍රිපිටකය ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී පමණ වළගම්බා රජු දවස මාතලේ අළුවිහාරයේ දී ග්‍රන්ථාරූඪ කෙරුණු බව වංස කථාවල දැක්වේ. දැනට භාවිතයේ පවතින පාලි ත්‍රිපිටකයට පාදක වී ඇත්තේ මෙලෙස මහා සංඝරත්නය විසින් පිවිත පූජාවෙන් ඇප කැපවී නිර්මලව සුරක්ෂිත කොට ගෙන ආ මේ ත්‍රිපිටකයය.

ත්‍රිපිටකයේ චිතය පිටකයට මහා විභංග හා නික්ෂණී විභංග යන දෙකොටස අඩංගු සුත්ත විභංගය ද, මහා වග්ග හා චුල්ලවග්ග යන දෙකොටස අඩංගු ඛන්දකයන් ද පරිවාර නම් කොටස ද ඇතුළත් ය. චිතය පිටකයේ ගොනු කොට ඇත්තේ නික්ෂු-නික්ෂුණී වර්ගව සකසා ගැනීමට අදාල නීති මාලාවන්ය.

ධර්මය අතින් ඉතා වැදගත් වන්නේ සූත්‍ර පිටකයය. මෙයට දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය, අංගුත්තර නිකාය සහ බුද්දක නිකාය අයත් ය.

සුත්ත පිටකයේ අඩංගු ධර්මයේ සාරය ඉතා ක්‍රමවත්ව ඉදිරිපත් කරමින්, විශ්ලේෂණය කොට අර්ථකථන ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ අභිධර්ම පිටකයෙනි. ඊට ධම්මසංගීති, විභංග, ධාතු කථා, පුන්ගලපඤ්ඤත්ති, කථාවත්ථු, යමක, පරිධාන යන ග්‍රන්ථ හත ඇතුළත් ය.

මෙම සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය අද අපට ඉතිරිව ඇත්තේ පුරාණයේ වැඩි විසූ මහා සංඝරත්නය අප්‍රතිහත ධේරියයෙන් හා ඉමහත් කැපවීමෙන් එය සුරක්ෂිත කොටගෙන, ඉමහත් වෙහෙස දරා පුස්තකාල පොත්වල

ලේඛන ගතකොට පුවලිත කිරීමේ හේතුවෙනි. විනයධර - ධර්මධර පුරාණ මහා සංඝයා වහන්සේලා අනුව යමින් වත්මන් මහා සංඝපීතෘවරයන් වහන්සේලා ද ත්‍රිපිටකය ආරක්ෂා කොට පුවලිත කිරීමේ කාර්යභාරයට උරුදුන් හේතුවෙන් ත්‍රිපිටකයෙහි පාලි පෙළ හා එහි සිංහල අනුවාද සකස් කොට පළ කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ධර්මලැදි සැමගේම භාග්‍යයක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැත. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා නම් ශීර්ෂය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් මුද්‍රණය කොට පළ කරන්නට යෙදුණු සිංහල අනුවාදය සහිත මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව පිටපත් අවසන් වී දැන් බොහෝ කලක් ගත වී ඇත.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ලබා ගැනීමට ඉමහත් ආශාවෙන් විශාල පිරිසක් සිටින බව අපට දැනගන්නට ලැබුණි. ත්‍රිපිටකය වීරාත් කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු යෙදීමත්, දහම් ලැදි සැඳහැවත් ගිහි පැවිදි දෙපිරිසගේම ධර්මාවබෝධය සහ ධර්මසංවේගය සඳහා ත්‍රිපිටකය පුවලිත කොට සුලභ කිරීමත් වර්තමාන මහා සංඝයාවහන්සේ මත අනිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන භාරදුර වගකීමකි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට මෙවන් කර්තව්‍යයක අවශ්‍යතාව වඩා ඉස්මතු වී පෙනෙන බව කානටත් පැහැදිලි වනු ඇත.

නොයෙකුත් විද්වත් බෞද්ධ පිරිස් සමඟ කතා බහ කිරීමේදී අපට ඒත්තු ගියේ මෙම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට ගතයුතු ඉතා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ගය නම්, දැනට ලබා ගැනීමට නොහැකි බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ කිරීම බවයි. මෙම අති විශාල කර්තව්‍යය සඳහා මාගේ කාරුණික ඉල්ලීම අනුව තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම ඉදිරිපත් වීම සැඳහැවත් සිංහල පාඨකයින්ගේ මහත් භාග්‍යයක් බව අපේ හැඟීමයි.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ උනන්දුවෙන් පරිශීලනය කිරීම මගින් ධර්මඥානය වර්ධනය කර ගැනීමට මෙන්ම ධර්මික ජීවිත සකසා ගැනීමට ද සැඳහැවත් ඔබ සැම උත්සුක වනු ඇතැයි සිතමි.

නෙරැවන් සඵණිය.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිර

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනපෝති ථේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති
බණ්ඩාරගම ශ්‍රී ලංකා ධර්මවක්‍ර ප්‍රමා පදනමේ නිර්මාතෘ රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම විහාර වාසී

ශ්‍රී ලංකා ධර්මවක්‍ර ප්‍රමා පදනම,
විද්‍යාගම,
බණ්ඩාරගම.

**බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලේ
බෙදා හැරීමේ මහා පුණ්‍ය කර්මය**

**ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක
වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි
තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක**

**ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අනුශාසනා පරිදි
තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම**

මගින් බුද්ධ වර්ෂ 2549 (ක්‍රි. ව. 2005) දී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම මහා පුණ්‍ය කර්මයේ දී ඉත සිහින් කටයුතු කළ පහත සඳහන් මහා සංඝරත්නය හා
උපකාරක පිංචතුන් විශේෂයෙන් සිහිපත් කරමු.

- * පූජ්‍ය අත්තුඩාවේ ඤාණානන්ද නාහිමි
- * පූජ්‍ය කන්ඩක්කුලමේ ධම්මකිත්ති නාහිමි
- * ආචාර්ය පූජ්‍ය පල්ලේවෙල සාරද හිමි
- * ශාස්ත්‍රවේදී පූජ්‍ය කුමුක්ච්චේ පඤ්ඤාකිත්ති හිමි
- * දුර්ගතපති පූජ්‍ය කරගහඋල්පත සුගතනන්ද හිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය නාගොඩ අමරවංශ නාහිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය මධ්‍යත ධම්මසාර නාහිමි
- * පූජ්‍ය ඛඛරැන්දේ ධම්මසිරි හිමි
- * පූජ්‍ය පානදුරේ පසන්න හිමි
- * මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය
- * ජගත් සුමතිපාල මැතිතුමා
- * ආචාර්ය ප්‍රණීත් අබේසුන්දර මහත්මා
- * ද්‍රෝස්තර අරුණ රබෙල් මහත්මා
- * සුජීත් මොහොට්ටි මහත්මා
- * රංජිත් අමරසිංහ මහත්මා
- * ගාමිණී කාරියවසම් මහත්මා
- * අධිනිතියු චන්ද්‍රදාස සුරියාරච්චි මහත්මා
- * ආචාර්ය සෙනරත් විජේසුන්දර මහත්මා
- * මහාචාර්ය චන්ද්‍ර වික්‍රමගමගේ මහතා
- * සිරිසේන සේරත් මැතිතුමා
- * විල්ප්‍රති අබේවර්ධන මැතිතුමා

ධියල දෙනාට හත්තනුයේ ආශීර්වාදයෙන් ධර්මබෝධය උපාලවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

සුභානන්දපිටකේ බුද්දකනිකායෙ

ජාතකපාලි

පඨමො භාගො

සුත්‍රානන්දපිටකයෙහි කුදුගත්ඨයෙහි

ජාතකපාලි

ප්‍රථම භාගය

“තලාගතපසුවේදීතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”

“මහණෙනි, තලාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”

(අධ්‍යුත්තරනිකාය, තිකනිපාත - භරණිවුණ, 9 සූත්‍රය)

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xiii
භූමිමක සමපාදක මණ්ඩලය	xv
සංඛ්‍යාත නිරූපණය	xvii
පාළි භෝධිය	xix
විසය සූචි	xxi-xxxvii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-535
ගාථාදීපාදනුකකමණිකා	537-580
සංඥානාමානුකකමණිකා	581-584
විසෙසපදනුකකමණිකා	585-598

සංස්කාරක නිවේදනය

අප තිලෝගුරු සමමාසමබුදුන් බුද්ධත්වයට පැමිණ පන්සාලිස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි ආකාශගඩ්ගාප්‍රවාහයක් සෙයින් දේශනා කොට වදළ වතුරසීනිසහසුසංඛ්‍ය වූ ධර්මසකන්ධය ශාසනාශාසන නම් වෙයි. ශාසනාශාසනය වූකලී 'සුන්‍ය ගෙය්‍යා' දී අඩග නවයෙකින් පරිමිත කොට බුදුරදුන් විසින් මැ නානාසථානායෙහි ලා වදුරන ලද්දේ ය. නවාඩගයන් කෙරෙහි සත්වැනි අඩගය වූයේ ජාතකාඩගය යි. සාර්ධපඤ්ඤාසන ජාතකයෙකින් පරිමිත වූ ජාතකාඩගය බුදුරදුන් වදළ සත්දහසකට ආසන්න වූ ගාථායෙන් හා අතීත කථායෙන් ද යුක්ත වෙයි. ජාතකපාළියෙහි අටොද්ධාරය දුෂ්කර යැ, බුද්ධානුමත වූ අරී කථාව මැ වහල් කොටගෙන ජාතකාරී නභාගතයුතු වෙයි. සිංහල ජනතාවගේ සද්භාවය සඳහා ජාතක කථායෙන් ලැබෙන පිටුවහල සලකා වීරසිංහප්‍රතිරාජයන් විසින් ජාතකධර්මකථා ඇසිරී කොට සිංහල ජාතක පොත නිපදවන ලද්දේ ය. ජාතකාරීවලොධය සඳහා රාජ- මුරාරීන් ලියූ ජාතක සන්තයකුදු එසේ මැ අන්‍යතර ආචාර්යවරයන් විසින් නිපදවන ලද ජාතක ගැටපදය හා වෙසතුරුද සන්තයද ඇත. මේ හැම කරුණෙකින් මැ ඇත අතීතයෙහි සිට සිංහල ජනතාව සම්භාවනා පූර්වක වැ ජාතක කථා පරිශීලනය කළබව සැලැකිය යුතු වේ.

දෙදහස්පන්සියයේ බුද්ධජයන්හි අනුසමරණය සඳහා පිහිටුවනලද ලඩ්‍යා බොධා මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ ක්‍රියාපද්ධතියෙහි විශිෂ්ටතම වූයේ පාළි ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය සියබසට නභා පළකරවා ලීමේ අති දුෂ්කර කාර්යය වේ. ඒ සඳහා ප්‍රයුක්ත වූ ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය විසින් ජාතකපාළිය ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලායෙහි 30, 31, 32 ග්‍රන්ථ වශයෙන් අංකිත වැ ඇත. එහි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු මහරගම සිරිවජිරඤ්ඤාණ ධර්මායතනාධිපති මඩිඤ් සිරි පඤ්ඤාසිභාහිධාන මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ යි.

වර්තමාන ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ධර්මර මහතෙරවරුන් විසින් ජාතකපාළි පාඨශෝධනය ද කරමින් එහි සිංහල අනුවාදය ද මහත් පරිශ්‍රමයෙන් ශෝධනය කොට මුද්‍රණයට සකස්කරන ලද්දේ ය. එසේ ම ධර්මවෙෂකයනට එලවත් වූ ගාථාදීපාද සූචිය ද සංඥානාම හා විශෙෂපදනුක්‍රමණිකා ද පිළියෙළ කොට ඇත. ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ- මාලායෙහි 30 වැනි ග්‍රන්ථය වූ ජාතකපාළි ප්‍රථම භාගය ප්‍රකාශයට පවුණුවාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ විශෙෂ උදෙසාගය ද ලැබීම අගය කොට සලකමහ.

ශ්‍රී සද්ධම්මච්ඡායාපදානිය සදහා ක්‍රියා කරන ගරු සංඝකෘතීක කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ප්‍රමුඛ සංඝකෘතීක අධිකාරියෙහි සුධිහු ද නිසර මුද්‍රණාලයෙහි කායඝ්-මණ්ඩලය ද මේ සදහා සහාය දෙන හැම පින්වත්හු ද ධර්මදායක කුශල හෙතෙයෙන් සගමොක් සුව ලබන්වා යි ආශංසනය කරමිහ.

ජාතක දෙශනා පිළිබඳ විශේෂ ප්‍රස්තාවනාව තෘතීය භාගයෙහි ලා ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබුගම ලඩිකානඤ්ඤ

මහානායක ස්ථවිර

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක

2526
1983 අගෝස්තු 20 වැනි දින

115, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය,
විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරීන්ගේ ආනන්දමේත්‍රය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අනංගම විද්‍යාවනදපරිච්ඡේදනාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාවායඪ, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පරිච්ඡේදනාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලච්ඡාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශ්‍රී ලංකානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම්පියාධිපති, ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක - කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවත පරිච්ඡේදනාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලංකාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම්පියායෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායඪ, ශාසත්‍රාවායඪ, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාවායඪ උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.ච්චි. - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකපාළි
- අට්ඨකථා - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
- ම.ඡ.සං - මරණීරවෙය් ඡට්ඨසංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි
- සඟා. - තාය්‍යකබර මුද්දිත ජාතකපාළි

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ ා අ ා ා ඉ i ඊ i උ u ඌ ධ ඵ ඒ ඹ ඊ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඛ්ඛා			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤ්ඤා			
ටta	ඨtha	ඳda	ඬdha	ණ්ණා			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	ඞba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	චva	සsa	හha	ළla	ආa
කka	කෘkṛ	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙkē	කෛkṛ
ඛkha	ඛෘkhṛ	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhē	ඛෛkhṛ
ගga	ගෘgṛ	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙgē	ගෛgṛ

CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	කඛkṛkha	ග්‍රtra	මම්‍ඵmpha
කඛkṛkha	භ්‍රbha	ද්‍රdda	මඛ, මඹ mba
කාkya	ඣ්‍රca	ඳ්‍රddha	මඞmṛbha
කිkri	ඡ්‍රඡcha	ද්‍රdra	මම්‍මmma
කචkva	ඣ්‍රඡchja	ඳ්‍ර, ච්‍රdva	මඞmṛha
කඛkṛhya	ඣ්‍රඣchjha	ධ්‍රdṛhva	ය්‍ර, ය්‍රyya
කචkṛhva	ච්‍රha	න්‍රnṛta	ය්‍රyha
කඟgga	ච්‍ර, ච්‍රjha	ඡ්‍රnṛtha	ල්‍රlla
කඝggha	ච්‍රඳṛḍa	ඡ්‍රnda	ල්‍රlya
කඞṅka	ච්‍රඳṛḍha	ඡ්‍රndṛha	ල්‍රlha
ග්‍රgra	භ්‍රභ්‍රbha	න්‍රnṛna	ච්‍රwha
ච්‍රඛkṛha	භ්‍රච්‍රchja	න්‍රnṛnha	ස්‍රssa
ච්‍රඞṅga	භ්‍රච්‍රchtha	ඡ්‍රppa	ස්‍රsma
ච්‍රඞṅgha	භ්‍රච්‍ර, ච්‍රnda	ඡ්‍රppha	ස්‍රsva
ච්‍රචcca	න්‍රntta	ඞ්‍රbba	භ්‍රhṛma
ච්‍රඡccha	ඡ්‍රnttha	ඞ්‍රbbha	ච්‍රvha
ඡ්‍රjja	ඡ්‍රntva	ඞ්‍රbra	ඡ්‍රvṛha
ඡ්‍රඞjḥha		මම්‍ඵmpha	

ා ා ා i ා i ා u ා ධ ඵ ඒ ඵ ඵ

ජාතික පාලි

පඨමො භාගො

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2 - 61

1. අපඤ්ඤාවග්ගො 2-5

ජාතික සංඛ්‍යා	ජාතිකනාම	පිට්ඨක
1.	1. අපඤ්ඤක ජාතිකං	2-3
2.	2. වණඤ්ඤපථ	2-3
3.	3. සෙරිවාණිජ	2-3
4.	4. වූලලසෙට්ඨි	2-3
5.	5. තණ්ඩුලනාළි	4-5
6.	6. දෙවධම්ම	4-5
7.	7. කට්ඨභාරි	4-5
8.	8. ගාමණී	4-5
9.	9. මධ්‍යදෙව	4-5
10.	10. සුඛවිභාරි	4-5

2. සීලවග්ගො 6-9

11.	1. ලක්ඛණමිග ජාතිකං	6-7
12.	2. නිග්‍රොධමිග	6-7
13.	3. කණ්ඩින	6-7
14.	4. වාතමිග	6-7
15.	5. බරාදිය	6-7
16.	6. නිපලලසමිග	6-7
17.	7. මාචත	8-9
18.	8. මතකහත්ත	8-9
19.	9. ආයාචිතහත්ත	8-9
20.	10. නලපාන	8-9

3. කුරුඳුගවග්ගො 10-13

21.	1. කුරුඳුගමිග ජාතිකං	10-11
22.	2. කුඤ්ඤුර	10-11
23.	3. භොජාජාතිය	10-11
24.	4. ආජ්ඣාස	10-11
25.	5. තිස්ස	10-11

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

3. කුරුඳුග වග්ගො 10-13

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
26.	6. මහිලාමුඛ	10-11
27.	7. අභිණ්ණ	12-13
28.	8. නන්දවිජාල	12-13
29.	9. කණ්ණ	12-13
30.	10. මුනික	12-13

4. කුලාවකවග්ගො 14 - 17

31.	1. කුලාවක ජාතකං	14-15
32.	2. නව්ව	14-15
33.	3. සමමොදමාන	14-15
34.	4. මච්ඡ	14-15
35.	5. වච්චක	14-15
36.	6. සකුණ	16-17
37.	7. තිත්තර	16-17
38.	8. බක	16-17
39.	9. තාඤ්ඤ	16-17
40.	10. බද්දිරබ්බාර	16-17

5. අක්කාමවග්ගො 17 - 21

41.	1. ලොසක ජාතකං	18-19
42.	2. කපොතක	18-18
43.	3. වෙච්චක	18-19
44.	4. මකස	18-19
45.	5. ඉරාහිණි	18-19
46.	6. ආරාමදුසක	18-19
47.	7. වාරුණිදුසක	20-21
48.	8. වෙදබ්භ	20-21
49.	9. නකඛනන	20-21
50.	10. දුමමෙධ	20-21

6. ආසිංසවග්ගො 22 - 25

51.	1. මහාසීලව ජාතකං	22-23
52.	2. චූළචතක	22-23
53.	3. පුණ්ණපාති	22-23
54.	4. කිම්බල	22-23
55.	5. පඤ්ඤාවුධ	22-23
56.	6. කණ්ණිකකඛ්ඤ	22-23
57.	7. වානරිඤ්ඤ	24-25
58.	8. තයොධමම	24-25
59.	9. හෙරිවාද	24-25
60.	10. සඛ්ඛධමන	24-25

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

7. ඉඤ්චග්ගො 26 - 29,

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපත්
61.	1. අසාතමනික ජාතකං	26-27
62.	2. අඤ්චුත ,, ..	26-27
63.	3. තකක ,, ..	26-27
64.	4. දුරාජාත ,, ..	26-27
65.	5. අනභිරති ,, ..	26-27
66.	6. මුද්දලකඛණ ,, ..	28-29
67.	7. උච්ඡඛණ ,, ..	28-29
68.	8. සාකෙත ,, ..	28-29
69.	9. විසවනත ,, ..	28-29
70.	10. කුඤ්ජ ,, ..	28-29

8. වරණවග්ගො 30 - 33

71.	1. වරණ ජාතකං	30-31
72.	2. සීලවනාගරාජ ,, ..	30-31
73.	3. සව්චකිර ,, ..	30-31
74.	4. රුක්ඛධම්ම ,, ..	30-31
75.	5. මච්ඡ ,, ..	30-31
76.	6. අසඬකිය ,, ..	30-31
77.	7. මහාසුපින ,, ..	32-33
78.	8. ඉලලීස ,, ..	32-33
79.	9. බරසාර ,, ..	32-33
80.	10. භීමසෙන ,, ..	32-33

9. අපාසිමහවග්ගො 34 - 37

81.	1. සුරාපාන ජාතකං	34-35
82.	2. මිඤ්චිඤ්ඤ ,, ..	34-35
83.	3. කාලකණ්ණික ,, ..	34-35
84.	4. අඤ්ඤාචාර ,, ..	34-35
85.	5. කිම්පකක ,, ..	34-35
86.	6. සීලවීම්භ ,, ..	36-37
87.	7. මඬගල ,, ..	36-37
88.	8. සාරමහ ,, ..	36-37
89.	9. කුභක ,, ..	36-37
90.	10. අකතඤ්ඤ ,, ..	36-37

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

10. ලිප්තවග්ගො 38 - 41

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
91.	1. ලිප්ත ජාතකං	38-39
92.	2. මහාසාර ,, ..	38-39
93.	3. විසෂාසභොජන ,, ..	38-39
94.	4. ලොමභංස ,, ..	38-39
95.	5. මහාසුද්ධස්සන ,, ..	38-39
96.	6. තෙලපක්ඛ ,, ..	40-41
97.	7. නාමසිඤ්චි ,, ..	40-41
98.	8. කුට්වාණිජ ,, ..	40-41
99.	9. පරොසභස්ස ,, ..	40-41
100.	10. අසාකරූප ,, ..	40-41

11. පරොසතවග්ගො 42- 45

101.	1. පරොසත ජාතකං	42-43
102.	2. පණ්ණික ,, ..	42-43
103.	3. චෙට්ඨි ,, ..	42-43
104.	4. මික්ඛවිඤ්ඤා ,, ..	42-43
105.	5. දුඛකලකට්ඨ ,, ..	42-43
106.	6. උද්ඤ්ඤිති ,, ..	44-45
107.	7. සාලිතක ,, ..	44-45
108.	8. බාහිය ,, ..	44-45
109.	9. කුණ්ඩපුට්ඨ ,, ..	44-45
110.	10. සබ්බසංභාරක පඤ්ඤා ,, ..	44-45

12. භංසවග්ගො 46 - 49

111.	1. භද්දහ පඤ්ඤා ,, ..	46-47
112.	2. අමරාදෙවී පඤ්ඤා ,, ..	46-47
113.	3. සිගාල ජාතකං ,, ..	46-47
114.	4. මිත්චිනිති ,, ..	46-47
115.	5. අනුසාසික ,, ..	46-47
116.	6. දුබ්බව ,, ..	48-49
117.	7. තිස්සර ,, ..	48-49
118.	8. වලටක ,, ..	48-49
119.	9. අකාලරාවී ,, ..	48-49
120.	10. බන්ධනමොක්ඛි ,, ..	48-49

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

13. කුසනාලිවග්ගො 50 - 53

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපටුකා
121.	1. කුසනාලි ජාතකං	50-51
122.	2. දුමුමුඛ	50-51
123.	3. නඛඛලීස	50-51
124.	4. අඛෙ	50-51
125.	5. කටාහක	50-51
126.	6. අසිලකඛණ	52-53
127.	7. කලණචුක	52-53
128.	8. බීලාරචක	52-53
129.	9. අභික	52-53
130.	10. කොසිය	52-53

14. අසම්පදනවග්ගො 54 - 57

131.	1. අසම්පදන ජාතකං	54-55
132.	2. පඤ්චගරුක	54-55
133.	3. සනාසන	54-55
134.	4. ක්ඛානපොධන	54-55
135.	5. වජ්‍රහ	54-55
136.	6. සුවණ්ණභංස	56-57
137.	7. බබ්බුක	56-57
138.	8. ගොධ	56-57
139.	9. උභතොභවව	56-57
140.	10. කාක	56-57

15. කකණ්ඨකවග්ගො 58 - 61

141.	1. ගොධ ජාතකං	58-59
142.	2. සිගාල	58-59
143.	3. වීරොචන	58-59
144.	4. නඬගුට්ඨ	58-59
145.	5. රාධ	85-59
146.	6. කාක	58-59
147.	7. පුපඵරතත	60-61
148.	8. සිගාල	60-61
149.	9. එකපණ්ණ	60-61
150.	10. සඤ්ච	60-61

විසය සූචි

2. දුකනිපාතො 62 - 123

1. දළාවග්ගො 62 - 69

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටකා
151.	1. රාජොවාද ජාතකං	62-63
152.	2. සීගාල	62-63
153.	3. සුකර	62-63
154.	4. උරග	62-65
155.	5. ගඟ	64-65
156.	6. අලීනවික්ක	64-65
157.	7. ගුණ	64-65
158.	8. සුභනු	64-67
159.	9. මොර	66-67
160.	10. වීනීලක	66-68

2. සන්ථව වග්ගො 70 - 75

161.	1. ඉන්ද්‍රසමානගොක්ක ජාතකං	70-71
162.	2. සන්ථව	70-71
163.	3. සුසීම	70-71
164.	4. ගිජකි	72-73
165.	5. නකුල	72-73
166.	6. උපසාලහ	72-73
167.	7. සමීඛී	72-73
168.	8. සකුණග්ගි	74-75
169.	9. අරක	74-75
170.	10. කකණ්ඩක	74-75

3. කල්‍යාණධම්මවග්ගො 76 - 81

171.	1. කල්‍යාණධම්ම ජාතකං	76-77
172.	2. දද්දර	76-77
173.	3. මකකට	76-77
174.	4. දුතියමකකට	76-77
175.	5. ආදිවනුපට්ඨාන	78-79
176.	6. කළායමුච්ඡි	78-79
177.	7. තිඤ්ඤ	78-79
178.	8. කච්ඡප	78-81
179.	9. සතධම්ම	80-81
180.	10. දුද්ද	80-81

2. දුක නිපාතො 62-123

4. අසදිසවගො 82 - 87

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
181.	1. අසදිස ජාතකං	82-83
182.	2. සඩ්ධාලාවචර ,, ..	82-83
183.	3. වාළොදක ,, ..	22-83
184.	4. ගිරිදත්ත ,, ..	82-83
185.	5. අනභිරතී ,, ..	84-85
186.	6. දධිවාහන ,, ..	84-85
187.	7. වතුමට්ඨ ,, ..	84-85
188.	8. සීහකොඤ්චක ,, ..	86-87
189.	9. සීහවලො ,, ..	86-87
190.	10. සීලානිසංස ,, ..	86-87

5. රුහකවගො 88 - 93

191.	1. රුහක ජාතකං	88-89
182.	2. සිරිකාලකණ්ණි ,, ..	88-89
193.	3. චූලලපදුම ,, ..	88-89
194.	4. මණිවොර ,, ..	88-91
195.	5. පබ්බතූපඤ්ඤ ,, ..	90-91
196.	6. වලාහස්ස ,, ..	90-91
197.	7. මිත්තමිත්ත ,, ..	90-91
198.	8. රාධ ,, ..	90-93
199.	9. ගහපතී ,, ..	92-93
100.	10. සාධුසීල ,, ..	92-93

6. නාකංදළාවගො 94 - 96

201.	1. බන්ධනාගාර ජාතකං	94-95
202.	2. කෙළිසීල ,, ..	94-95
203.	3. බන්ධවහන ,, ..	94-97
254.	4. වීරක ,, ..	96-97
205.	5. ගබ්ධගයා ,, ..	96-97
206.	6. කුරුබ්බමිග ,, ..	96-97
207.	7. අසසක ,, ..	98-99
208.	8. සුංසුමාර ,, ..	98-99
209.	9. කසාර ,, ..	98-99
210.	10. කන්දගලක ,, ..	98-99

වීරණුසම්මතවගො 100-105

211.	1. සොමදාන ජාතකං	100-101
212.	2. උච්ඡිධ්වහන ,, ..	100-101
213.	3. භරු ,, ..	100-101
214.	4. පුණ්ණනදී ,, ..	100-101
215.	5. කච්ඡප ,, ..	102-103

විසය සූචි

2. දුක නිපාතො 62-123

7. බිරණසුභකවග්ගො 100 - 105

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිවකා
216.	6. මව්ජ	.. 102-103
217.	7. සෙග්ගු	.. 102-103
218.	8. කුට්වාණ්ඡ	.. 102-105
219.	9. ගරභිත	.. 104-105
220.	10. ධම්මදාස	.. 104-105

8. කාසාවචග්ගො 106 - 111

221.	1. කාසාව	ජාතකං 106-107
222.	2. වූළුනඤ්ඤ 106-107
223.	3. පුට්භකක 106-107
224.	4. කුමඤ්ඤ 108-109
225.	5. බන්ධන භංගන 108-109
226.	6. කොසිය 108-109
227.	7. ගුප්තභංග 108-109
228.	8. කාමනීත 110-111
229.	9. පලාසි 110-111
230.	10. දුතියපලාසි 110-111

9. උපාහනවග්ගො 112 - 117

231.	1. උපාහන	ජාතකං 112-113
232.	2. විණාචුත 112-113
233.	3. විකභංගන 112-113
234.	4. අසිකාභු 114-115
235.	5. වච්ඡනබ 114-115
236.	6. බක 114-115
237.	7. සාමකත 114-115
238.	8. එකපද 116-117
239.	9. හරිතමාතු 116-117
240.	10. මහාපිඤ්ඤ 116-117

10. සිගාලවග්ගො 118 - 123

241.	1. සබ්බද්ධ	ජාතකං 118-119
242.	2. සුනබ 118-119
243.	3. ගුණිල 118-119
244.	4. විනිවච්ඡ 118-121
245.	5. මූලපරියාය 120-121
246.	6. තෙලොවාද 120-121
247.	7. පාදකප්පි 120-121
248.	8. කිංසුකොපම 120-123
249.	9. සාලක 122-123
250.	10. කපි 122-123

විසය සූචි

3. නිකනිපාතො 124 - 164

1. සඤ්ඤපචග්ගො 124 - 131

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියලකා
251.	1. සඛකපා ජාතකං 124-125
252.	2. නිලමුච්ඡි ,, 124-125
253.	3. මණිකට්ඨ ,, 124-127
254.	4. කුණඛකකුච්ඡිසිඤ්ච ,, 126-127
655.	5. සුක ,, 126-127
256.	6. පරුදපාන ,, 126-129
257.	7. ගාමණිවණ්ඛ ,, 128-129
258.	8. මන්ධාකු ,, 128-129
259.	9. තිරිට්ඨවජ්ඣ ,, 128-131
260.	10. දුත ,, 130-131

2. පදුමචග්ගො 132 - 137

261.	1. පදුම ජාතකං 132-133
262.	2. මුදුපාණි ,, 132-133
263.	3. පුලලපලොභන ,, 132-133
264.	4. මහාපණාදු ,, 132-135
265.	5. බුරපා ,, 134-135
266.	6. වාතභ්‍ය ,, 134-135
267.	7. කකකටක ,, 134-135
268.	8. ආරාම දුසක ,, 136-137
269.	9. සුජාත ,, 136-137
270.	10. උලුක ,, 136-137

3. අරඤ්ඤචග්ගො 138 - 145

271.	1. උදපානදුසක ජාතකං 138-139
272.	2. ව්‍යභ්‍ය ,, 138-139
273.	3. කච්ඡප ,, 138-139
274.	4. ලොල ,, 140-141
275.	5. රුචිර ,, 140-141
276.	6. කුරුධම්ම ,, 140-143
277.	7. රොමක ,, 142-143
278.	8. මභිස ,, 142-143
279.	9. සතපඤ්ඤ ,, 144-145
280.	10. පුට්ඨසක ,, 144-145

විසය සූචි

3. තික නිපාතො 124-161

4. අබ්‍යන්තරවග්ගො 146 - 153

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටක
281.	1. අබ්‍යන්තර ජාතකං 146-147
286.	2. ගෙයාංස ,, 146-147
283.	3. වඩ්ඪකීප්පකර ,, 146-149
284.	4. සීරි ,, 148-149
285.	5. මණ්ඩප්පකර ,, 148-149
286.	6. සාලුක ,, 150-151
287.	7. ලාභගර්භ ,, 150-151
288.	8. මච්ඡද්දන ,, 150-153
289.	9. නානාව්ඡද්ද ,, 152-153
290.	10. සීලවීමංස ,, 152-153

5. කුම්භවග්ගො 154 - 16

291.	1. හද්දසට ජාතකං 154-155
292.	2. සුප්පන ,, 154-155
293.	3. කායවීච්ඡද්ද ,, 154-155
294.	4. ජමබ්බොදක ,, 156-157
295.	5. අනන ,, 156-157
296.	6. සමුද්ද ,, 156-157
297.	7. කාමවීලාප ,, 158-159
298.	8. උද්ධර ,, 158-159
299.	9. කොමායපුත්ත ,, 158-161
300.	10. වක ,, 160-161

4. වතුකකනිපාතො 162 - 205

1. විවරවග්ගො 162 - 171

301.	1. වුලලකාලිඛි ජාතකං 162-163
302.	2. මහාඅස්සාරොභ ,, 162-165
303.	3. එකරාජ ,, 164-165
304.	4. දද්දර ,, 164-167
305.	5. සීලවීමංස ,, 164-167
306.	6. සුජාතා ,, 166-169
307.	7. පලාස ,, 168-169
308.	8. ජවනසකුණ ,, 168-169
309.	9. ජවක ,, 170-171
310.	10. සඤ්ඤ ,, 170-171

විසය සූචි

4. චතුකක නිපාතො 162-205

2. පුච්චෙඤ්චග්ගො 172 - 179

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පානකං	පිට්ඨකං
311.	1. පුච්චෙඤ්ච	ජාතකං 172-173
312.	2. කසපපමඤ්ච 172-173
313.	3. ඛන්තිවාදී 172-175
314.	4. ලොහකුමභි 174-175
315.	5. මංස 174-175
316.	6. සස 174-177
317.	7. මතරොදන 176-177
318.	8. කණ්ඩෙර 178-179
319.	9. තිඛතිර 178-179
320.	10. සුචච්ච 178-179

3. කුට්ඨිසකචග්ගො 180 - 187

321.	1. කුට්ඨිසක	ජාතකං 180-181
322.	2. දඤ්භ 180-181
323.	3. බ්‍රහ්මදන්න 180-183
324.	4. චම්බසාචක 182-183
325.	5. ගොධ 182-183
326.	6. කකකුරු 182-185
327.	7. කාකාතී 184-185
328.	8. අනනුසොචිය 184-185
329.	9. කාලබාහු 186-187
330.	10. සීලවිමංස 186-187

4. කොකාලිකචග්ගො 188 - 195

331.	1. කොකාලික	ජාතකං 188-189
332.	2. රථලච්චි 188-189
333.	3. පකකගොධ 188-191
334.	4. රාජොවාද 190-191
335.	5. ජමබුක 190-191
336.	6. බ්‍රහ්මජන්න 192-193
337.	7. පීඨ 192-193
338.	8. උස 192-193
339.	9. බාවෙරු 194-195
340.	10. විසයා 194-195

විසය සූචි

4. චක්‍රක නිපාතෝ 162-205

5. චූලකුණාලවග්ගෝ 196 - 205

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපටුකා
341.	1. කින්නරී ජාතකං 196-197
342.	2. වානර 196-197
343.	3. කුන්දිනී 198-199
344.	4. අමඛවොර 198-199
345.	5. ගජකුලිහ 200-201
346.	6. කෙසව 200-201
347.	7. අයකුට 200-203
348.	8. ආර ඤ්ඤ 202-203
349.	9. සන්ධිහෙද 202-205
350.	10. දෙවතාප 204-205

5. පඤ්චකනිපාතෝ 206 - 233

1. මණිකුණධලවග්ගෝ 206 - 217

351.	1. මණිකුණධල ජාතකං 206-207
352.	2. සුජාත 206-207
353.	3. ධොනසාධ 208-209
354.	4. උරග 210-211
355.	5. සත 210-213
356.	6. කාරණධිය 212-213
357.	7. ලවුකික 214-215
358.	8. චූලලඛනවපාල 214-215
359.	9. සුවණණභීග 216-217
360.	10. සුසන්ධි 216-217

2. වණණාරොහවග්ගෝ 218 - 227

361.	1. වණණාරොහ ජාතකං 218-219
362.	2. සීලවීමංස 218-219
363.	3. හිරි 220-221
364.	4. බජ්ජාපණක 220-221
365.	5. අභිකුණධික 222-223
366.	6. ගුමබිය 222-223
367.	7. සාලිය 224-225
368.	8. තවසාර 224-225
369.	9. මිහකවිඤ්ඤ 226-227
370.	10. පලාස 226-227

විසය සූචි

5. පඤ්චකනිපාතො 206-233

3. අඩ්ඨවග්ගො 228 - 233

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
371.	1. දීඞ්ඨිකොසල ජාතකං 228-229
372.	2. මීගපොතක " 228-231
373.	3. මුසික " 230-231
374.	4. චූලලඛනුග්ග " 230-233
375.	5. කපොත " 232-233

6. ඡකකනිපාතො 234 - 263

1. අචාරියවග්ගො 234 - 249

376.	1. අචාරිය ජාතකං 234-235
377.	2. සෙකකෙතු " 233-237
378.	3. දරිමුච " 236-239
379.	4. නෙරු " 238-239
380.	5. ආසඩක " 238-241
381.	6. මීගාලොප " 240-241
382.	7. සිරිකාලකණ්ණි " 242 245
383.	8. කුකඛුට " 246-247
384.	9. ධම්මධර්ම " 246-249
385.	10. නන්දියමිග " 248-249

2. සෙනකවග්ගො 250 - 263

386.	1. බරපුත්ත ජාතකං 250-251
387.	2. සූචි " 250-253
388.	3. තුණ්ඩිල " 252-253
389.	4. සුවණ්ණකසකටක " 254-255
390.	5. මයතක " 256-257
391.	6. ධජවිභෙද " 256-259
392.	7. භීසපුප්ඵ " 258-259
393.	8. විසාස " 260-261
394.	9. වච්චක " 260-261
395.	10. කාක " 262-263

විසය සූචි

7. සත්‍යකතිපාතො 264 - 301

1. කුසකුචගෞ 264 - 281

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
396.	1. කුසකු ජාතකං ..	264-265
397.	2. මනොජ " ..	266-267
398.	3. සුතනු " ..	266-269
399.	4. ගිජකි " ..	268-269
400.	5. දබ්‍ර " ..	270-271
401.	6. දස ඡේෂික " ..	272-273
402.	7. සතකුභසන " ..	272-275
403.	8. අට්ඨිසෙන " ..	274-277
404.	9. කපි " ..	276-279
405.	10. බකද්‍රිශම " ..	278-281

2. ගන්ධාරවගෞ 282 - 301

406.	1. ගන්ධාර ජාතකං ..	282-283
407.	2. මහාකපි " ..	282-285
408.	3. කුමභකාර " ..	284-287
409.	4. දළභධමම " ..	286-289
410.	5. සොමදකන " ..	288-289
411.	6. සුසීම " ..	290-291
412.	7. කොට්ඨිකුලී " ..	292-293
413.	8. ධුමකාරී " ..	292-295
414.	9. ජාගර " ..	294-295
415.	10. කුමමාසපිණ්ඩ " ..	296-299
416.	11. පරනතප " ..	298-301

8. අට්ඨකතිපාතො 302 - 323

1. කඨානිවගෞ 302 - 323

417.	1. කඨානි ජාතකං ..	302-305
418.	2. අට්ඨසඤ්ඤ " ..	304-305
419.	3. සුලසා " ..	306-307
420.	4. සුමඛතල " ..	306-311
421.	5. ගඛගමාල " ..	310-313
422.	6. චේතිය " ..	312-315
423.	7. ඉන්ද්‍රිය " ..	314-317
424.	8. ආදිකන " ..	316-319
425.	9. අට්ඨාන " ..	318-321
426.	10. දීපි " ..	320-323

විසය සූචි

9. නවකනිපාතො 324 - 347

2. ගීජකචග්ගො 324 - 347

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
427.	1. ගීජකච ජාතකං 324-325
428.	2. කොසමබ්බං 326-327
429.	3. මහාසුඤ්ඤා 328-331
430.	4. චූළලසුඤ්ඤා 330-333
431.	5. භාරිතං 332-333
432.	6. පදමාණවකං 334-335
433.	7. ලොමසකසසප්පං 336-337
434.	8. වසන්තවාකං 336-339
435.	9. හළිඤ්ඤා 340-341
436.	10. සමුත්තං 342-345
437.	11. පුත්තිමංසං 344-345
438.	12. නිරතීරං 344-347

10. දසකනිපාතො 348 - 387

439.	1. චතුර්චාර ජාතකං 348-349
440.	2. කණ්ණිකා 348-351
441.	3. චතුරපොසථිකං 352-355
442.	4. සඛ්ඛි 354-357
443.	5. චූළලබ්බං 358-361
444.	6. කණ්ණිකා 360-363
445.	7. නිග්ගොධං 364-365
446.	8. තසකලං 366-369
447.	9. මහාධම්මපාලං 368-371
448.	10. කුසුමං 372-373
449.	11. මච්චකුණ්ඩලි 374-375
450.	12. බිළාරකොපිසං 376-377
451.	13. වසන්තවාකං 378-379
452.	14. භූරිපඤ්ඤා 380-383
453.	15. මහාමධ්‍යලං 382-385
454.	16. සත්පණ්ඩිතං 384-387

විසය සූචි

11. එකාදසකනිපාතො 388 - 411

ජානක සංඛ්‍යා	ජානකනාම	පිටපිවක
455.	1. මානුපොසක ජානකං ..	388-389
456.	2. ජුණ්ඨ " ..	390-393
457.	3. ධම්ම " ..	392-395
458.	4. උදය " ..	396-401
459.	5. පාතිය " ..	400-403
460.	6. යුධකුණ්ඩ " ..	402-405
461.	7. දසරථ " ..	404-407
462.	8. සංචර " ..	406-409
463.	9. සුප්පාරක " ..	408-411

12. ද්වාදසකනිපාතො 412 - 441

464.	1. වුළකුණාල ජානකං ..	412-415
465.	2. හද්දසාල " ..	414-417
466.	3. සමුද්දවාණිජ " ..	416-421
467.	4. කාම " ..	420-423
468.	5. ජනසඤ්ච " ..	422-425
469.	6. මහාකණ්ඨ " ..	424-427
470.	7. කොසිය " ..	426-431
471.	8. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා " ..	432-435
472.	9. මහාපදුම " ..	434-437
443.	10. මිහිකාමිණි " ..	438-441

13. තෙරසකනිපාතො 442 - 475

474.	1. අඹෙ ජානකං ..	442-445
475.	2. එඤ්ජන " ..	446-449
476.	3. ජවනභංස " ..	448-451
477.	4. වුලලනාරද " ..	450-453
478.	5. දුක් " ..	452-455
479.	6. කාලිඛගබොධි " ..	456-461
480.	7. අකිත්ති " ..	460-465
481.	8. තඤ්ඤාරිය " ..	464-467
482.	9. රුරුමිග " ..	468-471
483.	10. සරභමිග " ..	470-475

විසය සූචි

පකිණිකකතිපාතො 476 -535

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
484.	1. සාලිකෙදර ජාතකං 476-479
485.	2. වන්දකිකතර " 478-485
486.	3. මහාඋකකුස " 486-491
487.	4. උඤ්ජක " 490-493
488.	5. භීස " 494-499
489.	6. සුරුවි " 500-503
490.	7. පඤ්චපොසථ " 504-509
491.	8. මහාමොර " 508-513
492.	9. තවජසුකර " 512-517
493.	10. මහාවාණිජ " 516-519
494.	11. සාධින " 520-523
495.	12. දසබ්‍රාහ්මණ " 524-531
496.	13. භීකෂාපරමපර " 532-535

සුභතනපිටකේ බුද්ධකනිකායෝ

ජාතකපාලි

පඨමෝ භාගෝ

ජාතකපාලි

(පයමො භාගො)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධස්ස.

ඵකකතීපාටො

1. අපණණකචගෙනා

1. අපණණකං යානමෙතෙ දුතියං ආහු තනකිකා,
එතදඤ්ඤය මෙධාවී තං ගණෙන යදපණණකන්තී¹.

1. අපණණකජාතකං.

2. අකීලාසුනො වණණුපථෙ² ඛණනතා
උදඛගණෙ තස්ස පපං අවිජ්ජා,
එවං මුතී විරියබ්ඳුපපනො³
අකීලාසු විජෙද්ද හදයස්ස සතතිසති.

2. වණණුපථජාතකං⁴.

3. ඉධ වෙ හී නං⁵ විරාධෙසි සද්ධම්මස්ස නියාමනං⁶,
වීරං සං අනුතපෙසසයි⁷ සෙරිවායංව වාණිජොති.

3. සෙරිවාචාණිජජාතකං⁸.

4. අපපකෙනපි මෙධාවී පාහතෙන විචක්ඛණො,
සමුච්චාපෙති අතතානං අණුං අග්ගිංව සක්ඛමන්ති.

4. චුලලසෙට්ඨිජාතකං⁹

1. තං ගණෙන යා අපණණකං - මජ්ඣං.
2. වණණුපථෙ - මජ්ඣං.
3. මුතී විරිය - මජ්ඣං, සා.
4. වණණුපථ - මජ්ඣං.
5. ඉධවෙනං - මජ්ඣං, සා.
6. නියාමනං - මජ්ඣං, සා.
7. අනුතපෙසසයි - මජ්ඣං සා.
8. සෙරිව. සා. සෙරිවාචාණිජ. - මජ්ඣං.
9. චුලලක - මජ්ඣං, සා.

ජාතකපාලි

(ප්‍රථම භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

එකකනිපාතය.

1. අපඡණක වර්ගය.

1. බෝධිසත්ත්වාදී නුවණැති සමහර කෙනෙක් අවිරුඳු වූ කාරණය (අපඡණක ප්‍රතිපදාව=නිසි මඟ) ගත්හ. (තම තමන්ගේ උත්ප්‍රේක්ෂායෙන් කල්පනා කරන) තාර්කිකයෝ සාපරාධ වූ දෙවැනි කාරණය (නො මඟ) ගත්හ. ප්‍රශස්ත බුද්ධි ඇත්තේ මේ මඟ නො මඟ දැනගෙන, නිසි මඟ මැ ගත්තේ යැ.

1. අපඡණක ජාතකය.

2. පටන් ගන්නා ලද වියඹි ඇති උත්තමයෝ අඩගණ සඛ්ඛාත අනාවර්තක භූමිප්‍රදේශ ඇති වැලිමහෙහි බීම සාරන්-නාහු ඒ වාලුකාමාර්ගයෙහි ජලය ලදහ. එපරිද්දෙන් වියඹියෙහු කායබල ඥානබලයෙහු යුක්ත වූ වියඹිවන් තපස්වී තෙමේ සිතට හා හෘදයට ද ශීතලභාව කරණයෙන් ශාන්ති නම් වූ (ධ්‍යානවිදර්ශනා-අභිඤ්ඤ අර්හත්මාර්ග සඛ්ඛාත) ආයඹිධර්මය ලබන්නේ යැ.

2. වණභූපථ ජාතකය.

3. මේ ශායනයෙහි සඳුධර්මයට ප්‍රතිනියත වූ ඒ ශ්‍රෝත ආපක්ඛ මාර්ගය යම් හෙයකින් (වියඹි නොවැඩීම නිසා) වැරදවූයෙහි නම් තෝ බොහෝ කාලයක් තැවෙන්නෙහි ය. සේරිවා නම් වෙළෙන්දා (ලක්ෂයක් අගනා) ස්වණ් පාත්‍රය නො ලැබීමෙන් යම්සේ තැවුණේ ද එලෙසිනි.

3. සේරිවාචාණිජ ජාතකය.

4. වෙළෙඳාමෙහි දක්ෂ වූ නුවණැත්තේ ස්වල්ප වූ බඩු මිලයෙන් (මහත් ධනය ද යශස ද උපදවා) තමන් (උසස් තැනැ) පිහිටුවයි. ඒ කෙසේ ද යත්: මුඛ වාතයෙන් පිඹ දල්වා ගන්නා වූ මදවූ ගින්නක් මෙනි.

4. මුලලසෙධි ජාතකය.

4 ජාතකපාළි - එකකනිපාතො

5. කීමසෙති¹ තණ්ඩුලනාළිකාය
අසසාන මූලාය වදෙහි රාජ,
බාරාණසී සන්තරබාහිරනං²
අයමසෙති තණ්ඩුලනාළිකාති.*

5. තණ්ඩුලනාළිජාතකං.

6. හිරිමිත්තසපසමපනනා සුසකධම්මසමාහිතා,
සනෙතා සප්පරිසා ලොකෙ දෙවධම්මාති වුවුරෙති.

6. දෙවධම්මජාතකං.

7. පුත්තො නයාහං මහාරාජ ඤිං මං පොස ජනාධිප,
අඤ්ඤපි දෙවො පොසෙති කිඤ්ඤ දෙවො සකං පජ්ඣති.

7. කට්ඨභාරි⁴ජාතකං.

8. අපි අතරමානානං එලාසාව සමීජ්ඣති,
විපකකමුභමචිරියොසමී එවං ජානාහි ගාමණීති.

8. ගාමණීජාතකං.

9. උක්ඛමඬගරුහා මඤ්ඤං ඉමෙ ජානා වියොහරා,
පාතුභුතා දෙවදුතා පබ්බජජාසමයො මමාති.

9. මබ්බදෙව⁵ජාතකං.

10. යඤ්ඤ අඤ්ඤනරකඛනති යො ව අඤ්ඤ න රකඛති,
ස වෙ රාජ සුඛං සෙති කාමෙසු අනපෙච්චාති.

10. සුඛච්චාරිජාතකං.

අපණ්ණකච්චගෙගා පඨමො.

තසසුඤ්ඤානං:

විරාජණ්ණකච්චණ්ණපථසෙරිවරො
සුච්චකඛණතණ්ඩුලනාළිකසං,
හිරිපුත්තවරුක්ඛගාමණීනා
යො ව න රකඛති තෙන දස.

1. කීං අසෙති - මජ්ඣං.

2. රාජා. - මජ්ඣං.

3. බාරාණසී සන්තරබාහිරනො - මජ්ඣං.

4. කට්ඨචාහන - මජ්ඣං.

5. දෙවදුත. සයා. මසදෙව - මජ්ඣං.

* සයා. කීමසෙති තණ්ඩුලනාළිකාව බාරාණසී අන්තරබාහිරානී, අයාසඤ්චසනෙතානී එකා තණ්ඩුලනාළිකාති.

5. රජකුමනි, (පන්සියයක්) අසුන්ගේ මිල සඳහා වූ සහල් නැළිය කුමක් අගනේ දැයි කිව මැනැවැයි. අස් වෙළෙඳ කෙමේ රජහට කියේ ය. නැවත රජු විසින් විමසනු ලැබූ බඩු මිල කරන්නා මේ සහල් නැළිය අගනුවරත් ගම් නියම් ගමුත් සහිත බරණැස් රාජ්‍යය ම අගනේයැයි කී ය.

5. තණ්ඩුලනාළි ජාතකය.

6. (දුසිරිතෙහි පිළිකුල ඇති කරන) හිරියෙන් ද (දුසිරිතෙහි) බියෙන් ද සම්පූර්ණ වූ, කුඹල ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූ ශාන්ත වූ සත්පුරුෂයෝ සත්ත්ව ලෝකයෙහි දේවධර්ම ඇත්තෝ යැයි කියනු ලැබෙත්.

6. දේවධර්ම ජාතකය.

7. මහරජ, මම ඔබගේ (අනුභව) පුත්‍රයෙමි. ජනප්‍රධානය මා පෝෂණය කර. රජතෙමේ සේවක මිනිසුන් හා කිරිසනුන් ද යන අන්‍යයන් පෝෂණය කෙරෙයි. ස්වකීය ප්‍රජාව වූ මා කුමක් නිසා පෝෂණය නො කරන්නේ ද?

7. කට්ඨභාරි ජාතකය.

8. නුවණැත්තන්ගේ අවවාදයෙහි පිහිටා, ඉක්මන් නොවී උපාය ක්‍රමයෙන් කම්බන්තයෙහි යෙදෙනවුන්හට ප්‍රාචීනා කළ ප්‍රයෝජනයෙහි ආශාව නොහොත් බලාපොරොත්තු වූ ඵලය සමාධි වේ ම ය. (සතර සචග්‍රහ වස්තු මූලක යශා සම්පන්නීන් මුහුකරවා සිටී බැවින්) පරිපක්ව බ්‍රහ්මවයභා ඇත්තෙම වෙමි. ශාමණිය, (ඔබ උසස් බවට පැමිණි සැටි) මෙසේ දනුව.

8. ශාමණිවණ්ඩ ජාතකය.

9. මාගේ උක්තමාඛනයෙහි (හිසෙහි) හටගත්තා වූ වයස හැර ගන්නා වූ මේ නර (පැසුණු) කෙස්සු උපන්හ. මරණයට ළඟ බව කියන නරකෙස් නම් වූ දෙවදුකයෝ පහළ වූහ. දැන් මාගේ පැවිද්දට කාල යැයි.

9. මබාදේව ජාතකය.

10. සෙසු බොහෝ පුද්ගලයෝ යමකු රක්‍ෂා නො කෙරෙත් ද මහරජ ඒ පුද්ගල තෙමේ (වස්තුකාම ක්ලෙශකාමයන්හි) අපේක්‍ෂා නැත්තේ ඒකාන්තයෙන් ම කායවිචේක විභවිචේක සැපයෙන් වාස කෙරෙයි.

10. සුබවිභාරි ජාතකය.

පළමු වන අපර්ණක වර්ගයයි.

එහි උද්දන:

උතුම් අපර්ණක-වණ්ණපථ-උතුම් සෙරිවා (වාණිජ) සුවිචකඛණ (වූල්ලසෙට්ඨි) තණ්ඩුලනාළි-හිරි (දේවධර්ම) පුක්ක (කට්ඨභාරි) වරුක්ක (මබාදේව) ශාමණි යොව නරකඛනි (සුබවිභාරි) යන්න හා දස ජාතකයෝ ය.

2. සිලවගො

11. හොති සිලවතං අඤ්ඤා පටිසඤ්ඤාචරුච්ඡිකනිතං,
ලක්ඛණං පසස ආයතනං ඤාතිසංඝපුරුස්ඛිතං
අථ පසසසිමං කාලං සුවභිතංව ඤාතිභිති.

1. ලක්ඛණමිගජාතකං¹.

12. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය න සාබ්බුපසංවසෙ²,
නිග්‍රොධසමිං මතං සෙය්‍යො යඤ්ඤො සාබ්බසමිං ජිවිතනති.

2. නිග්‍රොධමිගජාතකං⁴.

13. ධිරස්සු කණ්ණිතං සලලං පුරිසං ගාලාවෙධිතං,
ධිරස්සු තං ජනපදං යත්තී පරිනායිකා,
තෙ වාපි³ ධිසකිතා සත්තා යෙ ඉත්තීතං වසං ගතාති.

3. කණ්ණිතජාතකං⁶.

14. න කිරස්සී රසෙහි පාපියො
ආවසෙහි වා සඤ්ඤෙහි වා,
වාතමිගං ගෙහනිසස්සිතං⁷
වසමානෙයි රසෙහි සඤ්ඤෙය්‍යාති.

4. වාතමිගජාතකං

15. අට්ඨචුරං⁸ බරාදියෙ මිගං වඩකාතිවඩතිතං,
සත්තති කලාහතිසත්තනාං⁹ න තං ඔවදිකුසසහෙති.

5. බරාදියජාතකං.

16. මිගං නිපලලස්මනෙකමායං
අට්ඨචුරං අධිචරතනාවපායිං¹⁰,
එකෙන සොනෙන ජමාසසසනො
ජභි කලාහතිහොති භාගිනෙය්‍යාති.

6. නිපලලස්මිගජාතකං¹¹.

1. පටිසඤ්ඤා - මජ්ඣිම.
 2. ලක්ඛණජාතකං - මජ්ඣිම, සායා,
 3. නාසාමි- උපසංවසෙ - සායා,
 4. නිග්‍රොධජාතකං - මජ්ඣිම, සායා,
 5. තෙවාපි - සායා,
 6. කණ්ණිතජාතකං - මජ්ඣිම,
 7. ගෙහනිසස්සිතං - මජ්ඣිම, සායා,
 8. අට්ඨචුරං - මජ්ඣිම, සායා,
 9. සත්තති කලාහතිසත්තනං - සායා, සත්තකාලෙහතිසත්තනං - මජ්ඣිම,
 10. අට්ඨචුරං අධිචරතනාවපායිං - මජ්ඣිම, සායා,
 11. නිපලලස්මිගජාතකං - මජ්ඣිම.

2. සීල වර්ගය

11. සිල්වත් වූ හෙවත් ආචාර සම්පන්න වූ (ආර්ථික පටි-සඤ්චාර ධර්ම පටිසඤ්චාර යන) පිළිසඳර පෙවෙතින් යුක්ත වූවනට අභිවෘත්ති (සිදු) වන්නේ ය. ඤාති සමුහයා විසින් පිරිවරන ලදුව එන්නා වූ ලක්ෂණ (මෘග) යා බලව. වැළි දු නැගන්ගෙන් විශේෂ-යෙන් භීත වූ මේ කාල (මෘග) යා බලව. මේ දෙදෙනා දෙස බැලීමෙන් සිල්වත් බව හා පිළිසඳර පෙවෙන හා දෙකේ වෙනස දතහේ යැ යු සේ යි.

1. ලක්ෂණමිග ජාතකය.

12. (දියුණුව කැමැත්තේ වී නම්) න්‍යශ්‍රොධ මෘගරාජයා සේවනය කරන්නේ ය. සාබ මෘගයා කරා නො එළඹෙන්නේ ය. සාබ මෘගයා සම්පයෙහි යම් ජීවත් වීමක් ඇද්ද (එයට වඩා) න්‍යශ්‍රොධ මෘගරාජයා පාමුලා (වැදගෙව) මීය යැම උතුම් වන්නේ ය.

2. න්‍යශ්‍රොධමිග ජාතකය.

13. කණ්ඩින නම් ශරය ඇති දැඩි කොට විදිනා වූ පුරුෂයාට නින්ද වෙවා! යම් ජනපදයෙකි ස්ත්‍රියක් කොමෝ පරිණායිකා වන්නී ද ඒ ජනපදයට නින්ද වෙවා! යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගේ වසයට ගියාහු ද ඒ සත්ත්වයෝ ද නින්දිතයහ.

3. කණ්ඩින ජාතකය.

14. තිරන්තර වාසස්ථාන වූ ආවාසයෙහි ද ඒත්‍ර සන්ධියෙහි ද (ජන්දරාගය) ලාමක ය. දිවට දනෙන රසයෙහි ජන්දරාගය යටු කී දෙකරුණෙහි ඇල්මට වඩා ලාමකතරය. ඊට වඩා අධික ජන්දරාගයක් නො ම ඇත්තේල. සඤ්ජය නම් උයන්පලු තෙමේ වනගහන ස්ථානයෙහි වූ වාතමෘගයා රසයෙන් පොලොඹවා තමාගේ වසයට පැමිණැවිය.

4. වාතමිග ජාතකය.

15. බරාදිය නමැත්තිය කුර අටක් ඇති මූලින් වක් වූ අ-ඇති හෙයින් වඩකානිවඩිකික වූ අවවාද කාලසතක් ඉක්මවා සිටි අකීකරු ඒ මෘගයාට අවවාද කරන්නට උත්සාහ නැත්තෙමි.

5. බරාදිය ජාතකය.

16. සහෝදරිය, ත්‍රිවිධාකාරයෙකින් ශයනය කරන්නා වූ අට කුරයක් ඇති බොහෝ මෘගමායා දන්නා වූ මධ්‍යම රාත්‍රියෙහි පැන් බොන්නා වූ (බැනණු) මෘගයාට (මෘගමායා) හොඳින් ඉගැන්විමි. (ඒ කෙසේ ද යත්) යට වූ එක් නාසිකා ශ්‍රොතසකින් පොලොවට ආශ්වාස හරනේ සවැදැරුම මෘගමායා කලාවෙන් බැනණු තෙමේ වැද්ද වංචා කරන්නේ ය.

6. තිපල්ලකමිග ජාතකය.

8 ජාතකපාළි - එකකතිපාතො

17. කාලෙ¹ වා යදි වා ජුලෙභ යද වායති මාලුතො,
වාතජාති හි භිතාති උභොසුමපරාජිතාති.

7. මාලුතජාතකං.

18. එවිඤ්ච සත්තා ජාතොය්පුං දුක්ඛායං ජාතිසම්භවො.
න පාලො පාඤ්ඤාං හඤ්ඤා පාඤ්ඤාති හි ඉසාවතීති.

8. මතකභතතජාතකං.

19. සචෙ මුලෙඤ්ච පෙච්ච මුලෙඤ්ච මුච්චමානො හි ඛජ්ඣති,
නභෙචං ධිරා මුච්චතති මුඤ්ඤා ඛාලසස ඛජ්ඣන'තති.

9. ආයාචිතභතතජාතකං.

20. දිසවා පදමනුකම්භණ්ණං දිසවා නොනරිතං පදං,
නලෙන වාරිං පිටිසාමා නෙච මං භං⁴ වධිසසඤ්ඤි'ති.

10. නලපානජාතකං.

සීලවග්ගො දුතීථියො.

තස්සුඤ්ඤා:

අරලකම්භසාඛධිරජ්ඣපුන
නාකිරජීරසෙභිබරාදියා,
අතිභොතිරසමාලුතපාණ
මුච්චනනලඅවිභයනොක භවතති දස.

1. කාලෙ - මජ්ඣ., ඤා.
2. සචෙ මුච්ච මුච්ච, - මජ්ඣ.,
3. පිසාම.
4. න ච මං භං. - මජ්ඣ.

17. කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි වේවයි ඉක්ල පක්ෂයෙහි වේවයි යම් කාලයෙක්හි වාතය හමා ද (එසමයෙහි ශීත වේ. කුමක් හෙයින් ද යත්:) ශීතයෝ නම් වාතයෙන් හටගන්නාහු ය. එහෙයින් මේ වාදයෙහි ලා සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර තෙපි දෙදෙනා ම නො පැරදුණාහුය.

7. මාලුක ජාතකය. මී

18. මේ (ඒ ඒ තන්හි) ඉපැදීම ද වැඩීම ද (ජරා ව්‍යාධි මරණාදී) දුකට කාරණාවනුයෙන් දුක් වන්නේය යි. සත්ත්වයෝ මෙසේ දන්නාහු නම්, ප්‍රාණයෙක් අන් ප්‍රාණයකු නො නසන්නේ ය. යම් හෙයකින් ප්‍රාණ විනාශය කරන්නේ ගොක කරන්නේ වේ ද එහෙයින්.

8. මාකකහතක ජාතකය.

19. ඉදින් අන්තරායවලින් මිදෙනු කැමැත්තේ වී නම් යම්යේ පරලොචනී කම්බන්ධනයෙන් නො බැදේ ද එපරිද්දෙන් මිදෙව. (ප්‍රාණවධාදී දුශ්චරිත කොට දන්) මිදෙන්නේ එකාන්තයෙන් ම (මතු පාප පාශයෙන්) බැදෙන්නේ ය. නුවණැත්තෝ එපරිද්දෙන් නො මිදෙන්නාහු ම ය. බාලයාගේ මිදීම (තවත්) බැඳීමෙකි. යමෙක් ප්‍රාණවධ කොට අන්තරායෙන් මිදේ ද හේ පරලොච පාප පාශයෙන් නො මිදෙන හෙයින් මිදුණත් බැඳුණාහු නම් වෙති.

9. ආයාචිකහතක ජාතකය.

20. දියෙන් ගොඩට නො නැඟී පියවර දකැ (දියෙන් ගොඩට නැඟී පියවර නොදකැ යු සේ යි.) දියට බව පියවර(ම) දකැ බට නළුන් ජලය බොන්නොමු. තෝ මා නො නසන්නෙහි ය (නසනු නො හැක්කෙහි ය).

10. නළපාන ජාතකය.

දෙවැනි සීල වර්ග යි.

එහි උද්දන :

ලක්ඛණ මිග, සාඛ න්‍යශ්‍රොධ මිග. ධිරත්ථු (කණ්ඩන) නකිරපී රස (වාතමිග) බරාදිස අතිභොති (නිපල්ලක්ඛමිග) මාලුක පාණ(මතක හතක) මුච්ච (ආයාචික හතක) නළපාන යන මේ නම් ඇති දසය යි.

3. කුරුඬුවභෙග්ගා

21. ඤාතමෙතං කුරුඬුවභෙග්ගා යං නිං සෙපභණ්ණි සෙයාසි,
අඤ්ඤං සෙපභණ්ණිං¹ ගච්ඡාමී න මෙ තෙ රුච්චතෙ ඵලකඤ්ඤි.

1. කුරුඬුවභෙග්ගාජාතකං.

22. යෙ කුකඤ්ඤා රාජකුලෙහි වඬා²
කොලෙයාකා වණ්ණඤ්ඤපපඤා,
තෙ'මෙ න වජ්ඣා මයමසම වජ්ඣා
නායං සසච්චා³ දුබ්බලඤාතිකායකඤ්ඤි.

2. කුකඤ්ඤාජාතකං.

23. අපි පසෙඤාන සෙමාතො සලෙට්ඨි සලච්චිකතො,
සෙයො ව චලවා භොජෙජා⁴ දුඤ්ඤ මඤ්ඤෙඤ්ඤි සාරථී'ති.

3. භොජාජාතීයජාතකං⁵.

24. යද යද යඤ්ඤා යද යඤ්ඤා යඤ්ඤා යද යද,
ආජඤ්ඤා කුරුතෙ වෙගං භායනති තඤ්ඤා වාලවා'ති.

4. ආජඤ්ඤාජාතකං.

25. අඤ්ඤමඤ්ඤෙඤ්ඤි තිඤ්ඤෙහි අඤ්ඤං පායෙහි සාරථී,
අච්චායනඤ්ඤා දුරිසො⁶ පායාසඤ්ඤපි තපනී'ති.

5. තිඤ්ඤාජාතකං.

26. පුරාණචොරාන වචො නිසම්ම
මහිලාමුච්චො පොරයමානුචාරි⁷*
සුසඤ්ඤානානං හි වචො නිසම්ම
ගජ්ජකමො සබ්බභුතෙසු අට්ඨාති.

6. මහිලාමුච්චාජාතකං.

1. සෙපභණ්ණි - මජ්ඣිම, සා. 2. රාජකුලෙහි වඬා - සා. 3. සඤ්චා - මජ්ඣිම. 4. භොජෙජා සා. භොජෙඤ්ඤා, - මජ්ඣිම. 5. භොජාජාතීයජාතකං - මජ්ඣිම. 6. දුරිසො - මජ්ඣිම. 7. පොරයමානවචාරි - මජ්ඣිම. * අනවධාරී අයමෙව වා පායොහි අට්ඨකරා.

3. කුරුඹන වර්ගය

21. එමඛා ඇද්දෙමට රුක, තෝ යම් හෙයකින් (ඉදිරියෙහි පල) විසුරුවනු වූයෙහි ද මේ කාරණය කුරුඹන මාගයා දන්නා ලදී. අන් ඇද්දෙමට රුකක් කරා යමි. කාගේ පල මට නො රුස්නේ ය.

1. කුරුඹගම්ග ජාතකය.

22. වර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත වූ රාජකුලයෙහි උපන් රජගෙයි වැඩුණු යම් බලු කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ මේ බල්ලෝ වධයට සුදුස්සෝ නො වෙති. අපි වධයට (විනාශයට) සුදුසුවමිහ. මේ වධය ප්‍රබල වධ නම් නො වේ. මේ දුර්වල වධ නම් වේ.

2. කුකකුර ජාතකය.

23. ශරයෙන් විදින ලද එහෙයින් ම එක පාර්ශ්වයෙකින් හෝනා ද වූ, හොජාජාතීය වූ ජාති සෛන්ධවයා ම බලුකුක අශ්වයාට (යින්ඩු දෙශයෙන් අන්‍ය දෙශයෙහි උපන් කුඩා අශ්වයාට වඩා) උතුම්, සාරථීය, මා මෑ යුද්ධයෙහි යොදව.

3. හොජාජාතීය ජාතකය.

24. (පෙරවරු ආදී) යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා, ග්‍රාමාදී යම් නැනෙක්හි වේවා, යම් ඝෂණයෙක්හි වේවා, (යුද්ධ මණ්ඩලාදී) යම් යම් ස්ථානයෙක්හි වේවා, උපහාර ලැබුම් ආදී යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා (සාරථීයාගේ අභිප්‍රාය දන්නා සුලුවූ) උතුම් සෛන්ධවයා ම වීයඹ කිරීමට පටන්ගනී ද එහි දී බලුකුක අශ්වයෝ පිරිහෙත්. (පසුබසින්)

4. ආජඤ්ඤ ජාතකය.

25. සාරථීය අනෙක් අනෙක් තොටෙකින් අශ්වයා පොව. (නඟවව) පුරුෂ තෙමේ අධික කොට කැමෙන් මිහිරි පායාසයෙන් ද තෘප්ත වේ. (මතු නොකනු කැමැත්තේ වේ.)

5. තීරී ජාතකය.

26. මහිලාමුඛ නම් ඇතා පළමු සොරුන්ගේ (රෝද) වචනය අසා (හමු වූවන්) මරමින් සොරුන්ගේ වචනය අනුවැ හැසුරුණේ ය. සුසංයත වූ සිල්වකුන්ගේ මෘදු මොළොක් තෙපුල් අසා උත්තම භස්තියා (පළමු තමා තුළ තුබුණු) සියලු ගුණයෙහි (නැවත) පිහිටියේ ය.

6. මහිලාමුඛ ජාතකය.

12 ජාතකපාළි - එකකතිපාතො

27. නාලං කබලං¹ පදතවෙ
න ච පිණ්ඩං න කුසෙ න සංසිතුං,
මඤ්ඤම් අභිභෙදසසනා
නාගො සිනෙහමකාසි² කුසකුරෙති.

7. අභිභෙදජාතකං.

28. මනුඤ්ඤමෙව භාසෙය්‍ය නාමනුඤ්ඤං කුදවනං
මනුඤ්ඤං භාසමානස්ස ගරුභාරං උදධාරි,
ධනඤ්ඤා නං අලබ්භෙහසි තෙනවත්තමනො අහු³ති.

8. නඤ්ඤිඤාලජාතකං.

29. යතො යතො ගරුධුරං යතො ගමිභිරවත්තනී,
තදඤ්ඤා³ කණ්ඨං යුඤ්ඤනභී ස්වාසනු නං වහතෙ ධුරත්තී.

9. කණ්ඨජාතකං.

30. මා මුනිකස්ස පිහඨි ආකුරන්තානි භුඤ්ඤති,
අපෙපාසනුමෙකො භුඨං බාද එතං දීසායුලකඛණභනී.

10. මුනිකජාතකං.

කුරඛනවග්ගො තතියො.

පඤ්ඤාදානං:

කුරුඛනස්ස කුසකුරගොචවරො
යුන වාලවත්තසිරිවග්ගො,
මහිලාමුඛනාමනුඤ්ඤවරො
වහතෙධුරමුනිකෙනා දස.

1. කබලං - මජ්ඣං.
2. සෙහෙහ - මජ්ඣං.
3. තදඤ්ඤා - මජ්ඣං සථා.

27. (බතව පළමුව දෙන) කටුක බෙහෙත් පිණිස ගන්නට හෙවත් අනුභව කරන්නට නො සමත් ය. බත් පිඬු ගන්නට ද නො සමත්ය. තෘණ ගන්නට ද නොසමත්ය. (නභවන වෙලෙහි) ඇඟ උළාලීමෙහි ද නොසමත් ය. ඇත් තෙමේ නිතර දැකීමෙන් බල්ලා කෙරෙහි ස්නෙහ කෙළේ ය යි හඟිමි.

7. අභිණහ ජාතකය.

28. මනොඥ වචනයක් ම කියන්නේ ය. කිසි කලෙක්හිදු අමනෝඥ කොට නො බණන්නේ ය. මනොඥ කොට බණන්නහුගේ (ප්‍රමාණ වශයෙන් ගැල් සියයක්) බරවූ සකට භාරය ඉදිරියට ඇදපී ය. එයින් බමුණා ධන ද ලැබිබවිය. සතුටු සිතැත්තේ ද විය.

8. නන්දිවිසාල ජාතකය.

29. යම් තැනෙක්හි (ගැල්) ධුරය ඉතා බරවේ ද යම් තැනෙක්හි (දිය හා මඩ ඇති බැවින්) ගැඹුරු වූ මාර්ගයෙක් වේ ද එකල්හි කණහ නම් බලිවර්දයා (ගොනා) යොදත්. හෙතෙමේ ඒ ධුරය උසුලන්නේ ය.

9. කණහ ජාතකය.

30. මුනික නම් ඉකරයාගේ භෝජනය ප්‍රාථ්‍යා නො කරව. (කුමක් හෙයින් ද යත්) මුනික ඉකර තෙමේ මරණ භෝජන අනුභව කරයි. (මධුරාභාරය) අලොක්සුක ව තමා විසින් ලබන තෘණපත් අනුභව කරව. මෙය දීර්ඝායු ලක්ෂණයෙකි.

10. මුනික ජාතකය.

තෙවෙනි කුරුඹග වග්ගය.

එහි උද්දත:

කුරුඹගමග කුක්කුර භොජාජාතීය වාලව (ආජඤ්ඤ) සිරිවය (තිස) මහිලාමුඛ නාග (අභිණහ) මනුඤ්ඤවර (නන්දිවිසාල) වහතෙ (කණහ) මුනික යන දසයයි.

4. කුලාවකවග්ගො

31. කුලාවකා මාතලි සිඛෙලිසමි.
ඊසාමුඛෙන පරිවජ්ජයඤ්ඤ,
කාමං වජාම අසුරෙසු පාණං
මාධිමෙ දීජා චිකුලාවා අහෙසු'නති.

1. කුලාවකජාතකං.

32. රුදං මනුඤ්ඤං රුචියා' ව පිට්ඨි
වෙඵරියවණ්ණපනිභා ව' ගීවා,
වායාමමඤ්ඤානි ව පෙඤ්ඤානි'
නචෙවන තෙ ධිතරං නො දදමී'ති.

2. නච්චජාතකං.

33. සමමොදමානා ගච්ඡන්ති ජාලමාදය පකඛිනො,
යද තෙ චිවදිසසභති තද ඵභිනති මෙ වස'හති.

3. සමමොදමානජාතකං.

34. න මං සිතං න මං උණං න මං ජාලසමිං බාධනං,
යඤ්ච මං මඤ්ඤාතෙ මච්ඡි අඤ්ඤං යො රතියා ගතො'ති.

4. මච්ඡජාතකං.

35. සන්ති පසඛා අපනනා සහති පාද අවඤ්චනා,
මාතා පිතා ව නීකඛනනා ජාතවෙද පටිකකමා'ති.

5. වට්ඨකජාතකං.

1. මාමෙ දීජා චිකුලාවා අහෙසු - මජ්ඣං.
2. රුචියා - මජ්ඣං.
3. වෙඵරිය වණ්ණපනිභා ව - මජ්ඣං.
4. පෙඤ්ඤානි - සා.

4. කුලාවක වර්ගය

31. මාතලිය, සුපර්ණ පොතකයෝ (ගුරුළු පැටව්) ඉඹුල් වෙනෙහි එළි භොවිති. ඔවුන් රථ ශීර්ෂයෙන් දුරු කරව. (ඔවුන්ගෙන් රථ ශීර්ෂය දුරු කරව යු සේයි.) අසුරයන් කෙරෙහි ප්‍රාණය හරිමිහ. මේ සුපර්ණ පොතකයෝ කැදුල්ලෙන් පහවුවාහු නො වෙත්වා.

1. කුලාවක ජාතකය.

32. මයුරය තාගේ ශබ්දය මනොඥ ය. පිට ද සිත්කලු ය. ශ්‍රීවය ද වෛද්‍යයා මාණික්‍යයෙහි වර්ණය හා සමාන ය. පිල් ද බලියක් පමණ ය. (මෙසේ රූපී වුවද ලජ්ජා හය නැති) නැවීම හෙතු කොට තට මාගේ ද්‍රව නො දෙමි.

2. නවව ජාතකය.

33. වටු පක්ෂිහු සමගි වුවාහු වෙත්. විවාද නො කරන්නාහු දල ඔසවාගෙන යෙති. ඔවුහු යම් කලෙක්හි විවාද කෙරෙත් ද එකල්හි මාගේ වසයට එති.

3. සම්මොදමාන ජාතකය.

34. ශීතල මා පෙළන්නේ නො වෙයි. උෂ්ණය මා පෙළන්නේ නො වෙයි. දූලෙහි බැඳීම ද මා පෙළන්නේ නො වෙයි. යම් භෙයෙකින් මා නො දක්නා වූ මත්ස්‍යයෙකු නොමෝ හේ (මත්ස්‍යයා) අන්‍ය මත්ස්‍යයෙකුට හා කාමරතිය පිණිස ගියේ යැ යි සිතා ද එය මේ සියලු දුකට වඩා මා පෙළන්නේ ය යි.

4. මව්ප ජාතකය.

35. මාගේ පියාපත් ඇත. (එහෙත්) පියාසර කරන්නට අසමත් ය. පාදයෝ ඇත. (එහෙත්) පියවර ගමනින් යන්නට අපොහොසත් ය. මැණියෝ ද පියාණෝ ද මා හැර ගියහ. ජාතවේදය (ගින්න) පහවව (නවතුව)

5. වට්ටක ජාතකය.

36. යං නිසසිතා ජගතිරුහං චිහබ්බමා
සොයං අභිං පමුඤ්චිති,
දිසා හජථ වසකඛ්ඤා'
ජාතං සරණතො භයනති.

6. සකුණජාතකං.

37. යෙ වද්ධිමපවායකති නරා ධම්මස්ස කොච්ඡ,
දිට්ඨව ධම්මෝ පාසංසා සම්පරායෙ ව සුඤ්චි'ති.

7. තිතතිරජාතකං.

38. නාවචනාං නිකතිපපඤ්ඤා නිකතා සුඛම්මධති,
ආරාධෙති නිකතිපපඤ්ඤා ඛකො කසකටකාමීවා'ති.

8. බකජාතකං.

39. මඤ්ඤා සොවණ්ණයො රාසි සොවණ්ණමාලා ව නඤ්ඤො,
යජු දසො ආමජාතො ධිතො ධුලලාති ගජජති'ති.

9. නඤ්ජාතකං.

40. කාමං පතාමි නිරයං උඤ්චපාදෙ අවංසිරො,
නානාරියං කරිසාමි හඤ්ඤ පිණ්ඩං පච්ඤහා'ති.

10. බද්දිරඛාරජාතකං.

කුලාවඛවග්ගො වතුඤ්ඤො.

කසුපුගුණං:

සිරිමානලීධිතරපකච්චරො
රතීරාගතොමාතාපිතා ව පුන,
ජගතිරුහවුද්ධසුකසකටකො
තථා නඤ්ඤපිණ්ඩවරෙන දස.

1. වද්ධිමපවායං - සා.

2. දිට්ඨධම්මෝ ව - සා.

36. පක්ෂිභූ යම් රුකක් ආශ්‍රය කළෝ ද ඒ රුක මැ ගිනි හරතේ යැ. පක්ෂීන්, සරණසථානයෙන් හෙවත් පිහිටවනසථානයෙන් හය උපනි. (එහෙයින්) දිශා හඳුනා කරව (රුක භාර යව).

6. සකුණ ජාතකය.

37. (වැඩිහිටියන් සැලැකීම නම් වූ) ගුණධර්මයෙහි දක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් ගුණයෙන් ද වයසින් ද වැඩිහිටියන් පුදන් ද ඔවුහු මෙලොව දී ම පැසැසියයුතු වෙති. පරලොවහි ද සුභකිය වෙයි.

7. තිත්තිර ජාතකය.

38. වඤ්ඤා වූහි ඇත්තේ තමාගේ ම වංචා හේතුවෙන් නිත්‍යයෙන් සුව නො වෙයි. කිසි සුවයෙක්හි නො පිහිටයි. වඤ්ඤා වූහි ඇත්තේ (තමා කළ වැරදිවල කටුක වීසාක) ලබයි. කකුළුවාගෙන් (ගෙල සිඳගත්) කොකා මෙනි.

8. බක ජාතකය.

39. කුලජාත දසියගේ පුත්‍ර වූ නන්දක දස තෙමේ යම් නැනෙක්හි සිටියේ පරුෂ කොට ගර්ජනා කෙරේ ද (බෙණේ ද) ස්වර්ණරාශිය ද ස්වර්ණමාලා ද එතැන්හි යැ යි හඟීම්.

9. නන්ද ජාතකය.

40. ඌර්ධවපාද ඇත්තෙමි. අධාකෘත හිස ඇත්තෙමි. එකාන්තයෙන් නරකයෙහි වැටෙමි. (එතෙකුදු වුවත් දන් නොදීම සිල් නොරැකීම ආදී) අනායතී ක්‍රියාවක් නො කරමි. එබැවින් පිණබ නම් ලද බත පිළිගන්නේ මැනැවි.

10. බදිරඛගාර ජාතකය.

සිවුවැනි කුලාවක වර්ගය යි.

එහි උද්දන :

සිරිමානලී (කුලාවක) සීතර (නවව) පකඛිවර (සමෝදමාන) රකිරාගගත (මවු) මාතෘපිතා ව පුත (නැවත වට්ටක) ජගති රූහ (සකුණ) වූඬසු (තිත්තිර) කසකට (බක) තථා නන්දක (එසේම නන්ද) පිණබවර (බදිරඛගාර) යන්න සමග දසය යි.

5. අත්කාමවග්ගො

41. යො අත්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිතො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං.
අජියා පාදමොලුකිත්¹
මිඤ්ඤො විය සොචතිති.

1. ලොසකජාතකං.

42. යො අත්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිතො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,
කපොතකස්ස වචනං අකඤ්ඤා
අමිඤ්ඤස්ස ආචාරොව සෙති'ති.

2. කපොතකජාතකං.

43. යො අත්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිතො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,
එවං සො නිපතො සෙති
වෙච්ඡස්ස යථා පිතා'ති.

3. වෙච්ඡජාතකං.

44. සෙයො අමිඤ්ඤො මනියා උපෙතො
නඤ්ඤව මිඤ්ඤො මනිවිසභිතො,
මකසං වධිස්සන්ති හි එළුමුගො
පුඤ්ඤො පිතු අබ්බිද උත්තමඛණ්ණති.

4. මකසජාතකං.

45. සෙයො අමිඤ්ඤො මෙධාවී යඤ්ඤො බාලානුකම්පකො,
පස්ස රොහිණිකං ජම්මිං මාතරං හඤ්ඤාන සොචති'ති.

5. රොහිණිජාතකං.

46. න වෙ අනත්තකුසලෙන අත්චරියා සුඛාවහා,
භාපෙති අත්ථං දුමමධො කපි ආරාමිකො යථා'ති.

6. ආරාමදුසකජාතකං.

1. අජාය පාදමොලකා - මජ්ඣං.

5. අත්කාම වර්ගය

41. අභිවාද්ධි කැමැතිවැ හිත විභවයෙන් අනුකම්පා කරන්න-
හුගේ ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද (එසේ වූ
පුරුෂ තෙමේ) එළියගේ පය ගෙනූ ශෝක කරන මිඤ්ඤ විඤ්ඤයා
මෙන් ශෝක කරයි. (මිඤ්ඤ විඤ්ඤයා ශෝක කළාක් මෙන්
ශෝක කරයි.)

1. ලොසක ජාතකය.

42. අභියක් කැමැතිවැ හිතවිභවයෙන් අනුකම්පා කරන්නහුගේ
ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද පරවියාගේ
වචනය නො කොට අමිත්‍ර වූ සුදයාගේ (අරක්කැමියා) අතට ගිය
කාකයා මෙන් (ව්‍යසනයට පැමිණූ) හෝනේ ය.

2. කපොක ජාතකය.

43. දියුණුව කැමැත්තා වූ හිතවිභවයෙන් අනුකම්පා කරන්න-
නක්හුගේ අනුශාසනය ඔවා ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද හෙතෙමේ
වෙළක නම් සර්පයාගේ පියා යමිසේ ද එපරිද්දෙන් නෂ්ට ව
හෝනේ ය.

3. වෙළක ජාතකය.

44. ප්‍රඥයෙන් යුක්ත වූ අමිත්‍ර තෙමේ උතුම් වේ. ප්‍රඥයෙන්
විප්‍රභීණ වූ (නුවණ නැති) මිත්‍ර තෙමේ උතුම් නො වේ මැ යි (කුමක්
හෙයින් යත්) මුඛ (කෙළතොලු) පුත්‍ර තෙමේ මදුරුවා මරමි යි
පියාගේ හිස පැළී ය.

4. මකස ජාතකය.

45. අනුකම්පා කරන යම්බඳු බාලයෙක් ඇද්ද (ඔහුට වඩා)
නුවණැත්තා වූ අමිත්‍රයා උතුම් වේ. බාලවූ රෝහිණි නම් නුවණ
නැත්තිය බලව (මැස්සන් මරමි යි) මව මරා ශෝක කරන්නී ය.

5. රොහිණි ජාතකය.

46. අනාභියෙහි දක්ෂයා විසින් කරන ලද අභිවයභාව සුව
එළවන්නී නො වේ. නුවණ නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙළයි.
(කවරක්හු මෙන් ද යත්) උයන බැලීමෙහි යෙදුණු වානරයා මෙනි.

6. ආරාමදුෂක ජාතකය.

47. න වෙ අනස්සුසලෙන අස්වරියා සුඛාවහා,
හාපෙති අස්සං දුමමධො කොණඛලෙසු වාරුණිං යපාති.

7. වාරුණිදුසකජාතකං.

48. අනුපායෙන යො අස්සං ඉවජති යො විහංගුකුති,
වෙනා හනිංසු වෙදගා¹ සබ්බෙ තෙ වාසනමජ්ඣගුති

8. වෙදගහජාතකං².

49. නකඛිතං පතිමානෙනං අපො බාලං උපච්චයා,
අපො අස්සං නකඛිතං කිං කරිස්සහති තාරකා'ති.

9. නකඛිතජාතකං.

50. දුමමධානං සහසෙසන යෙසෙසු මෙ උපයාවිතො,
ඉදති බොහං යථිස්සාමි බහු අධමමිකො ජනො'ති.

10. දුමමධජාතකං.

අස්සංකාමවග්ගො පස්ථමො.

පඨමො පණ්ණාසමො.

පසුඤ්ඤා:

අපමිතකමාතුකපොතවරො
තරාවෙඵකඵලුච්චගෙරොභිණි,
කපිවාරුණිවෙතවරා ච පුන
තරා තාරකයෙසුචරෙන දස.

1. වෙදගා - මජ්ඣ., ඥා.
2. වෙදගා - මජ්ඣ., ඥා.

47. අනාභියෙහි දක්‍ෂයා විසින් (අනාභියෙහි අදක්‍ෂයා විසින්) කරන ලද අනවයතාව සුව එළවන්නී නො වේ. නුවණ නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙලයි. (කවරක්භූ මෙන් ද යත්) සුරාව නැසූ කොණ්ඩකුණු නම් ගිහ්‍යයා මෙනි.

7. වාරුණී ජාතකය.

48. යමෙක් අනුපායයෙන් (වැරදි මගින්) අභිවෘද්ධි කැමැති වේ ද හෙතෙමේ (එයින්) විනාශ වෙයි. වෙකිය නම් රටවැසි සොරු (වෙදර්භ නම් මන්ත්‍රය හෙතුකොටගෙන) වෙදබහ නම් බමුණා නැසූහ. ඒ සොරු සියලු දෙනා ද (බඩුනොවුන් ඇන කොටාගෙන) විනාශයට පැමිණියෝ ය.

8. වෙදබහ ජාතකය.

49. අතීය නැකත් බලන අභ්‍යන්තරය ඉක්මු යෙයි. අතීය (අභිෂ්ට ප්‍රතිඵල ලාභය ම) බලාපොරොත්තු වන අභිවෘද්ධිය ලැබීම ම නැකත වේ. තාරකාවෝ කවර නම් අතීයක් යොදන් ද (නො යොදන් ම ය.)

9. නකබහා ජාතකය.

50. මා විසින් නුවණ නැති මිනිසුන් දහයෙකින් (යාගයක් කරමි යි දේවතාවන් වෙතට ගොස්) ආරාධනා කරන ලදී. මම දැන් යාගය කෙරෙමි. කුමක් නිසා ද යත් අධාර්මික ජනයා බහුලය (එහෙයිනි.)

10. දුමමේධ ජාතකය.

පස්වැනි අප්‍රකාම වර්ග යි.

පළමු පණණාසක යි.

එහි උද්දන :

මිත්‍යක (ලොසක) කපොත වෙළක එළමුග (මකස) රොහිණි කපි (ආරාම දුසක) වාරුණී වෙනවරා (වෙදබහ) තාරක (නකබහා) යඤ්ඤවර (දුමමේධ) යන දසය යි.

6. ආසිංසවග්ගො

51 ආසිංසෙට්ඨ¹ පුරියො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පඤ්චිකො,
පසසාමී වොභං අත්තානං යථා ඉච්ඡං තථා අහුරී

1. මහාසීලවජාතකං.

52. වායමෙට්ඨ පුරියො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පඤ්චිකො,
පසසාමී වොභං අත්තානං උදකා ඵලමුඛපත'නභි.

2. වුළුජනකජාතකං.

53. තට්ඨ පුණ්ණං පාතියො අඤ්ඤායං වත්තතෙ කථා,
ආකාරකෙන ජානාමී න වායං හද්දීකා² සුරාති.

3. පුණ්ණපාතිජාතකං.

54. නායං රුකෙඛා දුරාරුභො නපි ගාමතො ආරකා,
ආකාරකෙන ජානාමී නායං සාදුඵලො දුමොති.

4. කිංඵලජාතකං³.

55. යො අලිනෙන විතෙතන අලිනමනයො නරො,
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙඛමසස පක්ඛියා
පාපුණෙ අනුපුඛෙඛන සබ්බසංයොජනකඛයනභි.

5. පඤ්චාචුඛජාතකං.

56. යො පහචෙඨන විතෙතන පහච්ඤ්ඤායො නරො
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙඛමසස පක්ඛියා
පාපුණෙ අනුපුඛෙඛන සබ්බසංයොජනකඛයනභි.

6. කඤ්චනකඛජාතකං.

1. අසිංසෙට්ඨ - මජ්ඣ.
2. නෙවාසා හද්දකා- භා.
3. ඵලජාතකං - සීච්ච, භා.

6. ආසිංස වර්ගය

51. පුරුෂ තෙමේ (පටන්ගන්නා ලද ක්‍රියාවෙහි නිමාවට පැමිණෙනු සඳහා) ආශා කරන්නේ මැ ය. නුවණැත්තේ (විශ්ව වඩනුයේ) උකටලි නො වන්නේ යැ. බලාපොරොත්තුව නො සිදු ගන්නේය.) යම්සේ බලාපොරොත්තු වීම ද, එසේ මැ වී. මම (එයින් රාජ සම්පත්තියට පැමිණි) නමා දක්මි.

1. මහාසීලව ජාතකය.

52. පුරුෂ තෙමේ වැයම් කරන්නේ මැ යැ. නුවණැත්තේ (අපෙක්ෂාව සාදගතහැකි දෑ යි) උකටලි නො වන්නේ ය. මම (විශ්වයෙන් සාගරය පිනා) දියෙන් ගොඩට නැංගා වූ නමා දක්මි.

2. වූළුජනක ජාතකය.

53. සූරා පාත්‍රයේ එසේ මැ (මා යන කලා තුබුසේ මැ) පිරුණාහ. යම් මේ (සූරාවර්ණනා) කතාවක් පවතී ද (මේ) අනෙකක් මැ යැ. (බොරුවෙක් මැ යැ.) ආකාරයෙන් දනිමි. එකාන්ත-යෙන් මේ සූරාව යහපත් නො වේ යැ යි.

3. පුණණපාතී ජාතකය.

54. මේ වෘක්ෂය දුකයේ නැංග යුත්තේ නො වෙයි. (සුවසේ නැඟියැහෙයි.) ගමින් දුරුවූයේ ද නො වෙයි. (ඉදින් මිහිරි එල ඇත් නම් එක ද පලයක් ඉතිරි නො වේ. එයින්) මේ වෘක්ෂය මිහිරි පල ඇත්තේ නො වෙයි (මෙ කරුණ) ආකාරයෙන් දනිමි.

4. කිංඵල ජාතකය.

55. (වතුර්විධ) යෝගකෂමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා උදර වූ අදහස් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් නො පසුබට වූ සිතීන් කුශල ධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ පිළිවෙළින් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පැමිණෙයි.

5. පඤ්චාවුධ ජාතකය.

56. යෝගකෂමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා දුරු කළ නිවරණයන් ඇති සිතීන් (එහෙයින් ම) නිර්මල වූ සිත් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් කුශලධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පිළිවෙළින් පැමිණෙයි.

6. කඤ්චනකඛන්ධ ජාතකය.

24 ජාත්‍යන්තර-චක්‍රවාර්තාව

57. යඤ්ඤතෙ වතුරො ධම්මා වානරිඤ්ඤ යථා තච,
සච්චං ධම්මො ධිකී වාගො දිට්ඨං සො අතිවක්‍රතී'ති.

7. වනරිඤ්ඤ ජාත්‍යන්තර.

58. යඤ්ඤ ඵතෙ තයො¹ ධම්මා වානරිඤ්ඤ යථා තච,
අක්ඛියං සුරියං පඤ්ඤා දිට්ඨං සො අතිවක්‍රතී'ති.

8. තයොධම්මජාත්‍යන්තර.

59. ධම්ම ධම්ම නාතිධම්ම අතිධනං හි පාපකං,
ධනෙතනා² හි සතං ලඤ්ඤං අතිධනෙතන නාසිත'නඤ්ඤි.

9. හෙරිවාදජාත්‍යන්තර.

60. ධම්ම ධම්ම නාතිධම්ම අතිධනං හි පාපකං,
ධනෙතනාධිගතා හොගා තෙ තාතො විධම්මී ධම්මතී.

10. සඤ්ඤධම්මජාත්‍යන්තර³.

ආසිංසච්චෙතො ජ්ඣෙධ්ධා⁴.

පසුපසු:

යථාච්ඡිං තථාසුදකාථලා
සුරසාදුර්ලොචනලිතමනො,
සමභවධම්මනො වතුරො ව තයො
සකලඤ්ඤකමොගධනෙතනදස.

1. යඤ්ඤතෙ ව. - මජ්ඣ., සා.
2. ධම්මෙත අ. ධනෙතන - සා.
3. සඤ්ඤධම්ම - මජ්ඣ.
4. ආසිංසච්චෙතො - මජ්ඣ.

57. වානරෙන්ද්‍රය, වාක්සකාය, පරික්ෂාඥනය, ටෙටරියය, ත්‍යාගය යන මේ සතර ධර්මයෝ (සතර ගුණයෝ) තව මෙන් යමකුට විද්‍යාමාන වේද්ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ. (සතුරා මැඩ පවත්වයි.)

7. වානරින්ද ජාතකය.

58. වානරෙන්ද්‍රය, දක්ෂභාවය ද, නිර්භයභාවය ද, උපාය කෞශල්‍යඥනය ද යන මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෝ තව මෙන් යමකුට ඇත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ.

8. තයොධම්ම ජාතකය.

59. බෙර ගසන්නේ ය. බෙර ගසන්නේ ය. (ප්‍රමාණය ඉක්මවා) අතිශයින් නො ගසන්නේ ය. නිරන්තරයෙන් බෙර ගැසීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය.) බෙර ගසන්නහු විසින් (කහවණු) සියයක් ලබන ලද (කාලය නො බලා) නිරන්තරයෙන් බෙර වයන්නහු විසින් (ඒ ධනය නසන ලදී.)

9. හෙරිවාද ජාතකය.

60. සක් පිඹින්තේ ය. සක් පිඹින්තේ ය. (කල් නො බලා) අධික කොට නො පිඹින්තේ ය. අධික කොට පිඹීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය) සක් පිඹින්තහු විසින් හෝගයෝ ලබන ලදහ. (අපගේ) පියා නැවත නැවත සක් පිඹින්තේ ඒ හෝගය විනාශ කෙළේ ය.

10. සඛ්ඛධමන ජාතකය.

සමූහි ආසිංස වර්ග සි.

එහි උද්දන :

යථා ඉච්ඡං තථා අහු (මහාසීලව) දකුරල (මුලුඡනක) සුරා (පුණණපානී) සාදුඵල (කිංඵල) අලීනමනො (පංචාචුඛ) සමපතට්ඨමනො (කඤ්චනකඛන්ධ) වතුරො (වානරින්ද) තයො (තයොධම්ම) සතලඤ්ඤ (හෙරිවාද) හොගධන (සංඛධමන) යන දසය යි.

7. ඉපථිවග්ගො

61 අසා¹ ලොකිඤ්ඤො නාම වෙලා තාසං න විජජති,
සාරතො ව පගධො² ව සිඛි සබ්බසසො යථා;
නා හිඤා පබ්බජිසසාමී විවෙකමනුමුභයතති.

1. අසාතමනනජාතකං.

62. යං බ්‍රාහ්මිණො අවාදෙසි විණං සමච්චවෙධිතො,
අනිභුතා හතා හරියා තාසු කො ජාතු විසසසෙ³ති.

2. අනඛුතජාතකං⁴.

63. කොධනා අකතඤ්ඤ ව පිසුනා ව විහෙදිකා,
බ්‍රහ්මචරියං වර හිතඛු සො සුඛං න භොගිසිති.*

3. කකකජාතකං⁵.

64. මා සු නන්දි ඉච්ඡති මං මාසු සොචි න ඉච්ඡති⁶,
ථිනං භාවො දුරාජාතො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතනති.

4. දුරාජාතජාතකං.

65. යථා නදී ව පජො ව පානාගාරං සභා පපා,
ඵචං ලොකිඤ්ඤො නාම තාසං කුජකිඤ්ඤි පඤ්ඤිත

5. අනභිරතිජාතකං.

1. අසාසා - සධා.
 2. පගධොම - මජ්ඣං.
 3. අනිභුතා භතජාතකං - මජ්ඣං.
 4. ජාතකචන්ද්‍ර. පිසුණාමිසසද්ධිකා. මජ්ඣං. පිසුණා මිසසභෙදිකා.
 * න පරිභොගිසිතිපි පාඨො අසමච්චජො, අධිකතො.
 5. කකකපඤ්ඤිතජාතකං - මජ්ඣං.
 6. නච්චති - මජ්ඣං.

7. සත්‍ය වර්ගය

61. ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් ලාමකයහ. නොහොත් තමන් කෙරෙහි ඇලුණවුනට දුක් දෙන්නාහු ය. ඔවුනට (කෙලශොක්චනි නිවාරණයට) මර්යාදවෙක් නැත. සංරක්තයහ, ප්‍රගල්භයහ, සියල්ල කාදමන ගීන්ත මෙන් පුරුෂයන් විශෙෂයෙන් සෙවුණාහ. (එසේ වූ) ඔවුන් හැර විවෙකය වඩන්නෙමි පැවිදි වෙමි.

1. අසාකමන්ත ජාතකය.

62. බමුණු තෙමේ යම් කාරණයෙකින් (සනවස්ත්‍රයෙකින් මුඛය සමග වෙළන ලද්දේ) විණාව වැසී ද (එසේ ඔහු රැවටූ තැනැත්තිය කෙසේ වූ බැමිණියක් ද යත්) මවුකුසැ හොත් කල්හි මැ ආරක්‍ෂා කොට පෝෂණය කළා වූ භායභාව යැ. එබඳු (පෙරළෙනහුලු) භාර්යාවන් කෙරෙහි කවර නම් තුවණැත්තෙක් ඒකාන්තයෙන් විශ්වාස තබන්නේ ද? (නො තබන්නේ මැ යැ.)

2. අපඛග්‍රතජාතකය.

63. (ස්ත්‍රීහු නම්) කීපෙන සුල්ලහ. කළ ගුණ නො දන්නෝ ද වෙති. ප්‍රියභාවය ගුණ කරන්නා වූ ද මිත්‍රයන් හෙද කරන්නා වූ ද කරා කරන ස්වභාව ඇත්තාහු ය. මහණ, බ්‍රහ්මචර්යාවෙහි හැසිරෙව. බඹසර හැසිරෙන තෝ සුවයෙන් නො පිරිහෙන්නෙහි ය.

3. තක්ක ජාතකය.

64. (මේ ස්ත්‍රිය) මා කැමැත්තිය යි සතුටු නො වෙව, මා නො කැමැත්තිය යි ශෝක නො කරව. දියෙහි මත්සායාගේ ගමන මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය නො දන හැකි යැ. දියෙහි මත්සායාගේ ගමන් සටහන මෙනි.

4. දුරාජාත ජාතකය.

65. ගංගාව ද, මහාමාර්ගය ද, සුරාහල ද ඉසුඹුහල ද, පින්පැන් මඩුව ද, යම්සේ සියලු දෙනාට සාධාරණයෝ ද ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු ද එසේ (වූ පැවැතුම් ඇත්තෝ) වෙති. පණ්ඩිතයෝ මේ ස්ත්‍රීන්ට නො කීපෙත්.

5. අනභිරත ජාතකය.

66. එකා ඉවතා පුරෙ ආසි අලඬා මුදලකමණ,
යනො ලඬා අලාරකම් ඉවතා ඉවතා විජායලානි.

6. මුදලකමණජාතකං.

67. උව්ඤ්ඤ දෙව මෙ පුනෙතා පටෙ ධාවනනියා පති,
තඤ්ඤ දෙසං න පඤ්ඤාමි යනො සොදරියමානායෙනි¹.

7. උව්ඤ්ඤජාතකං.

68. යඤ්ඤ මනො නිවිසති විතං වාසි² පසිදනි,
අදිට්ඨපුබ්බකෙ පොසෙ කාමං තඤ්ඤමිපි විඤ්ඤසෙ³ති.

8. සාමකතජාතකං.

69. ධිරඤ්ඤ තං විසං වනතං යමහං ජීවිතකාරණා,
වනතං පච්චාවම්ඤ්ඤාමි³ මතං මෙ ජීවිතා වරතනි.

9. විසවනතජාතකං.

70. න තං ජීතං සාධු ජීතං යං ජීතං අවජීයති,
තං ඛො ජීතං සාධු ජීතං යං ජීතං නාවජීයතීති.

10. කුරුලජාතකං.

ඉන්ද්‍රීවගෙගා සභිගමො.

තඤ්ඤාදානං:

ධම්ම සබ්බසංසාසි ව විඤ්ඤවරො
පිඤ්ඤාමිඤ්ඤානෙදිකානන්දිනදී,
මුදලකමණසොදරියාවමනො
විසසාධුජීතෙන භවතනි දස.

1. සොදරියංනායො - මජ්ඣං.
2. විතකඤ්ඤාසි - මජ්ඣං, සංඝා.
3. පච්චාවම්ඤ්ඤාමි - මජ්ඣං.

66. මුද්‍රලකඛණා නම් දේවිය නො ලදින් පුරවයෙහි එක් තෘෂ්ණාවක් වුව. විශාලතේන්ද්‍ර ඇති ඇය යම් තැනෙක පටන් ලබන ලද ද (පුරවයෙහි වූ ඒ) තෘෂ්ණාව (ශාභොපකරණ රැස්කිරීම ආදී අනෙක් මැ) තෘෂ්ණාවක් ඉපදවිය.

6. මුද්‍රලකඛණ ජාතකය.

67. දේවයෙහි, පුත්‍ර තෙමේ මාගේ ඇකයෙහි මැ යැ. (ඉණට කඩා ගන්නා පලාමෙන් සුලභයහ.) මගෙහි යන්නා වූ මට ස්වාමීපුරුෂයෝ ද සුලභයහ. යම් දේශයෙකින් සහෝදරයකු ගෙන එම ද (මවුපියන් නැති බැවින්) ඒ දේශය (මවකුස) නො දකිමි.

7. උච්ඡඩා ජාතකය.

68. යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි සිත පිහිටා ද, (දුටු පමණෙකින්) සිත පහදී ද පෙර ක්‍රියාවිරූ ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි ඒකාන්තයෙන් විශ්වාසය තබන්නේ ය. (හෙවත් විශ්වාසයට පැමිණෙන්නේ ය.)

8. සාකෙත ජාතකය.

69. යම් විෂයෙක් හරන ලද ද, ඒ වමනය කළ විෂ මම ජීවිතයාගේ පැවැත්ම සඳහාවත්, නැවත හැරැගනීම ද, ඒ විෂට නින්දා වේවා. (වමනය කළ විෂ නැවත හැරැගෙන) ජීවත්වීමට වඩා මිය යාම උතුම්.

9. විසවන්ත ජාතකය.

70. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු ලැබේ ද ඒ දිනුම මනා කොට දිනුවා නම් නො වේ. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු නො ලැබේ ද, ඒ දිනුම ම මනා කොට දිනුවා නම් වේ.

10. කුද්දල ජාතකය.

සත්වැනි ස්ත්‍රීවර්ග සි.

එහි උද්දත :

සිවිසබ්බසො (අසාතමණ) විණවරො (අතභූත) පිසුනාමිකත-
විභෙදිකා (තසක) නඤ්ඤි (දුරාජාත) නඤ්ඤි (අනභීරත) මුද්‍රලකඛණ
සොදරිය (උච්ඡඩා) මනො (සාකෙත) විස (විසවණ) සාධුච්ඡිත (කුද්දල) යන දසය සි.

8. වරණවග්ගො

71. යො පුබ්බෙ කරණියාති පච්ඡා යො කාතුච්ඡති,
වරණ¹ කච්චභණ්ණොච ස පච්ඡාමනුතපපතීති.

1. වරණජාතකං².

72. අකතඤ්ඤස්ස පොසස්ස නිවං විවරදසස්සිනො,
සබ්බණ්ණො පධවීං දජජා නොච තං අභිරාධයෙති.

2. සීලවනාගරාජජාතකං.

73. සච්චං කීරෙවමාහංසු නරා එකච්චියා ඉධ,
කච්චං විජ්ජාචීතං⁴ සෙයො නතෙවෙකච්චියො තරොති.

3. සච්චංකීරජාතකං.

74. සාධු සබ්බෙහුලා ඤාතී අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා,
වාතො චහති එකච්චං බ්‍රහ්මචාරීභි වනසාතින්තී⁵.

4. රුක්ඛධම්මජාතකං.

75. අභිතථනය පජ්ජනන නිධිං කාකස්ස නාසය,
කාකං සොකාය රතෙති මණ්ණො සොකා පමොචයා'ති.

5. මච්ඡජාතකං.

76. අසඬ්චියොච්චි භාමච්චි අරඤ්ඤා නත්ථි මෙ භයං,
උජ්ජමග්ගං සමාරුච්චො මෙතොය කරුණොය වාතී.

6. අසඬ්චියජාතකං.

1. වරණ. සභා. වරුණකච්ච - මජ්ඣ.
 2. වරුණජාතකං - මජ්ඣ, සභා.
 3. සීලවනසී. සභා. සීලවනාග - මජ්ඣ.
 4. නිජ්ජාචීතං. සභා. නිපථවීතං - මජ්ඣ.
 5. වනසාතිං - මජ්ඣ, සභා.

8. වරණ වර්ගය

71. යමෙක් පළමු කටයුතු දැ පසුව කරන්නට කැමැති වේ ද හෙතෙමේ ලුණුවරණදඩු බිඳි මාණවකයා මෙන් පසුව නැවෙයි. (ශෝක කරයි.)

1. වරණ ජාතකය.

72. කළ ගුණ නො දන්නා වූ නිරතුරු (අනුන්ගේ) සිදුරු (වැඳි) දක්නා වූ පුරුෂයාට ඉදින් මුළු පොළොව හෙවත් සක්විති රජකම දුන්නේ වී නමුදු ඔහු සතුටට පමුණුවනු නො හැක්කේ ය.

2. සිලවනාගරාජ ජාතකය.

73. ගහදියෙහි පාවෙන දරදඩු (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් වේ. (කළ ගුණ නො දන්නා) සමහර පුරුෂයෙක් (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් නො වේ මැ යි. මේ ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් සැබවක් ම කීහු ල.

3. සව්වංකිර ජාතකය.

74. බොහෝ වූ නැයෝ (සමග වැ වෙසෙන්නාහු) ශෝභන වෙති. අරණ්‍යයෙහි හටගත් වෘක්ෂයෝ පවා (සන වැ සිටියාහු) ශෝභන වෙත්. වෘක්ෂය එකලා වැ සිටියා වූ අතුපතර ඇති මහත් වූ වනදෙටු රුක ද මුලිනුපුටා හෙළයි.

4. රුකබඩමම ජාතකය.

75. මේසය ගර්ජනා කරව. කාක සමුහයාගේ (මත්සා) නිධානය නසව. කපුටුමුළුව ශෝකයට පමුණුවව. නැයන් හා මා ද ශෝකයෙන් මුදව.

5. මව්ඡ ජාතකය.

76. ගමෙහි ද නිහැකයෙම වෙමි. අරණ්‍යයෙහි මට බියෙක් නැත. මෙමනියෙන් ද කරුණාවෙන් ද සෘජු වූ (බ්‍රහ්මලොක හා දිව්‍යලොකයාම) මාර්ගයට නැංගෙමි.

6. අසංකිය ජාතකය.

77. උසභා රුක්ඛි ගාවීයො ගාවා ච,
අසොසා කංසො සිගාලී ච කුමෙහා,
පොකඛරණී ච අපාකචන්දනං

ලාපුනි සීදතති සිලා පලවතති.
මණ්ඩුකීයො කණ්භසපෙහ ගිලතති.
කාකං සුවණණො පරිවාරයතති.
තසාවකා ඵලකානං හයා හි
විපරියායො¹ චකතති න ඉධමස්සීති.

7. මහාසුපිනජාතකං.

78. උභො බසුජා උභො කුණි උභො වීසමචක්ඛකා,
උභිතතං පිලකා ජාතා නාහං පසසාමී ඉලලීසනති .

8. ඉලලීසජාතකං.

79. යතො වීලුකකා ච හතා ච ගාවො
දඛභානී ගෙහානී ජතො ච නීතො,
අථාගමා පුත්තභතාය පුත්තො
බරසසරං දෙණ්ඩිමං² වාදයනෙතාති.

9. බරසසරජාතකං.

80. යතෙත පච්ඤානිතං³ පුරෙ
අථ තෙ පුතීසරා සරතති පචජා,
උභයං න සමෙති හීමසෙන⁴
යුඤ්ඤාචා ච ඉදං ච තෙ විහඤ්ඤාතති.

10. හීමසෙනජාතකං⁵.

වරණ⁶චග්ගතා අධ්ඨමො.

කසුසුද්දනං :

වරණා අකතඤ්ඤාවරෙසුසචච්චරං සචනසපතිනා ච අභිකථනය,
කරුණායසිලාපලවඉස්සිසතො පුත දෙණ්ඩිමසුකීසරෙන දස.

1. විපරියායො - මජ්ඣ., ගා.
2. දිඤ්ඤිමං - මජ්ඣ.,
3. විකාසනිතං - මජ්ඣ.,
4. හීමමසෙන - මජ්ඣ.,
5. හීමමසෙනජාතකං - මජ්ඣ.,
6. වරුණ - මජ්ඣ., සතා.

77. (යුද නො කොට ගිය) වෘෂභයෝ යැ, (මල් පලගත් කුඩා) වෘක්ෂයෝ යැ, (එදවස උපන් වස්සන්ගේ කිරි බොන) දෝන්නු යැ, (වියෙහි යොදන නහඹු) ගවයෝ යැ, (දෙපස මුඛ ඇති) අශ්ව යැ, (ජර සිවලකුට මෙහි මු කරව යි පෑ සිය දහසක් අගනා) රත්තලිය යැ, (අඹරන රැහැන කාදමන) සිවලී යැ, (හිස් කළ අතුරෙහි තුඩු දිය පිරුණු) කළය යැ, (ගැඹුරු තැන දිය කැලැඹුණු) පොකුණ යැ, (එක් මෑ සැලෙහි නිසි සේ) නො පැසුණු බත යැ, (කුණුමෝරු වලට විකුණන සියදහසක් අගනා) රත්සඳුන්හර යැ, යන සිහින ද-

හිස් ලබුකබල්හු දියෙහි ගැලෙන, සන පාෂාණයෝ (නැව් මෙන්) දියෙහි පාවෙන, මැඩිපැටියෝ කෘෂණ සර්පයන් ගිලිනි, ස්වර්ණ ගංසයෝ කවුඩුවකු පිරිවරනි, වෘකයෝ එළුවන්ට බියෙන් තැනී ගනිත්. මෙසේ විපයභීසයෙක් පවතී, දැන් වැලික් මේ පුරුෂ යුගයෙහි (මේ සිහිනයන්ගේ) විපාක දීමෙක් නැති යි.

7. මහාසුපින ජාතකය.

78. දෙදෙනා ම පිඵ ය. දෙදෙනා ම කොරු ය. දෙදෙනා ම වමරැසි ය. දෙදෙනාගේ ම හිස (සමාන වූ) පිළිකාවෝ ජාතයහ. (එහෙයින්) මම ඉල්ලීස නො දකිමි.

8. ඉල්ලීස ජාතකය.

79. යම් කලෙක්හි ගවයෝ පැහැර ගන්නා ලද්දහු ද, (මස් පිණිස) නසන ලද්දහු ද, ගෘහයෝ දවන ලද්දහු ද, ජනයෝ ද බැඳූ ගෙන යන ලද්දහු, එකල්හි නැසුණු දරුවන් ඇති මවගේ නිර්ලජ්ජ වූ පුත්‍රයා අමධුර වූ ශබ්ද ඇති පටහබෙරය වාදනය කෙරෙමින් ආවේ ය.

9. බරස්සර ජාතකය.

80. භීමසේනය, තොප විසින් පෙර සංග්‍රාමයෙහි යමක් කියන ලද ද නැවත පසුව හෙවත් යුද්ධයෙහි දී තාගේ පුතීසර නම් වූ සිරුරුමල වැගිරෙති. තොපගේ යුද්ධ (පිළිබඳ බදවැඩි) කතා ද මේ පිඩාව ද යන දෙ කරුණ සම නො වේ.

10. භීමසේන ජාතකය.

සත්වැනි වරණ වර්ගය යි.

එහි උද්දන :

වරණ අකතඤ්ඤ (සිලවනාගරාජ) සච්චර (සච්චංකිර) වනස්පතී (රුකබධමම) අභිත්ඵනය (මච්ඡ) කරුණය (අසභීකිය) සිලාපලව (මහාසුපින) ඉඤ්චී (ඉල්ලීස) දෙණ්ඨීම (බරස්සර) පුතීසර (භීමසෙන) යන දසය යි.

9. අපායිමහවග්ගො

81. අපායිමහ අනවචිමහ අගායිමහ රුද්දිමහ ව,
විසඤ්ඤකරණිං¹ පිඤා² දිට්ඨා නාහුමහ වානරා³ති.

1. සුරාපානජාතකං.

82. අතිකකමම රමණකං සදමනනඤ්ඤි දුහකං⁴,
ඤායි පාසාණමායිනො යසමා ජීවං න මොකඛසී⁵ති.

2. මිත්තවිජ්ජජාතකං.

83. මිනොතා තවෙ සත්තපදෙන⁶ හොති
සභායො පන ආදයකෙන හොති,
මාසඛමායෙන ව ඤාති හොති
තතුනතරිං අනතසමොපි හොති.
සොභං කරං අත්තසුඛසස හෙතු⁷
වීරසනච්ඡිතං⁸ කාලකණ්ණිං ජහෙයා තති.

3. කාලකණ්ණිජාතකං.

84. ආරොග්ගමිච්ඡ පරමඤ්ඤි ලාභං
සීලඤ්ඤි චුඛ්ඛානුමතං සුතඤ්ඤි,
ධම්මානුචතී ව අලීනතා ව⁹
අතර්ඝ්ඤා ද්වාරා පච්චිඛා ජලෙතෙ¹⁰ති.

4. අත්ථසාද්ධාරජාතකං.

85. ආයතිදෙසං නාඤ්ඤය යො කාමෙ පතීසෙවති,
විපාකනොත භනනති නං කිංපකකම්ච භක්ඛිතතති.

5. කිම්පකකජාතකං.

1. විසඤ්ඤකරණිං - මජ්ඣං, සා. 2.
2. පිඤා - මජ්ඣං.
3. දුහකං - මජ්ඣං.
4. සත්තපදෙන - මජ්ඣං.
5. අත්ථසාද්ධාර - මජ්ඣං.
6. විජ්ජකම්ච - මජ්ඣං.
7. ධම්මානුචතීඤ්ඤි අලීනතඤ්ඤි - මජ්ඣං.

9 අපායිමනවග්ගො

81. සුරා පිමහ, (අත් ලෙළවමින්) නැවුම්හ. මහභද්ධන් ඊ කිමහ, (සුරාපානය නපුරු යයි පසුව) හැඩුම්හ. සිහියන් නැති කරන රාඛී (යම් භෙයෙකින්) වදුරෝ නො වුවමෝ ද එය ම මැනැවි (යි නමාගේ නුගුණ කීවෙ ය.)

1. සුරාපාන ජාතක යි.

82. පළිඟු පහය ද රිදී පහය ද මැණික් පහය ද ඉක්ම තෙපි (පාපඤ්ඤා වන තෙක්) ජීවත් වන්නහු (යම් උරවක්‍රයෙකින්) නො මිදෙන්නහු ද එබඳු පාපාණ උරවක්‍රයෙකින් මධ්‍යා ලද්දහු.

2. මිත්තවිතද ජාතක යි.

83. එක් වැ සත්පියවරක් යෑමෙන් මිත්‍රයෙක් වන්නේ ය. දෙදොස් දිනක් එක් වැ විසීමෙන් යහළුවෙක් වන්නේ ය. මසෙකින් ද අඩමසෙකින් ද නැයකු හා සම වන්නේ ය. එයින් අධික කාලයක් එක් වැ විසීමෙන් ප්‍රාණසමයෙක් ද වන්නේ ය. ඒ මම නමාගේ සුවය කරණ කොටගෙනැ බොහෝ කාලයක් එක් වැ වාසය කොට පුරුදු වූ කාලකණ්ණි නම් යහළුවා කෙසේ හරනෙමි ද?

3. කාලකණ්ණි ජාතක යි.

84. ආරෝග්‍ය නම් වූ උතුම් ලාභය කැමැති වන්නේ ය, ආචාර ශීලය ද (ගුණයෙන්) වැඩිවියන්ගේ අනුමතය ද බහුග්‍රාහබව ද ධර්මය අනුවැ පැවැත්ම ද විනයයාගේ නො හැකුළුණු බව ද යන මේ සඳහා දියුණුවට ප්‍රධාන වූ ද්වාරයෝ ය.

4. අත්ඨසාද්ධාර ජාතක යි.

85. මතු වන්නා වූ දේශය නො දන යමෙක් කාමයන් සෙවුනේ ද කන ලද කිමසක නම් විෂඵලය මෙන් (ඒ කාමයෝ) ඒ පුරුෂයා විපාක සංඛ්‍යාත අන්තයෙහි (නිරයෙහි නොයෙක් දුක් දී) නසත්.

5. කිමසක ජාතක යි.

36 ජාතකපාළි-එකකතීපාතො

86. සීලං කිරෙව් කල්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුක්‍රමං,
පසස සොරවිසො නාගො සීලවාතී න භ ඤ්ඤතී'ති.

6. සීලවීමංසජාතකං.

87. යසස මඛලා සමුහතා
උප්පාතා පුපිතා ව ලකඛණා ව,
සමඛලදෙසවීතිවතො¹
සුගයොගාධිගතො න ජාතුමෙතීති.

7. මඛලජාතකං.

88. කල්‍යාණිමෙව මුඤ්ඤොයා නහි මුඤ්ඤොයා පාපිකං,
මොකො කල්‍යාණියා සාධු මුජ්ඣා තපති' පාපිකතති.

8. සාරමහජාතකං.

89. වාචාව කිර තෙ ආසි සණ්ඨා සච්චභාණිතො,
තිණමකො අසජ්ජිඤ්ඤා නො ව නීකඛසතං භරතති.

9. කුහකජාතකං.

90. යො පුට්ඨෙ කතකල්‍යාණො කතතෙථා නාවබුජ්ඣති,
පච්ඡා කිචෙව සමුප්පකො කතාරං නාධිගච්ඡති.

10. අකතඤ්ඤජාතකං.

අපාධිමහවග්ගො නිවමො.

කඤ්ඤානා:

අපාධිමහ ව දුගකසකතපදං
ඡළඤ්ඤාර ව ආයතීනා ව පුත,
අභිසීලවමඛලලිපාපිකසසා
සතනීකඛකතථවරෙන දස.

1. සොමඛල - ණා.
2. තපති - මජ්ඣ, ණා.

86. ආචාර සිලය ම යහපත් ල, ලෝකයෙහි සිලය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. බලව, නපුරු වීෂ ඇති සර්ප තෙමේ සිල්වත් වෙමී සි (අන්‍යයනට) හිංසාවක් නො කෙරේ.

6. සිලවීමංස ජාතක සි.

87. යම් රහත් කෙනකුගේ (දිට්ඨ-සුත-මුත ආදී) මංගලයෝ ද (සුයභිග්‍රහණාදී) උප්පාතයෝ ද ස්වප්නයෝ ද ලක්ෂණයෝ ද මනා-කොට නයන ලද්දහු ද මංගලදෙසයන් ඉක්ම සිටියේ ද යුගධර්මයන් ද යොගධර්මයන් ද යටපත් කොට සිටියේ ද ඒ රහත් උතුමා එකාන්තයෙන් (ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් මේ ලොකයට) නො එන්නේ සි.

7. මංගල ජාතක සි.

88. කල‍්‍යාණ වූ වචන ම කටින් නිකුත් කරන්නේ ය. ලාමක වචනයක් නො ම නිකුත් කරන්නේ ය. කල‍්‍යාණ වචනයාගේ (ධිණිම) යහපති, ලාමක තෙපුල් බැණූ (දෙලොව) තැවෙන්නේ සි.

8. සාරමහ ජාතක සි.

89. මෘදු වූ තෙපුල් බණන්තා වූ තොපගේ වචන ම මට සිලිටි වී, තණකෙත්දක් පමණෙකැ නො ඇලුණෙහි ය, (එහෙත්) නිෂ්ක සියයක් හැර ගෙනැ යන්නේ නො වෙහි ද?

9. කුහක ජාතක සි.

90. යමෙක් පෙර කරන ලද උපකාර ඇති වූ නිෂාදිත කෘත‍්‍ය ඇත්තේ (කළ උපකාරය) නො දනී ද පසුව කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි (ඔහුට) එය කැරදෙන්නකු නො ලබා සි.

10. අකකඤ්ඤ ජාතක සි.

නවමැනි අපායිමහ වර්ග සි.

එහි උද්දන :

අපායිමහ (සුරාපාන) දුහක (මිත්තවිඤ්ඤ) සත්තපද (කාලකණ්ණි) ජලද්වාර (අසාසන ද්වාර) ආයති (කිම්පකක) අභිසිලව (සිලවීමංස) මංගල පාපික (සාරමහ) සත්තිකඛ (කුහක) කතනඵවර (අකකඤ්ඤ) යන දසය සි.

10. ලිඛනවග්‍ය

- 91. ලිඛන පරමෙන තෙජසා
 ගීලමකං පුරිසො න බුජ්ඣති,
 ගීල රෙ ගීල පාපබුඤ්ඤා
 පච්ඡා තෙ කට්ඨකං භවිසසනීති.

1. ලිඛනජාතකං.

- 92. උසකට්ඨෙ සුරච්චනති මහනිසු අකුතුහලං,
 පියඤ්ඤා අකතපානඤ්ඤා අතො ජාතෙ ච පඤ්ඤානති.

2. මහාසාරජාතකං.

- 93. න විසසසෙ අවිසසතො විසසතොපි න විසසසෙ,
 විසසාසා භයමනෙවති සිතංච මිගමාකුකා'ති.

3. විසසාසගොජනජාතකං.

- 94. සො තතො සොසිතො එතො භිංසනතෙ වනෙ
 නතො න වගගිමාසිතො එසනා පසුතො මුනී'ති.

4. ලොමභංසජාතකං.

- 95. අනිච්චා වත සබ්බරා උපාදවයධමිතො,
 උපපජ්ඣා නිරුජ්ඣනති තෙසං වූපසමො සුඛොති.

5. මහාසුදසනජාතකං.

10. ලිඛන වර්ගය

91. මහාතේජස් ඇති හලාහලවිෂයෙන් රැදුණු පසඟුව ගිලින්නා වූ පුරුෂ තෙමේ (එහි විෂ රැදුණු බව) නො දනී, නිවස, (පසඟුව) ගිල, පාපඬුනිය ගිල, පසුව හෙවත් මෙය ගිලු කලා තට කටුක විපාකයෙක් වන්නේ ය.

1. ලිඛන ජාතක යි.

92. එළඹයිවි යුද්ධයෙහි හෙවත් යුද්ධයක් පැමිණි කල්හි ගුරයා (නිර්භය පුරුෂයා ද) මනත්‍රණය කරන කල්හි (රහස් හෙළි නො කරන හෙයින්) අකුතුහල පුරුෂයා ද මධුරාහරාදීන් එළවූ කල්හි (එක් වැ වළඳනා) ප්‍රියයා ද (ප්‍රඥා විසර්ජනාදී) අරියක් උපන් කල්හි පණ්ඩිතයා ද කැමැති වෙති. (පැතිය යුත්තේ ය.)

2. මහාසාර ජාතක යි.

93. (පෙර විශ්වාසයෙන් සිට පසුව) අවිශ්වාස වුවහු කෙරෙහි විශ්වාසය නො කරන්නේ ය. (පෙර අවිශ්වාස ව සිට) විශ්වාස වුවහු කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. එබඳු විශ්වාසයෙන් මිවින්න (මාගමාකා) ගෙන් සිංහයාට මෙන් භය පැමිණේ.

3. විශ්වාස හෝජන ජාතක යි.

94. (හිරුරැසින්) විශේෂයෙන් නැවුණෙමි, (හිමදියෙන්) විශේෂයෙන් තෙත් වූයෙමි, බියකරු වෙනෙහි හුදකලා වූයෙමි, නග්න වූයෙමි, ගිනි සමීපයෙහි නො හිදිනෙමි. (බ්‍රහ්මවයභා) සෙවීමෙහි යෙදුණෙමි. (බ්‍රහ්මභාවය පිණිස පිළිපත්තොකැ යි) ලොකයාගේ සැලකුම ලැබීමි.

4. ලොමහංස ජාතක යි.

95. සංස්කාරයෝ හෙවත් හේතුප්‍රත්‍යයයෙන් හටගත් වස්තූහු ඒකාන්තයෙන් අනිත්‍යයහ. ඉපද නස්නා ස්වභාවය ඇත්තාහ. ඉපැද නැති වෙති. ඒ සංස්කාරයන්ගේ සන්තිදීම නම් වූ නිවන ම සුව ය යි.

5. මහාසුදස්සන ජාතක යි.

96. සමනිකනිකං අනවසෙසකං¹
තෙලපතං යථා පරිභරෙය්‍ය,
ඵවං සඵභ්‍යමනුරකෙඛ
පඤ්ඤානො දිසං අගතපුබ්බිහත්.

6. තෙලපතජාතකං.

97. ඵවකඤ්ඤි මතං දිසො ධනපාලිඤ්ඤි දුගගනං²,
පඤ්ඤානො ඵතො මුලුභං පාපකො පුනරාගතො³ති.

7. නාමසිද්ධිජාතකං.

98. සාධු ඛො පඤ්ඤිතො නාම නනෙඵ අනිපඤ්ඤිතො.
අනිපඤ්ඤිතෙන පුභෙතෙන මනමභි⁴ උපකුලිතො⁵ති,

8. කුටවාණිජජාතකං.

99. පරොසහසසම්පි සමාගතානං
කඤ්ඤායු⁶තෙ වසසසතං අපඤ්ඤා,
ඵකොච සෙය්‍යො පුරිසො සපඤ්ඤා,
යො භාසිතසස විජානාති අඤ්ඤාති.

9. පරොසහසසජාතකං.

100. අසාතං සාතරුපෙන පියරුපෙන අපපියං
දුසඛං සුඛසස රුපෙන පමකමනිවතනි⁷ති.

10. අසාතරුපජාතකං.

ලිභ්‍යඵගො දසමො.

කසුද්දනං:

භිලමකකුතුභලමාතුකසසා
මුනිනා ඵ අනිඵචතපඤ්ඤරං,
ධනපාලිඵරො අනිපඤ්ඤිතකො
සපරොසහසසඅසාත දස.

මජ්ඣිමනිකායො සමො.

1. අනවසෙසකං - මජ්ඣ., සා..
2. දුගගනං - මජ්ඣ..
3. ධනමභි උපකුලිතො - සා., මනමභි උපකුලිතො - මජ්ඣ..
4. කඤ්ඤායුතො - සා..

96. මුඛවිට දක්වා සමට පිරුණු නො වැඟිරෙන්නා වූ කලකෙල් පාත්‍රය යම්සේ ගෙනා යන්නේ ද, එසේ ම නො ගියවිරු නිවන් දියාව පනන්නේ ස්වකීය සිත (භාවනාවෙක යොද) විසිර යා නො දී රක්නේ ය.

6. කෙලපතක ජාතක යි.

97. ජීවිකයා ද මළහු දක ධනපාලි ද දුගී වූවා දක පණිකයා ද වෙනෙහි මංමුළා වූවහු දක පාපක නමැත්තා නැවත (ආපසු) ආවේ ය.

7. නාමසිද්ධි ජාතක යි.

98. පණිකයා නම් යහපත, උතුම් ය. (නාම මාත්‍රයෙන්) අති පණිකයා උතුම් නො වේ ම ය. අතිපණ්ඩිත පුත්‍රයා විසින් ඇසිල්-ලෙකින් දවන ලද්දේම වෙමි.

8. කුටවාණිජ ජාතක යි.

99. රැස්වූවන් අතුරෙහි දහසකට අධික වූ ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් හඬන්නාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නො වේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දනී ද ඒ එක ප්‍රඥවත් පුරුෂ තෙමේ ම උතුම් වේ.

9. පරොසහසස ජාතක යි.

100. අමධුරය (අකුශලකම් විපාක දෙන තුරු) මධුර ස්වරූප-යෙන් ද අප්‍රියවස්තුව ප්‍රියස්වරූපයෙන් ද දුඛය සුඛස්වරූපයෙන් ද ප්‍රමත (මුළාසිහි ඇති) පුරුෂයා යටපත් කෙරෙයි.

10. අසාතරූප ජාතක යි.

දසවැනි ලිඝ්‍ය වග්ගී යි.

එහි උඤ්ඤ :

භීලමකඛ (ලිඝ්‍ය) අකුතුහල (මහාසාර) මාකුක (විසසාස භොජන) මුනි (ලොමහංස) අනිච්චක (මහාසුද්ධස්සන) පකඨවර (තෙල පතක) ධනපාලිවර (නාමසිද්ධි) අතිපණ්ඩිත (කුටවාණිජ) පරොසහසස සාක (රූප) යන දසය යි.

මජ්ඣිම පණ්ණාසක යි.

11. පරොසතවගො

101. පරොසතකෙච්චි සමාගතානං
කාමයෙය්‍යං තෙ වසසසතං අපඤ්ඤ,
එකොව සෙයො පුරියො සපඤ්ඤ
යො භාසිතසස විජානාති අඤ්ඤාති.

1. පරොසතජාතකං.

102. යො දුක්ඛච්චිධාය භවෙය්‍ය තාණං
යො මෙ පිතා දුභි වනෙ කරොති,
සා කසස කඤ්ඤි වනසස මජ්ඣෙ
යො තාසිතා යො සහසා කරොතිති.

2. පණ්ණිකජාතකං.

103. යඤ්ඤ වෙරි නිවසති න වසෙ තඤ්ඤ පණ්ණිකො,
එකරතං දිරතං වා දුක්ඛං වසති වෙරිසුති.

3. වෙරිජාතකං.

104. චතුර්භවද්වාරකාමො අවධානි-පි ව යොලස,
යොලසාහි ව ඛන්ධං අත්ථිවං වසකමාසදො.
ඉචජාහනසස පොසසස වසකං භමති මඤ්ඤෙති.

4. මිත්තවිඤ්ඤාජාතකං.

105. ඛණ්ඩං පෙතං වනෙ කථං වානො භඤ්ඤති දුඛල
තසස වෙ භාසි නාග කියො තුන භවිසසසිති.

5. දුඛලකථාජාතකං.

1. දුඛි - මජ්ඣ., ඤා.

11. පරොසත වර්ගය

101. රැස්වුවන් අතුරෙහි සියයකට අධික වූ ද ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් පරිඝ්‍නා කොට බලන්තාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නොවේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දැනී ද ඒ ප්‍රඥාවක් එක පුරුෂයා ම උතුම් වේ.

1. පරොසත ජාතක යි.

102. යමෙක් දුකින් පහරන ලද තැනැත්තියට පිහිට වන්. නේ ද මාගේ ඒ පියා වෙනෙහි මිත්‍රද්‍රෝහි කර්මය කෙරෙයි. වෙනෙහි මැද ඒ මම කවරක්හට (පිහිට යොයා) හඬම ද, යමෙක් (මට) පිහිට වන්නට සුදුසු ද හෙතෙමේ ම සාහසික කර්මයක් කෙරෙයි.

2. පණ්ණික ජාතක යි.

103. යම් තැනෙක්හි වෛරී පුද්ගලයා වෙසේ ද එතන්හි නුවණැත්තේ නො වසන්නේ ය. (කුමක් හෙයින් ද යත්:) එක දවසක් හෝ දෙකක් හෝ වෛරින් අතුරෙහි (වසන්නේ) දුකින් (ම) වෙසේ.

3. වෙරී ජාතක යි.

104. සතර දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ අටදෙනකුන් කරා ගියේ ය. අටදෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ සොළොස්දෙනකුන් කරා ද සොළොස්දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ දෙකිස්දෙනකුන් කරා ද ගියේ ය. (ලද දෙයින් නො සතුටු වූ) වැඩියක් පතන්නේ උරවකුයට පැමිණියේ ය. තෘෂ්ණාවෙන් පෙළන ලද පුරුෂයාගේ මස්තකයෙහි උරවකුය (නැවත නැවත වැටීමෙන්) බමයි.

4. මිත්තවින්දක ජාතක යි.

105. වෙනෙහි බොහෝ වූ (යම්) මේ දුච්ච කාෂ්ටයක් (දණ්ඩක්) සුළඟ බිඳී ද, නාගය, ඉදින් එයට බියපත් වෙහි නම් එකාන්තයෙන් කෘෂ වූවෙක් වන්නෙහි ය.

5. දුබ්බලකට්ඨ ජාතක යි.

44 ජාතකපාළි-එකකතීසාමො

106. සුසුඛං චත මං ජීවනතං¹ පවමානා උදඤ්චී,
චොරී ජායසාවාදෙන තෙලං ලොණඤ්චී යාවතීති.

6. උදඤ්චනීජාතකං.

107. සාධු චො සීපතකං නාම අපි යාදිසකීදිසං,
පසස ඛණ්ණපභාරෙතං² ලද්ධා ගාමා චතුඤ්චීසාති.

7. සාලිතතකජාතකං.

108. සිකෙඛියා සිකඛිතඛොනී සතති සච්ඡදිතො ජනා,
බාහියා හි සුභතොතනං³ රාජානමභිරාධයිති⁴.

8. බාහියජාතකං⁵.

109. යථනොතා පුරිසො හොති තථනො තසස දෙවතා,
අභරෙතං කණං පුච්චං⁶ මා මෙ භාගං චිතාසයාති

9. කුණ්ඩපුච්චජාතකං.

110. සබ්බසංභාරකො නස්සී සුද්ධං කඩගු පවායති,
අලිකං භාසන යං ධුතති සච්චමාහ මහලලිකාති.

10. සබ්බසංභාරකපඤ්ඤා.

පරොසභවගො ඵකාදසමො.

කසුද්දනං:

සපරොසතතාධිතචෙරී පුන
භමචකකථ නාගසිරිවහයනො,
සුඛකඤ්චිවතසීපතකබාහියා
කුණ්ඩපුච්චමහලලිකකා ච දස.

1. සුඛතං චත මං ජීවං - මජ්ඣ.
2. ඛණ්ණපභාරෙන - මජ්ඣ.
3. බාහිරා හි සුභතෙන - මජ්ඣ.
4. රාජානං අභිරාධයි - සා.
5. බාහිර - මජ්ඣ.
6. කුණ්ඩපුච්චං - මජ්ඣ., සා.

106. එකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත්වන්නා වූ මා පෙළන්නාවූ දිය ඉස්නා සටිකාවක් මෙන් අත්සතු දෑ පැහැර ගන්නා වූ භායානාමයෙන් යුක්ත සෙරක් තෙල් ද ලුණු ද (ආදී කැමැති කැමැති වස්තුව) ඉල්ලයි.

6. උදඤ්චනී ජාතක යි.

107. යම්කම් වූ ශිල්පය නමුදු යහපත් ම ය. බලව කොරා ගේ (එඵබ්බට්) ගැසීමෙන් සතර දිගින් සතරක් ගම්හු ලබන ලදහ.

7. සාලිතතක ජාතක යි.

108. භික්ෂමන්තට සුදුසු ශිල්පයන් භික්ෂමන්තේ ය, (ඉගෙන ගන්නේය) ඒ ඒ ශිල්පයෙහි කැමැති ජනයෝ ඇත්තහ. යම් හෙයකින් බිහි ජනපදයෙහි උපන් ස්ත්‍රී මනා කොට කළ පුරිෂසර්ගයෙන් රජහු සිත් ගත්තී ද (එහෙයිනි).

8. බාහිය ජාතක යි.

109. පුරුෂ තෙමේ යම්බඳු ආභාරයක් ඇත්තේ වේ ද ඔහු ගේ දේවතාවා ද එබඳු ම ආභාර ඇත්තේ ය, මේ කුඩුසුව (කුඩුකැවුම) ගෙනෙව, මාගේ කොටස නො නසව.

9. කුණ්ඩපුව ජාතක යි.

110. මෙහි සඵසංහාර (සියල්ල එකතු වූ) සුවද නැත්තේ ය. (අනෙක් සුවදෙකින් අමිශ්‍ර හෙයින්) පිරිසුදු පුවභුමල්සුවද ද විහිදෙයි. ධුනි වූ මෝ තොමෝ බොරු කියයි. මහල්ලිකා (මැහැලි) තොමෝ සැබවක් කීව.

10. සබ්බසංහාර ජාතක යි.

එකලොස්වැනි පරොසන වර්ග යි.

එහි උද්දන :

පරොසන - තායිත (පණ්ණික) වෙරි හමවනක (මිත්තවිජුක) නාගසිරි (දුබ්බලකට්ඨ) සුව (උදඤ්චනී) සිප්පක (සාලිතතක) බාහිය කුණ්ඩපුව මහලලික (සබ්බසංහාරක) යන දසය යි.

12. භංසවග්ගො

111. භංසි කංචා එවමංඤ්ඤපි
සෙයොගා පුනෙනන පිතාති රාජසෙවධ,
භන්දසසතරසස තෙ අයං
අසසතරසස හි ගද්දො පිතා'ති.

1. ගද්දහපඤ්ඤා.

112. යෙන සකතුබ්ලඛයා ච දිගුණ පලාසො ච පුපථිතො,
යෙනාදුමි තෙන වදුමි යෙන නාදුමි න තෙන වදුමි
එස මග්ගො යව මජ්ඣකසස එතං ඡක්ඛපථං විජානාතීති.

2. අමරාදෙවිපඤ්ඤා.

113. සඤ්ඤාසි සිගාලසසා සුරාපිතසස මුහමණ,
සිප්ඵකානං සතං නස්සී කුතො කංසසකා දුචෙති.

3. සිගාලජාතකං¹.

114. බහුවිනති අපචිනති ච උගො ජාලෙ අබජ්ඣරෙ,
මිතචිනති අමොචෙසි² උගො තස්ස සමාගතා'ති.

4. මිතචිනතිජාතකං.

115. යායඤ්ඤමනුසාසනි³ සයං ලොලුපාවාරිණි,
සායං විපකඛිකා සෙති හතා වකෙහන සාලිකාති⁴.

5. අනුසාසිකජාතකං⁵.

1. භන්දපිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
2. සිගාලසස - මජ්ඣ.
3. සිගාල - මජ්ඣ.
4. අමොචෙසි - මජ්ඣ.
5. යායඤ්ඤා - මජ්ඣ.
6. සාසිකා - මජ්ඣ.
7. ලොලසාසික - මජ්ඣ.

12. භංස වර්ගය

111. රාජේෂ්වරයා, ඉදින් තෙපි පුතාට වඩා පියා උතුමා යි මෙසේ භහනහු ද එබැවින් තොපගේ අශ්වතරයාට වඩා මේ කොටඵවා උතුම වන්නේ ය. යම් භෙයෙකින් කොටඵ තෙම අශ්වතරයාට පිය වූයේ ද එහෙයිනි.

1. ගඳහපඤ්ඤා ජාතක යි.

112. යම් තැනෙකහි අත්පුණු ද කාඩ් ද විකුණන අංගානි-යෙක් (කඩපිළක්) ඇද්ද, යම් තැනෙකහි පිපුණා වූ දෙකක් ව මැදින් බෙදී ගිය පත් ඇති කොබෝලිල රුක ද යම් අතකින් බුදීම ද ඒ (දකුණු) දිසාවෙන් මග කියමි. යම් අතකින් නො බුදීම ද ඒ (වම්) දිසාවෙන් (මග) නො කියමි. යවමැදුම්ගමැ පිහිටි අපගේ ගෙට මේ මාර්ගය ය. මේ සභවා කී කාරණය දැනගනුව.

2. අමරාදෙවිපඤ්ඤා ජාතක යි.

113. බ්‍රාහ්මණය, සුරා බොන ලද හිවලාගේ වචනය අදහන්-නෙහි ද (මා ළඟ) බොල්ලන් (සිජ්පි) සියයකුදු නැත, කහවණු දෙසියයක් කොසින් ද?

3. සිභාල ජාතක යි.

114. බහුවිත්ති නම් මත්සායා ද අප්පවිත්ති නම් මත්සායා ද යන දෙදෙනා ම දෑලෙහි බැඳුණාහ. මිත්තිවිත්ති නම් මත්සායා (බහුවිත්ති) දෑලෙන් මිදී ය. බහුවිත්ති අප්පවිත්ති දෙදෙනා ම දියෙහි මිත්තිවිත්ති හා එක්වූහ.

4. මිත්තිවිත්ති ජාතක යි.

116. යමක් නොමෝ ලොල් වැ හැසිරෙන්නී අන්‍යායනව අනුශාසනා කරන්නී ද ඒ මේ සැළලිහිණි රියසකින් නසන ලද්දී පහවූ පියාපත් ඇති වැ මාර්ගයෙහි හෝනී ය.

5. අනුසාසික ජාතක යි.

116. අතිකරමකරාවරිය මඤ්ඤමෙතං න රුවචනී,
වතුසෙඨ ලබ්භධිජාන පඤ්චමියස්මි' ආවුතොති'.

6. දුබ්බවජාතකං.

117. අච්චුඤ්ඤතා' අතිබලතා අතිවෙලං පභාසිතා,
වාවා භනති දුලෙමධං තිත්තරංවානිවසස්සිත'නති

7. තිත්තරජාතකං.

118. නාවිනකයනොතා පුරිසො වීසෙසමධිගච්ඡති,
වීනතිතස්ස එලං පසස මුනෙතාසම් වධබෙඤ්චා'ති.

8. වට්ඨකජාතකං.

119. අමාතාපිතරී' සංවදෙධා අනාවරියකුලෙ' වසං,
නායං කාලං' අකාලං වා අභිජානාති කුඤ්ඤවො'ති.

9. අකාලරාවිජාතකං.

120. අබ්භධා' තස්ස බජ්ඣතතී යස්ස බාලා පභාසරෙ,
බ්භධාපි තස්ස මුච්චතතී යස්ස ධීරා පභාසරෙ'ති.

10. බජ්ඣනමොක්ඛජාතකං.

ගංඝවග්ගො ද්වාදසමො.

කඤ්ඤාදානං:

අටගුණසකතු වකංසසතං
බ්‍රහ්මචීනතීසාසිකායාතිකර,
අතිවෙලවීසෙසමනාවරියො ව
ධීරාපභාසරතෙන දස.

1. පඤ්චමියසි - මජ්ඣ., ස. 1.
2. ආවුතො - මජ්ඣ.,
3. අච්චුඤ්ඤතා - මජ්ඣ.,
4. අමාතාපිතර - ස. 1. මජ්ඣ.,
5. අනාවර - මජ්ඣ.,
6. කාලමකාලං වා - ස. 1.
7. අබ්භධා - මජ්ඣ.,

116. ආවායතිය, තොපට නො පිළිවන් වූ අධික වූ ක්‍රියාවක් කෙළෙහි ය. මට ඒ කාරණය නො රැස්සයි. සතරවැනි ශස්ත්‍රයෙහි (නොවැටී සිරුර) පත්වා පස්වැන්නෙහි ඇවිණි ගියෙහි ය.

6. දුබ්බව ජාතක යි.

117. ඉතා උස්වූ (ඉතා මහත් කොට කියන උද්ද වූ) ඉතා බලවත් වූ ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රකාශිත වචනය ප්‍රමාණය ඉක්මවා හැඩු වටුවා මෙන්, නුවණ නැත්තහු නසයි.

7. තිත්තිර ජාතක යි.

118. පුරුෂ තෙමේ (පැමිණි දුකින් මිදීමට උපාය) නො සිතන්නේ දුකින් මිදීම නම් වූ විශේෂයට නො පැමිණේ, (එසේ) වින්තිත කම්යාගේ ප්‍රයෝජනය බලව. මම මරණයෙන් ද බන්ධන-යෙන් ද මිදුණෙමි.

8. වට්ටක ජාතක යි.

119. මවුපියන් සම්පයෙහි නො වැඩුණු ආවායතීකුලයෙහි නො වූහු මේ කුකුළා හැඩුවමනා කාලය හෝ නො හැඩුවමනා කාලය හෝ නො දනී.

9. අකාලරාවී ජාතක යි.

120 යම් තැනෙකහි අඤ්ඤායෝ බෙණෙද්ද එතැනහි බන්ධනයට නුසුදුස්සෝ ද බැඳෙති. යම් තැනෙකහි නුවණැත්තෝ බෙණෙද්ද එතැනහි බන්ධනයට සුදුස්සෝ ද මිඳෙති.

10. බන්ධනමොක්ඛ ජාතක යි.

දෙලොස්වැනි ගංස වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

ගදුහ - සත්තු (අමරාදෙවිපක්‍ෂා) කාසසත (සිගාල බහුවිනති (මිතවිනති) සාසික (අනුසාසිත) අතිකර දුබ්බව අතිබල (තිත්තිර) විශෙස (වට්ටක) අනාවරිය (අකාලරාවී) ධීරාපහාසර (බන්ධන-මොක්ඛ) යන දසය යි.

13. කුසනාලිවගෙයා

121. කරෙ සරිකෙඛා අඵවාපි සෙටෙයා
නිභිනකො වා'පි කරෙය්‍ය එකො,
කරෙය්‍යා¹ කෙ ව්‍යසනෙ උකතමකුං
යඵා අභං කුසනාලි රුවාය'නභී

1. කුසනාලිජාතකං.

122. යසං ලඤ්ඤාන දුමමෙධො අනකුං වරති අභතනො,
අභතනො ච පරෙයකුච භිංසාය පටිපජජභී'ති.

2. දුමමෙධ ජාතකං.

123. අසඛකුචගාමීනිං වාවං බාලො සඛකුච භාසනී,
නායං දධිං වෙදි න නඛගලීසං දධිමපයං² මඤ්ඤති නඛගලී-
සනභී.

3. නඛගලීසජාතකං.

124. වායමෙටෙව පුරිසො න නිබ්බිඤ්ඤාය පඤ්ඤිතො,
වායාමසස ඵලං පසස භුතනා අමඛා අනීතිභතනී.

4. අමඛජාතකං.

125. බහුමපි සො විකඤ්ඤාය අඤ්ඤං ජනපදං ගතො,
අනවාගඤ්ඤාන දුසෙය්‍ය භුඤ්ඤ භොගෙ කවාභකානී.

5. කවාභකජාතකං.

1. කරෙය්‍ය - මජ්ඣිම, ස්‍යා.
2. දධිමපයං. (මෙකෙ.) - මජ්ඣිම, ස්‍යා.

13. කුසනාලි වර්ගය

121. (ජාත්‍යාදීන්) සමාන වූයේ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. එකෙක් හීන වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. ඒ මිත්‍රයෝ විපතේදී දී උතුම් වූ අරියක් ම (යහපතක් ම) කරන්නාහු ය. බුරුදුගස උපන් මා ද දියබෙරලිය ගස උපන් කුසනාලි ද මෙනි.

1. කුසනාලි ජාතක යි.

122. නුවණ නැත්තේ යශස් (පිරවර සම්පත්) ලැබූ තමනට අනරිය පිණිස හැසිරෙයි. තමහට ද මෙරමාහට ද හිංසා පිණිස පිළිපදී.

2. දුමමධ ජාතක යි.

123. නුවණ නැත්තේ හැම තැනට ම නුසුදුසු තෙපුල් හැම තන්හි ම බෙණෙයි. මේ තෙමේ දී ද (දීකීරි ද) නඟුලිය ද නො දන්නේ ය. (යමයේ) දීකීරි ද නඟුලිය යයි සිතා ද එහෙයිනි.

3. නඟුලිය ජාතක යි.

124. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ වෑයම් කෙරේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. වෑයම් කිරීමේ ප්‍රයෝජනය බලව (රස) මෙසේ ද වී යැ යි මෙසේ ද වී යැ යි ඇසීම් මාත්‍රයෙන් නොවැ (ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ම) අඹ අනුභව කරන ලදහු ය.

4. අමබ ජාතක යි.

125. ඒ පුරුෂ තෙමේ අනෙක් ජනපදයකට ගියේ බොහෝ කොට ම (පරිභව හා වංචා වචන) බණන්නේ ය. නැවත අවුදිත් (තමාගේ ස්වාමියා) දූෂණය කරන්නේ ය. කටාහකය (අනාවාර ගනී හැරැපියා) සම්පත් අනුභව කරව.

5. කටාහක ජාතක යි.

126. තථෙව්කස්ස¹ කල්‍යාණං තථෙව්කස්ස පාපකං,
තස්මා සබ්බං න කල්‍යාණං සබ්බං වාපි න පාපකන්ති.

6. අසිලකඛණජාතකං.

127. තෙ දෙසා තානි වස්සුනි අහස්ඵ වනගොචරො,
අනුච්චිච චො තං ගණෙහය්‍යං පිබ්බං ඛීරං කලණ්ඩුකානි.

7. කලණ්ඩුකජාතකං.

128. යො වෙ ධම්මං ධරං කතා නිගුළොහා පාපමාවරෙ,
විසසාසයිතා භුතානි බිලාරං නාම තං වතන්ති.

8. බිලාරවතජාතකං².

129. නායං සිඛා පුඤ්ඤභෙතු සාසභෙතු අයං සිඛා,
න'ධගුච්චගණනං යාති අලනො හොතු අග්ගිකානි.

9. අග්ගික'ජාතකං.

130. යථා වාචා ව භුඤ්ජස්සු යථාභුතඤ්ඤි ව්‍යාහර,
උභයං තෙ න සමෙති වාචාභුතඤ්ඤි කොපියෙති.

10. කොපියජාතකං.

කුසනාලිවග්ගො³ තෙරසමො.

තසපුද්දනං:

කුසනාලිසිරිව්‍හයනො ව යසං
දධිමබ්බකථාභකපඤ්චමකො,
අථ පාපක ඛීරබිලාරවතං
සිබ්බකොපියසව්භයනොන දස.

1. තදෙව්කස්ස - "අයමෙව වා පාදො, දුතියපදෙපි එයෙවනයො" අවධානකං.
2. පිච මජ්ඣං-සායා.
3. මුඤ්ඤජාතකං-සායා.
4. අග්ගිකභාදවාජ - මජ්ඣං.
5. සරිකච්චගො-මජ්ඣං.

126. එකකුහට හේ ම (එය ම) කලාණය (යහපත් ය) එකකුහට හේ ම ලාමක ය. එහෙයින් සියල්ල කලාණ නො වේ. සියල්ල ලාමක ද නො වේ.

6. අසිලකඛණ ජාතක යි.

127. (තා උපත් මවුකුස නම් වූ) දේශය ද (මවු ගැබ නම් වූ) වස්තුව ද වනගොවර වූ (නිරිසන් වූ) මම ද දනිමි. (යථාච්චරු) තා දනු හැරගන්නාහ. කලඤ්ඤකය කිරි බොව.

7. කලඤ්ඤක ජාතක යි.

128. යමෙක් එකාන්තයෙන් (දඹකුඟල) ධර්මයන් ධර්මයක් කොට (මතු කොට පෙන්නා) සත්ත්වයන් (ලවා මේ සිල්-වනෙකු යි) විශ්වාස ඇති කරවාගෙන තමන් තතු සභවාගත්තේ පවි සිදු කෙරේ ද ඔහුගේ ඒ පැවැත්ම බිලාර නම් වුතය යි.

8. බිලාරවත ජාතක යි.

129. මේ සිබාව (භීසෑ මුදුනෙහි බැදි කෙස් රොද) පින් පිණිස නො වේ. මේ සිබාව අනුන් කනු සඳහා ය. (මේ මූසික සමූහයා) ඇඟිලි ගණනට නො යේ. අඟිකය තාගේ (මියන් ගිණිම) මේ පමණ වේවා.

9. අඟික ජාතක යි.

130. කොසියාව (ලෙඩෙමි යන) වචනයට අනුකූල වූ අනුභව කරව. කෑ දෙයට අනුකූල වූ මෙහෙ කරව. කීගේ (ලෙඩෙමි යන) කීම ද අනුභව කිරීම ද යන මේ දෙකරුණ සම නො වේ.

10. කෝසිය ජාතක යි.

තෙලෙස්වැනි කුසනාළි වර්ග යි.

එහි උදහත:

කුසනාළි - යසං (දුමෙමඬ) දසී (නඬගලිය) - අමඹ - කවාහක - පාපක - (අසිලකඛණ) බීර (කලඤ්ඤක) බිලාරවත - සිඛී (අඟික) කොසිය යන දසය යි.

14. අසම්පද්‍යනිවග්ගො.

131. අසම්පදනෙනිනරිතරසස
බාලසස මිත්තනි කලීභවනති,
තසමා භරාමී භුසං අධිභමානං
මා මෙ මීඤ්චී ජීධිඤ්චී සසසතාය නති.

1. අසම්පද්‍යනජාතකං.

132. කුසලුපදෙදෙස ධිතියා දළභාය ව
අවජ්ඣිතඤ්ඤා භයභීරුතාය ව,
න රකඛසිතං වසමාගමිමඤ්ඤා
ස යොජ්ඣිභාවො මහතා භයෙන මෙනි.

4. පඤ්චගරුකජාතකං¹.

133. මෙමං යභිං තඤ්ච අරි උදීරිතො
උදකසසඤ්ඤා මජ්ඣෙකි ජලතෙ සතාසනො,
න අජ්ඣ වාසො මභියා මභීරුභෙ
දිසා භජවෙභා සරණජ්ඣනො භයනති.

3. සතාසනජාතකං.

134. යෙ ස ඤ්ඤාදිතො තෙපි දුග්ගතා
යෙපි අසඤ්ඤාදිතො තෙපි දුග්ගතා,
එතං උභයං විචජ්ජය
තං සමාපතතිසුඛං අනඛගණං නති.

4. ක්‍රියානසොධනජාතකං.

135. වජ්‍රභං සුරියාභඤ්ඤා යොධි පඤ්ඤාය ගාධති,
අවිතකෙකන ක්‍රියානෙන හොති ආභසිරුපගොති.

5. වජ්‍රභජාතකං.

1. මිඤ්චී - මජ්ඣ., සා. 2. අනිවඤ්ඤා - මජ්ඣ., 3. වසමාගමිමඤ්ඤා - මජ්ඣ., 4. භීරුකජාතකං - මජ්ඣ., සා. (පඤ්චගරුකජාතකං.) 5. දකසං - මජ්ඣ., සා.

14. අසම්පදන වර්ගය

131. කිසියම් භීත වූ ද උතුම් වූ ද වස්තුවක් නො ගැනීම නිසා අනුවණයාගේ මිතුරෝ කිලුටු වෙත්. (හෙවත් බිදෙත්.) එහෙයින් (මිත්‍රත්වය රකිනු පිණිස) මිතුරා දෙන ලද බොල් කුරුණි සතර ගනිමි. මගේ මිත්‍රත්වය නො පිරිහේවා, මිත්‍රත්වය සද පවතීවා.

1. අසම්පදන ජාතක යි.

132. දක්ෂ වූ (පසේබුදුවරයන්ගේ) අවවාදයෙහි දැඩි වැ පිහිටි හෙයින් ද හය හිරුතායෙන් නො නැවති හෙයින් ද යකින්නන්ගේ වශයට නො පැමිණියමහ. මට මහත් වූ බියෙන් ඒ සෙත් බව වී.

2. පඤ්චගරුක ජාතක යි.

133. යම් තැනෙකැ නිර්භය ද එ නැත සතුරා නැඟිසිටියේ ය. දිය මැද ගිනි දිලියෙයි. පොළොව තෙලෙහි වූ රුක්හි අද වාසයෙක් නැත. අන් දෙසෙක යවු අපට පිහිට වූ තැනින් අද බිය උපත.

3. සතාසන ජාතක යි.

134. සිතැති යම් සත්ති කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත නැති යම් සත්ති කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත ඇති සිත නැති හවයන් දුරු කරව, ඒ අරූප සමවත් සුව නිදෙයි.

4. ක්කානසොධන ජාතක යි.

135. මෙ ලොවැ යමෙක් ඔදුතකසිණය ද පිතකසිණය ද නුවණින් වඩා ද, මේ දෙයාකාරයෙන් වැඩු විතර්ක රහිත දැහැනින් (දෙවැනි දැහැනින්) ආභසාර බඹ ලොවට පැමිණියේ වෙයි.

5. වජ්‍ය ජාතක යි.

136. යං ලඛං තෙන තුට්ඨංඛං අතිලොභො හි පාපකො,
භංසරාජං ගහෙතොන සුවණ්ණං පරිභායරාති.

6. සුවණ්ණභංසජාතකං.

137. යඤ්ඤො ලහතෙ ඛඛ්ඛු දුතියො තස් ජායති,
තතියො ච චතුඤ්ඤො ච ඉදං තෙ ඛඛ්ඛුකා ඛිලනති.

7. ඛඛ්ඛුකජාතකං.

138. කිනොත ජවාහි දුලෙඛධ කිනොත අජිනසාවියා,
අබ්භතාරං තෙ ගහනං බාහිරං පරිමජ්ජයිති.

8. ගොධජාතකං.

139. අකඛි හිතො පටො නටෙධා සඛි ගෙහෙ ච භණ්ඩනං,
උහතො පදුට්ඨකච්චනො උදකමඛි ඵලමඛි වාති.

9. උහතොභට්ඨජාතකං.

140. නිච්චං උඛ්ඛිභහදයා සඛලොකච්චෙසකා,
තස්මා තෙසං වසා නාඤ්ඤී කාකානාසොක ඤාතින'හති.

10. කාකජාතකං.

අසමපදානිවග්ගො වූදදසමො.

කඤ්ඤාදානං:

ඉතරිතරරකඛසිට්ඨෙමියො ච
පරොසතපඤ්ඤාන ආභසසරො පුන,
අඵ භංසවරුතමඛඛ්ඛුජටං
පටනට්ඨකකාකවරෙන දස.

136. යමක් ලැබුණේ ද එයින් (ලද දෙයින්) සතුටු විය යුතු ය. අධික ලෝභය ලාමක ය. (රන් වැඩියක් ලබනු රිසි ව) ස්වර්ණභංස රාජයා අල්ලා ගැනීම නියා රනින් පිරිහුණේ ය. (ලැබෙන්නට තුබූ රන් ද නො ලැබුණේ ය.)

6. සුවණභංසජාතක යි.

137. යම් තැනෙකු බළලෙක් (ගොදුරක්) ලබා ද එතැනු දෙවෙනි බළලෙක් උපදී. තෙවැන්නෙක් ද සිවුවැන්නෙක් ද උපදී. මේ තීගේ බබ්බුකා බිලය යැ. (පළිඟු ගුහාව යැ.)

7. බබ්බුකජාතක යි.

138. මෝඩය, ජවායෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? අඳුන් දිවි සමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? තාගේ හිත රාගාදී කෙලෙස් කසළින් පිරී ඇත. පිටත (සිරුර) තවුස්වෙස් දරා පිරිමදනෙහි ය.

8. ගොඩ ජාතක යි.

139. තේත්‍රයේ බුන්හ, පටය (වස්ත්‍රය) නවුයේ ය. (නැති විය) යෙහෙළිය හා තාගේ බිරිය ගෙයි කලහ යැ. දිය ගොඩ දෙනැත්ති දුෂිතකම්භාවන ඇත්තෙහි යැ.

9. උහතොහට්ඨ ජාතක යි.

140. සතතයෙන් තැතිගත් සිත් ඇතියහ. සියලු ලෝවැස්සන් වෙහෙසන්නාහ. එහෙයින් අපගේ නැසියන් වූ ඒ කවුඩනට වූරුණුතෙල් නැත.

10. කාක ජාතක යි.

තුදුග්වැනි අසම්පදන වර්ග යි.

එහි උද්දන:

ඉතරිතර (අසම්පදන) යැ රකබ්බි (පඤ්චගරුක) යැ මෙම් (සත්‍යාසන) යැ පරොසතපඤ්භ (සුඛනසොධන) යැ ආහසාර (වන්දාහ) යැ භංසවරුතගම යැ බබ්බු යැ ජවා (ගොඩ) යැ පටනට්ඨක (උහතොහට්ඨ) යැ කාක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

15. කකණ්ඩකවග්ගො.

141. න පාපජනසංසෙවී අවචනාසුඛමෙධනී,
ගොධාකුලං කකණ්ඩො'ව *කලිං පාපෙති අනානනනි.

1. ගොධජාතකං.

142. එතං හි තෙ දුරාජානං යං සෙසි මතසාධිකං,
යසස තෙ කඛඞ්මානසස හස්වා දණ්ණො න මුච්ඡති'ති.

2. සිගාලජාතකං.

143. ලසී ච තෙ නිජලිතා මජ්ඣකො ච විදුලිතො,
සඛ්ඛා තෙ එඤ්ඤා හග්ගා අජ්ජ ඛො'නං විරොචසී'ති.

3. විරොචනජාතකං.

144. බහුමෙපතං අසඬ්ඨි ජාතවෙද
යං තං වාලධිතා හි පුජයාම,
මංසාරහසස නස්ථජ්ජ මංසං
නඩගුට්ඨමිච්චි හවං පටිග්ගහාතු'ති.

4. නඩගුට්ඨජාතකං.

145. න කුං රාධ විජානාසි අඛරිරතෙත අනාගතෙ,
අව්‍යායනං විලපසි විරතො කොසියායතෙ'ති.

5. රාධජාතකං.

146. අපි නු හනුකා සනතා මුඛණ්ණ පරිසුසසති,
ධරමාම න පාරෙම පුරතෙව මහොදධි'ති.

6. කාකජාතකං.¹

*. පාළියං පන මලං පාපෙතිති ලිඛතී, තං ව්‍යඤ්ජනං අධිකරාය නස්ථි අපෙඨ පි සස න සුජජති. කස්වා යරාදුතකමෙව ගහෙතකං, අධිකරා.
1. සමුදකාකජාතකං.

15. කකණ්චක වර්ගය

141. පාපජනයා සෙවුනා පුද්ගල එකාන්තයෙන් සුව නො වඩයි. (නො ලබයි.) කකණ්චකයා (කවුස්සා) කෙරෙන් ගොඩාකුලය මෙන් තමා ද තමා හා එක් වුවනුදු විනාශයට පවුණුවයි.

1. ගෝඨ ජාතක යි.

142. යම් කාරණයෙකින් මළ එකක්හු මෙන් හෝනෙහි ද? තොපගේ මේ කාරණය නො දතහැකි ය. (කවර හෙයින් ද යත්:) දඬුකෙළවර අදනා කල්හි තොපගේ අතින් මුගුරුදණ්ඩ නො මිදේ ද (එහෙයිනි.)

2. සිගාල ජාතක යි.

143. තාගේ හිස්මුල් ද පිටතට නික්මුණේ ය. හිසද පළන ලද්දේ ය. තාගේ සියලු ඉළඇට බිඳුණේ ය. අද වූකලී තෝ බබළන්නෙහි ය.

3. විරොචන ජාතක යි.

144. අසත්පුරුෂ වූ ගිනිදෙවිය, යම් හෙයෙකින් නා වාලධියෙන් පුදුමෝද මෙ පමණකුදු (නමනට අයිති දේ රැකගත නොහැකි තොපට) බෙහෙව මාංසානුභවයට සුදුසු තොපට අද මස් නැත. පින්වත නඟුට ද පිළිගනීවා.

4. නඩගුට්ඨ ජාතක යි.

145. රාධය, තෝ මධ්‍යමරාත්‍රිය නො ආ කල්හි (මෙතෙක් දෙනා ආවාහු යයි) නො දන්නෙහි ය. (එසේ වූ තෝ පරපුරුෂයන් වළකනුව) අව්‍යක්ක වූ විලාපයක් බණන්නෙහි ය. බැමිණිය බමුණා කෙරෙහි නො ඇලුණා ය.

5. රාධ ජාතක යි.

146. අපගේ හනු (හකු) විඩාවට පැමිණියේ ය. මුඛය ද වියලෙයි. මුහුදු දිය ඇදලන්නට වියා කරමිහ. දිය හිස් කළ නො හෙමිහ. මහමුහුදු පිරේ ම ය.

6. කාක ජාතක යි.

147. න ඉදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං යං මං තුදති වායසො
යං සාමා පුඤ්චරතෙතන කතතිකං නානුභොසසතීති.

7. පුපඵරතජාතකං.

148. නාභං පුනං න ච පුනං න වාපි අපුනප්පුනං.
හතීබොද්දී පචෙකඛාමී. තථා හි භයකජ්ජො'ති.

8. සිගාලජාතකං.

149. එකපණණං අයං රුසෙඛා න භුමා වතුරඛුලො,
එලෙන විසකපෙත මහායං කිං හවිසසතීති.

9. එකපණණජාතකං.

150. අසනතං යො පගණහාති අසනතඤ්චපසෙවති,
තමෙව සාසං කුරුතෙ වාගෙසා සඤ්චිකො යථාති.

10. සඤ්චිජාතකං.

කිකණ්චකවගෙගා¹ පණ්ණරසමො.

කඤ්ඤානං:

සුඛමෙධනිදණ්චවරො ච පුන
ලසිවාලසීපඤ්චමරාධවරො,
සමභොදසීකතීකමොද්දී පුන
වතුරඛුලඛාගසවරෙන දස.

ලපරිමපණ්ණාසමො.

එකකනිපාතො නීට්ඨිතො.

කප්ඵ වගඤ්ඤානං:

අපණ්ණකං සීලවග්ගකුරුභිත
කුලාවකං අත්ථකාමෙනපඤ්චමි.,
ආසිංසොඉජ්චිරුණං අපාසී.
ලිකතවගෙගන තෙරස,
පරොසතං හංසිසරිකං
අසමපදංකකණ්චවගෙගා.

1. පාපසෙවනවගෙගා - මජ්ඣ.

147. කවුඩු තෙම (හුල නියා සිටින) මා තුඩින් විදින්නේ ය. යන යම් දුකක් ඇද්ද, මෙය මට දුක් නො වෙයි. (මාගේ අඹු) සාමා වනුක් මලින් රැදු වස්ත්‍රයෙන් සැරසී කාර්තිකොත්සවශ්‍රීය නො විදී යන යමක් ඇද්ද, එය මට දුක් වේ.

7. පුළුරතන ජාතක යි.

148. මම ඇත්කඳ තුළට නැවත නො යෙමි, නැවත ද නො යෙමි, නැවත නැවත ද නො යෙමි. ඒ එසේ මැ ය. එපමණම හයින් තැනී ගත්තෙම වෙමි.

8. සිගාල ජාතක යි.

149. මේ (නොසඹ) ගස (දෙපසෙහි) එක එක පත් ඇත්තේ ය. බිමින් සතරගුලක් වැඩියේ ද නො වෙයි. හලාහල වීඝ සමාන වූ පත්‍රයෙන් යුක්ත ය. මහත් වෑ වැඩුණේ කුමක් නම් වන්නේ ද,

9. එකපණණ ජාතක යි.

150. යමෙක් අසත්පුරුෂයාට සත්කාර සම්මාන කෙරේ ද අසත්පුරුෂයා සෙවන හෝ කෙරේ ද, (ඒ අසත්පුරුෂයා) ඔහු ම භීලගනී. (විනාශයට පත් කෙරෙයි) ව්‍යාඝ්‍ර සංජීවක දෙදෙනා මෙනි.

10. සඤ්ජීව ජාතක යි.

පසලොස් වැනි කකණ්ටක වර්ග යි.

එහි උද්දතය:

සුඛමෙධ (ගොඩ) දණ්ඩවර (සිගාල) ලසි (වීරොචන) වාලයි (නඩුච්ච) පස් වැනි රාධ මහොදධි (කාක) කණ්ක (පුළුරතන) බොඤ්ඤි (සිගාල) වතුරඩුල (එකපණණ) ව්‍යාගස (සංජීව) යන දසය යි.

උපරිම පණණ්‍යසක යි.

එකඟ නිපාතස නිමි.

එහි වග්ගදාන:

අපණණක - සීලව - කුරුඬග - කුලාවක - පස්වැනි අස්සාම - ආසිංස - ඉඤ්ඤි - වරණ - අපාසිමග - දස වැනි ලීතන - පරොසන - හංසි - පරිකඬ (කුසනාළි) අසමපදන - කකණ්ටක යනු යි.

දුකනිපාතො

1. දඤ්චගෙහො

- 151. දඤං දඤස්ස විපති මලලිකො¹ මුදුනා මුදුං
සාධුමපි සාධුනා ජෙනි අසාධුමපි අසාධුනා,
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාහි සාරථී.
- 152. අකෙතාධෙන ජිනෙ තොධං අසාධුං සාධුනා ජිනෙ,
ජිනෙ කදරියං දුනෙන සචෙවන අලිකවාදීනං²
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාහි සාරථීති.

1. රාජොවාදජාතකං.

- 153. අසමෙක්ඛිතකම්මන්තං තුරිතාහිනිපාතිනං,
සාති කම්මාති තපෙපනති උණ්තං චජෙකුධාහිතං මුඛෙ.
- 154. සීහො ච සීහනාදෙන දදුරං අහිනාදයි,
සුඛා සීහස්ස නියොසං සිගාලො දදුරෙ චසං
භීතො සන්තාසමාපාදි හදයඤ්චස්ස අපච්චිති.

2. සිගාලජාතකං.

- 155. චතුප්පදෙ අහං සමම ත්වමි සමම චතුප්පදෙ,³
එහි සීහ නිචක්ඛස්සු කීනත්ථ භීතො පලායසී.
- 156. අසුචී පුතිලොමොසි දුග්ගජෙධා වාසි සුකර,
සචෙ යුජකීතුකාමොසි ජයං සමම දදුමී තෙති.

3. සුකරජාතකං.

- 157. ඉධුරගානං පචරො⁴ පච්චෙධා
සෙලස්ස විජේණන්ත පමොකකම්චිච්ඡං,
බුහමඤ්ච විණ්ණං අපවායමානො
බුභුකතිතො නො වීසහාමී. හොකතුං.

1. බසතිකො-මජ්ඣං, බලලිකො-සා. 2. සමෙවනාලිකවාදීනං-මජ්ඣං, සා. 3. සමම - මජ්ඣං, සා. 4. පචරං-සීමු.

දූතනිපාතය

1. දළභ වර්ගය

151. මලලික නම් රජ දඩ් (තද) අයට තදින් පහර දෙයි. මෘදු අය මෘදුභාවයෙන් දිනයි. සත්පුරුෂයා සාධු ගුණයෙන් ද අසත්පුරුෂයා අසාධු ගුණයෙන් ද දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගති ඇත්තේ ය. රථවායනී, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි මලලික රජුගේ රථවායනියා බරණැස් රජුගේ රථවායනියාට කී ය.)

152. ක්‍රොධ කරන්නා ක්‍රොධ නො කිරීමෙන් (මෙමත්‍රියෙන්) දිනයි. අසත්පුරුෂයා සාධු ගුණයෙන් දිනයි. තදමසුරා (තදමසුරුබව) දීමෙන් දිනයි. බොරු කියන්නා සත්‍යවචනයෙන් දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගුණ ඇත්තේ ය. රථවායනී, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි බරණැස් රජුගේ රථවායනියා මලලික රජුගේ රථවායනියාට කී ය.

1. රාජොවාද ජාතක යි.

153. මනා කොට පරික්‍ෂා නො කොට කරන ලද කම්පානන ඇති, (නොවීචාරා) වහා කටයුතු පටන් ගන්නහු, උණු අහරක් මුඛයෙහි තැබීමෙන් මුඛය දූවෙන්නා සේ තමාගේ ක්‍රියාවෝ (ඔහු) තවත්. (ස්වකීය ක්‍රියාවලින් ඔහු තැවෙයි, දූවෙයි.)

154. සිංහ තෙමේ ද සිංහනාදයෙන් පර්වතය එකනාද කෙළේ ය. පර්වතයෙහි වසන්නා වූ හිවලා සිංහයාගේ මහභඩ අසා (මරණ බියෙන්) බියපත් වූයේ තැනිගැන්මට පැමිණියේ ය. ඔහුගේ හෘදය ද පැළුණේ යි.

2. සිඟාල ජාතක යි.

155. යහළුව, මම සිවුපායෙහි. යහළුව, තෝ ද සිවුපායෙහි. සිංහය මෙහි එව, නවතුව, බියපත් වූයේ කුමට පලායෙහි ද?

156. (තෝ) අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ ලොම් ඇත්තෙහි ය, දුගඳ හමන්නෙහි ය. ඉකරය, ඉදින් මා හා යුද කරනු කැමැත්තෙහි නම් යහළුව තට ජය දෙමි.

3. යුකර ජාතක යි.

157. මීදීමක් කැමැත්තා වූ සර්පරාජ තෙමේ භෞල වර්ණයෙන් මේ වල්කලාවට හෙවත් තවුස් පොරෝණය ඇතුළට පිවිසියේ ය. මම තොප වහන්සේගේ බ්‍රහ්මවර්ණය පුදන්නෙමි (බඩගිනි ඇත්තෙමි) කනු කැමැත්තෙමි නමුදු කන්නට නො පොහොසත් වෙමි.

158. සො බ්‍රහ්මභූතො චිරමෙව ජීව
 දිබ්බා¹ ච තෙ පාකුභවනතු භක්ඛා,
 යො බ්‍රහ්මච ඡුඡුං² අපවායමානො
 බ්‍රහ්මකිනො නො වීසභාසි භොක්ඛකති.

4. උරගජාතකං.

159. ජීව වසසසතං ගඟ්ඡ³ අපරාති ව වීසති.
 මා මං පිසාවා බාදනතු ජීව කං සරදෙසතං.
 160. කම්පි වසසසතං ජීව අපරාති ව වීසති,
 වීසං පිසාවා බාදනතු ජීව කං සරදෙසතකති.

5. ගගගජාතකං.⁴

161. අලීනවික්කං නිසසාය පහට්ඨා මහති වමු,
 කොසලං සෙනාසනතුට්ඨං ජීවගාහං⁵ අගාහයි.
 162. එවං නිසසායසම්පකො භික්ඛු ආරදධවිරියො,
 භාවයං කුසලං ධම්මං යොගනෙඛම්සස පතතියා.
 පාපුඡෙ අනුපුඡෙඛන සබ්බසංයොජනකඛයනති.

6. අලීනවික්කජාතකං.

163. යෙන කාමං පණාමෙති ධම්මො බලවතං මිථී,
 *උත්තදන්ති වීජානාහි ජාතං සරණතො හයං.
 164. අපි වෙපි දුබ්බලො මිනො මිත්තධම්මෙසු තිට්ඨති,
 සො ඤාතකො ච බන්ධු ච සො මිනො සො ච මෙ සබ්බා
 දයීති මාතිමඤ්ඤිකො⁶ සිගාලො මම පාණදෙති.

7. ග්‍රහජාතකං.

165. න ඉදං වීසම්පිලෙන සොඡෙන සුභනුසසභ,
 සුභනුපි තාදියොයෙව යො සොඡසස ස ගොවරො.

1. දිබ්බාව - මජ්ඣිම, ස්‍යා.
 2. බ්‍රහ්ම - චක්කං - මජ්ඣිම.
 3. ගඟ්ඡ - මජ්ඣිම, ස්‍යා.
 4. වීසති - මජ්ඣිම, ස්‍යා.
 5. ගගගජාතකං - මජ්ඣිම, ස්‍යා.
 6. ජීවගාහං - අට්ඨකප්පා, මජ්ඣිම, ස්‍යා.
 * උත්තදන්තිතිපි පාඨොයෙව.
 7. මාතිමඤ්ඤිකො - මජ්ඣිම, ස්‍යා මාතිමඤ්ඤිකො.

158. උක්තම වර්ණයට පුද්ගන්තා වූ කනු කැමැත්තා වූ ද යමෙක් අනුභව කරන්නට නොපොහොසත් ද (ඒ තෝ) බ්‍රහ්මයා විසින් රක්තා ලද්දෙහි ය. බොහෝ කලක් මැ ජීවත් වේවා! කට දිව්‍යභෝජනයෝ පහළ වෙත්වා!

4. උරග ජාතක යි.

159. ගඟය තෙපි එක්සිය විසි වසක් ජීවත් වව, පියාවයෝ මා නොකත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් (එක්සියවිසි වසක්) ජීවත් වව. (ශරත් සෘතු සියය නම් අවුරුදු සියයයි.)

160. තෙපි දු එකසිය විසිවසක් ජීවත් වව. පියාවයෝ හලාහල විෂය කත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් ජීවත් වව.

5. ගඟ ජාතක යි.

161. අලීනවීක්ක කුමාරයා නිසා ඉතා සතුටු වූ මහත් වූ සෙනා තොමෝ ස්වකීය රාජායෙන් සතුටු නො වූ (පරරාජාලොභයෙන් පැමිණි) කොසොල් රජු ජීවග්‍රාහයෙන් අල්වාගත්තී ද,

162. මෙසේ නිඃශ්‍රය සම්පන්න වූ චතුර්විධ යොගයාගේ ඤෙමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා සත්තිස් බොධිපාක්ෂික කුශලධර්මයන් වඩන්නා වූ පටන් ගන්නා ලද වියා ඇති මහණ පිළිවෙළින් සියලු සංයොජනයන්ගේ ඤයට (රහත්බවට) පැමිණේ.

6. අලීනවීක්ක ජාතක යි:

163. උක්තන වූ දළ ඇති මෘගරාජය, ඊශ්වර තෙමේ යම් දිශාවෙකින් සේවකයා පහ කරනු කැමැති ද ඒ දිශාවෙන් ඒකාන්තයෙන් පහ කෙරෙයි. බලවතුන්ගේ ස්වභාවධර්මය මෙසේ දැනුව, නොහොත් උස් වූ නාද ඇති සිංහධෙනුව යම් කාරණයකින් ඒකාන්තයෙන් හිංසා කෙරේ ද එපරිදි තී දැනුව. යම් හෙයකින් පිහිට වැ සිටි කොප කෙරෙත් හය උපන්නේ ද එහෙයින් යම්හ.

164. ඉදින් දුර්වල වූ මිත්‍ර තෙමේ මිත්‍රධර්මයෙහි පිහිටියේ නම් හෙතෙමේ නෑයා ද, බන්ධු ද, මිත්‍ර ද, යහළුවා ද වේ. සිංහිය අවමන් නොකරව, හිවලා මාගේ ප්‍රාණදයක මිත්‍ර වේ.

7. ගුණ ජාතක යි.

165. සුභනු නම් අශ්ව තෙමේ සෝණ නම් අශ්වයා සමඟ යම් ප්‍රේමයක් කෙරේ ද එය තමාගේ විෂම ස්වභාවයෙන් නො වේ. යම් සුභනු නම් අශ්වයෙක් සොණ අශ්වයා හා සමාන ගොවර ඇත්තේ ද සුභනු නම් අශ්වයා ද එබඳු මැ යි.

166. පකඛන්දිනා පභබ්බනන¹ නිච්චං සන්දනඛාදිනා
සමෙති පාපං පාපෙන සමෙති අසනා අසනති².

8. සුභනුජාතකං.

167. උදෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා
හරිස්සවණ්ණො පධවීසභාසො,
තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණ්ණො පධවීසභාසං
තයජජ ගුණා විහරෙමු දිවසං.

168. යෙ බ්‍රාහ්මිණා වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු,
නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා
නමො විමුක්ඛානං නමො විමුක්ඛියා.
ඉමං සො පරිත්තං කන්ධා මොරො වරති එසනා.

169. අපෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා
හරිස්සවණ්ණො පධවීසභාසො,
තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණ්ණො පධවීසභාසං
තයජජ ගුණා විහරෙමු රතතිං.

170. යෙ බ්‍රාහ්මිණා වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු,
නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා
නමො විමුක්ඛානං නමො විමුක්ඛියා.
ඉමං සො පරිත්තං කන්ධා මොරො වාසමකපයි'ති.

9. මොරජාතකං.

1. පභබ්බන-මරසං.
2. අසනති-සනා.

166. අශ්වයන් මතුයෙහි පනින පියවි ඇති කායප්‍රගල්භතාදී-
යෙන් යුක්ත වූ නිතර (තමා බැඳි) රහන කන ස්වභාව ඇති
පාපස්වරූපඇතියහු හා දුශ්ශීලත්වය සමාන වන්නේ ය. (එසේම)
අසත් පුරුෂයා අනාවාරයෙන් යුක්තයා හා සමාන වන්නේ යි.

8. සුභනු ජාතක යි.

167. (අන්ධකාර විධමන කොට දැකුම ලබා දෙනුයෙන්)
වක්ෂ්‍යස්මත් වූ (සක්වළ මුළුල්ලේ ආලෝකය පතුරුවන්නන් කෙරෙන්
ශ්‍රේෂ්ඨ හෙයින්) එකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව බඩුළු
වන්නා වූ මේ සුර්යයා උද වේ. එහෙයින් රත්වත් වූ පොළොව
බඩුළුවන්නා වූ කොපට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප විසින් ආරක්‍ෂා
කරන ලද්දෙමෝ අද දවහල වාස කරමිහ.

168. සියලු (ස්කන්ධාදී) ධර්මයන් සිය නැඹිත් දනෑ
ගන්නා වූ යම් (ක්ෂීණාසුව) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට
මාගේ නමස්කාරය වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා,
බුදුවරයනට මාගේ නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤනයට ද මාගේ
නමස්කාරය වේවා, අර්හත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ
නමස්කාරය වේවා, (නදබහාදි පඤ්ඤ) විමුක්තියට ද මාගේ නමස්-
කාරය වේවා, ඒ මයුරයා මේ පිරිත කොට ගොදුරු සෙවීම පිණිස
හැසිරේ.

169. වක්ෂ්‍යස්මත් වූ එකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව
බඩුළුවන්නා වූ සුර්යයා අස්තයට යෙයි. එහෙයින් රත්වත් වූ
පොළොව බඩුළුවන්නා වූ ඔබට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප
විසින් ආරක්‍ෂා කරන ලද්දෙමෝ රාත්‍රියෙහි වාස කරමිහ.

170. සියලු ධර්මයන් සිය නැඹිත් දනෑ ගන්නා වූ යම්
(ක්ෂීණාසුව) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට මාගේ නමස්කාරය
වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා, බුදුවරයනට මාගේ
නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤනයට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා
අර්හත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා,
විමුක්තියට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා. ඒ මයුරයා මේ පිරිත
කොට වාසය කෙළේ යි.

9. මොර ජාතක යි.

68 ජාතකපාළි-දුකනිපාතො

171. එවමෙව නුන¹ රාජානං වෙදෙහං මිථිලග්ගහං,
අසසා වහනති ආජඤ්ඤා යථා හංසා විනිලකං.

172. විනිල දුග්ගා හජ්ඣ අභුමිං තාත සෙවසි,
ගාමනතිකානි² සෙවසු ඵතං මානාලයං තවා'ති.

10. විනිලකජාතකං.

දළඟවගෙගා පඨමො.

තසුදුතො:

වරමලලිකදදුරසුකරකො
උරගුණම පඤ්ඤම ගග්ගවරො,
මහති වලු යා ව සිගාලවරො
සුහනුනමමොරවිනිල දස.

1. එවමෙවනු-මජ්ඣ. (කෘති).
2. ගාමනනරානි-මජ්ඣ. ගාමනන සඟා.

171. කාරණාකාරණ දන්තා වූ භංසයෝ යමයේ විනිලක නම් වූ මා උසුළද්ද එමෙන් මැ විදේහාධිපති වූ මියුලු නුවර රජු අශ්වයෝ උසුළත්.

172. විනිලය, තෝ පර්වත දුර්ගය සෙවුනෙහි දරුව, තට භූමි නො වූ පර්වත විෂමස්ථානය සෙවුනෙහි ග්‍රාමාන්තයෙහි වූ (කසලගොඩ අමුසොහොන් ආදී) යානයෝ පෙවන කර. තෙල කොප මවගේ වාසස්ථානයයි.

10. විනිල ජාතක යි.

පලමුවැනි දළ්භ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් මලලික (රාජොවාදක) යැ, දඳුර (සිගාල) යැ, ගුකර ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, පස්වැනි ගඟජාතක යැ, මහාසෙනා ඇති (අලීනවික) ජාතක යැ, සිගාල (ගුණ) ජාතක යැ, සුභනු ජාතක යැ, උතුම් වූ මොර ජාතක යැ, විසිලක ජාතක යැ, යන දසය යි.

2. සන්ථව්වගෙහො

- 173. න සන්ථවං කාපුරිසෙන කධිරා
අරියො හි අරියෙන පජානමකං
වීරානුච්චොසි කරොති පාපං
ගජො යථා ඉන්ද්‍රසමානගොක්ඛං.
- 174. යංකෙව්ච ජඤ්ඤ සදියො මමනති
සීලෙන පඤ්ඤය සුතෙන වාසි.
තෙනෙව මෙක්ඛං කධිරාථ සඬං,
සුඛාවහොඃ සපුරිසෙන සබ්බමොති.

1. ඉන්ද්‍රසමානගොක්ඛජාතකං.

- 175. න සන්ථවක්ඛා පරමඤ්චී පාපියො
යො සන්ථවො කාපුරිසෙන හොති,
සජාතාපිතො සපජිතා පායසෙනඃ
කිට්ඨා කතං පණ්ණකුට්ඨං අදබ්භිහි.
- 176. න සන්ථවස්වා පරමඤ්චී සෙයො
යො සන්ථවො සපුරිසෙන හොති,
සීහස්ස ව්‍යඤ්ඤා ව දීපිතො ව
සාමා මුඛං ලෙහති සන්ථවෙනා'ති.

2. සන්ථවජාතකං.

- 177. කාළා මීගා සෙනදන්තා තව ඉමෙඃ
පරොසතං හෙමජාලාභිසඤ්ජන්තාඃ,
තෙ තෙ දදමීති සුසීම ඩ්‍රාසි
අනුස්සරං පෙක්ඛිපිතාමහානා.
- 178. කාළා මීගා සෙනදන්තා මම ඉමෙඃ
පරොසතං හෙමජාලාභිසඤ්ජන්තා,
තෙ තෙ දදමීති වදමි මාණව
අනුස්සරං පෙක්ඛිපිතාමහානාති.

3. සුසීමජාතකං.

- 1. යදෙව - ස්‍යා
- 2. සුඛොහවෙ - මජ්ඣ., ස්‍යා
- 3. පායාසෙන - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. තවීමෙ - මජ්ඣ. ස්‍යා.
- 5. ජාලාභිජන්තා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 6. මමීමෙ - ස්‍යා. මමීමෙ-මජ්ඣ.

2. සන්ඵඵ ඵඵඵ

173. අඵඵඵ දන්නා වූ (ආඵඵ) අඵඵ පුද්ඵල තෙඵඵ අනාඵඵ වූ කුත්ඵඵ පුද්ඵලයා හා සහඵඵසය නො කරන්තේ ය. (කුඵක් භෙඵින් ද යත්) ඛොභෝ කාලයක් ඵක් ඵඵ ඵඵසය කළත් පඵ කරන්තේ ය. ඛොභෝ කාලයක් ඵක් ඵඵ ඵඵසය කළ ඉඤ්-සමානගොභා නඵ කාපසයා මඵඵඵ හස්තියා මෙතී.

174. ඵීලයෙන් ද ප්‍රඤාඵඵන් ද ශ්‍රැතයෙන් ද යමි නැනැත්තකු මා හා සදාඵ යඵී දන්තේ ද ඔහු හා සමග ම මීඵ්‍රඵඵය කරන්තේ මැනැඵී. සන්පුරුඵයා හා ඵක් ඵඵ ඵඵසය සුඵ ඵළඵන්තේ ඵී.

1. ඉන්ද්‍රසමානගොභා ජාතක ඵී.

175. කුත්ඵඵ පුරුඵයා සමග යමි සහඵඵසයෙන් ඵෙ ද ඵී සහඵඵසයට ඵඵඵ අඵක වූ අන් නපුරෙක් නැත. (කුඵක් භෙඵින් ද යත්) ගීතෙලීන් කීරීඛන් සනාර්ඵිත වූ භෙඵන් පුද්‍රු ලැඵු ගීන්ත දුකඵේ කරන ලද (ඵී කීරීඛ පිසු) අතුපැල දඵී ද (ඵභෙඵීඵී.)

176. සන්පුරුඵයා හා යමි සහඵඵසයෙන් ඵෙ ද ඵී සහඵඵසයට ඵඵඵ අඵක වූ අන් ඵතුම ඛඵෙක් නැත. (කුඵක් මෙන් ද යත්) සහඵඵසය කරණ කොටගෙනැ සාමා මාගඵෙඵුඵ ඵිංහයාගේ ද ඵ්‍රාසුයාගේ ද දීඵියාගේ ද මුහුණ ලොඵී. (ඵමෙතී.)

2. සන්ඵඵ ජාතක ඵී.

177. සුඵිම මහරජ, නොපගේ මෙ ඵියයකට අඵක වූ සුදු දළ ඇඵී කඵපැහැ ඇත්හු රන්දලීන් සාදන ලදහ. තෙල ඇතුන් පියමුතුන් සිරිත් සිඵි කෙරෙමින් ඛඵුනට (අන් ඛඵුණනට) දෙමී ඵී කීයෙඵී සැඛැඵෙක් ද?

178. මාණඵකය, මාගේ මෙ ඵියයකට අඵක වූ සුදු දළ ඇඵී කඵපැහැ ඇත්හු රන්දලීන් සාදන ලදහ. ඛඵුන් පියමුතුන් සිරිත් සිඵි කෙරෙමින් ඵී ඛඵුණනට දෙමී ඵී කීමී.

3. සුඵිම ජාතක ඵී.

179. යනනු ගිජෙකො යොජනසතං කුණපානි අවෙකකි,
කසමා ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජාපි න චුජකිසි.

180. යද පරාභවො භොති පොසො ජීවිතසඛිඛයෙ,
අථ ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජාපි න චුජකිති'ති.

4. ගිජකිජාතකං.

181. සන්ධිං කන්ධා අඵ්භෙහන අණකජෙන ජලාචුජ,
චිවරිය දයං සෙසි කුතො තං¹ භයමාභතං.

182. සට්ඨකචෙච අඵ්භතසමිං ඵ්භතසමිච්චි න චිසසසෙ,
අභයා භයමුපතතං අපි මුලානි කන්තති'ති.

5. නකුලජාතකං.

183. උපසාලාකනාමානං යභසසානි චතුදදසස,
අසමිං පදෙසෙ දධිසානි නත්ඵි ලොකෙ අනාමතං.

184. යඤ්චි සච්චකඤ්ච ධම්මො ච අභිංසා සංයමො දමො,
ඵතදරියා සෙචනති ඵතං ලොකෙ අනාමතනති.

6. උපසාලාජාතකං.

185. අභුජා භිකඛසි භිකඛු න භි භුජාන භිකඛසි,
භුජාන භිකඛු භිකඛසු මා තං කාලො උපච්චගා.

186. කාලං චොභං න ජානාමි ජනෙහා කාලො න දිසසති,
තසමා අභුජා භිකඛමි මා මං කාලො උපච්චගානි.

7. සමිද්ධිජාතකං.

1. තෙ - මජ්ඣං, සා.

179. ගිණුම්ලිඛිතය යොදුන් සියයක් ඉක්මවා සිටියා වූ ද කුණපයන් දකී. (එහෙත්) මරුදැලටත් මලපුඩුවටත් පැමිණ ද කුමක් හෙයින් එය නො දක්නි ද.

180. ජීවිතාවසානය පැමිණි යම් කලෙක්හි විනාශය වන්නේ ද එකල්හි සත්ත්ව තෙමේ මරුදැලට ද මලපුඩුවට ද පැමිණත් (ජීවිත විනාශ කාරණය) නො දනී.

4. ගිණිකි ජාතක යි.

181. ජලාබ්බජය (මුගටිය) සතුරු වූ අණඛජයා (සර්පයා) සමඟ මිතුරුකම් කොට දළ විවෘත කැරැගෙනැ හෝනෙහි ය. හට බිය කොයින් ආයේ ද,

182. සතුරා කෙරෙහි දු සැක කරන්නේ මැ ය. මිතුරා කෙරෙහි දු විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මිත්‍ර වූ අභයසානායෙන් උපන් බිය මුල් ද කපා විනාශ කරන්නේ ය.

5. නකුල ජාතක යි.

183. උපසාළ්භක නමින් තුදුස් දහස් දෙනෙක් මේ ප්‍රදේශයෙහි දවන ලදහ. මේ ලොවහි අමෘතසානායෙක් නැත.

184. යම් පුද්ගලයකු කෙරෙහි සත්‍යය ද ධර්මය ද අවිනි-සාව ද ඕලසංයමය ද ඉන්ද්‍රියදමනය ද යන මේ ගුණයෝ වෙත් ද ආර්යයෝ මේ සානාය ලේඛනය පිණිස එළඹෙත්. ලොවහි මේ ගුණසමූහය (අමෘතභාවය සිදු කරනුයෙන්) අමෘතසානා නම් වේ.

6. උපසාළ්භක ජාතක යි.

185. මහණ, යොවුන් වියෙහි කාමයන් අනුභව නො කොට භික්ෂුවෙහි හැසිරෙහි. කාමයන් අනුභව කොට භික්ෂුවෙහි නො හැසිරෙන්නෙහි. මහණ, තරුණ කාලයෙහි කාමයන් අනුභව කොට මහලු වියෙහි භික්ෂුවෙහි හැසිරෙව. (කාමයන් අනුභවයට සුදුසු කාලය තොප නො ඉක්මේවා).

186. මම (මධ කීයන) කාලය නො දනිමි. කාලය සැඟවුණේ නො දක්නා ලැබෙයි. එහෙයින් කාමයන් අනුභව නො කොට භික්ෂුවෙහි හැසිරෙමි. මා තපස්කාලය නො ඉක්මේවා.

7. සමිද්ධි ජාතක යි.

- 187. සෙනො බලසා පතමානො ලාප ගොවරයායිනං,
සහසා අජකිපසනො මරණං තෙනුපාගමී.
- 188. සොහං නයෙන සමපනොගා පෙතතිකෙ ගොවරෙ රතො,
අපෙතසතඤ්ඤා මොද සමපසංඝී අත්ථමනනොනි.

8. සකුණගිජාතකං.

- 189. යො වෙ මෙතෙන න විතෙන සබ්බලොකානුකමපතී,
උද්ධං අධො ච තිරියඤ්ඤා අපමාණෙන සබ්බසො.
- 190. අපමාණං හිතං වීක්ඛං පරිපුණ්ණං සුභාවිතං,
යං පමාණකතං කමමං න තං නත්‍රාවසිසතතී'කී.

9. අරකජාතකං.

- 191. නායං පුරෙ උක්ඛමතී' තොරණගෙන කකණ්ඩකො,
මහොසධ වීජානාහි කෙන ඊද්ධො කකණ්ඩකො.
- 192. අලඤ්චුඤ්ඤං ලඤ්චානං අඤ්චමාසං කකණ්ඩකො,
අතිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මිට්ඨිලග්ගහතතී.

10. කකණ්ඩක ජාතකං*.

සනථචචගෙනා දුතී සො.

කඤ්ඤානං.

අථ ඉන්ද්‍රසමානසපණ්ණකුට්ඨි
සුසිමුක්ඛමගීජකිජලාබුජකා,
උපසාලහකහිකඤ්ඤා සලාපවරො
අථ මෙතනවරො දස උක්ඛමතීති.

1. ඕනමතීති - අධිකරා දුකනිපාත.

*. හොඋමගෙනජාතකං.

187. වෙගයෙන් දිවෙන උකුසු ගෝවරයෙහි සිටියා වූ කිරිල්ල වෙතට වහා පැමිණියේ ඒ ශීඝ්‍ර ගමනින් මරණයට පැමිණියේ ය.

188. නීතියෙන් සම්පූර්ණයෙහි, පිය පරපුරෙන් ආ ගෝවරයෙහි ඇලුණෙහි. පහ වූ සතුරා ඇති ඒ මම තමනට අර්ථයක් බලාපොරොත්තුවෙමින් සතුටු වෙමි.

8. සකුණග්ගි ජාතක යි.

189. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් මැ අප්‍රමාණ වූ මෙමන්‍රී සිතින් උඩින් ද යටින් ද සරසින් ද යි සර්වප්‍රකාරයෙන් සකල ලෝකයා කෙරෙහි අනුකම්පා කෙරේ ද.

190. අප්‍රමාණ වූ භීත වූ මෙමන්‍රී විඝනය සම්පූර්ණ කොට මනා වැ වඩන ලද ද, (එසේ මැ) ප්‍රමාණවත් වැ කරන ලද (යම් කාමාවචර) කුශලකර්මයක් වෙ ද ඒ කර්මය මෙමන්‍රී විඝනයෙහි නො සිටිනේ ය. (අර්පණාප්‍රාප්ත මෙමන්‍රී විඝනය කාමාවචර කුශල කර්මය යටපත් කොට සිටී යනු අදහසය.)

9. අරක ජාතක යි.

191. තොරණෙහි අගැ සිටින මෙ කටුස්සා පූර්වයෙහි උඩඟු නො වී ය. මහෙෂධය, කටුස්සා කවර හෙයින් උඩඟු වී ද යි දනුව.

192. කටුස්සා පෙර නො ලද විරු අඩමස්සක් ලදින් මියුලු නුවර වේදේහ රජු ඉක්මවා සිතා යි.

10. කකණටක ජාතක යි.

දෙවෙනි සන්ථව වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

පණණකුටිය දූවූ සන්ථජාතකය සමග ඉඤ්ජයමාන ගොතන ජාතකය යැ. උතුම් වූ සුසීම ජාතක යැ. ගිජ්ඣ ජාතක යැ. (ජලාබුජක) නකුල ජාතක යැ. උපසාළ්භක යැ. (හිකුබු) සම්භූ ජාතකයැ. (ලාප) සකුණග්ගි ජාතක යැ. (මෙත් වැඩු) අරක ජාතක යැ. (උන්තමනය ඇති) කකණටක ජාතකය යන දහය වෙත්.

3. කල්‍යාණධම්මවග්ගො

193. කල්‍යාණධම්මොති යද ජනිඤ්ඤා
ලොකෙ සමඤ්ඤා අනුපාපුණාති,
තස්මා න භීයෙථ නරො සපඤ්ඤා
භිරියාපි සනෙතා ධුරමාදියනති.

194. සායං සමඤ්ඤා ඉධ ම'ජ්ජපතො
කල්‍යාණධම්මොති ජනිඤ්ඤා ලොකෙ,
තා'හං සමෙකං ඉධ පබ්බජිතං
න හි ම'ජ්ඣී ජඤ්ඤා ඉධ කාමභොගෙ'ති.

1. කල්‍යාණධම්මජාතකං.

195. කො නු සද්දෙන මහතා අභිනාදෙනි දදුරං,
කිං සිභා නපථනඤ්ඤාති¹ කො නාමෙසො මීගාධිභු

196. අධමො මීගජාතානං සිගාලො තාත වසසති,
ජාතිමසස ජිගුච්ඡනා තුණ්හි සිභා සමච්ඡරති.

2. දදුරජාතකං.

197. තාත මාණවකො ඵයො තාලමුලං අපසසිතො,
අගාරක ඤ්චිදං අජ්ඣී හඤ්ඤා දෙමසස'ගාරකං.

198. මා ඛො තං තාත පසෙසාසි දුසෙය්‍ය නො අගාරකං,
නෙතාදිසං මුඛං භොති මුහම්භසස සුසිලිතො'ති.

3. මකකට්ඨාතකං.

199. අදමෙ තෙ වාරි පහුතරුපං²
සමමාභිතතසස පිපාසිතසස,
සොදනී පීචාන කිකිං කරොසි
අසංගමො³ පාපජනෙන සෙයො.

200. කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සීලවා නාම මකකට්ඨො,
ඉදනී කො තං උභවච්ඡ⁴ ඵසා අකමාක ධම්මතා'ති.

4. දුතියමකකට්ඨාතකං.

1. න සිභා පථනාදනති-මජ්ඣ. තං සිභා නපථනඤ්ඤාති.-සා. 2. ඔහුතරුපං - මජ්ඣ. ඔහුතරුපං-සා. 3. සද්ධාමො න-සා. 4. උභවච්ඡං - මජ්ඣ. ඔහඛං-සා.

3. කලාණධර්ම වර්ගය

193. නිරිදුනි, ලොවිති යම් කලෙකැ කලාණධර්ම ඇත්තේ යයි සමමතයට පැමිණි ද නුවණැති මනුෂ්‍ය තෙමේ ඒ යොදුරුවන නො පිරිහෙළයි. විලිඛියෙන් යුත් සත්පුරුෂයෝ පැවිද්ද ලබාගනිත්.

194. නිරිදුනි, ලොවිති කලාණධර්ම යයි යමක් ඇත්තේ ද ඒ මේ ප්‍රඥප්තිය මා විසින් අද ලබන ලද ද ඒ ප්‍රඥප්තිය මම බලන්නෙමි, පැවිදි වන්නෙමි, කාමානුභවයෙහි කැමැත්තෙක් නැති.

1. කලාණධර්මම ජාතක යි.

195. මෘගරාජය, මේ රිදී පර්වතය මහත් ශබ්දයෙන් ගුගුරුවන්නේ කවරෙක් ද කවර හෙයින් සිංහයෝ ප්‍රතිනාද නො කෙරෙත් ද මේ තෙමේ කිනම් ඇත්තෙක් ද.

196. පුත්‍රය, මෘගජාතීනට අධම වූ සිවලා හබයි. මොහුගේ ජාතිය පිළිකල් කෙරෙමින් සිංහයෝ නිහඬ වූ හිඳිත්.

2. දද්දර ජාතක යි.

197. පියාණෙති, තෙල මාණවක තල්ගසමුලෑ ඇසුරු කොට සිටී. මේ ගෙය ද ඉඩ ඇත. එබැවින් මොහුට අපගේ ගෙය ඉඩ දෙමු.

198. දරුව, ඔහු නො කැඳව, අපගේ ගෙය දූෂණය කරන්නේ ය, සුසිල්වත් බවුණකුගේ මුහුණ මෙබඳු නො වේ.

3. මකකට ජාතක යි.

199. හිරු රැසින් තැවී පිපාසිත වූ තට බොහෝ ජලය දුනිමි. හේ තෝ ජලය බී දැන් කිං කිං (යි වදුරු ශබ්ද) කෙරෙහි ය. පාපජනයන් හා එක් නොවීම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

200. කවර නම් වදුරෙක් සිල්වතැ යි කා විසින් අසන ලද ද දක්නා ලද ද, දැන් කා හිසැ වර්වස් හෙළා කිලිටි කෙරෙමි. මෝ තොමෝ අපගේ ධර්මතා යි.

4. දුතියමකකට ජාතක යි.

- 201. සමබ්බසු කිර භූතෙසු සනති සිලසමාහිතා,
පසස සාමා මිගං ජම්මං ආදිවච්චුපතිට්ඨති.
- 202. නාසස සිලං වීජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ
අගභිභුතතඤ්ච උභනනං¹ දෙව ව භිනනා කමණ්ඤ්ජ'ති.

5. ආදිච්චුපට්ඨානජාතකං.

- 203. බාලො වතායං දුමසාබගොවරො
පඤ්ඤ ජනීඤ නයිමස වීජනි,
කලායමුට්ඨිං අවකිරිය කෙවලං
එතං කලායං පතිතං ගචෙසති.
- 204. එවමෙව මයං රාජ යෙ වඤ්ඤ අතිලොභිනො,
අපෙත බහු ජියාමා² කලායෙනෙව වානරොති.

6. කලායමුට්ඨිජාතකං.

- 205. ධනුහස් කලාපෙහි නොක්කංසවරධාරිහි,
සමනානා පරිකිණ්ණානා කථං මොකෙඛා හවීසසති.
- 206. අපෙපව බහුකිව්වානං අපො ජායෙථ කොචි නං,
අත්ථ රුක්ඛසස අච්ඡිනනං ඛජ්ජතඤ්ඤෙව තිඤ්ඤකනති.

7. තිඤ්ඤජාතකං.

- 207. ජනිතතමෙම හවීතතමෙම³ ඉති පඤ්ඤ අවසසයිං,
තං මං පඤ්ඤා අජ්ඣහවී යථා දුබ්බලකං තථා
තං තං වදුමී හග්ගව සුඤ්ඤාහි වචනං මම.

1. උඤ්ඤ-මජ්ඣං. උභනං - සයා.
2. බහු. ජෙය්‍යාම - සයා.
3. ජනිතං මෙ හවීතං මෙ - සයා.

201. සියලු භූතයන් (සත්ත්වයන්) කෙරෙහි සිල්වත් එකඟ සිතැත්තෝ ඇත්ල. භීත වූ වදුරා බලව. (හෙතෙමේ) සූර්යයා වදිමින් සිටී.

202. මොහුගේ ශීලය නො දන්නහු ය, නො දනෑ ප්‍රශංසා කරන්නහුය. (මොහු විසින්) ගීතියෙහි පුදන කෙණෙස්ස ද වර්චසින් කිලිටි කරන ලද, දෙ කුණ්ඩිකාවෝ ද බිදින ලදහ.

5. ආදිවවුපට්ඨාන ජාතක යි.

203. ජනේශ්වරය, වෘක්කශාඛාවන්හි හැසිරෙන මේ වදුරා එකතින් මැ අඤ්ඤා ය, මොහුට නුවණ නැත. කළුමැමිට බිම හෙළා බිමහුණු එක් මැ මැඟුටය සොයයි.

204. එපරිද්දෙන් මැ මහරජ, දැඩි ලොහි වූ අපි ද යම් අනෙක් කෙනෙක් ද යි යන සියල්ලෝ මැ මැඟුට මිටින් වදුරා මෙන් බෙහෙවින් පිරිහෙමු.

6. කළායමුට්ඨි ජාතක යි.

205. දුනු නියවුරු ගත් දුනුවායන් විසින් ද උතුම් කඩු ගත් යෝධයන් විසින් ද භාත්පසින් පිරිවරනලදුම්හ. මෙයින් මිදීමක් කෙසේ නම් වන්නේ ද.

206. බොහෝ කටයුතු ඇතියනට කිසි අර්ථයක් උපන්නේ වී නම් යෙහෙක. තිඹිරි ගසෙහි එල නො කැඩූ තැන් ඇත. තිත්දුක එල කන්නට ලැබේවා.

7. තිත්දුක ජාතක යි.

207. මාගේ උපන් බිම ය කියා ද වැඩුණු බිම ය කියා ද මඩෙහි වැදූ හොත්තෙමි. මා ඒ මඩ දුර්වලවූවකු යමියේ ද එසේ මැ විනාශයට පැමිණවී ය. භාර්ගවය, එහෙයින් තව කියමි. මාගේ වචන අසව.

208. ගාමෙ වා යදි වා රථෙණෙහි සුඛං යත්‍රාධිගච්ඡති,
තං ජනිතං භවිතඤ්ඤා පුරිසස්ස පජානතො,
යමිං ජීවෙ තමිං ගච්ඡන් න නිකෙතභතො සියාති.

8. කච්ඡපජාතකං.

209. තඤ්ඤා අපභඤ්ඤා උච්ඡිධං තඤ්ඤා කිච්චන්ත තො අද,
සොභං බ්‍රාහ්මණජාතිකො මං භුක්තං තමිං උග්ගතං.

210. එවං ධම්මං නිරං කන්‍යා මයා අධිමමන්ත ජීවිති,
සතධම්මොච ලාභෙන ලඤ්ඤානපි න නඤ්ඤිති.

9. සතධම්මජාතකං.

211. දුද්දං දදමානානං දුක්ඛරං කම්මකුඤ්ඤං,
අසනෙතො නානුකුඤ්ඤාති සතං ධම්මො දුරන්තමයො.

212. තස්මා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොති ඉතො ගති,
අසනෙතො නිරයං යනාති සනෙතො සග්ගපරායණාති.

10. දුද්දජාතකං.

කලයාණධම්මවග්ගො තනිග්ගො.

කඤ්ඤාදානං:

සුසමඤ්ඤාමිගාධිභු මාණවකො
වාරිපත්‍රකරුපාදිච්චුපට්ඨානා,
සකළායසතිඤ්ඤාපඬක පුන
සතධම්ම සුදුද්දමකන දස.

1. තං ජනිතං භවිතඤ්ඤා “ජනිතං-සා.
භාවිතඤ්ඤා දිසවසනාපි පාඨො සොපෙවසො අධිකරො
2. යමිං ජීවෙ තමිං ගච්ඡන්-සා.

208. ගමෙහි වෙවයි අරණයෙහි වෙවයි යම් තැනෙක්හි සුව පැමිණියේ ද ඒ ස්ථානය කරුණු දන්නා වූ පුරුෂයාට උපන් තැන ද වැඩුණු තැන ද වේ. යම් තැනෙක්හි ජීවත්වියහැක්කේ ද එතැනට යන්නේ ය. වසනතැන නැති වූයේ නො වන්නේ යි.

8. කවිඡප ජාතක යි.

209. ඒ බත ද ස්වල්පය (මද ය), ඒ මදබත ද ඉඳුල් ය, ඒ මද වූ ඉඳුල් වූ බත දුකසේ දින (ලැබීණ). ඒ මම පිරිසුදු බමුණකුල ඇත්තෙමි. මා විසින් කන ලද එකී ආභාරය ද ලේන් සමඟ උඩට නැඟිණ (වමනය විය).

210. එලෙසින් (ආජීව පාරිශුද්ධි ශීල නම් වූ) ධර්මය දුරු කොට යම් මහණෙක් අධර්මයෙන් ජීවත් වේ ද හේ සතධර්ම බ්‍රාහ්මණයා මෙන් ලද අහරින් තුටු නො වේ. (දුකට පැමිණේ.)

9. සතධම්ම ජාතක යි.

211. අසත්පුරුෂයෝ (හැම දෙනා විසින් මැ නො කළ හැකි හෙයින්) දුද්දද නම් වූ දන් දෙන්නවුන් ද දුෂ්කර ක්‍රියා කරන්නවුන් ද අනුකරණ නො කෙරෙති. (එසේ මැ) සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාව සම්ඛ්‍යාත දනය (මෙ බදු එලව්පාක ඇතැයි) නො දත හැකි වෙති.

212. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු හවයෙහි ප්‍රතිසන්ධිය වෙනස් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ නිරයට යෙති. සත්පුරුෂයෝ ස්වර්ගපරායණ වෙත්.

10. දුද්දද ජාතක යි.

තෙවන කලාණ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

සුසමඤ්ඤ කලාණධම්ම ජාතක යැ (මිගාධිභූ) දුද්දර ජාතක යැ, (මාධවක) මකකට ජාතක යැ, (වාරී පහුත) දුතිය මකකට ජාතක යැ, ආදිවවුපට්ඨාන ජාතක යැ, කලායමුට්ඨි තිත්තුක ජාතක සභිත වූ (පඩක) කවිඡප ජාතක යැ, සතධම්ම ජාතකය හා දුද්දද ජාතකයෙන් දසය වේ.

4. අසද්ධිසම්ප්‍රදාය

- 213. ධර්මානුකූල අසද්ධිය රාජපුත්‍රයා මහබලො, දුරපානී¹ අක්කණ්ඩෙයි මහාකායපපද්‍රවණය.
- 214. සධ්‍යාමාචරණ රණං කචා න ච කිංචලී වීභෙදයී,² භාරණං සොඤ්චි කචාන සඤ්ඤමං අච්ඤ්චාගමී³ති.

1. අසද්ධිසජාතකං.

- 215. සධ්‍යාමාචරණො සුරො බලවා ඉති විසුඤ්ඤා, කිංචලී තොරණමාසජ්ජ පච්ඤ්ඤාමසි කුඤ්ඤරා.
- 216. ඔමදදු ඛිපං පළිසං ඵසිකානි ච අබ්බහං,⁴ තොරණානි⁵ පමඤ්ඤා ඛිපං පච්ඤ්ඤා කුඤ්ඤරාති.

2. සධ්‍යාමාචරණජාතකං.

- 217. *වාළොදකං අපරසං නිභීතං පිචා මදෙ ජායති ගද්භානං, ඉමඤ්ඤා පිචාන රසං පඤ්ඤං මදෙ න සඤ්ඤායති සිඤ්චානං.
- 218. අපං පිචිකාන නිභීතජ්චො සො මජ්ජති⁶ තෙන ජනිඤ්ඤා චුට්ඨො, ධොරණසීලො ච කුලමිඤ්ඤා ජානො න මජ්ජති අභ්භරසං පිචිකා⁷ති.

3. වාළොදකජාතකං.

- 219. දුසිතො ගිරිදහෙනන හයො සාමසස පණ්ඩවො, පොරාණං පකතිං භිචා තසෙසව අනුච්චියති.
- 220. සචෙ වං තනුපො පොසො සිචරාකාරකජිතො,⁷ ආනනෙ නං ගහෙචාන මණ්ඩලෙ පරිවක්ඛයෙ ඛිපමෙව පහචාන තසෙසව අනුච්චියති.

4. ගිරිදහනජාතකං.

1. දුරපනී - සිඹු.
 2. වීභෙදයී - මජ්ජ.
 3. අච්ඤ්ඤා - මජ්ජ., උච්චිත-සා.
 4. තොරණානි ච - මජ්ජ.,
 5. මජ්ජනෙ - මජ්ජ.,
 6. සචෙ ව - මජ්ජ.,
 7. සිචරාකාර - සා.
 * වාළොදකනිභි පාඨො, - අච්චකරා.

4. අසදාශ වර්ගය

213. මහත් වූ බල ඇති සර (රිකල) දුරට විදිනා වූ ඉලක්ක නො වරදවා විදින මහාකායයන් පළන්නා වූ අසදාශ නමැති රාජ පුත්‍ර ධනුර්ධර කෙමේ;

214. සියලු සතුරන් යුද කොට පලවා හැර කිසිවක්හු නො පෙළී ය. මලඤ්චන් සුවපත් කොට ශීලසංයමයට හෙවත් පැවිද්දට පැමිණියේ යි.

1. අසදිස ජාතක යි.

215. යුද මැඩ හැසිරෙන ඉර වූ එඬි ඇති බලවතැ යි කියා ප්‍රසිද්ධියෙහි ය. හස්තිය, වාසල් දෙරටුවට පැමිණ කවර හෙයින් පසුබසිති ද?

216. යතුරු අගුල වහා මඩිනු, එසිකාස්තම්භයන් ද (අගුලකණුව) වහා උදුරව. හස්තිරාජය, වාසල් දෙරටුව මැඩැ වහා (නුවරට) පිවිසෙව.

2. සධගාමාවචර ජාතක යි.

217. (නියද කඩින් පෙරු) අල්ප වූ හීන වූ රස ඇති ජලය බී කොටඵවනට මද හටගනී. ප්‍රණීත වූ මේ රසය බී සෛඤ්චියනට මද නො හටගනී. (මීට කාරණා කිම ද යි විචාලේ ය.)

218. ජනෙන්ද්‍රය, හීනජාති ඇති ඒ හීනභාවයෙන් පහස ලැබූ හෙතෙමේ රසමද ජලය බී මත් වෙයි. ධුරවහනසුලු උසස් කුලයෙහි උපන් (හෙයින්) සෛඤ්චියා අග්‍ර වූ මිදිරස බී ද මත් නො වේ.

3. වාලෝදක ජාතක යි.

219. සාම රජුගේ පණුව නම් අශ්වයා ගිරිදක්ක නම් කොර අස්පලුවා විසින් දූෂණය කැරිණ. පුරාණ (නො කොර) ස්වභාවය හැර අස්පලුගේ කොරය අනු වැ හික්මේ.

220. ඉදින් ඕහට අනුරූප වැ උපන් සොදුරු බැවින් කල්පිත වූ (සැදුම් ලත්) පුරුෂයෙක් මුවලනුව ගෙනැ අසු අශ්වමණ්ඩලයෙහි ඇවිද්ද වී නම් කොරබව හැර වහා මැ අශ්වයාගේ උකුම් ස්වභාවය අනු වැ හික්මේ.

4. ගිරිදක්ක ජාතක යි.

221. යථෝදකෙ ආච්චෙ අපසසනෙ
න පසසති සිපපිසමුක්ඛං මච්ඡගුඛං
එවං ආච්චෙ හි චිකෙත
න පසසති අත්තදස්සං පරස්සං.

222. යථෝදකෙ අච්චෙ විපසනෙත
සො පසසති සිපපිසමුක්ඛං මච්ඡගුඛං
එවං අනාච්චෙ හි චිකෙත
සො පසසති අත්තදස්සං පරස්සංහි.

5. අනභිරතිජාතකං.

223. චණ්ණගඤ්චරසුපෙතො අමොයං¹ අභුවා පුරෙ,
තමෙවි සුජං ලභමානො කෙතමො කටුකස්ථලො.

224. පුච්චිමඤ්චරිවාරො අමො තෙ දධිවාහන,
මූලං මූලෙන සංසඨං සාඛා සාඛා නිසෙවරො²
අසනං සනතිවාසෙන කෙතමො කටුකස්ථලො³ති.

6. දධිවාහනජාතකං.

225. උච්චිවිච්චං මාරුඤ්ච මනතයච්චො රභොගතො,
නිච්චෙ ඔරුඤ්ච මනතයච්චො මිගරාජාපි සොසසති⁴.

226. යං සුච්චෙණ්ණං සුච්චෙණ්ණනං දෙචො දෙචෙන මනතයෙ,
කිං තස්ස⁵ චතුමට්ඨසස ඛිලං⁶ පච්ච ජලුක්කාති.

7. චතුමට්ඨජාතකං.

1. අමොයං - මජ්ඣං සූතං.
2. සාඛා සාඛං නිවිසරො - මජ්ඣං.
3. විච්චි - මජ්ඣං සූතං.
4. සුසාති - මජ්ඣං.
5. සුච්චෙණ්ණං සුච්චෙණ්ණනං, - මජ්ඣං.
6. කිං තස්ස - සූතං, සී.
7. ඛිලං - සූතං.

221. යම්සේ මඩින් මිශ්‍ර වූ නො පැහැදුණු පලයෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද වටබෙල්ලන් ද මසුන් ද (බලන්නේ නමුදු) නො දැකී. එමෙන් මෑ සිත කැලඹුණු කල්හි ද ආත්මාර්ථ පරාර්ථයන් නො දැකී. (නො පෙනේ.)

222. යම්සේ නො කැලඹුණු පැහැදුණු දියෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද මසුන් ද හේ (බලන පුරුෂයා) දැකී ද එමෙන් මෑ හිත (ලොභාදියෙන්) නො කැලඹුණු කල්හි ආත්මාර්ථය ද පරාර්ථය ද හේ (රාගාදීන් දුරු කළ සිතැති පුරුෂ) දැකී.

5. අනභිරත ජාතක යි.

223. මේ අඹරුක පූර්වයෙහි වර්ණයෙන් ද සුවදින් ද රසයෙන් ද සුක්ත වූයේ වී ය. පූර්වයෙහි කළ සැලැකිලි දැනුදු ලබමින් මේ අඹරුක කවර හෙයින් තිත්ත වූ එල ඇත්තේ වී ද?

224. දැඩිවාහන රජුනි, ඔබේ අඹරුක කොහොඹ රුක් පිරිවර කොට ඇත්තේ මූලයෝ මූලින් එක් වූ සිවියහ. ශාඛාවෝ ශාඛාවන් හා සෙවුනාහ. ඒ අමධුර වූ කොහොඹ රුක් හා සහවාසයෙන් මිහිරි අඹරුක අමිහිරි පල ඇත්තේ වී ය.

6. දැඩිවාහන ජාතක යි.

225. උස් ගසෙකැ වෙළපට නැඟී (තොපි) රහසේ මන්ත්‍රණය කරන්නාහු ය. ගසින් බැසැ බිමැ සිට මන්ත්‍රණය කරවූ. එවිට මෘගරාජයා ද එය අසයි.

226. යම් කරුණෙකින් හංසයා හංසයා හා ද දෙවියා දෙවියා හා ද මන්ත්‍රණ කෙරේ ද ඒ මන්ත්‍රණයෙහි ශරීර යැ ජාති යැ සචිර යැ ශුණ යැ යන සතර කරුණෙකින් හීන වූ තට කවර නම් ප්‍රයෝජනයක් ද, ජම්බුකය (සිඟාලය) බිලයට පිවිසෙව.

7. වතුමට්ට ජාතක යි.

- 227. සීහඬුලී සීහනබො සීහපාදපතිට්ඨිනො,
සො සීහො සීහසඬසමඤ්චකො නදති අඤ්ඤථා.
- 228. මා ඤා නදී රාජපුත්ත අපසසෙඤ්චනෙ වස,
සරෙන¹ බො තං ජානොයපුං න හී තෙ පෙතතිකො සරො²ති

8. සීහකොත්ථකජාතකං.

- 229. නෙතං සීහසීහ නදිතං න ව්‍යග්ගසීහ³ න දීපිනො,
පාරුතො සීහවමෙමන ජමෙමා නදති ගදුහො.
- 230. වීරමපී බො තං බාදෙය්‍ය ගදුහො හරිතං යවං,
පාරුතො සීහවමෙමන රවමානොව දුසසී⁴ති.

9. සීහවමජාතකං.

- 231. පසීහ සඤ්ඤාය සීලසීහ වාගසීහ ව අයං ඵලං,
නාගො නාවාය වණ්ණණන සඤ්ඤා වහති උපාසකං⁵.
- 232. සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුඛෙඛථ සඤ්ඤං,
සතං හී සනතිවාසෙන සොඤ්ඤං ගච්ඡති *නභාපිතො⁶ති.

10. සීලානිසංසජාතකං.

අසද්දිසවගො වතුනෙථා.

තසුඤ්ඤානං:

ධත්තගභකුඤ්ඤරඅපරසො
ගිරිදකමනාවිලවීඤ්ඤවරං,
දධිවාහනපමුක්ඛසීහනබො
හරිතයවනාගවරෙන දස.

1. සරෙන මාතං - මජ්ඣං.
2. බ්‍යග්ගසීහ න ව දීපිනො - මජ්ඣං.
3. වහතුපාසකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. නභාපිතොපි පාදො - අට්ඨකථා

227. සිංහයනට බඳු ඇඟිලි ඇති සිංහයනට බඳු නිය ඇති සිංහ පාදයන්ගෙන් පිහිටී මේ සිංහ තෙමේ සිංහ රළෙහි හුදෙකලා වූ අනෙක් පරිද්දෙකින් (සිඟාල) නාද කෙරේ.

228. සිංහරාජ පුත්‍රය, තෝ නාද නො කර. නිහඬ වූ වෙනෙහි (සිංහයන් අතරෙහි) වාසය කරව. තා ස්වරයෙන් (සිවල් බව) දැනගන්නාහු ය. තට පියාගේ ස්වරය නැත.

8. සිහකොත්ථුක ජාතක යි.

229. මේ සිංහයකුගේ නාදය නො වෙයි. ව්‍යාභ්‍රයකුගේ ද දිවියකුගේ ද නාදය නො වෙයි. සිංහහම් පොරවන ලද ලාමක වූ කොටඵවා නාද කෙරේ.

230. කොටඵවා සිංහහම් පොරවන ලදු වූ බොහෝ කාලයක් තිල්වන් යව කෑවේ ය. තමාගේ කොටඵ හඬ නහන්නේ (ජාතිය ප්‍රකාශ කොට) දූෂණයට (විනාශයට) පැමිණියේ යි.

9. සිහවම්ම ජාතක යි.

231. ශ්‍රද්ධාවෙහි ද ඡීලයෙහි ද ත්‍යාගයෙහි ද ඵලය (අනුසස්) බලව. දිව්‍යනාගයා නැවක ආකාරයෙන් ශ්‍රද්ධාවන් උපාසකයා උසුලයි.

232. පණ්ඩිතයන් හා එක් වූ වාසය කරවූ. සත්පුරුෂයන් හා මිතුරුකම් කරවූ. සත්පුරුෂයන් හා සහවාසයෙන් කරනෑහැවියා සුවයේ යයි.

10. සීලානිසංස ජාතක යි.

සිටුවැනි අසදෘශ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(ධනුග්‍රහ) අසදිස ජාතක යැ, (කුඤ්ජර) සඛගාමාවචර ජාතක යැ, (අපාරස) වාළොදක ජාතක යැ, ගිරිදක ජාතක යැ, (අනාවලිචක) අනභිරත ජාතක යැ, දධිවාහන ජාතක යැ, (ජම්බුක) වතුමට්ට ජාතක යැ, (සීහ හඬ) සීහ කොප්පික ජාතක යැ, (හරිතයව) සීහවමෙ ජාතක යැ, (නාගවරෙන) සීලානිසංස ජාතකය යන මෙයින් ජාතක දසය වේ.

5. රූභකවග්ගො

- 233. අමෙඝා රූභක¹ ඡිකොපි ජියා සන්ධියතෙ පුන,
සන්ධියසුපු පුරාණියා මා කොධසස වසං ගමී
- 234. විජ්ජමානාසු² මරුවාසු විජ්ජමානොසු කාරුසු,
අඤ්ඤං ජියං කරිසසාම අලංකෙඤ්ඤව පුරාණියා³ති.

1. රූභකජාතකං.

- 235. ඉඤ්ඤී සියා රූපවතී සා ව සීලවතී සියා,
පුරියො කං න ඉචෙජයා සද්දහාසි මහොසධ.
- 236. සද්දහාමී මහාරාජ පුරියො දුඛගගො සියා,
සිරි ව කාලකණ්ණි ව න සමෙනතී කුදවනනතී.

2. සිරිකාලකණ්ණි ජාතකං.⁴

- 237. අයමෙව සා අහමපි සො අනඤ්ඤා
අයමෙව සො හස්වඡ්ඡෙනො අනඤ්ඤා
යමාහ කොමාරපතී⁵ මමනතී
වජ්ජනීජීයො නඤ්ඤී ඉඤ්ඤී සචචං.
- 238. ඉමඤ්ඤී ජමමං මුසලෙන හනකා
ලුද්දං ජචං පරදරූපසෙවීං,
ඉමීසසා ව නං පාපපතීඛකාය
ජීවනතීයා ඡිඤ්ඤං කණ්ණනාසනතී.

3. වුලපදුමජාතකං.

- 239. න සනතී දෙවා පවසනතී නුන
නහ නුන⁶ සනතී ඉධ ලොකපාලා,
සහසා කරොනතානං අසඤ්ඤිතානං
නහ නුන සනතී පථිසෙධිතාරො⁶.

1. අපිරූභක - මජ්. - සීඉ.
 2. විජ්ජමානොසු වානෙසු - මජ්.
 3. මහාලමග්ගපාතකෙ.
 4. යමාහ කොමාරි - මජ්. යා. යමාහකො මරිපතීකෙ "යමාහුකුමාරපතීතිපි, පාදො අධිකථා.
 5. නඤ්ඤී - මජ්. යා.
 6. පථිසෙධිතාරො - මජ්.

5. රූහක වර්ගය

233. රූහකය, සිදී ගිය දුන්නේ ලනුව ද නැවැත සන්ධි කරනු ලැබේ. (එපරිද්දෙන්) තා පුරාණී නම් බිරිය හා සමඟි වෑ වස. ක්‍රෝධයාගේ වසයට නො යව.

234. (දුනු දිය තනන) මරුවනම් වැහැරී ඇති කල්හි දුනු දිය කරන්නවුන් ඇති කල්හි අනෙක් දුනුදියක් කරන්නෙමු. පුරාණී බිරිය නො කැමැත්තෙමි.

1. රූහක ජාතක යි.

235. ස්ත්‍රිය රූ ඇත්තී වන්නී ය, ඒ රූමත් ස්ත්‍රිය ආචාරශීලී ද වන්නී ය. පුරුෂයෙක් එබඳු ස්ත්‍රිය ද නො කැමැත්තේ ය. මහෙෂධයෙනි, (මේ කරුණ ඔබ) අදහන්නෙහි දෑ යි (රජ විවාළේ ය).

236. මහරජ, එය අදහමි. පුරුෂයා පින් නැත්තේ වී නම් ශ්‍රියත් (වාසනාවත්) කාලකණ්ණියත් අවාසනාවත් කිසි කලෙකත් එකතු නො වේ.

2. සිරිකාලකණ්ණි ජාතක යි.

237. හෝ (මා විසින් පොෂණය කරනු ලැබූ) තැනැත්තී මෑ ය. මම ද (මෑ පොෂණය කළ තැනැත්තා වීනා) අනෙකෙක් නො වෙමි. අත් සිදින ලද මේ කොටා ද අනිකෙක් නො වේ. මාගේ කුමාර කලෑ හිමියා යි යමක් කී ද ඔ නොමෝ මෑ ය. ස්ත්‍රීහු වධයට සුදුසු ය. ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ඇත්තක් නැත.

238. රෙදු වූ නිර්ගුණභාවයෙන් මළකදක් බඳු වූ පරදරයන් සෙවුනා ලාමක වූ මේ කොටා ද මොහොලින් තලා (දමවු). නින්දිත පතිවුනා ඇති ජීවත් වන්නා වූ මෑ මෑගේ කන් නැහැ කපවු.

3. වුල්ලපදුම ජාතක යි.

239. (සිල්වතුන් රක්තා) දෙවියෝ නැතෑ යි සිතමි. (එබඳු කටයුතුවලින්) බැහැර යෙහි යි සිතමි. මෙලොව ලෝකපාලක දෙවියෝ ද නැතෑ යි සිතමි. අපරිඤ්ඤාකාරී වෑ දරුණු කම් කරන්නා වූ දුශ්ශීලයන්ගේ දරුණු ක්‍රියා වළකන්නෝ ද නැතෑ යි සිතමි.

340. අකාල වසසනී තසස කාල තසස න වසසනී,
සහන ව වවනිවධානා නනු යො තාවතා හතො'නි.

4. මණිවොරජාතකං.

241. පබ්බතපඤ්ඤා රමම පාතා පොඤ්ඤා සිවා,
තං සිගාලො අපාපාසී ජාතං සිහෙන රකඤ්ඤං.

242. පිචනනී වෙ මහාරාජ සාපදනී මහානදී,
න තෙන අනදී හොති බමසසු යදි තෙ පියා'නි.

5. පබ්බතපඤ්ඤා රජාතකං.'

243. යෙ න කාහනනී ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,
ව්‍යයනං තෙ ගමීසසනනී රකඤ්ඤිව වාණිජා.

244. යෙ ච කාහනනී ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,
සොඤ්ඤා පාරං ගමීසසනනී වලාහෙනෙනව වාණිජා'නි.

6. වලාහසසනජාතකං.

245. න නං උභයතෙ අසවා න ච නං පටිනාඤ්ඤි,
වනඤ්ඤි වසස න දදති පටිලොමඤ්ඤි වතනනී.

246. එතෙ හවනනී ආකාරා අමිතතසමිං පතිවසීතා,
යෙහි අමිතං ජානෙය්‍ය දිසවා සුඤ්ඤා ච පඤ්ඤිතො නි

7. මිත්තාමිත්තජාතකං.

247. පවාසා ආගතො තාත ඉදනි න විරාගතො,
කච්චිනනු තාත තෙ මාතා න අඤ්ඤාමුපයෙවනි.

1. පබ්බතපඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. සිගාලො අපාපාසී - මජ්ඣං.
3. පිචනනී වෙ - කඤ්ඤි.
4. පබ්බතපඤ්ඤා - මජ්ඣං.
5. උභයතෙ - මජ්ඣං.
6. යෙතෙ අ.
7. හවනනී නා.

240. (නො දැහැමි රජුගේ විජිතයෙහි) නො කල් වැසි වසී, ඒ රටෙහි කාලයෙහි නො වසී. ඒ නො දැහැමි රජ දෙවලොවින් මිදෙ යි. (අපායයෙහි ඉපිද) ඒකාන්තයෙන් විනාශයට පත්වී ය.

4. මණිවොර ජාතක යි.

241. සිත්කලු වූ හිමාලය පර්වත සමීපයෙහි සිහිල් දියැති පොකුණක් වී ය. ඒ පොකුණ සිංහයකු විසින් රක්ෂා කරන ලද බව දන්නා සිවලෙක් බැසූ පැන් බි ගියේ ය.

242. මහරජ, ඒකාන්තයෙන් මැ සිවුපාවෝ මහානදියෙහි දිය බොක් මැ ය. එයින් (ඒ නදී) අනදී වූයේ නො වේ. ඉදින් තොපට ඒ අඩුව ප්‍රිය වී නම් (ඇමැතින් ප්‍රිය වී නම් දෙදෙනාට මැ) කමා කරව.

5. පබ්බතූපත්ථර ජාතක යි.

243. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද නො කෙරෙත් ද ඔවුහු රාක්ෂසීන්ගෙන් විනාශයට පැමිණි වෙළෙඳුන් මෙන් වනයට පැමිණෙත්.

244. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද කෙරෙත් ද ඔවුහු වලාහක කුලයෙහි උපන් අශ්වරාජයා නිසා කැමැති නැතව පැමිණි වෙළෙඳුන් මෙන් සුවසේ පරතෙරට (නිවනට) පැමිණෙත්.

6. වලාහස්ස ජාතක යි.

245. ඔහු දැකූ සිතභ පහළ නො කෙරේ නම් වචනයට සතුටු නො වේ නම් ඔහු දෙස සෘජුව නො බලා නම් ඔහුට විරුද්ධ වූ පවතී.

246. යම් ආකාරයකින් පණ්ඩිතයා දැකූ ද අසා ද අමීත්‍රයා (හකුරා) දැනැගතී ද මේ ආකාරයේ සතුරා කෙරෙහි පිහිටියාහු වෙතී.

7. මිත්තාමිත්ත ජාතක යි.

247. දරුව, විදේශයෙන් ආයෙම බොහෝ කල් නො වෙමී. කිමක් ද තොපගේ මව අනිකකු සේවනය නො කරා ද?

248. න ටො පනෙනං සුභණං ගිරං සච්චුපසංභිතං,
සයෙථ පොට්ඨපාදෙව චුම්චුරෝ උපකුසිතො'ති.*

8. රාධජාතකං.

249. උභයං මෙ න ඛමති උභයං මෙ න රුචති,
යා වායං කොට්ඨමොතිණ්ණො න දසසං² ඉති භාසති,

250. තං තං ගාමපති චූමී කදරෙ අපසසම් ජීවිතෙ,
දෙච මාසෙ කාරං කතානං³ මංසං ජරභවං කිසං,
අපසකකාලෙ වොදෙසි තඤ්ච මඤ්ඤා න රුචති.

9. ගභපතිජාතකං.

251. සරිරදව්‍යං වඤ්චව්‍යං⁴ සොජච්චං සාධුසිලියං*,
බ්‍රාහ්මණභොතව ජුච්ඡාම කං⁵ නු තෙසං වණ්ණසෙස.

252. අප්ඤ්ඤා අසී සරිරණ්ණං වඤ්චව්‍යඤ්ඤා⁶ නමො කරෙ,
අප්ඤ්ඤා අසී සුජාතසම් සිලං අසමාක රුචතිති.

10. සාධුසිලජාතකං.

රුහකවග්ගො පඤ්චමො.

තසුද්දනං.

අමෙහාරුහකරුපවතීම්බසලො
පවසනති සපඤ්චමපොඤ්ඤරණි,
අථ චුත්තමවාණිජ උම්භයතෙ
චිරආගත කොට්ඨ සරිර දස.

1. ම-සුරෙ සතා, චුම්චුරෙ - මජ්ඣං.
* උපකුසිතොති පාඨො අගමේවඅපො අවධකරා.
2. නදසං - මජ්ඣං.
3. සංකරංකතා - මජ්ඣං, සඛගරං කතා සතා.
4. චුම්චුච්චං - මජ්ඣං, සතා.
* සුජවනතිපිපාඨො. අධකරා.
5. කීනඤ්ඤා - මජ්ඣං, සතා.
6. චුම්චුච්චං - මජ්ඣං සතා.

248. සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ මේ වචනය ඇති සැටියෙන් කිව යුතු නො වේ. (ඉදින් ඇති සැටියෙන් ප්‍රකාශ කළ කෙනෙක් වෙත් නම්) ගිනි මුහු අලුයෙහි දවා භාවන ලද පොට්ටොපාදයා මෙන් හෝනේ මැ යි.

8. රාධ ජාතක යි.

249-250. දෙබස මැ මට සිහිය නො හෙයි. දෙබස මැ මට රිසි නො වෙයි. මේ තැනැත්තී (වී නැති බව කැලෑ මැ දන්නී) කොටුවට බටුවා වී නො දක්මි යි (නැතැ යි) කිය යි. එකරුණින් ගම්පතිය, තොපට මෙය කියමි: කණ්ටකර වූ අල්ප ජීවිතය පවත්නා කල්හි වී පිණිස මස් දෙන්නේ දෙමසකට සත්‍යකාර කොට (ගිවිසා) කෘශ වූ ගොන්මාල්ලා දී දන් නො පත් කල්හි ඉල්ලයි එ ද මට නො රුස්නේ යි. (තොප දෙදෙනාගේ වඤ්ඤා ප්‍රයෝග දැනිමි'යි සේ යි.)

9. ගහපතී ජාතක යි.

251. එකකුගේ සුරූපී බව ඇත. එකකුගේ වෘඳි භාවය ඇත. එකකුගේ කුලවත් බව ඇත. එකකුගේ ආචාරශීලී බව ඇත. බ්‍රාහ්මණය තොප විචාරමි. මොවුනකුරෙන් කවරක්හු කැමැති වමෝ ද?

252. මනොඤ්ඤා ශරීරයෙහි ද අභිවෘද්ධියෙක් ඇත් මැ ය. වෘඳි භාවයට නමස්කාර කෙරෙමි. උසස් කුලයෙහි උපන්නහු කෙරෙහි ද වැඩෙක් ඇත. (එහෙත්) ආචාරශීලය මැ අපට රුස්නේ යි.

10. සාධුසීල ජාතක යි.

පස්වැනි රූහක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

රූහක ජාතක යැ (රූපවතී) සිරිකාලකන්නි ජාතක යැ, මොහොලින් තැළීම පනවන වූලලපදුම ජාතක යැ, ප්‍රවාසය සිතන මණ්ඩවොර ජාතක යැ පස්වැනි පොකකිරණින් යුත් පබ්බතූපඤ්ඤා ජාතක යැ යළි වෙළඳුන් ගේ මිදීම දක්වන වලාහසූස ජාතක යැ, උම්භයතෙ යනු පවසන මිත්තා මිත්ත ජාතක යැ, (විරාගත) රාධ ජාතක යැ, (කොටස්) ගහපතී ජාතක යැ, අභිරූප ශරීරය පවසන සාධුසීල ජාතක යැ යන දසය යි.

6. නතං දළභවග්ගො

253. න තං දළභං බන්ධනමාහු ධීරා
යද්දසං දුරුඡං බබ්බජ්ඣං,¹
සාරඤ්ඤා මඤ්ඤානුලොසු
පුත්තෙසු දුරෙසු ව යා අපෙබ්බා.

254. එතං දළභං බන්ධනමාහු ධීරා
ඔභාරිතං සීරීලං දුසුමුඤ්ඤං,
එතමපි ඡෙත්වාන වජ්ජනී ධීරා
අනපෙකඛිතො කාමසුඛං පභායාති.

1. බන්ධනාගාරජාතකං.

255. භංසා කොඤ්ඤා මසුරා ව භක්ඛියො² පසද්ද³ මීගා,
සබ්බෙ සීහසුභ භායනතී නත්ථි කායසම් තුලාතා.

256. එවමෙව මනුසෙසසු දහරො වෙපි පඤ්ඤවා
යො හි තත්ථ මහා භොති නෙව බාලො සරිරවා⁴ති.

2. කෙළිසීලජාතකං.

257. විරූපකෙඛි මෙ මෙත්තං මෙත්තං එරාපථෙහි මෙ,
ඡබ්බාපුත්තෙහි මෙ මෙත්තං මෙත්තං කණ්ඨාගොතමකෙහි ව.

258. අපාදකෙහි මෙ මෙත්තං මෙත්තං දීපාදකෙහි මෙ,
චතුසාදෙහි මෙ මෙත්තං මෙත්තං බහුපපදෙහි මෙ.

259. මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දීපාදකො,
මා මං චතුසපදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුපපදෙ.

260. සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා ව කෙවලා,
සබ්බෙ හද්දාති පසස්සතභු මා කඤ්ඤි⁴ පාපමාගමා.

1. දුරුඡපබ්බජ්ඣං - මජ්ඣ. සං.
2. භක්ඛියො - මජ්ඣ.
3. සී, සපද - මජ්ඣ., වසද.
පසදමීගාතිපි පාදො, පසදමීගාති අසො, අවට්ඨරා.
4. කීරී - මජ්ඣ. සං.

6. නතංදළ්භ වර්ගය

253. අයෝමය බන්ධනය ද දරුමය බන්ධනය ද වැහැරී ආදී යෙන් කළ බන්ධනය ද දළ බැඳුම් යයි නුවණැත්තෝ නො කියත්. මණ්ඩුණ්ඩලයන්හි දැඩි ඇල්මක් ඇද්ද අඹුදරුවන් කෙරෙහි යම් අපේක්ෂාවක් ඇද්ද-

254. (යට කී) මේ බන්ධනය දැඩි යයි නුවණැත්තෝ කියත්. ඔබ්බොබ ඇදුහෙළෙන්නා වූ සිරිල වූ මුදලිය නො හැක්කා වූ යම් ක්ලේශ බන්ධනයක් ඇද්ද එය ද සිඳූ කාමයන්හි අපේක්ෂා නැති නුවණැත්තෝ කම්සුව හැරපියා තපසට යෙහි.

1. බන්ධනාගාර ජාතක යි.

255. හංසයෝ ද කොස් ලිහිණියෝ ද මොණරු ද ඇත්තූ ද එළවෝ ද වෙනත් මෘගයෝ ද යන මේ සියල්ලෝ සිංහයාට බිය වෙත්. ශරීරයෙහි සමාන බවක් නැත. (ශරීරයෙහි උස් මිටි බව කරුණක් නො වේ යනු අදහස යි.)

256. එපරිද්දෙන් මැ මනුෂ්‍යයන් අතර ද ඉදින් වයසින් බාල-නමුදු නුවණැත්තෝ වී නම් හේ මැ එහි මහත් වන්නේ ය. මහත් ශරීර ඇත්තේ නමුදු අභ්‍යන්තර මහත් නො වන්නේ යි.

2. කේළිසීල ජාතක යි.

257. විරූපකඛ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. එරාපථ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. ජබ්‍යාපුක්ක නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. කණ්ඞාගොතමක නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

258. පා නැතියන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. දෙපාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. සිවු පාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. බහුපාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

259. අපාදක සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා. දෙපා සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා. සිවුපා සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා. බහුපා සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා.

260. සියලු සත්ත්වයෝ ය, සියලු ප්‍රාණිහු ය, සියලු භූතයෝ ය යන සියල්ලෝ මැ යහපතක් මැ දකිත්වා. කිසිවකු කරා දුකෙක් නො ඒවා.

261. අපමාණො බුද්ධො අපමාණො ධම්මො අපමාණො
 සමෙකො,
 පමාණවනානානි සිරිංසපානි¹
 අභි විච්ඡිකා සතපදී උණණනාභි සරඤ්ඤි² මුසිකා.

262. කතා මෙ රකඛි කතා මෙ පරිත්තා පච්ඤාමනතු භූතානි,
 සොභං නමො භගවතො නමො සකකතං සමවාසමුද්ධා-
 නභභී.

3. බන්ධවතකජාතකං.

263. අපි වීරක පසෙසසි සකුණං මඤ්ජුභාණකං⁴,
 මයුරගීවසධකාසං පතිං මඤ්ඤං⁵ සච්චධකං.

264. උදකථලවරසස පකඛිනො නිච්චං ආමකමච්ඡභොජිනො,
 තසසානුකරං සච්චධකො සෙවාලො⁶ පළිගුණධිනො⁷ මනො⁸ති.

4. වීරකජාතකං.

265. සොභති⁹ මච්ඡා ගඬෙහසොයා අපො සොභති යාමුනො,
 චතුපදයං⁹ පුරිසො නිග්‍රොධපරිමණඛලො,
 ඊසකායතගීවො ච සමෙඛච අතිරොචති.

266. යං පුච්ඡිතො නං තං අකඛි අඤ්ඤං අකඛාති¹⁰ පුච්ඡිතො,
 අකතපසංසකො පොසො නායං අසමාක රූචති¹¹ති.

5. ගඬෙහසාජාතකං.

267. ඉඬභ වද්ධමයං¹¹ පාසං ජිනු දනෙතභි කච්ඡප,
 අභං තථා කර්ඤ්ඤාමී යථා නෙභිති ලුද්දකො.

268. කච්ඡපො පාවිසී වාරිං කුරුඬෙහ සාවිසී වනං.
 සතපතො දුමඤ්ඤො දුරෙ පුතො අපානධිති.

6. කුරුඬගමීගජාතකං.

1. සරිසපානි-මජ්ඣං.
 2. සරඤ්ඤ-කසාපි.
 3. බන්ධකපරිපත - සා.
 4. මඤ්ජුභාණකං-මජ්ඣං.
 5. පතිංඤං--කසාපි.
 6. සෙවාලොභි-සා.
 7. පළිගුණධිනො-මජ්ඣං.
 8. සොභනති මච්ඡා සී. ගඬෙහසොයා අපො සොභනති යමුනා, සා.
 9. චතුපදයං-මජ්ඣං.
 10. අකඛාති. අ.
 11. වච්චමයං--මජ්ඣං.

261. බුදුරද (අනන්ත ගුණානියෝති) අප්‍රමාණය. ධර්මය අප්‍රමාණය. සධ්‍ධියා අප්‍රමාණය. දීර්ඝජාතීහු ද නයි ද ගෝත්‍රස්සෝ ද සියපාවෝ ද (පක්කුසෝ ද) මකුච්චෝ ද සිකනඋ ද මීයෝ ද ප්‍රමාණවත්ත.

262. මා විසින් (රුවන්තියා ගුණ බෙලෝති) ආරක්‍ෂාව කරන ලදු. මා විසින් පරිත්‍රාණ ද කරන ලදු. (මට අභිත වූ) භූතයෝ පහවෙත්වා. හේ මම භාග්‍යවතුනට නමස්කාර කෙරෙමි. (විපසී ආදී) සත් බුදුවරුනට මාගේ නමස්කාරය වේවා.

3. බන්ධවත්ත ජාතක යි.

263. වීරකය, මියුරු කොට හඬන මොණර කරකට බදු පැහැති මාගේ වල්ලභයා වන සවිට්ඨක නම් පක්ෂියා දක්වීද?

264. දියෙහි ද ගොඩ ද හැසිරෙන නිත්‍යයෙන් අමු මස් කන ඒ පක්ෂියාට අනු වැ ක්‍රියා කරන (නී සැමි) සවිට්ඨක නම් කවුඩා සෙවෙලෙහි වෙළී මෙළේ යි.

4. වීරක ජාතක යි.

265. ගංගාවෙහි උපන් මත්සායා ද හොබනේ ය. යමුනාවෙහි උපන් මත්සායා ද හොබනේ ය. නිග්‍රොධ පරිමණබලකාය ඇති රියහිසක් සේ දික් වූ ශ්‍රීවා ද ඇති පා සතරක් ඇති මේ සත්ත්ව තෙමේ (මේ ඉදිබුවා) සියල්ලන් මැ (තොප දෙදෙනා මැ) ඉක්මවා බබළ යි.

266. යමක් ඇසී ද එය නො කීයේ ය. විවාරන ලද්දේ අනෙකක් කිය යි. ආත්මප්‍රශංසා කරන මේ සත්ත්වයා (මේ ඉදිබුවා) අපට නො රුස්නේ ය.

5. ගඬෙගයා ජාතක යි.

267. එබැවින් ඉදිබුව, (මුවා බැඳුණු) වරපටින් ඇඹරු මලපුඩුව දනින් කපව. වැදී යම් සේ නො ඒ ද මම එසේ කෙරෙමි. (වැද්දගේ ගමන වළක්වමි.)

268. ඉදිබුවා දියට පිවිසියේ ය. මුවා වනයට පිවිසියේ ය. ගතපත්‍රයා (කුරලා) තමා හුන් අතු අඟින් දරුවන් ගෙනෑ අඳුරට ගියේ යි.

6. කුරුඬගමිග ජාතක යි.

- 269. අයමසසකරාජෙන දෙසො විචරිතො මයා,
අනුකාමයානුකාමෙන¹ පියෙන පතීනා සහ.
- 270. නවෙන සුඛදුසෙඛනා පොරාණං අපිරියති²,
තසමා අසසකරඤ්ඤව කීටො පියතරො මමනති.

7. අසසකජාතකං.

- 271. අලමමතෙහි අඛෙහි ජඤ්ඤි පනසෙහි ව,
යානි පාරං සමුද්දසස වරං මයං උදුඛෙරො.
- 272. මහතී වත තෙ බොඤ්ඤි න ව පඤ්ඤා තදුපිකා,
සුංසුමාර වඤ්චිතො මෙසි ගච්ඡදනි යථා සුඛනති.

8. සුංසුමාරජාතකං.

- 273. දිට්ඨා මයා වතෙ රුකඛා අසසකණණචීභීටකා³,
න තානි එවං සකකනති යථා තිං රුකඛ සසකසි.
- 274. පුරාණකකකරො⁴ අයං හෙතො පඤ්ඤරමාගතො,
කුසලො වාලපාසානං අපකකමති භාසතී⁵ති.

9. කකකරජාතකං.

- 275. අමේහා කො නාමයං රුකෙඛා සීනපකෙසා සකණවකො⁶,
යඤ්චකපහාරෙන උත්තමඛං වීභාටිතං.
- 276. ආචරිතායං⁷ විකුදං වනානි
කට්ඨඛරුකෙඛසු අසාරකෙසු,
අථාසදු ඛදිරං ජාතසාරං
යඤ්චකීදු ගරුලො උත්තමඛනති.

10. කඤ්ඤලකජාතකං.

නිතිංදලභවගෙහො ජලට්ඨා.

තසසුද්දනං.

දලභඛජඛනභංසවරො ව සුන
චිරුපකඛි සචිට්ඨකමච්ඡවරො,
සකුරුඛඛසඅසසකඅඛෙවරො
සුන කකකරකො ගරුලෙන දස.

- 1. අනුකාමයමානෙන - මඡසං සයා.
- 2. අපිරියති - මඡසං.
- 3. අසසකණණචීභීටකා - මඡසං, සයා.
- 4. පුරාණකකකරො - මඡසං.
- 5. සකණවකො - සයා, සීනපකෙනො.
- 6. ආචරිතායං - සයා.

269. ඔහු කැමැත්තා වූ මා විසින් කැමැති වූ ප්‍රිය වූ ස්වාමී වූ අස්සක නම් රජු හා පෙර මේ ප්‍රදේශය හැසිරෙන ලද.

270. අළුත් වූ සුවදුක් දෙකින් පැරණි සුවදුක් දෙක මුඛ කරනු ලැබේ. එහෙයින් අස්සක නම් රජුට වඩා මේ ගොම පණුවා මැ මට අතිශයින් ප්‍රිය වේ.

7. අස්සක ජාතක යි.

271. ගඬයාවෙන් එතෙර යම් මිහිරි එලයෙක් දක්නා ලද ද ඒ අඹ පලයෙන් ද දඹ පලයෙන් ද වැළවරකායෙන් ද මට කම් නැත. මාගේ උදුම්බර වෘක්ෂය මැ (මට) උතුම්.

272. සුංසුමාරය, තාගේ සිරුර එකකින් මහත් වේ. ඒ සිරුරු පමණට නුවණ නැත. මා විසින් වංචා කරන ලද්දෙහි ය. දැන් කැමැති පරිදි නැඟී යව.

8. සුංසුමාර ජාතක යි.

273. වෘක්ෂය, මා විසින් වෙනෙහි දක්නා ලද අශ්වකර්ණ නම් වූ ද බුළු නම් වූ ද වෘක්ෂයෝ වෙති. ඒරුක්හු තෝ යම් සේ ඔබ්නොබ හැසිරෙන්නෙහි ද එසේ නො ආවිදිත්.

274. මැදිරිය බිඳූ ගෙනෑ ආ මේ පුරාණ කක්කරයා (සේවවුවා) වාලයෙන් ඇඹරූ පාසයෙන් ගැළැවීමෙහි දක්ෂ වූයේ පලා යයි. (මිනිස් බසින්) බණන්නේ ය.

9. කකකර ජාතක යි.

275. පින්වත, යම් රුකෙක්හි එක් පහරින් මුදුන බිදින ලද ද කුඩා පත් ඇති කටු සහිත වූ මේ කවර නම් ඇති රුකෙක් වේ ද?

276. (ඉඹුල් ආදී) හර නැති කාෂ්ට අවයව ඇති වෘක්ෂයන් විදිමින් මේ කඤ්ඤකයා ආවිදින ලද්දේ ය. පසුව පක්ෂියා යම් රුකෙක්හි ඇත හීය පළා ගත්තේ ද එසේ වූ හර ඇති කිහිරි රුකට පැමිණියේ යි.

10. කන්දගලක ජාතක යි.

සමෑති නතංදළුන වර්ග යි.

එහි උද්දනය;

දළුබන්ධන-බන්ධනාගාර ජාතක යැ' හංසාදීන් පවසන කෙළිසිල ජාතකය ද යළි වීරුපක්ඛාදී නම් ඇති බන්ධවක්ත ජාතක යැ සවිට්ඨක නම් කටුඩා පවසන වීරක ජාතක යැ, (මව්පවර) භද්‍රගයා ජාතක යැ, කුරුඬහමිග ජාතකය හා අසසක ජාතකය සහිත අඹපල සඳහන් කරන සුංසුමාර ජාතකය කකකර ජාතක යැ, (ගරුළු) කඤ්ඤක ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

7. බිරණඤ්චමනක වගෙනා

- 277. අකාසි යොගනං¹ ධුවමසමකො
සංවච්ඡරං බිරණඤ්චමනකසමි,
ව්‍යාකාසි සඤ්ඤං² පරිසං විගඤ්ඤා
න නියතමො³ තායති අප්පඤ්ඤං.
- 278. දායං⁴ යාවනකො තාත සොමදකන නිගච්ඡති,
අලාභං ධනලාභං වා ඵවං ධම්මො හි යාවනා'ති.

1. සොමදකන ජාතකං.

- 279. අඤ්ඤා උපරිමො වණෙණා අඤ්ඤා වණෙණාව හෙට්ඨිමො
බ්‍රාහ්මණං තෙව පුච්ඡාමි කිං හෙට්ඨා කිංඤ්ච උපරි.
- 280. අහං නටොසමි හද්දනො භික්ඛිකොසමි ඉධාගතො,
අයං හි කොට්ඨමොතිණෙණා අයං සො යං ගවෙසසීති.

2. උච්ඡිධිහතනජාතකං.

- 281. ඉසීනමනාරං කඤ්ඤා හරුරාජාති⁵ මෙ සුතං,
උච්ඡිනො සහ රට්ඨනං⁶ ස රාජා විභවං ගතො
- 282. තසමා හි ඡන්ද ගමනං නසසංසනති පණඨිතා,
අද්දධවිනො භාසෙය්‍ය ගිරං සච්චපසංභිතනති.

3. හරුජාතකං⁷.

- 283. පුණණං නදිං යෙන ව පෙය්‍යමාහු
ජාතං යචං යෙන ව ගුඤ්ඤමාහු,
දුරං ගතං යෙන ව අවිභයනති
සොත්ථාගතො හන්ද ව භුන්දුරි බ්‍රාහ්මණ.
- 284. යතො මං සරති රාජා වායසමපි පහෙතවෙ:
හංසා⁸ කොඤ්චා මයුරා ව අසනියෙව පාපියාති.

4. පුණණනදීජාතකං.

1. යොගං - මජ්ඣං.
2. ව්‍යාකාසි අඤ්ඤං - මජ්ඣං. සා.
3. නියමො - මජ්ඣං. නිසසමො කඤ්ඤි.
4. දායං - මජ්ඣං.
5. කුරුරාජාති - මජ්ඣං.
6. රට්ඨනි - මජ්ඣං. සා.
7. කුරුජාතකං - මජ්ඣං.
8. හංසකොඤ්චමයුරානං අසනියෙව පාපියො - මජ්ඣං. "අට්ඨකරායං පත
හංසකොඤ්චමයුරානනති පාට්ඨො සො පුන්දුරො"

7. බිරණසූචිතක වර්ගය

277. බිරණසූචිතක සොහොනෙහි අවුරුද්දක් අප්‍රමාද වැ නිරතුරු පුහුණු කෙළේ ය. පිරිස් අතරට වැදී ඒ සංඥාව විකෘත කෙළේ ය. උත්සාහය ප්‍රඥ නැත්තහු නො රකි.

278. පුත සොමදක්‍ෂය, ඉල්ලන්නේ අලාභයට ද ධනලාභයට ද යි දෙකකට පැමිණෙයි. යාවිඤ්ච නම් මෙබදු ස්වභාව ඇත් මැ ය.

1. සොමදක්‍ෂ ජාතක යි.

279. මතු භාගයෙහි අහර අත් අයුරෙකි. යට භාගයෙහි අහර අත් අයුරෙක් මැ යැ. බැමිණිය නී මැ විචාරම්. යට කවර නම් බතෙක් ද උඩ කවර නම් බතෙක් ද යි.

280. ස්වාමීනී, මම නළයෙක්මි. අහර සොයන්නෙම මෙහි ආයෙමි. තෙපි යමකු සොයවු ද ඇගේ සොර සැමි වූ හේ කොටුවට බැසී ගත්තේ ය.

2 උච්චිට්ඨහතක ජාතක යි.

281. හරු නම් රජ සෘෂීතට අනතුරු කොට රාජ්‍යය හා සමඟ උසුන් වූ ඒ රජ විනාශයට ගියේ ය යි මා විසින් අසන ලදී.

282. එහෙයින් ජන්‍යගනීය පණ්ඩිතයෝ ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. අදුෂ්ට වූ (මෙමනි) සිතැත්තේ සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ තෙපුල් බණන්නේ ය.

3. හරු ජාතක යි.

283. පිරුණා වූ නදිය යමකු විසින් පිය යුතු ය යි කියා ද, වැඩුණා වූ යව (සසායන්) යමකු විසින් සැඟවීමට සුදුසු ය යි කියා ද, දුර ගිය ප්‍රියයකු පැමිණීම යමකු කරණ කොටගෙනා කියා ද, හේ තොපට ගෙනෙන ලදී. එබැවින් බ්‍රාහ්මණය අනුභව කරව.

284. රජ තෙමේ කාකමාංශයකු දු එවනු පිණිය යම් කලෙකැ මා සිහි කෙරෙයි ද භංසයෝ ය කොස් ලිහිණියෝ ය මයුරයෝ ය යන මොවුන් ලද කල්හි කීම සිහි නො කෙරෙයි ද, එසේ සිහි නො කිරීම ම ලාමක ය.

4. පුණණනදී ජාතක යි.

1. කොපට වැඩක් මැ වෙවයි - රාජවුරාචි.

285. අවධි වත අත්තානං කච්ඡපො ව්‍යාහරං¹ ගිරං,
සුභ්‍යාහිතසමීං කච්චසමීං වාචාය සකියාවධි.

286 එතමපි දිස්වා නරචීරියසෙච්චං²
වාචං පමුඤ්ඤා කුසලං නාතිවෙලං
පක්‍යසි බ්‍රහ්මාණෙන
කච්ඡපං ව්‍යසනං ගතනති.

5. කච්ඡපජාතකං.

287. න වායමණේ තපති න සුලො සාධු තච්ඡිතො,
යඤ්ඤා මං මඤ්ඤති මච්ඡ අඤ්ඤං සො රතියා ගතො.

288. සො මං දහති රාගග්‍රී විතතං චූපතපෙති මං,
ජාලිතො මුඤ්ඤාචරිතො මං න කාමෙ භඤ්ඤතෙ කච්චිති.

6. මච්ඡජාතකං.

289. සමෙඛා ලොකො අත්තමතො අහොසි
අකොච්චද ගාමධිච්චසස සෙඤ්ඤ,
කොමාරිකො නාම තච්ඡජධිච්චො
යං ඤං ගතිතා පචිනෙ පරොදසි.

290. යො දුකඛච්ච්චධාය හවෙය්‍ය තාණං
සො මෙ පිතා දුභි වනෙ කරොති,
සා කසස කඤ්ඤම් වනසස මජ්ඣෙඤ්ඤ
යො තාධිතා සො සහසා කරොති'ති.

7. සෙගගුජාතකං.

291. සඨසස සාදෙය්‍යමීදං සුචිතතිතං
පචෙචාඨඨිතං පතිකුච්චසස කුචං,
චාලඤ්ඤා අදෙය්‍යුං³ මුසිකා
කසමා කුමාරං කුලලා නො හරෙය්‍යුං⁴

1. කච්ඡපො සො පඛ්‍යාහරං - මජ්ඣ. කච්ඡපෙච පඛ්‍යාහරං, ස්‍යා.
2. නරචීරසෙච්චං - මජ්ඣ. ස්‍යා.
3. චාලඤ්ඤා - මජ්ඣ. ස්‍යා.
4. හරෙය්‍යුං - මජ්ඣ. න.

285. කැසුබු තෙමේ බස් තෙපලනුයේ ඒකාන්තයෙන් තමා නැසිය. මුට්ඨන් මනාකොට ඩැහැගත් දඩුකඩ ඇති කල්හි තමාගේ තෙපුලෙන් තෙමේ මැ තමා නැසී.

286. මිනිසුන් කෙරෙහි වියඬයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහරජ, තෙල කරුණ දක (පණ්ඩිත පුරුෂ) සත්‍යාදීන් ප්‍රතිසංයුක්ත හෙයින් කුශල වූ තෙපුල කල්යල් නො ඉක්මවා බණන්තේ යැ, බොහෝ කොට බිණීමෙන් වනසට පැමිණි කසුබුවා දක්නෙහි යයි.

5. කවචප ජාතක යි.

287. මෙ ගීන්ත මා නො තවයි, මැනැවින් සස්තා ලද හුල ද නො තවයි, මැසිනි 'මේ කාම රකි හේතුයෙන් අන් මැසින්තක වෙත ගියේ වනැ' යි මා ගෙන සිතා නම්-(එය මා තවයි.)

288. ඒ රාග නැමැති ගීන්ත මා දවයි, ඒ රාගසම්ප්‍රයුක්ත සිත ද මා තවයි, ස්වාමී වූ කෙටුලෙනි, මා මුද්‍රපියව, කාම විෂයෙහි සිටි නොහොත් කාම හේතුයෙන් හැසිරෙන කිසිවෙක් (කොප වැනියන් විසින්) නො නසනු ලැබේ.

6. මවච ජාතක යි.

289. සියලු ලෝවැසි තෙම කාමසේවන හේතුයෙන් සතුටු විය, සෙත්ඟු, තෝ ග්‍රාමධර්මයෙහි අදක්‍ෂ වුව, ද්‍රව කුමරිය, යම් හෙයෙකින් මහවෙනෙහි (කාම සෙවන පිණිස) අත ගන්නා ලද තෝ හඩයි ද දන් කිගේ ස්වභාව කෙ නම් වී ද?

290. යමෙක් දුකින් පහස්තා ලද්දියට පිහිට වන්නේ ද, ඒ මාගේ පියෙ වෙනෙහි ප්‍රොභිකම් කෙරෙයි. ඒ මම වනමැද කවරක්භට හඩම් ද, යමෙක් රක්‍ෂා කරනුයේ වී නම් මේ සැහැසිකම් කෙරේ යයි.

7. සෙඟු ජාතක යි.

291. ශය (කෙරාටික) වුවහුට මේ ශයබව මොනවට සිතන ලද, කුට (කපටී) වුවහුට පෙරළා කපටී බව මනාකොට අවචන ලද, ඉදින් මියෝ සිටැල් කැවාහු නම් කුමක් හෙයින් උකුස්සෝ කුමරු නො ගෙන ගියාහු ද?

292. කුටසස හි සනති කුටකුටා
හවති වාපි¹ නිකතිනො නිකතතා,
දෙහි පුතතනවධි ඵාලනවධසස ඵාල.
මා තෙ පුතතමහාසි ඵාලනවෙධා'ති.

8. කුටවාණිජජාතකං.

293. හිරණ්ණං මෙ සුවණණං මෙ එසා රත්තංදිවා කපා,
දුමමධානං මත්තසානං අරියධමමං අපසසතං.

294. දෙච දෙච ගහපතයො ගෙහෙ එකො තත් අමසුකො,
ලඛ්ඛසුතො වෙණිකතො අපො අඛතිතකණණකො.
කීතො ධනෙන බහුතා සො තං විකුදනෙ ජනනති.

9. ගරහිතජාතකං.

295. සුඛං ජීවිතරූපොසි රචධා විවිනමාගතො,
සො එකතො අරණ්ණසම්. රුකබමුලෙ කපණො විය ක්ඛායසි

296. සුඛං ජීවිතරූපොසම් රචධා විවිනමාගතො,
සො එකතො අරණ්ණසම්.
රුකබමුලෙ කපණො විය ක්ඛායාම්
සතං ධමමං අනුසසරතති

10. ධමමඤ්ඤජාතකං.

බීරණසුමහකවග්ගො සත්තමො.

කසුද්දනං:

අට බීරණසුමහවරො ච නපො
හරුරාජවරුතතමපුණණනදී,
බහුභාණි අග්ගි පවනෙ මුසිකා
සහලමඛසුතො කපණෙන දස.

1. පරො - සතා.

292. කුට (කපටී) වුවහුට කුටාභිකුටයෝ ඇත, නැවත වංචකයා-
හට වංචාවෙන් යුක්ත වූයෙක් වේ මැය, පුත්‍රයා නට තැනැත්ත, සිවැල්
නට තැනැත්තවුට සිවැල් දෙව, සිවැල් නට තැනැත්තේ තාගේ
පුතු නහමක් ගෙනයේවා.

8. කුටවාණිජ ජාතක යි.

293. මාගේ මසුරනෑ මාගේ රත්රනෑ යි ආයතීධර්මය නො දක්නා
ප්‍රඥා රහිත මිනිසුන්ගේ රෑ දවලෑ පැවැති තෙල කපාව වෙයි.

294. ගෘහයෙහි ගැහැවියෝ දෙදෙනෙක් දෙදෙනෙක් වෙති, ඔවුන්
කෙරෙහි එකෙක් දළිරවුළු නැත්තේ යැ, එල්බෙන තන ඇත්තේ යැ,
සකස් කළ කෙස්කලබ ඇත්තේ යැ, යළි වීදුනා ලද කන් ඇත්තේ යැ,
බොහෝ ධනයෙන් විකිණි ගන්නා ලද්දේ යැ, හේ ඒ (දස්කම්කරු ආදී)
ජනයා වුව සැකින් වීදුනේ යි.

9. ගරහිත ජාතක යි.

295. සුවසේ ජීවත්වූ ස්වභාව ඇතියෙහි රටින් නික්මෑ නිර්ජල
වනයට ආයෙහි ඒ තෝ එකලා වූයෙහි වනයෙහි ගස්මූලක
කෘපණයක්හු සෙයින් (සිතිවීලී) සිතති. (ඒ කුමක් හෙයින්ද?)

296. ඒ මම සුවසේ ජීවත්වූ පියවී ඇතියෙමි, සිය රටින් නික්මෑ
නිරුද්ධ වනයට ආයෙමි එකලා වූ බැගැපත් වුවකු සෙයින් බුද්ධාදී
සත්පුරුෂයන්ගේ (අටලෝ) දහම සිහි කෙරෙමින් ධ්‍යාන කෙරෙමි යි.

10. ධම්මඤ්ජ ජාතක යි.

සත්වැනි බීරණසම්භක්ඛන වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

බීරණසම්භයෙහි සිට පුත්‍රණ කළ යොමුදහන ජාතක යැ, නළුවකු
ඇති උච්චිට්ඨභක්ඛන ජාතකයැ, හරු ජාතකයැ, පුණ්ණනදී ජාතක යැ,
(බහුභාණී) කච්ඡප ජාතකයැ, ගීනි සඳහන් කළ මව් ජාතක යැ,
(පවන) සෙඤ්ඤ ජාතකයැ, සිවැල් මියන් කෑ කුටවාණිජ ජාතක යැ,
ලඹිසන් පැවැසු ගරහිත ජාතකය සමග (කපණෙන) ධම්මඤ්ජ
ජාතකයෙන් දසය වේ.

8. කාසාවචග්ගො

- 297. අනික්කසාලො කාසාවං යො ච ජං පරිදග්ගස්සති,
අපෙතො දමසච්චන න යො කාසාවමරහති.
- 298. යො ච වනකසාවස්ස පිලෙසු සුසමාහිතො,
උපෙතො දමසච්චන ස වෙ කාසාවමරහති'ති.

1. කාසාවජාතකං.

- 299. ඉදං තදවරියවලො පාරාසරියො යදවුච්චි,
මා සු ජං අකරා පාපං යං ජං පච්ජා කතං තපෙ
- 300. යානි කරොති පුරියො තානි අතතනි පස්සති,
කල්යාණකාරී කල්යාණං පාපකාරී ච පාපකං,
යාදිසං චපතෙ ඛිජං තාදිසං හරතෙ ඵලනති.

2. චූළනදියජාතකං.

- 301. නමෙ නමනිකස්ස හපෙ හජනනං
කිච්චානුකුඛස්ස කරෙය්‍ය කිච්චං,
නානාඤ්ඤාමස්ස කරෙය්‍ය අඤ්ඤං
අසමිහජනනමපි න සමිහජෙය්‍ය.
- 302. චපෙ චජනනං චණථං න කඨිරාඤ්ඤං
අපෙතච්චෙතන න සමිහජෙය්‍ය,
දිජජා දුමං ඛිජඵලනති ඤ්ඤං
අඤ්ඤං සමෙතෙකඛිය්‍ය මහා හි ලොකොති.

3. පුට්ඨකජාතකං,

- 1. පොරාණාවරියොවුච්චි - මජ්ඣ.
- 2. අකරී - මජ්ඣ. සං.
- 3. චසතෙ - මජ්ඣ.
- 4. කාරියා හ - මජ්ඣ.
- 5. ඛිජඵලං ච - සං.

8. කාසාව වර්ගය

297. ප්‍රභීණ නො කරන ලද කෙලෙස් නසට ඇති යමෙක් කාසාය වස්ත්‍රය (සිවුර) හඳුන් පොරෝනේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථ සත්‍යයෙන් (වතුසත්‍යාවබෝධයෙන්) පහ වූ හෙතෙමේ කසාවතට (සිවුරට) නුසුදුසු යි.

298. යමෙක් දුරු කරන ලද කෙලෙස් කසට ඇත්තේ ද හෙවත් කෙලෙස් නසන ලද්දේ ද (ලොකොතර - මාර්ගඵල) සීලයෙහි මනාකොට පිහිටියේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථසත්‍යයෙන් යුක්ත ද හෙතෙමේ ඒකාන්තයෙන් කසාවතට (සිවුරට) සුදුසු යි.

1. කාසාව ජාතක යි.

299. පාරාසරිය බමුණු තෙමේ, තෝ පාපය නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද ද තෝ පසුව නැවෙන්නෙහිය කියා යම් වචනයක් එකල්හි කියේ ද මේ ආචාර්යවචන යි.

300. පුරුෂ තෙමේ යම් ක්‍රියාවක් කෙළේ ද ඒ ක්‍රියාව තමා කෙරෙහි දකී. කල්‍යාණ ක්‍රියා කරන්නේ කල්‍යාණයක් ම දකී. පාපක්‍රියා කරන්නේ පාපයක් ම (අයහපතක් ම) දකී යම්බඳු බිජුවටක් වපුරා ද එබඳු ම ඵලයක් ගෙනයන්නේ ය

2. වූලලනාදී ජාතක යි

301. (ආචාර වශයෙන්) නමස්කාර කරන්නාහට නමස්කාර කරන්නේ ය. නමා සෙවුනහු සේවනය කරන්නේ ය. නමාගේ කෘතයට අනුව කටයුතු කරන්නාහට ප්‍රතිකෘතෘ (පෙරළා කටයුතු) කරන්නේ ය. අවැඩ කැමැත්තහුට වැඩක් (අර්ථයක්) නො කරන්නේ ය. නමා හජනය නො කරන්නහු ද හජනය නො කරන්නේ ය.

302. නමා අත්හරින්නහු තෙමේ ද හරන්නේ ය. ඔහු කෙරෙහි තෘෂ්ණාව නො කරන්නේ ය. පහ වූ විඤ්ඤයෙන් (හෙවත් හිතවත්-කමින් සිත බැහැර වූ කල්හි ඔහු) නො සෙවුනේ ය. වෘක්ෂය ඵලයන්ගෙන් හීන යයි දනැගත් පක්ෂියා අත් රූකක් සොයා යන්නේ ය. ලෝකය මහත් ය, විශාලය. (ලෝකය මිනිසුන්ගෙන් පිරී පවත්නා බැවින් නමා කෙරෙහි ස්නෙහ නො කරන පුරුෂයා හැරුණු ස්නෙහ කරන පුරුෂයකු සොයා ගතයුතුය යනු කී යේයි.)

3. පුටහතන ජාතක යි.

- 303. යසෙසනෙ වතුරො ධම්මො වානරිඤ්ඤ යථා තච,
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො අතිවතනති.
- 304. යසෙස චෙතෙ න විජ්ජනති ඉණං පරමභද්දකා,
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො නාතිවතනති'ති.

4. කුමහිලජාතකං.

- 305. අපී මෙ පුරිසො දෙව සබ්බකිලෙවසු ව්‍යාවචො,
තසෙස චෙතො පරාධපී තප්පං කීතති මඤ්ඤයි.
- 306. අමොකමපඤ්ඤා පුරිසො ඵදිසො ඉධ විජ්ජති,
දුලලමො අබ්ගසමපතොනා ඛනතිරසමාක රුච්චතීති.

5. ඛනතිවණ්ණනජාතකං.

- 307. කාලෙ නිකඛමනා සාධු නාකාලෙ සාධු නිකඛමො,
අකාලෙන හී නිකඛමෙ ඵකකමිති ඛහුජනො,
න කීඤ්චි අපං ජොතෙති ධංකසෙනාව කොසියං.
- 308. සිරො ව චිධිචිධානඤ්ඤ පරෙසං චිචරනතගු,
සබ්බාචිතෙත වසීකප්පා කොසියොව සුචී සියා'ති.

6. කොසියජාතකං.

- 309. සුරො සුරෙන සබ්ගමම විකකතොතන පභාරිනා,
ඵහී නාග නිවතකසු කිනත්ථ භීතො පලායසී?
පසෙතත්ථ අබ්ගමගධා මම තුඤ්ඤඤච විකකමං.
- 310. න නං පාද වධිසසාචී න දනොතති න සොණචියා,
මිලොන නං වධිසසාචී සුනී භඤ්ඤත්ථ සුනිතා'ති.

7. ගුරපාණකජාතකං.

1. අමොකඤ්චි c.

303. වානරෙන්නද්‍රය, වාක්සතාය ද පරික්ෂාඥානය ද මෙධයතීය ද ත්‍යාගය ද යන මේ ධර්මයෝ සතර දෙන තට මෙන් යම් පුද්ගලයකුට විද්‍යාමාන වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා පවතී.

304. වාක්සතාය ද පරික්ෂාඥානය ද මෙධයතීය ද ත්‍යාගය ද යන මේ අතිසුදුර වූ ගුණයෝ යමක්හට විද්‍යාමාන නො වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා නො පවතී.

4. කුමහිල ජාතක යි.

305. දේවයෙනි, මාගේ සියලු කෘත්‍යයන්හි ව්‍යාවෘත වූ පුරුෂයෙක් ඇත. ඔහුගේ ද එක් අපරාධයෙක් ඇත. ඒ අපරාධයෙහි ලා ඔබ කුමක් සිහන්තෙහි ද? (කවර නම් දඬුවමක් අනුමත කරන්නෙහි ද?)

306. අපගේ ද එබඳු පුරුෂයෙක් ඇත. (හේ) මෙතන්හි ම ඇත. (සිටී) සකලගුණාධනයෙන් සැදුණු පුද්ගලයෝ දුර්ලභයහ (එහෙයින් මෙබඳු අවස්ථාවන්හිදී) අපට ඉවැසීම අහිමත යි (සුදුසුයි.)

5. බන්ධනවණ්ණන ජාතක යි.

307. සුදුසු කාලයෙහි නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් වේ. අකාලයෙහි (තම නිවාසස්ථානයෙන්) නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් නො වේ. අකාලයෙහි නික්ම නොහොත් වීර්ය කොට කිසි දියුණුවක් නො බබළයි හෙවත් නො ලබයි. (නො කල්හි නික්මුණු) බකමුහුණුවා නැසූ කාකසේනාව මෙන් (නො කල්හි) හුදෙකලා වූවහු (වියඹ කළ ද) බොහෝ දෙනා වට කොට විනාශයට පමුණුවන්නාහු ය.

308. (පැරැණි පඬිවරුන් ව්‍යවස්ථා කොට තබන ලද) වීර්යගේ විධාන දන්නා වූ නොහොත් විධාන ක්‍රම දන්නා වූ අන්‍යයන්ගේ සිරුරු දන්නා වූ ප්‍රාඥයා සියලු සතුරන් වසඟ කොට ක්‍රවණැති බකමුහුණු මෙන් සුවපත් වූයේ වන්නේ යි.

6. කෝසිය ජාතක යි.

309. ඉර ගුණයෙන් යුක්ත වූ වික්‍රම ස්වභාව ඇති පහර දෙන්නා වූ පුරුෂයා හා ඉර පුරුෂ තෙමේ එක්තැනට පැමිණ (ඔවුනොවුන් සටන් නො කොට කුමට යේ ද?) හස්තිය, මෙහි එව නවතුව. කුමට බිය වූයේ පළා යෙයි ද? මාගේ ද කාගේ ද වික්‍රමය අභූමගධ දෙරට වැස්සේ බලන්වා.

310. තා පාදයෙන් නො මරමි, දළ සහලෙන් නො මරමි, යොධීනුත් නො මරමි. අඟුවියෙන් ම තා මරමි, අඟුවියෙන් අඟුවිය නසනු ලැබේවා. (කුරුවැණියක් ඇතකු දැකූ සටනට කැඳවූ අවස්ථාවෙහි ඇතුළුවස් පිණිසයක් හෙළා කුරුවැණියා මැරූ සැටි දැක්වේ.)

7. ගුප්තභාණක ජාතක යි.

- 311. තයො ගිරිං අනාරං කාමයාමී
පඤ්චාලා කුරුයො කෙකකෙ ව,
තතුඤ්ඤාරිං¹ බ්‍රාහ්මණ කාමයාමී
තිකිට්ඨ මං බ්‍රාහ්මණ කාමනීතං.
- 312. කණ්ඨාහි දට්ඨස්ස කරොන්තී භෙකෙ
අමනුස්සවඤ්ඤස්ස කරෙ තති පණ්ඩිතා,
න කාමනීතස්ස කරොති කොචී
ඔකකන්තාසුකකස්ස හි කා තිකිට්ඨා'ති.

8. කාමනීතජාතකං.

- 313. ගජභගමෙසෙහි භයභගමාලිහි
රජුමීජාතෙහි සරාහිට්ඨස්සහි,
ඊරුභගභාවට්ටදළභපභාරිහි
පරිවාරිතා තකකසීලා සමන්තතො .
- 314. අභිධාවථා ව පතථා ව
විවිධවීතදිතා ව දන්තිහි,
වකතජජ තුමුලො සොසො
යථා විජජ්ජතා ජලධරස්ස ගජජතොති.

9. පලාසිජාතකං.

- 315. ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං
දුප්පසභං ධට්ඨෙකහි සාගරමීව,²
ගිරිමීව අනිලෙන දුප්පසභො
දුප්පසභො අභමජ්ජ තාදිසෙන
- 316. මා බාලියං වීපලපි න හිස්ස තාදිසං
වීලස්සාසෙ න හි ලභසෙ නිසෙධකං,
ආසජ්ජසි ගජමීව එකවාරිතං
යො තං පාදු නළමීව පොර්ඨිස්සති'ති,

10. දුතියපලාසිජාතකං.

කාසාවච්චගො අට්ඨමො.

තසසුඤ්ඤානං:

විරව්ඤ්ඤාවොදුමධිඤ්ඤාඵලං
වතුරො ධම්මවිරංජුරිසුඤ්ඤාම,
ධම්මමගධා ව තයො ගිරිතාම
ගජභගවරොධජවරෙන දස.

1. කදුඤ්ඤාරි - මජ්ඣ. 2. පලාසිජාතකං - මජ්ඣ. පලාසිජාතකං නා ස්‍යා. 3. සාගරං - මජ්ඣ. "අට්ඨකථායමිපන භෙදනෙව සො නත්ථ පුතෙන බාදුජ්ඣිපියායො" 4. දුතියපලාසිත - මජ්ඣ. ස්‍යා, දුතියපලාසි නා.

311. බ්‍රාහ්මණය, උක්කරපඤ්ඤාලය ද කරුරට ද කෙකක නම් රට ද යන මේ තුන් රාජ්‍යයන්ගේ අන්තරය ද ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. (මා අනුභව කෙරෙමින් සිටි) බරණැස් රජයට වඩා වැඩියක් ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. බමුණ, කාමයෙන් විනාශයට පමුණුවන ලද මා (මට) පිළියම් කරව.

312. කෘෂ්ණ සර්පයන් විසින් දෂ්ට කරන ලද්දහුට සමහර කෙනෙක් පිළියම් කෙරෙති. පඬිවරු අමනුෂ්‍යයන් විසින් මධ්‍යා ලද්දහුට පිළියම් කෙරෙති. කාමයෙන් හානියට පමුණුවන ලද්දහුට කිසිවෙක් පිළියම් නො කෙරෙති. (ඒ එසේ මැයි) කුශලධර්ම දුරු කොට අකුශලධර්මයෙහි පිහිටියාහට පිළියම් කවරේ ද?

8. කාමනීත ජාතක යි.

313. උක්කම හස්ති නැමැති මේසයෙන් ද අග්‍ර වූ තුරඬා මාලාවන්ගෙන් ද සර (රිතල) නමැති වර්ෂාවන් ඇති රට තරඬා මාලාවන්ගෙන් ද කඩුම්චි ඇත්තා වූ වේගයෙන් පරිභ්‍රමණය කොට දැඩි පහර දෙන යෝධයන්ගෙන් ද හාත්පසින් තක්සලා නම් නගරය වටකරන ලද්දේ ය.

314. නානාප්‍රකාරයෙන් මහානාද කරන්නා වූ තෙපි හස්තීන් හා සමග දුවවූ පනිවු. අද මහත් වූ සෝෂාවෙක් පවතීවා. ගර්ජනා කරන්නා වූ මේසයාගේ මුඛයෙන් නික්මෙන විදුලියක් මෙන් දුවන්නාහු නුවර වහා වට කරව.

9. පලාසි ජාතක යි.

315. රථයෙහි මයුරපාදයෙහි නගන ලද ධවජ අපමණය. මාගේ සේනාව කෙළවර නැත්තේ ය. සමුද්‍රොලලඛකනයෙහි අසමත් කාකයා මෙන් සතුරන් විසින් මැඩපිය නො හැක්කේ ය. පර්වතවලනයෙහි අසමත් වාතය මෙන් මාගේ සේනාව කා විසිනුත් විනාශ කොට නො හැක්කේ ය. මම අද නාසේ වුවත් විසින් මැඩපිය නො හැක්කෙමි වෙමි.

316. (කාගේ) බාලභාවය ප්‍රකාශ නො කරව. කාසේ වූ පුරුෂයෝ රාජ්‍යය ගැන්මෙහි සමර්ථයෝ නො වෙත්. හුදෙක් ක්ලේශ දහයෙන් දවනු ලැබෙහි මා වළකන්නට නුසුදුස්සෙහි ය. හුදෙකලා ව හැසිරෙන ඇත් රජක්හු සම්පයට මෙන් එන්නෙහි ය. පාදයෙන් සුණු කළ හුණතලක් මෙන් හෙතෙමේ නා මැඩසුණු කෙරේ.

10. දුතිය පලාසි ජාතක යි.

අටමැනි කාසාව වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් වස්ත්‍ර ඇති කාසාව ජාතක යැ, ආවායභිවචනය දක්වන වුළනාන්දිය ජාතක යැ, ක්ෂීණඵලවාක්ෂය දක්වන පුටහඤ්ඤා ජාතකයැ. (වතුරොධමම) කුම්භීල ජාතක යැ, උතුම් පුරුෂයා දක්වන ඛනභිවණ්ණන ජාතක යැ, (වඬක) කොසිය ජාතක ය හා (මගධ) ගුර්පාණ ජාතක යැ, (තයොගිරි) කාමනීත ජාතක යැ, පලාසි ජාතකය හා දුතියපලාසි ජාතකයෙන් දසය වේ.

9. උපාහනිවග්ගො

317. යථාපි නීතා පුරිසසසුපාහනා
සුඛසස අප්ථාය දුඛං උදබ්බගෙ,
සමමාභිතනනා තලසා පපිලීතා
තසෙසව පාදෙ පුරිසසස බාදරෙ.

318. එවමෙව දුකකුලීනො අනරියො
නමනාකච්ඡස්ඤා සුභඤ්චමාදිය,
නමෙව සො තස්ස සුතෙන බාදති
අනරියො චුච්චති පානදුපමොති¹.

1. උපාහනජාතකං.

319. එකච්ඡතීනොව අයමජ්ඣො බාලො අපරිනායකො,
න හි චුජෙජන වාමෙන හොති සබ්බනකුමරහසි.

320. පුරිසුසහං මඤ්ඤමානා අහං චුජ්ජමකාමසීං
සොයං සබ්බච්චිනො සෙති ඡිතතතකභි යථා චුඡාති.

2. විභාචුඡජාතකං.

321. කාමං යනිං ඉච්ඡසි තෙන ගච්ඡ
වීදෙධාසි මමෙමහි විකණණකෙන,
හතොසි හතෙනා සවාදිතෙන
ලොලො ව මච්ඡ අනුබ්භවිමානො.

322. එවමපි ලොකාථීසං ඔපතනොතා,
විභඤ්ඤති විකභවසානුවතති,
සො හඤ්ඤති ඤාතිසබ්බානමජෙකභි
මච්ඡානුගො සොරිච සුංසුමාරොති.

3. විකණණකජාතකං.

9. උපාහත වර්ගය

317. පුරුෂයාහට සුවපිණිය යම්සේ මිලදී ගන්නා ලද (නපුරු කොට, කළ) උපාහතයෝ (පාවහන්) දුක් එළවත් ද, ශ්‍රීෂ්මයෙන් විශේෂයෙන් කැවුණා වූ පාදයෙන් පිඩිත වූවාහු ඒ පුරුෂයාගේ ම පාදයන් කා වණකරන්නාහ.

318. එපරිද්දෙන් යම් මෑ හීන කුලයෙක උපන්නා වූ අනාර්ය පුද්ගලයා ආචාර්යවරයාගෙන් විද්‍යාව හා ශ්‍රැතය ද ගෙන එහි ශ්‍රැතයෙන් හෙතෙමේ එය ම කරන්නේ ය. අනාර්ය පුරුෂයා උපාහතයක් බඳුයි කියනු ලැබේ.

1. උපාහත ජාතක යි.

319. (මේ කුදු පුරුෂයා සමඟ පලාගිය මැනැවැයි යන) මේ කාරණය හුදෙකලාව සිතන ලද ද (මේ කුදු ඥාතවීරභයෙන්) බාලය. (ස්වභක්තියෙන් යන්නට අපොහොසත් හෙයින්) අපරිණයකය. පින්වතිය, කොර වූ අත්පා ඇති කුද හා සමාගමයට සුදුසු නො වෙහි.

320. කුදු පුරුෂයන්හට උතුමේකැයි සිතන්නා වූ මම කුදු පුරුෂයා කැමති වීමි. ඒ මා කැමති කුදු සිදින ලද තත් ඇති විණාදණකක් මෙන් හැකුළුණේ හොවී.

2. විණාදුන ජාතක යි.

321. ඒකාන්තයෙන් (තෝ) යම් තැනෙකහි කැමැත්තෙහි නම් එහි යව. මර්මස්ථානයෙහි හීයෙන් විදුනා ලද්දෙහි ය. මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ ලොල් වූ තෝ බෙරවැයුම් සහිත වූ බත කරණ කොටගෙනැ නටුයෙහිය.

322. ලෝකාමියැයි කියන ලද පඤ්ඤාකාමයට අනුව දුවන්නා වූ විඤ්චසී වෑ පවත්නාවූ පුද්ගලයා එපරිද්දෙන් ම වැනැයේ. හේ මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ සුංසුමාරයා මෙන් නෑ මිතුරන් මධ්‍යයෙහි වැනැයේ.

3. විකණණක ජාතක යි.

323. ක්‍රීඩා දැනුම මතර යං කාලො ව්‍යගමා කසී,
සොයං අපට්ඨනධිකො ඛරාජිනකංව 1රෙරුකං.

324. අත්‍රීච්ඡා අතිලොභෙන අතිලොභමදෙන ව,
එවං භායති අසම්මො අභංව අසිතාභුයා'ති.

4. අසිතාභුජාතකං.

325. සුඛා සරා වච්ඡනඛ සභිරඤ්ඤ සභොජනා,
යසම් භුජවා ව පීචා ව' සයෙය්‍යාථ' අනුසසුකො.

326. සරා නානිභමානසස සරා නාභණතො මුසා,
සරා නාදිනකදණ්ඩසස පරෙසං අතීකුඛකො
එවං ජිද්දං දුරභිභවං කො සරං පට්ඨජජති'ති.

5. වච්ඡනඛජාතකං.

327. භද්දකො වත යං පකඛී ඛිජො කුමුද්දසනනිභො
චුපසනෙතභි පකෙඛභි මඤ්චඤ්ච කුඛායති.

328. නාසස භීලං චිජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ,
අමෙභ දිජො න පාලෙති තෙන පකඛී' න එඤ්චති'ති.

6. ඛකජාතකං.

329. කො නු ඛො භගවා භෙතු එකවෙච ඉධ පුඤ්ඤලො,
අතීච භදයං නිඛකති චිකකඤ්ච පසීදති.

330. පුඛෙඛව සතතිවාසෙන පච්චුපසනනිතෙන වා,
එවං තං ජායතෙ පෙමං උසලංව යථොදකෙ'ති.

7. සාකෙතජාතකං.

1. ජොකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. භුජවාපීචා ව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. සයෙය්‍යාපී - ස්‍යා.
4. පකෙඛ භි.

323. තා කෙරෙහි යම්බඳු වූ (මාගේ) කාමයෙක් (ධ්‍යාන බලයෙන්) පහවී ද ඉණවිශේෂය දැන් (මා නො කැමැති වූ කිහිපයකට පස්සේ දිවු) තෝ ම කෙළෙහි ය. කියතෙකින් සිදින ලද ඇත්දළක් මෙන් (ධ්‍යානයෙන් ඔබන ලද) ඒ මේ ක්ලේශකාමය ප්‍රතිසන්ධාන නො කොට හැකි වී.

324. ඒ ඒ වස්තුවෙහි ලෝභ කරන තැනැත්තේ අධික ලෝභයෙන් ද අතීලෝභ සම්බන්ධ පුරුෂමදයෙන් ද අසීතාභූ නම් රාජකන්‍යාව කෙරෙන් පිරිහුණු මා මෙන් අභිලාෂිතාර්ථයෙන් පිරිසේ.

4. අසීතාභූ ජාතක යි.

325. වචනබය, මධුරාභාර අනුභව කොට ද මධුර පානයන් පානය කොට ද යම් සිරියහනෙක්හි උකටලී නො ව හෝනෙහි ය. එසේ හෙයින් හිරණා සහිත වූ ද හෝජන සහිත වූ ද ගෘහයෝ සුවයයි ගෘහ වර්ණා කළෝ.

326. උත්සාහවත් නො වන්නාහට ගෘහයෝ නැත. බොරු කියන්නාහට ගෘහයෝ නැත. නො ගන්නා ලද දඬු ඇති මෙරමාහට දඬුවම් නො කරන්නාහට ගෘහයෝ නැත. මෙකී පරිද්දෙන් ජීදු ඇති දුරාරාධ්‍ය වූ ගිහිගෙට කවරෙක් නම් පැමිණේ ද? (නො පැමිණෙන්නේ මැයි)

5. වචනබ ජාතක යි.

327. හෙළැඹුල පෙති බඳු පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා ඉතා යහපත් ය. සන්හුන් පියාපත් ඇතිව (මසුන් දෙස බලමින්) මදින් මද ඉතා දුබල එකතුමෙන් සිතයි.

328. මොහුගේ ආචාරසීලයක් නො ම දනුව නො දන ප්‍රශංසා කරව. පක්ෂියා අප නො රකී (මසුන්ගෙන් කවරකු අල්ලා ගනිමිදු යි සිතන හෙයින්) පියා පත් නො යොලවයි.

6. බක ජාතක යි.

329. භාග්‍යවත්ති, මෙලොවැ ඇතැම් පුභුලකු දුටුමනින් හදවත ඉතා නිවී යයි. සිත ද පැහැදේ. මීට හේතු කවරේ ද?

330. පෙර හවයෙහි එක් වූ ඒසීමෙන් වේවයි මේ හවයෙහි කළ හිතයෙන් වේවයි, මෙසේ ඒ ප්‍රෙමය හටගනී. (මඩක් දියත් නිසා) දිගේ උපුල් හටගන්නා මෙනි.

7. සාකෙත ජාතක යි.

331. ඉඬඹ එකපදං තාන අනොකස්පදනිසසිතං,
කිඤ්චි සධ්ධාහිකං බ්‍රැහ්මී යෙනතෙඤ සාවයාමසෙ.

332. දසෙඛයොගපදං තාන අනොකස්ඵ පදසසිතං¹,
තඤ්ච සිලෙන සංයුතං ඛතනියා උපපාදිතං.
අලං මිනෙන සුඛාපෙතුං අමිත්තානං දුඛාය වානි.

8. එකපදජාතකං.

333. ආසීවිසං මමං සන්තං පව්චං කුමිනාමුඛං,
රුච්චතෙ භරිතා මාතා යං මං බාදනති මච්ඡකා.

334. විලුමපතෙව පුරිසො යාවසස උපකප්පති,
යද වසෙඤ්ඤ විලුමපනති යො විලුතො විලුසති².

9. හරිතමාකුජාතකං.

335. සධෙඛා ජනො හිංසිතො පිඬඛලෙන
තසමිං මතෙ පව්චයං³ වෙදයනති,
පියො නු තෙ ආසි අකණ්ඨනෙතො
කසමා නු ත්වං රොදසි දොරපාල.

336. න මෙ පියො ආසි අකණ්ඨනෙතො
භායාමි පච්චාගමිතාය තසස
ඉතො ගතො හිංසෙය්‍ය මඤ්චරාජං
යො හිංසිතො ආනෙය්‍ය සුන ඉධ.

337. දඬෙඬා වාහසහසෙසහි සිතො සචසතෙහි සො,
පරිකඛතා ව සා භුමි මා භාසි නාගමිසසති⁴.

10. මහාපිඬඛලජාතකං.

උපාහනවග්ගො නවමො.

තසසුද්දනං:

වරුපාහනඛුජ්ජවිකණ්ණකකො
අසිතාභුයා පඤ්චම වච්ඡනධො,
දීපපෙමවරුඤ්ඤම එකපදං
කුමිනාමුඛපිඬඛලකෙන දසාති.

1. පදනිසසිතං - සිඹු.
2. "විලුමපතෙහිපි පාඨො, අයමෙවතො, විලුමපනතිපි පඨනති තසසතො න සමෙති"
අවධිකරා.
3. පව්චයා-සි.
4. අවධිකරායං පන, කසමා කුචනති පාඨො.

331. පියාණෙනි, අයදීම් යම් පදයකින් දියුණුව අස්වන්නමෝ ද එබඳු අරුතැති පද සංග්‍රහ වූ එක පදයක් කීව මැනැව.

332. දරුව (ඒ) ලාභෝත්පාදක ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත වීර්‍ය සබ්බිකාන අනෙකාර්ථනීශ්‍රිත පදය යි එද සීලයෙන් සංයුක්ත වූයේ ඝණතනියෙන් සම්ප්‍රේත වූයේ මිතුරන් සැපවත් කරන්නටත් සතුරන් දුක් පත් කරන්නටත් සමර්ථ වේ.

8. ඒකපද ජාතක යි.

333. විෂදළ ඇති මා කෙමිනමුවට (කෙමිනෙහි කටට) පිවිසි කලා යම්බඳු මා මාලුවෝ කක් ද, නිල්මැඩ්දෙන මව කොට ඇතිය, තොපට එය රුස්නේ ද?

334. යම්තාක් ඔහුට ඵෙශ්වයනි සමෘද්ධිය ඇත් ද ඒ තාක් පුරුෂයා (මෙරමා) පහරනේ මැයැ යම් කලෙකැ සෙස්සෝ ඵෙශ්වයනියෙහි සිට පහරිත් ද. (එකල) පහරන ලද හේ පහරනා ලැබේ.

9. හරිතමාතු ජාතක යි.

335. පිංගල රජු විසින් සියලුදෙනා භිංසා කරනු ලැබීය. ඔහු මළ කලා (ජනයා) ශ්‍රීත වෙත්. දෙරටුපාලය, පිඟුවන් ඇස් ඇත්තා තට ප්‍රිය වී ද? කවරහෙයින් තෝ හඬන්නෙහි ද?

336. පිඟුවන් ඇස් ඇති රජ මට ප්‍රිය නො වේ. ආපසු ඔහුගේ පෙරළා පැමිණීමට බිය වෙමි. මෙලොවින් ගියේ මෘත්‍යුරාජයාට (යමරජුට) භිංසා කරන්නේ යැ පිඬින වූ ඒ මෘත්‍යුරාජ යළි මෙහි ගෙනෙන්නේය.

337. හේ දර ගැල් දහසකින් දවන ලද්දේය. දිය කළ සියයකින් තෙමන ලද ඒ බීම ද සාරා දමන ලද, නො බව හේ පෙරළා නො එන්නේ යි.

10. මහාපිංගල ජාතක යි.

නවවැනි උපාහන වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උපාහන ජාතක යැ, කුදු උතුමැයි සිතු වීණාටුන ජාතක යැ, විකණ්ණක ජාතක යැ, අසිතාභු ජාතක යැ, පස්වැනි වච්ඡනම ජාතක යැ, (දිඒ) බක ජාතක යැ, උතතම ප්‍රේමය පවසන සාකෙක ජාතක යැ, එකපද ජාතක යැ, (කුමිනාමුව) හරිතමාතු ජාතකය හා මහාපිංගල ජාතකයෙන් දසය වේ.

10. සිගාලවග්ගො

- 338. සිගාලො මානස්සොධොව පරිවාරෙන අස්සොකො,
පාපුණි මහතිං භූමිං රාජාසි සබ්බද්ධිනං.
- 339. එවමෙවං මනුසොසු යො හොති පරිවාරවං,
සො හි තස්මි මහා හොති සිගාලො විය ද්ධින'නති.

1. සබ්බද්ධිජාතකං.

- 340. බාලො වතායං සුනමො යො වරහං න බාදති,
බන්ධනා ච පමුණෙඤ්ඤා අසිතො ච සරං වජෙ.
- 341. අට්ඨිතං මෙ මනසම් මෙ අරො මෙ හදයෙ කතං,
කාලඤ්ඤා පතිකඛිනාමි යාව පසුපතූ ජනොති.

2. සුනබ්ජාතකං.

- 342. සත්තතනතිං සුමධුරං රාමණෙයාං අවාචයිං,
යො මං රඛාචකි අවෙහති සරණං මෙ හොති කොසිය.
- 343. අහං තං සරණං සත්ථ අහමාවරිය පුජකො,
න තං ජයිසසති සිසොසා සිසොමාවරිය ජෙසසසි'ති.

3. ගුතතිලජාතකං.

- 344. යං පසසති න තං ඉච්ඡති
යඤ්ඤා න පසසති තං කිර ඉච්ඡති,
මඤ්ඤාමි චිරං චරිසසති
න හි තං ලච්ඡති යං යො ඉච්ඡති.

1. පරිවාරිතො-සි.
2. සබ්බද්ධි - සතා.
3. "පමුණෙඤ්ඤා" පමොචෙයා, අයමෙව වං පායො.

10. සිංහල වර්ගය

338. පිරිවර නිසා මානසෙන් තද වූ සිවලා තව තවත් පිරිවර කැමති වූයේ, මහත් සම්පතකියට පැමිණියේ ය. දළැති සියලු සතුන්ට රජ විය.

339. එපරිදි මැ මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි පිරිවර ඇත්තේ වෙ ද, හේ දළ ඇතියන්ට රජ වූ සිවලා සේ ගරු කළයුතු වේ. (සිවල්හු සෙයින් පිරිවර නිසා වැනසේ යි සේයි)

1. සබ්බද්ධ ජාතක යි.

340. යමෙක් වරපට නො කා නම් ඒ මේ සුනඛ තෙම එකත්තෙන් මුළු වූයේ වෙයි. බන්ධනයෙන් මිදුණේ සුභිතව ගෙට යන්නේ යැ.

341. තොප කියන දය මාගේ සිත්හි පිහිටියේ යැ. යළි ඒ තොප විසින් මාගේ හෘදයෙහි කරන ලද පලා යන්නට නිසි කල් බලමි. යම්කාත් මේ ජනතෙමේ නිද්‍රෝපගත වේවා.

2. සුනඛ ජාතක යි.

342. තත් සතක් ඇති ඉමිහිරි රමණිය වූ විණා ගායනය ඉගැන්විමි. ඒ (ශිෂ්‍යයා) මා රහම්බලට (වාද පිණිස) කැඳවයි. ශක්‍රය මට පිහිට වන්න.

343. මිතුර, මම තොපට පිහිට වෙමි. මම ගුරුන් පුදන්තොක්මි ඒ ශිෂ්‍යයා නො දිනන්නේ ය. ඇදුරු තෙම (සිසුහු) දිනන්නේය.

3. ගුත්තිල ජාතක යි.

344. යමක් දකී ද එය නො කැමැති ය. යමක් නො දකී ද එය කැමැති ය. (ජලයෙන් විනිරවුකන වූ ගඟකටත් සොයමින් බොහෝ කල් ඇවිදින්නේය යි සිතමි. යමක් හේ කැමැති ද එය නො ලබන්නේ ය.

345. යං ලහති න තෙන තුස්සති
යං පසෙති ලද්ධං භිලෙති,
ඉච්ඡා භි අනන්තගොචරා
වීතිච්ඡානං¹ නමො කරොමසෙති.

4. වීතිච්ඡාතකං.

346. කාලො සසති භූතානි සඛොනෙව සහත්තනා,
යො ච කාලසයො භූතො ස භූතපචනිං පචී.

347. බහුති නරසීසානි ලොමසානි බ්‍රහානි ච,
ථිවාසු පටිමුක්ඛානි කොට්ඨෙදෙවෙසු කණ්ණිචාති.

5. මූලපරියායජාතකං.

348. හනාචා කචාචා චධිචා ච දෙති දුනං අසඤ්ඤතො,
ඵදිසං හත්තං භුඤ්ඤමානො ස පාපෙන උපලිප්පති.

349. පුත්තදුරමපී වෙ හනාචා දෙති දුනං අසඤ්ඤතො,
භුඤ්ඤමානොපී සප්පඤ්ඤා න පාපෙන උපලිප්පති²ති.

6. තෙලොචාදජාතකං³.

350. අද්ධා පාදඤ්ඤලී සබ්බෙ පඤ්ඤය අතිරොචති,
තථා භි ඔට්ඨං හඤ්ඤති උක්ඛරිං නුන පස්සති.

351. නායං ධම්මං අධම්මං චා අස්ථානස්ථව බුජ්ඣති,
අඤ්ඤත්‍ර ඔට්ඨතිඤ්ඤාගා නායං ජානාති කිඤ්ඤනසති.

7. පාදඤ්ඤලීජාතකං.

352. සබ්බෙහි කිංසුකො දිට්ඨො කිඤ්ඤෙසු⁴ විචිතිච්ඡට,
න භි සබ්බෙසු ධානෙසු සාරථී පරිපුඤ්ඤතො.

1. වීතිච්ඡානං - සනා.
2. බාලොචාද - මජ්ඣං සනා.
3. කිඤ්ඤෙසු - නා.
4. කිඤ්ඤෙසු - නා.

345. යමක් ලබා ද ඉන් තුටු නොවේ, යමක් පතා ද ලද දෙය පිළිකුල් කරයි. ආසාව අනන්ත අරමුණු ඇත්තේ ය. පහ කළ ආසා ඇත්තවුන්ට නමස්කාර කරමු.

4. විනිච්ඡ ජාතක යි.

346. කාලය තමා හා සමග හැම සතුන් මැ කයි. කාලය කැ යම් සත්ත්වයෙක් ඇද්ද, ඒ සත්ත්වයා භූතපවති සම්බන්ධත තෘෂ්ණාව දැවී.

347. බොහෝ ලෝම ඇති මහත් වූ ගෙල හා බැඳී නර ශීර්ෂයෝ බොහෝ වෙති. මොවුනතුරෙහි කිසිවෙක් මැ කන් (ප්‍රඥවත් නැණවත්හු) ඇත්තේ යි.

5. මූලපරියාය ජාතක යි.

348. දුශ්ශීලයා පහර දී, ක්ලාන්තකරවා මරා දන් දේ ද, එබඳු දන් වළඳන ඒ සුද්ගලයා ද පාපයෙන් නැවැරේ.

349. ඉදින් දුශ්ශීල තෙම අඹුදරුවනුදු මරා දන් දේ ද, එය වළඳන ප්‍රඥවත්තයා පාපයෙන් නො නැවැරේ.

6. තේලෝවාද ජාතක යි.

350. පාදඤ්ජලී කුමාරයා ඒකාන්තයෙන් ම අප හැමට වඩා ප්‍රඥවෙන් ඉතා බබළයි. එය එසේ මැ යැ. තොල් බිඳීයී, මතුයෙහි අන් කරුණක් ඒකාන්තයෙන් බලයි.

351. මේතෙම (පාදඤ්ජලී කුමාරයා) දහම ද නො දහම ද දියුණුව ද පිරිහීම ද නො දනී. තොල් බිඳුම විනා අන් කිසිවක් නො දනී.

7. පාදඤ්ජලී ජාතක යි.

352. හැමදෙනා විසින් කැලගස දක්නා ලද. මේ කරුණෙහි කුමට සැක කරවූ ද? සියලු තන්හි (කැලගස පෙත්හු අවසථාවන්හි) රියැදුරා නො විවාරන ලදී.

353. එවං සබ්බෙහි ඤාණෙහි යෙසං ධම්මා අජානිතා,
තෙ වෙ ධම්මෙසු කඛිනති කිංසුකස්මංච භාතරො'ති.

8. කිංසුකොපමජාතකං.

354. එකපුත්තකො හවිස්සසි
ත්වං ව නො හෙස්සසි ඉස්සරො කුලෙ,
ඔරොහ දුමස්මා සාලක
එහි දන්ඪී සරකං වජෙමසෙ.

355. නනු මං හදයෙති මඤ්ඤසි
යඤ්ඤ මං හනාසි වෙඵයඤ්ඤියා,
පක්කම්බවනෙ රමාමසෙ
ගච්ඡ ත්වං සරකං යථාසුඛතති.

9. සාලකජාතකං.

356. අයං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො
සනතිච්ඡති සිසිරභයෙන අට්ඨිතො,
හන්ද අයං පවිසතුමං අභාරකං
විනොතු සීතං දරථඤ්ඤ කෙවලං.

357. නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො,
කපී අයං දුමවිරසාඛගොවරො,
සො දුසකො රොසකො වාපි ජම්මො
සවෙ වජෙ ඉමම්භි දුසයෙ සරතති.

10. කපිජාතකං.

සීගාලවග්ගො දසමො.

කඤ්ඤාදානං:

අථ රාජාසීගාලවරො සුනාමො
තථා කොසිය ඉච්ඡති කාලසසො,
අථ දනවරොච්ඡපි සාරථීනා
පුනපචනඤ්ඤ සිසිරකපි දස.

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

වග්ගාදානං:

දඤ්ඤාදානං¹ වග්ගං අපරෙන සත්ඵං
කලායාණවග්ගං සද්දිසො ව රුහකං,
නතංදඤ්ඤා² බීරනත්ථිභකං පුන
කාසාචුපාහනසීගාලකෙන දසා'ති.

1. දම්ඤ්ඤාදානං.
2. භනනං--නා.

353. එපරිදි සියලු විදර්ශනා ඥානයෙන් යම් කෙනෙකුන් විසින් ස්පර්ශායතනාදී ධර්මයෝ නො දන්නා ලද ද ඔවුහු එකාභිතයෙන් කැලඟස පිළිබඳ සැකකළ සොහොයුරන් සේ ධර්මයන්හි සැක කරන්.

8. කිංසුකොපම ජාතක යි.

354. සාලකය, තෝ එකම පුතා වූයෙහි ය, අපගේ ගෙහි අධිපති වන්නෙහි ය. රුකින් බසිති, එව දන් ගෙට යමහ.

355. මා තොපගේ මිතුරෙකු යි සිතති ද? යම් හෙයකින් උණ යටියෙන් මා පහළෙහි ද, එ හෙයින් තොප හා නො එමි. විලිකුන් අඹ උයන්හි රමණය කරමහ. තෙපි සුවසේ ගෙට යව.

9. සාලක ජාතක යි.

356. රාගාදී කෙලෙසුන් සන්සිදීමෙහි ඇලුණු මේ තවුස් සිතල නිසා හටගත් බියෙන් පෙළුණේ (ගෙදෙර) සිටී. අනේ මේ තවුස් මේ ගෙට පිවිසේවා! සියලු සිත පිඩා දුරු කෙරේවා!

357. මේ කෙලෙස් සන්සිදීමේ ඇලුණු තවුසෙක් නො වෙයි. මේ වෘක්කශාඛා ගෝවර කොට ඇති වදුරෙකි. හෙතෙම ගිය ගිය තැන මල මු කිරීම ආදියෙන් දූෂණය කරන්නෙකි, කිපෙන්නෙකි, ලාමකයෙකි. ඉදින් පිවිසියේ වී නම මේ ගෙය ද දූෂණය කරන්නේ යි.

10. කපි ජාතක යි.

දසවැනි සිංහල වර්ගයි.

එහි උද්දනය

සිවලා රජ වූ සබ්බද්ධ ජාතක යැ, සුනම් ජාතක යැ, එසේමැ (කොසිය) ඉත්තිල ජාතක යැ, (ඉවුන්ති) විකිවුස් ජාතක යැ, (කාලසසො) මූලපරියාය ජාතක යැ, තෙලොවාද ජාතක යැ, (ඔට්ට) පාදඤ්ඤි ජාතක යැ, (සාරථීනා) කිංසුකොපම ජාතකයෙන් හා සාලක ජාතක යැ, කපි ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

දුක නිපාඨය නිමිසේ යි.

වර්ග උද්දනය:

දළුභ වර්ගය ද, අන්‍යා වූ සන්ත වර්ගය ද, කල්‍යාණ ධර්මවර්ගය ද, අසදිස වර්ගය ද, රුහක වර්ගය ද, නතංදළුභ වර්ගය ද, යළි බීරණ-සාමක වර්ග ය ද, කාසාව වර්ගය ද, උපාහන වර්ගය ද, සිංහල වර්ගය ද යන මෙයින් වර්ග දසය වේ.

නීතනීපාටො

1. සධකපවගො

- 358. සධකපරාගධොතෙන චිතකනනිසිතෙන ව,
නාලඛකතෙන භදදෙන න උසුකාරකතෙන ව.
- 359. න කණණසනමුසෙතන නපි මොරුපසෙවිනා,
තෙනමඝි භදයෙ විදොධා සබ්බඛගපරිදහිනා.
- 360. ආවෙධකඤ්ඤාන පසසාමී යතො රුභිරමසසවෙ,
යාව අයොනියො චිතනං සයං මෙ දුකඛමාහත' නති.

1. සධකපපජාතකං.

- 361. අජජාපි මෙ තං මනසි¹ යං මං ත්වං තිලමුට්ඨියා,
බාහාය මං ගහෙතොන ලට්ඨියා අනුතාළයි.
- 362. නනු ජීවිතෙ න රමසි යෙනාසි බ්‍රාහ්මණාගතො,
යං මං බාහං ගහෙතොන තිකඛතඤ්ඤං අනුතාළයි.
- 363. අරියො අනරියං කුඛ්ඛානං යො දණ්ණඛන නිසෙධති,
සාසනස්ථං² න තං වෙරං ඉති නං පණ්ණිකා විදුති.

2. තිලමුට්ඨිජාතකං.

- 364. මමනනසානං විජුලං උළාරං
උපපජ්ජතිමසස මණ්ණසස හෙතු,
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.
- 365. සුසු යථා සකඛරධොතපාණි
නාසෙසි මං සෙලං යාවමානො,
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.

1. සරඝි - මජ්ඣ.
2. සාසනං තං-මජ්ඣං, සනා.

නීතිනියා නාය

1. සඛිකප වර්ගය

358. කාමවිතර්ක සම්ප්‍රයුක්ත රාගජලයෙන් දෝනා ලද විතර්ක ශිලායෙහි මුවක් තැබූ, නො සැරසූ හී වඩුවකු විසිනුදු නො කළ -

359. දකුණු කන්සිඵව දක්වා ඇද නො හැරියාවූ ද මොනරපත් ආදියෙන් නො සාදන ලද සියලුම දවන්තා වූ ඒ කෙලෙස් ඊයෙන් (මගේ) තදවන විදින ලද්දේ -

360. විදිනා ලද තැනකුදු ලේ වැගිරෙන තැනකුදු නො දක්මි. ඉතා අනුවණ ලෙසින් සිත වැඩි ද එහෙයින් මා විසින් මේ දුක පමුණුවා ගන්නා ලදී.

1. සංකපප ජාතක යි.

361. තලමිටක් නිසා මා අත්කරගන්වා තෙපි මා උණ ලියෙන් තැබුණු ද, අද දක්වා ඒ පහර මා සිත්හි ඇත.

362. බමුණ, යම්බඳු මගේ අතකරගන්වා තෙවරක් තැබුණු ද, (මෙහි) පැමිණි හෙයින් ජීවිතයෙහි නො ඇලෙකී සිතමි.

363. යම් ආර්යයෙක් නො කටයුතු කරන්නහු දඬුවමින් වළකා ද එය හික්මවනු පිණිසය. වෙර පිණිස නො වෙ යයි පඩිවරු දනිති.

2. තිලමුට්ඨි ජාතක යි.

364. මේ මාණිකෘ රත්නය නිසා මට උදර වූ බොහෝ ආහාරපාන උපදී. නොපට එය නො දෙමි. පමණ ඉක්ම යාවිඤ්ඤ කරව, එසේ හෙයින් තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

365. තෙල් පහණ උලා මුවහත් කළ කඩුවක් ගත් තරුණයකු මෙන් තෙපි මැණික්ගල ඉල්ලනුයේ මා තැනි ගැන්වූහ, අධිකව යාවිඤ්ඤ කරව, තොපට එය නො දෙමි. තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

366. න තං යාචෙ යසස පියං ජිහිංසෙ
දෙසෙසා හොති අතියාවනාය,
නාගො මණිං යාවිතො වුභමඡෙන
අදසසනංයෙව තදජ්ඣගමා'ති.

3. මණිකණ්ඨජාතකං.

367. භුඤා තිණපරිසායං භුඤා ආවාමකුණ්ඛකං,
එතං තෙ භොජනං ආසි කසමාදනි න භුඤ්ඤි.

368. යඤ්ඤ පොසං න ජානනති ජාතියා චීනයෙන වා,
පහු තඤ්ඤ මහාබුඡෙම අපි ආවාමකුණ්ඛකං.

369. තඤ්ඤ චො මං පජානාසි යාදිසායං හසුතතමො,
ජානනෙතා ජානමාගමො න තෙ හකඛාලී කුණ්ඛකතී.

4. කුණ්ඛකකුච්ඡිපිනධවජාතකං.

370. යාව සො මතතමඤ්ඤසි භොජනසමීං චීහඛගමො,
තාව අදධානමාපාදි මාතරඤ්ඤ අපොසයි.

371. යතො ච චො ඛහුතරං භොජනං අජ්ඣුපාහරී
තතො තඤ්ඤව සංසිදි අමතතඤ්ඤ හි සො අහු.

372. තඤ්ඤ මතතඤ්ඤතා සාධු භොජනසමීං අගිදධතා¹.
අමතතඤ්ඤ හි සිද්ධතී මතතඤ්ඤව න සිද්ධරතී.

5. සුකජාතකං.

373. ජරුදපානං ඛණමානා වාණිජා උදකජීකා,
අජ්ඣගංසු ආයො ලොහං තීට්ඨසිසඤ්ඤ වාණිජා:
රජතං ජාතරුපඤ්ඤ මුතා වෙඵරියා ඛහු.

374. තෙ ච තෙන අසතකුට්ඨා භියොයා භියොයා අධාණිසු,
තෙ තඤ්ඤාසිවියො සොරො තෙජසසී² තෙජසා හනී.

1. “පාළියං පන අභිධිමානී ලිඛිතං. තතො අයං අට්ඨකමාපායොව සුඤ්ඤරතරො”
2. තෙජසි - සිඉ.

366. යමකුට යමක් ප්‍රිය යයි දන්නේ ද එය නො ඉල්ලන්නේ ය. අධික යාවනයෙන් දොෂා වෙයි. බමුණහු විසින් මැණික අයදනා ලද නාරජ එතැන් පටන් නො දැක්මට මැ පැමිණියේ යි.

3. මණිකණය ජාතක යි.

367. (අශ්ව වෘෂභාදීන්) කා ඉතිරි වූ තණ ද කැඳබත් ද කා වැඩුණ හෙයින් මෙය තට හෝජනය විය. දන් එය කුමක් හෙයින් නො කන්නේ ද?

368. බමුණුකුමනි, යම් තැනෙකැ බොහෝදෙනා උපතින් උසස් බව හා ආචාරශීලයෙන් යුතු බව නො දනිත් ද එහි දී කැඳවතුර ද කුඩු ද පරිභෝග කරමි.

369. ඔබ වනාහි මා ශ්‍රේෂ්ඨ අශ්වයෙකැයි හොදින් දන්නෙහි ය. දන්නකු වන ඔබ වෙත පැමිණ දන්නෙක් වන මම ඔබෙ කුඩු නො කමි.

4. කුණ්ඩකකුට්ඨ සින්ධව ජාතක යි.

370. ඒ කුරුල්ලා යම් තාක් ආහාරයෙහි පමණ මෙතරමය යි දන සිටියේ ද, එතෙක් ජීවත් විය. මා පියන් ද පෝෂණය කෙළේය.

371. යම් කලෙකැ ඒ කුරුල්ලා අහරෙහි පමණ නො දන්නේ ද අධික ලෙස ආහාර අනුභව කෙළේ ද, එකලැ මුහුදෙහි ම හැලුණේය.

372. අහරෙහි පමණ නො දන්නෝ යම් හෙයකින් ගිලෙද් ද, දන්නෝ නො ගිලෙද්ද, එහෙයින් අහරෙහි පමණ දැනීමක් එහි ගිඬු නො වීමක් මැනවි.

5. සුක ජාතක යි.

373. දියෙන් ප්‍රයෝජන ඇති වෙළෙන්දෝ පැරැණි ලීඳක් සාරන්තාහු කඵයකඩ, තඹ, ඊයම්, රිදී, රන්, මුතු හා දියමන්ති ද ලදහ.

374. එයින් අසතුටු වූ බමුහු වැඩි වැඩියක් සැරූහ. එහි (ළිදෙහි) හුන් දරුණු තෙදැති නයා තෙදින් (විසෙන්) බඩුන් නැසී ය.

375. තසමා බණෙ නාතිබණෙ අතිබාතං හි පාපකං,
බාතෙන ව ධනං ලඞ්ඛං අතිබාතෙන නාසිතනති.

6. ජරුදපානජාතකං.

376. නායං සරානං කුසලො ලොලො අයං වලිච්චුබො,
කතං කතං බො දුසෙය්‍ය එවං ධම්මමිදං කුලං.

377. නායං විකච්චතො ලොමං නායං අසසාසිකො මිගො,
සසං මෙ ජනසජ්ඣන්ත නායං කිඤ්චි විජානති.

378. න මාතරං වා පිතරං භාතරං හගිණිං සබං,
හරෙය්‍ය තාදියො පොසො සිට්ඨං දසරථෙන මෙති.

7. ගාමණිවණධජාතකං¹.

379. යාවතා වජ්ඣමසුරියා පටිහරන්ති දියාහන්ති විරොචනා,
සබ්බෙව දසා මජ්ඣාතා යෙ පාණා පඨවිතිසසිතා.

380. න කභාපණවසෙසන තිත්ති කාමෙසු විජජති,
අපසසාද දුබා කාමා ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො.

381. අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු රතිං සො නාධිගච්ජති,
තණ්හකඛයරතො භොති සම්මාසම්බුද්ධසාවකො'ති.

8. මනධාතුජාතකං.

382. නාමිමසස විජාමයමසී කිඤ්චි
න බන්ධවො නො පන තෙ සභායො,
අථ තෙත වණ්ණණ්ණන තිරිට්ඨවච්චො
තෙදණ්ඩිකො භුඤ්ජති අභ්‍යපිණ්ඩං.

1. ගාමණිවණු - මජ්ඣං, ෧෩.

375. එහෙයින් සාරන්න. පමණට වඩා නො සාරන්න. පමණ ඉක්මවා සැරීම ලාමකය, (හෙවත් මෝඩ කමකි.) සැරීමෙන් ධනය ලදී. පමණට වඩා සැරීමෙන් නසන ලදී.

6. ජරුදපාන ජාතක යි.

376. මේ විලිඉවා නිවාස තනන්නට දණ්ඩකු නොවේ. මෙතෙම කළ කළ දේවල් දුෂණය කිරීමේ ලෝලයෙකි. මේ වදුරු කුලය නම් (කළ දෙය දුෂණය කිරීම වැනසීම යන) මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය.

377. විමර්ශන ඝනයෙන් යුක්තයකුට මෙබඳු රථලොම් නැත. මේ මෙරමා අස්වසන්නාවූ මාගයකු නොවේ. මොහු කිසිත් නො දනීය යි ජනසඬු රජතුමා විසින් මට අනුසාසනා කරන ලදී. හෙවත් කියන ලදී.

378. එබඳු වදුරු ජාතික සඬු තෙමේ මව, පියා, සහෝදරයා සහෝදරිය හෝ යහළුවකු පෝෂණය නො කරන්නේය යි දඹරට රජු විසින් මට මේ ශාස්ත්‍රය කියන ලදී.

7. ගාමණිවණ්ඩ ජාතක යි.

379. සඳහිරු දෙදෙනා යම් පමණ තැන් මෙර පැදකුණු කෙරෙද්ද යම් පමණ දිසා බබුළුවත් ද, යම් පමණ බබළන ස්වභාවය ඇත්තාහු ද ඒතාක් තන්හි පොළොව ඇසුරු කොට වෙසෙන යම් පමණ මනුෂ්‍ය ප්‍රාණිහු වෙත් ද ඔහු හැම දෙනා මනඬු රජුගේ දසයෝ යැ.

380. කහවතු වැස්සෙන් පවා කාමයෙහි තෘප්තියක් නො පෙනේ. කාමයෝ අල්ප ආස්වාද ඇත්තාහ යි ද, දුකට හේතු වන්නාහයි ද මෙසේ පණ්ඩිත තෙම දනූ.

381. හේ (පණ්ඩිතයා) දිව්‍ය වූ කාමසම්පතෙහි දු ඇල්මට නො පැමිණේ. සමමාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක නිවනෙහි ඇලුණේ වෙයි.

8. මනඬු ජාතක යි.

382. විද්‍යාවෙන් නිපද වූ කිසිවක් මේ තාපසයාට නැත. තොපගේ නෑයෙක් හෝ යහළුවෙක් හෝ නොවේ. ත්‍රිදණ්ඩයක් ඇති තිරිච්චවඡ නම් වූ මෙතෙම කවර කරුණක් නිසා බොහෝ රසැති අග්‍රහෝජනය වළඳන්නේ ද.

383. ආපාසු මෙ යුදධපරාජිතස්ස
එකස්ස කඤ්චා විචනස්ඪි ඝොරෙ,
පසාරඨි කිච්ඡගතස්ස පාණි.
තෙනුදතාරිං දුබ්බමපරෙතො.

384. එතස්ස කිලෙච්චන ඉධානුපතො
වෙසායිතො විසයා ජීවලොකෙ,
ලාභාරභො තාත තිරිට්ඨවෙජ්ඣා¹
දෙට්ඨස් භොගං යජතඤ්ච ය ඤ්ඤිතති.

9. තිරිට්ඨවජ්ජාතකං.

385. යස්සඤ්චා දුරමායනති අමිත්තමපි යාචිතුං,
තස්සුදරස්සහං දුතො මා මෙ කුජ්ඣි රථෙසහ.

386. යස්ස දිවා ච රතො ච විසමායනති මාණවා
තස්සුදරස්සහං දුතො මා මෙ කුජ්ඣි රථෙසහ.

387. දදම් තෙ මුඤ්ඤිණ රොහිණිනං
ගචං සහස්සං සහ පුඤ්ඤවෙන,
දුතො හි දුතස්ස කථං න දජ්ජං
මයමෙ නසෙසව හවාම දුතා'ති.

10. දුතජාතකං.

සඬ්ඤ්ඤි පච්චගගා පඨමො.

තස්සුදුතා:

උසුකාරවරො කිලච්චිච්චිමණි
භයරාජච්චිභවතමආසීවිසො,
ජනස්සච්චිභවතමආසීවිසො
තිරිට්ඨ සුත දුතවරෙන දස.

1. තිරිට්ඨ - මජ්ඣිම, තිරිට්ඨ - සනා.

383. සටනින් පරදවන ලද්දේ ජලය රහිත බියකරු වනයෙහි හුදෙකලාව විපතට පත් මට ආපදයෙහි ළිඳෙන් ගොඩ එන්නට අත දිගු කෙළේය. ඒ උපකාරය නිසා දුකින් පෙළුණු මම ගොඩ ආවෙමි.

384. මේ තාපසයාගේ උපකාරයෙන් මෙහි පැමිණියෙමි. පරලොවෙන් මිදී මෙලොව වසමි. දරුව, කිරිටවච්ඡ තවුසා ලාබ (සිටුපසය) ලබන්නට නිස්සෙකි. පරිභොග කටයුතු දේ ද, යාග කිරීමට ගන්නා යාගද්‍රව්‍ය ද දෙවු.

9. කිරිටවච්ඡ ජාතක සි.

385. යමක්හු සඳහා සතුරාගෙන් වුව ද යමක් ඉල්ලා ගන්නට දුරස්ථානයකට වුව යෙත් ද, මම ඒ උදරයාගේ දුකයෙක්මි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

386. සත්තියෝ රෑ දවල්හි යම් උදරයක්හුගේ වසඟයට යෙත් ද මම ඒ උදරයාගේ දුකයෙක්මි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

387. බමුණ, වෘෂභ රාජයකු සහිතව රතු පැහැති ගවයන් දහසක් තොපට දෙමි. දුකයෙක් දුකයකුට කෙසේ නො දෙන්නේ ද? අපි දු ඔහුගේ ම (උදරයාගේ) දුකයෝ වෙමු.

10. දුක ජාතක සි.

පලමුවන සංකප්ප වර්ග සි.

එහි උද්දනය:

උසිකාරය පවසන සංකප්ප ජාතක යැ, තිලමුට්ඨි ජාතක යැ (මණි) කණ්ඨ ජාතක යැ, අස්ථජකු ඇති කුණ්ඩකකුප්පිසිඨව ජාතක යැ, (විභබ්බම) පුක ජාතක යැ, ආශීච්ඡයකු ඇති ජරුදපාන ජාතක යැ, ජනසන්ධි රජු ඇති ගාමණිවණ්ඤ ජාතක යැ, යළි කභවතු වැසි සඳහන් මන්ඩාකු ජාතක යැ, කිරිටවච්ඡ ජාතක යැ, යළි දුක ජාතකයෙන් දසය වේ.

2. පදුමච්ඡෙදගා

- 388. යථා කෙසා ච මසු ච ජිකා ජිකා විරුහති,
එවං රුහතු කෙ නාසා පදුමං දෙති යාවිතො.
- 389. යථා සාරදිකං ඛිජං ඛෙකෙක චුකතං විරුහති,
එවං රුහතු කෙ නාසා පදුමං දෙති යාවිතො.
- 390. උභොපි පලපභොතකෙ අපි පදුමානී දසසති,
චජ්ජං වා කෙ න වා චජ්ජං නඤ්ඤී නාසාය රුහනා,
දෙති සමම පදුමානී අභං යාවාමි යාවිතො.

1. පදුමජාතකං.

- 391. පාණි වෙ මුදුකො වසස නාගො වසස සුකාරිතො,
අඤ්ඤාතො ච වසෙසයා අඵ නුන කද සියා.
- 392. අනලා මුදුසමහාසා දුඤ්ඤාතා තා නදිසමා,
සිද්ධතී නං විදිචාන ආරකා පරිචජ්ජයෙ.
- 393. යං එතා උපසෙවතති ජඤ්ඤා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිජං අනුදහතති නහති.

2. මුදුපාණිජාතකං.

- 394. අභිජ්ජමානො වාරිකමිං සයං ආගමම ඉද්ධියා,
මිසසිහාවිඤ්ඤා ගඤ්ඤා සංසිද්ධි මහණණ්ණවෙ.
- 395. ආචට්ඨනී මහාමායා ඛුඤ්ඤවර්ධනිකොපනා,
සිද්ධතී නං විදිචාන ආරකා පරිචජ්ජයෙ.
- 396. යං එතා උපසෙවතති ජඤ්ඤා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිජං අනුදහතති නහති.

3. චූළපලොභනජාතකං.

- 397. පණොදෙ නාම සො රාජා යසස යුපො සුවණ්ණයො,
තිරියං සොළස පබ්බොධො උච්චමාහු සහසසධා.

1. දුඤ්ඤාතා - මඤ්ඤා.

2. පදුම වර්ගය

388. යම් සේ භිසකෙස්ද රැවුළුද කැපු කැපුසේ යළි වැඩේද එලෙස නොපගේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුමක් දෙව.

389. යම් සේ ශරත් සමයෙහි ගෙන තැන්පත් කළ සරු බිජුවට කෙතෙහි වසුළේ මනා සේ වැඩේද, එපරිදි ඔබේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුමක් දෙව.

390. තුලුහු දෙදෙන මැ මල් දෙන්තේයයි සිතා බොරු කියති. ඔහු කියත්වයි නො කියත්වයි. නාසිකාවගේ වැඩීමක් නැත මිතුර, ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුම දෙව යි.

1. පදුම ජාතක යි.

391. ඉදින් අත්තල මොළොක් වී නම්, හස්තියා සුසික්ෂිත වී නම්, රැස අඳුරු වී නම් වැසි ද වස්තේ වී නම් අපගේ අදහස එකැනින් සඵල වන්නේ යි.

392. පුරුෂයන්ගෙන් තෘප්ත නො වන්නා වූ මාදු සමභාෂණ ඇති පුරවන්නට බැටි ගහක් සමාන වූ ස්ත්‍රීහු තමාට වසභයන් අපායේ ගිල්ලති. මෙය දැන ඇය දුරින් දුරු කරන්න.

393. තෙල ස්ත්‍රීහු රුචියෙන් වේවයි ධන හේතුවෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවති.

2. මුදුපාණිජාතක යි.

394. අභිභාමාන උදකයෙහි තෙමේ සාඤ්ඤියෙන් අවුත් ස්ත්‍රීය හා මිශ්‍රභාවයට ගොස් මහසයුරේ ගිලෙති.

395. මේ ඉතිරියෝ කාමයෙන් (පුරුෂයන්) පොළොඹවන්නෝය. මහාමායා ඇත්තෝය. බලියර නම් වූ උතුම් හැසිරීම නසා පුරුෂයන් අපායේ ගිල්වත්. මෙය දැන ඇය දුරින් ම දුරු කරන්නේ යැ.

396. තෙල ස්ත්‍රීහු කැමැත්තෙන් වේවයි ධන හේතුවෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද, තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවත්.

3. වුල්ලපලෝභන ජාතක යි.

397. යම් රජකිහුගේ ස්වඤ්ඤමය වූ ප්‍රාසාදය ශරසින් සොළොස් භීයනක් පමණ වේ ද, උසින් දහස් භීයනක් පමණ වේ යයි කීහුද එ රජ පණාද නම.

- 398. සහසසකණ්ඩුං සතභෙණ්ඩුං ධජාලු¹ හරිතාමයො,
අනාච්චුං කඤ්ඤා ගජධබ්බා ජසහසසානී සත්තධා.
- 399. එවමෙතං නද ආසී යරා භාසසී හද්දඪී,
සසෙකා අහං නද ආසීං වෙය්‍යාවච්චකරො තච්ඤී.

4. මහාපණාදජාතකං.

- 400. දීඝවා චූරපෙඨ ධනුවෙගනුකෙත
ධගෙහ ගභීතෙ තිබ්බෙණ තෙලධොතෙ,
තසමීං භයසමීං මරණෙ වීදුලො
කසමා නු තෙ නාහු ජමභිතත්තනී.
- 401. දීඝවා චූරපෙඨ ධනුවෙගනුකෙත
ධගෙහ ගභීතෙ තිබ්බෙණ තෙලධොතෙ,
තසමීං භයසමීං මරණෙ වීදුලො
වෙදං අලඤ්ඤං වීජුලං උලාරං.
- 402. සො වෙදජාතො අජ්ඣහවීං අමිකෙත
සුඛෙඛව මෙ ජීවිතමාසී වත්තං,
න හී ජීවිතෙ ආලයං කුඛමාතො
සුරො කසිරා සුරකිවං කදච්ඤී.

5. චූරපජාතකං.

- 403. යෙනාසී කිසියා පණ්ඩු යෙන භත්තං න රුච්චනී,
අයං යො ආගතො තාතො² කසමාදනී පලායසී.
- 404. සචෙ පනාදිකෙතෙව සඤ්චො නාම ජායනී,
යසො භායනී ඉඤ්ඤං තසමා තාත පලායහං.
- 405. යසසීනං කුලෙ ජාතං ආගතං යා න ඉච්චනී,
යොවනී වීරරත්තාය වාතගගම්ච කුඤ්චිනී.

6. වාතගගජාතකං.

- 406. සීඛනී මිගො ආයතචකඛුනොතෙතො
අධිකතචො වාරිසයො අලොමො,
තෙනාභීභුතො කපණං රුද්ධමී
මාහෙව මං පාණසමං ජහෙය්‍ය.
- 407. අය්‍ය³ තං න ජභීසසාමී කුඤ්ඤර සධ්ඪිභායන⁴,
පච්ච්ඤා වාතුරන්තාය සුඤ්චියො හොසී මෙ කුචං.
- 408. යෙ කුලීරා සමුද්දසමීං ගඛගාය නම්මදය ව,
තෙසං තචං වාරිජො සෙට්ඨො මුඤ්චී රොදුතනීයා පතිසතී.

7. කකකටකජාතකං.

1. “අච්චකටායං පන කඛාසාලුහරිතාමයොති පාඨො හරිතමිණ්ඩියෙහී වාරකචාචවාතපාතොති සමන්තාගතොති අපො. කඛසාහී කීර වාරකචාච වාතපාතානං නාමි.” අච්චකටා.
 2. භත්තා - මජ්ඣං, භවත්තා - ස්‍යා.
 3. අය්‍ය න තං. භ්‍යා.
 4. කුඤ්ඤරං සධ්ඪිභායනං - මජ්ඣං ස්‍යා.
 5. කුලීරජාතකං - මජ්ඣං, සුච්ඤ්ඤකකටක - ස්‍යා.

398. උසින් දහස්කඩ පමණ වූ ඒ මාලිගාව සියක් මහල් ඇත්තේ යැ ධව ප බහුල වූයේ යැ. නිල් මැණිකින් සදනලද්දේ යැ. එහි සදහසක් නළුවෝ සප්තප්‍රකාර වැ නැටුණ.

399. හදදී යම් සේ කියා නම් එකල්හි තෙලපහය මෙසේ වී. එකල්හි තොපට (විස්කම් ලවා මාලිගාව කරවූ) වතාවත්කරු සක්දෙව රජ මම වීමි.

4. මහාපණාද ජාතක යි.

400. වාප (දුනු) වේගයෙන්, හරනා ලද මහනීතල ද තෙල් සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දක මරණය එළැඹ සිටී ඒ හයෙහි තොපට කුමක් හෙයින් තැනිගැන්මෙක් නො වී ද.

401. වාපවේගයෙන් හරනාලද, ඊතලද, තෙල්සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දක මරණය සමීප වූ සිටී ඒ හයෙහි උදර වූ මහත් සතුටක් ලදීම්.

402. ප්‍රීත වූ ඒ මම සතුරන් මැඩීමි. පළමු මාගේ ජීවිතය හරනාලද. ජීවිතයෙහි ආලය කරන ශූර තෙම කිසි කලෙක ශූරක්‍රියා නො කරන්නේ යි.

5. බුරප්ප ජාතක යි.

403. යම් කරුණෙකින් කෘශ වූ පඬුවන් වී ද, යම් (ප්‍රම) කරුණෙකින් ආහාර අරුවී වී ද, කී පතන ඒ ප්‍රියයා ආයේ යැ. දන් කුමට පලායෙහි ද?

404. පළමු මැ සංසර්ග මිත්‍රත්වය නො හටගනී. යම් හෙයකින් ස්ත්‍රීන්ගේ ගර්ච සඛ්‍යාත යසස පිරිහේ ද, එහෙයින් දරුව, පලායෙමි.

405. යම් ස්ත්‍රියක් තමා සමීපයට ආ ප්‍රශස්ත කුලයෙහි උපන් පුරුෂයා නො කැමති වේද, ඒ නොමෝ 'වාතභෞ' නම් අසු නො කැමැති වූ 'කුඤ්චි' නම් කොටළුදෙන මෙන් දිගුකලක් ශෝක කරන්නී යැ.

6. වාතගගසින්ධව ජාතක යි.

406. දිග ඇස් ඇති ඇට මැ හම ඇති දියෙහි වෙසෙන ලෝම රහිත වූ "සිංගිමිග" නම් කකුළුවෙක, ඔහු විසින් මඩනා ලද්දේම අසරණ වූ හඬමි. ප්‍රාණ සම වූ මා නො හැරපියව.

407. සැටවිය ඉක්ම ආමනීත වූ කුඤ්ජර ස්වාමීනි, විපතට පත් තොප නො හරින්නෙමි. සතර දිග පැතිරැගිය මුහුද අවසන් කොට සිටී මහපොළොවටත් වඩා තොප මට ප්‍රිය යැ.

408. මුහුදෙහි ද ගඬ්‍යානදියෙහි ද නම්ද නදියෙහි ද යම් කකුළු කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැමට වඩා ජලයෙහි උපන් තෙපි රුසප්‍රයෙන් හා මහත්ත්වයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූවහු යැ. හඬන්නා වූ මාගේ සැමියා මුදව.

7. කකකටක ජාතක යි.

- 409. යො වෙ සබ්බසමෙතානං අහුවා සෙට්ඨසමිතො
තසායං එදිසි පඤ්ඤා කිමෙව ඉතරා පජා.
- 410. එවමෙව තුවං බ්‍රහෙමි අනඤ්ඤාය චිනිඤ්ඤි,
කථං මුලං අදිඤ්ඤාන රුකඛං ජඤ්ඤා පතිට්ඨිතං.
- 411. නාහං තුමෙක චිනිඤ්ඤි යෙ වඤ්ඤා වානරා වනෙ,
විසසසෙතොව භාරයො යසසජා රුකඛරොපකා'ති.

8. ආරාමදුසකජාතකං.

- 412. න හි වඤ්ඤාන සමපනා මඤ්ඤා පියදසසනා,
බරවාවා පියා භොනති අසමිං ලොකෙ පරමි ව.
- 413. නත්‍ර පසසයිමං කාලිං දුබ්බඤ්ඤා නිලකාහනං,
කොකිලං සණ්ඨහාණෙන බ්‍රහ්මකං පාණිනං පියං.
- 414. තසමා සබ්ලවාචසා මහහාණි අනුඤ්ඤානො,
අසං ධම්මඤ්ඤා දීපෙනි මධුරං තසා භාසිතනති.

9. පුජාතජාතකං.

- 415. සබ්බඛි කීර ඤාතීති කොසියො ඉසසරො කතො,
සවෙ ඤාතීහත්‍රඤ්ඤානො හණ්ඨයාහං එකවාචියං.
- 416. හණ් සමම අනුඤ්ඤානො අසමිං ධම්මඤ්ඤා කෙවලං,
සතති හි දහරා පකච්චි පඤ්ඤාවනො පුතිඤ්ඤා.
- 417. න මෙ රුවති හදං වො උලුකසාහිසෙවනං,
අනුඤ්ඤා මුඛං පසස කථං කුඤ්ඤා කරිසසතීති.

10. උලුකජාතකං.

පදුමචගෙහා දුනිගෙහා.

කසුද්දනා:

පදුමිකතමනාගසිරිවහයනො
සමහණණ්ඩපුපබුරපවරො,
අථ කුඤ්ඤාකුඤ්ඤාචරුකඛි පුන
බරවාචඋලුකවරෙන දසා'ති.

1. කොසියවගො - අසිකරා

409. රැස් වූ හැමදෙනා අතුරෙහි යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨය යි ප්‍රසිද්ධ වූයේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාව ද මෙබඳු විය, අන්‍යයන් ගැන කවර කථා ද?

410. බමුණ, තෙපි හේතු නො දැන මෙසේ නින්දා කරව. පොළොවට ඇද කිබෙන මූල නො දැක කෙසේ ගස අඳුනන්නහු ද?

411. මම තොපටත් වනයෙහි වෙසෙන අනෙක් වානරයන්ටත් නින්දා නො කරමි. තොප වැන්නවුන් ආරාමරොපක ධූරයට පත් කළ විශ්වසෙන රජතුමා මැ නින්දා කටයුතු වෙයි.

8. ආරාමද්‍රූෂක ජාතක යි.

412. වර්ණවත් වූ මධුරනාද ඇති දකුම්කලු වූවා හු ද, රථබසින් යුතු වූවාහු නම් මෙලොව ද පරලොව ද කිසිවක්හුහටත් ප්‍රිය නො වෙති.

413. කළුපැහැති දුර්වර්ණ වූ තලකැලැල් ඇති මේ කෙවිලිය සිලිටි බසින් බොහෝ වූ ප්‍රාණීන්ට ප්‍රිය වූවා නො දක්නෙහි ද?

414. එහෙයින් මටසිලිටි කරා ඇති වන්නේ යැ. නුවණින් පිරිසිදු කරා කරන මක්කභාණි වන්නේ යැ. උඩඟු නො වන්නේ යැ. ඔහුගේ මධුර භාෂිතය අර්ථයත් ධර්මයත් ප්‍රකාශ කරයි.

9. සුජාත ජාතක යි.

415. සියලු නැයන් විසින් මහමුහුණු රජ කරන ලද්දේ යැ, ඉදින් නැයන් විසින් අනුදන්තාලද්දේම නම් මම වචනයක් කියමි.

416. යහළුව, අප විසින් අනුදන්තා ලද්දෙහි යැ. හේතුව හා ප්‍රවේණි ධර්මය කියව, ප්‍රඥාවත් ප්‍රඥලෝකයත් ඇති තරුණ පක්ෂීහු ඇත් මැ යි.

417. තොප හැමට සෙන් වේවා, මහමුහුණු අභිෂේක කරනු මට රිසි නො වෙයි. නො කිපියහුගේ මුහුණ බලව. කිපියේ කුමක් කරන්නේ දැයි නො දනිමි.

10. උලුකජාතක යි.

දෙවැනි පද්මවර්ග යි.

එහි උද්දනය

පද්ම ජාතක යැ, මුදුසාණි ජාතක යැ, සයුරෙහි ගැලීම කියන වූලල-පලොහන ජාතක යැ, මහායුජය ඇති මහාපණ්ඩ ජාතකය හා මූරප්ප ජාතක යැ, යළි ගොක කරන කුඤ්චිය ඇති වාතභෞසිඤ්ච ජාතක යැ, (කුඤ්චර) කකකටක ජාතක යැ, (රුකබ) ආරාමද්‍රූෂක ජාතක යැ, (බරවාච) සුජාත ජාතක යැ, උලුක ජාතක යැ යන දසය යි.

3. ආරක්ෂාවලය

- 418. ආරක්ෂකයන්¹ ඉසිනො විරරක්තපසයිනෝ², කිව්ජා කතං උදපනං කරං සමම අවාහසි³.
- 419. එසධමෙමා සිගාලානං යමපීඨා ඔහදමසෙ, පිතුපිතාමහං ධමෙමා න නං උජ්ඣාතුමරහයි.
- 420. යෙසං වො ඵදිසො ධමෙමා අධමෙමා පන කීදිසො, මා වො ධමමං අධමමං වා අඤ්ජාම කුදවනන්ති.

1. උදපානදුසකජාතකං.

- 421. යෙන මිනෙතන සංසනහා⁴ යොගසෙඛමො⁵ විභිංසති, දුඛධවජ්ඣාභවනාසස රකෙඛි අකඛිව පණ්ඩිතො.
- 422. යෙන මිනෙතන සංසග්ගා යොගසෙඛමො පවඛිඨති, කරෙය්‍යත්තසමං වුත්තිං සබ්බකිලෙමසු පණ්ඩිතො.
- 423. එථ ව්‍යග්ගා නිවක්ඛවෙහා පඵවමෙථ⁶ මහාවනං, මා වනං⁷ ජිඤ්ඤි නිව්‍යග්ගං ව්‍යග්ගා මාගෙසු නිබ්බනා⁸ති.

2. ව්‍යග්ගජාතකං.

- 424. කො භු උද්දිතහතෙතොව⁹ දුරහතොව බ්‍රාහ්මිණො, කහනතු භික්ඛං අචරි කං සඤ්ඤං උපසඛිකමි.
- 425. අහං කපිසමි¹ දුමෙමධො අනාමාසානි ආමසිං, කිං මං මොචය හඤ්ජෙන මුත්තො ගච්ඡය්‍ය පබ්බතං.
- 426. කච්ඡපා කසසපා භොනති කොණ්ඩඤ්ඤා භොනති මක්කටා, මුඤ්ඤා කසසප කොණ්ඩඤ්ඤං කතං මෙදුන්නකං තයා²ති.

3. කච්ඡජාතකං.

- 1. ආරක්ෂකයන් - මජ්ඣ.
- 2. විරරක්තං - මජ්ඣ.
- 3. අවාහසි - සීඝ්‍ර.
- 4. සංසග්ගා - සී.
- 5. යොගසෙඛමා - සී.
- 6. පඵවමෙථ - මජ්ඣ, ස්‍යා.
- 7. මා නො වනං - ස්‍යා.
- 8. විඛිඨ - ස්‍යා, උච්ඡිත - මජ්ඣ.
- 9. කපිසමි - ස්‍යා.

3. ආරණ්‍ය වර්ගය

418. යහළු ශාඛාලය, වනවැසි වූ බොහෝ කල් තපස් රක්ෂා වූ සාමීන් විසින් දුකසේ කරන ලද ලීඳ කුමට මළ මුත්‍රයෙන් දුෂණය කෙළෙහිද?

419. යම් තැනෙකැ දිය බී එහි මල මුත්‍ර කරමෝ නම් තෙල සිවලුන්ගේ දහමෙකි. පිය මුත්‍රන්ගේ දහමෙකි. එයට දෙස් නගන්නට නො සුදුස්සෙහි.

420. ඒ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් අදහම කෙබඳු වේද? තොපගේ දහමක් හෝ අදහමක් හෝ කිසි කලෙක අපි නො දක්මහ.

1. උදපාන දුසක ජාතක යි.

421. යම්බඳු පාපමිත්‍ර සංසර්ගය හේතු කොටගෙන කායචිත්ත සුඛය පිරිහේ ද, පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම ඒ පාපමිත්‍රයා විසින් අභිභවනය කළයුතු දෑ තමාගේ දෙ ඇස් මෙන් කැල මැ රැකගන්නේ යැ.

422. යම්බඳු කල්‍යාණමිත්‍රයකු සමග සංසර්ග හේතුවීන් කාය චිත්තසුඛය වැඩේද ඒ කල්‍යාණමිත්‍රයාගේ සියලු කටයුත්තෙහි පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම පැවැත්ම තමා හා සම කරන්නේ යැ.

423. එව ව්‍යාසුයෙනි, පෙරළා එව මහවනයට එළඹෙවු වගුන් රහිත වනය නො සිඳිවා ව්‍යාසුයෝ වන වීරහිත වූවාහු නො වෙත්වා.

2. ව්‍යග්‍ය ජාතක යි.

424. පිරු බක් පාත්‍රයක් ගත්තකු මෙන් (මේ) කවරෙක්ද? (කාර්තික පුජායෙහි ලදු පූර්ණ පාත්‍රයක් අතැති බමුණකු මෙන් (මේ) කවරෙක්ද? කවර පෙදෙසක පිටු සිභා හැසුරුනේද? කවර ශ්‍රද්ධාවන්තයකු කරා එළැඹියේද?

425. මම මුස් වදුරෙක්මි. ස්පර්ශ නො කටයුතු තැන් ස්පර්ශ කෙළෙමි. තෙපි මා මුදනු මැනැවි. මිදුණෙමි පර්වතයට යමි. තොපට යහපතක් වේවා!

426. ඉදිබුටෝ කාශ්‍යප ගෝත්‍රය ඇත්තෝ වෙති. වදුරෝ කොණ්ඩඤ්ඤ ගෝත්‍ර ඇත්තෝ වෙති. කාශ්‍යපය, කොණ්ඩඤ්ඤයා මුදව, කාශ්‍යප ගෝත්‍රයෙහි උපන්හු විසින් කොණ්ඩඤ්ඤ ගෝත්‍රයෙහි උපන් මොහු හා නො සම මෙමඳුන කෘත්‍යයෙක් කරන ලදී.

3. කච්ඡප ජාතක යි.

140 ජාතකපාළි-කිකතිපාතො

- 427. කායං බලාකා සිව්භී වොරි ලඛ්ඛිපිකාමහා,
ඔරං බලාකෙ ආගච්ඡ වණ්ණො මෙ වායසො සධා.
- 428. නාහං බලාකා සිව්භී අහං ලොලොසම් වායසො,
අකකා වචනං කුඤ්ඤං පසස දුනොසම් ආගතො.
- 429. පුත පාපජ්ජසි සමම සීලං හි තච තාදිසං,
න හි මානුසකා භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පකඛිනා'ති.

4. ලොලජාතකං.

- 430. කායං බලාකා රුචිරා කාකනීලසම්¹ අච්ඡති,²
වණ්ණො කාකො සධා මඤ්ඤං තසස වෙතං කුලාවකං.
- 431. නනු මං සමම ජානාසී දිජ සාමාකභොජන,
අකකා වචනං කුඤ්ඤං පසස දුනොසම් ආගතො.
- 432. පුතපාපජ්ජසි සමම සීලං හි තච තාදිසං
න හි මානුසකා³ භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පකඛිනා'ති.

5. රුචිරජාතකං.

- 433. තච සඤ්ඤා සීලඤ්ඤා විදිජාන ජනාධිප
වණ්ණො අඤ්ජනවණ්ණොන කාලිඛගසම්⁴ නිච්චගසෙ.⁵
- 434. අතකභවවා ව භවවා ව යොධ උද්දිසස ගච්ඡති,
සබ්බෙ තෙ අප්පථිකඛිප්පා⁶ පුබ්බාවරියවචො ඉදං.

- 1. නිකාසම් - සා.
- 2. මච්ඡති - සා.
- 3. මානුසිකා - මජ්.
- 4. කලිඛගසම් - මජ්.
- 5. චිච්චගසෙ - මජ්.
- 6. අප්පථිකඛිප්පා - මජ්.

427. සිළු ඇති සෙරවු මේසය මුතුන් කොට ඇති මේ කෙකිනි කවරක් ද? කෙකිත්ත මෑතට නැතිව, මාගේ මිතුරු කවුඩා වණබය.

428. මම සිළු ඇති කෙකිනි නො වෙමි. මම ලොල් වූ කවුඩෙක්මි. තොපගේ වචනය නො කළ නිසා පියාපත් සිදුනා ලද්දේම වෙමි. ගොදුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

429. යහළුව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත් වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාරසිලය එවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

4. ලොල ජාතක යි.

430. සිත්කලු වූ මේ කෙකිනි කවුඩු කැදුල්ලේ හිඳී. හෝ කවරක් ද? මාගේ මිතුරු කවුඩා නපුරුය. මේ ඔහුගේ කැදුල්ල ය.

431. සබඳිනි පක්ෂිය, බොඩහමු බුදිනාව, මා අඳුනන්නෙහි නො වේ ද? තොප කී අවවාද නො කොට පියාපත් සිදුනා ලද්දේම වෙමි. ගොදුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

432. යහළුව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත්වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාර සිලය එවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

5. රුවිර ජාතක යි.

433. මහරජාණෙනි, නුඹ වහන්සේගේ ශ්‍රද්ධාව ද ශීලය ද දන අඳුන්වන් වූ මඟුලැතු කරණ කොටගෙන කලිඟුරජු සම්පයෙහි ඇතු ගෙන එමහඬි ස්වර්ණරජතාදිය විනිමය වශයෙන් ගතූමහ.

434. කැඳබත් ආදී ආහාර අනුන්ගෙන් ලබා ජීවත් වන්නෝ ද, එසේ අනුන්ගෙන් නො ලබා ජීවත් වන්නෝ ද යන මොවුනතුරෙන් කිසිවෙක් කිසිවක් පතා කෙනතු කරා යේ නම් ඔවුන්ගේ අයැදුම් පිළිකෙව් නො කටයුතුය. මේ මවුපියන්ගේ වචනය යි.

435. දදම් වො බ්‍රාහ්මණා නාගමෙනං
රාජාරහං රාජ භොගං¹ යසසිනං,
අලඛකං හෙමජාලාභිජනං
සසාරපී ගච්ඡථ යෙන කාම'නි.

6. කුරුධමමජාතකං.

436. වසසානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි
වසිමභ සෙලසස ඉභාය රොමක,
අභවකමානා අභිනිබ්බුතභ්‍යා²
හස්තකමායනා මමණඛජා පුරෙ.

437. තෙදනි වසකඛග කීමඤ්චුසසුකා
හජනානි අඤ්ඤං ගිරිකඤ්ඤං දීජා,
න නුන මඤ්ඤනාමී මම. යථා පුරෙ
වීරසච්චුජා³ අථවා න තෙ ඉමෙ.

438. ජානාම තං න මයලසම මුලභා⁴
සොයෙව්⁵ ඤානෙත මයමභම නාඤ්ඤා,
විතඤ්ඤා තෙ අභමී. ජනෙ පද්ධං
ආජීවක තෙන තං උත්තසාමානී.

7. රොමකජාතකං.

439. කමඤ්චමභිසඤ්ඤාය⁶ ලභ්‍රවිතඤ්ඤා දුභිනො⁷,
සබ්බකාමදුභසෙසව්⁸ ඉදං දුඤ්ඤං නිතිකඛයි.

440. සිඛෙනන නිභනාමෙතං පදසා ව අධිට්ඨහ,
භීයො බාලා පකුච්ඤ්ඤානුං නො වසස පච්චෙසධකො.

441. මමෙවායං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤමෙපවං කරිසසනී,
තෙ තං තඤ්ච වධිසසනානි සා මෙ මුත්ත හවිසසනී'නි.

8. මභිසජාතකං.

1. භොගං - මඡසං.
2. අභිනිබ්බුතභ්‍යා - මඡසං. සභා.
3. වීරසච්චුජා - සභා වීරසච්චුජා - මඡසං.
4. සමුලභා - සභා මඡ. සමපමුලභා - මඡසං.
5. සෙවච - මඡසං. සභා.
6. කීමඤ්ච මභිසජාතකං - මඡසං. සභා.
7. දුභිනො - මඡසං. සභා.
8. සබ්බකාම රහසෙසව - මඡසං.

435. බමුණෙහි, රජුන්ට සුදුසු රජුන්ගේ පරිහරනයට සුදුසු පිරිවර ඇති රන්දලින් අලංකාර කළ (හෙවත් රන් අබරණින් සැරසූ) ඇත්ගොව්වන් සහිත මේ ඇත්රජු තොපට දෙමි. කැමැති මහෙකින් ගෙන යවු.

6. කුරුධමම ජාතක යි.

436. පරෙවිය, පනස් අවුරුද්දකට වැඩි කලක් ගල්ගුහාවෙහි වීසුමහ. සන්සුන් සිතැති පක්ෂීහු මා සැක නො කරන්නෝ පෙර මගේ අත්පසට එති.

437. පක්ෂිය, දැන් ඒ පක්ෂීහු කුමට කලකිරුණාහු පර්වතයෙන් අන් ගිරිකඳුරකට යෙත් ද? පෙර පරිදි මේ පක්ෂීහු මට ගරු නො කෙරෙතියි සිතමි. නැතහොත් දිගුකල් මොවුහු පිටත වැසෑ පැමිණි හෙයින් මේ ඔහු ම යයි නො හඳුනාත් ද?

438. තොප දනුමහ. අපි මුස් නො වමහ. තෙපි ඒ තවුස් මය. අපිද ඔහු මය අන්‍යයෝ නො වමහ. තොපගේ මේ සිත පක්ෂි ජනයා කෙරෙහි දුෂ්ට ය. ආච්චකය, එහෙයින් තට බිය වමහ.

7. රෝමක ජාතක යි.

439. සැහැල්ලු සිතැති ජීත්‍ර ලෝභියාගේ මේ දුක (හිංසාව) කැමැති හැමදේ දෙන ස්වාමියකු (කරන දෙයක්) සේ සිතා කවර හෙයින් ඉවසා සිටින්නෙහි ද?

440. මොහු අහින් ඇත නසව. පාදයෙන් මැඩ පියව. වළකනු-යෙක් නොවී නම් මෝඩයෝ බොහෝ කීපෙන්නාහ.

441. මෙතෙම (සෙස්සන්) මා මෙන්ය යි සිතන්නේ සෙස්සන්ට ද මෙසේ කරන්නෝය. ඔහු එහිලා ඒ වදුරා මරන්නාහ. මට ඒ පවින් මිදීම වන්නේ ය.

8. මහිය ජාතක යි.

144 ජාතකපාළි-නිකනිපාටො

442 යථා මාණවකො පඤ්ච සිගාලිං වනගොචරීං,
අස්සකාමං පච්චෙදෙනති¹ අනස්සකාමාති මඤ්ඤති
අනස්සකාමං සතප්පතං අස්සකාමොති මඤ්ඤති.

443. එවමෙව ඉධෙකච්චො පුග්ගලො හොති තාදිසො,
හිතෙහි වචනං වුක්කො පතිගණ්ඨොති² වාමතො.

444. යෙ ව ඛො නං පසංසනති භයා උක්කංසයනති ව³
තඤ්ඤි යො මඤ්ඤතෙ මිත්තං සතප්පතංව මාණවො⁴ති.

9. සතප්පතජාතකං.

445. අඤ්ඤා හි නුන මීගරාජා පුටකමමස්ස කොච්චෙද,
තථාහි පුටං දුසෙති අඤ්ඤං නුන කරිස්සති.

446. න මෙ පිතා වා මාතා වා පුටකමමස්ස කොච්චෙද⁵,
කතං කතං ඛො දුසෙම එවං ධම්මමිදං කුලං.

447. යෙසං වො එදිසො ධම්මො අධම්මො පන කීදිසො⁶,
මා වො ධම්මං අධම්මං වා අඤ්ඤාම කුදුවන⁶ති.

10. පුටදුසකජාතකං.

අරඤ්ඤවග්ගො⁶ නභිසො.

තසුඤ්ඤානං:

උදපානචරං වනඛ්‍යාගස්සකපි
සිඛිනී ව බලාකරුවීරවරො,
සුඤ්ඤාධිපරොමකදුස පුන
සතප්පතචරො පුටකමම දස්සා⁶ති.

1. පච්චෙදෙනති - මජ්ඣ. සං. 2.
2. පතිගණ්ඨොති - මජ්ඣ. සං. 3.
3. වා - මජ්ඣ. සං. 4.
4. කොච්චෙද - සං. 5.
5. කීදිසො - මජ්ඣ. 6.
6. උදපානවග්ගො - සං.

442. යම් සේ මාර්ගයෙහි මාණවක තෙම වනයෙහි හැසිරෙන වැඩ කැමැතිව කියන සිවල් දෙන අවැඩ කැමැතියකු යි සිතාද අවැඩ කැමැති කැරලා වැඩ කැමැත්තකු යි සිතාද.

443. එලෙසම මෙලොව ඇතැම් පුතුලෙක් එබඳු වේ. හිත කැමැතියන් විසින් වචනය කියන ලද්දේ නො කටයුතු කොට ගත්තේ යි.

444. යම් කෙනෙක් ඔහු බියෙන් පසසන්ද හුවා බෙණෙක්ද ඔවුන් මිතුරු යයි හේ සිතයි. කැරලාගේ බස විශ්වාස කළ මාණවයා මෙනි.

9. ආකප්‍ය ජාතක යි.

445. ඒකාන්තයෙන් මාගරාජයා මල්ගොටු සැදීමට දක්ෂ යයි හඟිමි. ඒ එසේම ය. ලා ඉ මල්ගොටු දූෂණය කරයි, හෙවත් නසයි. මනාපතර අන් මල්ගොටු කරති හඟිමි.

446. මාගේ පියා හෝ මව හෝ මල්ගොටු කිරීමට දක්ෂ නො වෙති. කළ කළ දේ නසමහ. මේ වදුරු කුලය මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

447. යම්බඳු වූ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් නො දහම කෙබඳු වේද? තොපගේ දහම හෝ අදහම කිසිකලෙකන් නො දකුමහ.

10. පුටදුසක ජාතක යි.

තෙවැනි ආරණ්‍යවර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උදපානදුසක ජාතක යැ, ව්‍යග්ග ජාතක යැ, (කපි) කච්ඡප ජාතක යැ, (සිඛිනී) ලොල ජාතක යැ, රුවිර ජාතක යැ, (සුජනාධිප) කුරුධම්ම ජාතක යැ, රොමක ජාතක යැ, යළි (දුසක) මහිස ජාතක යැ, සතප්පත ජාතක යැ, (පුටකමම) පුටදුසක ජාතක යැ යන දසය යි.

4. අබ්භනතරවග්ගො

- 448. අබ්භනතරො¹ නාම දුමො යසස දිබ්බමීදං ඵලං,
භුඤා දෙභළිනී නාරී වකකවත්තං විජායති.
- 449. තඤ්ඤො² භද්දෙ මහෙසීසි සා වාං සි පතිනො පියා,
ආභරිසසති තෙ රාජා ඉදං අබ්භනතරං ඵලං.
- 450. භතතුරුඤ්ඤො පරකකතොතො යං යානමධීගච්ඡති,
සුඤ්ඤො අත්තපරිව්වාගී ලභමානො භවාමභනති.

1. අබ්භනතරජාතකං.

- 451. සෙය්‍යංසො සෙය්‍යංසො භොති යො සෙය්‍යංචුපසෙවති,
ඵකෙන සන්ධිං කඤ්ඤාන සතං වජේඤ්ඤි අමොචධිං.
- 452. තසමා සබ්බන්තො³ ලොකෙන සන්ධිං කඤ්ඤාන ඵකකො,
පෙච්ච සග්ගං නිගච්ඡෙය්‍ය ඉදං සුඤ්ඤොඵ කාසයො⁴.
- 453. ඉදං වඤ්ඤා මහාරාජො⁵ කංසො ඛාරාණසිග්ගභො,
ධනුං තුණ්ණිකො⁶ නිකඤ්ඤා සංයමං අජක්ඛුපාගමී⁷ති.

2. සෙය්‍යංසජාතකං.

- 454. වරං වරං තං නිභනං පුරෙ වරී⁸
අසමී පදෙසෙ අභිභුය්‍ය සුකරෙ,
සොදනී ඵකො ව්‍යපගමමි⁹ ක්කායසී
බලනතු තෙ ව්‍යඤ්ඤා න චජ්ජ විජ්ජති.
- 455. ඉමො¹⁰ සුදං යනති දියොදිසං පුරෙ
භයට්ඨිකා ලෙණගච්චෙසිනො පුට්ඨ,
තෙ දනී සංගමම රසනති ඵකතො
යඤ්ඤා ධීතා දුප්පසභජ්ජ, මෙ මයා.

- 1. අබ්භනතරො - ස්‍යා.
- 2. තංසි - මජ්ඣ., කට්ඨි - ස්‍යා.
- 3. වාසි - ස්‍යා, මජ්ඣ.
- 4. ලොකෙන සබ්බන්ත - මජ්ඣ.
- 5. කාසියා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 6. ඉදං වඤ්ඤා සො රාජා - මජ්ඣ., සී.
- 7. ධනුං තුණ්ණිකො - ස්‍යා, ධනුකණ්ණිකො - මජ්ඣ.
- 8. සෙය්‍ය ජාතකං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 9. වරං - සී.
- 10. බ්‍රහ්මභවමි - මජ්ඣ., බ්‍රහ්මභවමි - ස්‍යා.
- 11. ඉමසුඤ්ඤායනති - මජ්ඣ., ස්‍යා.

4. අබහනතරවර්ගය

448. යම් අභගසෙකු එලය දිව්‍යභොජනයට සුදුසු ද අබහන්තර නමැති ඒ අභගසෙහි අභි කා දෙළ ඇති ඉතිරිය සක්විත්තකු ප්‍රසූත කරයි.

449. සොඳුර, කී අගබියෝ වෙහි ඒ තෙපි සැමියාට ප්‍රියමනාප වූවහු ය. රජතෙම කිට මේ අබහන්තර නමැති අභගසේ ගෙඩි ගෙනෙන්නෝය.

450. මාතෘ පිතෘ ස්වාමි යන ක්‍රීඩිධ ස්වාමීන්ට වැඩ පිණිස වෑයම් කරන්නාවූ ජීවිත පරිත්‍යාග කරන ඉර පුරුෂයා යම්බඳු ස්වභි සැපතකට පැමිණේ ද මම ද එය ලබන්නෙමි වෙමි.

1. අබහනතර ජාතක යි.

451. උසස් කුඹල ධර්මයන්ගෙන් හෙබියාවූ පුභුලෙක් එබඳු කුඹල ධර්මයට ආශා ඇති පුභුලකු ඇසුරු කෙරේ ද (එහෙයින්) හෙතෙම පැසැසුම් ලබන්නේ හෝ උතුම් වන්නේ හෝ වෙයි. එකකු යමග මෙන් වඩා මරණයට කැප වූ සියයක් පමණ එයින් මිදුවෙමි.

452. සියලු ලෝකවාසීන් සමග එක්ව (මෙමඡ්‍රි භාවනා වඩා) කවර හෙයින් පරලොවැ ස්වර්ග භාමි නොවන්නේද? කසි රට වැසියෙහි, මෙය අසව.

453. බරණැස් නගරයේ වෙසෙන කංස නමැති මහරජ තෙමේ මෙවදන් කියා දුන්න හා හියවුර හැරපියා ශීලසංයමයට පැමිණියේ ය.

2. සෙය්‍යංස ජාතක යි.

454. ව්‍යාසුය තෝ පෙඳ මේ පෙදෙසේ සියලු හුරන් මැඩ ගෙන (හුරන් කෙරෙහි) උතුම් හුරන් මරමින් හැසිරුනෙහි ය. දන් තෝ තනිව බැහැරවැ සිතමින් සිටින්නෙහි ය. ව්‍යාසුය අද තාගේ කායගක්කිය නැත්තේ ද?

455. මේ හුරෝ පෙඳ හයින් පිඩිත වැ රැකෙන තැන් සොයන්නෝ වෙන් වෙන්වැ දිශාවෙන් දිශාවට යති. දන් ඔහු එක් රැස්වැ එක්වලා නාද කෙරෙහි. යම් තැනෙක සිටියා වූ මොහු අද මා විසින් මැඩලිය නො හැකියෝ යි.

456. නමඤ්ච සඛ්ඛානං සමාගතානං
දීඨවා සයං සඛ්ඛං වදමි අඛුතං,
ව්‍යග්ඝං මිභා යඤ්ච ජිනිංසු දධිතො
සාමඝ්ඛියා දයංබලෙසු මුච්චුරෙති.

3. වඩ්ඪකීසුකරජාතකං.

457. යං උසසුකා සඛ්ඛරනති අලකඛිකා ඛහුං ධනං,
සිප්පවනොසා අසිප්ප ව ලකඛිවා තානි භුඤ්ජති.

458. සඛ්ඛඤ්ච කතපුඤ්ඤස්ස අතිවච්චෙඤ්ඤව¹ පාණිනො,
උප්පජ්ජනති ඛහු භොගා අප්පනායතනෙසුපි².

459. කුතකුචමණ්ණො³ දණ්ඩා වීරො ව පුඤ්ඤලකඛිණා,
උප්පජ්ජනති අපාපස්ස කතපුඤ්ඤස්ස ජහ්ඤානො⁴ති.

4. සිරිජාතකං.

460. දරියා⁴ සතතවස්සානි නිංසමඤ්ඤා වසාමසෙ,
හඤ්ඤාම⁵ මණිනො ආභං ඉති නො මනනිතං අහු.

461. යාව⁶ යාව නිසංසාම භිරොසා වොදයතෙ මණි,
ඉදඤ්ඤද්දති⁷ පුච්ඡාම කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.

462. අයං මණි වෙච්චරියො අකාචො විමලො සුභො⁸,
නාස්ස සකකා සිරිං ගහභුං අප්පකමථ සුකරා⁹ති.

5. මණිසුකරජාතකං.

1. අතිමම ඤ්ඤව අතිවච්චෙඤ්ඤව - සි.
2. අපිනායතනෙසුපි - මජ්ඣං.
3. කුතකුචො - මජ්ඣං. ස්‍යා.
4. දරියා - මජ්ඣං.
5. හඤ්ඤාම - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. යාවතා මණිං සංසාම - මජ්ඣං, යාවතා මණි සංසාම - ස්‍යා.
7. චාභමණ්ණෙව පුච්ඡාම - සි.
8. අකාචො විමලො සුභො - මජ්ඣං.
9. මණිසංසජාතකං - මජ්ඣං.

456. රැස් වූ හුරු සමූහයාට නමස්කාර වේවා! අද්භූත වූ මිතුරු බවක් කෙමේ දැකූ කියමි. යම් තැනෙකලා දළැනි හුරෝ ව්‍යාඝ්‍රයා දිනු ද, දළ බල කොට ඇති හුරන්ගේ සමගි බලය නිසා සතුරා මැඩ මරණයෙන් මිදුණාහ.

3. වඩවකීසුකර ජාතක යි.

457. හස්ති ශිල්පාදි උගත් ශිල්ප ඇත්තා වූ ද ශිල්ප නැත්තා වූ ද ධන රැස්කිරීමේ මහත් වැයම ඇති පින් නැති ජනයෝ බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙද්ද පින් ඇත්තේ ම ඒ ධනය අනුභව කෙරේ.

458. හැමතන්හි ම කළ පින් ඇතියාහට අන්‍ය ප්‍රාණින් අහිභවා අන්‍යායතනයෙහි දු බොහෝ වූ හෝගයෝ උපදිත්.

459. අලාමක වූ කළ පින් ඇති සත්වයනට ශ්‍රීමත් වූ කුකුළෝ ද මාණික්‍යයෝ ද ආරක්ෂායජ්වි ද පුණ්‍යලක්ෂණ ස්ත්‍රීහු ද උපදනාහු යි.

4. සිරි ජාතක යි.

460. තිහක් පමණ දෙනා සත් අවුරුද්දක් මැණික් ගුහාවෙහි විසුමහ. මාණික්‍යයේ දීප්තිය වනසමහයි, අප විසින් මන්ත්‍රණය කරන ලද්දේ වී.

461. මැණික යම් තාක් ගටමෝ ද බෙහෙවින් නිර්මල වෙයි. බවුණ තොප ම විවාරමහ. මේ කරුණෙහිලා කුමක් කටයුතු දැයි ඔබ සිතන්නෙහි ද?

462. මේ මැණික වෙරළමිණෙක කර්කශ නො වෙයි. නිම්ලය සුඤ්ජරය. මෙහි සිරිය නසන්නට නො පිළිවන සුකරයෙහි ඉවත යවයි කී ය.

5. මණිසුකර ජාතක යි.

150 ජාතකපාළි-කිකතිපාතො

463. මා සාලුකසස පිහඬි¹ ආතුරතතානි² භුඤ්ජති,
අපොසසුඤ්ඤකා භුසං ඛාදු එතං දීසායුලකඛණං.

464. ඉදුනි යො ඉධාගතඤ්ඤා අනිථී යුක්ඛසෙවකො,
අප දකඛපි සාලුකං සයනං මුසලුකතරං.

465. චිකත්තං³ සුකරං දිසවා සයනං මුසලුකතරං,
ජරඤ්චා⁴ චීචිනෙතසුං වරභොකං භුසාමිවා⁵ති.

6. සාලුකජාතකං.

466. නානුමමකො නාපියුනො නානචො⁶ නාකුතුහලො,
මුලෙහසු ලහණෙ ලාභං එසා තෙ අනුසාසනී.

467. ධිරස්ථු තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණං,
යා වුක්ඛි චිතිපාතෙන අධිමච්චරියාය වා⁷.

468. අපි වෙ පක්ඛමාදය අනාභාරො පරිබ්බපෙ,
එසාව ජීවිකා සෙයො යා වාධමෙමන එසනා⁸ති.

7. ලාභගරභජාතකං⁹.

469. අඤ්ජනති මචජා අධිකං සහසසං
න යො අඤ්චී යො ඉමං සදුභෙයා,
මයහඤ්ඤා අයුඤ්ඤා ඉධ සත මාසා
අහමපි තං මචජුඤ්ඤා⁹ කිණෙයානති.

470. මචජානං භොජනං දඤ්චා මම දකඛණමාදිසිං,
තං දකඛණං සරනියා කතං අපචිතිං තයා.

1. පිහඬි - පිඹු.
2. ආතුරතතානි - සී., මජ්ඣ.
3. චිකත්තං - පී. සා.
4. ජරඤ්චා වා චිනෙතසුං - පී. ජරඤ්චා අචිනෙතසුං - සා.
5. භුසාමි - මජ්ඣ.
6. අධිමච්චරියෙත වා - පී. මජ්ඣ.
7. ලාභගරභීත - සා.
8. මචජනං - මජ්ඣ., සා.
9. මද්දි - මජ්ඣ.

463. සාලක නම් සුකරයාගේ ස්වභාවය නහමක් පතව, සාලකයා මරණ භෝජනය අනුභව කරයි. උහුගේ අහරට උත්සාහ නොකොට බොල් මුසු පිදුරු කව, මේ දීර්ඝායු ලබන්නට හේතුයි.

464. දැන් සේවකයන්ගෙන් යුක්ත වූ ඒ වෛවාහික ආගන්තුක පුරුෂ තෙම මෙහි අවුදින් සිටියේ යි. අනතුරුව මොහොල් බඳු උඩුතොල ඇති මරණ පිණිස භෝතා වූ සාලක නම් සුකරයා දක්නෙහි.

465. මොහොලක් වැනි උඩුතොල ඇති ව වැතිර සිටුනා කපාලු සුකරයා දක දොන්නු අපගේ රඹු (පිදුරු) ම උතුමැ යි සිතුව.

6. සාලක ජාතක යි.

466. උමතු නො වූයේ කේලාම් නො කියනුයේ නො නටනුයේ කුහුල්කතා නැත්තේ මෝඩයන් සම්පයේ ලාභ නො ලබයි. මේ තට අපගේ ලාභානුශාසනා යි.

467. බමුණ යශස්ලාභයට ද ධනලාභයට ද තමා නැසෙන පරිදි අධම්මයඤායෙන් වන ජීවිකා වෘත්තියෙක් වේ නම් ඊටද නින්ද වේවා!

468. අධාර්මික සෙවුමෙන් දිවි පවත්වනුවාට වඩා අභාරික වැ හෙවත් පැවිදිව පාත්‍රයක් ගෙන සිභා ලද අහරෙන් පවත්වන මේ දිවිපැවැත්ම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

7. ලාභගරභ ජාතක යි.

469. මත්සායෝ (මසුරන්) දහසකට වඩා අහිතී යන්න අදහන්නෙක් නැත. මෙහි මට ද මාසක සතක් ඇත. මම ද ඒ මාළු වැළ මිල දී ගනිමි.

470. මසුන්ට කෑම දී මට පින් අනුමෝදන් කෙළේ ය. තා අනුමෝදන් කළ ඒ පින් සිහි කරන මා විසින් තොපගේ ධනය රක්තා ලදි.

471. පද්ධවිකතසස න එති හොති
න වාපි නං දෙවතා පුපයනති,
යො භාතරං පෙත්තකං සාපතෙයාං
අවඤ්චි දුක්ඛතකමමකාරි'ති.¹

8. මච්ඡදනජාතකං.

472. නානාවජ්ඣද්දා මහාරාජ එකාගාරෙ වසාමසෙ,
අභං ගාමවරං ඉවෙජ ට්‍රාහමණී ව ගවං සතං.

473. ජනෙතා වා ආජඤ්ඤරථං කඤ්ඤා ව මණිකුණ්ඩලං
යා වෙසා පුණණිකා ජමමි උදුක්ඛලං² අභිකඛති.

474. ට්‍රාහමණසස ගාමවරං දෙථ ට්‍රාහමණියා ගවං සතං,
පුත්තසස ආජඤ්ඤරථං කඤ්ඤා මණිකුණ්ඩලං
යඤ්ඤතං පුණණිකං ජමමි පටියාදෙථ උදුක්ඛල'නති.

9. නානාවජ්ඣජාතකං.

475. සීලං කීරෙව කල්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුක්‍රමං,
පසස සොරවිසො නාගො සීලවාති න භඤ්ඤති.

476. සොභං සීලං සමාදිසසං ලොකෙ අනුමතං සිවං,
අරියවුක්ඛි' සමාවාරො යෙන වුවවති සීලවා.

477. ඤාතිනඤ්ච පියො හොති මිත්තෙසු ව විරොචති,
කායසස හෙද සුගතිං උපපජ්ජති³ සීලවාති.

10. සීලවීමංසජාතකං.

අබ්‍යන්තරවග්ගො චතුස්ථො.

කසුද්දනා:

දුමකංසවරුත්තම ඛ්‍යඤාමීගා
මණියො මණි සාලුකමච්චයනො,
අනුසාසනියොපි ව මච්චවරො
මණිකුණ්ඩලකෙන කීරෙන දසාති

1. දුක්ඛව කමමකාරිති - මජ්ඣං සුඛං.
2. මච්ඡදන ජාතකං - මජ්ඣං සුඛං.
3. නානාවජ්ඣ, නානාවජ්ඣ - මජ්ඣං.
4. පුත්තසස - මජ්ඣං සුඛං.
5. පුණණිකජමමි - මජ්ඣං පුණණිකා ජමමි - සුඛං.
6. උදුක්ඛලෙති කඛති.
7. අරියවුක්ඛ - සුඛං.
8. උපපජ්ජති - සුඛං.

471. දුෂ්චරිත ඇතිවීමට දෙලොව දියුණුව සිදු නො වේ. අධිකම කරන්තෙක් පියා සතු වස්තුව සොහොයුරාට වැඩෙන කෙළේ ද දෙවියෝ ඔහු නො පුදත්.

8. මව්පුද්දන ජාතකයි.

472. මහරජ, වෙන වෙන රිසි ඇති අපි එකගෙයි වසමහ. මම ගම්වරයක් කැමැත්තෙමි. බැමිණි ගවයන් සියයක් කැමැත්තී ය.

473. ජනන මාණවක ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද, ලේලි මිණිකොටොලක් ද, පුණ්ණිකා නම් මිටි තොමෝ කුලුමොහොල් සහිත වනක් ද කැමැතී ය.

474. බමුණාට ගම්වරයක් ද බැමිණියට ගවයන් සියයක් ද ජත්‍ර නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍රයාහට ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද ලේලියට මිණිකොටොලක් ද හීන වූ මේ පූර්ණිකා දූසියට වනක් මොහොලක් ද පිළියෙළ කොට දෙවූ.

9. නානාවජන්ද ජාතකයි.

475. ආචාර සිලය ම හොබනේ ල, සිලය ලෝකයේ අනුත්තර ය, බලව දරුණු වීෂ ඇති නයා පවා සිල්වතැයි හිංසා කරනු නො ලැබේ.

476. සිල්වතා යම් සිලයක් නිසා ආර්ය පැවැතුම් ඇත්තේ යයි කියනු ලැබේ ද, ලොවැ නිර්භය තත්වයෙකැ යි දන්නා ලද ද එබඳු සිලය මම සමාදන් වෙමි.

477. සිල්වතා නැයන්ට ප්‍රිය වෙයි. මිතුරන් අතරේ ද බබළයි. මරණින් මතු දෙවලොවැ උපදී.

10. සිලවීමංස ජාතකයි.

සතරවැනි අබ්‍යන්තර වර්ගයි.

එහි උද්දනය:

(දුම) අබ්‍යන්තර ජාතකයැ, උතුම් වූ සෙයාංස ජාතක යැ, ව්‍යග්‍රයා නැසූ වඩ්ඪකීපුකර ජාතක යැ, (මණි) සිරි ජාතක යැ, මණිපුකර ජාතක යැ, සාලුක ජාතක යැ, (අනුසාසනී) ලාභගරහ ජාතක යැ, මව්පුද්දන ජාතක යැ, (මණිකුණ්ඩල) නානාවජන්ද ජාතක යැ (කීරෙන) සිලං කීර යනාදී වූ සිලවීමංස ජාතක යැ යන මෙයින් දසය වේ.

5. කුමභවගෝෂා

- 478. සබ්බකාමදදං කුමභං කුටං¹ ලද්ධාන ධුක්ඛකො,
යාව සො² අනුපාලෙති තාව සො සුඛමෙධති.
- 479. යදු මනො ව දිනො ව පමාදු කුමභමධිති,
නතො නගො ව පොඤ්චා ව පච්ඡා බාලො විභඤ්ඤති.
- 480. එවමෙව සො ධනං ලද්ධා අමනො පරිභුඤ්ඤති,
පච්ඡා තපති දුමමධො කුටං භිනොච ධුක්ඛකො'ති.

1. හදුසටජාතකං.

- 481. බාරාණසං⁴ මහාරාජ කාකරාජා නිවාසිකො⁵,
අභිතිසා සහසෙසභි සුපනො පරිවාරිතො.
- 482. තස්ස දුභළිති භරියා සුඵසා මච්ඡමිච්ඡති,⁶
රඤ්ඤො මහානසෙ පකකං පච්චගසං රාජගොජනං.
- 483. තෙසාහං පභිතො දුතො රඤ්ඤො වමභි ඉධාගතො,
හතකු අපචිතිං කුමමි නාසායමකරං වණනති.

2. සුපතජාතකං.

- 484. ඵුට්ඨස්ස මෙ අඤ්ඤතරෙන ව්‍යාධිනා
රොගෙන බාලහං දුබ්බස්ස රුජ්ජතො,
පරිසුඤ්ඤති ඛිපපමිදං කලෙඛරං
සුපඵං යථා පංසුනි ආතපෙ කතං.
- 485. අජඤ්ඤං ජඤ්ඤසඛ්ඛාතං අසුචිං සුචිසමමතං,
නානාකුණපරිපුරං ජඤ්ඤරූපං අපසස්සතො.
- 486. ධිරස්ත්‍රි තං ආතුරං පුතිකායං
පෙඤ්චිකං අසුචිං බ්‍යාධිධමමං,
යත්ථපමනො අධිමුච්ඡිකා පජා
ගාපෙනති මග්ගං සුගතූපපතියා'ති.

3. කායච්ච්ඡන්දජාතකං.

1. කුට - භි. ස්‍යා.
 2. නං - මජ්ඣං.
 3. සුරාසටජාතකං - මජ්ඣං හදුසටභෙදක ජාතකං - ස්‍යා.
 4. බාරාණසං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. නිවාසිකො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 6. සුඵසා හකඛකු මච්ඡති - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5. කුම්භ වර්ගය

478. සියලු වස්තු කාමයන් දීමට සමත් කළය ලැබ දුර්තයා යමතාක් කල් රකී ද ඒතාක් සුව වඩා.

479. යම් කලෙක සුරාමදයෙන් මත් වූයේ උඩඟු වූයේ සැලැකිලි රහිත වූයේ කළය බිත්දේ ද? ඉක්බිති නග්න වූ කඩමාලු හැන්ද වූ මුඛයා පසුව වැනැයේද.

480. එපරිදි යමෙක් ධනය ලැබූ පමණ නොදැනූ පරිභෝග කෙරේ ද ඒ අනුවණයා හදුසටය බිඳ ගත් දුර්තයා සේ පසුව තැවේ.

1. හදුසට ජාතකයි.

481. මහරජ බරණැස්නුවර නිවැසි අසුදහසක් පමණ කවුඩුවන් පිරිවරා ගත් සුපත්ත නමැති කවුඩු රජෙක් ඇත.

482. ඔහට දෙළඳුක් ඇති සුඵඤ්ඤා නම් බිරිඳ රජුගේ මුළුතැන් ගෙයි පිසූ අළුත් වූ නොහොත් වෙන වෙන මහඇඟි වූ රාජ භොජනය අනුභව කරන්නට කැමැත්තී ය.

483. මම ඔවුන්ගේ දුකියෙක්මි. රජතුමා විසින් මෙහෙයවන ලද්දේම මෙහි ආයෙමි, සිය සැමියාට සත්කාර කෙරෙමි, එහෙයින් මේවඩන්නාගේ නාසයෙහි වණය කෙළෙමි.

2. සුපත්ත ජාතකයි.

484. එක්තරා රොගයෙකින් දැඩි වූ පහරනලද එහෙයින් ම දුකිත වූ පෙළන ලද මාගේ මේ සිරුර අභි පහරන වැල්ලෙහි ලූ මලක් මෙන් වහා විශැළේ.

485. මනාප නොවූ (බාලයන් විසින්) මනාප යැයි සංඛ්‍යාවට ගිය අපවිත්‍ර වූ පවිත්‍ර යැයි සම්මත වූ කේශාදී නොයෙක් කුණපයෙන් පිරිපුන් මේ සිරුර නුවණින් නො දක්නාහට මනාප ස්වරූපයෙන් වැටහෙන්නේ ය.

486. යම් ශරීරයෙකිහි (ක්ලෙශමූර්ජායෙන්) අතිශයින් මුසපත් වූ ප්‍රජාවෝ සුගතියෙහි උපතට මහ පිරිහෙළක් ද, එසේ වූ නිති ගිලන් වූ පිළිකුල් කටයුතු වූ අපවිත්‍ර වූ ව්‍යාධිසම්භාවය ඇති මේ කුණකයට නින්ද වේවා!

3. කායවිච්ඡන්ද ජාතකයි.

156 ජාතකපාළි-කිකනිපාතො

487. කොයං බිඤ්ඤාසරො වග්ග පවදනානාමුක්ඛමො,
අච්චුතො ජමුඛසාධාය මොරච්ඡාපොච කුජති.

488. කුලපුතොච ජානාති කුලපුතො පසංසිකුං,
ව්‍යග්ගච්ඡාපසරීච්ඡෙණ්ණා¹ භුඤ්ඤ සමම දදම් තෙ.

489. විරසසං වත පසසාම් මුසාවාදී සමාගතෙ,
වනාදං කුණපාදඤ්ච අඤ්ඤමඤ්ඤං පසංසතෙ'ති.

4. ජමුඛබාදකජාතකං.

490. උසහමසෙව තෙ ඛජෙධා සිහමෙසෙව විජමහිතං,
මීගරජ නමොත්තාසුඤ්ච අපි කිඤ්චි ලභාමසෙ.

491. කුලපුතොච² ජානාති කුලපුතො පසංසිකුං,
මගුරගීච්චසධ්මාස ඉතො පරියාහි වායස.

492. මීගානං කොසුකො³ අනෙතා පකඛිනං පන වායසො,
ඵරණ්ණො අනෙතා රුකඛානං තයො අනෙතා සමාගතා'ති.

5. අනතජාතකං.

493. කොනායං⁴ ලොණතොයසම්. සමනා පරිධාවති,
මච්ච මකරෙ ව වාරෙති උමීසු⁵ ව විහඤ්ඤති.

494. අනතපායී සකුණො අනිතොති දිසාසුතො,
සමුද්දං පාතුම්ච්ඡාම් සාගරං සරිතං පතිං.

495. ස්වායං භායති චෙච පුරතෙ ව මහොදධි,
නාසිස නායති පිතනො⁶ අපෙයොසා කිර සාගරො'ති.

6. සමුද්දජාතකං.

1. බ්‍රහ්මචර්යාසි සරීරවණ්ණො මජ්ඣං. ව්‍යග්ගච්ඡාප සද්ධවණ්ණ - සතා.
2. කුලපුතො පජානාති - මජ්ඣං, සතා.
3. සිඛාලො - මජ්ඣං. කොසුකො - සතා.
4. කොනවායං - සතා.
5. උමීසු - මජ්ඣං. උමීසු - සී.
6. පිතනො - මජ්ඣං.

487. බිත්දු (පිඬු වූ) ස්වර ඇතියේ මධුර නාද ඇතියේ හඬන්නවුන් අතුරෙන් උතුම් වූයේ ජම්බු අත්තක හිඳ මොනර පැටියකු සේ නාද කරන්නේ කවරෙක් ද?

488. කුලපුතූන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. වග පොව්වකු සමාන පැහැයෙන් යුත් මිතුර තෙපි (දඹ) අනුභව කරන්න. තොපට දෙමි.

489. බොරු කියන, හමු වූ කලා ඔවුනොවුන් පසසාගන්නා වූ වචනය කන්නා වූ කවුඩා ද මළකුණු කන හිවලා ද බොහෝ කලෙකින් දකිමි.

4. ජම්බුබාදක ජාතක යි.

490. තොපගේ කඳු වෘක්භරාජයකුගේ වැන්න, විජෘම්භණය සිංහයකුගේ මෙනි. මෘගරාජය තොපට නමස්කාර වෙවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවි.

491. කුලපුතූන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. මොනරකු ගේ ගෙල බදු ගෙලැකි කවුඩාණෙනි මෙහි එන්න.

492. මෘගයන් අතුරෙන් හිවලා හීන යැ, පක්ෂීන් අතුරෙන් කවුඩා හීන යැ, වෘක්භයන් අතුරෙන් එරඬුගස හීන යැ. හීනයෝ තිදෙනෙක් එක්වූහ.

5. අන්ත ජාතක යි.

493. ලවණජලයෙහි භාත්පසැ දුවයි. මාලුවන් හා මෝරුන් වළකයි. රලෙහි ද ගැටේ. මේ කවරෙක් ද?

494. ගංගාවන්ට ස්වාමීවූ මුහුදු බොන්නට රිස්සෙමි. එහෙයින් අනන්තපායී පක්ෂියා වෙමි. සපුරන්නට නො හැකි ආශාවෙන් යුත් හෙයින් අතෘප්ත යයි දිශාවන්හි ප්‍රසිද්ධ වෙමි.

495. මේ සාගරය දිය බස්නා වේලායෙහි බසී. වැඩෙන වේලායෙහි පිරෙයි. සාගරය බිමෙන් අඩු නො වේ. එහෙයින් සයුර අපෙය (කෂයකොට පානය කළ නො හැකි) වේ.

6. සමුද්ද ජාතක යි.

158 ජාතකපාළි-නිකායපාඨ

- 496. උළුම් වසනුණු වෙමාන¹ පතනාන විහබ්බම,
වජ්ජාසි වො තං වාමුරුං වීරං වො සා කර්ඝසති.
- 497. ඉදං වො සා න ජානාති අසිං සත්ඤ්ඤා ඔධ්ධිතං,
සා වජ්ජාසි කාහති කොධං තං මෙ තපති නො ඉධ².
- 498. එස උපපලයනනාහො නිකම්බුසසිසකෝ කතං,
කාසිකඤ්ඤා මුද්දං වජ්ජං තපොතු³ ධනකාමිකා⁴ති⁵.

7. කාමවිලාපජාතකං.

- 499. උදුම්බරා විමෙ පකකා නිග්‍රොධා ව කපිස්තා,
එහි නිකම්බ⁶ භුඤ්ජසු කිං ජිහවජාය මියසි.
- 500. එවං යො සුභිතො භොති යො වඤ්ඤාමපවායති,⁷
යථාහමජජ සුභිතො දුමපකකානිමාසිතො.
- 501. යං වනෙජො වනෙජස්ස වඤ්ඤායා කපිතො කපි,
දහරොපි⁸ තං න සද්ධොයා න හි ජිහෙණ්ණ ජරාකපි⁹ති.

8. උදුම්බරජාතකං.

- 502. පුරෙ තුවං සීලවතං සකාසෙ
ඔක්කන්දිකං¹⁰ කීලසි අසසමඤ්ඤි,
කරොහරෙ මක්කවීයානි මක්කව
න තං මයං සීලවතං රමාම.
- 503. සුතා හි මඤ්ඤං පරමා විසුඤ්ඤි
කොමායපුත්තස්ස¹¹ බහුසුත්තස්ස,
මාදන්ති මං මඤ්ඤි තුවං යථා පුරෙ
ක්ඛානානුසුත්තා¹¹ විහරාම ආවුසො.

1. වෙහන - මජ්ඣං.
 2. ඉදං - මජ්ඣං.
 3. නිකම්බුසසිසකො හිතං - මජ්ඣං නිකම්බුසසිසකො - සා.
 4. තපොතු - සී. මජ්ඣං සා.
 5. ධනිකා පියා - මජ්ඣං.
 6. නිකම්බම - මජ්ඣං.
 7. යො වුඤ්ඤාමපවායති - මජ්ඣං සා.
 8. දහරො කපි සද්ධොයා - මජ්ඣං.
 9. ඔක්කන්දිකං - මජ්ඣං.
 10. කොමාරීය පුත්තස්ස - සා, කොමාරපුත්තස්ස - මජ්ඣං.
 11. ක්ඛානා නිසුත්තා - සී.

496. උස තන්හි පියාඹන්තා වූ පක්ෂිය, පියාපත් යාන කොට ඇති පක්ෂිය, තා කෙසෙල් කඳක් වැනි මනා කලවා ඇති තැනැත්තියට මා උලා උන්බව කියව. ඇය බොහෝ කලෙකැ සිට සිහි කෙරේ.

497. කඩුවට හා තෙබට සමාන වූ හුලා නගනා ලද බව මි තොමෝ නො දනී. වණබ වූ ඇය මට ක්‍රොධ කරයි. ඇගේ කොපය මා තවයි. උල ඇති දුක මා නො තවයි.

498. හිස්දෙඳ තැබූ උපුලක් සමාන මේ සන්තානය ද රන් නිකෙකින් කළ මුද්ද ද කසි වස්ත්‍ර යුග්මය ද ඇත. වස්තුව රිසි මාගේ ප්‍රියාව මෙයින් තෘප්තිමත් වේවා.

7. කාමවිලාප ජාතක යි.

499. විලිකුන් පල ඇති දිමුල්, නුග, ගිවුලු යන මේ ගස් පල බරින් නැමී ඇත. තෝ ද ගොස් අනුභව කරව. සාහිත්තේ මියැයනුයේ කිම?

500. අද මම රුක්ඵල කා සුවපත් වීම ද එලෙස යමෙක් වැඩිමහල්ලන් පුද ද ඒ පුරුෂයා සුවපත් වේ.

501. වනයේ උපන් වදුරා වනයේ උපන් වදුරාට යම් රව්වමක් කරන්නේ ද එය තා වැනි ළදරු වදුරෙක් නො අද හන්නේ ය. ජරපත් මා වැනි මහලු වදුරෙක් නො අදහන්නේ මැ යි.

8. උදුමබර ජාතක යි.

502. කොළ වදුර, පෙර තෝ කෙළිලොල් අප හමුයෙහි පැනපැනැ, කෙළතෙහි අපගේ අසපුවෙහි දී වැදිරිමුහුණ පෙන්නීම ආදී ක්‍රීඩා කරව. වානරය ක්‍රීඩා ප්‍රකෘතික වූ තා කෙරෙහි අපි නො ඇලෙමිහ. එයට කරුණු කිම.

503. ඇවැත්නි, බහුශ්‍රැත වූ කොමායපුත්තගේ උසස් ධ්‍යාන විභූද්ධි මා විසින් අසන ලද. තෙපි පෙර පරිදි මා පිළිබඳ ව නො සිතව. ධ්‍යාන ඇති ව වසමු.

160 ජාත්‍යන්තර-නීතිපාලන

504. සචේතී සෙලසම් වචනා වර්ණ
දෙවන ව වචනා නෙව හි ත. රුහුණ,
සුනා හි තෙ සා පරමා විසුද්ධි
ආරා තුව. මකකට ක්‍රියාත්මකය.

9. කොමායපුකපාතක.

505. පරපාණරොධා ජීවනො මංස ලොභිකභොජනෝ,
වකො වතං සමාදය උපපජ්ජ උපොසථං.

506. තසං සකොභා වකඤ්ඤා අපරුපෙත්‍රපාගම්,
විතතපො අජකපකො හඤ්ඤි ලොභිකපො තපං.

507. එවමෙව ඉධෙකචෙව සමාදනසම් දුබ්බලා,
ලහුං කරොන්ති අනන්තං වකොව අජකාරණා'ති.

10. වකපාතක.

කුමභවගො පඤ්චමො.

කසුද්දනං:

වරකුමභසුපකභිච්චගො
සුච්චමතභිච්චරො වූසභො,
සරිතංපතිච්චචරාකපිනා
අථ මකකට්ඨා වකකෙන දසාති.

නීතිපාලන නීතිපාලන.

වගඤ්ඤනං:

සභිකපො පදුමො චෙව උදපානෙන තතියං,
අභනන්තරං සචභෙදං නීතිපාතමි ලබ්බකභති.

-
- 1. කොමායපුකපාතක - මජ්ඣ.
 - 2. පරපාණරොධා - භ්‍යා.
 - 3. ලොභිකා - මජ්ඣ.
 - 4. සමාදය - භි.
 - 5. විතතපො - මජ්ඣ. භි.
 - 6. අජකපකො - මජ්ඣ. භ්‍යා.

504. වානරය, ඉදින් ගල්කලායෙහි බිජ වපුරන්නාහු ද වැසි වලා ද මැනවින් වස්තේ නමුදු ඒ (අසෞත්‍රයෙහි) වපුළ බිජය නො මැ හටගන්නේ ය. (එහෙයින් ම) ඔවුන්ගේ අත්‍යුක්තම විසුද්ධි අසනලද නමුදු තෙහි ධ්‍යාන භූමියෙන් දුරු වවු.

9. කොමායපුක්ක ජාතක යි.

505. පරපණ නැසීමෙන් මස් ලේ අනුභව කොට ජීවත් වන්නා වූ වෘකයා පෙහෙවස් සමාදන් විය.

506. ගක්‍රයා ඔහුගේ චූන්‍ය දූනැ එළ වෙසින් ළඟට ආවේය. (එකෙණෙහි) තපස පහව ගියේ ලේ බොන හේ තපස බිඳගති.

507. එපරිදි මෙලොවැ ඇතැම් කෙනෙක් සමාදන් වූ සීලය රැක ගැනීමට (දුබල නොහොත්) සමත් නො වෙති. එළවා නිසා සැහැල්ලු බවට පත් වෘකයා මෙන් තමා සැහැල්ලු කෙරෙති.

10. වක ජාතක යි.

පස්වැනි කුමභවර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(වරකුමභ) හදුසට ජාතක යැ, සුප්‍යත ජාතක යැ, දූහැන් සිරි කැඳ වූ කායවිච්ඡද ජාතක යැ, (සුවිසමමත) ජමබුබාදක ජාතක යැ, සිව්ලාට පැසසු අනිත ජාතක යැ, (සරිතංපති) සමුද්ද ජාතක යැ, වණක වූ ස්ත්‍රියක් ඇති කාම වීලාප ජාතක යැ, වදුරකු දැක්වෙන උදුම්බර ජාතක යැ, වක ජාතකයෙන් දසය වේ.

තික නිපාතය නිමි.

වර්ග උද්දනය:

සඬකප්‍ය වර්ග යැ, පදුම ජාතකය ආදී වූ කොසිය වර්ග යැ, උදපාන දුසක ජාතකය ආදී කොට ඇති අරඤ්ඤ වර්ග යැ, අඛණනිකර වර්ග යැ, කුමභ වර්ගය යන පඤච වර්ගය තික නිපාතයෙහි සැරැසි සිටියේ යි.

වතු කතනිපාතො

1. විවරවගො

- 508. විවරථ¹ ඉමාසං දවාරං නගරං පවිසිතුං මයා,
අරුණරාජස්ස සිහෙන සුසිට්ඨන සුරකඛිතං නන්දියෙසනෙන².
- 509. ජයො කලිඛනානං අසඤ්ඤාසාහිනං
පරාජයො අනායො අස්සකානං,
ඉච්චිව තෙ භාසිතං බුහලචාරී
න උජ්ජභුතා විතරං භණ්ණති.
- 510. දෙවා මුසාවාදමුපාතිවත්තා
සච්චිං³ ධනං පරමං තෙසු සකක,
තං තෙ මුසාභාසිතං දෙවරාජ
කිං වා පටිච්ච මසවා මභීඤ.
- 511. නනු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භණ්ණමානො
දෙවා න ඉස්සභති පුරිසපරකකමසස,
දමො සමාධි මනසො අදෙජේකි⁴
අව්‍යභතා නිකච්චනඤ්ඤා කාලෙ,
දඤ්ඤා විරියං පුරිසපරකකමො ච
තෙතොව ආසි විජයො අස්සකානභති.

1. මුලලකාලිඛනපාතක..

- 512. අදෙයෙසසු දදං දනං දෙයෙසසු නපච්චිතති⁵,
ආපාසු⁶ ව්‍යසනං පනෙතා සභායං නාධිගච්චති.
- 513. නාදෙයෙසසු දදං දනං දෙයෙසසු යො පච්චිතති,
ආපාසු ව්‍යසනං පනෙතා සභායමධිගච්චති.

- 1. විවරථ ඉමාසං දවාරං නගරං පවිසිතඤ්ඤා අරුණරාජස්ස, සිහෙනසුසච්චන-සුරකඛිතං නන්දියෙසනෙන, සභා. විවරථ ඉමාසං දවාරං නගරනං පවිසිතං - මජ්ඣ.
- 2. සුසිට්ඨන-නන්දියෙසනෙන - මජ්ඣ.
- 3. සච්චිං තරං; පෙමකරානු සකක - මජ්ඣ. සච්චිං තරං පරමං කරනනු සකක - සභා.
- 4. අදෙජේකි - මජ්ඣ.
- 5. න පච්චිතති - මජ්ඣ.
- 6. ආපාසු ව්‍යසනං - මජ්ඣ.

චතුකකනිපාතය

1. විවර වර්ගය

508. මොවුන්ට නගරයට පිවිසෙන්නට දොර හරිවූ. අසසකරට අරුණ රජුගේ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයා වූ ද මැනවින් අනුශාසනා කළා වූ ද නන්දිසෙන නමැති මා විසින් මනාලෙස රැකි නගරයට (පිවිසෙන්නට)

509. දුස්සහ වූ හය ඉවසනසුලු කලිඟුරට වැසියනට ජය වෙයි. අස්සකරට වැසියන විනාශයට හා පරාජය වේ යයි තොප විසින් මෙසේ කියන ලද තපස්විය සෘජු වූවෝ බොරු නො කියත්.

510. ශක්‍රය දෙවියෝ මුසවා ඉක්ම සිටියහ. (බොරු නො කියන) ඔවුන් කෙරෙහි සත්‍යය උතුම් බන්‍ය වෙයි. දිව්‍ය රාජය, මසවය, මහෙන්ද්‍රය තොප විසින් ඒ බොරුව කුමක් හෙයින් කියන ලද ද?

511. බමුණ ඒ ඒ තැන කියනා කල්හි තොප විසින් අසන ලද නො වේ ද? දෙවියෝ පුරුෂ මෙධර්මයට ඊෂ්‍යා නො කෙරෙහි. ආත්ම දමනය ද විඤ්ඤ සමාධිය ද විඤ්ඤාගේ එකඟකම නො විසුළ බව ද සුසුඤ්ඤ අවස්ථාවෙහි ඉදිරියට යාම ද දැඩි උත්සාහය ද වියඝය ද (යන මේ) හෙතුන් නිසා අසසකරට වාසින්ට ජය අත් විය.

1. වූලකාලිංග ජාතක යි.

512. දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් දෙනුයේ දුතාර්භයන් කෙරෙහි නො දේ ද, හේ ආපදායෙහි ව්‍යසයනට පැමිණියේ ඒ පුද්ගලයා විපතට සහායයකු නො ලබයි.

513. යමෙක් දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් නො දේ ද, දුතාර්භයන් කෙරෙහි පරිත්‍යාග කෙරේ ද ඒ පුද්ගල ආපදායෙහි විපතට පැමිණියේ මිතුරකු ලබයි.

164 ජාතිකපාලි-වතුකකන්දානො

- 514. සංඥාසුගසමෙහාගව්සෙසදසසනං
අනරියධමෙමසු සදේසු නසසති,
කතඤ්ච අරියෙසු ව අඤ්ජයෙසු ව
මහපඵලං හොති අඤ්ඤපි තාදිසු.
- 515. යො පුබ්බෙ කතකල්යාණෙ අකා.ලොකෙ සුදුකකරං,
පච්ඡා කසිරා න වා කසිරා අචචනං පුජනාරඤ්ඤාති.

2. මහාඅසොරොහජාතකං.

- 516. අනුක්කරො කාමභූතෙ සමිද්ධි
භුජාන පුබ්බෙ වසී ඵකරාජා,
යොදති දුග්ගෙ නරකඤ්ඤි බිඤ්ඤා
නසපඵලෙ වණ්ණඛලං පුරාණං.
- 517. පුබ්බෙව ඛනි ව තපො ව මඤ්ඤං
සමපජිතා දබ්බසෙතා අභොසි,
තදති ලද්ධාන කච්ඡා රාජ
ජගෙ අහං වණ්ණඛලං පුරාණං.
- 518. සබ්බං කීරෙව පරිනිට්ඨිතාති
යසසුඤ්ඤා පඤ්ඤවනං ඵසඤ්ඤා,
යසො ව ලද්ධා පුරිමං උළාරං
නසපඵලෙ වණ්ණඛලං පුරාණං.
- 519. පනුජ්ජ දුග්ගෙත පුබ්බං ජනිදු
සුමෙත වා දුක්ඛමසඤ්ඤාති,
උගයත් සමනා අභිනිබ්බුතඤ්ඤා
සුමෙ ව දුග්ගෙ ව භවන්ති කුල්යාති.

3. ඵකරාජජාතකං.

520. ඉමාති මං දඤ්ඤ තාපයනති
වාචාදුරුක්කාති මනුස්සලොකෙ,
මඤ්ඤිකභක්ඛා උදකනතසෙඵ්ඵී
ආසීඵසං මං අඵසා සපනති.

- 1. අඤ්ඤපි තාදිසු - මජ්ඣ.
- 2. අනුක්කරො - මජ්ඣ.
- 3. වසී - මජ්ඣ.
- 4. දුග්ගෙත - මජ්ඣ. ඤා.
- 5. සබ්බං කීරෙවං - මජ්ඣ. සබ්බං කීරෙව - ඤා.
- 6. පඤ්ඤවනං - ස.
- 7. පුරිමං - මජ්ඣ.
- 8. සඤ්ඤා - ස.
- 9. ආසීඵසං - මජ්ඣ.

514. අනායනි ස්වභාවය ඇති කපටයන් හා එක්වීමත් එක් ව ක්‍රියා කිරීමත් (උපකාර වශයෙන් කරන දෙය) දියෙහි ඇදී ඉරක් සේ වහා නසී. කළ ගුණ දන්නා වූ සෘජු වූ ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයන්ට කළ උපකාරය සුළු වුවත් දෙලොවින් ම මහත් ප්‍රයෝජන වේ.

515. යමෙක් පෙර (උපකාර ඉල්ලන්නට පළමුව) යමකට උපකාර කෙළේ ද හේ ලොවෙහි දුෂ්කරයක් කෙළේ වෙයි. (උපකාර ලද පුභූලා පෙරලා උපකාර කළේ හෝ නො කෙළේ හෝ) උපකාර කළ පුභූලා පිදුම් ලබන්නට ඉතා සිදුසු වේ.

2. මහාඅසාපුර ජාතක යි.

516. එකරාජය, පෙර තෙපි නිරුක්තර වූ සමෘද්ධ වූ පස් කම් ගුණයන් අනුභව කොට (හෙවත් විදීමින්) විසුවහ. දැන් ඒ තෙපි නරාවළ බහාලන ලද්දහු (නමුත්) පැරැණි ගුණවත්කම හා (ධ්‍යාන) බලය නො හරනහු.

517. දඹබසෙනය, මා විසින් කැලෑ මෑ ඉවැසීම හා තපස හා පහන ලද රජකුමනි, එය දැන් ලදීන් පැරැණි ගුණවත් කම හා (ධ්‍යාන) බලය කෙසේ මම හැරපියමි ද?

518. යසැත්තාණෙනි, පැනැත්තාණෙනි, කමන්නාණෙනි, සියල්ල පෙර මෑ මා විසින් නිමවන ලද. පෙර (මම) නොලද උදර යසස හා මෙමඡ්ච්ඛානාය ලැබූ වර්ණය හා බලය නො හරින්නෙමි.

519. ඉවසන්නට නො හැකි දුක් ඉවසන රජකුමනි, දුකෙන් සුවය දුරු කොට, සුවයෙන් දුක දුරු කොට (වෙසෙන) සත් පුරුෂයෝ දෙකැන්හි නිවීමිය සත්තාන ඇතිව සුව දුක් දෙකිහි එක සමාන (කම්පා නොවන හෙයින්) වෙත්.

3. එකරාජ ජාතක යි.

520. දද්දරය, මිනිස්ලොවෙහි මැඩියන් කා උදකාන්තයෙහි (දියයට) වසන්නේ ය යන මේ නපුරු වචන මට දුක් උපදවයි. විෂ සහිත මා විෂ නැතිකල සේ (සිතා) (ගම්දැරවෝ) ආක්‍රොෂ කෙරෙති.

166 ජාතකපාළි-වතුකතනිපාතො

521. සකා රවඨා පබ්බාචිතො¹ අඤ්ඤං ජනපදං ගමනා,
මහනතං කොට්ඨං කඨිරාථ දුරුභ්භානා නිධෙතවෙ.

522. යඤ්ඤං පොසං න ජානනී ජාතියා විනයෙන වා,
න තඤ්ඤං මානං කඨිරාථ වසමඤ්ඤතකෙ ජනෙ.

523. විදෙසවාසං වසතො ජාතවෙදසමෙනපි,
බමිතබ්බං සපඤ්ඤන අපි දසසං තජජිතතති.

4. දද්දරජාතකං.

524. නඤ්ඤං ලොකෙ රහො නාම පාපකමමං පකුබ්බතො,
පසසනති වනභුතාති තං බාලො මඤ්ඤති² රහො.

525. අහං රහො න පසසාමී සුඤ්ඤං වාපි න විජ්ජති,
යඤ්ඤං අඤ්ඤං න පසසාමී අසුඤ්ඤං භොති තං මයා.

526. දුජ්ජවෙවා ව³ සුජ්ජවෙවා ව නඤ්ඤං ව සුබවච්ඡකො,
වෙජ්ජො අඤ්ඤං වෙවා ව තෙ ධම්මං ජහුමඤ්ඤකා.

527. බ්‍රාහ්මණො ව කථං ජහෙ සබ්බධම්මානපාරගු,
යො ධම්මමනුජාලෙති ධීතිමා සවච්ඡිකකමොති.

5. සීලවීම්බජාතකං.

528. කීං අණ්ඩකා ඉමෙ දෙව නිකඤ්ඤතා කංසමලලකෙ,
උපලොභිතකා වග්ග තං⁴ මෙ අසබ්බාති පුච්ඡිතො.

529. යාති පුරෙ නිං දෙවී හණ්ඩු නනාකව්‍යාසිති,
උච්ඡධනහස්සා පච්ඡිතාසි තස්සා තෙ කොලියං ඵලං.

530. උඨධ්‍යානෙත් න රමති භොගා විපප්පහතති තං,
තඤ්ඤං පච්ඡිතො යඤ්ඤං කොලං පච්ඡිතති.

1. පබ්බාචිතො - සීලු.
 2. මඤ්ඤති - සීලු.
 3. අජ්ජවෙවා ව - සීලු.
 4. මෙ මෙ තෙවං - සීලු.
 5. උඨධ්‍යානෙ - මෙහං. සීලු.

521. සිය රටින් තෙරපන ලද තැනැත්තා අන් දනව්වකට ගිය (කලා) නොමනා ලෙස කී කථා තබනු සඳහා ගබඩාවක් සාදන්නේ ය. (ඉවසන්නට හිත දියුණු කරන්නේ ය).

522. පුරුෂයා යම් තැනෙක වෙසේ ද එහි දී තමා පිළිබඳ කොරතුරු නො දක් පිරිස අතරේ වෙසෙන කලා (මෙතරම් වැදගත් මට ජනයා) බුහුමන් නො කෙරෙහි යි උඩඟු නොවන්නේ ය.

523. විදේශයෙහි වෙසෙන නුවණැති ගිනි හා සමාන (අනු භාව සම්පන්න) කෙනක වුවද දසයකුගේ තර්ජනය ද ඉවැසියයුතු ය.

4. දද්දර ජාතක යි.

524. පව් කරන්නාට ලොවැ රහසෙක් නැත. වනදෙවතාවෝ (එය) දකිත්. (එහෙයිනි.) (එහෙත්) මෝඩයා කළ පාපය රහසක් ලෙස සිතයි.

525. පව් කරන්නට යොග්‍ය රහස් තැනක් මම නො දකිමි. ජන ශුන්‍ය සරානයකුදු නැත. ජන ශුන්‍ය අනෙක් තැනක් යම් තැනෙක නො දකිමි ද එබඳු තැන ශුන්‍ය නො වේය යි මා විසින් කියන ලදී.

526. දුෂ්චල අපව්‍ය නන්ද සුඛවච්ඡ වෙසූ අද්ඛ්‍රවසීල යන ශිෂ්‍යයෝ ගැහැනුන් ලබාගන්නට තැබූ රිසිය හඵවෝ ය.

527. ඔවුන්ගෙන් පිට කෙනකු වන සිල්සපත් බමුණා ඒ ගැහැනියගේ ලැබීම කෙසේ හැරපියන්නේ ද? යමෙක් පන්සිල් දස සිල් රකිමින් ත්‍රිවිධ සුවර්තය මැනැවින් රක්නේ ද එබඳු දෙධරය සම්පන්න පුරුෂයා සීලය රකී.

5. සීලවිමංස ජාතක යි.

528. දේවයන් වහන්ස, රත්තැවියේ තබන ලද රතු පැහැයෙන් යුතු මනා පෙනුමැති මේ ගෙඩි මොනවා ද? විචාරන ලද මට කියනු මැනැව.

529. දේවිය හිසමුටු කොට කඩමාලු හැඳූ ඇකයෙහි කළ අතැති ව එකතු කළ ගෙඩි වර්ගයක් වී නම්, තිගේ කුලයට අයත් ගෙඩි ජාතිය යි මේ.

530. ලෝකුඹු නිරයේ උපන්නියක සේ (මැය), දැවෙන්නේ ය. පින් මද හෙයින් රාජසම්පත විදින්නට සිත නො ඇලේ. වෙබර කඩා එකතු කළ තැනට මැය නැවත ගෙන යවු.

531. භොනති භෙනෙ මහාරාජ ඉඤ්චපකායා¹ නාරියා,
 ඛම දෙවි සුජාතාය මාසසා² කුජකී³ රථෙසභානි.

6. සුජාතාජාතකො.

532. අවෙතනං බ්‍රාහ්මණ අසප්පුණනාං
 ජාතො අජානනාමිමං පලාසං,
 ආරඤ්චිරියො ධූවං අපමනො
 සුඛසෙයාං පුච්ඡයි කීසස භෙතු.

533. දුරෙ සුතො වෙච්ච බ්‍රහ්මා ච රුකො
 දෙසෙ ධීතො භුනනිවාසරුපො,
 තසමා නමසසාමි ඉමං පලාසං
 යෙ වෙසස් භුතා තෙ ව ධනසස භෙතු.

534. යො තෙ කරිසසාමි යථානුභාවං
 කතඤ්ඤතං බ්‍රාහ්මණ පෙකඛමානො,
 කථං හි ආගම්ම සතං සකායෙ
 මොසානි⁴ තෙ අසසු පරිඵජ්ඣිතානි.

535. යො තිසුරුකඛසස පරො⁵ පිලකඤ්ච
 පරිචාරිතො පුඛඛයඤ්ඤ උළාථො,
 තසෙඤ්ච මූලසමී නිධි නිබානො
 ආදයාදෙ ගච්ඡ තං උඤ්චරාහී⁶ති.

7. පලාසජාතකො.

536. අකරමකසනෙ කීච්චං යං ඛලං අභුච්චෙසෙ,
 මිගරාජ නමො ත්‍යජ්ච අපි කීඤ්චි ලභාමසෙ.

537. මම ලොභිතභසඛසස නිච්චං ඵසුනි කුඛඛතො,
 දනිතනිකරගතො සනොතා තං ඛභුං යච්චි⁷ ජීවසි.

538. අකතඤ්ඤමකසාරං කතසස අපච්චිකාරකං⁸,
 යසමී කතඤ්ඤතා නස්ථි නිරස්ථා තසස සෙචනා.

539. යසසා⁹ සච්ච්චිච්චිච්චිනා¹⁰ මිසකධමේමා න ලබ්බති,
 අනුසුයා¹⁰මනකකාසං සභිකං තමො අපසසමෙ¹⁰ති:

8. ජවසකුණජාතකො.

1. ඉඤ්චපකායා, ඉඤ්චපකායා - සී. මජ්ඣ.
 2. මාසු - මජ්ඣ.
 3. කුජකී - මජ්ඣ.
 4. මොසා - ස්‍යා.
 5. පුරො මිලකඤ්ච - මජ්ඣ., පරො පිලකඤ්ච - ස්‍යා.
 6. යච්චි - සී.
 7. පච්චිකාරක - මජ්ඣ., අපච්චිකාරකං - ස්‍යා. කරසසපච්චිකාරකං - සී.
 8. යසථ - ස්‍යා.
 9. සභිච්චි - මජ්ඣ.
 10. අනුසුයා - මජ්ඣ.

531. මහරජ ඉසුරුවර වූ (කලා) ඉතිරියට මෙබඳු පමා දෙස් වෙති. දේවයන් වහන්ස, සමාවන්නේ මැනවි. රජතුමනි, මේ සුජාතාවට නො කීපෙන්නේ මැනවි.

6. සුපාතා ජාතක යි.

532. බමුණ, සිත නැති නො ඇසෙන නොදන්න මෙය කැලඟසක් බව දන්නේ ය. (එහෙත්) හැමද වැයමෙන් හා සැල-කිල්ලෙන් සුවසේ නිදියේ ද යි විචාරයි. එයට හේතු කවරේ ද?

533. මේ ගස දුර දේශයන්හි ද ප්‍රසිද්ධ ය. විශාල ය. සම බීමෙක පිහිටා ඇත. දෙවියන්ට නිවාසයෙකි. එහෙයින් මේ කැලඟසේ යම් දෙවියෙක් වේ නම් ධනාඥාවෙන් නමදිමි.

534. බමුණ. කළ ගුණ දන්නා මම මගේ ගක්තිප්‍රමාණයෙන් තට උපකාර කරන්නෙමි. ඔබගේ විමසීම විසින් වාක්චන්දික ද හැමදීම ආදී කායචන්දික ද සත්පුරුෂයන් හමුවේ කෙසේ නිෂ්ඵල වේ ද?

535. නිඹීරිගසෙන් එපිට පළොල්ගස මුලා වටා සාරා යාග වශයෙන් තැන්පත් කළ නිදන්සැළි ද හිමියෙක් නැති නිධානය ද ගන්න.

7. පලාස ජාතක යි.

536. මෘගරාජය, අපට යම් තරමක බලයක් වී ද ඒ පමණින් ඔබට වැඩ කෙළෙමු. ඔබට නමස්කාර වේවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවි.

537. නිකියෙන් රුදුරුකම් කෙරෙමින් ලේ මස් කන මාගේ දත් අතරට ගොස් නො මැරී ජීවත් වීම ම තා ලද උපකාරය වේ.

538. කළගුණ නො දත් සිය කැමැත්තෙන් උපකාරයකුදු නො කරන උපකාර කළහුට ප්‍රත්‍යුපකාර නො කරන කෙනකු වේ නම්, කළ ගුණ යමකුට නො වේ නම් ඔහුගේ ආශ්‍රය නිෂ්ඵල ය.

539. යමකුගේ හමුවේ කළ ගුණයෙන් මිත්‍රධර්මය නො ලැබේ ද, (එකල) ඔහුට ඊර්ෂ්‍යා නො කොට නො දෙඩා සෙමෙන් ඔහුගෙන් ඉවත් වන්නේ ය.

8. ජවයකුණ ජාතක යි.

- 540. සබ්බමිදං¹ වරිමවතං උභො ධම්මං න පසසරෙ,
උභො පකතිසා චුතා යොවායං සජ්ඣාපයති².
යො ච ධම්මං අධියති.
- 541. සාලිත භොජනං³ භුංඤ්ඤ සුචිං මංසුපසෙවනං,
තසමා එතං න සෙවාමි ධම්මං ඉසීභි සෙවිතං.
- 542. පරිබ්බජ මහා ලොකො⁴ පවනතඤ්ඤද්දි පාණිනො,
මා⁵ තං අධිමෙමා ආචරිතො අසමා කුමහමීවාහිද.
- 543. ධිරජ්ඣි තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤ චුභමණ,
යා චුක්ඛි වීතිපාතෙන අධිමෙවරණෙන වා⁶ති.

9. ජවකජාතකං.

- 544. සසමුද්දපරියායං මභිං සාගරකුණ්ඩලං
න ඉච්ඡ සහනිජ්ජය එවං සඤ්ඤ වීජානභි.
- 545. ධිරජ්ඣි තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤ චුභමණ⁷
යා චුක්ඛි වීතිපාතෙන අධිමෙවරණෙන වා.
- 546. අපි චෙ පත්තමාදය අනාගාරො⁸ පරිබ්බජෙ,
සායෙව⁹ ජීවිකා සෙයොසා යා වාධිමෙමන එසනා.
- 547. අපි චෙ පත්තමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ අපි රජෙජන තං වරනති.

10. සයාජාතකං.

විචරවග්ගො පඨමො.

තසසුද්දනං:

විචරඤ්ඤ අදෙයාසමිද්ධවරං
අථ දදුරපාපමහාතිරහො,
අථ කොලිපලාසවරඤ්ඤ කර
වරිමං සසමුද්දවරෙන දස.

- 1. සමපදමිදං වරිමං කතං සබ්බං ඉද්දඤ්ඤ මරිකතං - සා.
- 2. මනකජ්ඣායනි-යොව මනං අධියති - සිඬු.මජ්ඣ. මනොජ්ඣාපෙති - යොව මනං අධියති - සා.
- 3. මිදනං - මජ්ඣ. සා.
- 4. චුභම - මජ්ඣ.
- 5. මා හිං අධිමෙමා ආචරිතො, මා හිං අධිමෙමා වරිතො මා හිං අධිමො අචරි - සි. සා.
- 6. ජවජාතකං - සා.
- 7. අනාගාරො - මජ්ඣ.
- 8. සා එව - සිඬු.
- 9. කලිඛිවග්ගො - මජ්ඣ.

540. අප කළ හැමදෙය ම ලාමක ය. යමෙක් ධර්මය හදාරවා ද යමෙක් ධර්මය හදාරා ද දෙදෙනා ම පැරැණි ධර්මය (සිරිත්) නො බලති. දෙදෙනා ම ප්‍රකෘති ධර්මයෙන් ගිළිහුණෝ ය.

541. තන් අයුරින් පිළියෙළ කළ පවිත්‍ර මාංසස්‍රපයන් සමග ඇල්හාලේ බත බුදිමි. එහෙයින් බුද්ධාදි උතුමන් සෙවි මෙ දහම නො සෙවිමි.

542. මෙනැනින් අන් තැනකට යව. ලෝකය විශාල ය. සෙසු සත්ත්වයෝ ද (කෑම) පිසත්. ගලක හැපි කළයක් බිඳෙන පරිදි හැසිරුණු තා අධර්මය නිසා නො නැසේවා.

543. බමුණ, ඒ යසස් ලැබීමට හා වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැනුම් පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

9. ජවක ජාතක යි.

544. දහැන්සුව සහිත පැවිද්ද හැර දමා සාගරයට කුණකලා-හරණයක් වැනි චක්‍රවාට පවිත සහිත මහපොළොව (ලබාගන්නට) නො කැමැත්තෙමි. සය්භය, මෙසේ දැනගනුව.

545. බමුණ යසස් ලැබීමට ද වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැනුම් පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

546. ගෘහ රහිත වූයෙමි පාත්‍රය ගෙන භාත්පය ගෙහි හිඤ්ඤාටනය කෙළෙමි ද, යම් බදු අධර්ම ඒෂණාවක් ඇද්ද එයට වඩා ඒ හිඤ්ඤාටනයෙන් කරන ජීවිකාව ම උතුමි.

547. ලොවැ අනිකකු නො පෙළුමින් අනභාරිකව පාත්‍රයක් ගෙන ගේ නැති ව පිඬු සිභා යන්නෙමි නම් එය රාජ්‍යයට වඩා උතුමි වේ.

10. සය්භ ජාතක යි.

පලමුවන විවර වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

දෙර විවර කරවයි කී වූලකාලිඛන ජාතක යැ, අදෛයොසු යනාදිය පැවසූ මහාඅස්සාරොහ ජාතක යැ, සමෘද්ධි කාමගුණ ඇති ඒකරාජ ජාතක යැ, යළි දද්දර ජාතක යැ, පාපකාරිභට රහස්නැති සේ කී සීලවීමංස ජාතක යැ, (කොළි) සුජාතා ජාතක යැ, පලාස ජාතක යැ, අකරමහසෙ යනාදිය කී ජවසකුණ ජාතක යැ, වරිමවත දක්වූ ජවක ජාතක යැ. (සමුද්දවර) සය්භ ජාතකයෙන් දසය වේ.

2. ප්‍රවීමන්දවගො

- 548. උවෙඩිති වොර කිං සෙයි කො අපො ප්‍රපිනෙන තෙ,
මා තං ගහෙසුං¹ රාජානො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං.
- 549. යනතු වොරං ගහෙසුනතී ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං,
කිං තප් ප්‍රවීමන්දක වනෙ ජානසු තිට්ඨතො.
- 550. න ත්වං අසසත් පානාසි මම වොරසු වනතරං,
වොරං ගහෙත්වා රාජානො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං
අපොනති තිබ්බසුලසීං තසීං මෙ සඛියතෙ මනො.
- 551. සමෙකයා සඛිතබ්බානි රකෙඛයානාගතං භයං,
අනාගතභයා ධීරො උභො ලොකෙ අවෙසබ්බිති.

1. ප්‍රවීමන්දජාතකං.

- 552. අපි කසුපමන්දියා යුවා සපති භනති වා,
සබ්බනතං ඛමතෙ ධීරො පණිතො තං තිතිකඛති.
- 553. සවෙපි සනොතා විවදනති බිපං සතඨියරෙ පුන,
බාලා පතසාව හිජ්ජනති න තෙ සමථමජ්ඣගු.
- 554. එතෙ භූයො සමායනති සතඨි තෙසං න ජීරති,
යො වාධිපතං ජානාති යො ච ජානාති දෙසනං.
- 555. එසො හි උක්ඛරිතරො භාරවාහො ධුරක්ඛරො,
යො පරෙසාධිපතානං සයං සක්ඛාතුමරහතිති.

2. කසුපමන්දියජාතකං.

- 556. යො තෙ භතෝ ච පාදෙ ච කණ්ණිතාසකුචි ඡෙද්ධි,
තසු කුජ්ඣි මහාවීර මා රඨං විනසසා ඉදං.
- 557. යො මෙ භතෝ ච පාදෙ ච කණ්ණිතාසකුචි ඡෙද්ධි,
වීරං ජීවතු යො රාජා න හි කුජ්ඣිනති මාදිසා.
- 558. අහු අකීතමඤ්ඤානං² සමණො ඛනාදීපනො,
තං ඛනාදියායෙව ධීතං කාසිරාජා අඡෙද්ධි.

1. මං ගහෙසුගු ගහෙසුං - සා.
2. අකීතමඤ්ඤානෙ - සිඵු. මජ්ඣ. සං.

2. පුච්ඡන්ද වර්ගය

548. වෛරය නැඟිටුව. කුමට වැදහෙයි ද? වැදහීමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? ගමෙහි දරුණුකම් කළ නා රජදරුවෝ අල්ලා නො ගනිත්වා.

549. ගමෙහි දරුණුකම් කළ සොරා අල්ලා ගනිති. යන යමෙක් වේ ද (එයින්) වනයෙහි ඉපද සිටිනා වූ කොහොඹ ගසට එහි ලා කුමක් වේ ද?

550. අසවිකිය, මාගේ ද සොරාගේ ද අතර (වෙනස) ඔබ නො දන්නෙහි ය. ගමේ අපරාධ කළ සොරහු රජදරුවෝ ගෙන කොහොඹ උලෙහි තබන්. මාගේ සිත එකරුණෙහි ලා සැක කෙරේ.

551. සැක කටයුත්තන් සැක කරන්නේ යැ. නො පැමිණි බිය රක්තේ යැ. අනාගත හය හේතු කොටගෙන ප්‍රාඥයා දෙලොව බලයි.

1. පුච්ඡන්ද ජාතක යි.

552. කාශ්‍යපය, ළදරුවා ළදරු බව නිසා බැණීම හෝ පහර දීම හෝ කෙරෙයි. ඒ සියල්ල තුවණැත්තා ඉවසයි. පණ්ඩිතයා එය කමා කෙරෙයි.

553. ඉදින් (වනාහි) සත්පුරුෂයෝ විවාද කෙරෙත් නමුදු, වහා එකතු වෙති. නැවත බාලයෝ (මැටි) පාත්‍ර මෙන් බිඳෙති. ඔවුහු සන්තිදීමට නො පැමිණෙත්.

554. යමෙක් තමා මැඩගෙන උපන් දොෂය දැනී ද, යමෙක් වරද දෙසීම පිළිගන්නා සේ දැනී. මොවුහු නැවත එකතු වෙති. ඔවුන්ගේ මිතුරුකම නො නැසේ.

555. යමෙක් දෝෂයෙන් දූෂිත වූ මෙරමාගේ සන්ධානය කරන්නට (සමගි කරන්නට) තෙමේ සුදුසු වේ ද මෙතෙම වනාහි උත්තරීතර වෙයි. භාරොද්වහනය කරන්නේ ද වේ. ධූරන්ධර ද වෙයි.

2. කසපමන්දිය ජාතක යි.

556. මහාවීරයාණෙනි, යමෙක් ඔබගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පී ද ඔහුට කිපෙන්නේ මැනැවි. මේ රට විනාස නො කරව.

557. යමෙක් මගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පීද ඒ රජ සැර-දේවා! මා වැන්නෝ නො කිපෙත්.

558. අතීත කාලයේ ඉවැසීමේ අගය ප්‍රකාශ කරන ශ්‍රමණයෙක් විය. ඉවැසීමේ ම පිහිටි ඔහු කසි රජ ඡේදනය කරවී.

559. කසස කම්මසස එරුසසස විපාතො කටුතො අහු,
 යං කාසිරාජා වෙදෙසි නිරයමි සමපපිතො'ති.

3. ඛනතිවාදිජාතකං.

- 560. දුජ්ජිවිතං අජ්ජිමිතං යෙ සනො න දදමිසෙ,
 විජ්ජමානෙසු භොගෙසු දීපං නාකමිත අත්තනො.
- 561. සට්ඨි වසසසහසසාති පරිපුණ්ණති සබ්බසො,
 නිරයෙ පච්චමානානං කද අනො හවිසසති.
- 562. නත්ථි අනො කුතො අනො න අනො පතිදිසසති,
 තද හි පකතං පාපං මමං¹ තුඤ්ඤා මාරිසා².
- 563. සොහං³ නුන ඉතො ගන්තවා යොතිං ලඛාන මානුසිං,
 වදංඤ්ඤ සීලසමපනෙසු කාභාථී කුසලං බහු'න්ති.

4. ලොහකුම්භිජාතකං.

- 564. එරුසා වන තෙ වාචා මංසං යාවනතො අසි,
 කීලොමසදිසි වාචා කීලොමං සම්ම දදමි තෙ.
- 565. අඛගමෙතං මනුසසානං භාතා ලොකෙ පච්චවති,
 අඛගසස සදිසි වාචා අඛගං සම්ම දදමි තෙ.
- 566. නාතාති පුනෙතා වදමානො කමෙපති හදයං පිතු,
 හදයසස සදිසි වාචා හදයං සම්ම දදමි තෙ.
- 567. යසස ගාමෙ සබ්බා නත්ථි යථාරංඤ්ඤං තථෙවි තං,
 සබ්බසස සදිසි වාචා සබ්බං සම්ම දදමි තෙ'ති.

5. මාංසජාතකං.

- 568. සත්ත මෙ රොහිතා මච්ජා උදකා ඵලමුඛතා,
 ඉදං මුහමණ මෙ අත්ථි එතං භුජවා වනෙ වස.
- 569. දුසස මෙ ඛෙත්තපාලසස රත්තිහත්තං⁴ අපාහතං,
 මංසසුලා ව දෙච ගොධා එකඤ්ඤි දධිවාරකං;
 ඉදං මුහමණ මෙ අත්ථි එතං භුජවා වනෙ වස.

1. සට්ඨි - සිඞ්. සිතා.
 2. මම - සිඞ්. මජ්ඣං. සතා.
 3. මාරිසා - සිඞ්. සතා.
 4. සොහි - සිඞ්.
 5. රත්ත - සිඞ්. මජ්ඣං.

559. නිරයේ පිහිටි (හෙවත් උපන්) කසිරප් යම් දුකක් වින්දේ ද එය කර්කශ විය. එය පරුෂ වූ ඒ කර්මයාගේ විපාක යි.

3. බන්ධනාදී ජාතක යි.

560. යම්බඳු අපි වස්තු විද්‍යාමාන කල්හි නො දුන්නමෝ ද එහෙයින් හෝග ඇති කල්හි තමහට ප්‍රතිෂ්ඨාවක් නො කළමෝ ද මෙසේ නපුරු ජීවිකාවෙන් ජීවත් වූමහ.

561. සර්වප්‍රකාරයෙන් අවුරුදු හැටදහසෙක් පිරිණ. නිශ්චි පැසෙන (අපට) කවද (මේ දුකේ) කෙළවරෙක් වේද?

562. නිදුකාණෙනි, මා විසිනු දු තා විසිනු දු එකල්හි බොහෝ පාපකර්ම කරන ලද. මේ දුකෙහි කෙළවරෙක් නැත. කවර අවසානයෙක් ද? කෙළවරෙක් නො පැනේ.

563. ඒ මම මින් (සැව) ගොස් මිනිස් දිවියක් ලදින් ත්‍යාගශීලී වූයෙමි සිල්සපන් වූයෙමි ඒකාන්තයෙන් බොහෝ කුසල් කෙරෙමි.

4. ලොහකුමහි ජාතක යි.

564. යහළුව ඉල්ලන්නෙක් වෙහි. එකැතින් ඔබේ වචන පරුෂ ය. තොපගේ වචන දළඹුවට (ශරීරයේ කොටසක්) සමාන ය. එහෙයින් තොපට දළඹුව දෙමි.

565. ලෝකයේ ඔහුණයන්ට සහෝදරයා යන මේ සම්මුතිය (ශරීරයේ) අංගයකැ යි කියනු ලැබේ. මිතුර තොපගේ වචන අංග සමාන ය. එහෙයින් තොප ශරීරාංගයක් දෙමි.

566. පුතා පියාය යි කියන්නේ පියාගේ හදවත කම්පා කෙරේ. තොපගේ තෙපුල් හදවතට සමාන ය. (කථාව මිහිරි ය.) එහෙයින් තොපට හෘදයමාංශය දෙමි.

567. යමකුගේ ගමෙහි මිතුරෙක් නැද්ද. ඒ මිතුරන් නැති ගම අරණ්‍යයක් වැනි ය. තොපගේ මධුර වචන තමා සතු සියලු වස්තුවට සමාන ය. එහෙයින් සියලු මස් ගැල ම තොපට දෙමි.

5. මාංස ජාතක යි.

568. බමුණ, දියෙන් ගොඩ ලූ රේමස්සු සත් දෙනෙක් ඇත. මේ මත්ස්‍යාභාර අනුභව කොට වනයෙහි වාස කරව.

569. අපට නුදුරෙහි තෙල කුඹුරු රක්තභූට රැබතට ගෙනා පැලඹු මස්භුල් දෙකක් ද තලගොයෙක් ද දිකිරි කළයෙක් ද ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වසන්න.

176 ජාතකපාළි-වතුකතනීපානො

- 570. අමුඛපනෙකාදකං සීතං සීතවජායංමනොරමං
ඉදං බ්‍රාහ්මණං මෙ අපී එතං භුජා වනෙ වස.
- 571. න සසසස කිලා අපී න මුග්ගා නපි තණ්ඩුලා,
ඉමීනා අභිනා පකකං මමං භුජා වනෙ වසාති.

6. සසජාතක..

- 572. මතමතමෙව රොදථ
න හී තං රොදථ යො මරිසසනී,
සබ්බෙව සරිරධාරිනො
අනුදුට්ඨෙන ජහනති ජීවිතං.
- 573. දෙවමනුසසා වතුපපද
පකඛිගණා උරගා¹ ව භොගිනො,
සඤ්ඤි සරීරෙ අනිසසරා
රමමානාව ජහනති ජීවිතං.
- 574. එවඤ්ඤිතං අසඤ්ඤිතං
සුබ්දකං මනුජෙසු අපෙකඛිය,
කඤ්ඤිතරුදිතං නිරසඤ්ඤිතං
කිං වො යොකගණාභිකිරරෙ.
- 575. බුත්තා² යොණ්ණා අකතා
බාලා³ සුරා අයොගිනො,
ධීරං මඤ්ඤිතති බාලොති
යෙ ධම්මසස අකොච්ඡති.

7. මතරොදනජාතක..

- 576. යනතං වසනතසමයෙ කණවෙරෙසු භානුසු,
සාමං බාහාය පිලෙසි සා තං ආරොග්ගමබ්බී.
- 577. අමෙහා න කීර සද්ධියාං යං වානො පබ්බතං වහෙ,
පබ්බතඤ්ඤි වහෙ වානො සබ්බමපී පඨවීං වහෙ,
යස් සාමා කාලකතා සා මං ආරොග්ගමබ්බී.
- 578. න වෙව සා කාලකතා න ව සා අඤ්ඤාමීච්ඡති,
එකභක්ඛා කීර සාමා තමෙව අභිකඛබ්බති.

1. අරච - සිඳු.
2. බුත්තාව - මර්ස.
3. සුරාවීරා - මර්ස.

570. බමුණ, ඉදුණු අඹ පලයෙක් ද සිහිල් දිය ද මතරම් සිහිල් සෙවණ ද මට ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වාස කරව.

571. සාවකුට තල නැත. මුං සහල් නැත. මේ ගින්නෙන් පැලැහුණු මා වළඳා වෙනෙහි වාසය කරව.

6. සස ජාතක යි.

572. මළහු මළහු ගෙනා ම හඩවූ. යමෙක් මියයන්නේ ද ඒ මරණනියතය ගැනැ නො හඩවූ. සිරුරු දරන හැමදෙනම අනුක්‍රමයෙන් තම තමන්ගේ දිවි හරනාහු වෙති.

573. දෙවිමිනිස්සු ද සිවුපාවෝ ද පක්ෂි සමූහයා ද හොඟ ඇත්තෝ ද සිය සිරුරෙහි ආධිපත්‍යය නැති ව තමතමන් උපන් අත්බැවිහිත් ඇලුම් ඇති ව දිවි හරනාහු වෙති.

574. මෙසේ තුන් හවයෙහි නිශ්චලතාවක් සංඝාතයක් නැති-යෙන් සලිත වූ නො පිහිටි සැපයුක් මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි අපේක්ෂා කොට ගෙන හැඩීම වැලපීම නිරර්ථක ය. ශෝක රාශීහු තොප කුමට මැඩපියද්ද?

575. ධූර්තවූ ලොල් වූ සිප්සතර පුරුදු නො කළා වූ මෝඩ වූ නො කටයුත්තෙහි ඉර වූ, ධර්මයෙහි අදහස් වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද ඔව්හු මා මෝඩයෙකු යි සිතති.

7. මකරෝදන ජාතක යි.

576. වසන්ත කාලයේ රක්ත වර්ණය ඇති කණේරු වෙනෙහි දී ඔබ සාමා නමැති යම් ස්ත්‍රියක් බාහුයෙන් පෙළී ද ඕ කොමෝ තොපට අරොග බව කිව.

577. පින්වත, සුළඟ පර්වතයක් (තණපතක් සේ) පා කර හරින්නේ නම් එය විශ්වාස කළ නො හේ ම ය. ඉදින් සුළඟ පර්වතයක් පා කරා නම් පොළොව ද පා කරයි. යම් කැනෙකු සාමා මරණයට පත් වූ ද ඕකොමෝ මට අරොග බව කිව යනු දු නො විය හේ මැ යි.

578. සාමා කලුරිය නො කළා ය. ඕ කොමෝ අනිකකු නො කැමැත්තී ය. ඒකහක්තික වූ සාමා තොප ම පතන්නී ය.

579. අසනච්ඡතං මං චිරසනච්ඡතෙන
නිමිති සාමා අධුවං ධුවෙන,
මයාපි සාමා නිමිතෙයා අඤ්ඤං
ඉතො අහං දුරතරං ගමිස්සන්ති.

8. කණුවෙරජාතකං.

- 580. සුසුඛං වත ජීවාමි ලභාමි වෙව භුඤ්ඤං
පරිපඤ්ච ව තිට්ඨාමි කාන්තා භගොත ගති මම.
- 581. මනො වෙ තෙ න පනමති පකඨි පාපස්ස කම්මුනො,
අවතාවටස්ස හදස්ස න පාපමුපලියති.
- 582. ඤාතකො නො නිසිනෙතාති බහු ආගච්ඡතෙ ජනො,
පටිච්ච කම්මං චුසති තසම් මෙ සධකතෙ මනො.
- 583. පටිච්ච කම්මං න චුසති මනො වෙ නපදස්සති,
අපෙයාඤ්ඤකස්ස හදස්ස න පාපමුපලියති'ති.

9. තිත්තිරජාතකං.

- 584. සුවච්ඡං වත නච්චජී වාචාය අදදං ගිරිං,
කිම්භි තස්සං වජනතස්ස වාචා අදද පබ්බතං.
- 585. යං හි කඨිරා තං හි වදෙ යං න කඨිරා න තං වදෙ,
අකරොනතං භාසමානං පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
- 586. රාජපුත්ත නමො ත්‍යාජ්ඣී සචෙව ධම්මෙ ධීතොවසී,
යස්ස තෙ ව්‍යසනං පනොතා සච්චසම් රමතෙ මනො.
- 587. යා දළිද්දී දළිද්දස්ස අධිඨා අධිඨස්ස කිකතිමා,
ස හිස්ස පරමා හරියා සතිරඤ්ඤස්ස ඉජ්ඣියොති.

10. සුවච්ඡජාතකං.

පුත්තිමනදවගො දුතියො.

තඤ්ඤානං:

අථ චොරසකස්සපබ්බතතිවරො
දුජ්ජීවිතතා ව වරාචරුසා,
අථ සසමතඤ්ච වසනාසුඛං
සුවච්ඡං වත නච්චජීනා ව දස.

1. කාසු - මජ්ඣ. කාසු - සි.

579. සාමා සංසර්ගයක් නො කළා වූ අසරීර වූ මා දිගු කලක් සංසර්ග කළ සරීර සැමියාගෙන් පිරිවට (හුවමාරු) කළා සාමා මා කරණකොටගෙන ද අනෙකකු පිරිවට ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

8. කණුවෙර ජාතක යි.

580. ස්වාමීනි, ඒකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වෙමි. කැම ද ලබමි. එහෙත් උපද්වයෙහි සිටිමි. මට කවර පිහිටක් ද?

581. පක්ෂිය, තොපගේ සිත පාපක්‍රියාවට නො නැමේ. පාප කර්මයෙහි නො යෙදෙන යහපත් පැවතුම් ඇති තොපට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපයක් නැත.)

582. අපේ නෑයෙක් හුන්නේ යයි බොහෝ දෙනා (පක්ෂිහු) එකී. මා නිසා ප්‍රාණඝාත අකුශලය ලබයි. මගේ සිත (මේ කරුණෙහි ද්‍රා) සැක කෙරේ.

583. ඉදින් තොපගේ සිත අදුෂිත නම් (වධක වෙතනා නැති නම්) තා නිසා ප්‍රාණඝාත කර්මය සිදු නො වේ. පාපකර්මයට උත්සාහ රහිත වූ යහපත් පැවැත්ම ඇතියාට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපය සිදු නො වේ.)

9. තිත්තිර ජාතක යි.

584. වචනමාත්‍රයෙන් දිය හැකි ව තිබියදී ද දෙන්තට පිළිවන් දෙය ඒකාන්තයෙන් නුදුන්නේ ය. වචනමාත්‍රයෙන් රත්මුවා පව්ව දෙන ඔහුට කවර භානියක් ද? එහෙත් වචනමාත්‍රයෙන් නුදුන්නේ ය.

585. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. දනාදි පුණ්‍යක්‍රියා නො කරන බොරු කියන්නවුන් පඬිවරු දැනගනිත්.

586. රාජපුත්‍රය, සත්‍යවචනයෙහි ද ස්වභාවධර්මයෙහි ද පිහිටි යම්බඳු ඔබ වීපතට පැමිණියේ වුව ද (ඔබේ) සිත සත්‍යකතායෙහි ම ඇලේ. එහෙයින් තොපට නමස්කාර වේවා.

587. යම් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු සැමියාට දිළිඳු බිරිඳ වී ද ධනවත් සැමියාට ධනවත් බිරිඳ වී ද කීර්තිය ඇති ඕ තොමෝ මොහුගේ උතුම් වූ බිරිඳ ය. රත්රුවන් ආදී ඉසුරු ඇතියහුට ස්ත්‍රීහු වෙති. (ඒ ආශ්ච්ච්‍ය නො වේ.)

10. සුච්ඡ ජාතක යි.

දෙවෙනි පුච්ඡන්ද වර්ග යි.

එහි උද්දන:

සොරකු සඳහන් කරන පුච්ඡන්ද ජාතක යැ, කසෂපමඤ්ච ජාතකය, සහිත උතුම් ක්ෂාන්තිවාදී ජාතක යැ, දුට්ඨ ජීවිත ඇති ලොහකුම්භී ජාතක යැ, පරුෂාදී වචන ඇති මංස ජාතක යැ, යළි සස ජාතක හා (මතංච) මත රොදන ජාතකය ද වසන්ත සමය කියන කණුවෙර ජාතක යැ, (සුඛං) තිත්තිර ජාතක යැ, සුච්ඡ ජාතකයෙන් දසය වේ.

3. කුටිල්ලසකවගෙහො

- 588. මනුෂ්‍යසෙසව තෙ සියං හත්පාද ව වානර,
අථ කෙන නු වණේණන අගාරං තෙ න විජ්ජති.
- 589. මනුෂ්‍යසෙසව මෙ සියං හත්පාද ව සිංහල,
යාහු සෙට්ඨා මනුසෙසසු සා මෙ පඤ්ඤා න විජ්ජති.
- 590. අනවට්ඨිතවික්කසස ලහුවික්කසස දුබ්බිනො,¹
නිවං අඤ්ඤවසීලසස සුවිභාවො² න විජ්ජති.
- 591. සො කරසු අනුභාවං විනිවක්කසු සීලියං.
සිතවාතපරික්කණං කරසු කුටිකං කපිති.

1. කුටිල්ලසකජාතකං.

- 592. දද්දභායති³ හද්දනෙත යසම්. දෙසෙ වසාමහං,
අහමෙපතං න ජානාමි කිමෙතං දද්දභායති.
- 593. ඛෙලුවං පතිතං⁴ සුඛවා දද්දභතති⁵ සසො ජවි,
සසසස වචනං සුඛවා සනාතණා මිගවාහිනි.
- 594. අප්පකවා පදවිඤ්ඤාණං පරසොසානුසාරිනො,
පමාදපරමා බාලා තෙ භොනති පරපකියා.
- 595. යෙ ව සීලෙන සමපතනා පඤ්ඤාපසමෙ රතා,
'ආරතා වීරතා ධීරා න භොනති පරපකියාති.

2. දද්දභජාතකං⁶.

- 596. අභයං යාවනකො රාජ බ්‍රහ්මදක්ක නිගච්ජති,
අලාභං ධනලාභං වා ඵවං ධම්මා හි යාවතා.
- 597. යාවනං රොදනං ආහු පඤ්ඤාලානං රථෙසහ,
යො යාවනං පච්චකම්බාති තමාහු පටීරොදනං.
- 598. මා මද්දසංස්ථි⁷ රොදනතං පඤ්ඤාලා සුසමාගතා,
කුචං වා පටීරොදනතං තඤ්ඤා ඉච්ඡාමහං රහො.

- 1. දුබ්බිනො - සිඳු.
- 2. සුවිභාවො - සිඳු.
- 3. දද්දභායති - මජ්ඣ.
- 4. ඛෙලුවං නිපතිත - සිඳු.
- 5. දභකකතති - සිඳු.
- 6. ආරතා - සිඳු.
- 7. දද්දභ ජාතක - මජ්ඣ.
- 8. මා අද්දසසු - මජ්ඣ - සතා.

3. කුටිදුසක වර්ගය

588. වානරය, නොපගේ හිස ද අත්පාද මිනිසකුට සමාන ය. එසේ කලා කවර නම් කාරණයෙකින් නොපට ගෙයක් නැත් ද?

589. සිංහිලය, මගේ හිස ද අත්පාද මනුෂ්‍යයකුගේ වැනි ය. මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි යමක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියත් ද. ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ප්‍රඥව මට නැත.

590. එක අරමුණක නො පවත්නා වහා වෙනස්වන සිත් ඇති මිත්‍රයෝ වූ අසර්ව ගති ඇත්තාට පවිත්‍ර බවක් නැත.

591. වදුර ප්‍රඥව ලැබෙන උපායක් කරව. දුසිල් බව (නො හික්මුණ ගතිය) දුරු කරව. සිතවාත පරිත්‍රාණයට සමරී කැදුල්ලක් කරව.

1. කුටිදුසක ජාතක යි.

592. ඔබට සෙනක් වේවා! මම යම් දෙසෙක වෙසෙමි ද එහි දද්දහ යන හඬ කෙරෙයි. මම ද මෙය නො දනිමි. කවර කරුණෙකින් දද්දහ යන මේ හඬ කෙරේ ද?

593. වැටුණ බෙලිගෙඩියේ හඬ අසා සාවා දද්දහ යයි (කියා දිවවේ ය.) සාවාගේ වචනය අසා තැනිගත් දහස් ගණන් මෘග සේනාව ද දිවූ.

594. විඤ්ඤාණපදයට නො පැමිණ (කනිත් නො අසා) පර-සෝෂය අනුව යන පරතෝසෝෂ සබ්බාත ප්‍රමාදය පරම කොට ඇති ඒ අක්කාලයෝ අනුන්ගේ වචන හදහා කරන්නෝ වෙති.

595. යම් කෙනෙක් ආර්ය සීලයෙන් සමෘද්ධ වූවාහු මාර්ග ඥානයෙන් කෙලෙසුන් සන්තිද්‍රවා ලිමෙහි ඇලුණාහු වෙත්ද පාප ක්‍රියායෙන් දුරු වූ වෙන් වූ ඒ පණ්ඩිතයෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ බැවින් මෙරමා බස් විශ්වාස නො කෙරෙති.

2. දද්දහ ජාතක යි.

596. බඹදත් රජතුමනි, යාවිඤ්ඤා කරන්නේ වස්තුව ලැබීමට හෝ නො ලැබීමට යන මේ දෙකට පැමිණෙයි. යාවිඤ්ඤා මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

597. පංචාලෙන්වරය, ඉල්ලීම හැඩිමකැ යි පුරාතනයෝ කීහ. යමෙක් ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ ද එය පෙරළා හැඩිමකැ යි කීහ.

598. රැස්ව සිටින පංචාලරට වැසියෝ හඬන මා ද පෙරළා හඬන ඔබ ද නො දකිත්වා. එහෙයින් මම රහස් කැමැත්තෙමි. (හෙවත් රහසිගත ව සිටිනු කැමැත්තෙමි.)

599. දදම් තෙ බ්‍රාහ්මණ රොතිණිනං.
ගවං සහසසං සහ පුබ්බවෙන,
අරියො හි අරියසස කථං න දජෙජ
සුතවාන ගාථා තව ධම්මයුක්ඛා'ති.

3. බ්‍රහ්මදක්ඛජාතකං.

600. කල්‍යාණරූපො චතසං චතුපදෙද
සුභද්දකො වෙව සුපෙසලො ව,
යො බ්‍රාහ්මණං ජාතිමනනපපනධං
අපවායති මෙණ්ඩවරො යසසී.

601. මා බ්‍රාහ්මණ ඉක්කරදසසනෙන
වීසසාසමාපජ්ජි චතුපදසස,
දළාපසභාරං අභිකඛ්ඛමානො
අපසසකති' දසසති සුපසභාරං.

602. උරුධ්වි හග්ගං පතීනො ධාරීභාරො'
සධ්ධං හණ්ඩං බ්‍රාහ්මණසීධ්ධිතතං,
ධාභාපග්ගය්‍ය කඤ්ඤි.
අභිධාවථා හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී

603. එවං යො නිහතො සෙති යො අසුජං නමසසති,⁴
යථාහමජ්ජ පහටො හතො මෙණ්ඩන දුම්මති'ති.

4. චම්මසාටකජාතකං.

604. සමණං තං මඤ්ඤමානො උපගඤ්ජිං අසඤ්ඤකං,
යො මං දණ්ඩන පාභාසී යථා අසසමණො තථා.

605. කීං තෙ ජටාහි දුමමධ කීං තෙ අජීනසාවියා,
අඛ්ඛනාතරං තෙ ගහනං ඛාහිරං පරිමජ්ජසී.

606. එහි ගොධ නිවකකසු භුඤ්ඤ සාලීනමොදනං,
තෙලං ලොණඤ්ඤ මෙ අජී පසුතං 'මයා පිපථලී.

607. එස භියොයා පවෙකධාමී චම්මකං සතපොරිසං,
තෙලං ලොණඤ්ඤ කීතෙහි අභිතං මයා පිපථලීති.

5. ගොධජාතකං.

608. කායෙන යො නාවහරෙ වාවාය න මුසා හණං,
යසො ලඤ්ඤා න මජෙජයා' ස වෙ කසකාරුමරහති.

1. දජජං - මජ්ඣං.

2. අවසසකති - සීලී, සතා.

3. උරුධ්වි හග්ගං පතීනො ධාරීභාරො - සධ්ධං හණ්ඩං බ්‍රාහ්මණසීධ්ධිතතං.
ධාභාපග්ගය්‍ය කඤ්ඤි- අභිධාවත හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී - මජ්ඣං.
උරුධ්විහග්ගා පතීනො ධාරීභාරො-සධ්ධං හණ්ඩං බ්‍රාහ්මණසීධ්ධිතතං.
ලොණාපි ධාභා පග්ගය්‍යෙහි කඤ්ඤති-අභිධාවථ හඤ්ඤති බ්‍රහ්මචාරී. සතා.

4. පසංසති - සීලී.

5. මයා පිපථලී- මජ්ඣං.

6. මජෙජයා. - මජ්ඣං, සතා

599. බමුණ, වෘෂභයකු හා රතුදෙනුන් දහසක් තොපට දෙමි. සහේතුකව (ඔබ) කී ගාථාවන් අසා ආර්යයෙක් ආර්ය වූ තොපට කුමක් හෙයින් නො දෙන්නේ ද?

3. බ්‍රහ්මදත්ත ජාතක යි.

600. යශස්වී වූ යම් බැටළුවෙක් උතුම් ජාතිය හා මන්ත්‍ර-යෙන් යුතු (මන්ත්‍ර දන්නා) බ්‍රාහ්මණයාට ගරු කෙරේ ද (මේ ඉණයෙන් යුතු) මේ සිවුපාවා ඉතා යහපත් ගතී ඇත්තේ උකහම වූයේ ද හික්වුණේ ද වේ.

601. බමුණ, සිවුපාවා දුටුපමණින් විශ්වාස නො කරව, දැඩි පහරක් දෙනු කැමැති ව පසුබසී. දැඩි පහරක් දෙන්නේ ය.

602. කලවා ඇටය කැඩිණි. තවුස්පිරිකර වැටිණි. තවුසාගේ තවුස්පිරිකර සියල්ල කැඩී බිඳී ගියේ ය. තවුසා නසනු ලැබේ. තෙපි ඉදිරියට දුවව යි (පිරිස කියමින්) දෙ අත් නඟා ගෙන හබසී.

603. නුවණ නැති මම අද බැටළුවා විසින් පහර දෙන ලදුව යම්සේ නටුයෙම් ද එසේ යමෙක් පුජාර්භ නො වුවහුට නමදී ද හෙතෙම මැරී හෝන්නේ යි.

4. වම්මසාටක ජාතක යි.

604. අසංයත වූ තා ශ්‍රමණයෙකු යි හිතමින් ළඟට ආවෙමි. හෙතෙම අශ්‍රමණයකු මෙන් මට දණ්ඩකින් පහර දුනි.

605. අඤ්ඤා, තට ජටා කුමට ද? තට අඤ්ඤා දිවිසම් කුමට ද? තාගේ අභ්‍යන්තරය කෙලෙසුන්ගෙන් ගහන ය. එසේ වුව ද (සිරුර) ඔප කරන්නෙහි ය.

606. ගෝධය, මෙහි එව නවතුව, ඇල්භාලේ බත බුදිනු. (තවත්) බොහෝ තලතෙල්, ලුණු, වගපුල් මට ඇත.

607. ඒ මම සතපොරිස ප්‍රමාණ වූ තුඹඝකට යළිත් ඇතුළු වෙමි. තලතෙල් ලුණු ඇතැ යි කියති. වගපුල් ආදිය මට අපරා යි.

5. ගෝධ ජාතක යි.

608. යමෙක් කයින් සොරකම් නො කරේ ද, වචනයෙන් බොරු නො කියා ද, යශස් ලැබූ මත් නො වේ ද, හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිව කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසුය.

184 ජාතකපාළි-වතුකතනිපාතො

- 609. ධම්මෙන විතතමෙසෙය්‍ය න නිකතා ධනං හරෙ,
භොගෙ දුඛා න මජ්ජෙය්‍ය ස වෙ කසාරුමරහති.
- 610. යසං විතතං අභාලිඤ්ඤං සඤ්ඤා ව අචිරාගිනී,
එතො සාදුං න භුඤ්ජෙය්‍ය ස වෙ කසාරුමරහති.
- 611. සමුච්චා වා පරොක්ඛා¹ වා යො සනො න පරිභාසති,
යථාවාදී තථාකාරී ස වෙ කසාරුමරහතීති.

6. කසාරුජාතකං.

- 612. වානි වායං තතො ගජො යඤ්ඤං මෙ වසති පියා,
දුරෙ ඉතො හි කාකාතී යඤ්ඤං මෙ නිරතො මතො.
- 613. කථං සමුඤ්ඤ මතරී කථං අතරී² කෙවුකං,
කථං සත සමුඤ්ඤති කථං සිඛෙලිමාරුහි.
- 614. තයා සමුඤ්ඤමතරී තයා අතරී කෙවුකං,
තයා සත සමුඤ්ඤති තයා සිඛෙලිමාරුහි.
- 615. ධීරජ්ඣ මං මහාකායං ධීරජ්ඣ මං අවෙතනං,
යඤ්ඤං ජායායහං ජාරං ආවහාමී වහාමී වානි.

7. කාකාතීජාතකං.

- 616. ධගුතකං විජ්ජති භොති තෙහි කිලෙම හවිසසති,³
තසමා එතං න යොවාමී පියං සමෙලලභාසිනිං.⁴
- 617. තං තඤ්ඤො අනුසොචෙය්‍යං⁵ යං යං තසස න විජ්ජති,
අකතනමනුසොචෙය්‍ය සද මඤ්චසං ගතං.⁶
- 618. තභව ධීතං නාසිතං න සයානං න පඤ්ඤං,
යාව පාති නිමේසති නත්‍රාපි සරතී වයො.
- 619. තඤ්ඤානි⁷ වතපඤ්ඤා විනාභාවෙ අසංසයෙ,
භුතං සෙසං දඤ්ඤං විතං අනනුසොචියතති.⁸

8. අනනුසොචියජාතකං.

- 1. කිරොක්ඛා වා - සිඞු.
- 2. පතරී - සිඞු.
- 3. තෙහි මෙ කී. හවිසසති - සිඞු.
- 4. සමෙලල භාසිනිං - මජ්ජ.
- 5. තං තං අනුසොචෙය්‍යං - මජ්ජ.
- 6. සද මඤ්චසං පතකං - මජ්ජ.
- 7. තඤ්ඤානි - සිඞු. වාතපඤ්ඤා සයා - තඤ්ඤානි වත ධම්මො - මජ්ජ.
- 8. මතං තං - මජ්ජ. - අනනුසොචියං.

609. දහැමින් ධනය සපයන්නේ ය. කපටි කමෙන් ධනය රැස් නො කරන්නේය. වස්තුව ලැබූ මත් නොවන්නේ ය. හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිවකැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

610. යමකුගේ සිත කහපැහැය සේ ඉක්මණින් වෙනස් නො වේ ද ස්වල්ප හේතුවක් නිසා ශ්‍රද්ධාව කො බිඳේ ද රසවත් ආහර ලැබූ තනි ව නො බුදීද හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

611. යමෙක් අභිමුඛයේ හෝ අනභිමුඛයේ සත්පුරුෂයන්ට පරිභව නො කෙරේ ද යථාචා දී තථාකාරී වේ ද හෙතෙම ඒකාන්ත-යෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

6. කකකාරු ජාතක යි.

612. යම් ගුරුළු හවනයෙකු මගේ ප්‍රියාව වාස කෙරේ ද එයින් මේ සුවඳ හමයි. යමක් කෙරෙහි මගේ සිත ඇලුණේ ද ඒ කාකාතිය මෙයින් ඇත ය.

613. මුහුදු තරණය කෙළේ කෙසේ ද, කෙබුක ගංගාව තරණය කෙළේ කෙසේ ද, සත් සමුද්‍ර තරණය කෙළේ කෙසේ ද, ඉඹුල් ගසට කෙසේ නැංගේ ද?

614. තා නිසා මුහුදු තරණය කෙළෙමි. තා නිසා කෙබුක ගඟ තරණය කෙළෙමි. තා නිසා සත්සමුද්‍ර තරණය කෙළෙමි. තා නිසා ඉඹුල්ගසට නැංගෙමි.

615. යම් හෙයෙකින් මාගේ ප්‍රියාවගේ සොරකුමියා මම යම් කැනෙක උසුලා ගෙන ගියෙමි ද, යලිත් උසුලා ගෙන ආවෙමි ද, මහත් සිරුර ඇති මට නින්දා වේවා. සිරුර විශාල බැවින් සැහැල්ලු බව හා බර බව නො දැනෙන මට නින්දා වේවා.

7. කාකාතී ජාතක යි.

616. මේ පින්වතී (අප හැර දැන්) බොහෝ වූ මළවුන් අතරේ ඇත. ඔවුන් හා වෙසෙන තෙල තැනැත්තී මට කවරක් වන්නී ද? එහෙයින් ප්‍රිය වූ තෙල සමීලභාසිනියට ශෝක නො කරමි.

617. ඉදින් ඒ ශෝක කරන්නහුගේ යම් යම් දෑයක් නිරුඳ්‍ධ වී ද, ඒ ඒ දෑය ගෙන ශෝක කෙරේ නම් හැම මොහොතක ම මරු වසභයට යන්නා වූ තමා ගැන ද ශෝක කරන්නේ යැ.

618. ආයුසංස්කාරය සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. හුන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. සයනය කරන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි වැදගෙව සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. ඇසිපිය හෙළන තරම් සුලු කාලය තුළ දී ද වයස ගෙවී යයි.

619. එහිලා තමා (වයසින්) අර්ධ වැ සිටි කල්හි (ජීවිතයෙන්) වෙන්වීම නිසැක කල්හි සෙසු ජීවින් ගැන මෙමුත්‍රී කළයුතු යැ. මළහු ගෙනා ශෝක නො කටයුතු.

8. අනනුසොචිය ජාතක යි.

- 620. යං අනන්තපානස්ස පුරෙ ලභාම
තංදනී සාධාමිගමෙව ගච්ඡති,
ගච්ඡාමදනී චනමෙව රාධ
අසක්කතා වසම ධනඤ්ජයාය.¹
- 621. ලාභො අලාභො අයසො යසො ච
නීන්දා පසංසා ච සුඛඤ්ච දුක්ඛං,
එතෙ අනිච්චා මනුජෙසු ධම්මා
මා සොචී කිං සොචසි පොටඨපාද.
- 622. අද්ධා තුවං පණ්ණිතකොසි රාධ
ජානාසි අඤ්ඤානි අනාගතානි,
කථන්තනු සාධාමිගං දක්ඛිසාම
නිඤ්ඤාපිතං රාජකුලතොච ජම්මං.
- 623. වාලොකි කණණං හකුට්ඨං කරොති
මුහුං මුහුං භායයතෙ කුමාරෙ,
සයමෙව තං කාහති කාලධාහු
යෙනාරකා යස්සති අනන්තපානානි.

9. කාලධාහුජාතකං.

- 624. සීලං කීරෙව කලුඤ්ඤං සීලං ලොකෙ අනුකරං,
පස්ස සොරව්සො නාගො සීලවාති න හඤ්ඤති.
- 925. යාවදෙවස්සහු කීඤ්චි නාවදෙව අධාදිසුං,
සඛගම්ම කුලලා ලොකෙ න භිංසනති අකීඤ්චනං.
- 626. සුඛං නිරාසා සුපති ආසා ඵලවතී සුඛා,
ආසං නිරාසං කඤ්ඤාන සුඛං සුපති පිඛලො.
- 627. න සමාධිපරො අඤ්ඤි අසමී ලොකෙ පරමති ව,
න පරං නාපි අනානං වීභිංසති සමාභිකො'ති.

10. සීලවීම.සජාතකං.

කුට්ඨසක්චග්ගො ගතියො.

කසුසුඤ්ඤානං:

සමනුස්ස සදද්දහ යාවනකො
අථ මෙණ්ඩවරුක්ඛම ගොධවරො,
අථ කාය සකෙඛුක භොතිවරො
අථ රාධ සුසීලවරෙන දස.

1. ධනඤ්ජයාය. - මජ්ඣ.

620. රාධයෙනි, පෙර මේ රජු සමීපයෙන් යම් ආභාරපානයක් ලබමෝ ද, දන් එය වදුරකු කරා යයි. එහෙයින් ධනංජය රජු විසින් නො සලකා හරන ලදුවම්හ. දන් වනයට ම යම්හ යි.

621. පොට්ඨපාදය, ලාභ, අලාභ, අයස, යස, නිත්‍ය, ප්‍රශංසා, සුව, දුක් යන මේ අටලෝදහම් මිනිසුන් කෙරෙහි අනිත්‍ය වේ. ශෝක නොකර කුමට ශෝක කෙරෙහි ද?

622. රාධයෙනි, තෙපි ඒකාන්තයෙන් පණ්ඨිතයවු. මතු වන්නා වු දෙය දන්නහු ය. රජ මැදුරෙන් පලවා හැරී හීන වදුරා කෙසේ දකිවු ද?

623. කන සොලවයි. බැම බිඳීයි. මොහොතින් මොහොත රජ කුමරුවන් බිය ගන්වයි. ආභාරපානයෙන් ඉවත්වී සිටින හෙයින් කාළබාහු වදුරා තෙමේ ම එය කරන්නේ ය.

9. කාළබාහු ජාතක යි.

624. ලෝකයෙහි සීලය යහපත් ය. සීලය නිරුත්තර ය. (හෙවත් සීලයට වඩා උසස් ගුණයෙක් නැත.) බලව, දරුණු විෂ සහිත නාගයා පවා සිල්වත් ය යි නසනු නො ලැබේ.

625. යම්තාක් මේ උකුස්සාගේ මුඛයෙහි කන දෙයක් වී ද ඒ තාක් උකුස්සෝ එකතු වූ කෑහ. ලොවැ කිසිත් නැත්තහුට (කිසිකෙනෙක්) හිංසා නො කෙරෙත්.

626. ආසා නැත්තී සුවසේ නිදන්නී ය. බලවත් වූ ආසාව සුවයට හේතු වේ. පිංගලා නම් දූස්ස ආසාව නසා සුවසේ නිදන්නී ය.

627. මෙලොව ද පරලොව ද සමාධියට වඩා උසස් අත් සුවයෙක් නැත. එකඟ සිතැත්තේ අනුන්ට ද තමන්ට ද හිංසා නො කරයි.

10. සීලවීමංසක ජාතක යි.

තෙවන කුට්ඨසක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

වදුරා මිනිසුන්ට සමයයි පැවැසූ කුට්ඨසක ජාතක යැ, දඳහ ජාතක ය සහිත යාවනය දක්වන බ්‍රහ්මදත්ත ජාතක යැ, යළි මෙණ්ඩයා උතුමැයි කී විච්චසාටක ජාතක යැ, ගොඩ ජාතක යැ, යළි කාප සුවරිතාදිය කියන කක්කාරු ජාතක යැ, කෙලුක නදය ඇති කාකානී ජාතක යැ, (හොතිවරො) අනනු ඝොචිය ජාතක යැ, රාධ නම් ගීරවා ඇති කාළබාහු ජාතකය හා උතුම් සීල වීමංස ජාතකයෙන් දසය වේ.

4. කොකාලික විගො

- 628. යො වෙ කාලෙ අසමපතෙත අතිවෙලං පභාසති,
එවං යො නිභතො සෙති කොකිලාසීච අත්‍රජො.
- 629. න හි සඤ්ඤං සුනිසිතං වීසං හලාහලං ඉච,
එවං නිකටෙඨි¹ පාතෙති වාචා දුබ්බාසිතා යථා.
- 630. තසමා කාලෙ අකාලෙ ච වාචං රකෙඛියා පඤ්ඤිතො,
නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය අපි අත්තසමමිචි වා
- 631. යො ච කාලෙ මීතං භාසෙ මනිපුදෙඛා විචකඛණො,
සට්ඨෙ අමිඤ්ඤ ආදෙති සුපණ්ණො උරගං ඉවා'ති .

1. කොකාලික ජාතකං.

- 632. අපි හතඤ්ඤා හතො බුඤ්ඤි ජෙඤ්ඤා ජිතොති භාසති,
පුබ්බමකඛාසිතො රාජ එකදඤ්ඤං² න සද්දහෙ.
- 633. තසමා පඤ්ඤිතජාතියො සුඤ්ඤෙය්‍ය ඉතරසස පි,
උභිතතං විචතං සුඤ්ඤා යථා ධම්මො තථා කරෙ.
- 634. අලයො ගිභී කාමහොගී න සාධු
අසඤ්ඤිතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පඤ්ඤිතො කොධිතො තං න සාධු.
- 635. නිසම්ම ඛතතියො කඨිරා නානිසම්ම දිසමපති,
නිසම්ම කාරිතො රාජ යසො කිත්ත ච වඩ්ඪති'ති.

2. රච්චධම්ම ජාතකං.

- 636. තදෙව මෙ ඤං විදිතො වනමජ්ඣෙකි රච්චසහ,
යසස තෙ ඛග්ගඛද්ධසස⁴ සනාතද්ධසස තිරිචිතො
අසසතද්දුමසාඛාය පසසා⁵ ගොධා පලායථ.
- 637. නමෙ නමනාසස හජෙ හජනාං
කිච්චානුකුඛඛසස කරෙය්‍ය කිච්චං
නානාතථකාමසස කරෙය්‍ය අඤ්ඤං
අසමහජනනමිචි න සමහජෙය්‍ය.

1. නිකටෙඨි - සීච්චි. නිකුතෙඨි - සා.
2. එකදඤ්ඤං - සීච්චි. අඤ්ඤදඤ්ඤං - මජ්ඣ.
3. රකෙඛියා - සීච්චි.
4. ඛග්ගඛද්ධසස - සීච්චි.
5. පසසගොධා. - සීච්චි. මජ්ඣ.

4. කෝකාලික වර්ගය

628. යමෙක් කථා කළයුතු කාලය නො පැමිණි කල්හි පමණට වඩා කථා කෙරේ ද හෙතෙම කෝකිලාවගේ පුත්‍රයා මෙන් මැරී මෙසේ හෝනේ වෙයි.

629. යමෙක් හලාහල විෂයක් මෙන්, දුබැසි වදන් දිවි නසා ද මැනැවින් මුවත් තැබූ අවිය ද එසේ ජීවිත නො නසයි.

630. එ හෙයින් (කථාවට) කල්හි ද නො කල්හි ද නුවණැත්තේ වචනය රක්නේ ය. (සීමිත ව කතා කරන්නේ ය) තමා හා සමානයකු සමග වුව ද පමණ ඉක්මවා කතා නො කරන්නේ ය.

631. නුවණ පෙරදැරි වූ විවික්ෂණ වූ යමෙක් සුදුසු අවස්ථාවෙහි ප්‍රමාණවත් ව කථා කෙරේ ද හෙතෙම ගුරුලා සර්පයකු අල්ලා ගත්තා සේ සතුරන් අල්ලන්නේ ය.

1. කොකාලික ජාතක යි.

632. තෙමේ පහර දී අනුන් විසින් පහර දෙන ලදිම් යි කියයි. තෙමේ අනුන් පරද අනුන් විසින් පරදවන ලදිම් යි කියයි. රජතුමනි, පළමුව කීවහුගේ වදන් ඒකාන්තයෙන් විශ්වාස නො කරන්නේ මැනැවි.

633. එහෙයින් පණ්ඩිත ස්වභාව ඇති රජතුමා අනිකාගේ කීම ද අසන්නේ ය. දෙදෙනාගේ කීම අසා සුදුසු පරිදි විනිශ්චය කරන්නේ ය.

634. සම්පත් කැමැති අලස ගිහියා නො මැනැවි, හික්මිමක් නැති පැවිද්ද නො මැනැවි, පරික්ෂාවෙන් තොරව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවි, යම් පඩිවරයෙක් කිපෙන සුලු වේ නම් හේ ද නො මැනැවි.

635. දිසම්පති රජතුමනි, ඤක්‍රියයා විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය, කරන දෙය නො විමසා නො කරන්නේ ය, විමසා කරන්නහුගේ පරිවාරාදී යසස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

2. රථලට්ඨි ජාතක යි.

636. රජතුමනි, කඩුව දරා සන්නද්ධ වැ රිටිසුඹුලු හඳුනා වූ තොපගේ පැලැහු ගොයා වනමැද ඇසැතු රුක්හි ශාඛායෙන් පලාගියා වේ ද එදවස් මැ මා විසින් තෙපි දන්නා ලද්දහු යැ.

637. යමෙක් තමා දෙස නැමේ ද ඔහුට මැ තෙමේ ද නැමෙන්නේ ය. තමා හජනය කරන්නහු තෙමේ ද හජනය කරන්නේ ය. තමහට අනුකූල වැ ක්‍රියා කරන්නහුට සුදුසු කෘතෘයක් තෙමේ ද තමහට අනඤ්ඤ කැමැත්තාහට තෙමේ ද අඤ්ඤක් නො කරන්නේ ය. තමා ළඟට නො එන්නවුන් කරා තෙමේ ද නො යන්නේ ය.

- 638. වජ්‍යෙ වජ්‍යනං වනථං න කඨිරා
අපෙතවිකෙතන න සමිහජේයා,
ද්විජො දුමං බිංඤ්චලනඤ්ඤා
අඤ්ඤාං සමෙකෙකියා මහා හි ලොකො.
- 639. සො තෙ කරිසොමි යථානුභාවං
කතඤ්ඤානං බතතිජෙ පෙකඛමානො,
සබ්බඤ්ඤා තෙ ඉසසරියං දුලී
යසසිච්ඡසි තසස තුවං දදමීති.

3. පකකගොධජාතකං.

- 640. ගවඤ්ඤා කරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛගචො,
සබ්බා තා ජිමහං ගච්ඡන්ති නෙකෙ ජිමහං ගතෙ සති.
- 641. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙ අධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං දුඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධම්මිකො.
- 642. ගවඤ්ඤා කරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛගචො,
සබ්බා තා උජුං ගච්ඡන්ති නෙකෙ උජුගතෙ සති.
- 643. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මිකො'ති.

4. රාජොවාදජාතකං.

- 644. බ්‍රහ්ම පවධ්ධිකායො' සො දීඤ්ඤො ව ජම්බුක,
න තචං තම්හි කුලෙ ජාතො යත්ත ගණනති කුඤ්ඤරං.
- 645. අසිහො සිහමානෙන යො අකතානං විකුඛකි,
කොඤ්ච්චි' ගජමාසජ්ජ සෙති භූමා අනුඤ්ඤා.
- 646. යසසසිනො උතමපුතලසස
සඤ්ඤාතඛකසස මහබ්බලසස,
අසමෙකනිය ථාමබ්බපපතති.
ස සෙති නාගෙන හතොව' ජම්බුකො.
- 647. යො විධි කම්මං කුරුතෙ පමාය
ථාමබ්බං අකතති සංවිදිතො,
ජපෙන මනෙතන සුභාසිතෙන
පරිකඛවා සො විපුලං ජිනාති'ති.

5. ජම්බුකජාතකං.

- 1. විඤ්චලං - සිඳු.
- 2. පවඤ්ඤායා - මජ්ඣ.
- 3. කුඤ්ඤා - සිඳු.
- 4. හතොයං - මජ්ඣ, සා.

638. තමා හරනහු තෙමේ ද හරනේ යැ. (ඔහුට) ආශා නො කරන්නේ ය. නො ඇලුණු සිතීන් හජනය නො කරන්නේ යැ. පක්ෂියා ගස ගෙඩි රහිත බව දැනූ ගෙඩි ඇති අන් ගසක් සොයා යන්නේ ය. ලොව විශාල වේ මැ ය.

639. ඝෂත්‍රියාවතී, කළ ගුණ සලකන මම ශක්ති පමණින් තිට උපකාර කරන්නෙමි. තිට සියලු සම්පත් දෙමි. තෝ යමකුට යමක් දෙනු කැමැත්තෙහි ද ඔහුට දෙවි.

3. පකකගොධ ජාතක යි.

640. ගඟ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා වක්ව යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා වක් වූ ගීය කලා සියලු ගවයෝ වක් වූ යෙහි.

641. එපරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතරේ යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සම්මත වේ ද, ඉදින් හේ නො දැහැමි ව හැසිරේ ද (ක්‍රියා කෙරේ ද) සෙස්සන් ගැන කවර කථා ද? ඉදින් රජතුමා අධාර්මික වේ ද (එකල) රටවැසි සියලුදෙන දුකින් හෝනේ යි.

642. ගඟ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා සෘජු ව පිතා යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා සෘජු වූ පිතා යන කලා සියලු ගවයෝ සෘජු ව යෙහි.

643. එ පරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සම්මත වේ ද ඉදින් හේ දැහැමි ව ක්‍රියා කෙරේ ද සෙස්සන් ගැන කවර කථා යැ? ඉදින් රජතුමා දැහැමි වේ ද (එකල) රටවැසි සියලු දෙනා සුවසේ හොනේ යි.

4. රාජොවාද ජාතක යි.

644. ජම්බුකය, හේ මහත් වූ වැඩුණු කය ඇත්තේ යැ. දික්වූ දළ ඇත්තේ යැ. යම් සිංහ කුලයෙකැ උපන්නාහු ඇතු අල්ලා ගනිත් ද, තෙපි ඒ කුලයෙහි නූපන්නහු ය.

645. සිංහයකු නො වී සිංහ මානය උපදවා ගෙන යමෙක් සිංහවෙස් මවා ගනී ද (හේ) ඇතු වෙත පැමිණි තිවලා මෙන් කෙඳිරිගාමින් බීම හෝනේ ය.

646. ඉසුරු ඇති වට වූ හැසුණු කඳට ඇති මහබල ඇති කුණබලයෙන් යුක්ත වූ උක්කම් පුද්ගලයාගේ ශක්තිය බලය උත්පත්තිය ද නො විමසා (ක්‍රියා කළ) ඒ සිවලා ඇතු විසින් නඟන ලද්දේ හෝනේ යි.

647. යමෙක් මෙලො වූ තමා කෙරෙහි වූ කුණබල හා කායබල දැනූ පරික්ෂාවෙන් ක්‍රියා කෙරේ ද හෙතෙම ජපයෙන් අධ්‍යායනයෙන් ද සාකච්ඡායෙන් ද සුබැසි කරායෙන් ද පරික්ෂායෙන් යුක්ත වූයේ වේ ද හේ මහත් ජය ලබයි.

5. ජම්බුකජාතක යි.

- 648. තිණං තිණන්ති ලපසි කො නු තෙ තිණමාහරි,
කිනනු තෙ තිණකිව්වන් තිණමෙව පභාසසි.
- 649. ඉධාගමා බ්‍රහමාවාරි බ්‍රහා ජනො ඛුසුසුතො,
සො මෙ සබ්බං සමාදය තිණං නිකබ්බෙ ගච්ඡති.
- 650. එවෙතං හොති කසකබ්බං අපෙතං ඛුසුච්ඡතං,
සබ්බං සකසස ආදනං අනාදනං තිණසස ව
වාචිඤ්ඤ පකබ්බිතානා¹ තස්ස කා පරිදෙවනා.
- 651. සීලවනොතො න කුබ්බන්ති බාලො සීලානි කුබ්බති,
අනිවච්චිලං දුසසීලාං² කිං පඤ්චවං කර්සසති³ ති.

6. බ්‍රහාජතකජාතකං.

- 652. න තෙ පියමදසීමහා න පානං නපි හොජනං,
බ්‍රහමාවාරි බමසු මෙ එතං පසසාම අවටයං.
- 653. නෙවාභිසජ්ජාමී න වාපි කුපෙස
න වාපි මෙ අජියමාසි කිඤ්චි,
අථොපි මෙ ආසි මනොච්ඡකො
එතාදියො නුත කුලසස ධමමො.
- 654. එසසමාකං කුලෙ ධමමො පිතුපිතාමහො සද,
ආසනං උදකං පජජං සබ්බෙතං නිපදමසෙ.
- 655. එසසමාකං කුලෙ ධමමො පිතුපිතාමහො සද,
සකතවං උපතිට්ඨාම උක්කමං වීය ඤාතකතනී.

7. පියජාතකං.

- 656. වීදිතං චුසං උන්දරානං වීදිතං පන තඤ්ඤුලං
චුසං චුලං විචජෙජ්ජවා තඤ්ඤුලං පන මාදරෙ.
- 657. යා මනත්තා අරඤ්ඤසමී යා ව ගාමෙ නිකඤ්ඤකා,
යඤ්ඤිතං ඉතිච්චිව එතමපි වීදිතං මයා.
- 658. ධමමන කිර ජාතසස පිතා පුත්තසස මසතටො,
දහරඤ්ඤව සනත්තසස දනොතභි එලමච්ඡිද්ද.
- 659. යමෙතං පරිසපසසි⁴ අජකාණොව යාසපෙ,
යොපායං ගෙට්ඨතො සෙසසි⁴ එතමපි වීදිතං මයා⁴ ති.

8. චුසජාතකං.

- 1. තිණසස වාචිඤ්ඤ ගතො. - සා.
- 2. දුසසීලං. - සිඞ්ඤ.
- 3. පරිසපෙසසි. - මජ්ඣං.
- 4. සෙසි - සිඞ්ඤ.

648. තෘණ තෘණ යයි කියන්නෙහි ය. ඔබගේ තෘණ කවරෙක් හැරගනී ද ඔබ හුදෙක් තෘණ ගැන මැ කියහී. තෘණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ඇද්ද?

649. උස් වූ බහුශ්‍රැත වූ ජත්‍ර නමැති උක්කම්වරයා ඇතියෙක් මෙහි පැමිණියේ ය. හෙතෙම මාගේ සියලු ධනය ගෙන සැළියේ තෘණ බහා ගියේ යැ.

650. ස්වල්ප වූ තෘණයෙන් බොහෝ ධනය කැමැත්තේ මෙලෙස කටයුතු ය. පියා සතු සියලු ධනය ගැනීම ය, නො ගතයුතු තෘණ සැළියේ ලා ගමන් කිරීම ය (යන මේ දෑ මුහාජ්‍යා කෙළේ ය) ඒ කරුණෙහි කවර හැඩ්මෙක් ද.

651. සිල්වත්තු මෙබඳු දෙය නො කරති. අඤ්ඤා තෙම අනාවාරස්වභාවය නිසා මෙසේ කරයි. බොහෝ කල් නො පවතින සිල් ඇති දුස්සීලයාට පණවිතකම කුමක් කෙරේ ද?

6. මුහාජ්‍යා ජාතක යි.

652. බබ්බරිය, තොපට පුටුවක් නො දෙවුම්හ. ආහාරයක් හෝ පානයක් හෝ නො දෙවුම්හ. මාගේ වරද දකිමි. (මට) ඤාමා කරව.

653. තොපගේ දනයෙකු නො ලැගෙමි. (කිසිවක් නො දිනූ යි) නො ද කීපෙමි. මට කිසිවක් අප්‍රිය ද නො වී ය. එහෙත්, මෙය එකානතයෙන් කුලස්වභාව ය යි මට අදහසෙක් විය.

654. ආසන, පා දෝනා දිය හා පා ගල්වන තෙල් යන මේ සියල්ල හැමද දෙමු. මෙය අපගේ පියමුතුන් පරපුරේ (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

655. උතුම් නැයකුට මෙන් මැනැවින් උපස්ථාන කරමු. මෙය අපේ පියමුතුන් පරපුරේ හැමද පැවති (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

7. පීඨ ජාතක යි.

656. මියන් විසින් වී පොතු ද දන්තා ලද යැ. සහල් ද දන්තා ලද යැ. ඔහු පොතු හැරපියා සහල් කන්නාහු ය.

657. උයනෙහි යම් රහස් සාකච්ඡාවක් වී ද ගමෙහි ද යම් රහස් කීමෙක් වී ද මට පහර දීමට ඉඩක් සෙවී ද මෙය මා විසින් දන්තා ලදී.

658. උපන් වදුරා ළපටි වියේ සිටියදී ම පියා (වදුරු) විසින් වදුරු පැටියාගේ කොෂය දතින් සිදුපි ල.

659. අබ කෙතකට වන් කණ එළදෙනක මෙන් ඔබමොබ යන්නෙහි ය. යම්බඳු මෙතෙම සයනය යට හෝනේ ද මෙ ද මා විසින් දන්තා ලදී.

8. මුස ජාතක යි.

194 ජාතකපාළි-වතුසකතිපාතො

- 660. අදසසනෙන මොරසස සිඛිනො මසුඤ්ඤානො,
කාකං තස්ස අසුඤ්ඤං මංසෙන ච ඵලෙන ච.
- 661. යද ච සරසමපනො මොරො බාවෙරුමාගමා,
අථ ලාභො ච සකකාරො වායසසස අභායථ.
- 662. යච නුපජ්ජති බුද්ධො ධම්මරාජා පහඩකරො,
තච අඤ්ඤි අසුඤ්ඤං පුට්ඨ සමණබ්බාසමිණො.
- 663. යද ච සරසමපනො බුද්ධො ධම්මමදෙසසී,
අථ ලාභො ච සකකාරො තිස්ථියානං අභායථා'ති.

9. බාවෙරුජාතකං.

- 664. අදසී දනානි පුරෙ විසඤ
දදනො ච තෙ බයධම්මො අහොසී,
ඉතො පරසෙඤ්ඤි න දදෙය්‍ය දනං
තිවෙධියදුං තෙ සඤ්ඤිමනකසස භොගො.
- 665. අනරියමරියෙන සහසසනෙහන
සුදුගගනෙනොපි අකිච්චමාහු,
මා වො ධනං තං ජනිදු අහුචා¹
යමෙතාගහෙතු විජ්ඣෙම සදාං.
- 666. යෙන ඵකො රථො යාති යාති තෙන පරො රථො,
පොරාණං නිභිතං චතං චතතඤ්ඤිච වාසච.
- 667. යදි භෙසසති දසසාම අසනෙත කිං දදමසෙ,
ඵචං භුතාපි දසසාම මා දනං පමදමහසෙ'ති

10. විසයහජාතකං.

කොකාලිකවග්ගො වතුජෝ.

කයුද්දනං:

අතිවෙලං පහාසති ජිනවරො
වනමජේකිරථෙපහජිභෙගමො,
අථ ජලබුකිණාසනපියවරං
අථ තණ්ඩුල මොර විසයා දස.

1. අහුචොජ. - සිඳු.

660. සිඵ ඇති මිහිරි නාද ඇති මොනරා දූක නැති හෙයින් එහි මනුෂ්‍යයෝ මස්වලින් හා පලවැලයෙන් කවුඩා පිදුහ.

661. යම් කලෙක මිහිරිනාද ඇති මොනරා බාවේරු පෙදෙසට ආයේ ද එකල කවුඩා ලාභයෙන් හා සත්කාරයෙන් පිරිහුනේ ය.

662. යම්තාක් ධර්මාඡන් වූ ලොව එළි කරන්නා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව නුපදී ද එතෙක් අන්තොටු බොහෝ මහණ බමුණන් ලෝවැසියෝ පිදූ.

663. යම් කලක බ්‍රහ්මසෝඡයෙන් යුතු බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම් දෙසූ ද එකල තීර්ඤ්ඤයන්ට ලාභ සත්කාර නැති විය.

9. බාවේරු ජාතක සි.

664. විසය්භය, පෙඳ දන් දින. දෙන්තා වූ තොපගේ වස්තු විනාශ විය. මින්පසු දන් නො දෙන්තේ නම් දීමෙන් වළකින තොපට පෙර පරිදි භොගයෝ සිටුනාහ හෙවත් ඉතිරි වන්නාහ.

665. දහස් ඇස් ඇත්තාණෙනී, ජන දෙටුවාණෙනී, ඉතා දිළිඳු වූ ආයඛියා විසින් වුවත් පාපක්‍රියාවන් නො කටයුතුය යි කියත් වස්තුව නිසා ශ්‍රද්ධාව අත් හරි නම් ඒ ධනයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

666. ශක්‍රය, යම් මගෙකින් රියක් යේ ද ඒ මගින් අනෙක් රියක් යයි. පෙඳ මා තැබූ දන්වැට මා සිටුනා තාක් (දවසින් දවස) වැඩේවා.

667. ඉදින් වස්තු විද්‍යාමාන වී නම් දෙන්තෙමු. වස්තුව නැති කල කුමක් දෙන්තෙමුද (මෙසේ තණ සපයන්නකු වුව ද) අනාථ ව සිටුනේ නමුදු දන් දීමට ප්‍රමාද නො වමහ.

10. විසයා ජාතක සි.

සතරවන කොකාලික වර්ග සි.

එහි උද්දනය:

වේලාව ඉක්මවා කරා කළ කොකාලික ජාතක යැ, (ඊතවර) රථලට්ඨි ජාතක යැ, (වනමජේකි) ගොඨ ජාතක යැ, (රථෙසහ) රාජොවාද ජාතක යැ, යළි ජමබුක ජාතක යැ, (තිණ) බ්‍රහ්මඡර්‍යා ජාතක යැ, පිය ජාතක යැ, (තණ්ඩුල) උස ජාතක යැ, මොණරකු ඇති බාවේරු ජාතක යැ, විසය්භ ජාතක ය යන මෙයින් දසය වේ.

5. චූලකුණාලවග්ගො

- 668. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු
අනෙකච්ඡකාසු අනිග්ගභාසු ව,
සබ්බකතනාපිතිකරාපි වෙ සියා
න වීසසසෙ කිසුසමා හි නාරිසො.
- 669. යං වෙ දිසවා කණඛරී කිනතරානං¹
සබ්බිජ්ඣිසො න රමනති අගාලෙ,
තං තාදිසං මච්චං වජ්ඣා හරියා
අඤ්ඤං දිසවා පුරිසං පියසප්පිං²
- 670. බකසස ව පාවාරිකසස රසෙඤ්ඤ
අවචනකාමානුගතසස හරියා,
අවාචරී බඤ්චවසානුගසස
කං වා ඉජ්ඣී නාතිවලෙ තදඤ්ඤං.
- 671. පිඬ්ඛියානි සබ්බලොකිසසරසස
රසෙඤ්ඤ පියා බ්‍රහ්මදකකසස හරියා,
අවාචරී බඤ්චවසානුගසස
තං වාපි යා නාජකිභා කාමකාමිනී'ති.

1. කිනතරිජාතකං³.

- 672. අසකච්චං වත අනානං උඤ්ඤාකුං උදකා ඵලං,
න දනාභං පුන තුයභං වසං ගච්ඡාමී වාරිජ.
- 673. අලමමතෙහි අමෙහි ජලුහි පනසෙහි ව,
යානි පාරං සමුද්දසස වරං මයං උදුමෙරො.
- 674. යො ව උප්පතිතං අජුං න වීසමනුඤ්ඤකිති,
අමිකභවසමනෙවති පච්ඡා ව අනුකප්පති.
- 675. යො ව උප්පතිතං අජුං වීසමෙව නිබොධති,
මුවචනෙ සකතුසමොධා න ව පච්ඡානුතප්පති'ති.

2. වානරජාතකං.

1. යං ව දිසවා කිනතරී කිනතරානං.-මජ්ඣ. සූ.ව දිසවා කිනතර කිනතරිතං - සා. 2. පියසප්පිං-මජ්ඣ. 3. කුණ්ඩලික ජාතකං - සා.

5. මූලකුණාල වර්ගය

668. මිනිසුන් කෙරේ ඇලීම කරන නොයෙක් සිතුවිලි ඇති නිශ්‍රහ කොට භික්ෂවන්තට නො හැකි ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නොකරන්නේ ය. ඉදින් හැම ස්ත්‍රීහු තමන් අප්‍රීති වන්නේ වුව ද තොටුපල සමානයහ.

669. කණකුරි රජුටත් කින්නරි බිසොවටත් යම් රාගකාරණයක් වී ද එය දැක හැම ස්ත්‍රීහු සිය සැමියන්ගේ ගෙහි නො ඇලෙති. එය එසේ ම ය. කණකුරි රජුගේ භාය්‍යාව පිළි වූ අන් පුරුෂයකු දැක රජු හැර දැමී ය.

670. අතිශය කාමාශක්ත බක, පාවාරික යන රජවරුන්ගේ බිසෝවරු මෙහෙකරුවන් හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණහ. ස්ත්‍රීහු සිය සැමියා කෙරෙන් පිටත් කවර පුරුෂයකු සමග වුව නොහැසිරෙත් ද?

671. මුළු ලොවට අධිපති බඹදත් රජුගේ පිංභියානී නැමැති කාමසමන් පතන ප්‍රිය බිරිඳ මෙහෙකරුවකු හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණා ය. ඕනෑමෝ ඔහු ද අගබිසෝ තනතුර ද යන (දෙකින්) පිරිහුණා ය.

1. කින්නරි ජාතක යි.

672. කුම්භීලය, (මම) තමා දියෙන් ගොඩ නගන්නට එකානිතයෙන් සමත් වීම්. දැන් මම යළිත් තාගේ වසභයට නො යමි.

673. සාගරයක් වැනි ගඟෙන් එතෙර යම්බඳු එලජාතියක් ඇද්ද (එයින් මට) කම් නැත. තෙල අඹ දඹ වැල වරකා වලට වඩා දිඹුල්ගෙඩි මට උතුම්.

674. යමෙකුත් උපන් අතීය වහා නො වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරන්ගේ වසභයට පැමිණෙයි. පසුව නැවෙන්නේ ද වේ.

675. යමෙක් උපන් අර්ඪය වහා වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරු පීඩාවෙන් මිදෙන්නේ ය. පසුව නො තැවෙන්නේ යි.

2. වානර ජාතක යි.

198 ජාත්‍යන්තර-වතුකාරිසාමාන්‍ය

676. අවසිමභා තවාගාරෙ නිලිං සකකතපුරිතා,
ඔමෙව දනි ව'කරි'. හඤ් රාජ වජාමහං.

677. යො වෙ කතෙ පටිකතෙ කිඛ්ඛියෙ පටිකිඛ්ඛියෙ,
ඵවං තං සමමති වෙරං වස කුතතිති මාගමා.

678. න කතසස ව කතා ව මෙතති සන්ධියතෙ පුත,
හදයං නානුජානාති ගවජඤ්ඤව රථෙසහ.

679. කතසස වෙව කතා ව මෙතති සන්ධියතෙ පුත,
ධීරානං නො ව බාලානං වස කුතතිති මාගමා'ති.

3. කුණ්ඩනිජාතකං.

680. යො නිලියං මණ්ඩයති සණ්ඩාසෙන විහඤ්ඤති,
තසස සා වසමනෙවතු යා තෙ අමෙඛ අවාහරි.

681. විසං වා පඤ්චවිසං¹ වා උනනිංසංච ජාතියා,
තාදියා පතිමාලඤ්ඤා යා තෙ අමෙඛ අවාහරි.

682. දීසං ගවජතු අඤ්ඤානං ඵකිකා² අභිසාරියා,
සමෙකතෙ පති මාද්දස යා තෙ අමෙඛ අවාහරි.

683. අලඛකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤසසද,
ඵකිකා සයනෙ සෙතු යා තෙ අමෙඛ අවාහරිති.

4. අමබ්වොරජාතකං.

1. මකරි - මජ්ඣං.
2. පඤ්ච විසං - සී.
3. අභිසාරිකා - සී.

676. රජතුමනි, තොපගේ ගෙහි නිතර සත්කාර කරනලදු වූ පුද්ගලයු වූ විසුවෙමු. දැන් තෙපි ම නිවසින් යන කරුණු කෙළෙහි. එහෙයින් මම යමි.

677. යමෙක් අනුන් විසින් දරුණු අපරාධ තමාට කළ කල තමා විසිනුදු දරුණු අපරාධ අනුන්ට කළේ ද එකානකයෙන් එය කරන ලදු යි දනී ද මෙසේ වූ කල වෛරය සන්තීදේ. කොස් ලිහිණිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

678. රජතුමනි, අනුන්ට පීඩා කළ පුද්ගලයාගේ ද පීඩා ලද පුද්ගලයාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ඇති නො වේ. මාගේ හිත මෙහි වාසයට කැමති නො වේ. එහෙයින් යන්නෙමි.

679. උපකාර ලබන්නාගේ ද උපකාර කරන්නාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ගැළපේ. ප්‍රාඥයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති වේ. බාලයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති නො වේ. කුන්තිනිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

3. කුන්තිනී ජාතක යි.

680. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඹ තොමෝ පැසුණු කෙස් කළු කරන, සුදු කෙස් උගුල්ලා වෙහෙසට පත්වන්නකුගේ වසභයට යේවා.

681. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඹ තොමෝ උපතින් විසි අවුරුද්ද, පස්විසි අවුරුද්ද හෝ එකුන්තිස් අවුරුද්දට පත් වයස ඇති සැමියකු ලබාවා.

682. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඹ තොමෝ ගණිකාවක වී හුදෙකලා ව දිගමග යේවා. සලකුණු කී තැනෙහි දී සැමියා නො දකීවා.

683. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඹ තොමෝ මනාලෙස හැදී පැළදී වස්ත්‍ර හා මල්දම් ඇත්තී සඳුන්කල්ක ගල්වා සැරසුණි තනි ව යහනේ සයනය කෙරේවා.

4. අමබවෝර ජාතක යි.

200 ජාතකපාළි-වතුසකතිපාඨො

- 684. වනං යදග්ගි දහති පාවකො කණුවකනී,
කථං කරොසි පවලක එවං දන්ධපරසකමො.
- 685. බහුනි රුකබජ්ඣනී පථව්‍යා¹ විවරානි ච,
තානි වෙ නාභිසමෙහාම හොති නො කාලපරියායො.
- 686. යො දන්ධකාලෙ තරති තරණියෙ ච දන්ධි,
සුසබ්පණ්ණංව අසකමම අසං හඤ්ඤති අත්තනො.
- 687. යො දන්ධකාලෙ දන්ධිනි තරණියෙ ච තාරසි,
සසීව රතතිං විහජං තස්සජො පරිසුරනී²ති.

5. ගජකුම්භජාතකං.³

- 688. මනුසසීඤ්ඤං ජභිතවාන සබ්බකාමසම්භීතං,
කථං නු භගවා කෙසි කප්පස්ස රමති අසසමෙ.
- 689. සාධුනි රමණියානි සතති වකඛා මනොරමා,
සුභාසිතානි කප්පස්ස නාරද රමයතති මං.
- 690. සාමීනං ඔදනං භුඤ්ඤ පුට්ඨංසුපසෙවනං,
කථං සාමාකනීවාරං අලොණං ඡාදයතති තං.
- 691. අසාදුං යදී වා සාදුං⁴ අපං වායදී වා බහුං,
විසසජො යතථ භුඤ්ඤයා විසසාසපරමා රසාති.

6. කෙසවජාතකං.⁴

- 692. සබ්බායසං කුට්මතිසාමාණං
පභාග්ගා සො තිට්ඨති අනාභලිකෙඛි,
රකඛාය මෙ ත්වං වීභිතො නුසජ්ජ
උදහු මෙ වායමසෙ වධාය.
- 693. දුතො අහං රාජිධ රකඛසානං
වධාය තුඤ්ඤං පභිතොභමසම්,
ඉඤ්ඤ ච තං රකඛති දෙවරාජා
තෙනුතතමඛං න තෙ ඵාලයාමී.⁵

- 1. පථව්‍යා - මජ්ඣ.
- 2. රාජකුම්භජාතකං - මජ්ඣ.
- 3. සාදුං වායදී වා සාදුං - මජ්ඣ.
- 4. කෙසවජාතකං - මජ්ඣ.
- 5. නභිඵලයාමී - සීඵු.

684. පවලකය, පාවක නම් වූ ද කෘෂික වර්තනී නම් වූ ද භින්න යම්කලෙක වනය දවා ද එකලා මද විරිය ඇත්තේ කෙසේ කරන්නෙහි ද?

685. ගස්බෙන ද පොළවෙහි ගුල් ද බොහෝ වෙති. ඉදින් ඒවා කරා නො පැමිණියමෝ නම් අපට මරණය ම වෙයි.

686. යමෙක් කටයුතු සෙමින් කළයුතු කාලයේ ඉක්මනට කෙරේ ද, ඉක්මනට කටයුතු කාලයෙහි සෙමින් කෙරේ ද හේ පැහී ගිය වියළි තල්පතක් මෙන් දියුණුව නසයි.

687. යමෙක් වැඩ සෙමින් කටයුතු කල්හි සෙමින් කෙරේ ද ඉක්මනින් කටයුතු කල්හි ඉක්මනින් කෙරේ ද හේ රාත්‍රියේ පුර අව පක්ෂයන් අනුව බෙදෙන හද මෙන් අභිමතාර්ථය සම්පූර්ණ කරයි.

5. ගජකුම්භ ජාතක යි.

688. හැම සැපතින් සම්පූර්ණ අපගේ රජතුමා හැරපියා කෙඹව නැමැති භාග්‍යවත් තපස්වී කප්ප තවුසාගේ අසපුවෙහි කෙසේ ඇලේ ද?

689. නාරදය, කප්ප තවුසාට මිහිරි වූ ළගන්නා වූ සුබැසි වචන ද සින් අලවන රුක් ද ඇත. මොහු මාගේ සින් අලවති යි.

690. පිරිසුදු මස්රස සහිත ඇල්සාලේ බත බිදිය යැ. පුණු නැති බොධගවු හුරුහැල් කෙසේ ඒ නොප පිනවා ද.

691. විශ්වාසය ඇති කල්හි අමිහිරි වූ ද මිහිරි වූ ද මද වූ ද බොහෝ වූ ද ආහාර අනුභව කෙරේ ද (එය රසවත් වේ). රසයෝ විශ්වාසය පරම කොට ඇත්තෝ ය.

6. කේසව ජාතක යි.

692. ඉතා විශාල යකුළු ඔසොවා ගෙන ඒ ඔබ අහසේ සිටී. තෙපි මාගේ රැක්ම පිණිස නියුක්තවහු ද නැතහොත් මා මරන්නට සිතන්නහු ද?

693. රජාණෙනි, තොපට වඩ පිණිස මම මෙහි මෙහෙයවන ලද්දෙමි. දෙවියන්ගේ රජ වූ ශක්‍රයා තා රක්තෝ ය. එහෙයින් තොපගේ හිස නො පළමි.

694. සචේ ව මං රකුකි දෙවරාජා
දෙවනමිදො මසවා සුජමපති,
කාමං පිසාවා කඤ්ඤා සබ්බ
න සන්තසෙ රකුකියා පජාය.

695. කාමං කඤ්ඤා කුමභණ්ඩා සබ්බපංසුපිසාවකා,
නාලං පිසාවා සුඤ්ඤා මහති සා විභිංසිකාති.

7. අයකුටජාතකං.

696. අරඤ්ඤා ගාමමාගමම කිං සිලං කිං වතං අහං,
පුරිසං තාත සෙවෙය්‍යං තං මෙ අකුමාති පුරිසිනො.

697. යො තං විසසාසයෙ තාත විසසාසකඤ්ඤා බමෙය්‍ය තෙ,
සුඤ්ඤා ව තිතිකං ව තං භජෙති ඉතො ගතො.

698. යසස කායෙන වාචාය මනසා නත්ථී දුක්ඛං,
මරපිට පතිට්ඨාය තං භජෙති ඉතො ගතො.

699. භජිද්දරාගං කපිවිත්තං පුරිසං රාගචිරාභිතං,
තාදිසං තාත මා සෙවී නිමමනුසාසෙවි වෙ සියා'ති.

8. ආරඤ්ඤාජාතකං.

700. නොව ඉජ්ඣිසු සාමද්දං නපි භකෙඛසු සාරථී,
අථසස සන්ධිභෙදසස පසස යාව සුචිනතිතං.

701. අසි තිකෙඛාව මංසමති පෙසුඤ්ඤං පරිවත්තති,
යජ්ඣසභකඤ්ඤා සිභකඤ්ඤා භකඛයනති මිගාධමා.

702. ඉමං යො සයනං සෙති යයිමං පසසසි සාරථී,
යො වාචං සන්ධිභෙදසස පිසුනසස නිබොධති.

1. අරඤ්ඤා . - මජ්ඣ.
2. තං භජෙය්‍යාසිතොගතො - මජ්ඣ.

694. ඉදින්, දෙවියන්ට අධිපති වූ ද මසවා නැමැති වූ ද සුජාතාගේ සැමියා වූ ද දිව්‍යරාජයා මා රකී නම් සියලු පියාවගේ හඬන්වා. රකුසන්ට බිය නො වෙමි.

695. සියලු කුමභාණ්ඩයෝ ද පියාවගේ ද රිසිසේ හඬන්වා. මා හා සටන් කරන්නට පියාවගේ පොහොසත් නො වෙති. යක්ෂයන්ගේ බිහිසුණු දර්ශන මහත් වෙයි.

7. අයකුට ජාතක යි.

696. පියාණෙනි, මම වනයෙන් ගමට පැමිණියෙමි කවර සිල් ඇති කෙබඳු පැවතුම් ඇති පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙමි දැයි විතාරන ලද්දෙහි. එය මට කියන්නේ මැනැවි.

697. පුත්‍රය, යමෙක් තා විශ්වාස කෙරේ ද, තාගේ විශ්වාස කැමැත්තේ ද, තා කියනාදෙය අසනු කැමැත්තේ ද කරන වැරැදි ඉවසා ද මෙයින් ගියේ ඔහු ඇසුරු කරව.

698. යමකුගේ කය වචනය සිත යන තිදෙරින් වැරැදි කිරීමක් නැත් ද, මෙයින් ගියේ ඔහු ළෙහි හොවා වැඩු පුතකු සේ (සිතා) ඇසුරු කරව.

699. පුත්‍රය, කහපාට මෙන් අසථීර වූ වදුරකු සේ වසල සිතැති ඇලීම සහ නො ඇලීම වෙනස්වන ස්වභාවය ඇති පුරුෂයා දඹදිවැ මිනිසුන්ගෙන් හිස්වැ ගිය ද ඇසුරු නො කරව.

8. අරඤ්ඤ ජාතක යි.

700. රථාවායභිය, ස්ත්‍රීන් දෙදෙනා කෙරේ සමාන බවක් නැත. ආහාරයෙහි ද සමාන බවක් නැත. එයින් කලහයට කරුණු නැතයි සේ යි. එහෙත් මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳූ දෙදෙනාගේ මස් කන්නට සිතූ මේ දුෂ්ට සිවලාගේ සිතිවිල්ල බලව.

701. ප්‍රිය බව සුන් වැ ගිය නැනෙකු හිවල්ලු වෘෂභයා ද සිංහයා ද අනුභව කරති, නියුණු කඩුව මාංසය මෙන් පිසුනු බස මිත්‍රත්වය පෙරලයි නොහොත් මිත්‍රත්වය කපා දමයි.

702. රථාවායභිය, මේ දෙදෙනාගේ යම් මෘතශයනයක් දක්නෙහි ද යමෙක් මිත්‍රභෙද කරන්නහුගේ කීම සත්‍ය යැ යි පිළිගනී ද හේ ද මෙසේ මරණයට පැමිණේ.

204 ජාතකපාළි-චතුකකන්තිපාතො

703. තෙ ජනා සුඛමෙධනී නරා සභගතාරීච,
යො වාවං සන්ධිහෙදස්ස නාව බොධෙතති¹ සාරථී'ති.

9. සන්ධිහෙදජාතකං.

704. හතති හජෙභි පාදෙභි මුඛෙඤ්ඤ පරිසුඛාති,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

705. අකෙතාසති යථාකාමං ආගමෙඤ්ඤස්ස න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

706. අධාසකාති අභුතෙන අලිකෙනමභිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

707. හරං අනකඤ්ඤ පානඤ්ඤ වස්සෙතාසනානී ච,
අඤ්ඤදස්සු හරා සනතා තෙ වෙ රාජ පියා හොනති,
කං තෙන මභිපසසයිති.

10. දෙවතාපඤ්ඤා.

වූලකුණාලවග්ගො පඤ්චමො.

තඤ්ඤානා:

නරානං අසකභිවසිභෙවරො
නීලියමග්ගිවරඤ්ඤ පුන,
පුන රසායසකුචවරො
තථාරඤ්ඤසාරථී හනති දස.

චතුකකන්තිපාතො නිට්ඨිතො.

තම වග්ගානා:

විවරං පුච්චිමඤ්ඤ
කුච්ඡුසං බහුභාණකං,
වූලකුණාලවග්ගො සො
පඤ්චමො සුප්පකාසිතොති.

1. බොධනී - සිඹු.

703. රජාවායඝිය, මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳින්නහුගේ කීම යම් කෙනෙක් සත්‍යයැ යි නො පිළිගනිත් ද ඔවුහු දෙවලොව ගියවුන් සේ සැප විඳිති.

9. සක්විභේද ජාතක යි.

704. රජකුමනි, අතින් පහරනේ යැ. පයින් පහරනේ යැ. මුහුණ පහරනේ යැ. (එහෙත්) හෙතෙම එකානතයන් ප්‍රිය වේ. පහර දීමේ හෙතුවෙන් ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

705. රජකුමනි, කැමැති සේ ආක්‍රොශ කෙරෙයි (එහෙත්) ඔහුට ආක්‍රොශ පැමිණීම රිසි නො වේ. හෙතෙම එකානතයෙන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

706. රජකුමනි, අභූත වොදනාවෙන් වොදනා කරයි. බොරු සිහිපත් කරවන්නේ ය. හෙතෙම එකානතයෙන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

707. රජකුමනි, ආභාරපාන ද රෙදිපිළි ද ඇඳුපුටු ආදිය ද ගෙන යන ඔවුහු එකානතයෙන් ප්‍රිය වෙත්, ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

10. දෙවතා පඤ්ඤා ජාතක යි.

පස්වන මූලකුණාල වග යි.

එහි උද්දනය :

මිනිසුන්ගේ ඇලීම පවසන කිත්තරී ජාතක යැ ‘අසකං’ යන පදය ඇති වානර ජාතක යැ, ‘අවිසිමභ’ යනාදී වූ කුන්දනී ජාතක යැ, නීලිය සදහන් කරන අමබවොර ජාතක යැ, අග්නිදහය කියන ගජකුමභ ජාතක යැ, ස්වාදු රස දක්වන කෙසව ජාතකයැ, යළි අයකුට ජාතක යැ, එසේම අරඤ්ඤ ජාතක යැ, සාරථියා ඇමතු සන්ධිභෙද ජාතක යැ, ‘භනනි’ පදයද ඇති දෙවතා පඤ්ඤා යැ යන දසය යි.

චතුකක නිපාතය නිමි.

එහි වර්ග උද්දනය :

වීචර වර්ග යැ, පුච්චික වර්ග යැ, කුට්ඨසක වර්ග යැ, බහු-භාණකයකු ඇති කොකාලික වර්ග යැ, පස්වැනි මූලකුණාල වර්ගය ද මොනවට ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ යි.

පඤ්චකනිපාතො

1. මණිකුණධ්‍රැවගෙහා

- 708. ජිනෝ¹ රථසස²මණිකුණධ්‍රැව ව
පුතෙත ව දුරෙ ව තරෙව ජිනෝ,
සබ්බසු භොගෙසු අසෙසිතෙසු
කසමා න සත්තපසි සොකකාලෙ.
- 709. පුබ්බ ව මච්චං විජහනති භොගා
මච්චවා වා තෙ³ පුබ්බතරං ජහාති,
අසසසතා භොගිනො කාමකාමී
තසමා න සොවාමහං සොකකාලෙ.
- 710. උදෙති ආපුරති⁴ වෙති වනෙද
අඤ්ඤං තපෙඤ්ඤානං පලෙති සුරියො,
විදිතා මයා සතකුක ලොකධම්මා
තසමා න සොවාමහං සොකකාලෙ.
- 711. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පඤ්චිතො කොධනො තං න සාධු.
- 712. නිසම්ම බන්ධියො කඨිරා නානිසම්ම දිසම්පති,
නිසම්ම කාරිනො රඤ්ඤා යසො කිනති ව වඩ්ඪතිති.

1. මණිකුණධ්‍රැවජාතකං.

- 713. ක්ෂිත්‍යු සත්තරමානොව ලායිචා හරිතං තිණං,
බාද බාදති විලපි ගතසත්තං ජරභවං.
- 714. න හි අනෙකන පානෙන මනො ගොණො සමුට්ඨහෙ,
ඤ්ඤා කුච්ඡං විලපසි යරා තං දුමමති තරා.
- 715. තරෙව තිට්ඨති සීසං හස්පාද ව වාළඨි,
සොකා තරෙව තිට්ඨනති මඤ්ඤා ගොණො සමුට්ඨහෙ.

- 1. ජිනෝ - සත, මජ්ඣ.
- 2. රථසස - සතා
- 3. මච්චා ධනෙ - මජ්ඣ, සීච්චි.
- 4. පුරෙති විසති - සතා
- 5. අඤ්ඤං තපෙඤ්ඤානං - මජ්ඣ.

පඤ්චකනිපාතය

1. මණිකුණ්ඩල වර්ගය

708. (මහරජ, තෙපි) රජ අශ්ව මිණිකොඩොල් යන මෙයින් පිරිහුණු. එසෙයින් ම දුදරුවන්ගෙන් හා බිරිඳගෙන් පිරිහුණු. සියලු ඉසුරු ඉතුරු නැතිව නැතිව ගිය කල්හි ශෝක වියයුතු අවස්ථායෙහි කවර හෙයින් ශෝක නොවන්නහු ද?

709. කාමකාමිය, (කාමය කැමැත්තාණෙනි) වස්තු සම්පත් සත්ත්වයා පළමු ව හැරයයි. (නැති වෙයි) සත්ත්වයා ද පළමු කොට ම වස්තු සම්පත් හැරයයි. (මැරෙයි) වස්තු සම්පත් ඇත්තෝ සදකාලික නො වෙති. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

710. සත්තුකය, වන්ද්‍රයා උදව් ක්‍රමයෙන් පිරි බැසයයි. සුය්‍යා ද ලොව උණුසුම් කොට බැස යයි. මා විසින් ලෝක ධර්මයන් (අටලෝ දහම) දන්නා ලදී. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

711. පස්කම් සුවයට ගිජු අලස ගිහියා නො මැනැවැ. හික්මීමක් නැති පැවිද්ද නො මැනැවැ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවැ. යම් පණ්ඩිතයෙක් කීපෙන සුලු ද ඒ කීපීම නො මැනැවි:

712. නරදෙවයාණෙනි, ඤාත්‍රිය තෙමේ විමසා කටයුතු කරන්නේ ය. නො විමසා කටයුතු නො කරන්නේ ය. විමසා කටයුතු කරන්නහුගේ පිරිවර ද කීර්තිය ද වඩනේ යි.

1. මණිකුණ්ඩල ජාතක යි.

713. නිල්තණ වහා කපා ගෙන අවුත් මළ මහලු ගොනාට කව කවැ යි කියන්නේ කීම?

714. ආභාරපානයෙන් මළ ගොනා නොම නැගිටීයි. මෝඩයකු මෙන් තෝ නිෂ්ඵල දෑයක් කියමින් හඬනෙහි.

715. හිය අත්පා හා වලග එසේ ම (පෙර පරිදි) ඇත්තේ ය දෙකන් ද එලෙසින් ම ඇත්තේ ය. එහෙයින් ගොනා නැගිටී යයි සිතමි.

208 ජාතකපාළි-පඤ්චකනිපාතො

- 716. නෙවය්‍යකස්‍ය සීසං වා හත්ථපාද න දිස්‍යරෙ,
රුදං මත්තිකච්චපස්මි නනු ත්විඤ්ඤච දුමමති.
- 717. ආදික්ඛං වත මං සන්තං සතසිත්තංව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්චිං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 718. අබ්බුළුහං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පිතුසොකං අපානුදි.
- 719. සොහං අබ්බුළුසලලොසම් වීතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමී න රොදුමී තව සුචාන මාණව.
- 720. එවං කරොන්ති සප්පඤ්ඤ යෙ භොන්ති අනුකම්පකා,
විනිවක්ඛයන්ති¹ සොකමහා සුජාතො පිතරං යථාති.

2. සුජාතජාතකං.

- 721. නයිදං නිව්චං හවිතබ්බං ඉභමදක්ඛ
බෙමං සුභීසබ්බං සුබ්බා ව කායෙ,
අත්ථව්වයෙ මා අහු සමපමුළුණා
භිත්තිපලවො සාගරසෙසව මරෙඤ්ඤ.
- 722. යාති කරොති පුරිසො තාති අක්ඛනි පසසති,
කල්‍යාණකාරී කල්‍යාණං පාපකාරී ව පාපකං,
යාදිසං වපතෙ ඛිජං තාදිසං හරතෙ එලං.
- 723. ඉදං තදවරියව්වො පාරාසරියො² යදමුචී,
මාසසු ත්වං අකරා පාපං යංතං පච්ජා කතං තපෙ.
- 724. අයමෙව සො පීඞ්ගිය ධොනසාධො³
යමි⁴ ඝාතයිං ඛත්තියානං සහස්සං,
අලුධකතෙ වජ්ජනසාරලිකතෙ
තමෙව දුක්ඛං පච්චාගතං මමං.
- 725. සාමාපි ඛො වජ්ජන ලික්ඛගතනා⁵
සීඨිභුව සොහඤ්ජනකස්ස උග්ගතා,
අදිසවාච කාලං කරිස්සාමී උබ්බරිං
තං මෙ තනො⁶ දුක්ඛතරං හවීස්සතිති.

3. ධොනසාධ ජාතකං.

1. විනිවක්ඛන්ති - මජ්ඣ.	5. වජ්ජනලික්ඛගතනී. - සීඞ්. ස්‍යා.
2. පාරානාවරියො - මජ්ඣ.	6. ඉසෙසා - සීඞ්.
3. ධොනසාධො - මජ්ඣ.	7. ධොන සාධ - සීඞ්, මජ්ඣ.
4. යහං - මජ්ඣ.	

716. අපේ මිය ගිය මුත්තාගේ හිස වෙවයි අත් පා වෙවයි දක්නට නැත. මැටිසෑය අබ්බුබයෙහි හඬන තෙපි මෑ අඤන නො වහු ද?

717. ගිනෙලින් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් ශෝකාග්නීන් දුල්වුණු මා දිය ඉසෑ නිවන්නකු සෙයින් සියලු පීඩා හැර නිවාලූයේය.

718. පියා මළ සොවින් පෙළුණු මාගේ ශෝකය යමෙක් දුරු කෙළේ ද හේ හදවතේ ඇවිණි තුඩු ශෝක නමැති උල ඇද දැමීමේ ය.

719. මම උදුරා දු සෝක හුල් ඇති වෙමි, පහව ගිය ශෝක ඇති වෙමි, නො කැලඹුණ සිත් ඇත්තෙමි වෙමි. මාණවය, තොපගේ වචන අසා ශෝක නො වෙමි, නො හඬමි.

720. අනුකම්පාව ඇති නුවණැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුහු සොවින් පෙළුණු පියා ශෝක රහිත කළ සුජාත මෙන් ශෝකයෙන් වළකති.

2. සුජාත ජාතක යි.

721. බ්‍රහ්මඤ්ඤය, නිරූපදාන බවක් ආභාරපාන සුලභ වීමත් හැමද එකසේ නො වේ. මුහුදු මැද දී නැව කැඩී ගිය තැනැත්තේ ඉතා දුකට පත්වන්නේ යමසේ ද එසේ වස්තු විනාශයෙහි දී මුළා වේ.

722. පුරුෂයා යම් ක්‍රියාවක් කෙරේ ද එහි ඵලය තමා දකී. යහපත කරන්නා යහපත ද අයහපත කරන්නා අයහපත ද දකී. යම් වර්ගයක චීරයක් රොපණය කෙරේ ද එබඳු ඵලයක් ලබයි.

723. තෝ පව නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද්දෙහි නම් එය තා තවා යයි එකල්හි කීයේ ද මෙය සාරාසරිය නමැති ගුරු ඇදුරුකුමාගේ ප්‍රකාශයයි.

724. පිංගිය බමුණ, සඳුන්කල්ක තවරා සැරසුණු දහස්ගණනක් ඝෘත්‍රියයන් යම් ගසක්මුල දී විනාශ කරවීම ද, පැතුරුණු අතු ඇති ඒ ගස, දුක මා කරා නැවත පැමිණවී.

725. සඳුන්කල්ක ගල්වා ශෝභමාන වූ සාමාද මද සුළඟේ සැලෙන මුරුංගා ගසක්සේ මනස්කාන්ත උබ්බරි බියව ද නොදක මිය යන්නෙමි. මරණ දුකට වඩා ඇය නො දැකීමේ දුක ඉතා වැඩි ය.

3. ධොනසාබ ජාතක යි.

210 ජාත්‍යන්තර-පරිපාලන

- 726. උරුමයක් තවම ජීවත්ව සිටින බවට තහනම්,
එවිට සර්වෝත්තමයෙන් පෙනෙන කාලයකදී සහිත,
- 727. විශ්වාසයෙන් නොගන්නා සහතිකයක් පරිදිවීම,
තහනම් එකම නොවන බවට ගණයක් සහිත යා ගනී.
- 728. අනුමතයක් තමාට අනුමතයක් ඉතාමත් ගණයක්,
යථා ගණයක් තමා ගණයක් තහනම් කා පරිදිවීම.
- 729. විශ්වාසයෙන් නොගන්නා සහතිකයක් පරිදිවීම,
තහනම් එකම නොවන බවට ගණයක් සහිත යා ගනී.
- 730. සමස්ත රොදකරුන්ගේ අසහයකාරීත්වය මෙහි පිටුපස,
සහතිකයක් සහිතයා නොගන්නා අරුතක් සහිත.
- 731. විශ්වාසයෙන් නොගන්නා සහතිකයක් පරිදිවීම,
තහනම් එකම නොවන බවට ගණයක් සහිත යා ගනී.
- 732. යථායුතු දරුණු වැරදි ගවේෂණයක්වුවද,
එවිට සම්පූර්ණයෙන්ම ගණයක් පෙනෙනුයෙහි.
- 733. විශ්වාසයෙන් නොගන්නා සහතිකයක් පරිදිවීම,
තහනම් එකම නොවන බවට ගණයක් සහිත යා ගනී.
- 734. යථායුතු උදකුණක් ගණයක් අසහයකාරීයෙන්,
එවිට සම්පූර්ණයෙන්ම ගණයක් පෙනෙනුයෙහි.
- 735. විශ්වාසයෙන් නොගන්නා සහතිකයක් පරිදිවීම,
තහනම් එකම නොවන බවට ගණයක් සහිත යා ගනී.

4. උරුමයන්.

736. අනුමතයක් සහතිකයක් රොදකරුන්ගේ අනුමතයක් අසහයකාරීයෙන්,
පසුකලින් පෙනෙන බවට ගණයක් සහිත නොවන.

1. අනුමතය - මෙහි, සහ.
 2. අනුමතය - මෙහි, සහ.
 3. අනුමතය අසහයකාරීයෙන් පෙනීම.

726. දිරා හැව හැර යන සර්පයා මෙන් ජීවිතේන්ද්‍රිය නැති හෙයින් සිය ශරීරය හැරදී පරලොව ගිය කල්හි,

727. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඬා වැලැපීම නො දනී. එහෙයින් මළා වූ මොහුට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

728. කැඳවීමක් නැති ව එලොවින්, ආයේ ය. අනුදැනීමක් නැති ව මෙලොවින් ගියේ ය. කැඳවීමක් නැති ව යම්සේ ආයේ ද එසේ අනුදැනීමක් නැති ව ගියේ ය. එහි ලා කවර හැඩිමෙක් ද?

729 දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඬා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

730. ඉදින් හඬන්නේ නම් කෘශ ශරීර ඇත්තෙකිම වෙමි. ඒ මට කවර ප්‍රයෝජනයක් වේද? සුනිම්බුහිතවතුන්ට (මා කෙරෙහි) වැඩියක් නො ඇල්ම වන්නේ ය.

731. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඬා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

732. අහසේ යන හඳ දෑක කුඩා ළමයෙක් එය ඉල්ලා යම්සේ හඬා ද, එසේ යමෙක් මිය පරලොව ගිය පුද්ගලයාට නැවත නැවත ශෝක කෙරේ ද එය ළමයාගේ හැඩිම වැන්න.

733. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඬාවැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

734. බිඳුණු වතුරකළය නැවත ගැළපිය නො හැක්කේ යම්සේ ද, යමෙක් මිය ගියහුහට නැවත ශෝක කෙරේ ද එය මෙසේ නිෂ්ඵල තැනකි.

735. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඬා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළ ඔහුට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

4. උරග ජාතක යි.

736. සත රජතුමනි, සෙස්සෝ ශෝක කරති, හඬති. සෙසු ජනයා කඳුළු සහිත මුහුණු ඇත්තෝ ය. (තෙපි) පහන්මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් ශෝක නො කරන්නහු ද?

212 ජාතිකපාලි-පඤ්ඤානිපාතො

737. නාබහනිතභරො සොකො නානාගතස්සවාචහො,
තසමා ධංකා න සොවාමි නත්ථි සොකො දුතියතා.

738. සොචං පඤ්ඤා කිසො හොති හත්තඤ්ඤාසා න රුච්චති,
අමිතසා සුමනා හොතති සලලච්ඤාසස න රුච්චති.

739. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා නිනොග වා යදි වා ඵලෙ,
ධීතං මං නාගමිසසති* එවං දිට්ඨපඤෙ අහං

740. යසසතො නාලමෙකොච සබ්බකාමරසාරහො,
සබ්බාපි පඨවී තසස න සුචං ආචභිසසතිති.

5. සතජාතකං.

741. එකො අරඤ්ඤා ගිරිකඤ්ඤායං
පගගගා පගගගා සිලං පච්චෙච්ඤි,¹
සුනප්පනං සන්තරමානරුපො
කාරඤ්ඤිය කො නු තච ධිට්ඨෙයො.

742. අහං හිමං සාගරසෙච්චතනං
සමං කරිසසාමි යථාපි පාණිං,
චිකිරිය සානුනි ච පබ්බතානි ච
තසමා සිලං දරියා පකඤ්ඤාමි.

743. නධිමං මහිං අරහති පාණිකපං
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,
මඤ්ඤාමිමඤ්ඤාච දරිං ජිගිංසං
කාරඤ්ඤිය භායසි ජීවලොකං.

744. සචෙ අයං භුතධරං න සකො
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,
ඵචමෙච ඤං බ්‍රහ්ම ඉමෙ මනුසෙසා
නානාදිට්ඨිකෙ නානධිසසසි නෙ.

745. සධ්ධිතරුපෙන හවං මමඤං
අකඛාසි කාරඤ්ඤිය ඵචමෙතං
යථා න සකො පඨවී සමායං
කාතුං මනුසෙසන තථා මනුසසානි.

6. කාරඤ්ඤියජාතකං.

1. වංක - සිඳු.
2. න කං මං ආගමිසසති - සිඳු.
3. ධිකජාතකං. - සතා.
4. පච්චෙච්ඤි - සිඳු, මජ්ඣං.

737. ධංකය, ශෝකය ගිය දෙය යළි නොගෙනේ නො පැමිණි සැපය ගෙනෙන්නේ නො වේ. එහෙයින් ශෝක නො කරමි. ශෝකයට සහාය නො වෙමි.

738. ශෝක කරන්නා පඩු පැහැය ඇත්තේ වේ, කෘශ වේ. ඔහුට ආහාරය ප්‍රිය නො වේ. ශෝක නැමති හුලෙන් විදින ලදුව පෙළෙන කල්හි ඔහුගේ සතුරෝ ප්‍රීත වෙති.

739. ගමෙහි හෝ ඉදිත් වනයේ හෝ වළ තන්හි හෝ ගොඩ තන්හි හෝ සිටින මා වෙත විපත් නො එන්නේ ය. මම ධ්‍යාන දක්නා ලද්දෙමි වෙමි. නැතහොත් අටලෝදහම දන්නා ලද්දෙමි වෙමි.

740. යමක්හුගේ සියලු සම්පත් රස එළවන එක් මෑ ආත්මය තෙම ධ්‍යාන රස එළවන්නට යමක් නො වේ. එහෙයින් මුළු පොළොව ද ඔහුට (කාමික වෛතසික) සුඛය නො එළවන්නේයි.

5. සත ජාතක යි.

741. කාරණධීය, හුදෙකලාව වනයෙහි වසනුයෙහි සුහුසුලු ස්වභාවයක් ඇති ව නැවත නැවතත් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙහිය. මෙයින් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

742. මම සයුරෙන් වට වූ මේ මහපොළොව සියලු කඳු හා පර්වත විසුරුවා හැර අල්ල මෙන් සම කරන්නෙමි. එහෙයින් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙමි.

743. කාරණධීය, එක් මිනිසෙක් මේ මහපොළොව අත්ල මෙන් සම කරන්නට නො හැකි වේ යයි සිතමි. තෙපි කඳුරැළිය පිරවීමට යක්න දරන්නහු මෑ මේ සත්ත්වලෝකය හරනහු යයි (හෙවත් මරණයට පත්වන්නේ ය) සිතමි.

744. බ්‍රාහ්මණය, එක් මනුෂ්‍යයෙක් සතුන් ධරා සිටුවනා මේ මහපොළොව සම කරන්නට සමත් නො වේ ද එපරිදි තෙපි ද නානාදෘෂ්ටික වූ මේ මනුෂ්‍යයන් සිල් ගන්නා යි කියා ඔවා දී තොප වශයට නො පමුණුවන්නහු යි.

745. කාරණධීය, මිනිසකු විසින් මේ පොළොව සම කරන්නට යම්සේ නො හැකි ද, එසේ මෑ සියලු මනුෂ්‍යයෝ ද හික්මවන්නට නො පිළිවන්හ යි හවත් මාගේ ශුභ සිද්ධිය සලකා ස්වල්ප වශයෙන් මට යමක් කියේ ද එය එසේ ම ය.

6. කාරණධීය ජාතක යි.

- 746. වජ්ජම් තං කුඤ්ජර සට්ඨිභායනං
ආරඤ්ඤකං යුජ්ජතීං යසසසීං,
පකෙඛතී තං පඤ්ජලිකං කරොමී
මා මෙ වධී පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
- 747. වජ්ජම් තං කුඤ්ජර එකචාරීං
ආරඤ්ඤකං පබ්බතසාත්‍රුගොචරං,
පකෙඛතී තං පඤ්ජලිකං කරොමී
මා මෙ වධී පුත්තකෙ දුබ්බලායං.
- 748. වධිසසාමී තෙ ලට්ඨකිකෙ පුත්තකානී
කීං මෙ තුවං කාහසී දුබ්බලායී,
සතං සහසසානීපි තාදීසීනං
වාමෙන පාදෙන පපොථයෙය්‍ය.
- 749. නභෙව සබ්බස්ස ඛලෙන කීවචං
ඛලං හී බාලස්ස වධාය හොතී,
කරිසසාමී තෙ නාගරාජා අනස්සං
යො මෙ වධී පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
- 750. කාකඤ්ඤ පස්ස ලට්ඨකිකං මඤ්ඤිකං නීලමකඤ්ඤං,
එතෙ නාගං අසාතෙසුං පස්ස වෙරස්ස වෙරිනං.
තසමා වෙරං න කඨිරාථ අපපියෙන ච කෙනචී'ති.

7. ලට්ඨකිකජාතකං.

- 751. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙඤ්ඤ මහාපතාපස්ස,
එතං මුඤ්ඤිතු ධම්මපාලං හතෙථ මෙ දෙව ජෙදෙහී.
- 752. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙඤ්ඤ මහාපතාපස්ස,
එතං මුඤ්ඤිතු ධම්මපාලං පාදෙ මෙ දෙව ජෙදෙහී.
- 753. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙඤ්ඤ මහාපතාපස්ස,
එතං මුඤ්ඤිතු ධම්මපාලං සීසං මෙ දෙව ජෙදෙහී.
- 754. නහත්‍රුනිමස්ස රඤ්ඤෙඤ්ඤ මිත්තාමච්චා ච විජ්ජරෙ සුභද්‍ර,
යෙ න වදන්තී රාජානං මා ඝාතධි ඔරසං පුත්තං.
- 755. නහත්‍රුනිමස්ස රඤ්ඤෙඤ්ඤ මිත්තා ඤ්ඤතී ච විජ්ජරෙ සුභද්‍ර,
යෙ න වදන්තී රාජානං මා ඝාතධි අත්‍රජං පුත්තං.
- 756. වජ්ජනරසාත්‍රුලික්ඛා බාහා ජීජ්ජන්තී ධම්මපාලස්ස,
ද්‍යාදස්ස පථව්‍යා පාණා මෙ දෙව රුජ්ඤන්තීති.

8. චූලලධම්මපාලජාතකං.

746. හැට අවුරුද්දෙන් බැස යන මද ඇති ඇත් රජුනි, තොප වදිමි. අරණ්‍යයෙහි ජාතය, යුරපනිය, පිරිවර ඇතියව මාගේ පියාපතින් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

747. හස්තීරාජය, තොප වදිමි. එකලා වැ හැසිරෙනු ව ආරණ්‍යකය, පර්වත හා කඳු සමීපයන්හි ආහාර සොයනුව, පියාපතින් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

748. කැටකිරිල්ල තිගේ දරුවන් මරන්නෙමි. දුබල වූ තෝ මට කුමක් කරන්නෙහි ද? තී බදු ලක්ෂයක් වුව ද වම් පයින් (පාශා) සුඡුචිසුඡු කරන්නෙමි.

749. හස්තීරාජය, හැම තන්හි කාය ශක්තියෙන් ප්‍රයෝජන නැත. අනුවණයාගේ බලය (පර) හිංසාව පිණිස වෙයි. යමෙක් දුබල මාගේ දරුවන් මැරී ද ඒ තොපට විපතක් කරන්නෙමි.

750. කවුඩා කැටකිරිල්ල මැටියා හා නිලමැස්සා බලව, මොවුහු හස්ති නාගයා මැරූහ. වෙර ඇතියන්ගේ වෙරයේ තරම බලව. එහෙයින්, කිසි කෙනකුන් කෙරෙහි වෙර නො කරව.

7. ලටුකික ජාතක යි.

751. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා මාගේ අත් කපන්නේ මැනැවි.

752. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ පා කපව.

753. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නසන ලද වැඩ ඇතියෙමි මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ හිස සිඳුව.

754. ඔරස පුත්‍රයා නො මරව යි රජතුමාට යම් කෙනෙක් නො කියක් ද, (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ ද නෑයෝ ද හිතවත්තු ද ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

755. පුතා නො මරව යි රජතුමාට යම් කෙනෙක් නො කියක් ද (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ නෑයෝ හිතවත්තු ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

756. පොළොවට හිමිකරු වූ ධර්මපාල කුමාරයාගේ සඳුන් කල්ක ගල්වන ලද දැත කපති. දේවයන් වහන්ස, මාගේ පණ නිරුඳි වේ.

8. වූලලධම්මපාල ජාතක යි.

- 757. වික්කම රෙ මහාමීග වික්කම රෙ හරිපදා,
ඡීඤ වාරක්කිකං පාසං නාහං එකා වනෙ රමෙ.
- 758. වික්කමාමී න පාරෙමී භූමිං සුමිහාමී වෙගසා,
දළොහා වාරක්කිකො පාසො පාදං මෙ පරික නතති.
- 759. අඤ්ඤාසු පලාසානි අසිං නිබ්බාහ ලුඤ්ඤ,
පඨමං මං හනිඤානං හන පච්ඡා මහාමීගං.
- 760. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසනතිං මානුසිං මීගිං,
ඤ්ඤා හදෙද සුඛි හොති ඵසො වාපි මහාමීගො.
- 761. එවං ලුඤ්ඤ නඤ්ඤාසු සහ සබ්බෙති සුඛිති,
යථාහමඡ්ඡ නඤ්ඤ මුඛතං දීඤ්ඤා මහාමීගතති.

9. සුවණ්ණමීගජාතකං.

- 762. වානි ගජොධා තිමිරානං කුසමුදෙද ව සොසවා,
දුරෙ ඉතො හි සුසනධි තම්බිකාමාද් තුදනති මං.
- 763. කරං සමුදුමනරි කරං අදුකඛී සෙරුමං⁴
කරං තසසා ව තුඤ්ඤා අහු සග්ගසමාගමෝ.
- 764. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජාන ධනෙසිනං⁵,
මකරෙහඤ්ඤා⁶ නාවා ඵලකෙතාහමලෙචිං.
- 765. සා මං සමෙහන මුදුනා කිච්චං වඤ්ඤාගජිනී,
අවෙසනං⁷ උඤ්ඤි හඤ්ඤ මාතා පුතංව ඔරසං.
- 766. සා මං අනෙතන පානෙන වඤ්ඤා සයනෙන ව,
අතනනාපි ව මඤ්ඤා⁸ එවං තම්බ විජානතිනී.

10. සුසන්ධිජාතකං¹⁰.

මහීකුණ්ඩලුවගො පඨමො.

තස්සදුතා:

අපච්ඡිනවරොහරිතං තිණකො
අපච්ඡිනනපලවො උරගොවසනො,
දරියා සුත කුඤ්ඤර භුතහතා
මීගපුතතමසග්ගවරෙන දස.

1. වික්කමරෙ හරිපද වික්කමරෙ මහාමීග මජ්ඣං.
2. වධිඤාන - මජ්ඣං.
3. තසසාහ - මජ්ඣං.
4. සෙරුමං - මජ්ඣං.
5. අග්ග - සා.
6. ධනෙසිනං. මජ්ඣං.

7. මධ්‍යරෙහිඤ්ඤා - සා.
8. අවෙසන - සා.
9. මඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.
10. සුසන්ධිජාතකං - මජ්ඣං.

757. එමබා මෘගය, මහාමෘගය, වැයම් කරව. රන්වන් පා ඇති මෘගය වැයම් කරව. වරපටින් තැනූ පුඬුව සිඳින්න. එකලා වැ වනයෙහි (වාසයට) මම නො ඇලෙමි.

758. උත්සාහ ගනිමි. පුඬුව සිඳුලන්නට නො හැක්කෙමි. වේගයෙන් පොළොවට පහර දෙමි, තද වරපටින් කළ පුඬුව මගේ පා කපයි.

759. වැද්දණෙනි, මස් තැබීමට කොළ අතුරව. කඬුව කොපුවෙන් ඉවත ගනුව. පළමුව මා මරා පසුව මහාමෘගයා මරව.

760. මනුෂ්‍ය භාෂාවෙන් කියන (කථාකරන) මුවදෙනක (පිළිබඳ) මා අසා නැත. දකින ලද්දේ ද නැත. සොඳුර, තෝ සුවපත්ව, මහමුවා ද සුවපත් වේවා!

761. වැද්දණෙනි, පුඬුවෙන් ගැළවුණ මහාමෘගයා දැක මම අද යම්සේ සතුටු වෙමි ද, එසේ තෙපි ද නොපගේ නැයන් සමග සතුටු වේවා!

9. සුවණ්ණමිග ජාතක යි.

762. තඹ රජතුමනි, මීදෙල්ලමල්හි සුවද හමයි. දිය සයුර ද හඬ නහයි. සුසන්ධි බිසොව මෙයින් දුර දෙසෙක වසයි. කාම සිතුවිලි මගේ හදවත පෙළයි.

763. සයුර කෙසේ කරණය කෙළේ ද සේරුම දුපත කෙසේ දුටුවේ ද සගගය, ඇගේ ද තාගේ ද සමාගමය හෙවත් එක්වීම කෙසේ වී ද.

764. හරුකව්‍ය නැමැති කොටුපලින් පිටත්ව ධන සෙවීමට යන වෙළෙඳුන්ගේ නැව මෝරුන් විසින් බිඳින ලද මම පුවරුකඩෙකින් එතෙර ගියෙමි.

765. නිතර හමා යන සඳුන් සුවදැනි ඒ හදාවෝ මුදුමොළොක් බසින් කතා කොට ඖරස පුත්‍රයකු ගන්නා මවක මෙන් මා දෝතින් ගොඩට ගත්හ.

766. තඹය, ඒ විත්‍රලොවනාවෝ මා ආහාරපානයෙන් ද වස්තුවෙන් හා සයනයෙන් ද පිනවුහ. එපමණක් නොව අභිරමණයෙන් ද මා පිනවුහ. එය මෙසේ දනු මැනැවි.

10. සුසන්ධි ජාතක යි.

පලමුවන මණිකුණ්ඩල වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

මණිකුණ්ඩල (ජීනවර) ජාතක යැ, සුජාත (හරිත) ජාතක යැ, ධොනසාක (හික්කපලව) ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, සතජාතක යැ, කාරණ්ඨිය (දිරි) ජාතක යැ, ලවුකික (කුණ්ඨර) ජාතක යැ, වුලලධම්මපාල (භූතහත) ජාතක යැ, සුවණ්ණමිග (මීගපුත්ත) ජාතක යැ, සුසන්ධි (සගග) ජාතක යැ යි දසයෙක් වේ.

2. ව්‍යවස්ථාපිතවලට

767. ව්‍යවස්ථාපිතවලට ජාතියා බලනී ක්‍රමයෙන් ව,
සුබාහු න මයා සෙයොසා සුද්ධ² ඉති හාසසි.
768. ව්‍යවස්ථාපිතවලට ජාතියා බලනී ක්‍රමයෙන් ව,
සුද්ධො න මයා සෙයොසා සුබාහු ඉති හාසසි.
769. එවකෙදී ම. විහරනා. සුබාහු සම මුඛයා,
නදනාහ. තයා සඳි. සංවාසමභිරොවයෙ.
770. යො පරෙසං වචනානි සඳුහෙර³ යරාතරං,
බ්‍රහ්ම භිෂෙජර මිත්තසම්. වෙරකෙදී පසවෙ බහු.
771. න යො මිත්තො යො සද අපමනො
හෙදසඬිති රතමෙවනුපසසි,
යසම්කෙදී සෙති උරසිව පුත්තො
ස වෙ මිත්තො යො අහෙජෙජා පරෙහිති.

1. ව්‍යවස්ථාපිතජාතකං.

772. සීලං සෙයොසා සුතං සෙයොසා ඉති මෙ සංසයො අහු,
සීලමෙව සුතා සෙයොසා ඉති මෙ නාචී සංසයො.
773. මොයා ජාති ව ව්‍යවස්ථාපිත ව සීලමෙව කිරුක්කමං,
සීලෙන අනුපෙතසස සුතෙනානො න විජ්ජති.
774. බක්ඛයො ව අධමමටො වෙත්තො වාධමමනිසසිතො,
තෙ පරිවචජ්ජහො ලොකෙ උපපජ්ජනති දුග්ගතිං.
775. බක්ඛයා බ්‍රාහ්මණා වෙත්තො සුඤ්ඤ ව්‍යවස්ථාපිතකකසා,
ඉධ ධම්මං වරිචාන හවනති තිදිවෙ සමා.
776. න වෙද සංපරායාය න ජාති නොපි බක්ඛවා,
සකකෙදී සීලං සංසුඤ්ඤං සමපරායසුබාවහනති.

2. සීලවිමංස ජාතකං.

1. බලා - සීල.
2. සුද්ධො - මිත්තං, සීල.
3. සදහෙයා - මිත්තං.

2. වණණාරොහ වර්ගය

767. සුද්ධයෙනි, (තෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහයෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වියඪි බලයෙන් ද සුබාහු නම් ව්‍යාසුයා මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවු ද?

768. එම්බා සුබාහු, (තෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහයෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වියඪි බලයෙන් ද සුද්ධ මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවු ද?

769. සගය, සුබාහු මෙසේ තා හා සමග වැවසන මා හිවලාගේ බස් පිළිගෙන නසනු කැමැත්තහු ය. මෙතැන් පටන් මම තා සමග වසනු නො කැමැත්තෙමි.

770. යමෙක් මෙරමාගේ මිථ්‍යාවචනයන් කථා ලෙස හදහා ගනී ද හේ මිතුරා කෙරෙහි වහා බිඳෙන්නේ යැ. බොහෝ වූ චෛරය ද දනවන්නේ යැ.

771. යමෙක් හැමදු නො පමාව මිත්‍රහේදයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිත්‍රයාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඖරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නොහැකි වේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් මිතුරෙක් වේ.

1. වණණාරොහ ජාතක යි.

772. සීලය ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද ග්‍රාහය ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද? යි මට සැකයෙක් විය. ග්‍රාහයට වඩා සීලය මැ ශ්‍රේෂ්ඨ වේ යන මෙහි (දැන්) සැකයෙක් මට නැත.

773. ඝෛත්‍රියාදී ජාති ද ශරීර වර්ණ ද තුවස් යැ. සීලය ම උතුම් වේ උ. සීලයෙන් යුක්ත නො වූවහුගේ ග්‍රාහයෙන් ප්‍රයෝජනයෙක් නැත.

774. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝෛත්‍රියයා ද අධර්මය ඇසුරු කළ වෛශ්‍යයා ද යන දෙදෙනා දෙවමිනිස් දෙලොව හැර දුගතියෙහි උපදිති.

775. ඝෛත්‍රිය යැ බ්‍රාහ්මණ යැ වෛශ්‍ය යැ ශුද්‍ර ය. වණධාල යැ බඬුරු යැ යන කුලයන්හි උපන්නේ මෙලොව පින්කම් කොට දෙවලොව දී සම වෙති.

776. වෙදයෝ ද ජාතිය ද නැයෝ ද පරලොව සුව පිණිස නො වෙත්. තමාගේ පිරිසුදු සීලය මෙලොව පරලොව සුව පිණිස වේ.

2. සීලවිමංස ජාතක යි.

- 777. හිරිං තරන්තං විජ්ඣවජ්ඣමානං
 නවාභමසමිං ඉති භාසමානං,
 සෙය්‍යානි කමමානි අනාදිය නතං
 නොයො මමනති ඉති තං විජ්ඣඤ්ඤ.
- 778. යං හි කඨිරා තං හි වදෙ යං න කඨිරා න තං වදෙ,
 අකරොනතං භාසමානං පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
- 779. න යො මිඤ්ඤො යො සද අපමනෙතො
 හෙදසඬකි රක්ඛමෙවානුපසසී,
 යසමිඤ්ඤෙ සෙනි උරසිව පුඤ්ඤො
 ස වෙ මිඤ්ඤො යො අහෙජෙජා පරෙහි.
- 780. පාමොජ්ජකරණං යානං පසංසාවහනං සුඛං,
 ඵලානිසංසො භාවෙති වහනෙතො සොරිසං ධුරං.
- 781. පවිච්චකරසං පිකා රසං උපසමස්ස ව,
 නිද්දරො භොති නිප්පාපො ධම්මපිතිරසං පිච'නති.

3. හිරිජාතකං.

- 782. කො නු සන්තමිං පජෙජානෙ අඤ්ඤිපරියෙසනං වරං,
 අද්දකඛි රත්තිං ඛජෙජාතං ජාතවෙදං අම ඤ්ඤරථ.
- 783. සවාස්ස ගොමයච්චුණ්ණෙති අභිමඤ්ඤං තිණානි ව,
 විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකඛි පජ්ජලෙනවෙ.
- 784. ඵවමු අනුපායෙන අඤ්ඤං න ලහතෙ මගො,
 විසාණතො ගවං දෙහං යස්ථිරං න විජ්ඣති.
- 785. විච්චෙති උපායෙහි අඤ්ඤං පප්පොනති මාණවා,
 නිගගහෙන අමිත්තානං මිත්තානං පගගහෙන ව.
- 786. සෙණිමොකෙඤ්ඤා පලාහෙන වලලභානං නයෙන ව,
 ජගතිං ජගතිපාලා ආවසනති වසුඤ්ඤරත්ති.

4. ඛජෙජාපණකපඤ්ඤා.

777. ලජ්ජාව දුරු කරන මිතුරුබව පිළිකුල් කරන මම ඔබගේ මිත්‍රයෙක්මි යි වචන මාත්‍රයෙන් කියන, දෙමි කරමි යන ප්‍රතිඥාව අනුව ක්‍රියා නො කරන මේ පුද්ගල මාගේ මිත්‍රයෙක් නො වේ යයි ඔහු දනගන්නේ ය.

778. යමක් කරන්නේ ද එය මැ කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය, නො කරන දය කියන ඔහු පඨිවරු හඳුනාති.

779. යමෙක් හැමද නො පමා වැ මිත්‍රයෙදයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිතුරාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඔරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නො හේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් මිතුරෙකි.

780. දුන සීල භාවනාදි පුරුෂයාට අයත් පුණ්‍යක්‍රියා කිරීමට වැයම් කරන, එලය හා ආනිශංසය විඳිනු රිසි පුද්ගලයා සතුටට හේතුවන පැසැසුම් ගෙන දෙන සැපය දියුණු කරයි.

781. දහමරස පානය කරන්නේ ත්‍රිවිධ විවේකරසය ද (කාය විවේක, චිත්තවිවේක, උපධිවිවේක) කෙලෙස් සන්තිද්‍රවාලීමෙන් ව්‍යුපගමසුඛය ද පිඩා නැතියෙක් ද පථ නැතියෙක් ද වේ.

3. හිරි ජාතක යි.

782. කවරෙක්, දුල්වෙන ගිනි ඇති කල ගිනි සොයා ඇවිදිනුයේ රාත්‍රියේ කණමැදිරියකු දැකූ ගිනිය යි සිතා ද,

783. හෙතෙම කණමැදිරියා මතුයෙහි ගොලරිටි තණරොඩු එකතු කොට වැරදි කල්පනාවෙන් ගිනි පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට නොහැකි වී ද,

784. එපරිදි පිළිවෙළ වරදවාගෙන සොයන අඤානයා ප්‍රයොජන නො ලබයි. ගවහභිත් කිරි දෙවන්නා කිරි නොලබන්නාක් මෙනි.

785. නොයෙක් ක්‍රමයන්ගෙන් මිනිස්සු දියුණුවට පැමිණෙත්. සතුරන්ට නිග්‍රහ කිරීමෙන් ද මිතුරන්ට සංග්‍රහ කිරීමෙන් ද,

786. සේනාවට ප්‍රධාන ඇමැතියන් ලැබීමෙන් ද විශ්වාස කටයුතු ඇමැතියන්ගේ උපක්‍රමයන්ගෙන් ද යන උපායයන්ගෙන් පොළොව අයිති කරගෙන රජවරු වෙසෙති.

4. බපේජාපණක ප්‍රශ්නය.

- 787. ධුතොතොඤ්ඤා සමම සුමුඛ ජුතො අසඛපරාජිතො,
හරෙහි අඤ්ඤාසංකානි විරියනොත හසඛයාමසෙ.
- 788. අලිකං වත මං සමම අභුතෙන පසංසයි,
කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සුමුඛො නාම මසකථො.
- 789. අජජාපි මෙ කං මනසි යං මං කං අභිකුණ්ඩික,
ධංඤාපණං පටිසිඤ්ඤා මනො ජාතං හනාසි මං.
- 790. තාහං සරං දුක්ඛසෙයනං අපි රජ්ජමි කාරයෙ,
නෙවාහං යාවිතො දජ්ජං තථා හි භයතජ්ජතො.
- 791. යඤ්ඤා ජඤ්ඤා කුලෙජාතං ගඤ්ඤා කිත්තං අමච්චරිං,
තෙන සඤ්ඤා මිත්තඤ්ඤා ධිරො සඤ්ඤාමරහති'ති.

5. අභිකුණ්ඩිකජාතකං.

- 792. මධුච ඤ්ඤා මධුරසං මධුගන්ධං වීසං අහු,
ගුමබ්බියො සාසමෙසානො අරඤ්ඤා ඔද්ඨි වීසං.
- 793. මධු ඉති මඤ්ඤාමානා යෙ තං වීසමසාධිසුං,
තෙසං තං කට්ඨකං ආසි මරණං තෙනුපාගමිං.
- 794. යෙ ව බො පටිසඤ්ඤා වීසං තං පරිච්ඡේදයං,
තෙ ආකුරෙසු සුඛිතා ධංඤාමානෙසු නිබ්බුතා.
- 795. එවමෙව මනුසෙසසු වීසං කාමා සමොභිතා,
ආමිසං ඛන්ධනං වෙතං මච්චුච්චො ගුහාසයො.
- 796. එවමෙවං ඉමෙ කාමෙ ආකුරා පරිචාරකෙ,
යෙ සද්ද පරිච්ඡේදනති සඛනං ලොකෙ උපච්චගුතති.

6. ගුමබ්බියජාතකං.

- 1. ධුතොතො - ධිඉ.
- 2. සෙවෙහි - ධිඉ, හාරෙහි - මජ්ඣං.
- 3. වීසමොද්දිසු - මජ්ඣං, සතා.

787. යහළු සුමුඛය, (මම) දු කෙළියෙන් පැරදුණු ධූර්තයෙක්වී. අඹපල හෙළාලව. තොපගේ වර්යය අනුභව කරමු. තොපගේ වර්යයෙන් උපන් අඹ පල අනුභව කරමු යි සේයි.

788. යහළුව, නැති ගුණයෙන් මා පසස්තෙහි එය එකැතින් මුසා යැ. වානරයා සුඤ්ඤ මුහුණු ඇත්තෙකැයි කවර තැනෙකැ තා විසින් අයන ලද ද දක්නා ලද හෝ වෙද?

789. අභිකුණ්ඩිකය, මත් වූ තෙපි සයින් පෙළුණු මා ධාන්‍යාපණයට ඇතුළු කොට යම් හෙයකින් (උණපත්තෙන්) පහර දුන්නෙහි ද එය අද දක්වා මා සිත්හි පවතී.

790. (ඉදින් තෙපි බරණැස් රජය ගෙනැදී) මා ලවා රජය කරවන්නහු වී නමුදු ධාන්‍යාපණයෙහි ඒ දුක්ඛශයනය සිහි කරන මම තොප විසින් අයදනා ලද්දෙමි එක් අඹපලයකුදු නො දෙමි. එසේ මැ යි. තොප විසින් මම බියෙන් තැති ගන්වන ලදිමි.

791. ප්‍රාඥ තෙම යමකුත් පූජ්‍යකුලයෙහි උපනෙකැ මවුකුස හෝ (සරසා පිළියෙළ කරන ලද) යහන් ගැබ්හි තෘප්තයෙකැ නොමසුරෙකැ යි දන්නේ ද ඔහු හා සමග යහළු බව ද මිතුරු බව ද සටනාවට නිසි වේ.

5. අභිකුණ්ඩික ජාතක යි.

792. මී වැනි පැහැය ඇති මී වැනි රස ඇති මී වැනි සුවද ඇති විෂයෙක් විය. ගුම්බිය නමැති යකෙක් ආහාර සොයනුයේ වනයෙහි විෂ බහාලී ය.

793. මී යයි සිතා යම් කෙනෙක් එය කැවේ ද ඔවුන්ට එය කටුක විය. එයින් ඔව්හු මළහ.

794. යම් කෙනෙක් නුවණින් සලකා බලා ඒ විෂ වර්ජනය කළෝ ද ඔව්හු මරණාසන්න වුවත් අතරේ සුවපත් වූහ. විෂ තෙදින් දූවෙනුවත් අතුරෙහි නිවියහ.

795. එපරිදි පංචකාමයෝ මිනිසුන් අතුරේ ඒ ඒ තැනැ තබා ලූ විෂයකැ යි දනගුත්තාහ. මේ පංචකාම ආමිෂ ද බන්ධන ද වෙයි. තෙල පංචකාමය ශරීරය නැමැති ගුහායෙහි වෙසෙන මාරයා මැ යි.

796. එපරිදි කෙලෙස් පරිවාරකයන් ඇති මේ පංචකාමයන් මරණාසන්න නුවණැති යම් පුරුෂ කෙනෙක් හැම කල්හි දුරු කෙරෙත් ද ඔහු ලොකයෙහි සඬන සඬබිහින රාගාදී කෙලෙසුන් ඉක්මවා ගියාහු වෙත්.

6. ගුම්බිය ජාතක යි.

- 797. යොයං සාළියජාපොති කණ්ණසප්පං අගාහයි,
තෙන සප්පතයං දට්ඨො භතො පාපානුසාසකො.
- 798. අභනන්තමභන්තාරං¹ යො නරො භන්තුමිච්ඡති,
එවං සො නිභතො සෙති යරායං පුරිසො භතො.
- 799. අභනන්තමසාතෙන්නං² යො නරො භන්තුමිච්ඡති,
එවං සො නිභතො සෙති යරායං පුරිසො භතො.
- 800. යරා පංසුමුලසීං පුරිසො පට්ඨානං පටිකඛිපෙ,
තමෙව සො රරො භන්ති තරායං පුරිසො භතො.
- 801. යො අපසුද්ධසස නරස්ස දුස්සති
සුද්ධසස පොසසස අනඛණ්ණසස,
තමෙව බාලං පච්චෙති පාපං
සුමුමො රජො පට්ඨානංව ඛින්නාති.

7. සාළියජාතකං.

- 802. අමිඤ්ඤසුඤ්ඤානා තවසාරසමපජිනා,
පසන්තමුච්චණ්ණසු කසමා කුමෙභ න සොචරං.
- 803. න සොචනාය පරිදෙවනාය
අඤ්ඤා ව ලබ්භා³ අපි අප්පකොපි,
සොචනාමෙනං දුබ්බං විදිඤ්ඤා
පට්ඨස්ථිකා අඤ්ඤානා භවන්ති.
- 804. යතො ව බො පණ්ඩිතො ආපදසු
න වෙධති අස්ථිතිච්ඡයඤ්ඤා,
පච්චස්ථිකාස්ස දුබ්බා භවන්ති
දිස්වා මුඛං අච්ඡාරං පුරාණං.
- 805. ජප්පෙන මනෙතන සුභාසිතෙන
අනුසපදනෙන පච්චණ්ණො වා
යරා යරා යසු ලහෙරං අසුං
තරා තරා තසු පරික්ඛමෙයා.
- 806. යතො ව ජාතෙයා අලබ්භතෙයො⁴
මයාව⁴ අඤ්ඤාන වා එස අඤ්ඤා,
අසොචමානො අධිවාසයෙයා
කමිමං දළභං කින්නි කරොමිදන්ති.

8. තවසාරජාතකං.

1. අභන්තාර මභන්තාරං - සුමු මජ්ඣං.
 2. අභන්තාර මභාතෙන්නං - මජ්ඣං.
 3. අඤ්ඤා ව ලබ්භා - ස්වා අඤ්ඤා ව ලබ්භා - මජ්ඣං.
 4. මයා වා - මජ්ඣං, ස්වා.
 (* සමෙව පජාතෙයා අලබ්භතෙයො - අංගුත්තරානිකාය.)

797. දුෂ්ට වෛද්‍යවරයෙක් සැලලිහිණි පැටියෙකැ යි (කියා) බාලයකු ලවා නයකු ගැන්වී ද මේ ලාමක අනුසාසකයා ඒ සර්පයා විසින් ඩසින ලදුව මළේ ය.

798. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු නසන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යම්සේ ද එසේ නටුයේ මරණශයායෙන් හෝනේ ය.

799. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු මරන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යම්සේ ද එසේ නැසුණේ හෝනේ ය.

800. යම්සේ පුරුෂයෙක් පස්මිටක් උඩුසුළඟට දමා ද, එ රජස් ඔහු මැ පහරනේ ද එසේ මේ පුරුෂයා ද නැසුණේ ය.

801. යමෙක් නිරපරාධ වූ නිකෙලෙස් වූ පුරුෂයාට දොඹ කෙරේ ද උඩුසුළඟට දැමූ දුලී ලෙසින් අපරාධ කළ එ මැ අනුවණයා කරා පාපය පෙරළා එන්නේ ය.

7. සාළිය ජාතක යි.

802. සතුරන් අතට පත් වූ හුණ දඬුවක බඳනා ලද තෙපි ප්‍රියමනාප මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් තෙපි ශෝක නො කරවූ ද?

803. ශෝක විමෙන් ද හැඬීමෙන් ද මද වූ හෝ ප්‍රයෝජනයක් ලද නො හැකි ය. දුකබිත වූ එහෙයින් මැ ශෝක කරන මොහු දැනගත් සතුරෝ සතුටු වෙති.

804. අපී විනිශ්චය දන්නා නුවණැත්තා යම්හෙයකින් විපතෙහි දී නොසැලේ ද එහෙයින්, විකෘත නො වූ පළමු පැවැති මුහුණ දක්නා සතුරෝ දුකට පත් වෙති.

805. මන්ත්‍ර ජප කිරීමෙන් ද සාකච්ඡාවෙන් ද ප්‍රියවචනයෙන් ද අල්ලස් දීමෙන් ද ප්‍රවේණි කරායෙන් ද යි යම් යම් පරිද්දෙකින් යම් තැනෙකැ ප්‍රයෝජනයෙක් ලැබේ ද එහි ලා ඒ ඒ අයුරින් වැයම් කරන්නේ ය.

806. මා විසින් හෝ අන් කෙනකුන් විසින් හෝ තෙල අපී ලබන්නට නො හැකි යයි යම් හෙයකින් දැනී නම් දැඩි කර්මයෙකැ දැන් කුමක් කෙරෙමි ද යි ශෝක නො කෙරෙමින් ඉවසන්නේ යි.

8. තවසාර ජාතක යි.

- 807. ක්‍රෂාභං දෙවනාමකරං කිං පාපං පකතං මයා,
යථෙව සිරසණිං ඔභවට්ඨ වකකං හමති මඤ්ජකෙ.
- 808. අතිකකළුච්ච රමණකං සද්ධමනඤ්ඤා දුභකං,¹
බ්‍රහ්මකරඤ්ඤා පාසාදං කෙනටෙධන ඉධාගගතො.
- 809. ඉතො බහුතරා භොගා අනු මකෙඤ්ඤා භවිසසරෙ,
ඉති එතාය සඤ්ඤාය පසස මං ව්‍යසනං ගතං.
- 810. චතුබ්බි අට්ඨජ්ඣගමා අට්ඨකාභි ව සොළස,²
සොළසාභි ව බන්ධංස අත්ථිව්ඨං වකකමාසදෙ.
ඉච්ඡාභතඨස පොසසස වකකං හමති මඤ්ජකෙ.
- 811. උපරි විසාලා³ දුපපුරා ඉච්ඡා විසදගාමිනී,⁴
යෙ තං අනුභිජ්ඣනනී තෙ භොතනී වකකධාරිතො⁵ති.

9. මිත්තවිඤ්ඤාජාතකං.

- 812. භංසො පලාසමචච නිග්‍රොධො සච්ච ජායති,⁶
අච්චසමිං⁷ තෙ නිසිනෙතාව සො තෙ මමමානී ඡෙච්ඡති.
- 813. වඩඝකුචෙව⁸ නිග්‍රොධො පතිට්ඨසස භවාමභං,
යථා පිතා ව මාතා වා⁹ එවමෙසො භවිසසති.
- 814. යං ඤං අච්චසමිං වඩෙඝසි¹⁰ ධීරරුකඛං භයානකං,
ආමනත ඛො තං ගච්ඡාම වුඩ්ඝිමසස න රුච්චති.
- 815. ඉදනි ඛො මං භායති මභානෙරු නිදසසනං,
භංසසස අනභිඤ්ඤාය මභා මෙ භයමාගතං
- 816. න තසස වුඩ්ඝී කුසලපඨසථා
යො වඩඝමානො සසතෙ පතිට්ඨං,
තසසුපරොධං පරිසච්චමානො
පතාරඨි මුලවධාය ධීරොති.

10. පලාසජාතකං.

මණණොරොහවගෙගා දුතියො.

- 1. උභව සිඹු, උභව - මජ්ඣ.
- 2. අති කකමච්චරමණං-සද්ධමනඤ්ඤාදුභකං - මජ්ඣ.
- 3. බ්‍රහ්මකරඤ්ඤා - සිඹු, මජ්ඣ.
- 4. අට්ඨභිවාපිසොළස දුපපුරං - මජ්ඣ.
- 5. උපරි විසාලං - මජ්ඣ.
- 6. ඉච්ඡා විසදගාමිනී - මජ්ඣ, සිඹු.
- 7. සමපජායති - මජ්ඣ.
- 8. අච්චසමිං - මජ්ඣ.
- 9. වඩ්ඝකුචෙව - මජ්ඣ.
- 10. පිතාවා මාතාවා - සිඹු.
- 11. වදෙධසි - සිඹු, මජ්ඣ.

807. යම් හෙයෙකින් මගේ හිස පැහැර වක්‍රය මස්තකයෙහි බලා ද එබඳු කවර වරදක් මම දෙවියන්ට කෙළෙමි ද මා විසින් කවර පාපයක් කරන ලද ද?

808. පළිඟු රිදී මැණික් සහ රුවන් යන ප්‍රාසාදයන් ඉක්ම කවර හෙයෙකින් මෙහි ආයෙහි ද?

809. මේ සතර පහයෙහි සම්පතට වඩා මෙහි බොහෝ ඇති වනැ යි මේ හැඟීමෙන් විපතට පත් මා බලව.

810. සතර දෙනකුන්ගෙන් නො සතුටු ව අටදෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. අට දෙනකුන්ගෙනුදු නො සතුටු ව සොළොස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. සොළොස් දෙනකුන්ගෙනුදු නොසතුටු ව දෙකීස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ ය. අධික අධිකය පතන්නේ උරවක්‍රයට පැමිණියේ ය. තණ්‍යායෙන් නැසුණ පුරුෂයා මතැ උරවක්‍රය බලා.

811. මතු මත්තෙහි විශාල වූ පුරවන්තට නො හැකි තෘෂ්ණා තොමෝ (රූපාදි අරමුණෙහි) පැතීර පවත්නී ය. යම් කෙනෙක් ඒ තෘෂ්ණාව පුනපුනා ගිජු වැ ගනිත් ද ඔහු වක්‍රධාරී වෙති.

9. මිත්තවිත්දක ජාතක යි.

812. භංසයා පලාස දෙවියාට මෙසේ කී ය: යහළුව, නුගරුකෙක් හටගනී. ඒ නුගරුක තොපගේ අධික සභිඛ්‍යාත වෙලෙප්භි හුන්නේ මැ තොපගේ මමියන් සිඳුනේ යැ.

813. නුගරුක වැඩේවා. මේ රුකට මම පියකු මෙන් හෝ මවක මෙන් හෝ පිහිට වෙමි. තෙල තැනැත්තේ මහලු මාපියනට දරුවකු මෙන් පිහිට වන්නේ යැ.

814. යම් හෙයෙකින් තෙපි බිය ගෙන දෙන කිරිගස ඇකයේ වඩවූ ද (එහෙයින්) තොප අමතා යමිහ. මේ නුග රුකිහි වර්ධනය මට රුස්නේ නො වෙයි.

815. (බාල කල්හි මා තුටු කළ මේ නුගරුක) දැන් (වැඩීගියේ) මා බිය පත් කරයි. භංසයාගේ මහමෙර බඳු වචනය අසා නො දන මට මහබියෙක් ආයේ ය.

816. යමෙක් වැඩෙනුයේ තමහට වූ මූල ප්‍රතිෂ්ඨාව නසා ද ඔහුගේ ඒ වැඩීම නුවණැත්තන් විසින් නො පසස්නා ලද ය ඔහුගෙන් වන විනාශය යයි සැක කරන නුවණැත්තේ මූලිනුපුටන්නට වැයම් කරන්නේ ය.

10. පලාස ජාතක යි.

දෙවැනි වණණාරොහ වර්ග යි.

3. අධ්‍යවග්ගො

- 817. එවමනුකඝ්ඤා නෙ රාජ ආගතඝ්ඤා වසෙ මම,
අස්සී නු කොච්චි පරියායො යො තං දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 818. එවමනුකඝ්ඤා මෙ තාත ආගතඝ්ඤා වසෙ තච,
නස්සී නො කොච්චි පරියායො යො මං දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 819. නාඤ්ඤං සුචරිතං රාජ නාඤ්ඤං රාජ සුභාසිතං,
තායතෙ මරණ කාලෙ එවමෙච්චිතරං ධනං.
- 820. අකෙකාච්ඡි මං අචධි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං උපනාඤ්ඤානි වෙරං තෙසං න සමමනි.
- 821. අකෙකාච්ඡි මං අචධි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං න උපනාඤ්ඤානි වෙරං තෙසුපසමමනි.
- 822. නහි වෙරෙන වෙරානි සමමනනිධ කුදචනං,
අවෙරෙන ච සමමනනි එස ධම්මො සනන්තනොති.

1. දීඝිනිකොසලජාතකං.

- 823. අගාරා පච්චුපෙතඝ්ඤා අනාගාරඝ්ඤා¹ නෙ සතො,
සමණඝ්ඤා න තං සාධු යං පෙතමනුසොචසි.
- 824. සංචාසෙන හවෙ සකක මනුසසඝ්ඤා මිගඝ්ඤා වා,
හදයෙ ජායතෙ පෙමං තං න සකකා අසොච්චිතුං.
- 825. මතං මරිඝ්ඤං රොදනනි යෙ රුදනනි ලපනනි ච,
තසමා තං ඉසි මා රොදී රොදීතං මොසමාහු සනෙතා.
- 826. රොදීතෙන හවෙ බුභෙම මනො පෙතො සමුට්ඨහෙ,
සබ්බෙ සඛගමම රොදම අඤ්ඤමඤ්ඤාඝ්ඤා ඤාතකෙ.
- 827. ආදීතනං වත මං සනතං සතසිතනංච පාවකං,
චාරිනා වීය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
- 828. අබ්බහි වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසුඤ්ඤිතං,
යො මෙ සොකපරෙතඝ්ඤා පුත්තසොකං අපානුදී.

1. අනගාරඝ්ඤා - මරණං.

3. අඩවි වර්ගය

817. රජතුමනි, මගේ වසයට පත් ඔබ දුකින් මුදත්තට කිසියම් හේතුවක් තිබේද ?

818. දරුව, තාගේ වසයට පත් මෙබඳු මා දුකින් මුද ද එයට කිසි යම් හේතුවක් නැත.

819. රජතුමනි, සුවරිතයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. සුභාමිතයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. ඒ දෙකට වඩා මුතු මැණික් ආදී අන් ධනය මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වේ. ධනයට වඩා සුවරිතය හා සුභාමිතය ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කී සේ ය.

820. මට ආත්‍රොෂ කෙළේ ය, මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර බිඳින් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්තිදෙයි.

821. මට ආත්‍රොෂ කෙළේ ය මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර නො බිඳින් ද ඔවුන්ගේ වෛරය සන්තිදේ.

822. මෙලොවු වෛරයෙන් වෛරය කිසි කලෙක නො සන්තිදෙයි. අවෛරයෙන් (මෙමන්ත්‍රියෙන්) වෛරය සන්තිදේ. මෙය සනාතන (හැම කල්හි පවත්නා) ධර්මයකි.

1. දීඛිති කොසල ජාතක යි.

823. මිය ගිය කෙනකුට ශෝක කිරීම යන යමක් වේ ද එය ගිහි ජීවිතය හැරද පැවිදි වූ ශ්‍රමණයකු වූ ඔබට නො ගැළපේ.

824. ශක්‍රය, එක් ව විසීමෙන් ඒකාන්තයෙන් මනුෂ්‍යයාගේ සහ මාගයාගේ සිතෙහි ජ්‍රෝමය හටගනී. ශෝක නො කර සිටින්නට නො පිළිවන.

825. මළවුන්ටත් මැරෙන්නවුන්ටත් යම් කෙනෙක් හඬක් ද වැළපෙත් ද ඒ හැඩීම හිස් ක්‍රියාවකැ යි බුද්ධාදී සත්පුරුෂයෝ කීහ. එහෙයින් සෘෂිය නො හඬන්න.

826. බ්‍රහ්මය, ඒකාන්තයෙන් හැඩීම නිසා මියගිය තැනැත්තේ නැගිටී නම් හැමදෙන එක් වී ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයන්ට හඬවූ.

827. ගීතෙල් ඉසැ දැලවූ ගින්නක් මෙන් මගේ සිත ඒකාන්තයෙන් ශොක ගින්නෙන් ඇවිළ පැවැත්තේ ය. දිය ඉසි න ලද කලෙක මෙන් සියලු දහ නිවී ගියේ ය.

828. සොවින් පෙළුණු මගේ පුත්‍රශෝකය යමෙක් දුරු කෙළේ ද හේ මගේ හදවතේ ඇති තුබූ ශෝක නමැති හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරාලී ය.

829. සොභං අබ්බුඤ්ඤාසලොකම් චිතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමී න රොදමී තච සුඤ්ඤාන වාසවාතී.

2. මිගපොතජාතකං.

830. කුභිං ගතා කඤ්ඤා ගතා ඉති ලාලසසනී ජනො,
අභමෙච ඵකො ජානාමී උදපානෙ මුසිකා හතා

831. යථෙතං¹ ඉති චිති ච ගදහොච නිචක්ඛසී,
උදපානෙ මුසිකං හගාධො යචං හකඛිතුමිච්ඡසී.

832. දහරො වාසී දුමමෙධ පඨමුප්පකභිකො² සුසු,
දීසමෙතං සමාසජ්ජ³ න නෙ දසසාමී ජීවිතං.

833. නානතලික්ඛචනෙතාහං⁴ නාඩගපුක්ඛසිරෙන වා⁵,
සුක්ඛෙනා සිපඤ්ඤිතො සිලොකෙහි පමොචිතො.

834. සබ්බං සුතමධියෙථ භීතමුක්ඛකඨමජ්ඣමං,
සබ්බස්ස අතරං ජානෙය්‍ය න ච සබ්බං පයොජයෙ
ගොතී තාදීසකො කාලො යත් අතථාවහං සුත'කභි.

3. මුසිකජාතකං.

835. සබ්බං හණ්ඩං සමාදය පාරං තීණ්ණොසී මුභමණ,
පච්චාගච්ඡ ලභුං ඛේපං මමි තාරෙභිදනිතො.

836. අසනචුතං මං චිරසනචුතෙන⁶
නිමිසනී ගොතී අධුචං ධුවෙන,
මයාපි ගොතී නිමිතෙය්‍ය අඤ්ඤං
ඉතො අහං දුරතරං ගමීස්සං.

837. කායං ඵලගලාගුඤ්ඤො' කරොතී අභුභාසියං
නධිධ නචචං වා ගීතං වා කාලං වා සුසමාහිතං
අනමිති කාලෙ සුසෙසාණි කිත්තා ජගසසී සොහනො.

838. සිගාල බාල දුමමෙධ අප්පජඤ්ඤෙසී ජමුක්ඛ,
ජීනො මච්ඡඤ්ඤා පෙසිඤ්ඤා කපණො විය කොයසී.

839. සුදස්සං චජ්ජං අඤ්ඤෙසී අභතනො පන දුද්දසං,
ජීනා පනිඤ්ඤා ජාරඤ්ඤා මමි තිඤ්ඤෙච කොයසී.

1. යථෙතං - සිච්ච, මජ්ඣ.
2. පඨමුප්පකභිකො - සා. මජ්ඣ. සිච්ච.
3. දීසං ගෙතං සමාසජ්ජ - මජ්ඣ.
4. නානතලික්ඛචනෙන - මජ්ඣ.
5. නාඩගපුක්ඛසිරෙන වා - මජ්ඣ.
6. අසනචුතං මං චිරසනචුතෙන නිමිසී ගොතී - මජ්ඣ.
7. කායං ඵලගලාගුඤ්ඤො - සා. ඵලගලාගුඤ්ඤො - මජ්ඣ.

829. ශක්‍රය, ඒ මම ශෝක නමැති උල උදුරන ලද්දේම වෙමි. ශෝක රහිත වූ නො කැළඹුණ සිතැති මම ඔබේ කීම අසා ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

2. මිඟපොතක ජාතක යි.

830. (මුඹිකා) කොහි ගියාදෝ කොහි ගියාදෝ යි කියමින් ජනයා වැළපෙති. මුඹිකාව දිද සමීපයේ නසන ලද යි එකලා මම දනිමි.

831. යම් හෙයකින් පහර දීමට සුදුසු තැනක් සොයා කොටඵවා පසුබසින්තේ යමියේ ද එසේ පසු බසින කරුණ දනිමි. ලීද ළහ මුඹිකාව මරා යව නම් රජු ද බුදින්තට කැමැත්තෙහි ද?

832. බාලය, (තෝ) තරුණ වෙහි. ප්‍රථම වයස් ඇතියෙහි. තරුණ වෙහි, දිග යටිය ඇති අවියක් එල්බගෙන සිටිනෙහි, තට දිවි නො දෙන්නෙමි.

833. අහසේ වූ දිව්‍ය විමානය නිසා ද ශරීරාංග සමාන පුත්‍රයා නිසා ද මිදුණෙමි නො වෙමි. පුතා විසින් මාගේ මරණය පතන ලද්දෙමි ආවායැත් බැඳ දුන් ගාථා නිසා (මරණයෙන්) මිදුණෙමි.

834. ලාමක වූද මධ්‍යම වූ ද උත්කෘෂ්ට වූ ද විද්‍යාවන් හදරන්තේ ය. සියලු ශාස්ත්‍රයන්හි අවිය දැනගන්නේ ය. හැම ශාස්ත්‍රයක් ම ක්‍රියාත්මක නො කරන්නේ ය. යම් කලෙකැ යම් ශාස්ත්‍රයකින් ප්‍රයෝජන ලැබේද, එබඳු කාලයක් වන්නේ ය. එකල ශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නේ ය.

3. මුඹික ජාතක යි.

835. බමුණ සියලු භාණ්ඩ ගෙන එතෙරට ගියෙහි. වහා නැවත එව. මේ නදියෙන් මා ද වහා එතෙර කරව.

836. පින්වතිය, ඇසුරක් නැති අලුතෙන් හමු වූ මා වෙත හැරුණි, දිගු කලක් ඇසුරු කළ ස්ථිර සැමියාගෙන් වෙනස් වූවා ය. නී මා කෙරෙහි දු අනෙකකු පාවා ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

837. කුවරලා ලැහැබෙක කවර තැනැත්තියක් මහහඬින් සිනාසේ ද නැටුමක් ගැයුමක් හෝ කුලුනාලමක් මෙහි නැත සුන්දර උරු යුග්මයක් ඇති රුසිරු තැනැත්තිය හැඩියයුතු අවසානවෙහි සෙන්නේ කුමක් හෙයින් ද?

838. මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ ජම්බුකය, තෝ ඥානය නැත්තෙහි මාඵවා ද මස්වැද්දල්ල ද යන දෙක ම නැති වූයේ අසරණයකු සේ සිතීවිලි සිතන්නෙහි.

839. මෙරමාගේ වරද දකින්නට පහසු ය, තමාගේ වරද දකින්නට අපහසු ය. තෝ සැමියා සහ සොර සැමියා යන දෙදෙනාගෙන් පිරිහුනෙහි ය, මා මෙන් කො ද සිතන්නෙහි ය.

- 840. එවමෙතං මිගරාජ යථා භාසසි ජමුක්ක,
සා නුනාහං ඉතො ගතංවා හතකු භෙසසං වසානුගා.
- 841. යො හරෙ මඤ්ඤං ථාලං කංසරාලමිපි සො හරෙ,
කතංයෙව තයා පාපං පුනපෙවං කරිසසසිති.

4. වුලලධත්තුඤ්ඤාභජාතකං.

- 842. ඉදති බොමඤ්ඤි සුඛිතො අරොගො
නිකකඤ්ඤකො නිසානිතො කපොතො,
කාභාමීදති හදයසස තුට්ඨිං
තථාහි මං මංසසාකං බලෙති.
- 843. කායං බලාකා සිඛිනී වොරි ලබ්භිපිතාමහා,
ඔරං බලාතෙ ආගච්ඡ වණේඤා මෙ වායසො සබ්බා.
- 844. අලං හි තෙ ජග්ගිකායෙ මමං දිසවාන ඵදිසං,
විලුනං සුදුපුනෙතන පිට්ඨිමද්දෙන මකඛිතං.
- 845. සුනභාතො සුච්චිකොසි අනාපානෙන තප්පිතො,
කණ්ණෙයා ව තෙ වෙච්චියො අගමා නු කජබ්බලං.
- 846. මා තෙ මිකො අමිකො වා අගමාසි කජබ්බලං,
පිඤ්ඤානි තස්ස ලාභිඤා කණ්ණෙයා බන්ධනාති වලභනං.
- 847. පුනපාපජ්ජසි සමම සීලං හි තව තාදිසං
න හි මානුසකා භොගා සුභුඤ්ඤා භොතති පකඛිතා'ති.

5. කපොතජාතකං.

අඤ්ඤිවගෙගා නිඤ්ඤො.

තඤ්ඤාග්ගා:

අථ වණණං සසීල හිරි ලහතෙ
සුමුඛාමිසසාලිය මිතතවරො,
අථ විකක පලාස සරාජ සතො
යවබාලකපොතකං පණණ රසාති.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

තත්තු වග්ගාග්ගා:

ඵතඤ්ඤා වණණං අසමං වග්ගපරි
සුදෙසිතා ජාතකකති පඤ්ඤා වීසති,
මහෙසිතො බුග්ගවරිතතමුතතම
මවොව ගාථා අස්ථති සුබ්බඤ්ඤා'ති.

840. මාගරාජය, ඔබ යමක් කීහු ද මෙය මෙසේ ම ය, ඒ ඒ මම මෙතැනින් ගොස් එකානායෙන් අනික් හිමියකු ලැබූ ඔහු අනුව යන්නෙමි.

841. යමෙක් මැටිතලියක් සොරා ගනී ද හෝ ඒ පුරුද්දෙන් රත්තලියක් සොරකම් කරන්නේ ය. තෝ පාපකම්ය කළා ය. නැවත ද මෙසේ කරන්නී ය.

4. මූලධර්මයන් පාතක යි.

842. දැන් පරෙවියා නික්මුණේ ය. එහෙයින් සුවපත් ව නිරෝග ව සතුරු නමැති කටු නැතිවූයෙමි වෙමි. දැන් මාගේ සිතට මනාපවූවක් කරන්නෙමි. එය එසේම ය. මෙ මස් ද අනික් මස් ද මා උත්සාහවත් කරයි.

843. වැඟිවලාව මුත්තණුවන් කොට ඇති සෙරක වූ සිඵ ඇති කෙකින්න කවරක් ද කෙකින්න මැතට එන්න. මාගේ මිතුරු කවුඩා නපුරු ය.

844. අරක්කුමියාගේ පුතා විසින් සිඳුනා ලද පියාපත් ඇත්තේ, අනන ලද පිටි ගැල්වූ මගේ සිරුර දක සිනාසීමෙන් කම් නැත.

845. ස්නානය කොටු පවිත්‍ර වූ මැනවින් වීලවුන් ගල්වන ලද්දෙහි ය. ආභාරපානයෙන් තෘප්තිමත් කරන ලද්දේ ය, තොපගේ ගෙලෙහි වෙව්දුරු මැණිකෙකි. බරණැස් නගරයට ගියේ ද?

846. තොපගේ මිතුරෙක් හෝ සතුරෙක් හෝ කප්-ගල නගරයට (බරණැස්) නොයේවා කවර හෙයින් ද යත්, එහි ගියවුන්ගේ පියාපත් සිඳූ ගෙලෙහි කැබිලිත්තක් එල්වයි.

847. මිතුරු නැවත මෙබඳු දුකකට පැමිණෙන්නෙහි ය. තොපගේ ගතිය එබඳු ය. මනුෂ්‍යයනට අයත් සම්පත් පක්ෂියකු විසින් පහසුයෙන් බිදිය නො හැකි ය.

5. කපොත පාතක යි.

තුන්වන අඩංගු වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

වණණිරොහපාතක යැ, සිලවීමංසපාතක යැ, හිරිපාතක යැ, බජ්ජාපණකපාතක යැ, අභිකුණ්ඩික (සුමුඛ) පාතක යැ, ගුම්බිය (ආමීස) පාතක යැ, සාලියපාතක යැ, තවසාර (අමික්ක) පාතක යැ, මික්කවිඤ්ඤ (වක්ත) පාතක යැ, පලායපාතක යැ, දීසිති කොසල (සරාජ) පාතක යැ, මිගපොතක (සනො) පාතක යැ, මුසික (යව) පාතක යැ, මූලධර්මයන් (බාලක) පාතක යැ, කපොතපාතක යැ යි පසලොසෙකි.

පංචක නිපාතය නිමි.

වර්ග උද්දනය:

මහර්මී වූ බුදුන්ගේ උක්තම ඉක්මවියහි ප්‍රකාශිත අර්ථවත් වූ සුවික්ෂණ වූ ගාරා ඇති 'ඒන' යි ආරබ්ධ මණිකුණ්ඩල වර්ග යැ, වර්ණරොහ වර්ග යැ මත්තෙහි අපරිපූරණ වූ අර්ධවර්ග යැ, යන පාතක යි සුදෙශිත පස්විසි පාතකය වදළහ.

- 848. මාසු කුජ්ඣ¹ භුමිපති මාසු කුජ්ඣ රථෙසහ,
කුඬං අපට්ඨකුජ්ඣනො රාජා රථධස්ස පුථිකො.
- 849. ගාමෙ වා යදි වාරෙසුඤ්ඤ නිකො වා යදි වා ථලෙ,
සබ්බසම්මනුසාසාමි මාසු කුජ්ඣ රථෙසහ.
- 850. අචාරියපිතා නාම අහු ගබ්ගාය නාවිකො,
පුඤ්ඤ ජනං තාරඨිඤ්ඤ පච්ඡා යාවති වෙතනං
තෙනස්ස භණ්ඩනං භොති න ච භොගෙහි විධිති.
- 851. අතිණ්ණංයෙව යාවස්ස අපාරං තාත නාවික,
අසෙඤ්ඤ හි තිණ්ණස්ස මනො අසෙඤ්ඤ භොති තරෙසිනො².
- 852. ගාමෙ වා යදි වාරෙසුඤ්ඤ නිකො වා යදි වා ථලෙ,
සබ්බසම්මනුසාසාමි මාසු කුජ්ඣන්ඤ නාවික.
- 853. යා යෙවානුසාසනියා රාජා ගාමවරං අද,
තායෙවානුසාසනියා නාවිකො පහරි මුඛං.
- 854. භක්තං භික්තං භතා භරියා ගබ්ගො ව පතීනො ජමා.
මීගොව ජාතරුපෙන න තෙනසං අවධිඤ්ඤති⁴.

1. අචාරියජාතකං.

- 855. මා තාත කුජ්ඣ න හි සාධු කොධො
බහුමිති තෙ අදිට්ඨං අසුතඤ්ඤ,
මාතා පිතා දිසතා සෙතකෙතු
ආචරියමාහු දිසතං පසඤ්ඤා.
- 856. අභාරිනො අනන්දපාණවතද
අච්ඡාසිකා නමපි දිසං වදන්ති
ඵසා දිසා පරමා සෙතකෙතු
යං පඤ්ඤා දුක්ඛී සුඛිනො භවන්ති.
- 857. බරාජිතා ජට්ඨා පඤ්ඤානො
දුමුක්ඛරූපා යෙ මෙ ජපන්ති මනො,
කච්චි නු තෙ මානුසිකෙ පයොගෙ
ඉදං විදු පරිමුක්ඛා අපායා.

1. කුජ්ඣ - මජ්ඣ.
2. තාරෙඤ්ඤ - මජ්ඣ.
3. තාරෙසිනො - සා.
4. අධිඤ්ඤ - මජ්ඣ.

848. භූමිපාලයාණෙනි, නො කීපෙන්නේ මැනැවි. රජතුමනි, කෝප නො කරන්නේ මැනැවි. කිපියා වූ තැනැත්තහුහට පෙරළා කෝප නො කරන රජ රටවැසියා විසින් සුදනු සුසුසු ය.

849. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩ බිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. රජතුමනි, නො කිපුන මැනැවි.

850. අවාරියපිතු නැමැති තොටියෙක් ගහෙහි විය. හේ පළමු වැ ජනයා ගඟින් එතෙර පමුණුවා පසුව කුලිය ඉල්ලයි. එයින් ඔහුට කලහ ඇති වෙයි. ධනදයන් හේ නො වැඩේ.

851. දරුව, තොටිය, ජනයා ගහෙන් තරණය කරවන්නට පළමු ව කුලිය ඉල්ලන්න. ගහ තරණය කළවුන්ගේ සිත අනෙකෙකි. (වෙනස් වේ) එතෙරවීම සොයන්නහුගේ සිත අනෙකකි.

852. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩබිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. තොටිය නොකිපුන මැනැවි.

853. යම් අනුශාසනාවක් නිසා රජතුමා තවුසාට ගම්වරක් දුන්නේ ද ඒ අනුශාසනාව ම නිසා තොටියා තවුසාගේ කටට ගැසුවේ ය.

854. බත් බඳුන බිඳින ලදී. බිරිඳ නසන ලදී. ගැබ ද බීම හෙලන ලදී. මුතුමැණික් ආදිය මැඩ ගෙන ගියේ වුව ද එයින් මුවකුට ප්‍රයෝජනයක් ලද නොහැක්කා සේ මෝඩයෙක් පඩිවරයකුගේ ඔවා අසා ද එයින් ප්‍රයෝජනයක් ගන්නට නො හැකි වේ.

1. අවාරිය ජාතක යි.

855. දරුව සේතකෙතු, නො කීපෙන්න. කෝප වීම මනා නො වේ. තා නොදුටු නො ඇසූ දේ බොහෝ ය. මවුපියෝ සුර්ව දිසාව වශයෙන් ද ගුරුවරු දකුණු දිසාව වශයෙන් ද බුඬාදි ආර්යයෝ කියත්.

856. සේතකෙතුව, අභාරපාන හා රෙදිපිළි දෙන (එසේ ම) දන් පිණිය කැඳවන ගෘහස්ථයෝ වෙන් ද එය ද දිසාවකැ යි බුඬාදි උතුමෝ කියති. යම් දිසාවකට පැමිණ දුක්පත් ජනයා සුවපත් වෙන් ද මේ දිසාව උතුම් වේ,

857. රළ අඳුන්දිවියම් අදින ජටාමඩුලු අපවිත්‍ර දත් යන මේවා නිසා කිලිටි පෙනුම ඇති යම් තවුස් කෙනෙක් වෙන් ද ඔවුහු මතුරු දපත් (නම්) කෙසේ ද මෙය දන්නා මොවුහු අපායෙන් මිදුණෝ ද?

- 858. පාපානි කලමානි කර්ක රාජ බහුසුතො නොව වරෙය්‍ය ධම්මං, සහසසවෙදපි න නං පච්චි උක්ඛා පමුණෙඤ්ච වරණං අපඤ්ඤා.
- 859. සහසසවෙදපි න නං පච්චි උක්ඛා පමුණෙඤ්ච වරණං අපඤ්ඤා, මඤ්ඤාමි වෙද අඵලා හවිතති සස ඤ්ඤාමං වරණං ඤ්ඤාච සචං.
- 860. නහෙව වෙද අඵලා හවිතති සසංයමං වරණං ඤ්ඤාච සචං, කිතතිං හි පපොති අධිච්ච වෙදෙ සනතං පුතොති වරණං දනොති.

2. සෙතකතකුජාතකං.

- 861. පට්ඨනා ව කාමා පලිපො ව කාමා හයඤ්ඤා මෙතං තිමුලං පවුතං, රජො ව ධුමො ව මයා පකාසිතා හිතා තුචං පබ්බජ ඉහමිදතත.
- 862. ගච්ඡො ව රතො අධිමුච්ඡිතො ව කාමෙසවිතං ඉහමං හිංසරුපං, නං නුසසහෙ ජීවිකතො පහාතං කාහාමි පුඤ්ඤාති අනපපකානි.
- 863. යො අඤ්ඤාමසස හිතානුකම්පිතො ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං, ඉදමෙව සෙයො ඉති මඤ්ඤාමානො පුනපුනං ගහිතමුපෙති මඤ්ඤා.
- 864. සො සොරරුපං නිරසං උපෙති සුභාසුභං මුත්තකරිසපුරං, සතො සකායෙ න ජහනති ගීඨො යෙ හොනති කාමෙසු අච්චරාගා.
- 865. මිලොන ලිතො රුහිරෙන මකඤ්ඤා සෙමෙන ලිතො උපනිකම්මනති, යං යං හි කායෙන චුසනති තාවදෙ සබ්බං අසාතං දුක්ඛමෙව කෙවලං.

1. සසංයමං - යා.	5. පකාසිතො - මජ්ඣ.
2. වරණමෙව - මජ්ඣ.	6. කාමෙසවිතං - මජ්ඣ.
3. සනතිං පුණෙති - සීලී. මජ්ඣ.	7. සුභා සුභ - මජ්ඣ.
4. පච්චි - සීලී.	8. දුක්ඛමෙව.

858. රජතුමනි, උගතකු වුවත් පාපක්‍රියාහි නිරත වෙමින් පුණ්‍යක්‍රියාහි නො යෙදේ නම්, දහස් ගණන් වේදමන්ත්‍ර දත්තේ වුව ද සීලයට හා අටසමවතට නො පැමිණ අවාදුකින් නො මිදෙන්නේ ය.

859. බහුශ්‍රැතකම ඇත්තේ වුව ද සිල්සපන් නො වී ඒ බහුශ්‍රැතකම හේතුකොටගෙන අපායාදී දුකෙන් නො මිදෙන්නේ ය. එහෙයින් වෙදය නිෂ්ඵලය යි සිතමි. සීලය සහිත වරණය ම සත්‍යයකි.

860. වෙදය නිෂ්ඵල වූයේ නො වෙයි. සීලය සහිත සමාපක්‍යය උතුම්. එය එසේ ම ය. වෙදය හදුරා කීර්තියට පැමිණේ නැවත වරණධර්මයන් නිසා දමිත වූ නිවනට පැමිණේ.

2. සේනකෙතු ජාතක යි.

861. බ්‍රහ්මදක්‍ෂය, කාමය මඩ වැනි ය. (එසේ ම) පැතිරගිය මඩකි. මුල් තුනෙකින් පිහිටි (ගසක් සේ) කාමය අවල ව පිහිටියෙන් බිය උපදවයි. දුච්ඡලක් ලෙස ද දුමක් ලෙස මා විසින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. නුඹ මේ කාමය හැර පැවිදි වන්න.

862. බ්‍රාහ්මණය, කාමයන් දැඩි ආශා ඇතියේ එහි ඉතා ඇලුණේ ඒ නිසා මුසපත් වූයෙන් ජීවිකාවට කැමැත්තේ බිය උපදවන ඒ කාමය දුරුකරන්නට වූයම් නො කරමි. (එහෙත්) බොහෝ පින්කම් කරන්නෙමි.

863. යමෙක් දියුණු ව කැමැනි ව හිතෙනමි ව අනුකම්පා පෙරටු ව ඔවා දෙනුයේ වුව ද මෙය ම වඩා මනා යයි තමා ගත් මතයේ එල්බගෙන) සිතමින් අනුශාසිත පරිදි ක්‍රියා නො කෙරේ ද හෙතෙම නැවත නැවත මව්ගැබට පැමිණේ.

864. හේ සසරට බිය වූ කුලපුත්‍රයන්හට පිළිකුල් වූ මලමුත්‍ර යෙන් පිරුණු දරුණු ස්වභාවය ඇති මව්කුස නම් වූ නිරයට පැමිණේ. යම් කෙනෙක් කාමයන්හි පහව නොගිය ආශා ඇත්තේ ද එහි ගිජු වූයේ ද ඇලුණේ ද ඔහු මව්කුස වාසය නො හරිත්.

865. අභුවියෙන් තැවරි, ලෙයින් වැකි, යෙමින් ගැව් සත්හු නික්මෙත් ද, යමක් සිරුරෙන් ස්පර්ශ කෙරේ ද එකෙණෙහි ම සියල්ල දුක් ය.

866. දිඤ්චා වදුම් නභි අඤ්ඤාතො සචං.
සුඛෙඛනිවාසං ඛහුකං සරාමී,
විත්‍රාභි ගාරාභි සුභාසිතාභි
දුරිමුඛො නිජ්ඣාපට්ඨි සුමෙධතභි.

3. දුරිමුඛජාතකං.

867. කාකොළා¹ කාකසඤ්ඤා ව මයඤ්ච පතනං වරා,
සඛෙඛව සද්දිසා භොම ඉමං ආගමම පබ්බතං.
868. ඉධ සීනා ව ව්‍යග්ගා ව සීගාලා ව මීගාධමා,
සඛෙඛව සද්දිසා භොතභි අයං කො නාම පබ්බතො.
869. ඉමං නෙරුනභි ජාතභි මනුසසා පබ්බතුත්තමං,
ඉධ වජ්ජනන සමපතනා වසතභි සබ්බපාණිතො.
870. අමානනා යඤ්ච සියා සනතානං වා වීමානනා,
භීතසම්මානනා වා² පි න තඤ්ච වසතිං වසෙ.
871. යඤ්චාලසො ව³ දසෙඛා ව සුරො භීරු ව සුච්ඡයා,
න තඤ්ච සනොනා නිවසතභි⁴ අවිසෙසකරො තභෙ⁵.
872. නායං නෙරු වීභජති භීතමුක්ඛධම්මජ්ඣමි⁶
අවිසෙසකරො නෙරු භඤ්ඤා නෙරු ජභාමසෙති.

4. නෙරුජාතකං.

873. ආසාවතී නාම ලතා ජාතා වික්ඛලතාවනො,
තසසා වසසසභගසෙසන එකං නිබ්බතනනෙ එලං.
තං දෙවා පටිරුපාසනති තාව දුරඵලං සතිං⁷.
874. ආසිංසෙච කුචං රාජ ආසාඵලවතී සුඛා,
ආසිංසෙචෙච සො පකඛී ආසිංසෙචෙච⁸ සො දිජො.
875. තසස වාසා සමිජ්ඣති තාව දුරගතා සතිං⁹
ආසිංසෙච කුචං රාජ ආසා ඵලවතී සුඛා.

1. කාකොළ - මජ්ඣ.
2. යඤ්ච ව අලසො ව - ඩුමු.
3. වසතභි - මජ්ඣ., සා.
4. විසෙස අකරෙ ජනෙ - මජ්ඣ.,
5. භීතමුක්ඛධම්ම - මජ්ඣ., සා.
6. දුරඵලසති - මජ්ඣ., සා.
7. අසිංසෙච, සා., අද්ධිංසෙචෙච - මජ්ඣ.,
8. තසෙචවාසා, මජ්ඣ., තසවාසා සමිජ්ඣති - තාවදුරගතෙසති - සා.
9. තසෙචවාසා, මජ්ඣ., තසවාසා සමිජ්ඣති - තාවදුරගතෙසති - සා.

866. අනෙකකුගෙන් අයා නො කියමි. පෙරවුසු කදපිළිවෙළ දක්නා නුවණින් දකැ කියමි. බහුල වශයෙන් පෙරවුසු කදපිළිවෙළ සිහි කරමි. දරිච්චි පසේබුදු රජාණන් වහන්සේ විසිතුරු ගාථායෙන් වදාරා නුවණැති රජුට තම අදහස ගැන්වී ය.

3. දරිච්චි ජාතක යි.

867. වනකවුඩුවෝ ද පියවි කවුඩුවෝ ද පක්ෂීන්ට ශ්‍රේණි වූ අපි ද මේ පර්වතයට පැමිණ සමාන වෙමු.

868. මේ පර්වතයේ දී සිහවගහිවල් යන හැමදෙන සමාන වෙති. මේ පර්වතයේ නම කුමක් ද?

869. මේ උතුම් පර්වතය රුවන් පව්ව යයි මිනිස්සු දනිත්, මේ පව්වේ දී සියලු ප්‍රාණිහු පැහැපත් ව වෙසෙති.

870. යම් තැනෙකැ සිල්සපන් ගුණවතුන්හට ගරුබුහුමන් නො කෙරේ ද අවමන් කෙරේ ද, දුසිල් මනුෂ්‍යයනට සමාන කෙරේ ද එහි වාසය නො කරන්නේ ය.

871. යම් තැනෙකැ අලසයා, දක්ෂයා, ශූරයා සහ බියඉල්ලා යන මොවුන් පිදියයුත්තෙන් වෙන් ද විෂේෂයක් නො කරන ඒ පර්වතයෙහි සත්පුරුෂයෝ නො වසත්.

872. මේ ස්වර්ණ පර්වතය භීත උත්කාෂ්ට මධ්‍යම යනුවෙන් බෙදීමක් නො කරයි. මේ ස්වර්ණ පර්වතය විශේෂයක් නො කරයි. එහෙයින් ස්වර්ණපර්වතය අත් හරිමු.

4. නෙරු ජාතක යි.

873. චිත්‍රලතා වනයෙහි ආසාවකී නැමැති වැලක් හටගත්තේ එහි අවුරුදු දහසෙකින් ගෙඩියක් හටගත්තේ ය. එතරම් දිග කාලයකගේ ඇවෑමෙන් එල හටගන්නා ඒ වැල සම්පයට දෙවියෝ නැවත නැවත එති.

874. රජතුමනි, ඔබ ද පතන්නෙහි ය ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දේ යයි පක්ෂියා බලාපොරොත්තු වේ ම ය. ඒ පක්ෂියා ලබමි යි පතන්නේ ය.

875. එතෙක් දුර ගිය ඔහුගේ ආසාව සම්පූර්ණ විය. එහෙයින් රජතුමනි ඔබ ද පතනු මැනැවි. ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දෙයි.

- 876. සමෙපසි¹ ඛො මං වාචාය න ව සමෙපසි කල්ලිනා,
මාලා සෙරෙයාකසෙසව ව ඡුඡුචනතා අගනඤ්ඤා.
- 877. අඵලං මධුරං වාචං යො මිනෙතසු පකුඛකි,
අද්දං අච්ඡසජං භොගං සන්ධි තෙනසස ජීරති.
- 878. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොනතං භාසමානං පරිජානනති පඤ්ඤිතා.
- 879. බලකඞ්ච වත මෙ ඛිණං පාරෙයාකඞ්ච න විජ්ජති,
සංඛික පාඤ්ඤපරොධාය හන්දන්ති වජාමහං.
- 880. ඵතදෙව හි මෙ නාමං යං නාමසම්මං රරෙසහ,
ආගමෙහි මහාරාජ පිනරං ආමනතයාමහ²නති.

5. ආසඩකජාතකං.

- 881. න මෙ රුච්චී මීගාලොප යසස තෙ නාදියා ගති,
අතුච්චං තාත පතසි අභුමිං තාත සෙවසි.
- 882. චතුකක ඡුඡුච කෙදුරං යද්ද තෙ පඨවී³ සියා,
තනො තාත නිවහකසු මාසු ඵකො පරං ගමී.
- 883. සතති අඤ්ඤපි සකුණා පහයානා විහඛගමා,
අකඛිනො වාතවෙගෙන නටධා තෙ සසසනීසමා.
- 884. අකඤ්චා අපරණඡුසස⁴ පිතු වුඤ්ඤස සාසනං⁵;
කාලෙ වාතෙ⁶ අතිකකඞ්ච වෙරමුඛානං වසං ගතො⁷.
- 885. තසස පුහතා ව දුරා ව යෙ වඤ්ඤ අනුච්චිනො,
සඤ්ඤ වාසනමාපාදුං අනොවාදකරෙ දිජෙ.
- 886. ඵච්චි පි ඉධ වුඤ්ඤානං⁸ යො වාකාං නාවුඡ්ඤකි,
අතිසිමං වරො දිකො හිජෙකාචාතිතසාසනො.
සඤ්ඤ සංඛා නපජොනති අකඤ්චා වුඤ්ඤසාසනනති.

6. මීගාලොපජාතකං.

1. සංඝසි - මජ්ඣ.	5. කාලවාතෙ - මජ්ඣ.
2. පඵච්චි - මජ්ඣ.	6. අභා - මුල්ල, මජ්ඣ. සා.
3. අපකඤ්ඤා - මජ්ඣ.	7. වධානං - මුල්ල.
4. පිතුච්චිසස භාසනං - මජ්ඣ.	

876. සුවඳ නැති පාට සහිත කටුකරඬු මල් පරිදි මා කලාවෙන් සතුටු කෙළෙහි ය. ක්‍රියාවෙන් සතුටු නො කෙළෙහි ය.

877. යමෙක් (කිසිවක්) නො දෙන්නේ සම්පත් නො හරින්නේ, යාචනාට නිෂ්ඵල වූ මිහිරිකලා කියා ද (කලාවෙන් පමණක් සංග්‍රහ කෙරේ ද) ඔහු හා මිතුරුකම නො ගැළපේ.

878. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය, යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. කියන ලෙස නො කරන්නටින් නුවණැත්තෝ දැනගනී.

879. මාගේ බලය ඝෂය විය, මාර්ගොපකරණ ද නැත. මාගේ පණ නැති වේ යයි සැක කරමි. එහෙයින් දන් මම හැර යමි.

880. රජතුමනි, මෙහි යම්බඳු නමක් වේ ද මේ මාගේ නම වේ. මහරජතුමනි, බලව මම පියා කැඳවමි.

5. ආසංක ජාතක යි.

881. මිභාලොපය, තාගේ ඒ ගමන් මට රුස්නේ නො වේ. පුත, ඉතා උඩට නො යව. තෝ තට නුසුසු බීම සෙටුනෙහි.

882. යම් වෙලාවක තට පොළොව හතරැස් කුඹුරක් සේ පෙනෙන්නේ වේ ද දරුව, එයින් නවතුව. ඉන් ඔබ්බට නො යව.

883. පියාපත් යානා කොට අහසින් යන පොසු පක්ෂීහු ද වෙති. (ඉහළ අහසේ පවතින) වායුවෙගයෙන් අදින ලද ව ඔවුහු මළහ. පොළොව හා පර්වතය සමාන කොට සිතන ඔවුහු පවා මළෝ ය.

884. අපරණ්ණ නමැති මහලු පියාගේ අනුශාසනය පරිදි ක්‍රියා නො කොට කෘෂ්ණ වාතය ඉකුත් කොට ගීෂ්‍ය වෙරම්බ වාතයේ වසභයට ගියේ ය.

885. මාගාලොප නම් සකුණයා පියාගේ අවවාදයෙහි නො පවත්නා කල්හි (වෙරම්බවාතයෙහි වසභයට ගිය හෙයින්) ඔහුගේ දරුවෝ ද බිරියෝ ද, ඔහු නිසා දිවි රැකගන්නෝ ද යන හැම නටඹ.

886. මෙසේ යමෙක් මේ ලොවැ ගුණනුවණැති වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නොගෙන ක්‍රියා කෙරෙත් ද ඔවුහු අනුශාසනාව ඉක්මවා ගිය උඩඟු වූ සීමාව ඉක්මවා ගිය මාගාලොප ගිජුළිහිණියා මෙන් විනාශ වෙති.

6. මාගාලොප ජාතක යි.

887. කා නු කාලෙන වණ්ණෙන න වාසි පියදසසනා,
කා වා ඤං කසස වා ධීතා කරං ජානෙමු තං මයං.
888. මහාරාජසසභං ධීතා විරූපකඛසස වණ්ඩියා,
අභං කාළී අලකඛිකා කාලකණ්ණිති මං විදු
ඔකාසං යාවිතො දෙභි වසෙමු නව සතභිකෙ
889. කිං සීලෙ කිං සමාවාලෙ පුරිසෙ නිවිසසෙ¹ තුවං,
පුට්ඨා මෙ කාළී අකඛාභි යථා ජානෙමු තං මයං.
890. මකඛි පළාසී සාරමභි ඉඤ්ඤකි මච්ඡරී සයො,
සො මඤ්ඤං පුරිසො කනොතා ලඤ්ඤං යසස² විනසසති.
891. කොධනො උපනාභි ව පිසුනො ව විහෙදකො.
කණ්ණවකවාලො³ ඵරුසො සො මෙ කනාතතරො තකො.
892. අජජසුචෙති පුරිසො සදඤ්ඤා නාවලුජ්ඣති,
ඔවජ්ඣමානො කුපපති සෙය්‍යසො අතිමඤ්ඤති.
893. දවපපලුඤ්ඤා³ පුරිසො සබ්බමිඤ්ඤාභි ධංසති,
සො මඤ්ඤං පුරිසො කනොතා තසමිං භොමී අනාමයා.
894. අපෙභි ඵඤ්ඤා ඤං කාළී නෙතං අමෙකසු විජ්ජති,
අඤ්ඤං ජනපදං ගච්ඡ නිගමෙ රාජධානියො.
895. අභමචී ධො තං ජානාමී නෙතං තුමෙකසු විජ්ජති,
සන්ති ලොකෙ අලකඛිකා සඛ්ඤරන්ති බහුං ධනං.
අභං දෙවො ව මෙ භාතා උභො නං විධිමාමසෙ.
896. කානු දිඤ්ඤන වණ්ණණන පථබ්‍යා සුපපතිධීතා,
කා වා ඤං කසස වා ධීතා කරං ජානෙමු තං මයං.

1. නිවිසෙ - මජ්ඣ., සරා.
2. යසං - මජ්ඣ.
3. දෙවපපපුරිසො පුට්ඨො - මජ්ඣ.
* කණ්ණවකවාලො. නාරද

887. වස්ත්‍රාභරණයෙන් කාලවර්ණ හෙයින් නො ද ප්‍රිය දැන ඇති තෝ කවරහි? කවරක්භූගේ හෝ දුහිතෘ වෙහි? අපි තී කෙසේ දනුමෝ ද? හඳුනමෝ ද යි යි සේ යි.

888. මම විරූපාක්ෂ රජුගේ දු වෙමි. ක්‍රොධ කිරීම ස්වභාව කොට ඇති හෙයින් වණ්ඩි නම. කළුපැහැ ඇතියෙන් කාළි නම. අධ්‍යායයෙමි. අන්‍යයෝ මා කාලකණ්ණි යයි දනිති. ආරාධිත තෙපි මට අවකාශ දෙව. එක් රැයක් තොප යම්පයේ වසමු.

889. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු සම්පයේ තෝ වෙසෙහි ද. මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි යම්සේ තී කවරක් ද යි අපි දත හැකි වන්නමෝ ද එසේ කියව.

890. යම් පුරුෂයෙක් ගුණමකු ද අනුන් දෙස් කියා ද, කරණුකාරිය කම් ඇත්තේ ද, ඊෂ්ඨා ඇත්තේ ද, මසුරු වේ ද කපටි වේද, ලද ධනය ධුර්තකම් නිසා වනයා ද එබඳු පුරුෂ මට ප්‍රිය වෙයි.

891. යම් පුරුෂයෙක් කිපෙන සුලු ද බඬුවෙර ඇත්තේ ද කේලාම් කියා ද මිත්‍රහෙදය කෙරේ ද සදෙස් බස් තෙපලා ද රළු වචන කියා ද හේ යට කී පුරුෂයාට වඩා ප්‍රිය ය.

892. පුරුෂයා මේ අද කටයුතු දෙය ය, මේ සෙට කටයුතු දෙය යයි තම දියුණුවට අවශ්‍ය කටයුතු නො දනී ද, ඔවා දෙන කලා කිපේ ද තමාට වඩා බුහුමන් ලද යුක්තා පහත් කොට සිතා ද.

893. පංචකාමයෙහි බහුල ආශා ඇති, සියලු මිතුරන්ගෙන් පිරිහෙයි ඒ පුරුෂයා මට ප්‍රිය ය. මේ ගුණයන්ගෙන් හෙබි පුහුලන් හා නිදුක් ව නිශ්ශොක ව වසමි.

894. කාළිය, තෙපි මෙතැනින් ඉවත්ව යව. තොප ප්‍රිය කරන මේ ගුණ අප කෙරේ නැත. අනෙක් දනව්වකට හෝ නියමිතමකට හෝ රජදහනකට හෝ යව.

895. තෙල කරුණු තොප කෙරෙහි අවිද්‍යමානය යි මම ද දනිමි. ලොවු පින් නැත්තෝ වෙසෙහි. ඔවුහු බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙහි. මම ද මාගේ සොහොයුරු දෙවියා ද යන දෙදෙන ඒ ධනය නසමු.

896. විසිතුරු පැහැයෙන් යුතු ව පොළොවෙහි මැනැවින් පිහිටා සිටින තෝ කවර? කවරක්භූගේ හෝ දු වෙහි? අපි තී කෙසේ දනුමෝ ද.

897. මහාරාජසසභං ධීතා ධතරට්ඨස්ස සිරිමනො,
 අභං සිරි ව ලකඛි ව භූරිපඤ්ඤති මං විදු.
 ඔකාසං යාවිනො දෙති වසෙමු තව සතඨිකෙ.
898. කිං සිලෙ කිං සමාවාලෙ පුරිසෙ නිවිසසෙ තුවං,
 පුට්ඨං මෙ ලකඛි අකඛාති යථා ජානෙමු තං මයං.
899. යො වාපි සිතෙ අථවාපි උඡේභ
 වාතාතපෙ ධංසසිරිංසපෙ ව,
 මුදං පිපාසං අභිභුයා සබ්බං
 රක්ඛන්දිවං යො සතතං නියුතො.
 කාලාගතඤ්ච න භාපෙති අත්ථං
 යො මෙ මනාපො නිවසෙව් තඹි.
900. අකෙකාධනො¹ මිත්තවා වාගවා ව
 සීලුපපනො අසයොජ්ඣුතො,
 සඛ්ඛාහකො සඛිලො සඤ්ඤවාචො
 මහත්තපනොපි නිවාතවුත්ඨි.
901. තසමාහං පොසෙ විපුලා හවාමි
 උමමි² සමුද්දස්ස යථාපි වණ්ණං,
 යො වාපි මිත්තෙ අථවා අමිත්තෙ
 සෙට්ඨෙ සරිසෙඛි අථවාපි භීනො.
902. අත්ථං වරන්තං අථවා අනත්ථං
 ආචී රහො සබ්බහමෙව වනෙත,
 වාචං න වජ්ජා ඵරුසං කදචී
 මතස්ස ජීවස්ස ව තස්ස භොමි.
903. ඵනෙස යො අඤ්ඤතරං ලභිත්වා
 කන්තං සිරි මජ්ජනි අප්පසෙඤ්ඤා³,
 තං දිත්තරුපං විසමං වරන්තං
 කරිසජාතං ව⁴ විවජ්ජයාමි.
904. අත්තනා කුරුතෙ ලකඛිං අලකඛිං කුරුතන්තනා,
 න හි ලකඛිං අලකඛිං වා අඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරතකා⁵ති.

7. සිරිකාලකණ්ණිජාතකං.

1. නිවසෙ.
 2. අකෙකාධනො, සතා, අකෙකාධනො - සිමු, මජ්ඣං.
 3. උමමි - ඉත්තා.
 4. කරිසජාතං ව - මජ්ඣං.
 5. කන්තාසිරි, කන්තසිරි, කන්තං සිරිතඨි තයොපි පාඨං අට්ඨකරා.

897. මම සිරිමත් ධුතරාණ්ඩු මහරජුගේ දු වෙමි. මම සිරි සහ ලක්ෂ්මී යන නම් ඇත්තී වෙමි. මා මහ නුවණැත්තිය යි දෙවියෝ දනිති. අයදනා ලද්දෙහි අවකාශ දෙව. තොප සමීපයේ වසමු.

898. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු සමීපයේ තෙපි වසන්නහු ද, මා විසින් විවාරන ලද තෙපි යමයේ තී කවරක් ද යි අපි දත හෙන්නමෝ ද එයේ කියව.

899. යමෙක් සීත හා උණුසුම, අවිසුළං මැයි මදුරුවන් හා සර්පයන් සාපවස් යන මේ සියල්ල තණපතක් කොට ද නොගෙන මැඩලා රැදවල් නිරතුරු තම අභිවෘද්ධිය ලබනු සඳහා වැඩෙහි යෙදුනේ වේ ද, සුදුසු කාලය පැමිණි කල එළඹ සිටි ප්‍රයෝජනය නො පිරිහෙළා ද එබඳු පුරුෂයා මට මනාප ය ඔහු කෙරේ වසමු.

900. යමෙක් ක්‍රෝධ නො කෙරේ ද, මිතුරන් ඇත්තේ ද, ත්‍යාගශීලී ද, හික්මීමෙන් යුතු ද, කෙරාටික නො වේ ද, අවංක ද, මිතුරන්ට සංග්‍රහ කෙරේ ද, මොළොක් කරා ඇත්තේ ද ඉසුරෙන් හා බලයෙන් උසස් වුව ද නිරහංකාර වේ ද එබඳු ගුණ ඇති ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි යමයේ සමුද්‍රයාගේ පැහැය බලන්නවුනට එහි රළවැළ විපුල ව වැටහේ ද, එයේ මම ඒ පුභුලා සමීපයේ විශාල වෙමි. යමෙක් මිතුරා කෙරෙහි ද නැතහොත් සතුරා කෙරෙහි ද තමාට වඩා උසස් වුවහු කෙරෙහි ද, තමා සමාන වුවහු කෙරෙහි ද නැතහොත් පහත් වුවහු කෙරෙහි ද.

901. තමාට වැඩ පිණිස කරන්නහුට ද නැතහොත් අවැඩ කරන්නහුට ද එළිපිට හෝ රහසිගත ව සිටුවසඟරාවනින් සංග්‍රහ කෙරේ ද.

902. එරූෂ වචන කිසිකලෙකත් නො කියා මළා වූ හෝ ජීවත් වන්නා වූ හෝ ඔහු වෙතට මම ළං වෙමි. (මේ ගුණ ඇත්තා අත් නො හරිමි යි කී සේ යි.)

903. යම් අනුවණ පුද්ගලයෙක් මේ සමීපත් අතුරෙන් සමීපතක් ලබා සැපවත් වූයේ, සමීපත් සඳහා නැවත නැවත උත්සාහ නො කෙරේ ද, නො සැලකිලි වේ ද උඩඟු වේ ද පාපක්‍රියාහි නිරත වේ ද ඒ පුභුලා අඟුච්චි වළක්සේ දුරු කරමි.

904. තමා විසින් තමාට සැපත ඇති කරගන්නේ ය. තමා විසින් තමාට විපත ඇති කරගන්නේ ය. සැපත හෝ විපත අනෙකකුට අනෙකෙක් නො කරන්නේ ය.

7. සිරිකාලකණ්ණි ජාතක යි.

905. සුවිතතපතච්ඡදන නමබ්බුල ව්භංගම,
ඔරොහ දුමසාධාය¹ මුධා හරියා භවාමි තෙ.
906. චතුපදී නිං කලාණි දථිපදහ² මනොරමෙ,
මීථි පකඛි අසංයුතො අඤ්ඤං පරියෙස සාමිකං.
907. කොමාරිකා තෙ හෙසසාමි මඤ්ඤකා පියභාණිනී,
විඤ්ඤ මං අරියෙන වෙදෙන සාවයා මං යදිච්ඡයි.
908. සකුණාදිනී³ ලොහිතපෙ වොරි කුඤ්ඤාපොරීනී,
න නිං අරියෙන වෙදෙන මමං හතොර මිච්ඡයි.
909. එවමපි චතුරා නාරි දිස්වානා⁴ පවරං නරං,
නෙතනී සණ්ඨාභි වාවාභි බිලාරි විය කුඤ්ඤං.
910. යො වෙ⁵ උප්පතිතං අත්ථං නඛිප්පමනුඤ්ඤකිනී,
අමිතභවසමනෙවති පච්ඡා ව මනුහප්පති.
911. යො ව උප්පතිතං අත්ථං ඛිප්පමෙව නිබ්බොධනී,
මුච්චතෙ සත්ඤ්ඤාධා කුඤ්ඤාපොච බිලාරියා⁵ති.

8. කුඤ්ඤාපජාතකං.

912. ධම්මං වරථ ඤාතයො ධම්මං වරථ හද්දං වො,
ධම්මචාරි සුඛං සෙති අසමිං ලොකෙ පරමභි ව.
913. හද්දකො වතයං පකඛි දිජො පරමධම්මකො,
එකපාදෙන තිට්ඨනො ධම්මමෙවානුසාසති.
914. නාසස සීලං විජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ,
භුඤ්ඤා අඤ්ඤා ජාපෙ ව ධම්මො ධම්මොති භාසති.
915. අඤ්ඤං හණති වාවාය අඤ්ඤං කායෙන කුඤ්ඤි,
වාවාය නො ව කායෙන තං ධම්මං අධිට්ඨිතො.

1. දුමං - මජ්ඣං.
2. විපාදහං - මජ්ඣං.
3. කුණ්ඩාදිනී, - අට්ඨකථා
4. දිස්වාන සධනං - මජ්ඣං.
5. යොච - සා.

905. විසිතුරුපතින් කළ සෙවෙණි ඇතියව, තඹසිඵව ආකාශ-
වාරිය, අත්තෙන් බීමට බසිනු. කිසිවක් නො ගෙන මම
තොපගේ බිරිඳ වෙමි.

906. සුන්දරිය, තෝ සිවුපා ඇත්තෙහි. මනරම් තැනැත්තිය,
මම දෙපා ඇත්තෙමි. මෘගී වූ තොද පක්ෂී වූ මම දැයි අපි
දෙදෙන (අක්‍රීසැමී වනුවට) අයුත්තම්හ. එහෙයින් අත් සැමියකු
සොයාගනු.

907. මම තොපට කුමරි බිරිඳ වන්නෙමි. මිහිරිබසින්
හෘදයංගම බස් බෙණෙන්නෙමි. සුන්දර ලාභය ලබව. ඉදිත්
කැමැති නම් මා දසි භාර්යාවක් කොට අස්වා ගනුව.

908. පක්ෂීන් කන තැනැත්තිය, සතුන්ගේ ලේ බොන්නිය,
සෙර, කුකුළන් මරන්නිය, තෝ බුත්මවරිය ලාභයෙන් මා
ස්වාමි කොට කැමැති නො වන්නෙහි ය.

909. මෙලෙස දක්‍ෂකම් ඇති ස්ත්‍රීහු පුරුෂයකු දක මටසිඵවු
බසින් බැණූ කුකුළකු ගන්නට තැත් කළ බැලලිය මෙන්
සිය වසභයට පමුණුවත්.

910. යමෙක් උපන් කරුණ වහා වටහා නො ගනී ද එහෙයින්
සතුරාගේ වසභයට පැමිණේ. පසු තැවෙන්නේ ද වෙ.

911. යමෙක් උපන් අතීය වහා වටහා ගනී ද හේ බැල-
ලියගෙන් මිදුණු උපාය දක්‍ෂ කුකුළා මෙන් සතුරු පීඩාවන්ගෙන්
මිදේ.

8. කුක්කුට ජාතක යි.

912. නැයෙනි කුසල් කරව. නැවත නැවත කුසල් කරව.
තොපට යහපතක් වන්නේ ය. කුසල් කරන්නේ දෙලොව සුවසේ
වසන්නේ ය.

913. මේ පක්ෂී තෙම එකාන්තයෙන් හදු යැ. පරමධාර්මික
පක්ෂියෙක. එක් පයින් සිටුවනේ ධර්මානුශාසනා මැ කෙරෙයි.

914. මොහුගේ සීලය (කෙබඳු දැ යි) නො දන්නහු ය, නො
දන ප්‍රශංසා කරන්නහු ය. හේ බිඳුවට ද පැටවුන් ද කා ධර්මය
ධර්මය යි කිය යි.

915. වචනයෙන් අනෙකක් කියයි. කයින් අනෙකක් කරයි.
ඒ ධර්මයෙහි වචනයෙන් මිස කයින් පිහිටියේ නො වෙයි.

916. වාච්චන සම්මුතිය මනෝවිද්‍යා
ජනනා කුසලයෙහි කණ්ඩායම,
ධර්මධර්ම ගාමනිගමාසු සාධු සම්මතෝ
දුස්සානෝ පුරිසෙන ධාලිසෙන.

917. ඉමං කුණ්ඩලි පකෙඛි පාද වීමං විහෙදථ,
ජවං හිමං විනාසෙථ නායං සංවාසනාරහො'ති

9. ධර්මධර්මජාතකං.

918. සචෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡයි සාකෙතං අඤ්ජනාවනං,
වජ්ජයං නාම පුතං අභමාකඛරසං.
මාතා පිතා ච තෙ වුද්ධා තෙ තං ඉච්ඡති පසයිකුං.

919. භුක්තා මයා නිවාපාති රාජිනො පාණභොජනං,
තං රාජපිණ්ඩං අවභොතකුං නාහං බ්‍රාහ්මණමුසසභෙ.

920. ඔද්භිසසාමහං පසසං බුරප්පාණිසස රාජිනො,
තදහං සුඛිනො මුක්තො අපි පසෙසයා මාතරං.

921. මීගරාජා පුරෙ ආසිං කොසලසස නිකෙතචෙ,
නඤ්ජියො නාම නාමෙත අභිරුපො චතුසදෙ.

922. තං මං වධිකුමාගඤ්ජී දයසමීං අඤ්ජනාවනෙ,
ධනුං අදෙජ්ඣං කඤ්චාන උසුං සඤ්චාය කොසලො.

923. කසසාහං ඔද්භිං පසසං බුරප්පාණිසස රාජිනො,
තදහං සුඛිනො මුක්තො මාතරං දච්ඡුමාගතො'ති.

10. නන්දියමිග්ජාතකං.

අචාර්යවරයාගේ පද්මමා.

කසප්පදානං:

අථ කු ජකිරපෙසභකෙකුචරො
දරිච්චිච සනෙරුතා ච පුත,
ආසානඤ්ජිරී ච සුචිකචරො
අථධම්මිකනඤ්ජී මීගෙන දස.

1. මීගරාජ - සා,

916. කර්මාදායක මාදු ය, මනසින් වැදගත නො හැක්කේ ය. බිලියක හෝනා කථනයකු සෙයින් ප්‍රවිෂ්ඨත යැ (සුවරිතධම්මය ධර්ම කොට ඇවිදුනා හෙයින්) ධම්මධර්ම වූ ගමනියමගමනි මැනවැ යි සම්භාවිත වූ මේ දුශ්ශීලයා අඤ්ඤා පුරුෂයා විසින් දත නො හැකි ය.

917. මේ කපටයා තුඩින් ද පියාපතීන් ද පයින් ද පහරවූ, මේ හීනයා නසවූ, මේ හීනයා එක් ව වාසයට නිසි නො වේ.

9. ධම්මධර්ම ජාතක යි.

918. බමුණ, සාකේත නගරයේ අංජන උයනට යන්නේ නම් කොපගේ මහලු මව්පිය දෙදෙනා හා දක්නට කැමැත්තෝ ය යි අපගේ ඕරස පුත්‍ර නන්දියට කියව.

919. බමුණ (මුවන්ට) ගොදුරු පිණිස වපුළ රජු අයත් තෘණ හා පැන් මා විසින් අනුභව කරන ලදී. රජු සතු ඒ ආහාරය නිකම් බුද්ධන්තට මම වැයම් නො කරමි.

920. දුක්ඛී ගෙන ආ රජුට මා විදුව කියා මම සිරුරේ ඇළය පෙන්වා සිටිමි. එසඳු සුවපත් වූ මරණින් මිදුණු මම මැණියන් දක්නෙම නම් යෙහෙකැ.

921. කොසොල් රජුගේ වාසභවනයට සමීප වූ උයන්හි ශොභාසම්පන්න වූ නන්දිය නමැති සිවුපාවෙක් වූයෙමි ද.

922. මුවන්ට වාසය පිණිස දුන් අංජන උයන්හි දී කොසොල් රජු දුක්ඛිය නභා ඊතලය පිහිටුවා මා විදිනට ආයේ ය.

923. ඊතල ගත් රජුට මගේ සිරුරේ ඇළය පෙන්වා මා මරව යි කියා සිටිමි. ඉක්බිති සුවපත් ව මරණින් මිදී මැණියන් දක්නට ආමි.

10. නන්දියමග ජාතක යි.

පළමුවන අවාරිය වග යි.

තස්සුද්දනය:-

ආවාරියා කුණ්ඩ ජාතක යැ සෙනකෙතු ජාතක යැ දරිච්චි ජාතක යැ තොරු ජාතක යැ ආසඛක (ආසා) ජාතක යැ මිඛාලොප (තඤ්ඤ) ජාතක යැ සිරිකාලකණ්ණි ජාතක කුකුට (සුවිභ්ව) ජාතක යැ ධම්මධර්ම ජාතක යැ නන්දියමග ජාතක යැ ජාතක දසයෙකි.

- 924. සච්චං කිරෙව මාභංසු භසාං¹ බාලොති පණ්ඩිතා,
පසස බාලො රහොකමමි. ආචිකුබ්බං න බුජ්ඣති,
- 925. කං නුඛො සමම බාලොසි බරපුතත විජානති,
රජ්ජුයා හී පරිකභිකොනො වචෙකාටෙධා ඔභිතො මුඛො.
- 926. අපරමපි² සමම තෙ බාලාං³ යො මුතොන න පලායසී,
සො ව බාලනරො සමම යං කං වහසී සෙනකං.
- 927. යනනු සමම අභං බාලො අජරාජ විජානති,
අඵ කෙන සෙනකො බාලො තං මෙ අසඛාහී පුච්ඡිතො
- 928. උතතමකං ලභිකාන හරියාය යො පදසසති⁴,
තෙන ජභිසසතතානං⁵ සා වෙච්ඡස⁶ න හෙසසති.
- 929. න වෙ පියං මෙනි ජනිඤ කාදිසො
අතො නිරං කකා පියානි සෙවති,
අතොච සෙයො පරමාව සෙයො
ලභිතා පියා ඔච්ඡකෙතන පජානි.

1. බරපුතතජාතකං.

- 930. අකකසසං අඵරුසං බරධොතං සුපාසියං,
සුමුමං තිබ්භෙසනඤච කො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
- 931. සුමජ්ජඤච සුපාසඤච අනුපුබ්බං සුචත්තං⁷,
සනසාතිමං පච්ඡද්ධං⁸ කො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
- 932. ඉතොදනි පතායනතී සුචියො බළිසානි ව,
කොයං කමමාරගාමසමීං සුචිං විකෙකතුමිච්ඡති.
- 933. ඉතො සකානි ගච්ඡන්ති කමමනතා විච්චා පුචු,
කොයං කමමාරගාමසමීං සුචිං විකෙකතුමිච්ඡති.

- 1. කලකං - සතා, ගරං. - මජ්ඣ.
- 2. අයමිති - මජ්ඣ.
- 3. බාලො - මජ්ඣ.
- 4. හරියාන හරියාති - මජ්ඣ.
- 5. වජ්ඣසසතතානං - මජ්ඣ.
- 6. ආචෙසස ජභියාති - මජ්ඣ.
- 7. සුචචිතං - මජ්ඣ.
- 8. පච්ඡද්ධං - මජ්ඣ.

924. එළුවා මුළු යයි පණ්ඩිතයෝ සැබැවක් මැ කිවු ල. බලව, රහස් තන්හි කටයුතු දෙය නො රහස් තන්හි කරනුයේ අයෝග්‍ය බව නො දනී.

925. මිතුරු කොටළු පුත්‍රය, තෙපි වනාහි මට වඩා බාලවහු. කවර හෙයින් යත්: වියගස සමග ගෙල රැහැනින් බඳනා ලදහු, වක්වු කොල් ඇත්තවු, (මුඛබන්ධන රජ්ජයෙන්) බඳනා ලද මුව ඇත්තහු මට වඩා අඤ්ඤා යයි දනුව.

926. යහළුව, බන්ධනයෙන් මුදු ලූ තෙපි නො පලායවු ද එය නොපලේ තවත් මෝඩ කමෙකි. තෙපි යම්බඳු සේනක නම් රජකු උසුලවු ද හෙ ද අප දෙදෙනාට වඩා අතිශයින් බාල වෙයි.

927. සගය අපරාජය, යම්හෙයෙකින් මා අඤ්ඤා යයි දනු ද, සේනක රජ කවර සේතුවෙකින් මුළු වී ද, මා විසින් විවාරන ලද්දහු එය මට කියව.

928. යමෙක් සියලු ශබ්ද දැනැගන්නා මන්ත්‍ර සඛිඛාත උතුම් ධනය ලැබගෙන බිරිඳට දෙන්නේ ද එයින් ඔහුගේ ජීවිතය හැරපියන්නේ යැ. ඒ බිරිඳ ද ඔහට නො වන්නී ය.

929. නරේන්ද්‍රය නොප වැන්නෙක් මේ වස්තුව මට ප්‍රිය යයි ජීවිතය හැරපියා ප්‍රිය වස්තුවක් සේවන නො කෙරේ මැ යැ. පරම ශ්‍රේෂ්ඨ වස්තුවට ද වඩා ජීවිතය මැ ශ්‍රේෂ්ඨ ය. වඩනලද ජීවිතය ඇත්තහු විසින් පසුව ප්‍රිය වස්තු ලද හැක්ක.

1. බරපුත්ත ජාතක යි.

930. රළු නැති මටසිළුවු කරගලෙහි ගා ඉඳි කළ සුන්දර පාශ ඇති සිසුම් වූ තිස්සු තුඩ ද ඇති ඉදිකටුව මිල දී ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

931. (කුරුඳුගල් සුන්නෙන්) මැනවින් මදනා ලද සුන්දර පාශ ඇති අනුක්‍රමයෙන් මොනොවට වට වූ කිනිහිරය විනිවිද්‍යා තද ඉදිකටුව මිලයට ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

932. දන් ඉදිකටු ද බිලිකටු ද මේ කඹුරුගමින් ඒ ඒ දිග පැතිර යන්නාහ. කඹුරුගමේ ඉදිකටු විකුණන්නට කැමැති මේ කවරෙක් ද?

933. මෙයින් ආයුධ ද බැහැර යති. නානාවිධ බොහෝ කමාන්තයෝ ද (මෙයින් ගෙනගිය උපකරණයෙන් මැ) පවතින්. මේ කඹුරුගමේ ඉදිකටු විකුණන්නට මේ කවරෙක් සුදුසු වේ ද.

- 934. සුචිං කම්මාරගාමකම්. විකේතනබ්බා පජානතා
ආචරියාව ජාතනති¹ කම්මං සුකතප්පකතං.
- 935. ඉමඤ්ච තෙ පිතා හදෙද්ද සුචිං ජඤ්ඤ මයා කතං,
තයා ච මං නිමනෙතය්‍ය යඤ්ඤාඤ්ඤං සරෙ ධනනති.

2. සුචිජාතකං.

- 936. නවජඤ්ඤකදනි දීයති²
පුණ්ණියං දෙති සුචාමිනී ධීතා,
බහුතෙ ජනෙ පාසපාණිකෙ
නො ච බො මෙ පටිභාති භුඤ්ඤිතුං.
- 937. තසසි හමසි ලෙණමිච්ඡසි
අත්තාණොසි³ කුභිං ගම්ඝසසි,
අපොසායපුනෙතා භුඤ්ඤ තුණ්ඤිල
මංසඤ්ඤා හි පොසියාමසෙ.
- 938. ඔගහ රහදං අකඤ්ඤමං
සබ්බං සෙදමලං පවාහය,
ගණනාති නවං විලෙපනං
යසස ගජෙධා⁴ න කදවි ජිජ්ජති.
- 939. කතමො රහදෙ අකඤ්ඤමො
කිංසු සෙදමලනති චුච්චති,
කතමඤ්ච නවං විලෙපනං
කසස ගජෙධා න කදවි ජිජ්ජති.
- 940. ධලෙමො රහදෙ අකඤ්ඤමො
පාපං සෙදමලනති චුච්චති,
සීලඤ්ච නවං විලෙපනං
තසස ගජෙධා න කදවි ජිජ්ජති.
- 941. නාඤ්ඤති සරිරසාත්තො
න ච නාඤ්ඤති සරිරධාරිතො,
පුණ්ණියා ච පුණ්ණිමාසියා
රමමානාව ජහනති ජීවිතනති.

3. තුණ්ඤිලජාතකං.

- 1. ආචරියාවසජානනති. - මජ්ඣ.
- 2. නවජනනකෙ දෙති- සාංනවඤ්ඤකෙ - මජ්ඣ.
- 3. අත්තාණොසි - මජ්ඣ.
- *. සුචිනති විභවතිවිපලායො කතොති-අධකථා.
- 4. කසසගජෙධා-මජ්ඣ.

934. දන්තා තැනැත්තා විසින් ඉදිකටුව කඹුරුගමභි විකිණිය යුතු ය. කුමක් හෙයින් ද යත්, මනා නො මනා කම්පාත්තය ශිල්පාවාරීභූ මැ දනිත්.

935. සොදුර නිගේ පියා මා විසින් කරන ලද මේ ඉදි- කටුව හැඳින්වේ වී නම් කී ද මට පවරන්නේ ය. ගෙහි යම් අන් ධනයකුත් ඇත් ද එය ද පවරන්නේ යි.

2. සුවි ජාතක යි.

936. අලුත් අයුරෙකින් පිළියෙළ කළ දීමනාවක් දෙනු ලැබේ. අපගේ බත්ඔරුව පිරි තිබේ. අපගේ ස්වාමීන්ව ද සිටිනී ය. පාශ ගත් අතැති බොහෝ දෙනා වෙති. මට කන්නට රූචිය ඇති නො වේ.

937. තුණ්ඩිලය, තැනි ගත්තෙහි, ඒ මේ අත කරකෙන්න- නෙහි ය, පිහිට කැමැත්තෙහි ය, අසරණ වූයේ කොහි යන්නෙහි ද, අල්පොක්සුක ව අනුභව කරන්න. මස සඳහා අපි පෝෂණය කරනු ලබමිහ.

938. මඩ නැති විලට බසුව. ධහදිය කුණු සියල්ල ඉවත් කරව. යමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද එබඳු නව විලේපනයක් ගනුව.

939. මඩ නැති විල කවරේ ද? කුමක් ධහදිය මලය යි කියනු ලැබේ ද? නව විලේපනය යනු කුමක් ද? කුමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද?

940. තුන් සුවරිතය ආදී ගුණදහම මඩ නැති විල ය. සියලු පාපයෝ ධහදියමල ය. සීලය නව විලේපනය යි. සීලයේ ගන්ධය කිසිකලෙක නො නැසේ.

941. අන්‍යයන් නසන්නෝ (අන්‍යයන් නැසීමේ දී) සතුටු වෙති. සිරුරු දරන්නෝ (තමහට මරණ වාරය පැමිණි සඳ) සතුටු නො වෙති. පුන්සඳු උද වැ ඇති (අද වැනි) දවස්හි (ගුණයෙන් පිරුණු අප වැන්නෝ) ප්‍රීති සිතැතිව ම ජීවිතය අත් හරිති.

3. තුණ්ඩිල ජාතක යි.

942. සිඬගි මිගො ආයත වකුඛුනෙතො
 අවධිතභවො වාරිසයො අලොමො,
 තෙනාභිභුතො කපණං¹ රුදුමි
 භරෙ සබා කිසස නු මං ජහාසි.
943. සො පසසසභොතා මහතා එණෙන
 භුජබහමො ක කකටමඡ්ඤපතො,²
 සබා සබාරං පරිතායමානො
 භුජබහමං කකකටකො ගභෙසි.
944. න වායසං නො පන සපරාජං³
 සාසඤ්ඤො ක කකටකො අදෙය්‍ය,
 පුච්ඡාමි තං ආයතවකුඛුනෙන
 අර කිසස හෙතුමහං උභො ගභීතා.
945. අයං පුරිසො මම අඤ්ඤාමො
 යො⁴ මං ගභෙඤ්ඤාන දකාය නොති,
 තස්මිං මනෙ දුක්ඛමනපපකං මෙ
 අභඤ්ඤා එසො ච උභො න හොම.
946. මමඤ්ඤා දිස්වාන පවධිතකායං
 සඤ්ඤා ජනො හිංසිතුමෙව මිච්ඡ
 සාදුඤ්ඤා ධුලලඤ්ඤා මුදුඤ්ඤා මංසං
 කාකාපි මං දිස්වා විභෙදයෙය්‍යං.
947. සභෙව තසස හෙතුමහං උභො ගභීතා
 උච්ඡාතු පොසො විසමාවමාමි,
 මමඤ්ඤා කාකඤ්ඤා පච්චඤ්ඤා ඛිපං
 පුරෙ විසං ගාලහච්චපෙති මච්චං.
948. සපං පමොක්ඛාමි න තාව කාකං
 පච්චඤ්ඤාමො හොභිති තාව කාකො,
 පුරිසඤ්ඤා දිස්වාන සුඛිං අරොගං
 කාකං පමොක්ඛාමි යථෙව සපං.
949. කාකො තද දෙවදතො අභොසි
 මාරො පන කණ්ණසපපො අභොසි,
 ආනඤ්ඤාද්දු ක කකටකො අභොසි
 අහං තද චුභමණො හොමි සඤ්ඤාති.

4. සුවණ්ණකකකටක ජාතකං.

1. කපණං-මජ්ඣං
 2. කකකටකපක පතො-මජ්ඣං. කකකටකමඡ්ඤපතො-සා
 3. කපණසප-මජ්ඣං
 4. හෙතු-මජ්ඣං
 5. සො-මජ්ඣං
 * සකංසබාරානි පාඨො අතතො සභායනති අභො-අච්චකරා

942. එමඛා යහච්ච, දිග ඇස් ඇති කටුව ම සිවිය කොට ඇති දියෙහි වෙසෙන ලොම් නැති අඩු නමැති අං ඇති සිංහිමිග නමැති කකුළුවෙකි. ඔහු විසින් මඩනා ලද්දෙන් අසරණ ව හඬමි. කුමක් හෙයින් මා හැර යෙහි ද?

943. මිතුරු වූ ඒ සර්පයා මිතුරු කපුටා රක්තේ විශාල පෙණයක් සහිත ව ප්‍රශ්වාස කරමින් කකුළුවා වෙත පැමිණියේ ය. කකුළුවා ඒ සර්පයා ද අල්ලා ගත්තේ ය.

944. කකුළුවා ආහාර වශයෙන් කපුටා හෝ සර්පයා හෝ නො ගත්තේ ය. දිගු නෙතැත්තාණනි, තා විවාරම්. කවර හෙයින් අප දෙදෙනා අල්ලා ගත්තෙහි ද?

945. මේ පුරුෂයා මට හිත කැමැත්තේ ය. හේ මා දියට පවුණුව සි. ඔහු මළ කල්හි මට බොහෝ දුක් වන්නේ ය. මම ද මේ තෙමේ ද යන දෙදෙනා ම ජීවත් නො වෙමු.

946. හොඳින් වැඩුණු ශරීරය ඇති, රසවත් වූ මහත් වූ මොළොක් වූ මස් සහිත මා දැක හැමදෙන හිංසා කරන්නට කැමැති වන්නෝ ය. මා දැක කවුඩෝ ද හිංසා කරන්නෝ ය.

947. ඉදින් ඔහු නිසා අප දෙදෙනා ගන්නා ලද්දහු නම් පුරුෂයා නැඟිසිටිවා විෂ උරා ගනිමි. මිනිසාට විෂ වේදනා වැඩි වන්නට පෙර මා ද කවුඩා ද වහා මුදව.

948. සර්පයා මුදුම්. කවුඩා නො මුදුම්. කවර හෙයින් ද යත්, කවුඩා තට ඇපකරුවකු වන්නේ ය. යමෙක් සර්පයා මිදු-යෙමි ද, පුරුෂයා නිරෝග වූ පසු කවුඩා ද එසේ මුදුන්තෙමි.

949. කවුඩා එදවස දෙවදත් විය. මරහු වනාහි කෘෂ්ණ සර්පයා විය. යහළු කක්කටක ආනඤ්ඤ කෙරුන් වහන්සේ වූහ. ශාස්තෘ වූ මම බ්‍රාහ්මණ වීමි.

4. සුවණ්ණකක්කටක ජාතක සි.

256 ජාතකපාළි-ඡත්තනිපාතො

- 950. සකුණො මඤ්ඤානො නාම ගිරිසානුදරීවරො
පකකං පිපඵලිමාරුණ්ණ මයභං මඤ්ඤනති¹ කන්දති.
- 951. තසෙසවං² විලපනනසීස දිපසඛ්ඛා සමාගතා
භුක්වාන පිපඵලිං යනති විලපිතේව සො දිජො.
- 952. ඵවමෙව ඉධෙකචේවා සඛ්ඛරීත්වා බහුං ධනං,
නෙවිකතනො න ඤාතීනං යරොධිං පටිපජ්ජති.
- 953. න සො අච්ඡාදනං භක්ඛං න මාලං න විලෙපනං,
අනුභොති සකිං කිඤ්චී න සඛ්ඛණ්ණාති ඤාතකෙ.
- 954. තසෙසවං විලපනනසීස මඤ්ඤං මඤ්ඤනති¹ රක්ඛිතො,
රාජානො අඵවා වොරා දයාදයෙව අපපියා
ධනමාදය ගච්ඡන්ති විලපිතේව සො නරො.
- 955. ධීරො ච භොගෙ අධිගච්ච සඛ්ඛණ්ණාති ච ඤාතකෙ,
තෙන සො කිකතිං පපෙසාති පෙචච සගෙහ ච මොදතිති.

5. මඤ්ඤජාතකං.

- 956. දුබ්බණ්ණරූපං තුවම්බියවණ්ණි
පුරකඛ්ඛිත්වා³ පඤ්ඤලිකො නමසීසති,
සෙයොහා නු තෙ සො උදවා⁴ සරීකෙඛා
නාමං පරසීසකතනො වාපි මුඛි.
- 957. න නාමගොක්ඛා ගණ්ණනති රාජ
සම්මග්ගතානුජ්ජගතානදේවා,
අභඤ්චී තෙ නාමධෙයාං වද්ඪී
සකෙකාභමසී තිදසානචීජෙදු.
- 958. සො දිස්වා හිකඛුං වරණුපපනනං
පුරකඛ්ඛිත්වා³ පඤ්ඤලිකො නමසීසති,
පුච්ඡාමී නං දෙවරාජේතමත්තං
ඉතො වුතො කිං ලභතෙ සුඛං සො.
- 959. සො දිස්වා හිකඛුං වරණුපපනනං
පුරකඛ්ඛිත්වා පඤ්ඤලිකො නමසීසති,
දිවෙධ්ව ධමෙම ලභතෙ පසංසං
සග්ගඤ්චී සො යාති සරීරභෙදු.

1. මඤ්ඤ මඤ්ඤනති - අවධිකරා.
 2. තසෙසවං - මඡසං.
 3. පුරකඛ්ඛිත්වා - මඡසං. සා.
 4. උදවා - මඡසං. සා.

950. පර්වතයේ ද කඳුබෑවුම්හි ද පර්වත විවරයේ ද හැසිරෙන මය්හක නමැති පක්ෂියෙක් පැසුණුගෙඩි ඇති පුලිල ගසෙක සිට “මයහං මයහං” මගේ මගේ ය යි කියමින් හඬයි.

951. මෙසේ ඔහු හඬද්දී ම ගසට රැස් වූ පක්ෂි සමූහයෝ පුලිලගෙඩි කා යති. ඒ පක්ෂියා හඬන්නේ ම ය.

952. එ සෙයින් ම මෙලොව ඇතැමෙක් බොහෝ ධනය රැස් කොට බෙදුව මනා කොටස් බෙද නො දෙති. තමා ද නිසි ප්‍රයෝජන නො ලබයි

953. හේ එක්වරෙක් හෝ ඇඳුම්වලින් හා ආභාරයෙන් ප්‍රයෝජන නො ගනී. මලින් සැරසීම හෝ විලෙවුන් අලෙවු දීම හෝ නො කරයි. කිසිම නැයකුට සංග්‍රහ නො කරයි.

954. මගේ මගේ යයි රකිමින් හඬන්නා වූ ඔහුගේ වස්තුව රජවරු ද නැතහොත් හොරු ද අප්‍රියයෝ ද ගෙනයත්. ඒ මිනිසා හඬන්නේ ම ය.

955. නුවණැත්තා වස්තුව ලැබ නැයන්ට සංග්‍රහ කරයි. එයින් හේ කීර්තිය ඇත්තේ වේ. පරලොව ද ස්වර්ගයේ (ඉපිද) සතුටු වේ.

5. මය්හක ජාතක යි.

956. සොළුරු රු ඇති තෙපි විරූප වුවකු (පැවිද්දකු) පෙරටු කොට ඇදීලි බැඳ නමස්කාර කරවූ. මෙතෙම තොපට වඩා උතුම් ද නැතහොත් සමාන වේ ද. අනෙකාගේ ද තමාගේ ද නම කියව.

957. රජතුමනි, මනා පිළිවෙත් ඇති සාප්‍රමගට පිළිපත් උතුම් වූ විශුඬ්ඳෙවියන්ගේ නම් ගොත් උත්පත්තියෙන් දෙවී වූවෝ නො ගනිත්. මම ඔබට මගේ නම කියමි. තවනිසා දෙවිලෝ වාසීන්ට අධිපති වූ මම ශක්‍රයා වෙමි.

958. දෙවරජුනි, මෙය ඔබ විචාරමි. යමෙක් සිලසම්පන්න වූ භික්ෂූන් වහන්සේ දැක (උන්වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇදීලි බැඳ නමස්කාර කෙරේ ද හේ මින් සැවැ කිනම් සුවයක් ලබන්නේ ද.

959. යමෙක් සිල්සපත් භික්ෂූන් වහන්සේ දැක (උන් වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇදීලි බැඳ නමදී ද හේ මේ දිවියේ දී ම පැසසුම් ලබයි. මරණින් මතු දෙවිලොවට පැමිණේ.

258 ජාතකපාළි-ජකකනිපාතො

960. ලකඛි වත මෙ උදපාදි අජ්ජ
යං වාසවං භුතපතඤ්ජාම,
භික්ඛුඤ්ඤා දිසවාන තවජ්ජ සකක
කාභාමී පුඤ්ඤානි අනපපකානි.

961. අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුසසුතා යෙ බහුයානචිතනිනො,
භික්ඛුඤ්ඤා දිසවාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොභි පුඤ්ඤානි අනපපකානි.

962. අකෙසාධනො නිවචපසනභවිතො
සබ්බාතිට්ඨාචයොගො හවිඤ්ඤා,
නිභම්මොනං අභිවාදයිසසං
සුඤ්ඤාන දෙවිඤ්ඤා සුභාසිතානි'ති.

6. ධජවිභෙදජාතකං.

963. යමෙතං වාරිජං පුප්ඵං අදිනතං උපසිඛකසි,
ඵකඛතමෙතං ථෙය්‍යානං ගඤ්ඤොතොසි¹ මාරිස.

964. න හරාමී න හඤ්ජාමී ආරා සිඛ්ඛාමී වාරිජං,
අඵ කෙන නු වණ්ණෙන ගඤ්ඤොතොති වුවචති.

965. යොයං භිසානි බණ්ණි පුණ්ණවිකානි හඤ්ජති,
ඵචං ආකිණ්ණකම්මනොතා කසමා ඵයො න වුවචති.

966. ආකිණ්ණපුඤ්ඤා පුරිසො ධානිවෙලංච මකභිතො,
තසමී මෙ වචනං නඤ්ඤා අරභාමී වකතවෙ.

967. අනඛගණසස පොසසස නිවචං සුචිගවෙසිනො,
වාලගතමතං පාපසස අඛ්ඤාමතංච බායති.

968. අද්ධා මං යකඛ ජානාසි අථො මං අනුකම්පසි,
පුනසි යකඛ වජ්ජාසි යද පසසසි ඵදිසං.

969. නෙව තං උපජීවාම නසි තෙ හතකම්මසෙ,
ඤ්ඤොව භික්ඛු ජානොය්‍ය යෙන ගවෙජය්‍ය සුග්ගති'නති.

7. භිසපුප්ඵජාතකං.

1. ගඤ්ඤොතොසි - ඉජ්ජං. සා.

960. අද දෙවියන්ගේ ස්වාමියා වූ ශක්‍රයා දුටුවේ මුදු ද එහෙයින් කම්බියාක ඥානය පහළ විය. ශක්‍රය භීෂ්‍යන් වහන්සේ ද ඔබ ද දක බොහෝ පින් කරන්නෙමි.

961. බහුශ්‍රැත වූ බොහෝ දේ සිතන නැණවත් යම් කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඒකාන්තයෙන් ඇසුරු කළ යුක්තාහ.

962. දෙවරපතුමනි, ඔබේ සුබැසි වදන් අසා කෝප නැතියෙක් ව හැමවිට පහන් සිතැති ව සියලු ආගන්තුකයන්ගේ ඉල්ලීමට සුදුස්සෙක් වූ මානය නසා වදින්නෙමි.

6. ධර්මවිග්‍රහය ජාතකයයි.

963. යම් හෙයකින් දියේ හටගත් කයින් වචනයෙන් නො දුන් මේ පියුම සුඛිනෙහි ද මෙය අදත්තාදනයේ එක් කොටසෙකි. එසේ හෙයින් නිදුකාණනි, සුවදසොරෙක් වූයෙහි ය.

964. පියුම නො ගෙන යමි. නො කඩමි. දුරින් සිට සිඹිමි. ඉක්බිති කවර කරුණෙකින් සුවදසොරා යි කියනු ලැබේ ද?

965. යමෙක් නෙළුමදල සාරයි ද හෙළනෙළුම කඩයි ද මෙබඳු දරුණු කම් කරන්නහු සොරා යයි නො කියනු ලැබේ ද?

966. නිරන්තරයෙන් දරුණුකම් කරන පුරුෂයා කිරීමවගේ අපවිත්‍ර වස්ත්‍රය මෙන් පාපක්‍රියා නිසා හැමවිට අපිරිසුදු ය. එහෙයින් ඔහු ගැන මාගේ කථාවක් නැත. තොප කියන්නට නිස්සෙමි (ශ්‍රමණයන් ඔවා අසන්නට කැමැති හෙයින්.)

967. නිදෙස් වූ නිරන්තරයෙන් (නිදෙර) පවිත්‍ර වූ ඉණදහම් සොයන පුරුෂයාගේ පාපය කෙසෙක් තරම් වුව ද මහවැනි වලාකුළක් මෙන් වැටගේ.

968. එමඟ දේවතාව තෙපි ඒකාන්තයෙන් මා දනගත්තහු ය. නැවත මට අනුකම්පා කරව. දෙවිය, යම් කලෙක මෙවැනි දෙසක් දුටුවෙහි නම් එකල්හි දු නැවත ඔවා ලෙසින් කියව.

969. භීෂ්‍යව (තවුසාණෙනි) තොප ඇසුරු කොට ජීවත් නො වමහ. ඔබගේ බැලයක් නිසා ජීවත් නො වමහ. යමක් නිසා සුගතියට යන්නේ ද තෙපි ම එය දන ගනුවයි.

7. භීෂ්‍යජව ජාතකයයි.

260 ජාත්‍යන්තර-ජාතිකවිභාග

- 970. සුසුම් වන ජීවනි යෙ ජනා විසාසාදිනො,
දිවෙඨව ධමෙම පාසංසා සමපරායෙ ව සුඤ්ඤාති.
- 971. සුකසස භාසමානසස න නිසාමෙඨ පණ්ඩිතා,
ඉදං සුඤ්ඤාට සොදරියා අමෙත වායං පසංසති.
- 972. නාහං තුමෙත පසංසාමි කුණපාද සුඤ්ඤාට මෙ,
උච්ඡිට්ඨභොජිනො තුමෙත න තුමෙත විසාසාදිනො.
- 973. සත්තවසසා පබ්බජිතා මෙජ්ඣාරඤ්ඤා සිඛණ්ඩිනො,
විසාසෙනෙව යාපෙනො මයඤ්ඤා භොනො භාරසා,
කෙතු භොනො පසංසියා.
- 974. තුමෙත සිහානං වාගසානං වාලානඤ්ඤාවසිට්ඨකං,
උච්ඡිට්ඨෙනෙව යාපෙනො මඤ්ඤාදිවතා විසාසාදිනො.
- 975. යෙ බ්‍රාහ්මණසස සමණසස අඤ්ඤාසස ව වණ්ඨිතිනො,
දඤ්ඤාතෙ යෙසං භුඤ්ඤාති තෙ ජනා විසාසාදිනො'ති.

8. විසාසජාතකං.

- 976. පණ්ඩිතං භුඤ්ඤාසෙ භසනං සප්පිතෙලඤ්ඤා මාතුල,
අඨ කෙත නු වණ්ඨිතෙති කියො ජමසි වායස.
- 977. අමිත්තමජ්ඣෙකං වසනො තෙසු ආමිසමෙසනො,
නිව්චං උච්ඡිට්ඨගතදයසස කුතො කාකසස දළ්භියං.
- 978. නිව්චං උච්ඡිට්ඨිනො කාකා ධර්මා පාපෙන කමුච්ඡිතා,
ලද්ධා පිණ්ඩා න පිණ්ඩාති කියො තෙනසම් වට්ඨක.
- 979. ලුඛාති තිණ්ඨිජාති අපපයොහාති භුඤ්ඤාසි,
අඨ කෙත නු වණ්ඨිතෙති ධුලො ජමසි වට්ඨක.
- 980. අප්පිට්ඨා අප්පට්ඨනාය අච්ඡාරගමනෙන ව,
ලද්ධා ලද්ධන යාපෙනො ධුලො තෙනසම් වායස.
- 981. අප්පිට්ඨසස භි පොසසස අප්පට්ඨිසුචසස ව,
සුසඛනිතමානසස වුතති සුසමුද්දනියා'ති.

9. වට්ඨකජාතකං.

970. යම් කෙනෙක් ඉඳුල් කා ජීවත් වෙත් ද ඔවුහු ඒකාන්තයෙන් ඉතා සුවයේ ජීවත් වෙති. මේ ජීවිතයේ ම ප්‍රශංසා ලැබිය යුත්තෝ ය. පරලොව සුගතිය ලබන්නෝ ය.

971. පඩිවරුනි, ගිරවාගේ වචනය නො අසවු. සහෝදරයෙනි, මෙය අසවු, මෙතෙම අපට පසයයි.

972. කුණප හඤ්ඤයෙනි, මා කියන්නක් අසවු. මම තොපට ප්‍රශංසා නො කරමි. තෙපි ඉඳුල් කන්නහු ය. කා ඉතුරු කළ දෙය කන්නෝ නො වෙති.

973. මෙධ්‍යාරණයෙහි වෙසෙන සිළු සහිත පැවිද්දන් වූ අපට සත් වසක් ගෙවීණ. ඉඳුල් කා යැපෙන අපි හවත්තු විසින් ගර්භා කළ යුත්තෝ වමෝ නම් හවත්තු විසින් ප්‍රශංසා කළ යුත්තෝ කවුරු ද?

974. තෙපි හැම සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර ආදී ව්‍යාල මාගයන් කා ඉතුරු කළ දෙය අනුභව කොට ඉන් යැපෙන්නාහු විසාසාද යම්හ සි හඹිවූ.

975. යම් කෙනෙක් බමුණකුට හෝ ශ්‍රමණයකුට හෝ වෙනත් යාවකයකුට හෝ ආභාර දී ඉතුරු ආභාර බුදින් ද විසාසාදයෝ වෙති.

8. විසාස ජාතක යි.

976. (කවුඩු) මයිලණුවනි, රසැති ආභාර අනුභව කෙරෙහි. ගිතෙල් සහ තලතෙල් අනුභව කෙරෙහි. යළි කවර හෙයෙකින් කෘශ වූයෙහි ද?

977. සතුරන් මැද වෙසෙන ඔවුනතරෙහි ආභාර සොයා දිව් රකින නිතර උද්වේගයට පැමිණි සිතැති කවුඩාට කවර පුෂ්ටිමත් සිරුරෙක් ද?

978. ධඩ්ඤා නම් වූ කවුඩෝ නිතර බියෙන් යැලෙති. මිනිසුන් සතු දූය පැහැර ගැනීමේ පාපකම්යෙන් ලැබූ ආභාරය (අප) නො පිණවයි. වටුව, එහෙයින් මම කෘශයෙමි.

979. වටුව, රළු වූ ඔපාව මද තෘණ බීජ බුදින්තෙහි ය. එහෙත් තෝ, පිරුණු මස්ලේ සහිත වූයේ කවර හෙතුවකින් ද?

980. කවුඩු, ආභාරයේ ආශාව අඩු බව ද සිකුච්චි ස්වල්ප වීම ද දුර ගමන් නොයාම ද ලද දෙයින් තුටු වීම ද නිසා මම තර වීමි.

981. ආශා මද වූ සිකුච්චි අඩු වූ සැප සහිත වූ පමණ දන ආභාරය අනුභව කරන්නා වූ පුද්ගලයාට ජීවිතය සුවයේ පවත්වා ගත හැකි ය.

9. වට්ටක ජාතක යි.

1. වඩකා - වතු වූ ශ්‍රීවා ඇති හෙයින් වඩකයයි කියනලද - රාජමුරාපි සන්නය.

262 ජාතකපාළි-ඡන්දකතීපාතො

- 982. වීරසසං වත පසසාම සභායං මණ්ඩාරීනං,
සුකතාය මසසුකුකතියා සොභතෙ වත මෙ සධා.
- 983. පරුළුභකච්ඡන්ධලොමො අභං කමමසු ව්‍යාවටො,
වීරසසං නභාපිතං ලඬා ලොමනතං අපභාරයිං.
- 984. යං නු ලොමං අභාරෙසි දුලලභං ලඬකපතකං,
අථ කීඤ්චරහි තෙ සමම කණෙය් කිණකිණායති.
- 985. මනුසසසුචුමාලානං මණී කණෙය්සු ලමබති,
තෙසාභමනුසිකමාමී මා ජං මඤ්ඤී දවා කතං.
- 986. සචෙපි මං පිභයසි මසුකුකතං සුකාරීනං,
කාරයිසසාමී තෙ සමම මණිඤ්චාපි දදමී තෙ.
- 987. ජිඤ්ඤෙව මණීනා ඡනෙතා සුකතාය ව මසුසා,
ආමනත ඛො තං ගච්ඡාමී පියං මෙ තච දසසනතතී.

10. කාකජාතකං.

සෙනිකචගෙහා දුතීඡයා.

කසසුදදනා:

අථ පඤ්ඤා සසුචී ව තුණ්ඬිලකො
මීගමඤ්ඤක පඤ්ඤම සකතවරො,
අථ පඤ්ඤලීචාරීඡ මෙජ්ඣ පුන
අථ වච්චක කපොතචරෙන දස.

ඡන්දකතීපාතං නිලසීභං.

කපුචගඤ්ඤනං භවති:

අථ වඤ්ඤා පකිතතීසසං ඡනීපාතචරුඤ්ඤමෙ,
අචාරීඡයො සෙනකො දෙචච වුඤ්ඤා සුඛාඤ්ඤනාතී.

1. මණි. - මෙසං.

982. මැණිකක් දරන යහළුවකු ඒකාන්තයෙන් කලෙකින් දකිමු. මනා ලෙස රවුල කපා ඇති මාගේ යහළුවා දකුම්කලු ය.

983. රාජකාරියෙහි නියැලී සිටි හෙයින් වැඩි ශීය කිසිලි රෝම හා නිය ඇත්තේ වීමි. බොහෝ කලෙකින් කරනැවැම්පකු හමුවී ලෝම ඉවත් කරවීමි.

984. යම් හෙයකින් බොහෝ කලෙකින් කරනැවැම්පකු ලදින් ලෝම ඉවත් කරවූයෙහි ද (එය එසේ වේවා.) යහළුව, එහෙත් තොපගේ බොටුවෙහි කුමක් කිණි කිණි යන නාදය කරන්නේ ද?

985. සියුමැලි මනුෂ්‍යයන්ගේ බොටුවෙහි මැණිකක් එල්බෙයි. මම ඔවුන් අනුව භීක්මෙමි. හෙවත් ඔවුන් ලෙස මම ද පිළි පදිමි. නුඹ එය විනෝදය තකා කරන ලද්දකැ යි නො සිතව.

986. සබද මැනැවින් කරන ලද රැවුළු කැපීම (තෙපින්) කැමැත්තහු නම්, තොපට ද එය කරවන්නෙමි. තොපට මේ මැණික ද දෙමි.

987. තෝ ම මේ මැණිකට සුදුස්සෙහි. මනා ලෙස කරනලද රවුළු කැපීමට ද තෝ ම සුදුස්සෙහි. මිතුර, තා නො දැකීම මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් තා අමතා යමි.

10. කාක ජාතක යි.

දෙවැනි සේනක වර්ග යි.

එහි උද්දනාය:-

බරපුඟ (පසස) ජාතක යැ සුවි ජාතක යැ තුණධිල ජාතක යැ සුවණණ කසකටක (මීග) ජාතක යැ මයහක ජාතක යැ ධජවීභෙදක ජාතක යැ හිසපුපඵ (වාරිඵ) ජාතක යැ විහාස (මොසක) ජාතක යැ වට්ඨක ජාතක යැ කාක ජාතක යැ යි දසයෙකි.

ජක්ක නිපාතය නිමි.

වග්ගද්දනාය:-

ජාතක නිපාත වරයෙහි අවාරිය යැ සේනක යැ යි සුසඤ්ජන වර්ග දෙකක් මැ කියන ලදී.

264 ජාතකපාළි-සත්තකතීපාතො

988. දියඩඪකුකතු උදයෙන කණණිකා
විදුසීයො අටඨ පරිකඛිපනති නං,
සසිංසපා සාරමය¹ අථෙගගුකා
කුභිං ධිතා උපරිතො න ධංසති.

989. යා තිංසති සාරමයා අනුපජ්ජකා
පරිකිරිය² ගොපාණසියො සමට්ඨිතා,
තා සඛගභීතා³ ඛලසා ව පිළිතා
සමට්ඨිතා උපරිතො න ධංසති.

990. එවං මිකෙතභි දළෙහභි පණඨිතො
අභෙජජරුපෙභි සුචිභි මනතිභි,
සුසඛගභීතො සිරියා න ධංසති
ගොපාණසී භාරවභාව කණණිකා.

991. ඛරකතවං මෙලලං යථාපි සත්ථවා
අනාමසනොඤාපි කරොති තිකතකං,
සමාහරං සාදුං කරොති පත්ථවා
අසාදු⁴ කඨිරා තනුවට්ඨ චුඤ්ඤිරං⁵.

992. එවමපි ගාමනිගමෙසු පණඨිතො
අසාහසං රාජධනානි සංහරං,
ධම්මානුවභති පටිපජ්ජමානො
සථාති කඨිරා අවිභෙදයං පරං.

993. ඔදතචුලං සුචිචාරීසමභවං
ජාතං යථා පොකඛරණිසු අලොච්ඡං,
පදුමං යථා අභනිනිකාසිථාලිමං
න කද්දමො න රජො න වාරි ලිමපති.

994. එවමපි වොහාරසුචීං අසාහසං
වීසුඤ්ඤකම්මනාමපෙතපාපකං,
න ලිමපති කඛමකිලෙසනාදියො
ජාතං යථා පොකඛරණිසු අලොච්ඡ^{*} තති.

1. කුකකුජාතකං.

1. සාසිංසපා සාරමයා - මජ්ඣං.
2. පකිරියා - මජ්ඣං.
3. කාභි සුසංගභීතා - මජ්ඣං.
4. අසාදුං - මජ්ඣං. අසාධු - සඤා.
5. තනුවට්ඨචුඤ්ඤිරං තනුවද්ධචුඤ්ඤිරං - මජ්ඣං. සඤා.
*. මෙලලනති වා පාඨෙ අයමෙ විකෙතා - අට්ඨකථා.

988. කැණිමඩල උසින් රියන් එකහමාරකි. අට වියතෙක් එය පිරිකෙව් කෙරෙයි. (වටප්‍රමාණය වියත් අටකි.) එලය නැති ඇටවෙරිය අරටුවෙන් සෑදූ කැණිමඩල කොහි පිහිටියා (බීමට) නො වැටෙ ද?

989. සෘජු නැති සාරදරයෙන් තැනූ තිසක් පමණ ගොනැස්සු හාත්පසින් සම ව පිරිවරා සිටියාහු ද ඔවුහු (එකිනෙක) මනා කොට එකට බලයෙන් පෙළන ලද්දහු මනාකොට එකට බැඳී සමබරට උඩින් සිටියාහු වෙත් ද, එහෙයින් නො වැටෙත්.

990. මෙසේ නුවණැති රජ දැඩි මිතුරු වූ නො බිඳෙන සුලු වූ පිරිසුදු ගති පැවැතූ ඇති මැතිවරුන් හා දැඩියේ සම්බන්ධ වූයේ, මනාසේ සම්බන්ධ වූ ගොණැස් බර දරන කැණිමඩල මෙන් රාජසම්පන්න නො පිරිහේ.

991. යම්සේ අවි ඇත්තේ සන ලෙල්ල ඇති නාරන්ගෙඩියේ ලෙල්ල සැස ඉවත් නො කරන්නේ, නාරන්ගෙඩියේ රස තිත්ත කෙරේ ද, ලෙල්ල සැස ඉවත් කරන්නේ රස මිහිරි කෙරේ ද, තුනී ලෙල්ල සැස ඉවත් කරන්නේ (එහි රසය) අමිහිරි කෙරේ ද,

992. මෙසේ නුවණැති රජ තෙමේ සැහැසි නො වී ගමනියම්ගමිහි අයබදු අය කරන්නේ අනුන් නො පෙළා දහම් අනුව පැවැත්මෙන් පිළිපදනේ හේ අභිවෘද්ධිය කරන්නේ ය.

993. පොකුණුවල සුදුමුල් ඇති පිරිසුදු ජලයේ හටගත් හිරු රැසින් පිපුණු පියුමිහි යම්සේ මඩ හෝ රජස් (දූවිලි) හෝ ජලය හෝ නො තැවරේ ද,

994. අගති රහිත ව නඩු විනිශ්චය කරන සාහසික ක්‍රියා නැති, පාපක්‍රියා නැති හෙයින් පවිත්‍ර වූ රජ තෙමේ පොකුණුවල හටගත් පියුම (පොකුණුදිය හා නො තැවරෙන්නා) මෙන් කම් ක්ලෙශ හා නො වැටෙයි.

1. කුක්කු ජාතක යි.

266 ජාතිකපාලි සන්නකනිපාතො

- 995. යථා වාපො නිත්තමති ජියා වාපි නිකුජති,
හඤ්ඤතෙ නුන මනොජො මිගරාජා සධා මම.
- 996. හඤ්ඤති වනං තාණං¹ පකකමාමී යථාසුඛං,
නෙතාදීසා සධා හොනති ලබ්භා මෙ ජීවතො සධා.
- 997. න පාපජනසංසෙවී අවචනං සුඛමෙධති,
මනොජං පසස සෙමානං ගිරියසසානුසාසනී.
- 998. න පාපසම්පවච්චෙන මාතා පුඤ්ඤන නඤ්ඤති,
මනොජං² පසස සෙමානං අවජනං සමභි ලොභිතෙ.
- 999. එවමාපජජනී³ පොසො පාපියඤ්ඤා නිගච්ජති,
යො වෙ භිතානං වචනං න කරොති අත්ඤ්ඤිතං.
- 1000. එවඤ්ඤා සො හොති තතො ව පාපියො
යො උත්තමො අධමනුජපසෙවී
පසසුත්තමං අධමජනුජපසෙවීතං⁴
මිගාධිපං සරවරවෙධනිඤ්ඤිතං,
- 1001. නිභීයති පුරිසො නිභීතසෙවී
න ච භායෙඨ කදවී තුලාසෙවී,
සෙවධම්මුජනමං⁵ උදෙති විසං
කසමා අත්තනො උත්තරිං හජෙඨාති.

2. මනොජජාතකං.

- 1002. රාජා තෙ හත්තං පාහෙසි සුවිමංසුපසෙවනං,
මධාදෙවසමී⁶ අධිවතෝ⁷ එහි නිකම්ම භුඤ්ජසසු.
- 1003. එහි මාණව ඔරෙන්⁸ භික්ඛමාදය සුපිතං⁹,
ඤ්ඤා මාණව භික්ඛා¹⁰ ව උභො හසඛා හවිසසථ.
- 1004. අපසකෙන තුවං යකඛ චුලලමඤ්ඤං ජභිසසසි,
භික්ඛං තෙ නාහරිසසනති ජනා මරණසඤ්ඤිතො.

- 1. හඤ්ඤති වනනකානී - රා.මු.
- 2. මනොජ - මජඝ.
- 3. එවමාපජජනෙ - මජඝ., සා.
- 4. අධමනුජපසෙවීතං - මජඝ.
- 5. සෙවධම්මුජනමඤ්ඤා - මජඝ.
- 6. මාසදෙවසමී - මජඝ., මසදෙවසමී. - සා.
- 7. අධිවතෙත - මජඝ.
- 8. ඔරෙය - සා.
- 9. සුපිතං - මජඝ.
- 10. භික්ඛංච - මජඝ.

995. යම් පරිදි දුන්න නැමේ ද දුනුදිය පොළන (ලද්දී) හඬ නඟා ද මේ කරුණෙන් මාගේ මනෝචිත නමැති යහළු සිංහයා මරනු ලැබිය යුතු ය.

996. එබැවින් දැන් සුවසේ කෙරේ වූ වනයට යමි. මෙවැනි මලානු යාළුවෝ නො වෙති. ස්වභාවය මා විසින් යාළුවෝ ලැබිය හැක්කාහ.

997. පව්වු ජනයා ඇසුරු කරනුයේ බොහෝකල් සුව නො ලැබෙයි. ඊපහර ලැබ හෝනා මනෝචයා බල. ගිරිය නම් නිවලා ගේ අනුශාසනය මෙබඳු ය.

998. පවට නැමුණු පුත්‍රයා නිසා මව සතුටු නො වේ. ඒ එසේ මැ ය. තමාගේ ම ලෙසෙහි ගැලී හෝනා මනෝචයා බල.

999. යමෙක් අනාගත අභිවෘද්ධිය දක්නා හිතෙහිගත්තේ ඔවා අනුව ක්‍රියා නො කෙරේ ද, එබඳු පුරුෂ තෙම මෙ වැනි දුකට පැමිණේ. ලාමක බවට ද පැමිණෙයි.

1000. උතුම් වූ යමෙක් ගුණවෘත්තීන් භීතියකු ඇසුරු කෙරේ ද හේ භීතියට වඩා පහත් කෙනකු වන්නේ ය. ඒ එසේ මැ ය. භීතියකු ඇසුරු කළ හී පහරින් මලා වූ උත්තම සිංහයා බල.

1001. භීත ජනයන් ඇසුරු කරන පුරුෂ තෙම පිරිහෙයි. සමාන-යකු (ගුණයෙන්) ඇසුරු කරනුයේ කිසිකලෙක නො පිරිහෙයි. සීලාදිගුණයන්ගෙන් පිරුණු කෙනකුන් ඇසුරු කරනුයේ වහා දියුණුවට පැමිණෙයි. එහෙයින් තමාට වඩා ගුණවෘත්තීන් ඇසුරු කරන්නේ යි.

2. මනෝච ජාතක යි.

1002. මධ්‍යේ නමැති නුගයෙහි වෙසෙන දෙවිය, රජතුමා පව්ත්‍ර මස්ථයෙන් යුතු බත එවී ය. මැතට අවුත් වළඳනු මැතැවි.

1003. මාණවකය, මස්ථ සහිත ආභාරය ගෙන ඔබ්බින් මෙහි එව මාණවකය, තො ද (තා ගෙනා) බත ද මට ගොදුර වන්නවු ය.

1004. යකු, මරණය ඇති ජනයෝ තට ආභාරය නො ගෙනෙති. එහෙයින් තෝ මද දයෙකින් මහත් ප්‍රයෝජනයක් අත් හරනෙහි ය හෙවත් නො ලබන්නෙහි ය.

- 1005. ලද්ධායං යකා තව නිව්වභිකාං
සුචිං පඤ්ඤං රසසා උපෙනං,
භික්ඛණ්ණං තෙ ආභරියො නරො ඉධ
සුදුලලොහො හොභිති ඛාදිතෙ මධි.
- 1006. මමෙස ඥානො අපො යථා භාසසි මාණව,
මයා තං සමනුඤ්ඤො සොඤ්ඤිං පසසසි මාතරං.
- 1007. ඛණ්ණං ජනනණ්ණං පාතිණ්ණං ගවෙජවාදයං මාණව,
සොඤ්ඤිං පසසතු තෙ මාතා තුණ්ණං පසසාභි මාතරං.
- 1008. එවං යකඛ සුචි හොභි සහ සමෙඛභි ඤාතිභි,
ධනණ්ණං මෙ අධිගතං රණ්ණො ව ච්චනං කතනති.

3. සුතනුජාතකං.

- 1009. තෙ කථනනු කරිසසනති වුද්ධා ගිරිදරිසයා,
අභං ඛද්ධොසථි පාසෙන නීලියසස වසං ගතො.
- 1010. කිං ගිජ්ඣ පරිදෙවසි කානු තෙ පරිදෙවනා,
න මෙ සුතො වා දිට්ඨො වා භාසනො මානුසිං දිජො.
- 1011. භරාථි මාතාපිතරො වුද්ධා ගිරිදරිසයො,
තෙ කථනනු කරිසසනති අභං වසං ගතො තව.
- 1012. යනනු ගිජ්ඣො යොජනසතං කුණ්ඤාති අවෙකඛති,
කථො ජාලණ්ණං පාසණ්ණං ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1013. යද පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛිඛයො,
අථ ජාලණ්ණං පාසණ්ණං ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1014. භරසු මාතාපිතරො වුද්ධා ගිරිදරිසයො,
මයා තං සමනුඤ්ඤො සොඤ්ඤිං පසසාභි ඤාතකො.
- 1015. එවං ලද්ධක නඤ්ඤ සහසමෙඛභි ඤාතිභි,
භරිසසං මාතාපිතරො වුද්ධා ගිරිදරිසයොති.

4. ගිජ්ඣජාතකං.

1. ලද්ධාවයකාං - සි.	6. ඛද්ධොසථි - මජ්ඣ.
2. හොභිති - මජ්ඣ., සා.	7. පරිදෙවසි - මජ්ඣ., සා.
3. මමෙව - මජ්ඣ., සා.	8. දිට්ඨො වා සුතං - මජ්ඣ.
4. පාරිඤ්ඤා - සා.	9. වද්ධො.
5. ගවජවාදය - මජ්ඣ.,	

1005. යක්ෂය, නව රසයෙන් යුත් පවිත්‍ර මිනිරි ආහාරය ලැබෙන්නේ ය. මා කැ කල්හි ආහාරය ගෙනෙන්නකු දැකීම ඉතා දුලබ වෙයි.

1006. මාණවකය සුතනුවෙනි, තෝ යමක් කියෙහි ද එය මට වැඩ පිණිස වේ. තෝ මා විසින් අනුදන්නා ලද්දෙහි සුවසේ ගොස් මව දකින්නෙහි ය.

1007. මාණවකය, තොපගේ කඩුව ද ජත්‍රය ද රත්තලිය ද ගෙන මැ යව. තොපගේ මව සුවසේ දැකීවා. තො ද මව බලව.

1008. යක්ෂය, මා විසින් ධනය ලබන ලදී. රජ කී ලෙස කරන ලදී. සියලු නැයන් සමග තෙපි සුවසත් වෙවයි.

3. සුතනු ජාතක යි.

1009. පාශයෙන් බැඳුණු මම නිලිය නම් වැද්දගේ වසයට ගියෙමි වෙමි. පර්වත කුඞ්ඞයෙහි වෙසෙන මහලු වූ ඒ මගේ මවුපියෝ කුමක් කරන්නාහු දෝ හෝ.

1010. ගිජුළිහිණිය, කුමක් හෙයින් වැලැපෙහි ද? තාගේ හැඩීම කවර? මිනිස් බසින් කරා කරන පක්ෂියෙක් මා විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ නැති.

1011. මහලු වූ ගිරිකුඞ්ඞයෙහි වෙසෙන මවුපිය දෙදෙන පෝෂණය කෙරෙමි. මම තොපගේ වසයට ගියෙමි. ඒ මවුපියෝ කුමක් කෙරෙද්ද (හෙවත් ජීවත් වන්නේ කෙසේ ද?)

1012. ගිජුළිහිණියා යොදුන් සියයෙකින් ඔබ්බෙහි තුබූ කුණ-පයන් ඉවෙන් දනගන්නට සමත් යයි කියනු ලැබේ. දූල හා පාශය සම්පයට පැමිණ ද කුමක් හෙයින් (බැඳෙන බව) නො දක්නේ ද?

1013. යම් කලෙකැ විනාශය වේ ද එකලැ පුරුෂ ජීවිත විනාශය ඇති කල්හි දූලට ද පාශයට ද ළංවුවත් බැඳෙන බව නො දනී.

1014. පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් පෝෂණය කරව. මා විසින් අනුදන්නා ලද තෝ සුවසේ ගොස් නැයන් බලව.

1015. වැද්දගෙනි, පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් (යම්සේ) පෝෂණය කෙරෙමි ද, එසේ සියලු නැයන් සමග තෙපි බොහෝ කල් සතුටු වව!

4. ගිජකු ජාතක යි.

1016. අනුකීර්වාරි හදුනෙන සභායමනුධාව මං,
මහා මෙ ගභිතෝ මච්ඡා සො මං හරති වෙගසා.
1017. ගමනීර්වාරි හදුනෙන දළභං ගණනාහි ආමසා,
අභං නං උදධිරිසසාම් සුපච්ඡාණං උරගමිව.
1018. විවාදෙ නො සමුපපනො දානපුප්ඵ සුචොහි මෙ,
සමෙහි මෙධගං¹ සමම විවාදෙ වූපසමමතං².
1019. ධම්මචෙධාභං පුරෙ ආසිං බහු අචං³ මෙ තීරිතං,
සමමම් මෙධගං සමමා⁴ විවාදෙ උපසමමතු.
1020. අනුකීර්වාරි නඩගුට්ඨං සීසං ගමනීර්වාරිනො,
අචායං⁵ මජ්ඣමො බච්ඡොධා ධම්මචෙධසස හවිසසති.
1021. විරමපි හකොඛා අහවිසස සමෙ න විවදෙමසෙ,
අසීසකං අනඩගුට්ඨං සිඤ්චො හරති රොහිතං.
1022. යචාපි රාජා නඤ්ඤාය රජං උදධාන බතතිසො,
ඵවාහමජ්ජ නඤ්ඤම් දීසවා පුණ්ණොමුඛං පතිං.
1023. කථනනු ඵලපො සනොන උදකෙ මච්ඡං පරාමසි,
පුට්ඨො මෙ සමම අකඛාහි කථං අධිගතං තයා.
1024. විවාදෙන කීසා භොතති විවාදෙන ධනකඛයා,
ඡීනා උඤ්ඤි විවාදෙන භුඤ්ඤ මායාවී රොහිතං.
1025. ඵවමෙවං මනුසොසසු විවාදෙ යසු ජායති,
ධම්මචෙධං පට්ඨාවතති සො හි නෙසං විනායකො
ධනාපි තසු ඡීයනති රාජකොසො පට්ඨවති⁶ති.

5. දධහපුප්ඵජාතකං.

1. රොහිතො - මජ්ඣං.
2. මෙධකං - රාමු.
3. උපසමමතු - ජාඅ.
4. අචං - රාමු.
5. සමම - මජ්ඣං, සනා.
6. අචායං - මජ්ඣං.

1016. ඉටුර ළඟ හැසිරෙන මිතුර තොපට යහපතක් වේවා ! මා වෙත දුව එන්න, මා විසින් මහත් වූ මසෙක් ගන්නා ලද, ඒ මාළුවා මා ඉක්මනින් දියට ගෙන යයි.

1017. ගැඹුරෙහි හැසිරෙනුව, තොපට යහපතක් වේවා ! දැඩිව ගනුව, භූරුළෙක් සර්පයෙකු සෙයින් මම තා දියෙන් නඟා ගන්නෙමි.

1018. දඹපුප්ඵය, (කුසලමල් පැහැය ඇති සිවලා) මා කියන්නක් අසන්න. අපගේ විවාදයෙක් උපත, යහළුව කලහය සන්තිදුවනු මැන, විවාදය සන්තිදේවා.

1019. මම පෙර ධර්මයෙහි සිටියෙමි. මා විසින් බොහෝ අර්ථ නිශ්චය කරන ලද. යහළුව, කලහය සන්තිදුවමි, තොප දෙදෙනාගේ විවාදය සන්තිදේවා.

1020. ඉටුරෙහි හැසිරෙන්නාට නඟුට හිමි වේ. ගැඹුරෙහි හැසිරෙන්නාට හිස හිමිවේ. මේ මැද කොටස නඩුව විසඳු මට හිමි ය.

1021. ඉදින් විවාද නො කළමෝ නම් දවස් කීපයකට ප්‍රමාණ වත් මාළු ලැබෙන්නේ ය. හිස සහ නඟුට නැති රොහිත මාළුවා හිවල් තෙමේ ගෙන යයි.

1022. ඝෛත්‍රිය රජෙක් රාජ්‍යයක් ලැබූ සතුටු වන්නේ යම් සේ ද එසේ අද මම (සතුටෙන්) පිරුණු මුහුණ ඇති ස්වාමියා දක සතුටු වෙමි.

1023. ගොඩ සිට දියේ ගැවසෙන මාළුවා අල්ලා ගත්තේ කෙසේ ද, මිතුර විවාරන ලද මට එය කියන්න. තොප විසින් එය ලැබුයේ කෙසේ ද?

1024. මායාකාරිය, විවාදයෙන් කෘෂ වෙති. විවාදයෙන් ධනය නැගේ. විවාදය නිසා මස්කාවෝ පිරිහුනාහ. රේමසා බුදින්න.

1025. එසේ මිනිසුන් අතරේ යම් තැනක විවාදය හටගනී ද විනිසකරුවන් සමීපයට යති. හේ ඔවුන්ගේ විවාදය සන්තිදුවන්නා වෙයි. ඒ නිසා ධනය පිරිහේ. රාජ කෝෂ්ටාගාරය තර වේ.

5. දඹපුප්ඵ ජාතක යි.

1026. දසණ්ණකං තිඛිණධාරං අසිං සමපනතපායිනං,
පරිසායං පුරිසො ගිලති කිං දුක්ඛරතරං තතො.
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1027. ගිලෙය්‍ය පුරිසො ලොභා අසිං සමපනතපායිනං,
යො ච වජ්ජා දදමිති තං දුක්ඛරතරං තතො
සබ්බණ්ණං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධ්.
1028. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤං අත්ථමමස්ස කොච්ඡෙ,
පුක්ඛසං දනි පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛරතරං තතො;
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1029. න වාවච්චපථිවනහි අඵලං ගිරමුදිරිතං,
යො ච දඤ්ඤා අවාක්ඛරො තං දුක්ඛරතරං තතො;
සබ්බණ්ණං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධි.
1030. ව්‍යාකාසි පුක්ඛසො පඤ්ඤං අත්ථං ධමමස්ස කොච්ඡෙ,
සෙනකඤ්ඤි පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛරතරං තතො;
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1031. දදෙය්‍ය පුරිසො දනං අපං වා යදි වා බහුං,
යො ච දඤ්ඤා නානුතපෙ තං දුක්ඛරතරං තතො;
සබ්බණ්ණං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධි.
1032. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤං අඵො පුක්ඛසපොරිසො,
සබ්බෙ පඤ්ඤා අභිභොති* යථා භාසති සෙනකො'ති.

6. දසණ්ණකජාතකං.*

1033. විබ්භතභවිතො කුපිතිඤ්ඤොසි
තෙතෙතහි තෙ වාරිගණා සවතනි,
කිං තෙ නට්ඨං කිං පන පඤ්ඤානො
ඉධාගමා මුඛමණ ඉඬ්ඤ මුඛි*.

1. මදදව - මජ්ඣං.
2. අභිභොති - මජ්ඣං.
3. මුඛම මද්දිඤ්ඤා - රාමු.
* පඤ්ඤකජාතකං - මජ්ඣං.

1026. මේ පුරුෂ (ධනලොභයෙන්) පිරිස්මැද හිඳ දසාර්ණක දේශයෙහි ජාත වූ පිරිපුන් වැලේ බොන කියුණු මුවහත් ඇති කඩුව ගිලී. මීට වඩා දුෂ්කර වූ අන් කරුණක් ඇද්ද? විචාරන ලද මට කියන්න.

1027. මගධාධිපතිතුමනි, පුරුෂයෙක් වස්තුලෝභයෙන් පිරිපුන් වැලේ බොන කඩුව ගිලීන්නේ ය. යමෙක් දෙමි යි කියන්නේ නම් එය ඊට වඩා අතිශයින් දුෂ්කර වෙයි. මෙයින් අන් සියලු කරුණු කරන්නට පහසු වේ යයි මෙසේ දත මැනව.

1028. ඒ අර්ථදොෂකක ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ වූ ආයුර තෙම ප්‍රශ්නයාගේ අර්ථය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. (ප්‍රශ්නයට පිළිතුර දුන්නේ ය.) දන් පුක්කුසයන් පුළුවුස්මි. ඒ 'දෙමි' යන වචනයට වඩා ඉතා දුෂ්කර කාරණය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කරුණක් ඇද්ද? විචාරන මට කියව.

1029. මගධාධිපතිතුමනි, කියන ලද නිෂ්ඵල වචනය නිසා කිසිකෙනෙක් පිටත් නො වෙති. යමෙක් යමක් දෙමි යි පිළින කොට ඒ පරිදි එය දී එහි ලෝභය දුරු කෙරේ ද, එය කඩුව ගිලීනුවාට වඩා කරන්නට දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම දේ කරන්නට පහසු බව දනු මැනව.

1030. අරුත් විසඳන ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ පුක්කුස තෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුර එලි කෙළේ ය. දන් සේනකයන් විචාරමි. එයට වඩා දුෂ්කර කාර්යය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කාර්යයක් තිබේ ද? විචාරන මට කියව.

1031. මගධධේවරය, යම් පුරුෂයෙක් ස්වල්ප වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ දනක් දෙන්නේ ද, දීමෙන් පසු නො තැවෙන්නේ ද එය ඊට වඩා දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම කරුණ කරන්නට පහසු බව දනුව.

1032. ආයුරත් පුක්කුස පුරුෂයාත් ප්‍රශ්න විසඳාලූහ. සේනක තෙමේ යම් පරිදි විසඳන ලද්ද එය සියලු පැනවිසඳුම් ඉක්මවා සිටී. හෙවත් හැම විසඳුමකට වඩා එය උතුම්.

6. දස-ණක ජාතක යි.

1033. බ්‍රාහ්මණය, වංචල සිත් ඇත්තෙහි ඇලළිඟිය වක්‍රවර්ණය ඇත්තෙහි නොතින් කඳුළුබිඳු වැගිරෙයි. නොපගේ කුමක් නටුයේ වී ද කුමක් ප්‍රාචීනා කරන්නෙහි මෙහි ආයෙහි ද යි එබැවින් එ කරුණ කියව.

- 1034. මීයෙථ හරියා වජනො මමජ්ජ
අගච්ඡනො මරණං ආහ යසෙඤ්ඤා,
එතෙන දුකෙඛන පචෙධිතොසම්
අකඛාභී මෙ සෙනක එතමඤ්ඤා.
- 1035. ඛහුනි යානානි විචිතාධිකා
යලෙඤ්ඤා වකඛාමී තදෙව සචචං,
මඤ්ඤාමී තෙ බ්‍රාහ්මණ සතතුහසාං
අජානතො කණ්ණසපෙසා පච්චෙධා.
- 1036. ආදය දණ්ඩං පරිසුමහ හසාං
පඤ්ඤාලමුගං උරගං දච්චිච්චං,
ඤ්ඤාමී කඛිං විචිකීච්චිතානි
භුජබලං පස පමුඤ්ඤාමී හසාං.
- 1037. සංවිග්ගරූපො පරිසාය මජ්ඣෙකි
යො බ්‍රාහ්මණො සතතුහසාං පමුඤ්ඤාමී,
අථ නිකඛමී උරගො උග්ගතෙජො
ආසීවියො සපෙසා එණං කරිකා.
සුලඤ්ඤා ලාභා ජනකසස රඤ්ඤා
යො පසානි සෙනකං සාධුපඤ්ඤාමී.
- 1038. විචතච්ඡදො නුඤ්ඤා සබ්බදසී
ඤ්ඤාමී නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරූපං
ඉමානි මෙ සක සතානි අඤ්ඤා
ගණ්ණාභි සබ්බානි දදමී තුඤ්ඤා,
තයා භි මෙ ජීවිතමජ්ජ ලඤ්ඤා
අචොපි හරියායමකාසි සොඤ්ඤා.
- 1039. න පඤ්ඤානා චෙකතනමාදියනා
විත්‍රාභි ගාථාභි සුභාසිතාභි,
ඉතොපි තෙ බ්‍රහ්ම දදන්තු විතං
ආදය තං ගච්ඡ සකං නිකෙකන්ති.

7. සතතුහසානජාතකං.

- 1040. යෙ මෙ අහං න ජානාමී අධිසෙන වණ්ඩකෙ,
තෙ මං සබ්බමම යාවන්ති කඤ්ඤා මං තං න යාවසී.
- 1041. යාවකො අප්පියො හොති යාවං අදදමජියො,
තඤ්ඤානං න යාවාමී මා මෙ විදෙසනා අහු.

1. විචතජාද - මජ්ඣ. විචතච්ඡද - යා.
2. විදෙසනං - යා. මජ්ඣ.

1034. සේනක පඬිතුමනි, අද ගෙට යන මාගේ බිරිද මියෙයි ල, ගෙට නොයන මට (අතරමග) මරණයයි යකෙක් (දෙවියෙක්) කී ය. මේ දුකින් වෙවුළුමි. සේනකයෙනි, මේ කරුණ මට කියව.

1035. බමුණ, බොහෝ වූ මරණ කරුණු සිතා අවබෝධ කොට ගෙන මෙහි යමක් කියමි ද එ මැ සත්‍ය යැ. තොපගේ අත්සුණු පසුමිබියට තොප නොදන්නා පරිද්දෙන් කථනයෙක් පිරිසියේ යැ යි සිතමි.

1036. දණ්ඩක් ගෙන පසුමිබියට ගසව. මුටින් කෙළ වැඳි-රෙන දිවි දෙකක් ඇති සර්පයා (පසුමිබියෙන් නික්මෙන්නා) බලව. අද තොපගේ සැකය විවිකිව්ජාව සිදුව. සර්පයා බලව. පසුමිබිය මුදව.

1037. තැනිගත් ස්වභාවයෙන් සිටි ඒ බමුණු තෙමේ පිරිස මැද අත්සුණු පසුමිබිය මිදුයේ ය. එකලැ උග්‍රතේජස් ඇති වහා පැති-රෙන විෂ ඇති සර්පයා පෙණය දක්වා පසුමිබියෙන් නික්මිණ. යමෙක් මනා කුවණැති සේනක පඬිතුමා නිතර දක්නේ ද ජනක රජතුමා ලද උසස් ලාභයෝ යි.

1038. බ්‍රාහ්මණයෙනි, කිම? තෙපි විවෘත භෙදයධර්ම ඇති සඵඤ ඛුඬි වවු ද? (අසඵඤ වූ ම) තොපගේ ඥානය (සඵඤ්ඤාඥානය මෙන්) බලවත් වෙයි. යම් හෙයෙකින් අද තොප විසින් දෙන ලද ජීවිතය මා විසින් ලබන ලද යැ. තව ද මාගේ අඹුවට ද සෙනක් කෙළේ ද. එහෙයින් මේ මා සතු කභවණු සත්සියයක් ඇත. එ හැම තොපට දෙමි. එය ගනු මැනැවි.

1039. සුභාෂිත වූ චිත්‍රගාරාවත් කරණකොට ගෙන පඬිවරු කුලී නො ගනිති. බ්‍රාහ්මණය, තොපට මෙයිනුදු (මාගේ පාමුල් පෙට්ටියෙනු) දු (කභවණු තුන්සියක්) ධනය දෙන්නා. එය ගෙන සිය නිවෙසට යව.

7. සත්තුහස්ත ජාතක යි.

1040. ආයථි අස්ථියේනයෙනි, යම් යාවක කෙනකුත් මම නො හඳුනාමි ද ඔහු පවා මා කරා පැමිණ ඉල්වකි. තෙපි කුමක් හෙයින් නො ඉල්වවු ද?

1041. යාවක තෙම අප්‍රිය වෙයි යාවඤ කළ දය නො දෙන්නෙ ද වෙයි. එහෙයින් මම තොප අතින් නො ඉල්වමි. (ඉල්වූ කල තොපට ද ඉල්වූ දය නො දෙන කල අපට ද උපදාන) අමිභය නො වේවා.

- 1042. යො වෙ යාවනජීවානො කාලෙ යාවං න යාවති,
පරඤ්ච පුඤ්ඤා ධංසෙති අනන්තාපි න ජීවති.
- 1043. යො ච යාවනජීවානො කාලෙ යාවං හි යාවති,
පරඤ්ච පුඤ්ඤං ලබ්භෙති අනන්තාපි ච ජීවති.
- 1044. න වෙ දික්ඛනති සප්පඤ්ඤා දිස්වා යාවකමාගතෙ,
බුභුමවාරි පියො මෙපි වරතං හඤ්ඤම්ච්ඡයි.
- 1045. න වෙ යාවනති සප්පඤ්ඤා ධිරො වෙදිතුමරහති,
උද්දික්ඛ අරියා තිවඤ්ඤා ඵසා අරියානායාවනා.
- 1046. දදම් තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං
ගවං සහස්සං සහ පුබ්බචේන,
අරියො හි අරියස්ස කථං න දජ්ජා
සුඤ්ඤාන ගාථා තච ධම්මසුත්තාති.

8. අධිසේනජාතකං.

- 1047. යඤ්ච වෙරි නිවසති¹ න වසෙ තඤ්ච පඤ්ඤිතො,
ඵකරතො දිරතං වා දුක්ඛං වසති වෙරිසු.
- 1048. දිසො වෙ² ලහුචිත්තස්ස පොසස්ස අනුච්චියානො,
ඵකස්ස කපිතො හෙතු යුථස්ස අනායො කතො.
- 1049. බාලො ච පඤ්ඤිතමානී යුථස්ස පරිභාරකො.
සචිත්තස්ස වසං ගණ්ඨා සයෙඨායං³ යථා කපි.
- 1050. න සාධු බලවා බාලො යුථස්ස පරිභාරකො,
අභිතො හවති ඤ්ඤිතං සකුණානංච වෙතකෙක්⁴.
- 1051. ධිරො ච බලවා සාධු යුථස්ස පරිභාරකො.
හිතො හවති ඤ්ඤිතං තිදසානං ච වාසථො,
⁵

- 1. වීදිතුමරහති - සා.
- 2. නිවසති - මජ්.
- 3. වෙ - මජ්.
- 4. පසොඨායං - මජ්.
- 5. වෙවකො - මජ්.

1042. සිහමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්වියයුතු දෑ සුදුසු කාලයෙහි නො ඉල්ලා ද හේ අනෙකා ද පිනෙන් පිරිහෙළයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් නො වේ.

1043. සිහමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්ලියයුතු දෑ සුදුසු සමයෙහි ඉල්ලා ද හේ අනෙකාට පින ලබාදෙයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් වේ.

1044. තපස්විය, (දනය දනව්ලය දන්තා) නුවණැත්තෝ තමා වෙත පත් යාවකයන් දැක ඒකාන්තයෙන් නො කීපෙති. තෙපි මට ප්‍රිය වවු. කියැයුතු යම් දෑයක් කැමැත්තවු නම් ඒ දෑ ඉල්ලවු.

1045. නුවණැත්තෝ ඒකාන්තයෙන් නො ඉල්ලති. නුවණැති උපසරායක අවසාවට සුදුසු දෑ දැනගන්නට වටී. ආර්යයෝ (වාග් හෙද නො කොට) උදෙසා සිටිති, මේ ආර්ය යාවනා යි.

1046. බමුණ, වෘෂභරාජයකු හා සමග රතුදෙනුන් දහසක් තොපට දෙමි. ධර්මයෙන් යුක්ත වූ තොපගේ ගාථා අසා තොප වැනි ආචාර ආර්යයක්හට ආර්යයෙක් කෙසේ නම් නො දෙන්නේ ද.

8. අස්ථියේන ජාතක යි.

1047. යම් තැනෙක සතුරා වෙසේ ද එතැන නැණවතා නො වසන්නේ යැ. චෛරීන් අතුරෙහි එක රැයකුදු දෙරැයකුදු දුකසේ වසන්නේ යැ.

1048. ලඝු වූ සිත් ඇත්තේ අනුවර්තිත වූ පුරුෂයාහට ඒකාන්තයෙන් සතුරු වන්නෙ යැ. (බලව ලඝු සිත් ඇති අන්ධ බාල වූ) එක් වළුරකුගේ හේතුවෙන් වානර සමූහයාට ව්‍යසනයක් කරන ලද.

1049. සේනා පරිහරනය කරන පණ්ඩිතයෙමි යි සිතන අඤන වූ තැනැත්තෝ ද ස්වකීය චිත්තයාගේ වසභයට ගොස් මේ වළුරා සෙයින් (විනාශයට පැමිණ) හෝන්නේ යැ.

1050. ගණපරිහරණය කරන නොමනා පැවැතුම් ඇති බලවත් වූ අඤන තෙම (තික්කර) සතුණයනට සේවවුවා මෙන් නැයන්ට සතුරු වේ.

1051. ගණපරිහරණය කරන මනා පැවැතුම් ඇති බලවත් නැණවතා දෙවිලෝවැසි ශක්‍රයා මෙන් නැයන්ට හිතෙමි වේ.

278 ජාතකපාළි-සකකතීපාතො

1052. යො ව සීලඤ්ච පඤ්ඤඤච සුතඤ්චතතනී පසස්නී,
ලභිතකමස්සං වරතී අත්තනො ව පරසස ව.

1053. තසමා තුලෙයාමත්තනානං සීලපඤ්ඤසුතාමිව,
ගණං වා පරිහරෙ ධිරො එකොවාපි පරිබ්බපෙති.

9. කපිජාතකං.

1054. ද්වාසත්තනී ගොතමා¹ පුඤ්ඤකම්මා
වසවතනීනො ජාතීජරං අතීතා,
අයමනනීමා වෙදගු බ්‍රහ්මපතනී²
අසමාභිජපතනී ජනා අනෙකා.

1055. අපං හි එතං න හි දීසමායු
යං නිං බක මඤ්ඤසි දීසමායු,
යතං සහස්සානං නිරබ්බදනං,
ආයුං පජානාමී තවාහං බ්‍රහ්ම.

1056. අනන්තදස්සී හගවාහමසමී
ජාතීජරං සොකමුපාතිවතො,
කිමම පුරාණං වතසීලවතං
ආථික්ඛ මෙ තං යමහං විජඤ්ඤං.

1057. යං නිං අපායෙසි බහු මනුසෙස
පිපාසිතෙ සම්මනී සමපරෙතෙ,
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං
සුත්තපඤ්ඤොව අනුසාරාමී.

1058. යං එණිකුලසමී ජනං ගභීතං
අමොවසී ගඤ්ඤකතීයමානං,
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං
සුත්තපඤ්ඤොව අනුසාරාමී.

1059. ගබ්ගාය සොතසමී ගභීතනාවං
ලුද්දෙන නාගෙන මනුසස්සකප්පා,
අමොවසී නිං බලසා පසඤ්ඤ
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං.
සුත්තපඤ්ඤොව අනුසාරාමී.

1. ගොගොතම - මජ්ඣ.
2. බ්‍රහ්මපතනී - මජ්ඣ.

1052. යමෙක් තමා කෙරෙහි සීලය ද ප්‍රඥාව ද ශ්‍රැතය ද දැකී නම් හේ තමාට ද මෙරමාට ද යන දෙදෙනාට යහපතක් කරයි.

1053. එසේ හෙයින් ප්‍රාඥ තෙම ශීල යැ ප්‍රඥ යැ ශ්‍රැත යැ යන මොවුන් මෙන් තුලනය කොට (ශීලාදියෙහි පිහිටි බැව් පසක් කොට) සමූහ පරිහරන හෝ කරන්නේ ය. එකඟ වැ හෝ වෙසෙන්නේ ය.

9. කපි ජාතක යි.

1054. ගෞතමයෙනි, ජාති ජරා ඉක්මවා ගිය අනුන් තමා වසභයට ගන්නා කළ පින් ඇති දෙසැත්තුවක් බ්‍රහ්මයෝ මේ බ්‍රහ්මලෝකයෙහි වෙසෙති. මෙය ප්‍රඥාවෙන් පැමිණි උත්තම පැමිණීම ය. අපි දු මෙසේ වම්භ යි බොහෝදෙන ඇදිලි බැඳූ පතති.

1055. බක බ්‍රහ්මය, තෙපි යම් තැනෙක දීර්ඝායු ඇතැ යි සිතවු ද තෙල දීර්ඝායු නො වෙයි. මඳ ආයු පමණෙක. ඒ එසේ මැ යි. නිරබ්බුද සියක් දහසක් තොපට ආයු ඇතැ යි මම දනිමි.

1056. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තෙපි 'මම අප්‍රමාණ වූ දෑ දක්නෙමි වෙමි, ජාති ජරා ශෝක යන මේවා ඉක්මවා සිටිමි'යි කියව. එබැවින් මාගේ පැරැණි කිනම් වුතයක් හෝ සීලසමාදානයක් හෝ වී ද යමක් අසා මම දැනගන්නෙමි නම් තෙල මට කිව මැනැවි.

1057. බ්‍රහ්මයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි ශ්‍රීෂ්මය නිසා පීඩාවට පත් පිපාසිතයන් බොහෝ දෙනකුන්ට පැන් පානය කරවුහු ද තොපගේ ඒ පුරාණ වුත සමාදානය ද සිල්වත්කම ද නිද පිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1058. ඒණි නමැති ගංඉවුරෙහි සොරුන් විසින් අල්වා ගන්නා ලද බලාත්කාරයෙන් ගෙනයනු ලබන යම් ජන කෙනකුන් මුදලී ද තොපගේ ඒ පුරාණ වත ද සීලය ද නිදපිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1059. මිනිසුන් නසනු කැමැති වූ රොදු වූ නාගයකු විසින් ගඬභාශ්‍රොතස්හි දී අල්වාගන්නාලද නැව (ගුරුඑවෙස් ගෙන) බලයෙන් මැඩලා මුදලී ද තොපගේ පුරාණ වුත සමාදානය ද ශීලය ද නිදපිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

280 ජාතකපාළි-සත්තකනිපාතො

1060. කප්පො ව නෙ බද්ධවරො අහොසිං
සමුද්ධිමනතං වනිනං අමඤ්ඤං¹,
තං නෙ පුරාණං වතසීලවත්තං,
සුත්තපපච්චෙධොව අනුස්සරාමි.

1061. අඬා පජානාසි මමෙතමායුං
අඤ්ඤමි ජානාසි තරාභි බුද්ධො,
තරාභි තායං ජලිතානුභාවො
ඔභාසයං තිවඨති බ්‍රහ්මලොකනති.

10. බකබ්‍රහ්මජාතකං.

කුකුභුවගෙගා පරිඥමා.

කසසුද්දනං:

වරකණ්ණික වාපවරො සුතනො
අරභිජ්ඣ සරොභිත මච්ඡවරො,
සුත පණ්ණකසෙනකයාවනකො
අරචෙරි සබ්‍රහ්ම බකෙන දස.

1. සමුද්ධිමනතං වනිතං අමඤ්ඤං - මිජ්ඣං, සා. 1.

1060. ('කෙසව' නාපස කාලයෙහි) තොපට 'කස' නම් අතැවැසි වීම්. යම්බඳු වූ තොප බුද්ධියමපනග යැ යි ද වූක සම්පන්න යැ යි ද සිතීම්. තොපගේ ඒ වත සමාදනය ද සීලය ද නිදිපිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1061. (තෙපි) ඒකාන්තයෙන් මාගේ තෙල ආයුෂ දන්නහු ය. සෙසු සියල්ලන් දන්නහු ය. එහෙයින් තෙපි බුඬ වවු. එහෙයින් මැ තොපගේ මේ දිලිසෙන අනුභාවය බබලොව එලිකරමින් පවතී.

10. බකබ්‍රහ්ම ජාතක යි.

පලමුවන කුකුළු වර්ග යි

තස්සුද්දනය:

කුකුළු ජාතක (වරකණ්ණික) යැ මනොජජාතක (වාප) යැ සුතනු ජාතක යැ ගිරිකිජාතක යැ දඬුපුප්ඵ ජාතක (රොහිතමච්ඡ) යැ දසණ්ණකජාතක යැ සකඛුභයාජාතක යැ අට්ඨිසෙන ජාතක යැ කපිජාතක යැ බකබ්‍රහ්ම ජාතක යැ යි දසයෙකි.

- 1062. හිඬා ගාමසහසසාති පරිපුණ්ණාති යොළස,
කොට්ඨාගාරාති ඒතාති සනනිධිංදති කුඛඛසි.
- 1063. හිඬා ගනධාරවීසයං පහුනධනධානියං,
පසාසනිතො¹ නිකඛනොතා ඉධදති පසාසසි.
- 1064. ධම්මං හණමී වෙදෙහ අධම්මො මෙ න රුචති,
ධම්මං මෙ හණමානසස න පාපමුපලීපති².
- 1065. යෙන කෙනවී වණ්ණෙන පරො ලහති රුප්පනං,
මහජීයමපී වෙ වාවං න තං භාසෙය්‍ය පඤ්ඤිතො.
- 1066. කාමං රුප්පකු වා මා වා භුසං වා වීකිරියකු,
ධම්මං මෙ හණමානසස න පාපමුපලීපති.
- 1067. නො වෙ අසස සකා බුද්ධී විනයො වා සුසිකඛිතො,
වනො අනධම්මිසොව³ වරෙය්‍ය ඛහුකො ජනො.
- 1068. යසමා ව පනිධෙකචෙව ආචාරමි⁴ සුසිකඛිතා,
තසමා විනිතවිනයා වරනති සුසමාහිතා⁵ති.

1. ගනධාරජාතකං.

- 1069. අත්තානං සධිකමං කඬා යො සොජීං සමතාරයි,
කීං නං තෙසං කීමො⁶ තුඤ්ඤං භොහති එතෙ⁷ මහාකසි.
- 1070. රාජාහං ඉසසරො තෙසං සුඵසස පරිභාරකො,
තෙසං සොකපරෙතානං හීතානං නෙ අරීඤ්ම.
- 1071. උලලඛසයිඬා⁸ අත්තානං විසසට්ඨිධනුනො සතං,
තනො අපරපාදෙසු දළහං ඛඬං ලොගුණං.
- 1072. ජිනකඛහමීව වාතෙන නුනෙහ්‍ය රුකං උපාගමීං,
සොහං අපහවං තසස සාධං හඤ්ඤි අහහිං.

- 1. පසාසනතො - පසාසනාතො - වී. මජ්ඣං.
- 2. පාපමුපලීපති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 3. වනො අනධම්මිසොව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 4. ආරෙමි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 5. කීමෙ - මජ්ඣං.
- 6. භොහෙ - මජ්ඣං.
- 7. සල-සයිඬා - සුලඛසයිඬා . මජ්ඣං.
- 8. විසට්ඨ - මජ්ඣං.

1062. (උපහොඟ පරිහොඟ වස්තූන්ගෙන්) පිරුණු සොළොස් දහසක් ගම් ද (රන්රුවනින් පිරුණු) කොටුගුළු ද හැරපියා දැන් සන්තිධි (රැස් කිරීම) කරන්නෙහි.

1463. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති ගන්ධාර රට හැරපියා (රටවැසියන්ට කරන) අනුශාසනයෙන් ඉවත්වූයෙහි. දැන් (මේ වනයෙහි) අනුශාසනා කරන්නෙහි.

1064. වේදේහය, ධර්මය කියමි. මට අධර්මය නො රුස්නේ ය. ධර්මය කියන්නා වූ මට පාප (සිතුවිලි) නො ඇලේ.

1065. යම් කිසි කරුණෙකින් අන්‍යයා ගැටීම ලබා ද (හෙවත් ක්‍රොධය උපදවා ගනී ද) මහත් අතී ඇති වූ ද ඒ තෙපුල ප්‍රාඥ තෙම නො කියන්නේ ය.

1066. ඒකාන්තයෙන් ගැටීම වෙවයි නො වෙවයි. දහවියා මීටක් සේ විසිරේවයි ධර්මය කියන මට පාප (සිතුවිලි) නො ඇලේ.

1067. ඉදින් තමාට නුවණ තැනී නම්, මොනොවට හික්-මෙන ලද ආචාරවිනය හෝ නො වී නම් බොහෝ වූ එබඳු ජනයා ඇස් තැනී වල්මීවකු මෙන් වනයෙහි ඇවිදින්නේ ය.

1068. යම් හෙයකින් මෙලොව ඇතැම් කෙනෙක් ආචාරීන් කෙරෙහි මොනොවට හික්මුණාහු එහෙයින් හික්මුණු ආචාරවිනය ඇත්තාහු සමාහිත සිත් ඇති වූ හැසිරෙත්.

1. ගන්ධාර ජාතක යි.

1069. එම්බා මහාවාහරය, (යම්) තෙපි තමා සංක්‍රමණයක් (හෙයක්) කොට (මේ වදුරන්) සුවසේ තරණය කළවූ යැ, තෙපි ඒ වදුරන්ට කවුරු වූවු ද තුලුහු තොපට කවුරු වෙත් ද? යි.

1070. අරින්දම රජතුමනි, මම (අසුදහසක් පමණවූ) ඔවුන්ට රජ වෙමි. තොප කෙරෙන් බියට පත් සොවින් මඬනා ලද ඔවුන්ගේ සමූහය පරිහරණය කරමි.

1071. ඒ මම අනාරොපිත දුනුසියක් පමණ තැන් සිරුරු ලම්බන කොට (පැනැ) එතැනින් කට්භාගයෙහි දැඩි කොට බඳනා ලද වැල්බාතක් ඇති වූ,

1072. වාතවේගයෙන් සිඳි ගිය වලාකඩක් සේ පිනුයෙම් ගසට ළං වීමි. ඒ මම රුක්මතට පනනට නො හැකිවූයෙම් එරුකැ අත්තක් අතින් ගනිමි.

1073. කං මං විශායතං සනතං සාධාය ව ලකාය ව,
සමනුකකමනතා පාදෙහි සොඤ්චි සාධාමිභා¹ ගතා.
1074. කං මං න තපතෙ බද්ධො වධො මෙ න තපෙසසති,
සුඛමාහරිතං තෙසං යෙසං රජ්ජමකාරයිං.
1075. එසා තෙ උපමා රාජ අත්ඤ්ජනනී කතා,
රක්ඤ්ඤ රථස්ස යොග්ගස්ස බලස්ස නිගමස්ස ව.
සබ්බසං² සුඛමෙඤ්ඤං බන්ධයෙන පජානතා³ති.

2. මහාකපිජාතකං.

1076. අක්ඛාහමද්දං⁴ වනමනාරසමිං
නිලොභාසං එලිතං සංවීරුලොං,
සමද්දසං එලභෙතු විහග්ගං
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1077. සෙලං සුමච්චං නරවීර⁴ නිට්ඨිතං
නාරී යුගඤ්ඤාදි අපසද්දං,
දුක්ඛස්ඤ්ඤ ආගමමි අභොසි සද්දං
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1078. දිජා⁵ දිජං කුණපමාහරනං
එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,
ආහාරභෙතු පරිපාතයිංසු
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1079. උසභාහමද්දං යුථස්ස මජ්ඣෙකි
වලකකකුං වණ්ණබලුපපනතං,
තමද්දසං කාමභෙතු විතුනතං
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1080. කරණිඤ්ඤ⁶ නාම කලිඛනානං ගඤ්ඤානාස්ඤ්ඤ නග්ගථි,
නිමිථරාජා විදෙභානං පඤ්ඤාලානාස්ඤ්ඤ දුම්භුමො.
එතෙ රථධානී භික්ඛාන පබ්බථිංසු අකීඤ්ඤානා.

1. සාධමිභා - මජ්ඣ. සා.
2. මහො - මජ්ඣ. සබ්බසං සුඛ මෙඤ්ඤං - මජ්ඣ. සා.
3. අක්ඛාහමනමනනරසමිං - මජ්ඣ.
4. නරවීරදුනිට්ඨිතා - මජ්ඣ.
5. දිජාදිජා - මජ්ඣ. දිජාදිජාත.
6. කරණධකොකලිඛනානං - මජ්ඣ.

1073. වෘත්තාකාරයෙන් ද වෙනුලතායෙන් ද, අදනාලද ඒ මා පසින් ඇක්මෙමින් සාමුච්චෝ (වදුරෝ) සුවසේ ගියහ.

1074. ඒ මා පළමු වල්ලිබන්ධ නෙම නො තවයි. දැන් මටවන් (නොප කෙරෙන් පැමිණි) වධය මා නො තවන්තේ යැ. කවර හෙයින් යත්: මම යම් කෙනෙකුන්ට රජ කෙළෙමි ද මා විසින් ඔවුන්ට සුව ඵලවනලද ද ඵහෙයිනි.

1075. රජකුමනි, නොපට අභිවෘද්ධිය දක්වන මේ උපමාව කරන ලද නුවණ ඇති ඝෛත්‍රිය රජහු විසින් රාජ්‍යයට ද රචයෙහි යොදන අශ්වාදී සතුන්ට ද සේනාවට ද ගමනියම්ගම් වැසියන්ට ද යන හැමට සුව සෙවිය යුත්තේ ය.

2. මහාකපි ජාතක යි.

1076. වන අතුරෙහි මැනවින් වැඩුණු නිල්පැහැ ඇති පල ගත් අඹරුකක් දිටිමි. ඵ රුක පල හේතුවෙන් බිඳුනාලද ද දිටිමි. එය දැක (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය මෙනෙහි කොට පසේබුදු වැ) පිඩු සිඟා හැසිරෙමි.

ම

1077. නුවණැති ශිල්පියකු විසින් නිමවනලද මට වූ ශබ්ද රහිත මිණිවළලු දෙකක් ස්ත්‍රියක් (දැනෙහි) දරුවා ය. (දැනේ දමා තුබූ වළලු දෙක එක අතක දමා දු කලා) පළමු වළල්ල දෙවැන්නට පැමිණ හඬ නැඟී. එය දැක (බොහෝ දෙනා හා එක්ව විසීම කලහ සිදුවන්නට හේතුය යි කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1078. බොහෝ පක්ෂිහු රැස් වැ කුණපය ගෙන එන එකලා වූ පක්ෂියා ආහාර හේතුවෙන් කොටමින් ලුහුබැඳ හෙළාහ. එය දැක (කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1079. මම ගෙරි සමුහයා මැද සැලෙන මොල්ලිය ඇති පැහැයෙන් හා බලයෙන් යුතු වෘෂභයකු දුටිමි. ඔහු කාමය නිසා (අන්) ගොනකු විසින් අනිත්‍ය ලැබූ මළහු දිටිමි. එය දැක (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය මෙනෙහි කොට පසේ බුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1080. කලිභුදනවු වැසියන්ගේ කරණ්ඩුක නම් රජ යැ ගන්ධාර ජනපද වාසීන්ගේ නග්ගජී නම් රජ යැ විදේහ ජනපද වාසීන්ගේ නිමි නම් රජ යැ පංචාල ජනපද වාසීන්ගේ දුර්වුබ නම් රජ යැ යන රජවරු රාජ්‍යයන් හැරපියා පළිබොධ රහිත වැ පැවිදි වූහ.

286 ජාතකපාළි-සත්තකතීපාතො

- 1081. සබ්බව මෙ දෙවසමා සමාගතා
අභි යථා පජ්ජිතො තථෙවිමෙ,
අභමු පිකොව වරිසසාමි හභවි
භිජාන කාමානි යථොධිකානි.
- 1082. අයමෙව කාලො නභි අසෙඤ්ඤ අපි
අනුසායිතා මෙ න හවෙය්‍ය පච්ඡා,
අභමි පිකොව වරිසසාමි හභවි
සකුඤ්ච මුත්තා පුරිසසා හජා.
- 1083. ආමං පසකඤ්ඤ ජාතභනි අථො ලොණං අලොඤ්ඤං,
තමභං දිඤ්චා පබ්බජිං වරෙව නිං වරාමභනභි.

3. කුමභකාරජාතකං.

- 1084. අභසෙඤ්ඤ දුළුභධමමායා¹ වභනභි නාභිරාධයිං,
නුදනභි උරසි සලලං යුඤ්ඤා විසසනභවාරිනි.
- 1085. නභ නුන රාජා ජානානි² මම විසසමපොරිසං,
සබ්බාමෙ සුකතං තානි දුතථිපභිතානි ව.
- 1086. සානුනාභං මරිසසාමි අබ්ඤ්ඤ අපරාධිනි,³
තදුභි කුමභකාරසස දිනභා ජකණභාරිකා.
- 1087. යාවතාසිංසනි⁴ පොසො තාවදෙව පච්ඡනි,
අජාපායෙ ජභනභි නං ඔච්චිව්‍යාධිංව ඛෙතිසො.
- 1088. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො කතජො නාවබුජ්ඣති,
අජා තසස පලුජ්ජනභි යෙ භොනභි අභිපජිතා.

- 1. අභසෙඤ්ඤ දුළුභධමමායා - මජ්ඣ. සා.
- 2. රාජානජානානි - මජ්ඣ. සා.
- 3. අපරාධිනි - මජ්ඣ.
- 4. යාවතා සිසනි - මජ්ඣ.

1081. හඟවිය, මෙහැම දෙන මැ විඳුද්ධ දේවයන් (සුරව-
ප්‍රත්‍යාකෂුද්ධයන්) සමාන විඳුද්ධ වුවාහු එක්රැස් වූහ. දිලියෙන ගිනි
යම්සේ බබළා ද එහෙයින් මැ මොහු බබළුනි. අවධි වශයෙන්
සිටි (රූපාදි) වස්තුකාමයන් හැරපියා එකලා ව හැසිරෙමි.

1082. හඟව, මෙ මැ පැවිද්දට කලි. අන්කලෙක් නැති.
(අනුශාසකයන් දුර්ලභ හෙයින්) පසුව මට අනුශාසනා කරන්නෙක්
නො වන්නෙ යැ. (එහෙයින්) මම ද පුරුෂයක්හු අතින් මිදුණු
කිරිල්ලක සේ එකලා වැ හැසිරෙන්නෙමි.

1083. (අපගේ දරුවෝ) නො පැසුණු පැසුණු අහර දනිති.
ලුණු ඇති ලුණු නැති අහර ද දනිති. (එයින් දිවිවඩනට හැකි
වෙති.) උන්ගේ ඒ ක්‍රියාව දැක මම පැවිදි වීමි. තෙපි ද පිඩු
සිඟා හැසිරෙව. මම ද පිඩු සිඟා හැසිරෙමි.

3. කුම්භකාර ජාතක යි.

1084. දුත කටයුතු කරන උරෙහි බැදි හෙල්ල දමා ගසන
සටන්හි දස්කම් පා හැසිරෙන මම දළ්භධම්ම රජතුමාගේ සිත
සතුටු නො කෙළෙමි නම් කවරෙක් සතුටු කෙරේ ද.

1085. මාගේ වික්‍රමය ද පුරුෂ පරාක්‍රමය ද සධ්‍යාමයෙහි
සුකෘතයෝ ද දුත මෙහෙවර ද ඒකාන්තයෙන් තොපගේ රජ
නො දනී.

1086. නැයන් නැති පිහිටක් නැති ඒ මම ඒකාන්තයෙන්
මියෙමි. යම් හෙයෙකින් කුඹලාට ගොම වැරැටි අදනා කොට
රජතුමා විසින් දෙන ලදීම් ද එහෙයින්.

1087. පුරුෂ තෙම යම්තාක් (මොහුගෙන් අරී ඇතැ යි)
ප්‍රාචීනා කෙරේ ද ඒ තාක් සෙවුනේ යැ. ප්‍රයෝජන පහවගිය කල්හි
ඔහු ඔට්ඨිව්‍යාධි ඇතින්න හළ රජ මෙන් හැරැපියත්.

1088. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින්) කළ උපකාර ඇත්තේ
කරනලද හිතවැඩ ඇත්තේ පසුව (ඒ උපකාර) නො දනී ද ඔහු
විසින් පතන ලද යම් අරී කෙනෙක් ඇද්ද ඒ ඔහු වෙසෙසින්
නැසෙත්.

- 1089. යො පුබ්බෙ කතකලාණො කතපො මනුචුජ්ඣති,
අත්ථා තස්ස පවිච්ඡන්ති යෙ භොතති අභිපජ්ඣිතා.
- 1090. තං වො වදම් භද්දං¹ වො යාවනෙත්ථ සමාගතා,
සබ්බෙ කතඤ්ඤනො භොථ වීරං සගගමති ධස්සථාති².

4. දළභධම්මජාතකං.

- 1091. යො මං පුරෙ පච්චුදෙති අරඤ්ඤ දුරමායති³,
සො න දීඤ්ඤති මාතඛෙයා සොමදනෙතා කුභිං ගතො.
- 1092. අයං වා සො මනො සෙති අලලපිඛිකංව ජීජ්ජිතො,
භූමනා නිපතීතො සෙති අමරා වත* කුඤ්ඤරො.
- 1093. අනගාරිඤ්ඤපෙතස්ස විපච්චිකස්ස වෙතසො,
සමණස්ස න තං සාධු යං පෙතමනුසොවසී.
- 1094. සංවාසෙන භවෙ සකං මනුස්සස්ස මීගස්ස වා,
භදයෙ ජායති පෙමං තං න සකං අසොච්ඡං.
- 1095. මතං මරිස්සං රොදනති යෙ රුදනති ලපනති ව;
තස්මා ජං ඉසි මාරොදි රොදිතං මොසමාහු සනොතා.
- 1096. කඤ්ඤෙන භවෙ බුඤ්ඤෙ මනො පෙතො සමුච්ච්ඤෙ,
සබ්බෙ සඛගමම රොදම අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඤාතකෙ.
- 1197. ආදිත්තං වත මං සත්තං සතයිත්තංව පාවකං,
වාරිතා වීය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 1098. අබ්බභී වත මෙ සලලං සොකං භදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තයොකං අපානුදි.
- 1099. සොභං අබ්බුළුභසලලොඤ්ඤී වීතසොකො අනාවලො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුඤ්ඤාන වාසවා'ති.

5. සොමදත්තජාතකං.

1. භද්දනෙත - මජ්ඣං.
 2. වසරාති - මජ්ඣං.
 3. මායනො - මජ්ඣං.
 * අමරාවතාතිමනො වත. අමරිකිසි පාරො, අවධකරො.

1089. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින් තමන්ට) කරනලද කලාණකර්ම ඇත්තේ කරන ලද හිතවැඩ ඇත්තේ පසුව දැන ද (සිහි කෙරේ ද) ඔහු විසින් පාර්ථික වූ යම් අර් කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු ප්‍රකර්ශයෙන් විධිනාහු වෙත්.

1090. මෙහි යම් පමණ කෙනෙක් රැස් වූ ද ඒ තාක් තොපට සෙතක් වේවා. එහෙයින් තොපට කියමි හැමදෙන කළගුණ දන්නෝ වූ. එයින් බොහෝ කල් දෙවලොව සමපත් විදිමින් සිටිවූ.

4. දළ්හධම්ම ජාතක යි.

1091. යමෙක් පෙර වනයේ බොහෝ දුර මට පෙරගමන් යේ ද, වැඩිගිය දික්වූ සිරුරු ඇති ඒ සෝමදත්ත නො දක්නා ලැබේ. හේ කොහි ගියේ ද?

1092. සිඳුනාලද මාලුවා ළපලුවක් සේ සෝමදත්ත මළේ හෝතේ වෙයි, මේ හේ ම යැ, බීම වැටී හෝතේ යැ, ඇතා ඒකාන්තයෙන් මළේ මැ ය.

1093. මළහුට ශෝක කිරීම යැ යන යමක් ඇද්ද එය අනාගාරික වූ කාමයෙන් මිදුණු සිත් ඇති ශ්‍රමණයකුට නො මැනැව්.

1094. ශක්‍රය, එක්ව විසීම නිසා ඒකාන්තයෙන් මිනිසාට ද තිරිසනාට ද සිතෙහි ඇති ප්‍රේමය උපදී. ඔහුට ශෝක නො කොට සිටින්නට නො හැක්ක.

1095. යම් කෙනෙක් මළහුට හඬන් ද මමත් මැරෙන්නෙමි කියමින් වැලැපෙත් ද එය නිෂ්ඵල යයි සත්පුරුෂයෝ කීහු. එහෙයින් සෘෂිය, තෙපි නො හඬනු මැනැව්.

1096. බමුණ, හැඩිම නිසා ඒකාන්තයෙන් මැරී පරලොව ගිය පුද්ගලයා නැගී සිටී නම් ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයනට අපි සියලුදෙනමෝ එක්වැගෙන හඬමහ.

1097. ගිතෙල් ඉසින ලද දළ්වුණු ගින්නක් මෙන් (සොවින් දුටුණු) මා දිය ඉස නිවූ කලෙක මෙන් සියලු ශෝක දහය නිවූයෙහි ය.

1098. යමෙක් ශෝකයෙන් මධ්‍යා ලද මාගේ පුත්‍රශෝකය දුරු කෙළේ ද, (ඒ තෙපි) මාගේ හෘදය ඇසිරී කළ යම් ශල්‍ය-යෙක් වී ද එය ඒකාන්තයෙන් බැහැර කළහු යැ.

1099. ශෝක රහිත නො කැලඹුණු සිත් ඇති ඒ මම උපුටාලූ ශෝකශල්‍යය ඇතියෙමි වීමි. ශක්‍රය එහෙයින් තොපගේ බස් අසා ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

5. සොමදත්ත ජාතක යි.

- 1100. කාළානි කෙසානි පුරෙ අහෙසුං
ජාතානි සීසඹි යථාපදෙසෙ,
තානස්ස යෙතානි සුසීම දිඤ්චා
ධම්මං වර චුඤ්චවරියස්ස කාලො.
- 1101. මමෙව දෙව පලිතං න තුඤ්ඤං
මමෙව සීසං මම උක්ඛමබ්භං,
අඤ්ඤං කරිස්සන්ති මුසා අභාණිං¹
එකාපරාධං ඛම රාජසෙට්ඨ.
- 1102. දහරො තුවං දඤ්ඤනියොසි රාජ
පඨමුඤ්ඤතො හොති යථා කළීරො,
රජ්ජඤ්ඤා කාරෙහි මමං ච පස්ස
මා කාලිකං අනුධාවී ජනීඤ්.
- 1103. පස්සාමී වොහං දහරිං කුමාරිං
සාමට්ඨපස්සං සුතනුං සුමජ්ඣං,
කාළාපවාළාවා² පච්චෙලලමානා
පලොභයන්තිව නරෙසු ගච්ඡති.
- 1104. තමෙන පස්සාමී පරෙන නාරිං
ආසීතිකං නාවුතිකංව ජව්වා,
දණ්ඛං ගහෙඤ්ඤාන පච්චෙට්ඨමානං
ගොපාණසීහොග්ගසමං වරන්තිං.
- 1105. සොහං තමෙවානුච්චිනතයනොතා
එකො සයාමී සයනස්ස මජ්ඣෙකං,
අහමපි එවං ඉති පෙක්ඛමානො
න ගෙහෙ රමෙ චුඤ්චවරියස්ස කාලො.
- 1106. රජ්ජව්වාලඹනී වෙසා යා ගෙහෙ වසතො රතී,
එතමපි ජෙඤ්ඤාන වජන්ති ධීරා
අනපෙක්ඛිතො කාමසුඛං පභායා'ති.

6. සුසීමජාතකං.

1. අභාණිං - මජ්ඣං.
2. කාළපවාළාව - මජ්ඣං. කාලසලලාව - සංඝ.

1100. සුසීම, හිසැ කේසයට අනුරූප පෙදෙස්හි හටගත් කේසයෝ පෙර කළුපැහැයෙන් යුතු වූහ, දන් සුදු වූ ඒ කේස දැක දසකුසල්දහමිහි හැසිරෙව, මෙවුන විරති සංඛ්‍යාත බබසරව මේ සුදුසු කාලය වෙයි.

1101. දේවයෙහි, නරකෙස් ඇතිදේ මගේ හිසෙහි යැ, ඔබගේ හිසෙහි නො වෙයි, මාගේ මැ හිස යැ, මාගේ උකුමහ යැ, තමහට අර්ථයක් කරන්නෙමි යි සිතා බොරු කීම්. රජතුමනි, එක් අපරාධයකට කමා කළ මැනැවි.

1102. රජතුමනි, තෙපි නරුණවහු, දකුම්කලුවහු, තුරුණු කිළිලක් (ගොබයක්) වැනි ජීවිතයෙහි පළවූ වයසෙහි සිටින්නහු යැ. එහෙයින් රාජ්‍යය ද කරනු මැනැවි, මා ද බලනු මැනැවි. (නොහොත් මා අනාර් නො කරනු මැනැවි.) ජනෙන්ද්‍රය, කාලික වූ සුවය අනුව නො දුවනු මැනැවි, නොහොත් මේ ජීවිතයෙහි වින්ද යුතු රජසුව අත් නොහළ මැනැවි.

1103. සිලිටි පහස ද සොදුරු සිරුර ද යහපත් මැදපෙදෙස ද ඇති කුමරිය මම දකිමි, කළුවැල් ළපලුවක් මෙන් සැලෙන හි කෙලෙස් වසහ වූවා පුරුෂයන් සම්පයෙහි යයි.

1104. උපතින් අසු හැවිරිදි වූ හෝ අනු හැවිරිදි වූ හෝ සැරයටියක් ගෙන වෙවුළුමින් ගොනැස්සක් සෙයින් බිඳුණු පිරුරු ඇති ව ඇවිදින ඒ ස්ත්‍රිය පසුකලෙක දකිමි.

1105. ඒ මම එය මැ නැවත නැවත සිතමින් යහන්මැද එකලා වැ හෝමි. මම ද මෙසේ (ජරාවට පත් වන්නෙමි යි) සිතා බලනුයෙමි ගෘහවාසයෙහි නො ඇලෙමි. (සොදුර) මෙය බබසර රක්තට සුදුසු කාලය යි.

1106. ගිහිගෙයි වසනුවහුගේ යම් පස්කම් සුවයෙහි ඇලීමක් වේ ද, තෙල එල්බෙන රැහැනක් වැන්න, පස්කම්සුවය ද හැරපියා ප්‍රාඥයෝ අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු කම්සුව හැරපියා තපස් රක්තට යති යි.

6. සුසීම ජාතක යි.

- 1107. අහං දසසතං ව්‍යාමං උරගමාද්‍ය මාගතො,
තඤ්ඤි මඤ්ඤි මහාකායං ධාරයං නපපවෙධසී.
- 1108. අථ ඉමං බුද්ධං පක්ඛිං අපමංසතරං මයා,
ධාරයං ව්‍යාධසෙ භීතො කමඤ්ඤි කොට්ඨිඛෙලී.
- 1109. මංසභකෙඛා තුවං රාජ ඛලභකෙඛා අයං දීපො,
අයං නිශ්‍රොධ ඛිජානී පිලකඛද්දුඛරානී ච
අසසඤ්ඤානී ච භසෙඛඤ්ඤා ඛජෙඛි මෙ ඔදභිසසකි.
- 1110. තෙ රුකඛා සංචිරුභහනී මම පසෙස නිවාතජා,
තෙ පරියොනනධිසසනනී අරුකඛං මං කරීසසරෙ.
- 1111. සනතී අඤ්ඤාපි රුකඛාසෙ බුලිතො ඛනධිතො දුමා,
ඉමීනා සකුණජාතෙන ඛිජමාහරීඤ්ඤා භතා.
- 1112. අජඤ්ඤාභාභිවධිභනනී¹ බ්‍රහ්මකඛෙඛි වනසානී,²
තඤ්ඤා රාජ පවෙධාමී සමපසසං නාගතං භයං.
- 1113. සධකයොස සධකිතඛධානී රසෙඛධ්‍යානාගතං භයං.
අනාගතභයා ධීරො උභො ලොකෙ අවෙකඛනීති.

7. කොට්ඨිඛෙලීජාතකං.

- 1114. රාජා අපුච්ඡි³ විධුරං ධම්මකාමො යුධිට්ඨිලො,
අපි බ්‍රාහ්මණ ජාතාසි කො ඵකො ඛහු යොවති.
- 1115. බ්‍රාහ්මණො අජයුරෙත ඛහුතෙධො⁴ වනෙ වසං,
ධුමං අකාසි වාසෙධො⁵ රක්ඛන්දීවමතඤ්ඤිතො.
- 1116. තසස තං ධුමගජෙඛන සරභා මකසඤ්ඤිතා,⁶
වසභාවාසං උපගඤ්ඤුං ධුමකාරීසස සතභිකෙ.

- 1. අජඤ්ඤාභාභිවධිභනනී - සා.
- 2. වනසානී - මජ්ඣ. - සා.
- 3. අපුච්ඡි - මජ්ඣ.
- 4. ඛහුතෙධො, ඛහුතෙතො - සා.
- 5. වාසිධි - මජ්ඣ.
- 6. මකසඤ්ඤිතා - මජ්ඣ.

1107. මම බිඹ දහසක් පමණ වූ නයකු ගෙන ආයෙමි. විශාල ශරීරයක් ඇති ඒ නයා ද මා ද දරමින් නො සැලෙහි.

1108. කොට්ඨිමලිය, මට වඩා අත්පල මාංශ ඇති මේ කුඩා පක්ෂියා දරා සිටීමින් තෝ කවර කරුණින් බිය වූයෙහි ද? යි.

1109. රජකුමනි, තෙපි මස් කන්තහු ය. මේ පක්ෂි තෙම ගෙඩි කන්තෙකි. මේ තෙමේ නුග පළොල් දිඹුල් ඇසතු යන මේ ගෙඩිවර්ග කා (මාගේ) කදෙහි මල පහකරන්නේ ය.

1110. මාගේ පාර්ශවයෙහි (අතු අතරෙහි) වාත රහිත තැන්හි වැඩුණු නුග ආදී රුක්හු සරුවට වැටෙති, ඒ ගස් මා වැළැදගනී. (පසුව) මා රුක් නැත්තකු කෙරෙත්.

1111. නුග ආදී බිඳුණු ගෙන එන මේ යකුණ සමූහයා විසින් නසනලද මුල් සහිත කද ඇති වෙනත් ගස්හු ඇතියහ.

1112. රජකුමනි, විශාලගස් යටපත් කරගෙන (ඇසටු ආදී ගස්) වැටෙති. එහෙයින් අනාගත බිය දක්නෙම සැලෙමි.

1113. සැක කටයුතු දෙය සැක කරන්නේ ය. නො පැමිණි බියෙන් රැකෙන්නේ ය. (නොහොත් පාණාතිපාතාදී පාපක්‍රියාවන් නොකර හැරීම හා පවිටුමිතුරන්ගේ හා ඉවරි පුභුලන්ගේ ඇසුරෙන් ඉවත් වන්නේ ය.) නුවණැත්තේ නො පැමිණි බියෙන් දෙලොව රැක ගන්නේ යි.

7. කොට්ඨිමලි ජාතක යි.

1114. සුවර්ත ධර්මය ප්‍රිය කරන 'සුධිෂ්ඨිර' රජු විධුර පඬි කුමා අතින් විවාළේ ය. බමුණ, එකලා ව වසන කවරෙක් බොහෝ කොට ශොක කෙරේ ද යි කීම දන්නෙහි ද?

1115. එළ හා සමග බොහෝ දර ඇති ව වනයෙහි වෙසෙන 'වාසෙටය' බමුණු දවරයෙහි අතලස් වැ මදුරු උවදුරු නැති කරන්නට ගිනි දල්වා දුම් ඇති කෙළේ ය.

1116. මැහිමදුරුවන්ගෙන් පෙළුණු සරහ මෘගයෝ ඒ දුම් ගදින් දුම් හටගන්වන ඒ බමුණා සම්පයෙහි වැසිකල විසීමට පැමිණියහ.

- 1117. සරභෙසු මනං කඤ්චා අජායො නාවබුජ්ඣට,
ආගච්ඡන්ති චජන්ති චා තස්ස තා විනාසස්සං අජා.
- 1118 සරභා ච සරදෙ කාලෙ පභීතමකසෙ චනො,
පාවිස්සං ගිරිදුග්ගානි නදීනං පහවානි ච.
- 1119. සරභෙ ච ගතෙ දිස්වා අජා ච විභවං ගතා,
කීසො ච විචණ්ණො ආසි පණ්ඩුරොගී ච බ්‍රාහ්මණො.
- 1120. එවං යො සංනිරංකඤ්චා ආගන්තුං කුරුතෙ පියං,
යො එතො බහු යොවති ධුමකාරීච බ්‍රාහ්මණොති.

8. ධුමකාරීජාතකං.

- 1121 කොධ ජාගරතං සුකෙතො කොධ සුකෙතස්ස ජාගරො,
කො මමෙතං¹ විජානාති කො තං පටිභණාති මෙ.
- 1122 අභං ජාගරතං සුකෙතො අභං සුකෙතස්ස ජාගරො,
අභමෙතං විජානාමී අභං පටිභණාමී තෙ.
- 1123. කථං ජාගරතං සුකෙතො කථං සුකෙතස්ස ජාගරො,
කථං එතං විජානාසි කථං පටිභණාසි මෙ.
- 1124. යෙ ධම්මං නප්පජානන්ති සංයමොති දමොති ච,
තෙසු සුප්පමානෙසු අභං ජග්ගාමී දෙවතෙ.
- 1125. යෙසං රාගො ච දෙසො ච අවිජ්ජා ච වීරාජිතා,
තෙසු ජාගරමානෙසු අභං සුකෙතාසමී දෙවතෙ.
- 1126. එවං ජාගරතං සුකෙතො එවං සුකෙතස්ස ජාගරො.
එවමෙතං විජානාමී එවං පටිභණාමී තෙ.
- 1127. සාධු ජාගරතං සුකෙතො සාධු සුකෙතස්ස ජාගරො,
සාධු මෙතං විජානාසි සාධු පටිභණාසි මෙති.

9. ජාගරජාතකං.

1. කොධමෙතං. - මජ්ඣ. කොමෙතං. ඉ - සා.

1117. සරභ මුවන් කෙරෙහි ස්තෝභය උපදවාගත් ඒ බමුණු වනයෙන් පෙරළා එන්නාවූ හෝ ගොවුදෙන් වනයට යන්නාවූ හෝ එළුවන් නො දනී. එහෙයින් ඔහුගේ ඒ එළුවන් නැසුණහ.

1118. වනයෙහි මදුරුවන් ප්‍රභීණ ව ගිය සරත් කාලයෙහි සරභමුවෝ ගඬකා භටගන්නා ගිරිදුර්ගවලට පිවිසියහ.

1119. සරභමුවන් වලට වැදුණු බව ද එළුවන් මළ බව ද දැකූ බමුණු කෘශ වූ දුර්වර්ණ වූ පාණ්ඩුරොහියෙක් විය.

1120. යමෙක් මෙලෙස ස්වකීයයන් බැහැර කොට අමුත්තන් ප්‍රිය කෙරේ ද හෙතෙම ධූමකාරී බමුණා මෙන් එකලා ව බොහෝ දුක් ඇතියෙක.

8. ධූමකාරී ජාතක යි.

1121. මෙලොව කවරෙක් නිදිවර්ජිතයන් අතුරෙහි සයනය කෙළේ ද? සයනය කළවුන් අතුරෙහි කවරෙක් නිදිවර්ජිත ද? මාගේ කෙල ප්‍රශ්නය දනී ද? කවරෙක් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්නට සමත් වේ ද?

1122. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි මම නිදන්නෙමි, සයනය කරන්නන් අතරෙහි මම නිදි වර්ජනය කරමි. මේ ප්‍රශ්නය මම දනිමි, තොප විසින් පහදන්නට මම පොහොසත්මි.

1123. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි කෙසේ නිදගත්තේ ද? නිදන්- නවුන් අතුරෙහි නිදි දුරු කළේ කෙසේ ද? මේ ප්‍රශ්නය කෙසේ දනිති ද? මා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙන්නට කෙසේ සමත් වෙති ද?

1124. දේවතාවෙනි, සිල්වත් වීම ඉඤ්ඤ දමනය යන ගුණ ධර්මයන් යම් කෙනෙක් නො දනිත් ද, ඔවුහු කෙලෙස් නින්දෙන් නිදද්දී මම අප්‍රමාද ගුණයෙහි පිහිටා නො නිද සිටිමි.

1125. දේවතාවෙනි, යම් රහතුන් වහන්සේ කෙනකුන්ගේ රාගදෙසමෝභයෝ නැසුණාහු ද ඒ ආර්යයන් නො නිදන කලා මම නිදගත්තෙමි.

1126. නිදි දුරුකරන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදමි, නිදන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදි වර්ජනය කරමි. මෙසේ මේ ප්‍රශ්නය දනිමි. ඔබට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නට සමත් වෙමි.

1127. මනාලෙස නො නිදන්නවුන් අතුරෙහි සයනය කෙළෙහි, මනාලෙස නිදන්නවුන් අතුරෙහි නො නිදන්නෙහි, මනාසේ ප්‍රශ්නය දත්තෙහි, මා ඇසූ ප්‍රශ්නය මනාලෙස විසඳන්නට සමත් වෙති යි.

9. ජාගර ජාතක යි.

1128. න කීරජී අනොමදසසිසු
සාරිවරියා බුද්ධසු අජිකා¹,
සුකඛාය අලොභිකාය ච
පසස ඵලං කුමමාසපිණ්ඩියා.
1129. හජීගවාසසා ච මෝ ඛු
ධනධනාදං පයචී ච කෙවලා,
නාරියො වීමා අච්ඡරුපමා
පසස ඵලං කුමමාසපිණ්ඩියා.
1130. අභිකඛණං රාජකුණ්ඨර
ගාරා භාසසී කොසලාධිප,
පුච්ඡාමී තං රට්ඨවඛර්ත
බාලාං පීතිමනො පභාසසී.
1131. ඉමසමිං යෙව නගරෙ කුලෙ අනුඤ්ඤතරෙ අහුං,
පරකමමකරො ආසිං හතකො සීලසංචුතො.
1132. කමොය නිසබ්බනාහං චතුරො සමණෙ අද්දසං,
ආචාරසීලසමපනෙක සිතීභුතෙ අනාසවෙ.
1133. තෙසු වීඛාං පසාදෙඤා නිසීදෙඤා පණණසඤ්ඤා,
අද්දසිං බුද්ධානං කුමමායං පසනෙකා සෙභි පාණිභි.
1134. තසස කමමසස කුසලසස ඉදං මෙ ඵද්දසං² ඵලං,
අනුභොමී ඉදං රජුං චිතං ධරණිමුක්ඛමං.
1135. දද භුණ්ඨ ච මා ච පමාදෙ⁴
චකකං චකාය කොසලාධිප,
මා රාජ අධමමිකො අහු
ධමමං පාලය කොසලාධිප.
1136. යොහං තදෙව පුනපුනා
චට්ඨමං ආචරිසාමී යොහනෙ,
අරියාවරිතං සුකොසලෙ
අරහනො මෙ මනාපා පසසීකුං.

1. අසකා - මජ්ඣං.
2. වීම - මජ්ඣං.
3. ඵද්දසං - මජ්ඣං.
4. දද භුණ්ඨ මාච පමාදෙ - මජ්ඣං.

1128. අලාමක වූ ප්‍රත්‍යක්‍ෂබෝධිඥාන ඇති පසේබුදුවරයන් කෙරෙහි කළ වැදුම් පිදුම් ආදී පරිවර්තනවන්ගේ ආනිසංසය ස්වල්ප නො වේ. තෙල්, පැණි රහිත කොමුපිඩු ද්‍රව්‍යයෙහි විසාක බල.

1129. ඇත් අස් ගවයෝ ද ධනධාන්‍යයෝ ද සියලු මහ පොළොව ද, දෙවඟනන් වැනි සුන්දර රූපිකාවෝ ද මට බොහෝ වෙති. කොමුපිඩු ද්‍රව්‍යයෙහි විසාක බල.

1130. කුශලාධ්‍යාය ඇති රාජශ්‍රේෂ්ඨය, නිරතුරු ගාරා කියන්තෙහි ය රාජ්‍යය දියුණු කරන උතුමාණෙනි, ඔබ විවාරම්. ප්‍රමුදිත ව මෙහි අරුත් කියනු මැන.

1131. මේ නගරයේ ම එක්තරා කුලයෙක උපන්මි. අනුන්ට බැලමෙහෙකම් කොට දිවි රක්නෙම පිරිසුදු පන්සිල් ඇති වීමි.

1132. කර්මාන්ත සඳහා යන මම ආචාරයෙන් හා ශීලයෙන් සම්පූර්ණ වූ පාප රහිත හෙයින් සිහිල් වූ ආසුව රහිත වූ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ සතර නමක් දිවිමි.

1133. උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා කොළ ඇතිරියෙහි වඩාහිඳුවා පහන් සිතැති ව පසේබුදුවරුන්හට සියතින් කොමුපිඩු පිළිගැන්වූයෙමි.

1134. මාගේ පුණ්‍යකර්මයේ විසාකඵලය මෙබඳු ය. හැම සම්පත්තියෙන් ආච්ඡා වූ උතුම් පොළොව සහිත රාජසම්පත විඳිමි.

1135. කෝකලාධිපය, දන් දී වළඳනු මැනැවි. දනාදී පුණ්‍ය ක්‍රියාහි නොභැලැකිලි නොවන්නේ මැනැවි. වතුස්වක්‍රක සම්පත් සපුරාලනු මැනැවි. රජතුමනි, අධාර්මිකයකු නොවනු මැනැවි. දහම් රකින්නේ මැනැවි.

1136. ඒ මම බුද්ධාදී ආර්යයන් නැවැත නැවැත පුරුදු කළ මහෙහි ම හැසිරෙන්නෙමි, රහතුන් වහන්සේ දකින්නට මට රිසි ඇත.

1137. දෙවී වියව්‍යරූපමා
මජ්ඣේ නාරිගණස්ස සොහසි,
කීං කලමකාසි හද්දකං
තෙනාසි වණ්ණවතී සුකොසලෙ.

1138. අඛෙට්ඨකුලස්ස බහ්භිය
ද්‍යායාහං පරපෙසසියා අහුං,
ස අඤ්ඤා ධම්මජීවතී
සීලවතී ව අපාපදස්සනා.

1139. උඤ්චහත්තං අහං තද
වරමානස්ස අද්දසිං භික්ඛුනො,
වීත්තා සුමනා සයං අහං
තස්ස කම්මස්ස ඵලං මමෙද්දිස්'නතී.

10. කුමමාසපිණ්ඩජාතකං.

1140. ආගමිස්සති මෙ පාපං ආගමිස්සති මෙ හයං,
තද හි වලිතා සාධා මනුෂ්‍යස්සන මීගෙන වා.

1141. භීරුයා නුන මෙ කාමෙ අවිදුරෙ වසනතියා,
කරිස්සති කීසං පණ්ණුං සාව සාධා පරත්තපං.

1142. යොවධිස්සති මං කන්තා ගාමෙ වසමනිඤ්ඤිතා,
කරිස්සති කීසං පණ්ණුං සාව සාධා පරත්තපං.

1143. තයා මං හසිතාපඩ්ඨි මිභිතානිඃ හණිකානි ව,
කීසං පණ්ණුං කරිස්සනති සාව සාධා පරත්තපං.

1144. ආගමා නුන යො සඤ්ඤ අසංඨි නුන යො තව,
අක්ඛාතං නුන තං තෙන යොතං සාධමකම්පධී.

1. අසිතා පඩ්ඨ - මජ්ඣං.
2. මිතානි භිතානි - මජ්ඣං.

1137. දේවිය, (කොසොල්ලරජුගේ දුවක වූ තෙපි) කතූන් මැද අප්සරාවක මෙන් බබලන්නවු ය. පෙර කිනම් කුශලකර්මයක් කළා ද? කවර කරුණෙකින් වර්ණවත් වූවා ද?

1138. රජකුමනි, මම කෙළෙඹිකුලයක පණිවුඩ ගෙනයන දසියක් වීමි. තිදෙරින් සංවර වූ දෑහැමෙන් ජීවත් වන ආචාරසීල සම්පන්න වූ දැකුම්කලු වීමි.

1139. එකල මම තමහට ලැබුණු බන්ධනාගාරය ගෙනෙනුයේ පිඩුසිභා වධනා බුන් කෙලෙස් ඇති පසේබුදුන් වහන්සේට සතුටු සිත් ඇති ව දුනිමි. (පිදිමි) ඒ කර්මයේ ඵලය මෙබඳු ය.

10. කුම්මාස පිණ්ඩ ජාතක යි.

1140. අනිෂ්ටවූ දෙයක් මට එන්නේ ය. මට බියක් එන්නේ ය. (යම්හෙයෙකින්) එකල්හි අත්ත මිනිසකු විසින් හෝ මෘගයකු විසින් හෝ සෙලැවිණි.

1141. බියවන ස්වභාව ඇති නුදුරෙහි වසන මගේ බැමිණිය නිසා මට කාමසිතුවිලි උපදී ද, පරන්තප දසයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූ පඩු පැහැය ඇත්තකු කරන්නේ ය.

1142. මාගේ ප්‍රිය වූ බිරිඳ ගමේ වසන්නී අනිඤ්ඤ වූවා උතුම් රූ ඇත්තී මා ශෝක කරවා වියළුවන්නී ය. පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඩුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1143. කළු ඇස්කෙළවර ඇත්ති ය, තී පවත්වන මනුස්මිතය ද මධුර කථා ද පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඩුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1144. ඒ ශාඛා ශබ්දය තා කරා ආශේ යයි සිතමි. ඒ ශබ්දය තොපට දැනුම්දෙන ලදැ යි සිතමි, යමෙක් ඒ අත්ත සෙලැවි ද හේ පියා මැරූ හෙතුව කියන ලදැ යි සිතමි.

300 ජාතකපාළි-සත්තකතීපාතො

1145. ඉදං ඛො තුං සමාගමම මම බාලසස වීතනීතං,
තදහි වලිතා සාධා මනුසෙසන මීගෙන වා.

1146. තරෙව තුං අවෙදෙසි අවඤ්චි පිතරං මම,
භතතා සාධාහි ජාදෙනො ආගමීසසනි මෙ භය'නනි.

11. පරන්තපජාතකං.

ගන්ධාරවග්ගො දුතියො.

තඤ්ඤාදානං:

වරගාම මහාකපි හඤ්ච ව
දළාධමම සකුඤ්ජර කෙසවරො,
උරගො වීඨුරො පුත ජාගරතා
අර කොසලාධිප පරන්තපෙන ව.

සත්තකතීපාතං නීටයිතං.

තත්ථ වග්ගදානං:

අර සඤ්ඤ නිපාතමි වග්ගං මෙ භණ්ණො පුණ,
කුකඤ්ච ව පුත ගජධාරො දෙව ව වුතො මහෙසිතා.

1145. බාල වූ මා සිතූ දෙය තා වෙත පැමිණියේ ය. එකල සෙලවුණු අත්ත මිනිසකු හෝ මෘගයකු හෝ සෙලවුණේ දැයි නො පැනිණි.

1146. තෝ මාගේ පියා මැරුණෙහි ය, මරා අතුවලින් වසමින් එබඳු බියක් එන්නේ යයි දනගත්තෙහි යයි.

11. පරන්තප ජාතක යි.

දෙවන ගන්ධාර වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

ගණිතජාතක (වරගාම) යැ මහාකපිජාතක යැ කුමහකාරජාතක (හග්ගව) යැ දළභධම්මජාතක යැ සොමදක්ඛජාතක (කුකුරු) යැ සුසිමජාතක (කෙස) යැ කොට්ඨිඞ්ඞලිජාතක (උරග) යැ ධුමකාරී ජාතක (විචුර) යැ ජාගරජාතක යැ කුමමාසපිණ්ඩජාතක යැ පරන්තප ජාතක යැ යි දසයෙකි.

සත්තක නිපාතය නිමි.

එහි වර්ග උද්දනය:

සත්තකනිපාතයෙහි කුකුචවර්ග යැ ගණිතවර්ග යැ යි වර්ග දෙකක් මැ මහර්මි වූ බුදුරජුන් විසින් වදාරන ලදහ.

8. අධ්‍යක්ෂ නිපාතො

1147. මද්‍යවික්‍රමා සුචි අලලකෙසා
 කව්‍යානි කිං කුමභිමධිසසසයිකා,
 පිට්ඨා නිලා ධොවයි නඤ්ඤානි
 නිලොදනො හොභිති¹ කිසස හෙතු.
1148. න ධො අයං බ්‍රාහ්මණ භොජනස්වා
 නිලොදනො හොභිති සාධුපඤ්ඤි,
 ධම්මො මනො තසස ඛහුතමජ්ජ²
 අහං කරිසසාමි සුසානමජ්ජකි.
1149. අනුච්චි කව්‍යානි කරොහි කිචචං
 ධම්මො මනො කොනු තචෙතසංසී,
 සහසසනෙතො අකුලානුභාවො
 න මීයති³ ධම්මචරො කදචී.
1150. දළහසපමාණං⁴ මම එසු බ්‍රහ්ම
 ධම්මො මනො නත්ථි මමෙසු කඛ්ඛා,
 යෙ යෙවදනි පාපා හවිනතී
 තෙ තෙවදනි සුචිතා හවිනතී.
1151. සුභිසා හි මඤ්ඤං වඤ්ඤා අහොසි
 සා මං වධිකාන වීජාධි පුතනං,
 සාදනි සධ්ධසස කුලසස ඉසසරා
 අහං පනමි අපච්චා එකිකා.
1152. ජීවාමි වොහං නාහං මනොසී⁵
 තචෙව අස්ථාය ඉධාගතොසී,
 යා තං වධිකාන වීජාධි පුතනං
 සභාව පුතෙන කරොමි හයමි.
1153. එතඤ්ඤි⁶ තෙ රුච්චි දෙවරාජ
 මමෙව අස්ථාය ඉධාගතොසී,
 අහඤ්ඤි පුතො සුභිසා ව නතො
 සම්මොදමානා සරමාවසෙම.

1. හෙභිති - මජ්ඣ. සා.
 2. ඛහුතමජ්ජ - ඛහුතමජ්ජ - සා. ඛහුතමජ්ජ - මජ්ඣ.
 3. මීයති - මජ්ඣ.
 4. දළහසපමාණං - මජ්ඣ.
 5. න මනොහමසී - මජ්ඣ. සා.
 6. එතඤ්ඤි - මජ්ඣ. සා.

8. අට්ඨක නිපාතය

1147. කව්චානිය, හැදී සුදුවත් ඇත්තී පවිත්‍ර වූ තෙතකෙස් ඇත්තී මිනීමරුවෙන් කළ උදුනෙහි පිසින තලිය තබා තලපිටි බහා සහල් දෙවන්නේ කුමට ද? තලබත් කුමට ද?

1148. සොදුරු නුවණැති බමුණ, මේ තලබත අනුභව කිරීම පිණිස නො වේ. ධර්මය (වැඩිහිටියන් සැලැකීම හා ත්‍රිවිධ සුවර්තය) මළේ ය. මම සොහොනමැද සිට ඒ ධර්මයට මතකබත කරන්නෙමි.

1149. කව්චානිය, විමසා බලා කටයුතු කරව. ධර්මය මළේ යයි තොපට තෙල කීයේ කවරෙක් ද? අසම වූ තෙද ඇති දහසක් නෙත් ඇති (ශක්‍රසංඛාත) ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය කිසිකලෙක නො මැරේ යයි කී ය.

1150. බමුණ, මෙහි මාගේ දැඩි ප්‍රමාණය යි (හෙවත් වීඪ වාසයයි.) මෙහිලා මට සැකයෙක් නැත. දැන් යම් යම් කෙනෙක් පාපියෝ වෙත් ද ඔවුහු ම සැප ඇත්තෝ වෙත්.

1151. මාගේ ලෙහෙළි වද වූවා ය. ඇය මා තළා පෙළා පුතකු පුසුත කළා ය. දැන් ඕ නොමෝ ගෙදරට අධිපති වූවා ය. ගෙයින් බැහැර කරන ලද මම තනි ව අනාරථ වීමි.

1152. මම දිවි ඇත්තෙමි, මම නො මළෙමි, තී නිසා මෙහි පැමිණියෙමි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපට හිංසා කොට පුතකු වැදුවා ද පුතා සමග ඇය අඵ කරමි යි කී ය.

1153. ඔක්‍රය, මෙය තොපට රුචි වේ. මා නිසා මෙහි පැමිණියෙහි මම ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද මුණුබුරා ද සතුටු වෙමින් ගෙහි වසමහ.

- 1154. එතඤ්ඤා තෙ රුච්චනි කානියානි
භතාපි සනාතා න ජහාසි ඛලො,
තුච්ඤ්ඤා පුතො සුඤ්ඤා ව නතො
සමොදාමානා සරමාවසෙථ.
- 1155. සා කානියානී සුඤ්ඤාය සඤ්ඤා
සමොදාමානා සරමාවසිත්වා,
පුතො ව නතො ව උපට්ඨනීංසු
දෙවානම්ඤෙන අධිග්ගහිතා'ති.

1. කව්වානිජාතකං.

- 1156. ඉදං පුරෙ නිත්තමාහු ඛහුමච්ඡං මහොදිකං,¹
ආවාසො ඛකරාජස්ස පෙක්ඛකං භවනං මම
තඤ්ඤා භෙතෙන² යාපෙම ඔකං³ න චිජ්ඣාමසෙ.
- 1157. කො දුතියං අසීලස්ස⁴ ඛනචුරස්සකම්⁵ භෙජ්ජති,
කො මෙ පුතෙත කුලාවකං මඤ්ඤා සොඤ්ඤා කරිස්සති.
- 1158. සබ්බා පරික්ඛානා ඵෙගගු යාව තස්සා ගති අහු,
ඤ්ඤාභෙතො මහාරාජ සාරෙ න රමනී සුඤ්ඤා.
- 1159. සා නුනාහං ඉතො ගතවා රඤ්ඤා චුක්ඛා නිවෙසනා,
අනානං රමයිස්සාමී දුමසාධානිකෙතිනී.
- 1160. සො නුනාහං ඉතො ගතවා රඤ්ඤා චුක්ඛා නිවෙසනා,
අග්ගො දකානි පිට්ඨස්සාමී⁶ යුථස්ස පුරතො ච්ඡං.
- 1161. තං මං කාමෙහි සම්පන්නං රතං කාමෙසු මුඤ්ඤිතං⁷
ආනාසී භරතො' පුඤ්ඤා ඛානිකො භග්ගමස්සු තෙ
- 1162. අනුකාරනීම්සායං තුමෙහ උපරිපබ්බතෙ,
සා මං සමොදාමනා මුදුනා මා පාදං ඛණියසමනී.
- 1163. අසංසයං ජාතිඛයනාදස්සී
න ගඛගසෙයාං පුනරාවච්ඡස්සං,
අයං හි මෙ අනඤ්ඤා ගඛගසෙයාං
ඤ්ඤා මෙ සංසාරො පුනඛපවායා'ති.

2. අට්ඨසදදජාතකං.

- 1. මහොදකං - මජ්ඣ. සා.
- 2. භිඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
- 3. මහාභතං න ජ්ඣාමසෙ - මජ්ඣ.
- 4. අසීලිසස - මජ්ඣ.
- 5. කන්ධරස්සකම් භිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 6. පිට්ඨාමී - මජ්ඣ.
- 7. චතතො - මජ්ඣ.

1154. කවිවානිය, මෙය නොපට රිසි වෙයි, තළනු ලැබූ ද තෙපි පුත්‍රයා කෙරෙහි මෙමන්ත්‍රිය නො හළවූ ය, තෙපි ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද මුණුබුරා ද ප්‍රමුදිත ව වසවු.

1155. කවිවාන ගෝත්‍ර ඇති ඕ ලෙහෙළිය සමග සතුටින් ගෙවී වුසුවා ය. දේවේන්ද්‍ර වූ ගක්‍රයාගේ රැක්ම ලද පුතා ද මුණුබුරා ද ඇයට උවටත් කළහ.

1. කවිවානි ජාතක යි.

1156. කොක්රජුට වාසභවන වූ මාගේ පියා සතු ගෙය වූ මේ මගුල්පොකුණ පෙර දියසොරොව්වෙන් දිය පිරුණු කලා බොහෝ මසුන් ඇත්තේ ය යි ද, දිය බොහෝ ඇත්තේ ය යි ද කියති. (එහෙත්) අද අපි එක් මැඩියකුගෙන් දිවි රකුමහ. කුසගින්නෙන් පෙළෙන්නමෝ නමුදු වාසභවන හැර නො යමිහ.

1157. නො හික්මුණු බන්ධුර නමැති ඇත්ගොව්වාගේ දෙවැනි ඇස කවරෙක් බිදී ද, මාගේ පුතුන් ද කුඩුව ද මා ද කවරෙක් රැක දෙන්නේ ද?

1158. යම් පමණ එළය තුඩුණේ ද එළය සියල්ල ම කන ලද, මහරජතුමනි, කන්නට තුඩු දෙය ඝෛය වූ කලා ගුල්ලා අරටුයෙහි නො ඇලේ.

1159. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් රුක්අතු නිවාස කොටගෙන තමා කවද සිත් අලවා වෙසෙමි ද.

1160. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් මෘගසමූහයාගේ පෙරමුණෙහි යනුයෙමි ඉඳුල් නො කළ දිය බොන්නට කවද ලබමි ද.

1161. බාහික රටවැසි හරහ නමැති වැද්ද පඤ්ඤාකාමසම්පන්නියෙන් පිරුණු රාගයෙන් රත් වූ කාමයෙන් මුසපත් වූ ඒ මා මෙහි ගෙනාවෙ ය. නොපට සෙතක් වේවා.

1162. සනාන්ධකාරයෙහි උස්වූ පර්වත මුදුනෙහි (සිටි) මාගේ බිරිඳ වූ කිඳුරිය ගලෙහි පය නො පැකිලේවා යි මොළොක් බසින් කීවා ය.

1163. නිවන්දුටු මම ඒකාන්තයෙන් ම මවුකුස වාසයට නැවත නො එන්නෙමි. මෙය මාගේ අවසාන ප්‍රතිසන්ධිය වේ. නැවත ඉපැදීම නම් වූ සසර ගමන ගෙවීගියේ යි.

2. අටියසද්ද ජාතක යි.

1164. ඉදං සුවණ්ණකායුරං මුත්තා වෙඵරියා ඛු,
සබ්බං හරස්සු හද්දෙනෙ මඤ්ච දුභිති සාවය.
1165. ඔරොපයස්සු කලාංගි මා¹ බහුං පරිදෙවසි,
න වාහං අභිජානාමි අහන්ධා² ධනමාහතං.
1166. යතො සරාමි අත්තානං යතො පනෙතාසී වීඤ්ඤානං,
න වාහං³ අභිජානාමි අඤ්ඤං පියතරං කයා.
1167. එභි තං උපගුභිස්සං⁴ කර්සසඤ්ච පදකඛිණං,
න හි දති පුතා අපී මම තුඤ්ඤඤ්ච සබ්බමො.
1168. න හි සබ්බස්සු යානෙස්ස පුරියො හොති පණ්ඩිතො,
ඉත්ථි පණ්ඩිතා හොති තස්ස තස්ස විවකඛිණා.
1169. න හි සබ්බස්සු යානෙස්ස පුරියො හොති පණ්ඩිතො,
ඉත්ථි පණ්ඩිතා හොති ලහුමත්ථිච්ඡනිකා.
1170. ලහුඤ්ච වත ඛිප්පඤ්ච නිකට්ඨෙ සමචෙතයි,
මීගං පුණ්ණසය නෙනෙවි. සුලසා සතතුකං වධි.
1171. යොධ උප්පතිතං අත්ථං න ඛිප්පමනුඤ්ඤති,
යො හඤ්ඤති මඤ්චෙ වොරොව ගිරිගඛ්ඤරෙ.
1172. යො ච උප්පතිතං අත්ථං ඛිප්පමෙව නිබ්බාධති,
මුච්චතෙ⁵ සතතු සම්බාධා සුලසා සතතුකාමිවාති.

3. සුලසාජාතකං.

1173. භුසං හි⁶ කුදෙධාති අවෙකඛියාන
න තාවදණ්ඩං පණ්ණයෙය්‍ය ඉස්සරො,
අට්ඨානසො අප්පතිරුපමත්තනො⁷
පරස්ස දුස්සානි භුසං උදීරයෙ.

1. බාහුං - මජ්ඣං.
2. අහන්ධා - මජ්ඣං.
3. නෙවාහං - මජ්ඣං.
4. උපගුභිස්සං - මජ්ඣං.
5. මුච්චතෙ - මජ්ඣං.
6. භුසං - මජ්ඣං.
7. අප්පති - මජ්ඣං සා.

1164. පින්වත, ගෙලපළදනා මේ ආහරණය ද මුතු රැස ද වෛදුර්වමාණිකාය ද යන සියල්ල ගනු මැනැවි. මා දසියකැ යි අස්වව හෙවත් කියව.

1165. සොදුර, තිගේ පළදනා ගළවා තබව, බොහෝ නො හබව. (මෙරමා) නො නසා ගොනා ධනය මම නො දනිමි. හෙවත් නො ගනිමි.

1166. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කෙරෙමි ද, යම් කලෙක සිට (හොඳ නරක තේරුම් ගන්නා) නැණැති බවට පැමිණියෙමි ද (ඒතාක්) තට වඩා ප්‍රියතමයකු මම නො දනිමි.

1167. එනුමැන, තොප වැළැඳගන්නෙමි, පැදකුණු කරන්- නෙමි, මාගේ ද තොපගේ ද නැවැත එක්වීමෙක් නැත.

1168. හැම තැනහි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වෙයි. විවික්ෂණ වූ ස්ත්‍රිය ද ඒ ඒ තැනහි පණ්ඩිත වෙ.

1169. හැම තැනහි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වෙ. වහා කරුණු සිතා වටහාගන්නා ස්ත්‍රිය ද පණ්ඩිත වෙ.

1170. ඒකාන්තයෙන් ලැයි නො වී පමා නො වී ඔහු මරන්- නට උපක්‍රම සිහි ය, දක්ෂ මුඛවැද්දෙක් දුන්නෙන් විද මුඛ මරන්නේ යමිසේ ද එසේ සුලසා තොමෝ සත්තුක නමැති සොරා මැරී ය.

1171. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් තමා වෙත පැමිණි කරුණ වහා තේරුම් නො ගනී ද නුවණ මඳ හේ පර්වත ප්‍රසානයෙහි සොරා මෙන් වීනාශ වෙ.

1172. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් පැමිණි විපත වහා තේරුම් ගනී ද, හේ සත්තුක නමැති සොරාගෙන් මිදුණු සුලසාව මෙන් සතුරු උවදුරින් මිදේ.

3. සුලසා ජාතක යි.

1173. (මම) අතිශයින් කිපියෙමි වෙමි යි (වරදකරු) බලා රජ තෙම සුහුසුලු ව දඬුවම් නො පමුණුවන්නේ ය. කවර හෙයින් යත්: කිසිත් හේතු රහිත ව රජකමට නුසුදුසු අනුන්ට බලවත් දුකට හේතු වන දඬුවම් කියන්නේ ය. හෙවත් නියම කරන්නේ ය.

- 1174 යතොව ජානෙය්‍ය පසාදමඤ්ඤානො
 අක්ඛං නිසුඤ්ඤාය පරස්ස දුක්ඛානං,¹
 තදයමනොති සයං අවෙක්ඛිය
 අට්ඨස්ස දණ්ඩං සද්දිසං නිවෙසයෙ.
1175. න වාපි ඤාපෙති පරං න අක්ඛනං²
 අමුච්ඡිතො යො නයනෙ නයානං,
 යො දණ්ඩධාරො භවතිධ ඉසස්සරො
 සවණණ්ණගුණො සිරියා න ධංසති.
1176. යෙ ඛක්ඛියා සෙ³ අනිසමමකාරීනො
 පණෙනති දණ්ඩං සහසා පමුච්ඡිතා⁴,
 අවණණ්ණසංයුතා⁵ ජහන්ති ජීවිතං.
 ඉතො විමුක්ඛාපි ව යන්ති දුග්ගතිං.
1177. ධමමෙ ව යෙ අරියපච්චෙදිනෙ⁶ රතා
 අනුක්ඛරා තෙ වචසා මනසා කමමනා ව⁷,
 තෙ සන්තියොරච්චසමාධිසණ්ඨිතා
 වජන්ති ලොකං දුභයං තරාවිධා.
1178. රාජාභමස්ථී නරපමදන⁸ථීසස්සරො
 සවෙපි කුජ්ඣාමී ධංපෙමී අක්ඛනං⁹,
 නිසෙධියනො ජනනං තරාවිධං
 පණෙමී දණ්ඩං අනුකමප යොනියො,
1179. සිරි ව ලක්ඛි ව¹⁰ තමෙව ඛක්ඛිය
 ජනාධිප මා විජ්ඣි කුදුවනං,
 අකෙකාධනො නිවච්චසසන්භවිකො
 අනීසො¹¹ තුවං වස්සසතාති පාලය.
1180. ගුණෙති එතෙහි උපෙත ඛක්ඛිය
 ඨීතමරියවන්ති සුවචො අකොධනො,
 සුඛි අනුපජිල¹² පසාස මෙදිතිං.
 ඉතො විමුක්ඛාපි ව යාති සුග්ගතිං.

1. දුක්ඛං - මඡසං. සයා.
 2. පරස්ස අක්ඛනං - මඡසං.
 3. ඛක්ඛියා - මඡසං.
 4. මුච්ඡිතා - මඡසං.
 5. අවණණ්ණසංයුතා ව - මඡසං.
 6. අරියපච්චෙදිනෙ - මඡසං. සයා.
 7. කමමනා - මඡසං. සයා.
 8. පමුද්දණං - මඡසං. සයා.
 9. අක්ඛනං - මඡසං.
 10. සිරිඤ්චලක්ඛිඤ්ච - මඡසං.
 11. අනීසො - මඡසං.
 12. අනුපජිලං සහ - සයා මඡසං.

1174. යම් කලෙකැ තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇතැ යි දන්-
නේ ද, අන්‍යයාගේ වරදට හේතු සොයන්නේ ද මෙය ඔහුගේ
වරද ය යි (සිතා) බලා ඉක්බිති ඔහුට යෝග්‍ය දඩුවම නියම
කරන්නේ ය.

1175. සතර අගතියෙන් අගතිගාමී නො වී යමෙක් යුක්තිය
හෝ අයුක්තිය පිරික්සා ද හෙතෙම අන්‍යයා ද තමා ද නො පෙළුයි.
යම් රජෙක් වරදට සුදුසු දඩුවම දෙවන්නේ වේ ද ඒ රජ තෙම
ඉඤයෙන් හා පිරිවරින් නො පිරිහෙයි.

1176. යම් රජෙක් නො විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ද
(කොපයෙන්) මුසපත් ව වහා දඩුවම් නියම කෙරේ ද හේ කීර්ති
රහිතයෙක් ව ජීවිතය හරහේ ය. (මැරෙන්නේ ය) මෙයින් මැරී
දුගතියට ද යෙයි.

1177. යම් රජ කෙනෙක් ආර්ය වූ දැහැමිරිපුන් වීසින්
ප්‍රකාශිත දඟරාජධර්මයෙහි ඇලුණේ ද, ඔවුහු වචනයෙන් සිතින්
හා ක්‍රියායෙන් උත්තමයහ. ශාන්තියෙහි සීලයෙහි හා සමාධියෙහි
පිහිටී දැහැමී රජවරු දෙලොවට ම (දෙවමිනිස් ලෝකදෙක)
පැමිණෙත්.

1178. මම ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ ස්වාමි වූ රජ වෙමි, ඉදින්
කිපියේ වුව ද තමා නීතියෙහි පිහිටුවමි, (නීතියෙහි පිහිටා කටයුතු
කරමි.) ජනයා නොමග යාමෙන් වළකා අනුකම්පා සහිත ව
නුවණින් දඩුවම් දෙමි.

1179. ජනපතිතුමනි, පරිවාර සම්පත හා ප්‍රඥව කිසිකලෙක
ඔබ අත් නො හරිවා, කෝප නැති ව පහන් සිතැති ව නිදුක් ව
හඬුරුදු සියයක් රට පාලනය කෙරේවා.

1180. රජතුමනි, මේ ඉඤයන්ගෙන් යුක්ත ව ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතූ
සහිත ව සුවච ව නො කීපෙන්නෙක් ව සැපවත් ව ජනයා නො
පෙළා රට පාලනය කරනු මැනැවි. මෙයින් මිදී යුගතියට
සැපත් වනු මැනැවි.

1181. එවිට සුනිතෙන් සුභාසිතෙන්
ධර්මයෙන් ආරාධනා උපායයෙන් නම,
නිබ්බාපයෙහි සංවුච්ඡිතං මහාජනං
මහාව මෙසො සලිලෙන මෙදිනිතී.

4. සුමධගලජාතකං.

1182. අඛණ්ඩජාතා පඨවී කුසලලාභාගතා මහී,
අථ ගායසී වක්ඛානී න තං තපනී ආතපො.

1183. උඤ්ඤං තපනී ආදිජෙමා අධො තපනී වාලුකා¹,
අථ ගායසී වක්ඛානී න තං තපනී ආතපො.

1184. න මං තපනී ආතපො ආතපො² තපයනනී මං,
අප්ඨා හී විවිධා රාජ තෙ තපනනී න ආතපො.

1185. අද්දසං කාමං තෙ මූලං සධංකපා කාම ජායසී,
න තං සධංකපාසීසසාමී එවං කාමං න භොතිසී³.

1186. අප්පාපි කාමා න අලං ඛණ්ඩිපි න තපනනී,
අහහා බාලලපනා⁴ පටිවිජේකිථ ජග්ගතො.

1187. අප්පසස කම්මසස එලං මම සීදං
උදයො අජ්ඣගමා⁵ මහත්තපකං,
සුලඤ්ඤාභා වත මාණවසස
යො පබ්බථී කාමරාගං පහාය.

1188. තපසා පජ්ඣනනී පාපකම්මං
තපසා නහාපිතකුම්භකාරභාවං,
තපසා අභිභුයා ගඛිමාල
නාමෙතාලපසජ්ජ ඉහමිදකං.

1. වාචකා - මජ්ඣං.
2. ආතපා - මජ්ඣං.
3. භොතිසී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. අහහාබාලලපනා - මජ්ඣං, අහහාබාලලපනා - ස්‍යා, අහහාබාලලපනා - මජ්ඣං.
5. අජ්ඣගමා - මජ්ඣං.

1181. මෙසේ නීතියෙන් ද සුඛැසි කථාවෙන් ද සුවර්ත
ධර්මයෙන් ද පරිත්‍යාගයෙන් ද නුවණින් ද යුක්ත ව රාජ්‍යානුශාසනා
කරනුයේ ජලයෙන් පොළොව නිවන මහවැස්සක් සේ මහාජනයා
නිවන්තෝ ය. (සතසන්තෝ ය.)

4. සුමංගල ජාතක යි.

1182. මහී නම් වූ පොළොව ගිනිඅගුරු මෙන් උෂ්ණ වෙයි.
උණුඅළු වැනි වැල්ල ඇත. එහෙත් වෘත්තයන් අනුව ගායනා
කරන්නෙහි ය. අවච නා නො තවන්නෝ ය.

1183. උඩින් සුර්යයා තවයි. යටින් වැල්ල තවයි. එහෙත්
ගී ගයන්නෙහි ය. අවච නා නො තවන්නෝ ය.

1184. අවච මා නො තවයි. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ම
තවති. මහරජතුමනී, වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් නිසා කටයුතු දෙය
බොහෝ ය. ඔව්හු මා තවති. අවච මා නො තවයි.

1185. කාමය තාගේ මුල දිවිමි. කාම විතර්ක නිසා තෝ
උපනෙහි ය. එහෙයින් තා ගැන නො සිතන්නෙමි. මෙසේ
කළ කල්හි තා නූපදින්නෙහි ය.

1186. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ස්වල්ප වුව ද සුදුසු
නො වේ. වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් බොහෝ ලදුවත් පෘථග්ජනයා
සැඟීමට පත් නො වේ. බාලලපන (මගේ රුව මගේ හඬ යනා-
දීන් කෙරෙන නැළැවීම) නම් කාමයෝ විපතට හෙතුවෙති.
විදසුන් වඩනා යොගාවචර තෙමේ (කාමයන්) දුරු කරන්නෝ ය.

1187. උදය නමැති මම මහඉසුරක් ලැබුයෙමි ද මෙය
මාගේ ස්වල්ප වූ කර්මයක විපාක වෙයි. යමෙක් වස්තුකාම
ක්ලේශකාමයන්ගේ ආශාව හැරවියා පැවිදි වී ද, එය මහාලාභයෙක්
විය.

1188. ගංගමාලය, යම් කෙනෙක් තපස නිසා පාපකර්මය
යම්සේ දුරු කෙරෙත් ද, එසේ ම (තෙපි) සිය තපසින් නැහැවිකුඹල්
බවත් දුරු කෙරෙත් ද? තපෝගුණය නිසා තෙපි අප මැඩ අද
'බ්‍රහ්මදත්ත' යැ යි නමින් කථා කෙළෙහි. (එය කොපට
වටනේ ද?)

1189. සංස්කෘත-විද්‍යා පඨකර
 බන්ධන සංරක්ෂණ අයං විද්‍යා,
 යො සංවිකල්පණ ව්‍යුත්තො
 නං ව්‍යුත්ත සරාජිකා සමච්චා.
1190. මා ක්ෂීරි අවච්ඡා ගඛගමාලං
 මුනිං* මොනපච්ඡා සිකඛමානං,
 එසො හි අතරි අභ්‍යන්තරං
 යං තරිකා විචරනති විතපොකා'ති.

5. ගඛගමාලජාතකං.

1191. ධම්මො හචෙ හතො හතති නාහතො හතති ක්ෂීරිනං,
 තසමා හි ධම්මං න හතො මා' නං ධම්මො හතො හති.
1192. අලිකං භාසමානසං අපකමනති දෙවතා,
 පුත්තිකඛලි මුඛං වාති සකඛධානා ව ධංසති.
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාතා නං වියාකරෙ.
1193. සචෙ හි සචිං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා චෙ භාසසෙ රාජ භූමියං තිඛධ චෙතිය.
1194. අකාලෙ වසන්ති තසං කාලෙ තසං න වසන්ති,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාතා නං වියාකරෙ.
1195. සචෙ හි සචිං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා චෙ භාසසෙ රාජ භූමිං පච්ඡ චෙතිය.
1196. ජිව්හා තසං ජිව්හා හොති උරගසෙසව දිසමපති,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාතා නං වියාකරෙ.
1197. සචෙ හි සචිං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා චෙ භාසසෙ රාජ හියොනා පච්ඡ චෙතිය.
1198. ජිව්හා තසං න හවති මච්ඡසෙසව දිසමපති,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාතා නං වියාකරෙ.

1. අමම් පසකර - මජ්ඣං.
 2. මුඛ - මජ්ඣං.
 3. මුනිකං - මජ්ඣං, හයා.
 4. ති - මජ්ඣං.

1189. ඉවැසීමෙන් ශීලයෙන් යම් විපාකයක් වේ ද, ඒ දිට්‍රදුමීවිපාකය ම බලවු, යමෙක් සියලු දෙනා විසින් වදනා ලද්දේ වී ද, ඔහු රජුන් සහිත වැ ඇමැතියන් සහිත වැ වදිමු.

1190. මෞනපථයෙහි (බොධිපාක්ෂිකධර්මයන්හි) හික්මෙන ගංගමාල පසේබුදුරදුනට කිසිවක් නො කියවු. යම් සසර සයුරක් තරණය කොට පහකළ සෝදුක් ඇති ව හැසිරෙත් ද., මෙ තෙම (ඒ) සසර සයුර තරණය කෙළේ ය.

5. ගංගමාල ජාතක යි

1191. (සත්‍ය) ධර්මය බොරු කීමෙන් නසන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨාපවායනය (වැඩිහිටියන් පිදීම නම් වූ ගුණය) තෙමේ මැ වැනැසේ. ධර්මය නො නටුයේ කිසිත් නො නසා. එහෙයින් සත්‍යධර්මය නො නසන්නේ මැනැවි. ධර්මය නැසුණේ ඔබ නො නසාවා.

1192. (කාරණයක්) විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය දන්නේ ම අන් ලෙසෙකින් කියා ද, දෙවියෝ (ඔහු) අත්හැර යති. (එසේ) බොරු කියන්නාගේ මුඛය ද දුගඳ හමයි. අහසේ තමා සිටි තැනින් ද ගිලිහේ.

1193. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය කියෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. චේතිය රාජය, බොරු කියන්නෙහි නම් බිමට බැස සිටුවනෙහි.

1194. යමෙක් දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුගේ රාජ්‍යයට නොකල්හි වැසි වසී, සුදුසුකල්හි නො වසී.

1195. චේතිය මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි ම අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය, බොරු කියන්නේ නම් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි ය.

1196. චේතිය මහරජ, යමෙක් විචාරන ලද්දේ දන්නා දෑ අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුගේ දිව සර්පයකුගේ මෙන් දෙදිව වේ.

1197. රාජය, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. ඉදින් බොරු කියන්නෙහි නම් චේතිය රජතුමනි, වැඩියක් බිමැ පිවිසෙහි ය.

1198. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුට, මාලුවාට මෙන් දිව නැනී වේ.

- 1199. සවෙ හි සවං හණසි හොඹි රාජ යථාපුරෙ,
මුසා වෙ හාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙතිය.
- 1200. ඊයොව්¹ තසස ජායනති න පුමා ජායරෙ කුලෙ,
යො ජානං පුච්ඡතො පඤ්ඤා අඤ්ඤා නං වියාකරෙ
- 1201. සවෙ හි සවං හණසි හොඹි රාජ යථා පුරෙ.
මුසා වෙ හාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙතිය,
- 1202. පුකතා තසස න හවනති පකකමනති දියොදියං,
යො ජානං පුච්ඡතො පඤ්ඤා අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
- 1203. සවෙහි සවං හණසි හොඹි රාජ යථා පුරෙ,
මුසා වෙ හාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙතිය.
- 1204. සරාජා ඉසිනා සතො² අනාලිකෙඛි³ වරො පුරෙ,
පාවෙඤ්ඤි පධිං වෙචො⁴ භීතකොතා අකතපරියායං.
- 1205. තසමාහි ජන්දගමනං නපසංසනති පණ්ඩිතා,
අද්ධධිවිකොතා භාසෙයා ගිරං සච්චපසංහිත'නති.

6. වෙනියජාතකං.

- 1206. යො ඉන්ද්‍රියානං කාමෙන වසා නාරද ගවජති,
යො පරිවච්ඡපුභො ලොකෙ ජීවනොභාව විසුසසති.
- 1207. සුඛසසානනාරං දුකඛං දුකඛසසානනාරං සුඛං,
සොසි⁵ පතොතො සුඛා දුකඛං පාවිකඛඛි වරං සුඛං.
- 1208. කිච්ඡකාලෙ කිච්ඡසහො යො කිච්ඡං නානුචකති.
ස කිච්ඡනං සුඛං ධීරො යොගං සමධිගච්ඡති.
- 1209. නහෙව කාමාන කාමා නානඤා නඤ්ඤාරණා,
න⁶ කතඤ්ඤි නිරිඤ්ඤා ධම්මා වච්චුමරහසි.

- 1. ඊයො තස ජායනති - ඊ. මජ්ඣ.
- 2. පතොතො - සයා. පතොතො - මජ්ඣ.
- 3. අනාලිකෙඛිවරො - මජ්ඣ.
- 4. ජචො - මජ්ඣ.
- 5. සොසි පතොතො සුඛං දුකඛං - සයා. සොසි පතොතො සුඛං දුකඛං, සොසි පතොතො සුඛා දුකඛං - මජ්ඣ.
- 6. න කතඤ්ඤි නිරිඤ්ඤා - නාරද.

1199. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බණන්තෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙන්නෙහි ය.

1200. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ යමෙක් එය අත් අයුරෙකින් පවසා ද, ඔහුගේ කුලයේ ගැහැනු උපදිත්. පිරිමි නූපදනාහ.

1201. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙතිය රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙහි ය.

1202. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අත් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුට පුත්‍රයෝ නො වෙත්. වෙත් නම් උපකාර නො කොට දෙසෑ දෙසෑ යෙත්.

1203. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාවසම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙතිය රජ තුමනි, වැඩියක් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි.

1204. පෙර මේ වෙතිය රජ කපිල මහර්ෂින් කරණ කොට ගෙන රජ වූයේ ආකාශවාරී ව සිට පිරිහී ගිය ස්වභාවය ඇතියේ කාලානුරූප ව පොළොවැ පිවිසියේ ය.

1205. එහෙයින් ප්‍රාඥයෝ ජන්දදියෙන් අගනිඟම් වීම නො පසසත්. දුෂිත නොවූ සිතැත්තේ සාධුන් විසින් පසස්නා ලද සත්‍ය වචන ම කියන්නේ ය.

6. වේතිය ජාතක යි.

1206. නාරදයෙනි, යමෙක් කාමාශායෙන් ඉදුරන්ගේ වශයට යේ ද, හෙ තෙම, (දෙවිමිනිස්) දෙලොව හැරපියා (නිරයේ උපදී). ජීවත් වන්නේ නමුදු ඉව්චාචිසාතය නිසා ශොකයෙන් වියළේ.

1207. පංචකාම සම්පත්තියට අනතුරු වැ නිරාදුකට ද සිල් රැකීම ආදී විසින් විදුනා දුකට අනතුරු වැ සැපතට ද පැමිණේ. හේ (නාරදර්ෂි) තෙමේ ද සැපත නසා දුකට පැමිණියේ ය. (එබැවින්) ධ්‍යාන සැපත කැමැති වන්නේ මැනැවි.

1208. යමෙක් දුක් පැමිණි කල දුක් ඉවසා ද දුක මඬින්-තේ ද, ඒ ප්‍රාඥයා දුක අවසානයෙහි ලැබෙන සැපය වන ධ්‍යාන සැපත මැනැවින් ලබයි.

1209. අභිවෘද්ධියට කරුණු නො වන බැවින් ද අරීකර නො වන බැවින් ද කාමයනට ආසා නො කටයුතු ය. උපදවන ලද ධ්‍යානය නසා කුසල ධර්මයෙන් ගිලිහෙන්නට සුදුසු නො වේ.

- 1210. දුක්ඛං ගහපතිං සාධු¹ සංචිහජ්ජඤ්ඤා² භොජනං,
අභාසො අඤ්ඤාලාභෙසු අඤ්ඤාභාසනති අබ්බපො³.
- 1211. එකතාව තෙසං⁴ පණ්ඩිතං අසිතො දෙවලො බ්‍රහ්මී,
නධිතො⁵ කිඤ්ඤි පාපියො ඉන්ද්‍රියානං වසං වජෙ.
- 1212. අමිත්තානංව හඤ්ඤං සිව පපෙතාති මාමිව,
කමමං විජ්ජඤ්ඤා⁶ දකෙඛියාං විවාහං සීලමද්දවං.
- 1213. එතෙ ව යසෙ භාපෙඤා නිබ්බකෙතො⁷ සෙති කමෙමහි,
සොහං සහසස ජිනොව අබ්බසු අපරායණො.
අරියධම්මො අතිකකතො⁸ යථා පෙතො තථෙවහං.
- 1214. සුඛකාමෙ දුක්ඛාපෙඤා ආපනෙතාසමි පදං ඉමං,
සො සුඛං නාධිගච්ඡාමි විතො භානුමතාමිව්ඤ්ඤි.

7. ඉන්ද්‍රියජාතකං.

- 1215. ආදිත්තසමිං අගාරසමිං යං නිහරති භාජනං,
තං තසස භොති අඤාය නො ව යං තඤ්ඤා ධර්මනි.
- 1216. එවමාදිපිතො ලොකො ජරාය මරණෙන ව,
නිහරෙථෙව දනෙන දිත්තං භොති සුනිහතං
- 1217. යො ධම්මලඤ්ඤාසස දදති දනං
උට්ඨානවිරියාධිගතසස ජන්තො⁹,
අතිකකමම සො වෙතරණං යමසස
දිබ්බාති යානාති උපෙති මචෙවා.
- 1218. දනඤ්ඤා යුඤ්ඤා සමානමාහු
අපාපි සනායා බ්‍රහ්මක ජිනනති,
අපසම්භි වෙ සද්දභාතො දදති
තෙනෙව සො භොති සුඛි පරඤ්ඤා.

- 1. දුක්ඛං ගහපති - සාධු - මජ්ඣ.
- 2. සංචිහජ්ජඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 3. අබ්බපො - මජ්ඣ.
- 4. එකතාව තෙසං - මජ්ඣ.
- 5. නධි තා-නධිතො - මජ්ඣ.
- 6. විජ්ජඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 7. අපනෙතො - මජ්ඣ.
- 8. ධිතො භානුමතා මිව - මජ්ඣ.
- 9. ජන්තො - මජ්ඣ.

1210. ගැහැවියකුට (වස්තුව ලබාගැනීමේ දී) ඇති වන වෙහෙස මනාප ය. ධනය බෙදා වැළැඳීම මනාප ය. මහත් ඉසුරු ලැබීමෙහි උඩඟු නො වීම මැනව. ධන විනාශයේ දී ක්ලාන්ත නො වීම මැනව.

1211. ඒ දේවලර්ඡි යමක් කියේ ද, මේ පාණ්ඩිතය ද මෙ පමණෙක් ම ය. යමෙක් ඉදුරන්ගේ වශයට යන්නේ ද, මෙයට වඩා ලාමක බවෙක් නැත.

1212. සිව් රජතුමනි, සතුරන් අතට පත් කෙනකු බඳු මා මෙන් විනාශයට පැමිණේ ද, දිව් රක්තා කර්මාන්ත ද, හස්තය්වාදි ශිල්ප ද, ධන ඉපැයීමේ දක්ෂ බව ද, ආවාහ විවාහ සම්බන්ධය ද, පංචශීලය හා මෘදු වචන ඇති බව ද යන,

1213. මෙතෙක් අභිවාද්ධිය සලසන කරුණු නයා සිය පාප කර්මයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රෙත ව උපනිමි. ඒ මම දහසින් පැරදුණකු මෙන් නැයන් නැතියෙක්මි, පිළිසරණක් නැත්තෙකිමි.

1214. ආර්ය (සත්පුරුෂ) ධර්මයෙන් පහ වූ මම ප්‍රෙතයකු බඳු වෙමි. සුව කැමැත්තන් දුකට පමුණුවා මේ තත්ත්වයට මනුෂ්‍යප්‍රෙත බවට පැමිණියෙමි. ඒ මම ගින්නෙහි සිටියකු මෙන් මහත් දහ ඇතියෙමි කායික වූ ද වෛතසික වූ ද සැපක් නො ලබමි.

7. ඉන්ද්‍රිය ජාතක යි.

1215. ගෙය ගිනිගත් කලා යම් කිසි බඩුවක් ගෙයින් බැහැර කෙරේ ද එය ගෙහිමියාට වැඩ පිණිස වේ. එසේ පිටතට නො ගත් යමක් වේ නම් එය එහි දැවියෙයි.

1216. මෙසේ ලෝකයා ජරායෙන් ද මරණයෙන් ද ගිනි ගන්නේ වේ. දන් දීමෙන් ම වස්තුව බැහැර කරන්නේ මැනව. දුන් දෑ මනා කොට පිටතට ගන්නා ලද්දේ වේ.

1217. යම් සත්තව කෙනෙක් මහන්සියෙන් දහැමින් ලබා ගත් වස්තුවෙන් දන් දේ ද, හේ යමයාගේ වේතරණි නදිය ද (අටමහ නිරය ද ඔසුපත් නිරයන් ද) ඉක්මැ දිව්‍යසම්පතට පැමිණේ. (දිව්සැපත් ලබා.)

1218. දන් දීම ද යුඬ කිරීම ද සමාන්‍ය යි කියත්. ජීවිතාශා රහිත ව සටන් වත් අය ස්වල්ප වුවත් බොහෝ සතුරන් දිනත්. (කුශලය ස්වල්ප වුව ද බොහෝ අකුශල් දිනිය හැක්කේ වේ). කර්මඵල අදහාගෙන ස්වල්ප වූ ද පරිත්‍යාගයක් කළොත් පරලොව දී එයින් ම හේ සැපවත් වේ.

318 ජාතකපාළි-අට්ඨකතීපාතො

- 1219. විවේයාදනං සුගතපසසුං¹
 යෙ දකඛ්ඤායා ඉධ ජීවලොකෙ
 එතෙසු දිත්තාති මහපථලාති
 ඛිජාති වුත්තාති යථා සුඛෙත්තෙ.
- 1220. යො පාණභුතාති අහෙයං වරං
 පරුපවාද න කරොති පාපං,
 භීරුං පසංසනති න භී තසු සුරං
 හයා භී සනෙතා න කරොතති² පාපං.
- 1221. භීතෙන බුහුවේරියෙන ඛන්ධං උපපජ්ජති,
 මජ්ඣමෙන ච දෙවත්තං උත්තමෙන විසුජ්ජති
- 1222. අභ්වාභී දනං ඛහුධා පසසුං³
 දනා ච මො ධම්මපදං ච සෙය්‍යා,
 සුඛෙඛවභී සුඛතරෙ ච සනෙතා
 නිබ්බානමෙවජ්ජතිගමුං සපඤ්ඤති.

8. ආදිත්තජාතකං.

- 1223. ගඬයා කුමුදිනී සනතා සඬ්ඛවණ්ණො ච කොකිලා,
 ජමුඛු තාලඵලං දජ්ජා අථ නුන තද සියා.
- 1224. යද කච්ඡපලොමානං පාවාරො තිවිට්ඨො සියා,
 හෙමතතිකං පාපුරණං අථ නුන තද සියා.
- 1225. යද මකසද්ධානං අට්ඨාලො සුකතො සියා,
 දළෙහා ච අසකමපි ච අථ නුන තද සියා.
- 1226. යද සසථිසාණානං නිසෙසණි සුකතා සියා,
 සග්ගසසා රොහණස්වා අථ නුන තද සියා.
- 1227. යද නිසෙසණිමාරුත්ත වජුං බාදෙය්‍යං මුසිකා,
 රාහුඤ්ච පරිපාතෙය්‍යං අථ නුන තද සියා.

1. සුගතපසවයං - මජ්ඣං.
 2. න කරොති - මජ්ඣං.
 3. පසවයං - මජ්ඣං.

1219. දක්ෂිණාර්භයන් සොයා දන් දීම සුගතයන් වහන්සේ විසින් පසස්නා ලදී. මේ මිනිස් ලොව යම් දක්ෂිණාර්භ කෙනෙක් වෙද්ද ද, උන් වහන්සේ විෂයයෙහි දුන් දන් මහත් ඵල ගෙන දේ. සරුකෙතෙක වපුළ බිඳුවට මෙනි.

1220. යමෙක් සතුන් නොපෙළා හැසිරේ ද, පරුපවාද බියෙන් පව නො කෙරේ ද (එබඳු) පාපභීරුකයා පඩුවෝ පසසත්. පාප ඉරයා නො පසසත්. සත්පුරුෂයෝ (පවට) බිය නිසා පව නො කරත්.

1221. භීත බ්‍රහ්මවර්යායෙන් රජ පවුලේ උපදී. මධ්‍යම ලෙසින් පුරන බ්‍රහ්මවර්යායෙන් දෙව බවට පැමිණේ. උතුම් බ්‍රහ්මවර්යායෙන් (මගබ්බසරින්) කෙලෙසුන් කෙරෙන් පිරිසිදු වේ.

1222. එකාන්තයෙන් ආම්සදනය බොහෝ පසස්නා ලදී. දනයට වඩා (ශමඵවිදර්ශනා නිර්වාණ පර්යාප්ති සංඛ්‍යාත නිව්ධ) ධර්මපදය උතුම් වේ. පෙර සිටි මහත්වණැති කාශ්‍යපාදි බුදුවරයෝ ද වඩාත් පෙර සිටි වෙසභු ආදි බුදුවරු ද යන සත්පුරුෂයෝ නිවනට ම පැමිණියහ.

8. ආදිත්ත ජාතක යි.

1223. යම්කලෙක ගංගාවෝ තඩාග බවට හැරී සුදුනෙළුමෙන් සැදුණාහු වෙත් ද, කොවුලෝ සක මෙන් සුදුපැහැ වෙත් ද, දඹගස් හල්ගෙඩි දේ ද එකල්හි එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1224. යම් කලෙක කසුබු ලොමීන් කළ තුන්වැදැරුම් උතුරු සඵවෙක් ද හෙමන්ත කාලයට සුසුසු පොරෝනයක් ද වන්නේ නම් එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1225. යම් කලෙක මදුරු තුඩුවලින් ශක්තිමත් නො සැලෙන අටල්ලෙක් මනාව කරන ලද්දේ නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1226. යම් කලෙක දෙවලොවට නගිනු පිණිස සස අභින් භිණ්ක් මනාසේ තනන ලද නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1227. යම් කලෙක මියෙක් හිණට නැඟ හද සපා කන්තේ ද, රාහුග්‍රහයා පලවා හරනේ ද, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

- 1228. යද සුරාසටං පිණා මකඛිකා ගණචාරිනී,
අඛිතාරෙ වාසං කප්පෙය්‍යං අට් භුන තද සියා.
- 1229. යද බිච්චොච්චසමපනෙකා ගද්දො සුමුඛො සියා,
කුසලො නචචභීතස්ස අට් භුන තද සියා.
- 1230. යද කාකා උලුකා¹ ච මනතයෙය්‍යං රභොගතා,
අඤ්ඤමඤ්ඤං පිභයෙය්‍යං² අට් භුන තද සියා.
- 1231. යද පුලස පඤ්ඤානං³ ජනනං ථීරතරං සියා,
චස්සස්ස පච්ඤාතාය අට් භුන තද සියා.
- 1232. යද කුච්චෙකා⁴ සකුච්චො පඛිච්චං ගකුච්චොදනං,
කුච්චොදනාදය ගච්චෙය්‍යං අට් භුන තද සියා.
- 1233. යද සාමුද්දිකං නාවං සයනං සච්චාකරං⁵,
චෙචො ආදය ගච්චෙය්‍යං අට් භුන තද සියාති.

9. අට්ඨානජාතකං.

- 1234. ඛමනීයං යාපනීයං කච්චි මාතුල නෙ සුඛං,
සුඛං නෙ අමො අච්චි සුඛකාමා හි නෙ මයං.
- 1235. නඛගුට්ඨං මෙ අච්චකමම⁶ භොධිසීනාන⁷ ඵළිකෙ,
සාජ්ජ මාතුලවාදෙන මුඤ්චිතඛො තු මඤ්ඤසි.
- 1236. පුරුජාමුඛො නිසිනෙතාසි අභං තං⁸ මුඛමාගතා,
පච්චිනො කුඤ්ඤ නඛගුට්ඨං කථං මොභං අච්චකමී⁹.
- 1237. යාවතා චතුරො දීපා සසමුද්දං සපඛතා,
තාවතා මඤ්ඤ නඛගුට්ඨං කථං මො ඤං විචජ්ජසි.

- 1. උලුකා - මජ්ඣ.
- 2. පිභයෙය්‍යං - මජ්ඣ.
- 3. පලාසමුද්දාල - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. කුච්චො - මජ්ඣ., කුච්චොදනං ස්‍යා.
- 5. සච්චාකරං - මජ්ඣ.
- 6. අච්චකමම - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 7. භොධිසීනාන - මජ්ඣ.
- 8. තං - මජ්ඣ.
- 9. අච්චකමී - මජ්ඣ., අච්චකමී - ස්‍යා.

1228. යම් කලෙක මැස්සෝ රා කළයක් බි සමූහ වැ හැසිරෙනුවෝ ගිනිඅඟුරෙහි වසන්තාහු ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1229. යම් කලෙක බිඳුපල (කෙම්බෙඩ්) වැනි කොල් ඇති, සුන්දර මුහුණ ඇති නෘත්‍යයට හා ගායනයට දක්ෂ කොටුවෙක් වේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1230. යම් කලෙක කවුඩෝත් මහමුහුණෝත් රහසිගත ව සාකච්ඡා කරන්නාහු ද ඔවුනොවුනට පියමනාප වන්නාහු ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1231. යම් කලෙක පුලසපත්‍රයෙන් කළ කුඩය වැස්ස වළකා ගන්නට ශක්තිමත් වන්නේ ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1232. යම් කලෙක කුළුඬුපක්ෂියෙක් ගන්ධමාදන පර්වතය තුඩින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1233. යම් කලෙක යන්ත්‍රය සහ පලුපත් සහිත මුහුණු නැවක් කුඩා ගම්දරුවෙක් අතින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

9. අට්ඨාන ජාතක යි.

1234. මයිලණුවෙහි, කෙසේ ද? ඉවැසිය හැකි ද? සුවසේ දිවි පැවැත්විය හැකි ද? අද ඔබගේ සුවය මව විවාළා ය. අපි ද කොපට සැප කැමැත්තමෝ වමහ.

1235. එළිය, මාගේ නඟුට පාඨා බලාක්කාර කොට අදම 'මයිලණුවෙහි'යි අමතා මිදිගත හැක්කැ යි හඟිති ද?

1236. පෙරදිගට මුහුණ ලා හුන්නෙහි ය. මම මුඛ වහන්සේගේ ඉදිරියෙන් ආයෙමි. තොපගේ නඟුට පසු පසැ වේ. එය කෙසේ මම මඩනෙමි ද?

1237. සාගර සහිත පර්වත සහිත සතර මහ දිවයින යම් තාක් ද ඒතාක් මගේ වලග (පැතිර ගියේ) වේ. එය තෝ කෙසේ නම් නොම මැඩැ හරනෙහි ද?

322 ජාතකපාළි-අට්ඨකනිපාතො

- 1238. පුබ්බවමෙතං අක්ඛංසු¹ මාතාපිතා ච භාතරො,
දීසං දුට්ඨස්ස නඩගුට්ඨං සමඤ්ඤි² චෙභාසයාගතා.³
- 1239. තඤ්ඤි දිස්වාන ආයන්තිං අනිතලිස්ඛස්මිං ඵලිකෙ⁴,
මීගසඬෙකා පලායීඤ්ඤි භගෙඛං මෙ නාසිතො තයා.
- 1240. ඉච්චෙව චිලපන්තියා ඵලිකියා රුහංසප්පො,
ගලකං අනවාචමඤ්ඤි නඤ්ඤි දුට්ඨං සුභාසිතං.
- 1241. නෙව දුට්ඨං නපයා අඤ්ඤි න ධම්මො න සුභාසිතං,
නිකකමං දුට්ඨං යුජ්ජෙඤ්ඤි⁵ සො ච සබ්බි න රජ්ජතිති.

10. දීපිජාතකං.

කච්චානිචග්ගො පඨමො.

තසසුඤ්ඤානං:

පරිසුඤ්ඤාමනාවිලාවඤ්ඤා
 බකරාජස්ස කායුරං දණ්ඩාවරො,
 අඵඅඛකාරචෙතියදෙවිලින
 අඵ ආදිත්තගඛකාදසෙලකිනාති.

අට්ඨකනිපාතං නිට්ඨිතං.

1. මක්ඛිසු - මජ්ඣං.
 2. සාමග්ග - මජ්ඣං, ස්ථා.
 3. චෙභාසයං - මජ්ඣං.
 4. ඵලිකි - මජ්ඣං, ඵලිකි - ස්ථා.
 5. යුජ්ජෙඤ්ඤි - මජ්ඣං, ස්ථා.

1238. දුෂ්ටයාගේ වලඟ දිගය යන මේ කරාව මාසියෝ ද සොහොයුරෝ ද මට කැලෑ මැ කීහ. (වලඟ ඇක්වෙන නිසා) ඒ මම අහසින් ආවෙමි.

1239. එළිස්සිය, අහසෙහි එන තී දක මුවසමූහය පැන ගියා ය. මගේ ගොදුර තී විසින් නසන ලදී.

1240. මෙසේ කියා වලජනා එළිස්සියගේ ගෙල ලෝහිතපායි දිවි තෙම ඩැගැගෙන ඉරාලී ය. දුෂ්ටයා කෙරෙහි සුභාමිත බිණුමක් නැත. (දුෂ්ටයා සමග මිනිරි කරාවෙන් බිණුමෙන් පලෙක් නො වේ.)

1241. දුෂ්ටයාට නීතියක් නැත. ස්වභාවයෙන් පිහිටි උතුම් ගතියක් නැත. හොඳ කරාවක් නැත. දුෂ්ටයා කෙරේ පරා-ක්‍රමය යොදන්නේ ය. දුෂ්ටයා ද සන්පුරුෂයන් හා නො ඇලේ.

10. දීපි ජාතක යි.

පලමුවන කව්‍යාවතී වගී යි.

එහි උද්දනය:

කව්‍යාවතීජාතක (පරිසුඛා) යැ අට්ඨසද්දජාතක (බකරාජසෂ) යැ සුලසාජාතකය (කායුර) යැ සුමධනලජාතක (දණ්ඩාව) යැ ගඬගමාල ජාතක (අඩකාර) යැ වෙතිය ජාතක යැ ඉඤ්ඤජාතක යැ ආදික්ඛ ජාතක යැ අට්ඨානජාතක (ගණක) යැ දීපි ජාතක (එළක) යැ යන දසය යි.

අට්ඨක නිපාතය නිමි.

9. නවක නිපාත

- 1242. පරිසංකප්පරො නාම ගිජ්ඣපඤ්ඤා සනන්තනො,
තත්‍රාසි මාතාපිතරො ගිජ්ඣො පොසෙසි ජිණ්ණකෙ.
- 1243. කෙසං අජගරං මෙදං අච්චාසි පඤ්ඤාසො,
පිතා ච පුත්තං අච්ච ජාතං උච්චං¹පසාතිනං
සුපතනං පකඛං²සමපතනං තෙජසිං³ දුරගාමිනං.
- 1244. පරිප්පලවනතං⁴ පඨවිං යද තාත විජානභි,
සාගරෙන පරිකභිතතං චකකංච පරිමණ්ණලං.
තතො තාත නිවහනස්සු මාසස්ස ඵකො පරං ගමී.
- 1245. උඤ්චං පනොසා⁵ වෙගෙන ඛලී පකඛි දිජ්ඣනමො,
මලොකයනොතා චකකංචො පඛඛතානි වනානි ච.
- 1246. අඤ්ඤා⁶ පඨවිං ගිජ්ඣො යථා සාසි⁷ පිතුස්සුතං,¹⁰
සාගරෙන පරිකඛිතතං චකකංච පරිමණ්ණලං.
- 1247. තඤ්ච පො සමතිකකමම පරමෙච පචිත්තථ,
තඤ්ච වාතසිඛා නිකඛා අච්චාසි ඛලීං දිජං.
- 1248. නාසකඛානිගනො පොසො පුත්තරෙච¹¹ නිවහනිතුං,
දිජො ව්‍යසනමාපාදී වෙරඤ්ඤානං චසං ගතො.
- 1249. තස්ස පුත්තා ච දුරා ච යෙ වදෙස්ස අනුච්චිතො,
සඛඛ ව්‍යසනමාපාදුං අනොවාදකරෙ දිජෙ.
- 1250. ඵච්චපි ඉධ වඤ්ඤානං¹² යො වාකාං නාවඤ්ඤානි,
අතිසිමචරො දිකො ගිජ්ඣොවාතීතසාසනො
ස වෙ¹³ ව්‍යසනං පපොසානි¹⁴ අකඤ්චා වුඤ්ඤාසනනති.

1. ගිජ්ඣධජාතකං.

- 1. ඛණ්ඩාසො - මජ්ඣ. ඛණ්ඩකසො - සා. ඛණ්ඩකතො - සිඞ්.
- 2. උච්චා - සිඞ්.
- 3. ථාම - මජ්ඣ.
- 4. කෙජසිං - මජ්ඣ. සා.
- 5. පරිපාලනිකං - මජ්ඣ.
- 6. විජානාභි - මජ්ඣ.
- 7. උපදකොසි - මජ්ඣ.
- 8. අඤ්ඤා - මජ්ඣ. අඤ්ඤා - සා.
- 9. යථාචාසි - මජ්ඣ.
- 10. පිතුස්සා - මජ්ඣ.
- 11. පුත්තරෙච - මජ්ඣ.
- 12. වුඤ්ඤානං - මජ්ඣ. සා.
- 13. සඛඛ - මජ්ඣ. සා.
- 14. පපොසානි - මජ්ඣ. සා.

9. නවක නිපාතය.

1242 උල් අමුතා කළ හෙයින් සංකූපට නමැති පැරැණි වූ ගිජුකුළුපුදුනට මාර්ගයෙක් විය. එහි ගිජුලිහිණියෙක් මහලු මාපියන් පෝෂණය කෙළේය.

1243. හේ ඔවුනට වුරුණුකෙල් සහිත පිඹුරුමස බොහෝ සෙයින් ගෙනායේ ය. පියා ද දන්නේ ඉහළ පියාඹන ශක්තිසම්පන්න, ඉතා දුර (පියාඹා) යන සුපත්ත නමැති සුත්‍රයාට මෙසේ කී ය.

1244. “දරුව, යම් කලෙක මුහුදෙන් වට වූ මහපොළොව පිරිමඩුලු වූ රියසකක් මෙන් (දියෙහි) ඉල්පෙන්නා දැනිති ද (පෙන්නේ ද) එතැනින් නවතින්න. ඉන් ඔබ්බට නොයන්න.”

1245. ශක්තිමත් වූ පියාපත් ඇති, වක් වූ ගෙල ඇති පක්ෂි රාජ කෙම පර්වත ද වනපෙත් ද බලමින් වේගයෙන් අහසට පැන නැංගේ ය. (පියාඹා ගියේ ය.)

1246. ‘යව’යි කියා පියාගෙන් යම්සේ අසන ලද ද, එසේ ම සයුරෙන් වට වූ රියසකක් සේ වට වූ පොළොව ගිජුලිහිණි කෙමේ දිවි ය.

1247. හේ පියාණන්ගේ ඔවා වශයෙන් කී තැනත් ඉක්මැ ඇතට ම ගියේ ය. වාතශීඛාව (වේගවත් වේරමඛ වාතය) ඒ ශක්තිමත් පක්ෂියා පැහැර ගත්තේ ය (ඒ වාතයට අසුවිය.)

1248. පියා කී (පිළිවෙළ) මග ඉක්මවා ගිය පක්ෂියා වේරමඛ වාතයට අසු වූ නවතින්නට නො හැකි වූයේ විනාශයට පැමිණියේ ය.

1249. අවවාද අනුව නො පිළිපත් යම් ඒ ගිජුලිහිණියෙක් වී ද, ඔහුගේ දුදරුවෝ ද භාරයාවෝ ද, සෙසු පිරිවර පිරිස ද යන හැමදෙනා ම ව්‍යසනයට පැමිණියාහ.

1250. එසේ ම මෙලොවූ යමෙක් වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නො ගනී ද, පමණ ඉක්මැ හැසිරෙන්නේ ද, කියන ලද අවවාද ඇති, එහෙත් අනුශාසනා ඉක්මැ ගිය ගිජුලිහිණියා මෙන්, නුවණැති වැඩිහිටියන්ගේ අවවාද නො පිළිගන්නාහු වැනැයෙති.

326 ජාතකපාළි-නවකනිපාතො

- 1251. පුටුසඥෙ සමජනො න බාලො කොච්චි මඤ්ඤථ,
සඛ්භස්මිං භිජ්ජමානස්මිං නාඤ්ඤං භියොභා අමඤ්ඤරුං.
- 1252. පරිමුච්ඤා පණ්ණිතාභාසා වාචා භොවරභාණිනො,
යාච්චිජ්ඣති මුඛායාමං යෙන නිතා න තං වීදු.
- 1253. අකෙකාච්ඡි මං අවධි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං උපනායානති වෙරං තෙසං න සමමිති.
- 1254. අපෙකාච්ඡි මං අවධි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං න උපනායානති¹ වෙරං තෙසුපසමමිති.
- 1255. නභි වෙරෙන වෙරානි සමමනතිධ කුදුවනා,
අවෙරෙන ච සමමනති ඵසධමෙමා සනානතො.
- 1256. පරෙ ච න විජානතති මයමෙසු යමාමසෙ,
යෙ ච තස්ථි විජානතති තතො සමමනති මෙධගා.
- 1257. අට්ඨිච්ඡිකතා පාණහරා ගවාස්ස ධනහාරිනො,
රථං විලුමපමානානං තෙසමිථි භොති සඛ්භති
කසමා කුමොක නො සියා.
- 1258. සචෙ ලභෙථ නිපකං සභායං
සඤ්චිං වරං සාධු විහාරි ධීරං,
අභිභුයා සබ්බානි පරිසසයානි
වරෙයා තෙනතතමනො සතිමා.
- 1259. නො චෙ ලභෙථ නිපකං සභායං
සඤ්චිං වරං සාධු විහාරි ධීරං,
රාජාව. රථං වීජිතං පභාය
ඵකො වරෙ මාතඛරඤ්ඤව නාගො.
- 1260. ඵකස්ස වරිතං සෙයොභා
නස්ථි බාලෙ සභායතා,
ඵකො වරෙ නච පාපානි කඤ්ඤා
අපෙපාසුකෙසා මාතඛරඤ්ඤව නාගොති.

2. කොසමබජාතකං.

1. යෙව තං කුපනායානති - මෙසං, සා.

1251. පතළ ශබ්ද ඇති එහෙයින් ම සමාන වූ බහුතර ජන තෙමේ, කිසිවෙක් තමා අනුවණ යැ යි නො දන්නේ ය. සංඝ (සාමග්‍රිය) බිඳෙන කලා (තමන් නිසා) බිඳෙති යි යන අතින් කාරණය ද බෙහෙවින් ම නො සිතූහ.

1252. සිහිය මද පණ්ඩිතාභාසය ඇත්තෝ (පණ්ඩිතමානිභු) කටට ආවක් කියන්නාහු වෙති. යම්කාක් කැමැති ද ඒකාක් මුව අයා සිට කියති. යම් විවාදයෙකින් මේ නිර්ලජ්ජී බවට පැමුණුණේ ද එය නො දන්න.

1253. මට ආත්‍රෝශ කෙළේ ය. මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරද වී ය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි (සිතමින්) යම් කෙනෙක් වෙර බදිත් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්හිඳේ.

1254. යම් කෙනෙක් මට ආත්‍රෝශ කෙළේ ය, මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි වෙර නො බදිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්හිඳේ.

1255. මෙලොව කිසිකලෙකන් වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්හිඳෙති. අවෛරයෙන් (මෙමඵ්‍රී කිරීමෙන්) වෛරයෝ සන්හිඳෙති. මෙය බුද්ධාදී උතුමන්ගේ පැරණි දහමෙකි.

1256. මේ සහමැද විවාද කරන මෝඩ වූ අපි මරුමුවට යම්හ යි නො දනිති. එහි යමෙක් අපි මරුමුවට යම්හ යි දනිත් ද එයින් විවාදයෝ සන්හිඳෙති.

1257. ඇට සිඳුනා, දිවි තොර කරන, ගවයන් අසුන් රන් රුවන් ඇ වස්තුව පැහැර ගන්නා රට කොල්ලකන රජුන්ගේ ද එකතුව වෙයි. කුමක් හෙයින් නොප සමගි නො වන්නේ ද?

1258. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති, ධෛර්ය සම්පන්න වූ කලණ මිතුරකු ලබන්නේ නම්, හැම උවදුරු මැඩා සතුටු සිතැති වූ සිහිය ඇති වූ ඔහු හා හැසිරෙන්නේ ය.

1259. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති. ධෛර්ය සම්පන්න කලාණ මිත්‍රයකු නො ලදෙන් දිනු රට හැර පියා වල් වන් (මහාජනක) රජු මෙන් ද, (රක්ෂිත වනයෙහි හුදෙකලා වූ) ඇත් රජු මෙන් ද, හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

1260. හුදෙකලා ව විසුම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ. අනුවණයන් හා මිතුරු බවෙක් නැත. වනයෙහි තනි ව හැසිරෙන (පාරිලෝයක) ඇත්රජු මෙන් (පිරිස් පරිහරණයෙහි) උත්සාහ නැති ව හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පාපක්‍රීයා නොකරන්නේ ය.

2. කොසමිබික ජාතක යි.

1261. දුමො යද හොති එඤ්ජපනො
 භුඤ්ජනති තං විහගා¹ සමපතනා,
 වීණනති ඤ්ජවාන දුමං එලව්වයෙ
 දියොදියං යනති තතො විහග්ගමා.
1262. වර වාරිකං ලොහිතතුණ්ඛ මාවරී
 කිං තං සුව සුකඛදුමමහි ක්කියසි,
 තදිඛ්ඛ මං බුහි² වසනතසනිහ
 කයො සුව සුකඛදුමං න රිඤ්ඤි.
1263. යෙ වෙ සඛීනං සධාරො භවනති
 පාණව්වයො³ සුඛදුකෙඛසු භංස,
 වීණං අඛීණනති න තං ජහනති,
 සනෙතා සතං ධම්මමනුසසරනා.
1264. යොහං සතං අඤ්ඤතරොකම් භංස
 ඤ්ජනී ව මෙ හොති සධා ව රුකෙඛ,
 තං නුසසභෙ ජීවිකජො පහාතුං
 වීණනති ඤ්ජවාන නභෙසධම්මො.
1265. සාධු සකඛිකතං හොති මෙකන්⁴ සංසති සඤ්චවො,
 සවෙ තං ධම්මං රොවෙසි පාසංසොසි විජානතං.
1266. යො තෙ සුව වරං දම්ම පතනයාන විහග්ගම,
 වරං වරසුභු වසකඛග යං කීඤ්චි මනසිච්ඡසි.
1267. වරඤ්ච මෙ භංස භවං දදෙය්‍ය
 අයං⁵ හි රුකෙඛා පුනරායුං ලභෙථ,
 යො සාධවා එලිමා සංචීරුලොහා
 මධුඤ්චිකො තිට්ඨතු සොභමානො.
1268. තං පසස් සමම එලිමං උලාරං
 සභාව තෙ හොතු උදුම්බරෙන,
 යො සාධවා එලිමා සංචීරුලොහා
 මධුඤ්චිකො තිට්ඨතු සොභමානො.

1. විහග්ගමා - මජ්ඣ. සා.
 2. තදිඛ්ඛමුහි - මජ්ඣ. සා.
 3. පාණං වජ්ජ - මජ්ඣ.
 4. මෙක - මජ්ඣ.
 5. අයංඤ්ච රුකෙඛා - මජ්ඣ.

1261. යම් කලෙක ගස පලින් යුක්ත ද, (එ කලා) පක්ෂීහු අත්තෙන් අත්තට යන්තාහු පල වූදිනි. පල අවසන් කලා ගස එල රහිත යැ යි දන, පක්ෂීහු එතැනින් වෙනත් දිසා කරා යති.

1262. ලේපැහැති තුඩක් ඇති පක්ෂිය, වාරිකා කරන්නෙහි. “ගිරවාණෙනි, ඔබ වියැලිගිය මේ ගසේ සිට කුමක් සිතවූ ද?” යි කියන්නැ. වසන්ත සමයෙහි කැලැරොදෙක පැහැයට සමාන ගිරවාණෙනි, කවර හෙයින් මේ වියැලිගිය ගස අත් නො හරිවූ ද?

1263. එම්බා භංසය, යහළුවනට යම් යහළු කෙනෙක් වෙත් ද, ඔවුහු ජීවිත විනාශයෙහි ද දුකසැප දෙකේ ද වස්තුව පිරිහිණැ යි හෝ නො පිරිහිණැ යි කියා ද සත්පුරුෂයෝ සත්පුරුෂ ධර්මය සිහි කරන්නාහු සිය මිතුරන් නො හරිති.

1264. එම්බා භංසය, ඒ මම සත්පුරුෂයන් අතර එකෙකිමි, මට මේ ගස නෑයෙක් ද යහළුවෙක් ද වේ. මෙය පිරිහිණැ යි දන තම ජීවිතය රකිනු සඳහා මෙය හරින්නට වෑයම් නො කරමි. පල රහිත යයි (සිතා) එය හැර දැමීම සත්පුරුෂ-ධර්මය නො වේ.

1265. යහළුකම ද මෙමන්ත්‍රිය ද පිරිස ඇසුරු කිරීම ද කරන ලද්දේ මැනවි. ඒ ධර්ම තුන රුස්නෙහි නම් ත්‍රුවණැත්තන්ගේ පැසැසුමට පුදුස්සෙක් වෙහි.

1266. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ අහසින් යන්නා වූ වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. යමක් සිතින් කැමැත්තෙහි ද ඒ වරය ඉල්ලන්න.

1267. එම්බා භංසය, ඉදින් තෙපි මට වරයක් දෙන්නහු නම්, මේ දිඹුල්ලක නැවත ආයුෂ ලබාවා. ගස අතුපතර ඇති මිහිරි පල සහිත වෑ මනාව වැඩුණෙක් වෑ ශෝභමාන වෑ සිටිවා.

1268. මිතුර, මහත් පල ඇති ඒ ගස බලන්න. දිඹුල්ගස හා ම ඔබගේ වාසය වේවා, දිඹුල්ගස අතුපතර සහිත ව මනාව වැඩුණේ මිහිරිපල සහිත ව හොබනේ වේවා.

1269. එච්. සකක සුචි හොඹි සහ සබෙඛි කුනිභි,
යච්චමජ්ජ සුචිතො දිඛාන ඵලිතං දුමං.

1270. සුවසස ව වරං දඤා කඤාන සඵලං දුමං,
පසකාමි සහහරියාය දෙවානං නඤානං වනංතභි.

3. මහාසුකජාතකං.

1271. සනභි රුකඛා හරිතපතතා දුමා නොකඵලා බහු,
කඤානා ඤු සුජෙඛ කොළාපෙ සුකසස නිරතො මනො.

1272. ඵලසස උපහුඤ්චිකො නොකඵසසගඤෙ බහු,
අඵලමිචි වීදිඤාන සාව මෙඤ්ඤ යච්චපුරෙ.

1273. සුකඛඤ්ච රුකඛං කොළාපං ඔපකතමඵලං දුමං,
මහාය සකුඤා යනභි කිං දෙසං පසසපෙ දිජ්ඣ

1274. යෙ ඵලඤා සමභජනභි අඵලොඤ්ච ජහනභි නං,
අතතධම්පඤ්ඤ දුලෙමධා තෙ හොනභි පකඛපාතිනො.

1275. සාධු සකභි කතං හොති මෙඤ්ඤ සංසති සඤ්චො,
සචෙ නං ධමමං රොචෙසි පාසංසොසි විජානතං.

1276. යොතෙ සුව වරං දමිචි පතතයාන වීභබගම,
වරං වරසසු වකකබග යංකිඤ්ච මනසිචජසි.

1277. අපි නාම නං පුත පසෙසඤ්ච සපතං සඵලං දුමං,
දළිඤ්ච නිධිං ලඤා නඤ්ඤායාහං පුතඤ්චනං.

1278. තතො අමතමාදය අභිසිඤ්ච මභිරුහං,
තසස සාධා වීරුභිංසුඤ්ච සිතච්චායා මනොරමා.

1. දිජා - මජ්ඣං.
2. අතතඤ්ච - මජ්ඣං.
3. පසෙසඤ්ච - අ. පසෙසඤ්ච - මජ්ඣං.
4. වීරුභිංසු - මජ්ඣං.

1269. ඔහුදේවෙන්ද්‍රය, අද මම එල සහිත ගස දක යමසේ සුවපත් වූයෙමි ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නැයන් සමග සුවපත් වෙත්වා.

1270. දිඹුල්ගස එල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ඔහුයා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නන්දනෝද්‍යානයට ගියේ ය.

3. මහාසුක ජාතක යි.

1271. නීල්කොළ සහිත රුක්භූ ඇත. ගෙඩි සහිත බොහෝ රුක්භූ වෙත්. පවත් හමන කලා හඬන සිදුරු සහිත වියැළි රුකෙහි ගිරවාගේ සිත කවර හෙයින් ඇලුණේ ද?

1272. අවුරුදු බොහෝ ගණනක් (මේ ගසේ) ගෙඩි බුදිවු. ගසේ පල නැති බව දැනූ ද පෙර යමසේ මිතුරු බවක් වී ද, පල නැති කල්හී ද (මිත්‍රකම) එසේ ම වේ.

1273. වියැළි ගියා වූ ද පවතින් හඬන්නා වූ ද හැලුණ කොළ ඇති රුක හැරපියා පක්ෂීභූ යෙහි. මෙහි ගිරවාණෙනි, කවර වරදක් දක්නහු ද?

1274. යම් කෙනෙක් පල අපේක්ෂාවෙන් සෙවුනාහු ද, පල නැති කලා (එල නැතැ යි) එය හැර දමන් ද, ඒ ආත්මාර්ථකාමී කුචණ ඇති අසක්පුරුෂ බුද්ධිමතා මිත්‍රපක්ෂය නසයි.

1275. යහළු බව කරන ලද්දේ මැනැව්. මෙමක්‍රිය ද පිරිස්හි සමාගමය ද කරන ලද්දේ මැනැව්, ඒ ක්‍රීඩාධර්මය රුස්තෙහි නම් පණ්ඩිතයන් ගේ පැහැසුමට සුදුස්සෙහි.

1276. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ ද අහසින් යන්නා වූ ද වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ද ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. සිතින් කැමැති වන යමක් ඇතොත් එය ඉල්ලන්න.

1277. කොළ සහිත පල සහිත ඒ ගස දක්නෝ නම් ඉතා මැනැවි. නිධානයක් ලද දිළින්දකු මෙන් එය නැවැත නැවැත අභිනන්දනය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක.

1278. ඒ නදියෙන් දිය ගෙන දිඹුල්ගසට වක්කෙළේ ය. ඒ ගසේ සිහිල් සෙවණ දෙන සිත්කලු අතුපතර වැඩී ගියේ ය.

- 1279. එවං සකක සුඛි භොභි සහ සබ්බෙභි ඤාතිභි,
යථාභමජ්ජ සුඛිතො දිසවාන සඵලං දුමං.
- 1280. සුවසස ව වරං දකා කකාන සඵලං දුමං,
පසසාමි සහ භරියාය දෙවානං නන්දනං වන'න්ති.

4. චූලසුකජාතකං.

- 1281. සුතං මෙතං මහාබ්‍රහ්ම කාමෙ භුඤ්ජති භාරිතො¹,
කච්චෙවතං වචනං තුව්ඡං කච්චි සුදෙධා ඉරියාසි.
- 1282. එවමෙතං මහාරාජ යථා තෙ වචනං සුතං,
කුම්මභෙහ්² පටිපනෙතාසමි මොහනෙයොසු මුච්ඡිතො.
- 1283. ආද්ද්³ පඤ්ඤා කිම්ඤ්චියා නිපුණා සාධු විනානි⁴,
යාය උපතතිතං රාගං කිං මනො න විනොදයෙ.
- 1284. වකතාරො මෙ මහාරාජ ලොකෙ අතිබලා භුසා,
රාගො දෙයො මදෙ මොහො යස පඤ්ඤා න භාධති.
- 1285. අරහං⁵ සීලසම්පනෙතා සුදෙධා වරති භාරිතො,
මෙධාවි පණ්ඨිතො වෙච ඉති නො සම්මතො භවං.
- 1286. මෙධාවිනම්පි භිංසතන් ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං,
විතසසා පාපකා රාජ සුභා රාගුපසංභිතා.
- 1287. උපපන්නායං සරිරජො
රාගො විණ්ණවිදුසනො තවං,
තං පජ්භ⁶ හද්දමඤ්චි⁷ තෙ
බහුනාසි⁸ මෙධාවිසම්මතො.
- 1288. තෙ අතිකරණෙ කාමෙ බහුදුකෙඛි මහාවිසෙ,
තෙසං මූලං ගච්චෙසිසසං ඡෙච්ඡං රාගං සබ්ඤ්ඤානං.
- 1289. ඉදං වකාන භාරිතො ඉසි සච්චපරකකමො,
කාමරාගං විරාජෙකා බ්‍රහ්මලොකුපගො අහුති.

5. භාරිතජාතකං.

- 1. භරිතො - මජ්ඣ.
- 2. කුම්මභො - මජ්ඣ.
- 3. සාධු - මජ්ඣ.
- 4. විනානි - මජ්ඣ. සා.
- 5. අරහං - මජ්ඣ.
- 6. පජ්භ - මජ්ඣ.
- 7. හද්දමඤ්චි - සා.
- 8. බහුනාසි - සා. බහුනාසි - මජ්ඣ.

1279. ඔහු දේවේන්ද්‍රය, මම පල ඇති ගස දක යම්සේ සුවපත් වීම් ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නැයන් සමග සුවපත් වෙත් වා !

1280. දිඹුල්ගස පල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ගක්‍රයා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නන්දනොදානයට ගියේ ය.

4. මුල්ලසුක ජාතක යි.

1281. මහ බමුණ, භාරිත තවුසා කාමසම්පත් අනුභව කරතැ යි මා විසින් මෙය අසන ලදී. කීමෙක් ද? මේ වචනය බොරු ද? කීමෙක් ද, පවිත්‍ර වෑ වෙසෙහි ද?

1282. මහරජ, ඔබ යම්සේ අසන ලද ද, එය එසේ ම ය. සත්කියන් මුළා කරන පංචකාමගුණයෙහි මුළා වූයෙම් වැරැදි මහ පිළිපන්නෙම් වෙමි.

1283. කෙබඳු සිතක් වුව ද, උපන් රාගය (ඒ සිතූ වූ) යම් ප්‍රඥාවෙකින් දුරු නො කරන්නේ වී නම්, සියුම් වූ, සර්වාර්ථයන් මැනැවින් සිතන, ඒ ප්‍රඥාව කුමට ද?

1284. මහරජ, යමෙක ප්‍රඥව නො බැස ගනී ද එසේ වූ රාග වෙස මද මෝහ යන මේ සතර ලොවෑ අත්‍යර්ථයන් ම ඉතා ම ප්‍රබලහ.

1285. පුජාර්භ වූ ශීලසම්පන්න වූ, භාරිත තවුසාණෝ පිරිසිදු වෑ හැසිරෙති. නුවණැතියෝ යෑ යි පණ්ඩිතයෙකු යි අප විසින් බුහුමන් කරන ලදී.

1286. මහරජ, ඉහ නිමිති ගැනීමෙන් පැවැති, රාග නිශ්ශ්‍රිත වූ, ලාමක කාමචිතර්කයෝ දහම්ගුණයෙහි ඇලුණු නුවණැති වූ ද තවුසාට පවා හිංසා කෙරෙති.

1287. ඔබට යහපතෙක් වේ වා. ඔබ බොහෝ දෙනා අතුරෙහි නුවණ ඇත්තෙකු යි ප්‍රසිද්ධ වූවෝ ය. ඔබේ සිරුරේ හටගත් ගුණවර්ණ රූපවර්ණ දෙක අපවිත්‍ර කරන මේ රාගය උපත. එය දුරු කරන්න.

1288. නුවණැය අඳුරු කරන, බොහෝ දුකට හේතුවන මහා විෂයක් වැනි ඒ කාමයන් දුරු කරන්නට ඔවුන්ගේ මුල සොයන්නෙමි. බැඳුම් සහිත රාගය සිදින්නෙමි.

1289. සත්‍යය හා පරාක්‍රමය ඇති භාරිත නමැති තවුසා මෙය කියා කාමරාගය දුරු කොට බිඹලොව ගියේ ය.

5. භාරිත ජාතක යි.

1290. බහුසුතං වික්කකථී¹ ගබ්භො වහනී පාවලං²,
 වුඤ්ඤාමානකං³ හද්දනොතථකං මෙ දෙහී⁴ භාථකං.
1291. යෙන සිඤ්ඤානී දුක්ඛිතං යෙන සිඤ්ඤානී ආතුරං,
 තස්ස මජ්ඣෙකි මට්ඨිසාමි ජාතං සරණංතො භයං,
1292. යත්ථ ඛිජානී රුහණති සත්තා යත්ථ පතිට්ඨිතා,
 සා මෙ සිසං නිපිලෙතී ජාතං සරණංතො භයං.
1293. යෙන භක්ඛානී පච්චනති සීතං යෙන විභංගාදිනී,
 යො මං ධිහනී⁵ ගතතානී ජාතං සරණංතො භයං.
1294. යෙන භුගෙතන යාපෙතති පුට්ඨි බ්‍රාහ්මණඛනිකියා,
 යො මං භුගෙතො වියාපාදී⁶ ජාතං සරණංතො භයං.
1295. ග්‍රීමකානං පච්ඡිමෙ මායෙ වාතමිච්ඡනති පණ්ඩිතා,
 යො මෙ භඤ්ජනී ගතතානී ජාතං සරණංතො භයං.
1296. යං නිසසුතා ජහති රුහං විභබ්බමා සොයං⁷ අග්ගිං පමුඤ්ඤිතී,
 දිසා හජ්ජථ වඤ්ඤාබ්බො ජාතං සරණංතො භයං.
1297. යමානධිං⁸ යොමනස්සං මාලිනීං වඤ්ඤාසංදං,
 යා මං සරා නිභරතී⁹ ජාතං සරණංතො භයං.
1298. යෙන ජාතෙන නන්දිස්සං යස්ස ච හවමිච්ඡිසං,
 යො මං සරා නිච්ඡුහතී ජාතං සරණංතො භයං.
1299. සුඤ්ඤානු මෙ ජාතපදං¹⁰ නෙගමා ච සමාගතා,
 යතොදකං¹¹ තද්දික්ඛං යතො ඛෙමං තතො භයං.
1300. රාජා විලුම්භනෙ රට්ඨං බ්‍රාහ්මණො ච පුරොගීතො,
 අත්තගුත්තා විහරථ ජාතං සරණංතො භයනතී.

6. පදමාණවකජාතකං.

1. වික්කකථී - මජ්ඣ. සා.
 2. පාවලී - මජ්ඣ. සා.
 3. වුඤ්ඤාමානකං - මජ්ඣ.
 4. දෙහී - මජ්ඣ.
 5. ධිහනී - මජ්ඣ.
 6. වියාපාදී - මජ්ඣ.
 7. සොයං - මජ්ඣ.
 8. යමානධි - මජ්ඣ.
 9. නිච්ඡුහතී - මජ්ඣ.
 10. ජතපාද - මජ්ඣ.
 11. යතොදකං - මජ්ඣ. යද්දකං 8.

1290. නදී තොමෝ බහුශ්‍රැත වූ ද විසිතුරු කලා ඇත්තා වූ ද පාටල නමැති ගදබා ගෙන යයි. නදී දියෙන් ගෙන යනු ලබන තැනැත්තව, තට සෙත් වේවා මට එක් ගාථාවක් කියන්න.

1291. දුකට පත් තැනැත්තහු යම් ජලයෙකින් තෙමෙද්ද, ආතුරයා යම් ජලයෙකින් තෙමේ ද, ඒ දිය මැද මියයන්නෙමි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1292. යම් තැනෙක බිඳුවට වැඩේ ද, සත්තියෝ යම් තැනෙක පිහිටියෝ ද, ඒ පොළොව මගේ හිස පෙළයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1293. යමක් නිසා බත පිසද්ද, යමක් නිසා සිත නසී ද, ඒ ගින්න මාගේ සිරුර දවයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1294. අනුභව කළ යම් ආහාරයෙකින් බොහෝ බ්‍රාහ්මණ-යෝත් ඝෂත්‍රියයෝත් යැපෙත් ද, අනුභව කරනලද ඒ ආහාරය මා විනාශ කරයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1295. ග්‍රීෂ්ම සෘතුවේ අවසාන මාසයෙහි පඬිවරු වාතය කැමැති වෙති. ඒ වාතය මගේ සිරුර බිඳී. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1296. පක්ෂීහු යම් ගසක් ඇසුරු කළෝ ද, ඒ ගස ගිනි පිට කෙරෙයි. කුරුල්ලනි, (අන්) දියාවක් ඇසුරු කරවු. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1297. මල්දම් පැළැඳී සඳුන් ගැල් වූ යමක සොම්නසින් ගෙනාවෙමි ද ඕ තොමෝ මා නිවෙසින් තෙරපන්නී ය. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1298. උපන් යමකු නිසා ප්‍රිත වීම ද, යමකුගේ දියුණුව බලාපොරොත්තු වූයෙමි ද, හේ මා ගෙයින් තෙරපයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1299. රැස් වූ ජනපද වැසියෝ ද නියම්ගම් වැසියෝ ද මගේ කීම අසත්වා. යම් ජලයෙක් වී ද එය ගිනි ඇවිල ගත්තේ ය. යම් රජකුගෙන් ආරක්‍ෂාව වී ද ඔහුගෙන් බිය උපනි.

1300. රජතුමා ද පුරෝහිත බමුණා ද රට කොල්ල කනි. පිහිට ඇති තැනින් බිය උපනි. තෙපි තොපගේ ම ආරක්‍ෂාව ඇත්තෝ ව වාසය කරවු.

6. පදමානවක ජාතක යි.

- 1301. අසස ඉන්ද්‍ර සමො රාජ අවචනාං අජරාමරො,
සථෙ තං යඤ්ඤං යාජෙය්‍ය¹ ඉසිං ලොමසකසසපං.
- 1302. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
න ඉචේජ සහ නින්ද්‍රය එවං සඤ්ඤා විජානති.
- 1303. ධිරන්ත්‍රී තං යසලාභං ධනලාභං ච බ්‍රාහ්මණ,
යා වුත්ති විනිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා.
- 1304. අපි වෙ පක්කමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
සා එව ජීවිකා සෙයෙය්‍යා යා වාධම්මනා එසනා.
- 1305. අපි වෙ පක්කමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ අපි රජෙජන තං වරං.
- 1306. බලං² චජෙද්‍ර බලං සුරියො බලං සමණබ්‍රාහ්මණා,
බලං වෙලා සමුද්දසස බලාතිබලච්ඡීයො.
- 1307. යථා උග්ගතපං සන්තං ඉසිං ලොමසකසසපං,
පිතු අඤ්ඤා චන්ද්‍රවතී වාජපෙය්‍යං අයාජයි³.
- 1308. තං ලොභා පකතං කම්මං කට්ඨකං කාමභෙතුකං,
තසස මූලං ගථෙවසිසසං ජෙච්ඡං රාගං සබ්ඤ්ඤාං.
- 1309. ධිරන්ත්‍රී කාමෙ සුබ්බපි ලොකෙ
තපොව සෙයෙය්‍යා කාමභ්‍රුණෙහි රාජ,
තපො කර්ඤ්ඤාමි පභාය කාමෙ
තථෙව රඨං චන්ද්‍රවතී ච භොතුති.

7. ලොමසකසසපජාතකං.

1310. කාසායවතො සකුණෙ වදම්
දුචෙ දුචෙ නන්දිමනෝ වරනෙත,
තං අණ්ඩපං අණ්ඩපා මානුසෙසු
ජාතිං පසංසනති තදිබ්බ මූථං.

1. යජෙය්‍ය - මජ්ඣ.
2. බලා - මජ්ඣ.
3. අයාජයි - මජ්ඣ.
4. නන්දිමනෙ - මජ්ඣ., සන.
5. අණ්ඩප - මජ්ඣ., සන.

1301. ලෝමය කසසප තවුසා ලවා පශුසාතක යාගය කර-
වන්නේ නම් ඒකාන්තයෙන් අපරාමර වන්නෙහි ය. ශක්‍රයා හා
සමාන රජෙක් වන්නෙහි ය.

1302. සය්භය, සයුර සීමා කොට ඇති, සයුරෙන් වට වූ
මහපොළොවක් පශුසාතක කර්මය නිසා ලැබෙන නින්දවක්
කැමැති නො වෙමි. මෙසේ මෙය දනු මැනැවි.

1303. බමුණ, අධර්මයෙන් ලබන යම් කීර්තියෙක් හෝ
ධනයෙක් හෝ වේ ද. අපායොත්පත්තියට හේතුවන යම් දිවි
පැවැත්මක් හෝ වේ ද අධර්ම වර්යාවෙක් හෝ වේ ද එයට
නින්ද වේවා.

1304. අධාර්මික යම් සෙවීමක් වේ ද, එයට වඩා අනාගාරික
වෑ පාත්‍රයක් ගෙන භික්ෂාටනයෙන් දිවි පැවැත්වීම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.

1305. ගෙයක් නැතියේ නමුදු අන්‍යයන්හට භිංසා නො
කොට පාත්‍රයක් ගෙන පිඩුසිභා හැසිරෙන්නේ නම්, රාජ්‍යයට වඩා
එය උතුම් වේ.

1306. අඳුර නසන හෙයින් වන්ද්‍රයා බලයෙකි. සුර්යයා ද
එබඳු බලයෙකි. හොඳ නරක ඉවැසීමට සමත් හෙයින් මහණ
බමුණෝ ද බල නම් වෙති. මුහුදු වෙරළ ඉක්මැ නොයන
හෙයින් වෙරළ ද බල නම් වේ. ස්ත්‍රීහු මෙසියල්ලට වඩා බල
වෙති.

1307. යම්සේ උග්‍ර තපස් සහිත වූ ලෝමය කසසප නමැති
සෘෂිවරයා ලවා වන්ද්‍රවතී බිසෝ සිය පියාණනට යහපත පිණිස
වාජපෙය්‍යා නම් යාගය කැර වී ද, එසේ හෙයින් මෙකී සියලු
බලයනට වඩා ස්ත්‍රී බලයෙකි.

1308. මා විසින් මේ වන්ද්‍රවතිය කෙරේ ලෝභ උපදවා ඒ
ලෝභයෙන් කළ කාමහේතුක වූ ඒ පාපක්‍රියාව කටුක විපාක
ඇත්තේ ය. ඒ පාපක්‍රියාවෙහි මූල හේතුව සොයන්නෙමි. බැඳුම්
සහිත රාගය සිදු දමන්නෙමි.

1309. රජතුමනි, ලෝකයෙහි ඉතා බොහෝ වූ ද කාමයනට
නින්ද වේවා, මේ කාමසම්පත්තීනට වඩා තපස ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.
එහෙයින් කාමයන් හැර දමා තපස්වර්යාව කරන්නෙමි. රට ද
වන්ද්‍රවතී කුමරිය ද ඔබට ම වේවා.

7. ලෝමයකස්සප ජාතක යි.

1310. කසටවත් පෙරෙවියන් බඳු රන්වන් පැහැ ඇති ව
සුගළ සුගළ වෑ සතුටු සිතැති ව හැසිරෙන පක්ෂීන් වූ තොපට
කියමි. (විවාරම්) එමබා කුරුල්ලෙහි, මිනිසුන් අතරේ කවර
නමෙකින් තොපගේ ජාතිය පසසත් ද යි කියවු.

1311. අමෙ මනුසෙසසු මනුසෙසභිංස
අනුබ්බකෙ වකකවාකෙ වදහති,
කල්‍යාණභාවමෙ දීපෙසු සම්මතා
අභීතරූපා විචරාම අණණවෙ.
1312. කිං අණණවෙ කානි ඵලානි භුඤ්ජ
මංසං කුතො බාදට්ඨ වකකවාකා,
කිං භොජනං භුඤ්ජට්ඨ වො අනොමා
බලඤ්ඤි වණණණ ව අනපරුපො.
1313. න අණණවෙ සනති ඵලානි ධම්ම
මංසං කුතො බාදිකුං වකකවාකෙ,
සෙවාලභසකම්මිත අවාකා¹ භොජනා
න සාසහෙකු පකරොම පාපං.*
1314. න මෙ ඉදං රුවච්චි වකකවාකෙ
අසම්භවෙ භොජනසනතීකාසො,
අහොසි මෙ පුබ්බික තතො මෙ අඤ්ඤාපා
ඉච්චෙව මෙ විමති ඵසු ජාතා.
1315. අහමපි මංසානි ඵලානි භුඤ්ජ
අනානානි ව ලොණියතෙලියානි,
රසං මනුසෙසසු ලභාමි භොතකුං
සුරොව සධ්‍යාම මුබ්බිකි ජෙඤ්ඤා².
න ව මෙ තාදිසො වණණණ
වකකවාක යථා තච.
1316. අසුඤ්ඤිකෙකාසි බණ්ණානුපානී
කීට්ඨන තෙ ලබ්භති අනාපානං,
න තුසසි රුකඛඵලෙහි ධම්ම
මංසානි වා යානි සුසානමජෙකි.
1317. යො සාහසෙන අධිගම්මි භොගෙ
පට්ඨඤ්ජති ධම්ම බණ්ණානුපානී,
තතො උපකෙකාසති නං සභාවො
උපකඤ්ඤෙවිධා වණණණලං ජනාති.
1318. අපාමපි වෙ නිබ්බුතිං භුඤ්ජති යදි
අසාහසෙන අපරුපසානී
බලඤ්ඤි වණණණ ව තදසස භොති
න හි සට්ඨො ආභාරමයෙන වණණණති.

8. වකකවාකජාතකං.

*. නසාස හෙකුපි කරොම පාපං - සා. මජ්ඣ. මරග්ගී මහලපොඤ්ඤාසු දීසති.
1. අපාක - මජ්ඣ.
2. සුරොව සධ්‍යාම මුබ්බිකි ජෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1311. මනුෂ්‍ය භීෂකය, ඔවුනොවුන් කෙරේ ප්‍රිය සිතැති ව වසන අප වක්‍රවාක්‍යන් යැ යි මිනිස්සු කියති. කුරුල්ලන් අතුරෙහි කලණමිතුරුදම් ඇත්තෝ යැ යි සම්මතයෝ වෙමු. බිය රහිත වැ විලෙහි හැසිරෙමු.

1312. සක්වාචෙනි, තොපගේ බලය ද පැහැය ද අලාමක ය. කීමෙක් ද?, මේ විලෙහි කවර ඵල වර්ග බුදින්නෝ ද? කවරකුගේ මස් කන්නහු ද? කෙබඳු අහරක් බුදිවූ ද?

1313. කවුඩාණෙනි, විලෙහි ඵලවර්ග නැත. සක්වාචනට කන්නට මස් කොතැනින් ලැබේ ද? අපි පොතු රහිත සෙවෙල් බුදින්නමෝ වෙමු. ආහාරය සඳහා පව් නො කරමු.

1314. සක්වාචනි, තෙපගේ ආහාරය මට නො රිසියෙයි. එහෙයින් මේ වක්‍රවාක වර්ගයාගේ ආහාරයට සමාන ආහාර (සෙසු පක්ෂිනට) නැත්තේ යැ යි මට 'පෙර මෙසේ විය. එයට පසු අන් අයුරෙකින් වී ය' කියා තොපගේ ශරීර වර්ණය පිළිබඳ සැකයෙක් හටගති.

1315. මමත් මස් ද ගෙඩි ද ලුණු හා තෙල් සහිත ආහාර ද බුදිමි. සංග්‍රාම භූමියෙහි ඉරයකු පරිදි මිනිසුන් සතු ආහාර පැහැර ගෙන කමි. සක්වාචනි, එසේ වුව ද තොපගේ පැහැයට සමාන පැහැයෙක් මට නැත.

1316. කාකය, ඔබ අපවිත්‍ර දෙය බුදින්නෙහි ය. ප්‍රමාද වූ මොහොතෙහි (සිටි තැනින්) වැටෙන සුලුයෙහි. කන බොන දය තට දුකසේ ලැබේ. රුක්හි ඵලයෙන් ද සොහොන්මැද යම් මසෙක් වේ නම් එයින් ද තෘප්ත නො වන්නෙහි ය.

1317. මොහොතින් (හුන් තැනින්) වැටෙන ස්වභාවය ඇති කාකය, යමෙක් බලහත්කාරයෙන් ලැබ ගත් ආහාර බුදි ද ඔහුට ස්වභාවධර්මය නින්දා කෙරේ. එසේ නින්දා කරන ලද (ඔහුගේ) වර්ණය ද බලය ද හරි.

1318. ඉදින් සැහැසිකම් නො කිරීමෙන් ද අනුන් නොතසනුයේ දැහැමින් ලද මද වූ හෝ ආහාර වළඳා (වෙසේ) නම්, ඔහුගේ ශරීර ශක්තිය ද පැහැය ද හටගන්නේ ය. වර්ණය මුළුමනින් ම ආහාරය නිසා හටගන්නේ නො වේ.

8. වක්‍රවාක ජාතක යි.

340 ජාත්‍යන්තර-නවකතීයානෝ

- 1319. සුනිතිකම් අරඳුණු පනතක්¹ සයනාසනෝ,
යෙ ව ගාමෙ තිතිකම්නති නෙ උලාරතරා තයා.
- 1320. අරඳුණු ගාමමාගමම කි. සිලං කි. වතං අහං,
පුරිසං තාත සෙවෙයාං තමෙම අකමාහි පුච්ඡතො.
- 1321. යො තෙ² විසාසනෙ³ තාත විසාසනෙ⁴ මමෙයා තෙ,
සුසපුසි ව තිතිකම් ව තං හජෙහි ඉතො ගතො.
- 1322. යසස කායෙන වාචාය මනසා නාථී දුක්ඛතං,
උරසිව පතිට්ඨාය තං හජෙහි ඉතො ගතො.
- 1323. යො ච ධමමන වරති වරනොතාපි න මඤ්ඤති,
විසුද්ධිකාරි. සපඤ්ඤං තං හජෙහි ඉතො ගතො.
- 1324. හළිඤ්ඤාගං⁵ කපිචිතං පුරිසං රාගචිරාහිතං,
තාදිසං තාත මා සෙචී නිමමනුසසම්භි වෙ සියා.
- 1325. ආසි⁶චිසංච කුපිතං⁷ මිලහලිතං මහාපථං,
ආරකා පරිචජෙජහි යානිච චිසමං පථං.
- 1326. අනාසරා තාත වඩ්ඪිතා⁸ බාලං අච්චුපසෙචනො,
මාසු බාලෙන සමනඤ්ඤී⁹ අමිතෙතනෙච සබ්බද.
- 1327. තං තාහං තාත යාවාමී කරසුඤ්ඤ වචනං මම,
මාසු බාලෙන සමනඤ්ඤී දුසෙබ්බා බාලෙහි සමනමොති.

9. හළිඤ්ඤාගජාතකං.

- 1. පනතක්ඛි - මජ්ඣ., සා.
- 2. තං - සා.
- 3. විසාසගෙ - මජ්ඣ.
- 4. හළිඤ්ඤා - සා.
- 5. ආසි - මජ්ඣ.
- 6. කුපිතං - මජ්ඣ.
- 7. සංචිතං - මජ්ඣ., සා.

1319. වනයේ ඉතා දුර පිහිටි සෙනාසනයේ ශීතාදිය ඉවැසිය හැකි ය. යම් කෙනෙක් ගමෙහි දී ශීතාදිය ඉවසන් ද ඔවුහු ඒ ඉවැසීමෙන් වනවාසිතාව වඩා උදර වෙති.

1320. පියාණෙනි, මම වනයෙන් ගමට අවුත් කෙබඳු වූ ශීලයක් කෙබඳු වනක් කෙබඳු පුරුෂයකු ඇසුරු කරමි ද? විචාරන ලද ඔබ එය මට කියන්න.

1321. පුත්‍රය, යමෙක් තා හා විශ්වාස කෙරේ ද, තා හා කළ විශ්වාසය බොහෝ කල් රකී ද, යමෙක් තාගේ කීම අසන්නට පිසියේ ද, යමෙක් තාගේ කීම ඉවසන්නේ ද, තෝ මේ වනයෙන් ගමට ගියෙහි ඔහු ඇසුරු කරව.

1322. මෙයින් නික්මා ගිය තෝ, යමකුගේ කයින් හා වචනයෙන් හා සිත්ත දුෂ්කෘතයෙක් (නොමනා ක්‍රියාවෙක්) නො වේ ද, (මව) ලෙහි හොවා ගත් පුතකු සේ ඔහු සිතින් පිහිටුවා ගෙන (ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසය පිහිටුවා) ඇසුරු කරව.

1323. යමෙක් සුවර්තයෙන් යුතු වැ හැසිරේ ද, එසේ හැසිරෙනුයේක් (මේ සුසිරි පුරමි යි) මානී නො වේ ද, දසපින්කම් කරන ක්‍රවණැති ඔහු, මෙයින් ගමට ගියෙහි, ඇසුරු කරව.

1324. දරුව, දඹදිව මිනිසුන්ගෙන් හිස්ව ගිය ද යථීර පැවැතුම් නැති, කහ පැහැයෙන් පැහැ ගැන්වූවා වැනි, වදුරකුගේ සිත වැනි සිතැති, මොහොතින් ඇලීමක් මොහොතින් නො ඇලීමත් ඇති (වපල) පුරුෂයා ඇසුරු නො කරව.

1325. කිපුණු සපකු සේ, අඟුළු වැනි මාවතක් සේ, යානයෙකින් යන්තහු විසම මහක් සේ එවැනි මුඛයා දුරින් ම දුරු කරව.

1326. දරුව, මෝඛයා හා වැඩි ඇසුර කරන්නහුගේ අනර්ථ වැඩේ. හැම කල්හි ම සතුරකු සමඟ මෙන් ම මුඛයා සමඟ ද ඇසුරට නො යන්න.

1327. දරුව, මම තාගෙන් ඉල්ලමි. මාගේ වචනය කරව. මුඛයා හා ඇසුරට නො යව. කවර හෙයින් ද? මුඛ ආශ්‍රය දුක් ගෙන දෙන්නේ ය එහෙයිනි.

9. හළිද්දිරාග ජාතක යි.

1328. කුණො නු ආගච්ඡට්ඨො හො තයො ජනා
 ස්වාගතං එතථ¹ නිසීද්ඨාසනො,
 කච්චිතථ හොතොනා කුසලං අනාමයං
 වීරසසමබ්භාගමනං හි වො ඉධ
1329. අහමෙව එකො ඉධ මජ්ඣපකො
 න වාපි මෙ සුතියො කොච්චි ච්ඡන්ති,
 කීමෙව සන්ධාය තෙ භාසිතං ඉසෙ
 කුණො නු ආගච්ඡට්ඨො හො තයො ජනා.
1330. කුච්ඡො එකො හරියා ව තෙ පියා
 සමුග්ගපකඛිතනනිකිණ්ණමනාරො,
 සා රකඛිතා කුච්ඡිගතාව තෙ සද්ද
 වාසුසස පුතොන සහා තභිං රතා.
1331. සංචිග්ගරූපො ඉසිනා වියාකමො²
 සො දනවො තත්ථ සමුග්ගමුඤ්චි,
 අද්දකඛි හරියං සුචි මාලධාරිනිං³
 වාසුසස⁴ පුතොන සහා තභිං රතං.
1332. සුද්ධධරුපුග්ගතපානුවතනිනා.
 භීනා නරා යෙ පමදවසංගතා
 යථා හවෙ පාණරිචෙත්ථ රකඛිතා
 දුට්ඨා මධි අඤ්ඤමභිපමොදති.
1333. දිවා ව රතො ව මයා උපට්ඨිතා
 තපසස්සිතා ජොතිරිවා වනො වසං,
 සා ධම්මමොක්කමම අධම්මමාවරි
 අකිරියරූපො⁵ පමදභි⁶ සඤ්චො.
1334. සරිරමජ්ඣමිකි ධීතාති මඤ්ඤාභං⁷
 මඤ්ඤං අයනති අසනිං අසඤ්ඤාතං,
 සා ධම්මමොක්කමම අධම්මමාවරි
 අකිරියරූපො පමදභි සඤ්චො.
1335. සුරකඛිතං මෙති කථනානු විසසසෙ
 අනොකච්චිතාසු නභොත්ථ රකඛිණා,
 එතා හි පාතාලපපාතසභානිභා
 එතථපමතො වාසනං නිගච්ඡති.

1. ස්වාගතං එථ - මජ්ඣ., සා.
 2. පබ්බාසකො - සා., ව්‍යාකතො - මජ්ඣ.,
 3. භාරිනී, මජ්ඣ. භාරිනී. - සා.,
 4. හරිසස - මජ්ඣ.,
 5. අභිග්ග රූපො - මජ්ඣ. සා.,
 6. පමුදභි - මජ්ඣ., සා.,
 7. මඤ්ඤාභං - මජ්ඣ.,

1328. පින්වත්නී, තෙපි කිදෙන කොහි සිට එන්නහු ද? ආයේ මැනුවැ. මේ ආසනයෙහි ඉදගනිවු. පින්වත්නී, කීම, දුකක් නැත්තෝ ද? නිරොගී ද? කලකට පසු ඔබගේ පැමිණීම විය.

1329. තවුසාණෙනී, මම හුදෙකලා වැ මෙහි පැමිණියෙමි. මට කිසි දු දෙවැන්නෙක් නැත. පින්වත, තෙපි කිදෙන කොහි සිට ආවහු දැ යි තොප විසින් කවර හෙයින් කියන ලද ද?

1330. කරඬුවෙක තැඹු තොපගේ ප්‍රිය බිරිය බඩ තුළා ය. තා විසින් රැකී තාගේ කුසට පත් ඇය වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයකු හා කුස තුළා ම කෙලෙස් රතියෙන් ඇලී සිටින්නී ය.

1331. තවුසා විසින් මෙසේ කියන ලදු වැ කලකිරුණු දනව අසුරයා කරඬුව වමාලේ ය. එ විට වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයා ද එහි ඔහුට ඇලී හොත් සුවද මල්දරා සිටි බිරිය ද දිවි ය.

1332. තවුසාණන් වහන්ස, උග්‍ර ලෙස තාපස ධර්මය රක්තා වූ තොප විසින් කාරණය මැනුවින් දක්නාලද ස්වභාවය ඇත්තේ ය. යම්සේ ඒකාන්තයෙන් මෙහි ලා මාගේ පණ ලෙස රැකී බිරිය මා කෙරේ ද්‍රෝහිණී වූවා අත් පුරුෂයකු වඩා රිසියෙයි. එහෙයින් යම් පුරුෂ කෙනෙක් මාගම් වසයට ගියෝ ද ඔවුහු භීතයෝ වෙති.

1333. වනයෙහි වෙසෙන තවුසකු විසින් ගින්නක් මෙන්, රෑ දවල්හි උවටන් කරන ලද්දී ද ඔ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නොකළ යුතු ස්වභාවය ඇත්තෙක.

1334. මාගේ කුස තුළා සිටියා යි ද මෝ මාගේ යැයි ද අසත්පුරුෂ වූ, සංයම නැති මැය (ගැන) සිතීම්. එහෙත් ඔ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නො කටයුතු ය.

1335. මෝ මා විසින් මැනුවින් රක්තා ලදු යි නුවණැත්තෝ කෙසේ නම් ස්ත්‍රීය හදහන්තෝ ද? නානාවිධ සිතුවිලි ඇති ස්ත්‍රීන් විෂයයෙහි රැකීමෙක් නැත. එය එසේ ම ය. ස්ත්‍රීහු ලොකාස්වාද-රතියෙන් තෘප්තිමත් නොවන හෙයින් මහමුහුදේ ප්‍රපාතයකට සමානයහ. මෙසේ වූ ස්ත්‍රීන් කෙරේ ප්‍රමත්ත වූ පුරුෂයා විනාශයට යෙයි.

1336. තස්මා හි තෙ සුඛිනො චිතසොකා
 යෙ මාතුගාමෙහි වරනති නිසසටා,
 එතං සිවං උක්කම මාහිපඤ්ඤා¹
 න මාතුගාමෙහි කරෙය්‍ය සඤ්ඤානි.

10. සමුග්ගජාතකං.

- 1337. න ඛො මෙ රුච්චති ආළී පුනිමංසසා පෙකකිණා,
 එතාදිසා සබ්බරසමා ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 1338. උච්චිත්තකා අයං වෙණි වණ්ණණි පතිනො සධං,
 පඤ්ඤාති පරිගච්ඡන්ති ආගතං මෙලුමාතරං.²
- 1339. ඤං ඛොසි සම්ම උච්චනො දුමමධො අච්චකිණො
 යො ඤං මනාලයං කඤ්ඤා අකාලෙන විපෙකකිසි.
- 1340. න අකාලෙ විපෙකකියා කාලෙ පෙකකියා පඤ්ඤානො,
 පුනිමංසොව පඤ්ඤාති යො අකාලෙ විපෙකකිසි.
- 1341. පියං ඛො ආළී මෙ හොතු පුණ්ණපතං දද්ධි මෙ,
 පති සංචිටිනො මඤ්ඤං එය්‍යාසි පියපුච්ඡිකා.
- 1342. පියං ඛො ආළී තෙ හොතු පුණ්ණපතං දද්ධි තෙ,
 මහතා පරිවාරෙන එසසං³ කඤ්ඤාති⁴ හොජනං.
- 1343. කිද්දිසො⁵ තුඤ්ඤං පරිවාරො යෙසං කාහාමි හොජනං,
 කිංතාමකා ව තෙ සඤ්ඤා තං මො අසබ්බිහි පුච්ඡිකා.
- 1344. මාලියො වතුරකො ව පිඤ්ඤො අච්ච ජලකුකො,
 එදිසො මඤ්ඤං පරිවාරො තෙසං කඤ්ඤාති⁶ හොජනං.
- 1345. නිකඛන්තාය අගාරසමා හණ්ඩකම්පි විතසසති,
 ආරොග්‍යං ආළීනො වජ්ජං ඉධෙව වස මාගමාති.

11. පුනිමංසජාතකං.

- 1346. යො තෙ පුත්තකෙ අධාදි⁷ දිනාහතෙතො අදුසකෙ
 තසමිං දයං නිපාතෙහි මා තෙ මුඤ්ඤිඤ්ඤා⁸ ජීවතො⁹.
- 1347. ආකිණ්ණඵඤ්ඤා පුරිසො ධාතිවෙලංව මකඛිනො,
 පඤ්ඤං තං න පඤ්ඤාමි යතථ දයං¹⁰ නිපාතයෙ.

1. මහිපඤ්ඤා - මජ්ඣ.	7. කඤ්ඤාති - සීඝ්‍ර.
2. මෙලුමා - මජ්ඣ.	8. අකඤ්ඤා - භා.
3. එසං - සීඝ්‍ර.	9. ජීවිතං - සීඝ්‍ර.
4. කඤ්ඤාති - සීඝ්‍ර.	10. ජීවිතං - භා. ජීවිතො - මජ්ඣ.
5. කිද්දිසො - මජ්ඣ.	11. දයං - භා.
6. තෙමෙ - සීඝ්‍ර.	

1336. එහෙයින් යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් දුරු වූ හැසිරෙද්ද, ඔහු සැප ඇත්තෝ වෙති. ශෝක නැත්තෝ වෙති. උතුම් ධ්‍යාන සුවය පනනුයේ මාගමුන් හා එක්ව හැසිරීම නො කරන්නේ ය.

10. සමුග්ග ජාතක යි.

1337. යෙහෙළිය, පුත්‍රිමාංස නමැති තිගේ සැමියාගේ බැල්ම මට නො රුස්නේ ය. මෙබඳු මිතුරාගෙන් ප්‍රයෝගයෙන් දුරින් ම දුරු වන්නේ ය.

1338. උමතු වූ මේ වේණි තොමෝ සැමියා හමුවේ යෙහෙළියගේ ගුණ කියයි. ආවා වූ මේලමාතා නමැති එළිය පෙරළා යන්නිය ගැන ශෝක කෙරේ.

1339. මිතුර, ඔබ මළ එකකුයේ කොට ගෙන නුසුදුසු වෙලාවෙහි බැඳුහ. ඒ ඔබ විචාරබුද්ධිය රහිත පිස්සෝ වෙති.

1340. නුවණැත්තේ, අකාලයෙහි හෙවත් කාමගුණ ගුහ වශයෙන් සිතක් උපන් කල්හි නො බලන්නේ ය, කාලයෙහි හෙවත් අගුහ වශයෙන් සිත් උපන් කල්හි බලන්නේ ය, යමෙක් නුසුදුසු අවස්ථායෙහි බලා ද හේ, පුත්‍රිමාංස හිවලා මෙන් කනස්සලු වේ.

1341. යෙහෙළිය, මට ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, මට තුටු පඬුරු දෙව, මාගේ සැමියා ජීවත් වේ. ප්‍රියයන් විචාරන්නිය මා සමග එන්න.

1342. යෙහෙළිය මාගේ ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, ඔබට තුටු පඬුරු දෙමි, මහත් පරිවාර සම්පත් සහිත ව එන්නෙමි. අපට ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1343. යම් කෙනෙකුන්ට ආහාර පිළියෙළ කරමි ද (ඒ) ඔබගේ පිරිවර කෙබඳු ද? ඒ හැම කෙබඳු නම් ඇත්තෝ ද? විචාරන්නා වූ මට එය කියන්න.

1344. මාලිය, චතුරක්ඛ, පිංගල සහ ජම්බුක යන මොවුහු මාගේ පිරිවර සමූහය වේ. ඔවුන්ට සුදුසු ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1345. ගෙයින් බැහැර ගිය කලා ගෙයි භාණ්ඩ විනාශ වෙයි, ඔබගේ මිතුරාට (ඔබේ) සුවදුක් කියමි. එහෙයින් මෙහි මැ (ගෙයි මැ) වාසකර, පිටතට නො යන්න.

11. පුත්‍රිමාංස ජාතක යි.

1346. නා විසින් පිය දුන් බත් ලැබූ යමෙක් තොපගේ තීරපරාධ වූ දරුවන් කෑයේ ද ඔහුට දළින් පහර දෙව. තාගේ අතින් නො මිදේවා.

1347. ඉතා කැකුළු පැවැතුම් ඇති පුරුෂයා කිරිමවකගේ වස්ත්‍රයක් මෙන් අපවිත්‍ර ය. එහෙයින් සිරුරෙහි යම් කොටසෙක දළ පහර දෙමි ද එයට (යොග්‍ය) ශරීරයෙහි කොටසක් නො දකිමි.

1348. අකතඤ්ඤසස පොසසස නිච්චං විචිරදසසිනො,
සබ්බං වෙ පයථිං දජ්ජා නෙව නං අභිරාධයෙ.
1349. කීන්ත්‍ර සුඛාහු තරමානරුපො
පච්ඡාගතොසි සහ මාණවෙන,
කීං කිච්චමතථං ඉධමකී තුඤ්ඤං
අසබ්බාති මෙ පුච්ඡිතො එතමතථං.
1350. යො තෙ සඛා දදුරො සාධුරුපො
තසස වධං පරිසඛිකාමී අජ්ජ,
පුරිසසස කමමායතනානි සුඤ්ඤා
නාඤ්ඤං සුචිං දදුරං අජ්ජ මඤ්ඤං
1351. කානිසස කමමායතනානි අසු
පුරිසසස චුත්තිසමොධානතාය
කං වා පටිඤ්ඤං පුරිසසස සුඤ්ඤා
පරිසඛිකසි දදුරං මාණවෙන.
1352. විණණං කලිඛගා වරිතා වණිජ්ජා¹
වෙතතාවරො සබ්බපථොපි විණණං,
නටෙති විණණං සහ වාතුරෙහි²
දණ්ණන යුග්ධවපි සමජ්ජමජ්ජකි.
1353. බද්ධාකුලිකා මීතමාලාකෙන
අසබ්බා ජිතා³ සංයමො අභිභවිතො,
අපභිතං පුඤ්ඤං අභිභවතං
හඤ්ඤා දඛිඤ්ඤා පිණ්ඩපටිග්ගහෙන.
1354. කානිසස කමමායතනානි අසු
පුරිසසස චුත්තිසමොධානතාය,
යථා අයං දසසති ලොමපිණ්ඩා
ගාචො හතා කීං පන දදුරඤ්ඤාති.

12. තිත්තිරජාතකං.

භිජ්ජකධවගෙගා පඨමො.

කසුදුදුනං:

වරගිජ්ජකි සමජ්ජනං හංසවරො
නිධිසවගය භාරිත පාටලිකො,
අජරාමර ධංක තිත්තිකඛකුතො
අථ ආදස පෙකඛන දදුරිති.

නවකනිපාතං නිට්ඨිතං.

1. වාණිජ්ජා - මජ්ඣ.
2. වාතරෙහි - අ.
3. ජිතා - සීඝ්‍ර.

1348. කළඟුණ නො දන්නා නිතර අනුන්ගේ වරද සොයන පුරුෂයාට සියලු පොළොව ම දුන්නේ නමුදු ඔහු සතුටු කළ නො හැක.

1349. ව්‍යාජය, යුහුසුදු ගතියකින් මෙන් මාණවකයකු හා කුමක් හෙයින් පෙරළා ආයෙහි ද? මෙහි නොපට කුමන වැඩක් තිබේ ද? මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි මේ කරුණ කියව.

1350. මනා පැවැත්ම ඇති තොපගේ මිතුරු වූ යම් වටුවෙක් වේ ද, දුන් ඒ පුරුෂයාගේ කටයුතු අසා ඇති හෙයින් සැක කරමි, අද වටුවා සැපයේ ඇතැ යි මම නො සිතමි.

1351. මේ පුරුෂයාගේ දිවි පැවැත්වීමට කෙබඳු වැඩක් (කරන ලද ද යි) ඇසුයේ ද, පුරුෂයාගේ කවර පොරොන්දුවක් අසා මාණවකයා විසින් තිත්තිර පඩිතමා මරන ලද යි සැක කෙරෙහි ද?

1352. කළඟු දේශයෙහි හැසිරූ පුරුදු ඇත. වෙළෙඳාම් කොට පුරුදු ඇත. වේවැලේ උපකාරයෙන් යායුතු කණු සහිත මාර්ගයන්හි ඇවිද පුරුදු ඇත. නළුවන් හා හැසිරෙන ලද වරදුල් වැද්දන් හා හැසිරෙන ලද පිරිස්මැද මුගුරෙන් සටන් කොට පුරුදු ඇත.

1353. ඔහු විසින් සියොත්හු ද බඳින ලදහ. නැළියෙන් වී ආදී ධන්‍යා මනින ලද. දුකෙළියෙන් දිනන ලද. ශීල සංයමය ඉක්මවා ගියේ ය. මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි ලේ වැගිරීම නවතාලී ය. පිටු සිභාගිය අවදියෙහි උණු අහර පිළිගැනීමේ දී අත් දැවිණි.

1354. ජීවිතා වෘත්තිය පිණිස (කළ) මේ පුරුෂයාගේ ඒ කටයුතු ඇසීමි, වටුවාගේ ලොම්ගුලි (පිහාටුරොද) ජටායෙහි යම්යේ දක්නා ලැබේ ද, එහෙයින් ගවයෝ ද මොහු විසින් මරන ලදහ යි (සිතමි). වටුවා ගැන කියනු කවරේ ද?

තිත්තිර ජාතක යි.

පළමුවන ගිජක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

ගිජක ජාතක යැ කොසමබ ජාතක යැ මහාසුක ජාතක යැ වූලලසුක ජාතක යැ භාරිත ජාතක යැ පදමාණවක ජාතක යැ ලොමසකසසප ජාතක යැ වකකවාක ජාතක යැ හළිඳ්දිරාග ජාතක යැ සමුග්ග ජාතක යැ පුතිමංස ජාතක යැ තිත්තිර ජාතක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

නවක නිපාතය නිමි.

10. දසකතිපාඨො

- 1355. වතුදාරච්ඡදං නගරං දායසං¹ දුක්ඛ පාකාරං,
ඔරුදාධ පති²රුදොඤ්චී කිං පාපං පකතං මයා.
- 1356. සබ්බෙ අපිභිතා දාරා ඔරුදොඤ්චී යථා ද්විජෝ,³
කිමාධිකරණං⁴ යකඛ වකඛාභිතිහතො අහං.
- 1357. ලද්ධා සතසහස්සානී අතිරෙකානි වීසති,
අනුකම්පකානං ඤාතීනං වචනං සමම නාකරී.
- 1358. ලඛනිං සමුද්දං පසඤ්ඤි සාගරං අපසයිඤ්ඤිකං.
වතුඛන්⁵ අවධිජ්ඣකම්මා අවධාභිපි සොළස,
සොළසාභි ව ඛන්ධංසා⁶ අභ්විච්ඡං⁷ වකඛමාසදෙ;
ඉච්ඡාහතස්ස පොසස්ස වකඛං හමති මතරිකො.
- 1359. උපරි විසාලා දුප්පුරා ඉච්ඡා විසට්ඨාමිනී,
යෙ ව තං අනුභිජ්ඣකතී තෙ භොජනී වකඛධාරිතො.
- 1360. ඛණ්ඩං⁸ අපභායං⁹ මඤ්ඤං අපච්චෙකඤ්ඤි,
යෙසං වෙතං අසඛ්ඛාතං¹⁰ තෙ භොජනී වකඛධාරිතො.
- 1361. කමමිං සමෙකෙඛ විදුලඤ්ඤි භොගං
ඉච්ඡා නං සෙවෙය්‍යං¹¹ අනතර්සංභිතං,
කරෙය්‍ය වාකායං අනුකම්පකානං
තං නාදිසං නාතීවඤ්ඤායා වකඛං.
- 1362. කීවං¹² චිරං නු මෙ යකඛ වකඛං ජිරසි යසසනී,
කති වසසහස්සානී තං මෙ අකඛාභි පුච්ඡිතො.
- 1363. අතිසරො අවචසරො මිකාවීඤ්ඤි සුඤ්ඤාභි මෙ,
වකඛං තෙ සිරමාවිද්ධං න තං ජීවං පමොකඛසීති.

1. වතුදාරජාතකං.

- 1364. කණ්ණොච්චායං දුරිසො කණ්ණං භුඤ්ඤති භොජනං,
කණ්ණො භුමිපාදෙසස්මිං න මඤ්ඤං මනසො පියො.

1. අසයං - මජ්ඣ.	7. අභ්විච්ඡං - මජ්ඣ.
2. පරි - මජ්ඣ., සා.	8. ඛණ්ඩං - මජ්ඣ., සා.
3. දිජෝ - මජ්ඣ., සා.	9. අවභායං - මජ්ඣ., චූ.
4. කිමධි - මජ්ඣ.	10. අසඛ්ඛාතං - මජ්ඣ.
5. වතුභි - අ.	11. සෙවෙ - මජ්ඣ.
6. ඛන්ධංසං - මජ්ඣ.	12. කීවං - මජ්ඣ.

10. දසක නිපාතය

1355. ශක්තිසම්පන්න වූ යමුවා තොරණ ඇති මේ නගරයෙහි දෙරටු සතරෙක් ඇත. (නුවර වටා) පවුරෙන් වට කරන ලද්දේ ය. මා කවර පාපයෙක් කරන ලද ද?

1356. යක්ෂය, දෙරටු සියල්ල වසා ඇත. මැදිරියක වෙසෙන පක්ෂියකු සේ ගමනට බාධා ඇත්තෙම වෙමි, කවර කරුණක් නිසා මම වක්‍රයෙන් පහර ලද්දෙමි ද?

1357. මිතුර, (මවගෙන්) දහසක් ද වෙළෙඳාමෙන් එක්ලක්ෂ විසිදහසක් ද, ලද්දේ නමුදු සානුකම්පික නැයන්ගේ කීම පරිදි නො කෙළේ ය. විනාස බහුල වූ සාගර නමැති මුහුදට පැන්නේ ය.

1358. සතර දෙනාගෙන් සතුවූ නො වූ (හේ) අට දෙනකු සම්පයට ගියේ ය. අට දෙනකු සම්පයෙන් සොළොස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, සොළොස් දෙනකු සම්පයෙන් දෙතිස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, (එහෙයින්) ඈර වක්‍රයට (ඉතා තියුණු මුවාක ඇති රවුම් අවිය) වඩාත් සම්ප විය. තණතාව නිසා වනයට පත් පුරුෂයා මතු ඈර වක්‍රය කැරකෙයි.

1359. මතු මත්තෙහි විශාල වන පුරවන්නට නො හැකි පංචකාමයන්හි පැතිරෙන තෘෂ්ණාව කෙරෙහි කෙතෙක් ගීජු වූහු ද ඔවුහු ඈර වක්‍රය දරන්නෝ වෙති.

1360. වස්තු රැසක් හැර දමා (යා යුතු) මග දෙස නො බලා කිසිවෙක් (සිය) සිත පිළිබඳ ව සැලැකිලිමත් නො වෙත් ද, ඔවුහු ඈර වක්‍රය දරන්නෝ ය.

1361. නැණවත් පුරුෂයා කරන දේ සදෙස් ද නිදෙස් ද යි විමසන්නේ ය. දහැම්ව සපයා ගත් සිය වස්තු සම්භාරය ද විමසා බලන්නේ ය, අනුකම්පා ඇත්තන් කියන ලෙස ක්‍රියා කරන ඔබ ඈර වක්‍රය නො මඩනේ ය.

1362. යක්ෂය, මේ ඈර වක්‍රය මගේ හිසැ මත්තෙහි කෙතෙක් කල් පවත්නේ ද? අවුරුදු කීදහසක් සිටිනේ ද? විවාරන මට එය කියව.

1363. මිහිවිඤ්ඤ, මා කියන්නක් අසව, තෝ ඉතා බලවත් දෙස් (පාපකම්) ඇත්තෙහි. තාගේ හිසැ ඇමිණි තිබෙන ඈරවක්‍රය තාගේ දිවිහිමියෙන් නො හරනේ යි.

1. වතුද්වාර ජාතක යි.

1364. කළු පැහැති මේ පුරුෂයා කළු පැහැති බොජුන් බුදි. කළු පාට බිම් පියෙසකැ (මෙ තෙමේ) වෙසේ. (මෙය) මාගේ සිතට ප්‍රිය නො වේ.

1365. න කණ්ණො තවසා හොති අනොනාසාරො බ්‍රාහ්මණො
යසමිං පාපානි කම්මානි සථෙ කණ්ණො සුජම්පති.
1366. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමමි යං කිංඤ්චි මනසිව්ඡසි.
1367. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්ඝසර,
සුතිකොකාධං¹ සුතිඥ්ඝසං නිලොභං චූඤ්චිමඤ්ඤො.
නිසොනහමභිකඛිඛාමී එතෙ මෙ චතුරො වරෙ.
1368. කීනත්‍රු ණොධෙ ව දෙසෙ වා ලොභෙ සොහෙව බ්‍රාහ්මණ,
ආදීනවං සමපංඝසි² නං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
1369. අපෙසා භුක්වා ඛහු හොති වච්ඡතෙ සො අධනකීජො,
ආසඬ්ඛි ඛිහුපායාසො තසමා කොධං න රොවයෙ.
1370. දුට්ඨසස ඵරුසා වාචා පරාමාසො අනඤ්ඤො,
තතො පාණි තතො දණ්ණො සප්පංඝස පරමා ගති³
දෙසො කොධසමුට්ඨානො තසමා දෙසං න රොවයෙ.
1371. අලොපසහසාකාරා නිකති වසඤ්ඤානානි ව,
දිඝ්ඝනති ලොභධමෙච්ච සු තසමා ලොභං න රොවයෙ.
1372. සොහෙ සබ්බජීතා ගජො⁴ සෙනති මනොමයා පුච්ඡි,
තෙ භුසං උපතාපෙතන් තසමා සොහං න රොවයෙ.
1373. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමමි යං කිංඤ්චි මනසිව්ඡසි.
1374. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්ඝසර,
අරඥ්ඤො මෙ විහරතො නිච්චං එකච්චාරිතො.
ආබාධා මා උපපෙජ්ජය්‍යං අනිඤ්ඤොසකරා භුසා.
1375. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමමි යං කිංඤ්චි මනසිව්ඡසි.
1376. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්ඝසර
න මනො වා සරීරං වා මඛිකතෙ සකක කසඬ්චි
කදච්චි උපහඥ්ඤොඵ එතං සකක වරං වරෙති.

2. කණ්ණජාතකං.

1. සුතිකොකාධං - මජ්ඣ.
2. ආදීනවං සමපංඝසි - මජ්ඣ.
3. පරාමසසී - මජ්ඣ., සං.
4. සබ්බජීතා - සං.

1365. ශක්‍රය, හම කළුපැහැය ඇති වීමෙන් (කෙනකු) කළු නො වේ. සීලාදී ගුණසාරයන් ඇතුළතැ පිහිටියේ (නම්) බ්‍රාහ්මණ නම් වෙයි. ඉදින් යමකු කෙරෙහි පාපකම් ඇත්තේ ද හේ එකැතින් කළුවෙක් වේ.

1366. බමුණ, තොපට ඔබ්බන යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් තොපට දෙමි.

1367. සර්වභූතයන්ට ඊශ්වර වූ දේවේන්ද්‍රය, මට වරයක් දේ නම්, මෙරමා කෙරෙහි ක්‍රෝධ රහිත වූ, දෝෂ රහිත වූ, ලොභ රහිත වූ, ස්නෙහ රහිත වූ වරයක් රුස්නෙමි. මේ වර සතර මට දෙනු මැනැවි.

1368. බමුණ, ක්‍රෝධයෙහි, දෝෂයෙහි, ලෝභයෙහි හෝ ස්නෙහයෙහි කෙබඳු දෝෂයක් දක්නෙහි ද? විවාළ මට එය කියව.

1369. ඉවැසීම නැති බැවින් හටගන්නා කෝපය ස්වල්ප වශයෙන් ඉපිද පසුව වැඩි වේ. නැවත නැවත හටගනී. දෝෂයට ලක් වූවහුගෙන් ඉවත් ව යන්නට නො දී ආක්‍රෝෂ කරවයි. බොහෝ සිත් තැවුල් උපදී. එහෙයින් ක්‍රෝධය නො රුස්නෙමි.

1370. දේවේෂයෙන් දූෂිත වූවහුගේ වචනය එරූෂ වෙයි, අනතුරු ව දැඩි ව ගැනීම වෙයි, පසුව අත්පහර දෙයි. දඬුපහර දෙයි, ආයුධ පහර දෙයි. අවි පහර දී දේවේෂය මස්තකප්‍රාප්ත කරයි. දේවේෂය ක්‍රෝධයෙන් හටගනී, එහෙයින් දේවේෂය නො රුස්නෙමි.

1371. ගම් පැහැරීම, බලාත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීම, වංචා කිරීම, යන මේ පාප ක්‍රියා ලෝභය ඇති කල්හි (සිදු කරනු) දක්නට ලැබෙති. එහෙයින් ලෝභය නො රුස්නෙමි.

1372. නූලකින් මල් ගොතන්නා සේ නානාවිධ බොහෝ ආරම්භයන්හි තෘෂ්ණයෙන් ඇමිණීම බොහෝ තැවුලි උපදවති, එහෙයින් ස්නෙහය නො රුස්නෙමි ය.

1373. බමුණ, ඔබට ඔබ්බන යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1374. දේවේන්ද්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් නීතර හුදෙකලා ව වනයෙහි වාසය කරන මට තවුස්දම් රැක ගැනීමේ දී අන්තරාය කරන ආබාධයෝ නුපදනාහු නම් එබඳු වරයක් දුන මැනැවි.

1375. බමුණ, ඔබට ඔබ්බන යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1376. සච්ච සතුන්ට ඉසුරු වූ ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් මා නිසා කිසිවකුගේ සිත, කය හෝ වචනය කිසිකලෙකු අපවිත්‍ර නොවන වරයක් දුන මැනැවි.

2. කණ්ඞ ජාතක යි.

1377. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං,
න කුජ්ඣිති සප්පුරියො කදවී,
කුඤ්ඤාපි යො නාවීකරොති කොපං
නං වෙ නරං සමණං¹ ආහු ලොකෙ.
1378. උභනොදරො² යො සහතෙ ජීසව්ජං
දනොසා තපසී³ මිතපානභොජනො,
ආභාරභෙකු න කරොති පාපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1379. බිඩ්ධං රතීං වීඨපභිඤ්ඤා⁴ සබ්බං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනට්ඨානා වීරතො මෙට්ඨනසමා
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1380. පරිභ්ගහං ලොභධමමඤ්ච සබ්බං
යො වෙ පරිඤ්ඤාය පරිබ්බජෙති,
දනතං ධීනකතං අමමං නිරාසං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1381. පුළුචාම කණ්ණාරං අනොමපඤ්ඤං
ගාරාසු නො විගතහො අඤ්ච ජාතො,
ජීඤ්ඤා කඛ්ඛං විචිකිච්ඡිතානි
තයජ්ජ කඛ්ඛං විතරෙමු සබ්බෙ.
1382. යෙ පණ්ඩිතා අස්ඤ්ජාසා භවන්ති
භාසන්ති තෙ යොනියො තඤ්ච කාලෙ,
කථං හු ගාරානං⁵ අභාසිතානං
අස්ඤ්ජානෙයස්ස කුසලා ජනිඤ්ඤා.
1383. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා
කථං පන ගරුලො වෙනතෙයොසා,⁶
ගඤ්චිඛරාජා පන කීං වදෙති
කථං පන කුරුතං රාජසෙට්ඨො.
1384. ඛතකීං භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාභාරං ගරුලො වෙනතෙයොසා
ගඤ්චිඛරාජා රතීවීජ්ජභානං
අකීඤ්ඤානං කුරුතං රාජසෙට්ඨො⁷ තී.*
1385. සබ්බානි ඵතානි සුභාසිතානි
නභෙතථ දුඛභාසිතමඤ්චී කිඤ්චී,
යසමිඤ්චී ඵතානි පතිට්ඨිතානි
අරාව නාභ්‍යා⁸ සුසමෙ භිතානි,
වකුඤ්ඤා ධමමෙචි සමධගිභුතං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.

1. සමණොහු - මජ්ඣ., සා.

3. තපී - මජ්ඣ., සා.

5. කථානං - මජ්ඣ., සා.

6. ගරුලො පන වෙනතෙයො කීමාහ - මජ්ඣ., සා.

7. නභ්‍යා - මජ්ඣ., සා.

* අයං ගාරා මුද්දිත ජාතකපාළියං නඤ්චී.

2. භනොදරො - සා.

4. වීඨපභිඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.

1377. සත්පුරුෂ තෙම කිසි කලෙක නො කීපෙයි, යමෙක් කිසියුයුතු පුද්ගලයා කෙරෙහි කෝප නො කෙරේ ද, යමෙක් කිසියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් (ගම්හපාප බැවින්) ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1378. උනා වූ උදරය (අල්පාහාර) ඇති යමෙක් සාහිති ඉවසා ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් සමන්වාගත වූයේ තපස් ඇතියේ ප්‍රමාණ කරනලද ආහාරපාන ඇතියේ ආහාර හේතුවෙන් පවී නො කෙරේ ද ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1379. ලෝකයෙහි සියලු (කායික, වාචික) ක්‍රීඩා ද (දිව්‍ය කාමගුණ) රතිය ද දුරු කොට අල්පමාත්‍ර වූ ද මුසාවක් නො කියා ද (මාංස, ජවී විභූෂණයෙන් ද මෙමුදුන සේවනයෙන් ද වෙන් වූයේ වේද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝක-යෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1380. යම් කෙනෙක් සියලු වස්තූකාමය ද තෘෂ්ණාව ද (ත්‍රිවිධ පරිඤ්ඤෙන්) දුන ඒකාන්තයෙන් හැරපියත් ද දුමුණු (මිත්‍රා විතර්කාභාවයෙන්) සමීන ස්වභාව ඇති මමායන නැති (අඹුදරුවන් කෙරෙහි) ආශා නැති ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1381. අලාමකප්‍රඤ ඇති කළයුතු දය කරන තොප පුළුවුපුමහ, ගාථාවන්හි අපට උපන් විවාදයක් ඇත. අද අපගේ සැකය ද විචිකිත්සාවන් ද සිදුව. තොප කරණකොටගෙන අපි හැමදෙනමෝ සැක දුරලමහ.

1382. යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් අතී දක්නා සමඪී වෙන් ද ඔහු ඒ විවාදයෙහි (යුක්තප්‍රසූක්ත) කාලයෙහි නුවණින් කියති. රජවරුනි, ජෙක වූවාහු නමුදු නො කියනලද ගාථාවන්ගේ අතී කෙසේ නම් එළවා ද? (එහෙයින් කියව)

1383. (වරුණ) නාගරාජ කෙසේ කියා ද? යළි විනතාපුත්‍ර ගරුධරාජ කෙසේ කියා ද? යළි ගජධර්වරාජ කුමක් කියා ද? යළි කුරු ජනපදවැසියන්ගේ රාජශ්‍රේෂ්ඨ කෙසේ කියා ද? යි.

1384. (වරුණ) නාරජ ඤාන්තිය මැ ඕල යැ යි කියයි. විනතාපුත්‍ර ගරුධරාජ අල්පාහාර බව (ආහාර හෙතුවෙන් පවී නො කිරීම) ද ගජධර්වරාජ (සක්දෙවරජ) පණ්ඩිතාම රති ප්‍රභාණය ද කුරුරජ පළිමොධ නැති බව ද ඕල යැ යි කියා යි.

1385. මෙ හැම පුහාෂිතයෝ යැ. මෙහි කිසි දුර්භාෂිතයෙක් නැත් මැ යි. තවද යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි තෙල ගුණජාතයෝ පිතිවියාහු චක්‍රනාහියෙහි සමවිතින (එක්රැස්) වූ අරයන් (දවී) මෙන් වෙන් ද තෙල සතර දහමින් සමන්වාගත වූ ඒ පුරුෂයා එකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි පණ්ඩිතයෝ කීහ.

1386. තුවං¹ නු සෙට්ඨො නිමනුතරොසි
 නිං ධම්මෙගු ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො
 පඤ්ඤය පඤාං සමධිග්ගහෙත්වා,
 අවෙජ්ච්ඡ ධීරො විචිකිච්ඡ තානි
 අවෙජ්ච්ඡ² කඛිං විචිකිච්ඡ තානි
 වුජ්ඤ යථා නාගදන්තං ඛරෙන.
1387. නීලුපපලාභං විමලං අනගසං
 වසං ඉමං³ ධුමසමානවණණං,
 පඤ්ඤසී සවෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදුමි තෙ ධම්මසුඡාය ධීර.
1388. සුවණණමාලං සතපතනචුලලං⁴
 සකෙසරං රතනසහසසමණධීතං
 පඤ්ඤසී සවෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදුමි තෙ ධම්මසුඡාය ධීර
1389. මණිං අනග්ගං රුචිරං පහසසරං
 කණ්ඩාවසතතං මණිභුසිතං මෙ,
 පඤ්ඤසී සවෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදුමි තෙ ධම්මසුඡාය ධීර.
1390. ගවං සහසීසං උසහඤ්ඤා නාගං
 ආජඤ්ඤාසුනෙන ච රථේ දස ඉමෙ,
 පඤ්ඤසී සවෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදුමි තෙ ගාමවරානි සොළසාති.

3. වතුපොසථිකජාතකං*.

1391. ධ්වුසුතො සුතධම්මොසි සඛිඛි
 දිට්ඨො තයා සමණධ්‍රාහමණා ච,
 අථකඛිණෙ දසීසයසෙ විලාපං
 අපඤ්ඤානු කො තෙ පටිමන්තකො මයා.
1392. සුඛු සුභා සුපපටිමුතකමබු
 පග්ගායා සොවණණමයාය⁵ පාතියා⁶,
 භුඤ්ඤසු භතතං ඉති මං වදෙති
 සඬා⁷ විතතා තමහං නොති බුමි.

1. තුවං - භි - මජ්ඣ., සා.
 2. අවෙජ්ච්ඡ - මජ්ඣ., සා.
 3. ඉමං - මජ්ඣ., සා.
 4. චුලලං - මජ්ඣ., සා.
 5. විධුරජාතකෙ-පුණ්ණකජාතකෙතිපි වදන්ති.
 6. සොවණණමයා - මජ්ඣ.
 7. පාතියා - සා.
 8. තද - මජ්ඣ.

1386. තෙපි ශ්‍රේෂ්ඨ වවු, තෙපි (උත්තරිතරයකු නැතියෙන්) අනුත්තර වවු. තෙපි ධම්මොපක ද ධම්මඤ ද ධම්මීදු ද සුඤ්ජර-ප්‍රඥ ඇතියහු ද වවු. ප්‍රාඤ තෙම ප්‍රඥයෙන් අපගේ ප්‍රශ්නය යථාභූත කොට දැනු විවිකිත්සාවන් සින්දේ යැ. යම්සේ දත්ත ශිල්පියෙක් කියතින් ඇත්දළක් සිදුනේ ද එසෙසින් සැකය ද විවිකිත්සාවන් ද සින්දේ යි.

1387. ප්‍රාඤය, (තොපගේ) ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙම නිලුපුල් වන් නිමිල වූ අතර්ස වූ බුමයට බදු පැහැ ඇති මේ වස්ත්‍රය ධම්මජා පිණිස තොපට දෙමි.

1388. ප්‍රාඤය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙම දහසක් රුවනින් සැදු කෙසුරු සහිත පිපි සියපත් (පිඤ්ච) ඇති රත්මල්දම ධම්මජා පිණිස තොපට දෙමි.

1389. ප්‍රාඤය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙම මාගේ ගෙලෙහි ලැඟුණු මිණිරුවනින් අලංකාර වූ සිත්කලු වූ ප්‍රභාස්වර වූ අනභි මිණිරුවන ධම්මජා පිණිස තොපට දෙමි.

1390. ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙම දෙතුන් දහසක් ද පුංගවයකු ද ඇතකු ද ආජාතිය සෙසඤ්චයන් යෙදූ මේ රිය දසයක් ද ගමවර සොළසක් ද තොපට (ධම්මජාවට) දෙමි.

3. වතුපොසථික ජාතක යි.

1391. සඬි බමුණ, තෙපි බහුශ්‍රැත වුවහු ඇසූ දහම ඇත්-තහු යැ. තොප විසින් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ද දක්නා ලදහ. (එහෙත්) නො කල්හි වලජනහු යැ, (මෙහි) මා හැර පිළිවදන් දෙන්තේ (අනෙක් තැනැත්තෝ) කවරෙක් ද?

1392. දුටු දුටුවන්ගේ සිත් ගන්නා මනා බැම ඇති, විසිතුරු රන්අඬරණ පැළැඳි ස්ත්‍රියක් රන්තලියෙක යු බොජුන් ගෙන ප්‍රිති සිතැති ව බොජුන් බුදින්නැ යි කියතුදු, මම (ඊට) නො කැමැතිය යි ඇයට කියමි.

1393. එතදිසං බ්‍රාහ්මණ දිස්වා යකං
 පුට්ඨය්‍ය පොසො සුඛමාසසානො¹
 උට්ඨති තං පඤ්ඤාලිකාති පුච්ඡ²
 දෙවිනුසි සං උද මානුසි නු.
1394. යං සං සුඛෙතාතිසමෙකඛපෙ මං
 භුඤ්ඤාසු භක්ඛං ඉති මං විදෙසි,
 පුච්ඡාමි තං නාරි මහානුභාවෙ³
 දෙවිනුසි සං උද මානුසි නු.
1395. දෙවි අභං සඛි මහානුභාවා
 ඉධාගතා සාගරචාරිමජ්ඣති,
 අනුකමට්ඨකා නො ව පද්ධට්ඨික්ඛා
 තමෙව අපාය ඉධාගතොසුචි.
1396. ඉධතතපානං සයනාසනාණි
 යානාති නානා වීථිධාති සඛි,
 සබ්බස්ස ත්‍යාභං පටිපාදයාමි
 යං කිඤ්චී තුඤ්ඤං මනසාභිපජිතං.
1397. යං කිඤ්චී ධිට්ඨංව හුතං ව මඤ්ඤං
 සබ්බස්ස නො ඉඤ්ඤරා සං සුගමෙත,
 සුඤ්ඤාණි සුඛභු සුචිලාකමජ්ඣති
 කිසස මෙ කමමස්ස අයං වීපාකො.
1398. සමෙම පටෙ බ්‍රාහ්මණ එකභිකච්චං
 උඤ්ඤට්ඨපාදං තසිතං කිලනතං,
 පටිපාදයි සඛි උපාහනාති
 සා දකඛ්ඤා කාමද්‍රහා තච්ඡ.
1399. සා භොතු නාවා එලකුපපහතා
 අනචඤ්ඤතා එරකවාතසුත්තා,
 අඤ්ඤස්ස යානස්ස න භෙසට්ඨ භුමි
 අජ්ජව මං මොලිනිං පාපයස්සු.
1400. සා තසට්ඨ වික්ඛා⁴ සුමනා පඤ්ඤා
 නාවං සුචික්ඛං අභිනිමමිණිසා,
 ආදය සඛිං පුරිසෙන සද්ධිං
 උපානයි නගරං සාධු රමමි⁵ තති.

4. සඛිචජාතකං.

1. දිස්වාන වී. - මජ්ඣ., භ්‍යා.
 2. මාසසමානො - මජ්ඣ., මාසිසානො - ඔ.
 3. පුච්ඡා - මජ්ඣ.
 4. මහානුභාවෙන - මජ්ඣ.
 5. තුච්ඨවික්ඛා - මජ්ඣ., ස්‍යා.

1393. බමුණ තමාගේ සැපත රුස්නා වූ පුරුෂ තෙම මෙබඳු යක්ෂයා දක (මෙසේ) විචාරන්නේ ය. ඔබ දෙවදුවක් ද නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් ද යි, නැගීසිටගෙන බඳොඤ්ඤාලී වැ විචාරව.

1394. මහතෙදුති ඉතිරිය, මා බලා බත් බුදින්නැ යි මට කියන කී විකාරමි. තෝ දෙවදුවක් ද? නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් වහු ද?

1395. සඬබ බමුණ, මුහුදුදිය මැදට පැමිණි මම මහතෙදුති දෙවදුවක්මු. සානුකම්පික වූ මම තොපගේ යහපත සලකා මෙහි පැමිණියමු. ප්‍රශ්නට සිතැති ව පැමිණියා නො වෙමි.

1396. සඬබ බමුණ, තොප රුවි කරන කෑම බිම ද ආසන ද නානාවිධ යානාවන් ද යන මේ සියලු දෙය දෙමි.

1397. මනස්කාන්ත වූ සිරුරැති තොපගේ ඉහ, බැම, හා මැදපෙදෙය දුටුවන් ළඟන්නා සුලු වෙයි, මාගේ කිසියම් දනයක හෝ ආගන්තුක සත්කාරයක හෝ (විපාක) වේ ද? එයට ඔබ ඉසුරු ය. මෙවා මා කළ කවර කම්පෙක විපාක ද?

1398. දැඩි රශ්මිය පැවැති සමයෙක මහමහැ උණුවැල්ලේ තැබූ පා ඇති පිපාසායෙන් හා ක්ලාන්තයෙන් විඩා වූ (සිරුරැති) පසේබුදුන් වහන්සේ නමකට වහන්සඟළක් දුන්නේ ය. ඔබ දුන් ඒ දනය අද ඔබට කැමැති කැමැති දෙය දේ.

1399. (නැව හැර) අන් යානාවකට බිමක් (මෙහි) නැත. ඒ නැව දිය ඇතුළු නො වන පරිදි බොහෝ පුවරු යොදා සකස් වුවක් වෙවා, මා අද ම මෝලිනී නගරයට ගෙනයව.

1400. එහි දී මහුගේ ප්‍රකාශයන් අසා අතිශයින් ම ප්‍රමුදිත වූ දෙවදුව විසිතුරු නැවක් මවා සඬබ නමැති පුරුෂයා සමග සිත් අලවන මෝලිනී නගරයට ගෙන ගියා ය.

4. සඬබ ජාතක යි.

1401. යො තෙ ඉමං විසාලකඛිං පියං සමමලලභාසිනිං¹,
ආදය බලා ගවේජයා කිනත්තු කඨිරාසි බ්‍රාහ්මණ.
1402. උප්පජ්ඣ මෙ න මුච්චෙවියා න මෙ මුච්චෙවියා² ජීවතො
රජංව විපුලා වුට්ඨි බිසංමෙව නිවාරයෙ.
1403. යනත්තු පුබ්බෙ විකඤ්ඤො³ බලමිච්චි අපසසිතො,
ස්වාජ්ඣ⁴ තුණ්හිකකොදනි⁵ සඬකාචිං සිබ්බමච්ඡසි.
1404. උප්පජ්ඣ මෙ න මුච්චිතරා⁶ නමෙ මුච්චිතරා ජීවතො,
රජංව විපුලා වුට්ඨි බිසංමෙව නිවාරයිං.
1405. කිනොත උප්පජ්ඣ නො මුච්චි⁷ කිනොත නො මුච්චි ජීවතො,
රජංව විපුලා වුට්ඨි කතමං ජං නිවාරයි.
1406. යමහි ජාතෙ න පසසති අජාතෙ සාධු පසසති,
යො මෙ උප්පජ්ඣ නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1407. යෙන ජාතෙන නාඤ්ඤානි අමිත්තා දුක්ඛමෙසිතො,
යො මෙ උප්පජ්ඣ නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1408. යසමිඤ්ඤා ජයමානසමිං සද්දං නාවබුජ්ඣති.
යො මෙ උප්පජ්ඣ නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1409. යෙනාහිභුතො කුසලං ජහාති
පරස්සකරෙ විපුලඤ්ඤාපි අතරං,
ස භීමයෙනො බලවා පමඤ්ඤී
කොධො මහාරාජ න මෙ අමුච්චිථ.
1410. කට්ඨසමිං මිත්ථමානසමිං පාවකො නාම ජායති,
තමෙව කට්ඨං ධහති යසමා යො ජායතෙ ගීති.

1. සමමලලභාසිනිං, - මජ්ඣ. සංඝිලභාසිනි - සා.
2. උප්පජ්ඣ. ආ. උප්පජ්ඣ - මජ්ඣ., සා.
3. මුඤ්ඤායා - මජ්ඣ., සා.
4. විකඤ්ඤො - මජ්ඣ., සා.
5. ස්වාජ්ඣ - මජ්ඣ.
6. තුණ්හිකකො - මජ්ඣ.
7. මුඤ්ඤිතරා - මජ්ඣ., සා.

1401. බමුණ, යම් කෙනෙක්, විශාල ඇස් ඇති මහජනිකයෙක් කතා කරන ඔබගේ ප්‍රියාව පැහැරගෙන ගියෝ නම් කුමක් කෙරේ ද?

1402. මගේ සිතෙහි හටගත් කෝපය ඇය නො මුදන්නේ ය. යම්කාක් කල් මම ජීවත් වෙමි ද ඒකාක් සිතෙහි කෝපයට රැදෙන්නට නො දෙමි. මහවැස්ස වහා දුලි නවතන්නා සේ කෝපය වළකා ගනිමි.

1403. පෙර ඔබ යමක් ප්‍රකාශ කළේ ද (දන්) බලවතකු සේ තුණ්ණිමගුත ව සහල සිවුර මසමින් සිටී.

1404. මාගේ කෝපය උපන් නමුදු මෙරමාහට දෙනන පරිදි නො පහල විය, ජීවත් ව සිටින තුරු සිතෙහි කෝපය ඉපදීමට ඉඩ නො දෙන්නේ ය. මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ කෝපය වැළැකීමි.

1405. තොපගේ සිතෙහි ඉපදුණේ කුමක් ද? ප්‍රකාශ නො වූයේ කුමක් ද? ජීවත් වන තොප කෙරෙන් නො මිදුණේ කුමක් ද? මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ තොප වැළැකුයේ කුමක් ද?

1406. යමක් හටගත් කලා ආත්මාර්ථය නො දකී ද. (එය) නො හට ගත් කලා (ආත්මාර්ථය) මනාසේ දකී ද. ඒ ක්‍රෝධය මා සිතා උපනී. මිදුණේ නො වේ. (හෙවත් කොපය හටගත් බව මෙරමාහට නො හැඟුණේය.) ක්‍රෝධය මෝඩයන්ට ගෝචර ය.

1407. යමක් හටගැනීම නිසා දුක රුක්නා සතුරෝ සතුටු වෙත් ද එය මට උපනී. නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අභ්‍යන්තරව ගෝචර වෙයි.

1408. යමක් හටගන්නා කල්හි ආත්මාර්ථය අවබෝධ නො වේ ද. එය මට උපන නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අභ්‍යන්තරව ගෝචර වෙයි.

1409. මහරජ, කෝපය විසින් මඩනා ලද කලා දඟපුණාක්‍රියා දුරු කෙරේ. මහත් වූ දියුණුව බැහැර කෙරේ. කෙලෙස් සේනාවෙන් බලවත් වූ කෝපය උතුමන් පවා මඩී, එය මාගෙන් නො මිදුණේ ය.

1410. විශාලී ලිය ගටන කලා ගින්න හටගනී. ඒ ගින්න යම් ලියක් නිසා උපදී නම් එය ම දවයි.

- 1411. එවිට මධ්‍යස්ථ පොදු සේවා බලකාය අවිජානනා සාරථක ජායන කොටස සොපි තෙතව ඩයනි¹.
- 1412. අනෙවි කිණකටකම් කොටස යන පවඩනි, නිසිකි තන යන කාලපනෙව වැදීමා.
- 1413. අනිකො² ධුමනෙතුව කොටස යනු පසමිනි, ආසුරනි තන යන සුකපනෙව වැදීමා.

4. වුලලබොධිජාතකං.

- 1414. සකතාහමවොහං පසනවිකො පුඤ්ඤකො අවරි³ ධුමවරියං අරාපරං යං වරිතං මමයිදං⁴, වසනානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි අකාමකො වාපි අහං වරාමී එතෙන සචේතන සුවචී හොතු හතං විසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1415. යසමා දනං නාභිනාදිං කදචි දිසවානාහං අනිචීං වාසකාලෙ, නවාපි මෙ අපජියතං අවෙදුං ඛහුසුකා සමණා බ්‍රාහ්මණා ව් අකාමකො වා හි අහං දදමි, එතෙන සචේතන සුවචී හොතු හතං විසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1416. ආසිවිසො තාත පහුතතෙජො⁵ යො තං අදංඝි⁶ බ්ලරා⁷ උදිච්ච තසමිඤ්ච මෙ අපජියතාය අජජ, පිතරඤ්ච තෙ නචී කොචී විසෙසො එතෙන සචේතන සුවචී හොතු හතං විසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො,
- 1417. යනා දනා යෙව පරිබජනනි අඤ්ඤානු කණතා අනකාමරුපා, දීපායන කිසස ජීඉච්චමානො අකාමකො වරසි ධුමවරියං.

- 1. දහනි - මජ්ඣ., සා.
- දහනි - මජ්ඣ., සා.
- 2. අනිකො - මජ්ඣ., සා.
- 3. අවරි - මජ්ඣ., සා.
- 4. මමයිදං - මජ්ඣ.
- 5. සමණබ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣ.
- 6. ඛහුසුකා - මජ්ඣ.
- 7. අධිසි - සා. අදසි, - මජ්ඣ.
- 8. බ්ලරා - මජ්ඣ.

1411. එ පරිදි මන්ද බුද්ධික කිසිත් නො දන් පුරුෂයාගේ සංරම්භයෙන් (එකට එක කීමෙන්) ක්‍රෝධය හටගනී. හෙතෙම එම කෝපයෙන් දවනු ලබයි.

1412. තණකොළ හා දර නිසා හටගන්නා ගින්න ලෙස, යමකුගේ (සිත) කෝපය වැඩේ ද කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි වන්ද්‍රයා පරිදි ඔහුගේ යශස පිරිමේ.

1413. යමකුට හටගත් කෝපය දර නැති ගින්න සේ නිව් සන්තිදේ ද, පුරපසෙහි සඳ සේ ඔහුගේ යශස වැඩේ.

5. පුල්ලබොධි ජාතක යි.

1414. පින් කැමැති මම විත්තප්‍රසාදය ඇති ව සන් දවසක් බ්‍රහ්මචාරී ව වුසුයෙමි ද, පනස් වසකට වැඩි කලක් තපස් රැක්කෙමි ද, මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤදත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1415. දන් දීමට මම කිසි කලෙකත් සතුටු නො වීම ද, නවාතැන් ගැනීමට පැමිණි ආගන්තුකයා දැක සතුටු නො වීම ද, බහුශ්‍රැත වූ මහණබමුණෝ මා නො කැමැත්තෙන් දන් දෙන බව නො දත්තෝ ද මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤදත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1416. දරුව, මහත් තෙදැනි යෝරව්ෂ සහිත යම් ආශීර්ව්ෂයෙක් තුමිසින් නැගී නා බැසී ද, ඒ සර්පයා කෙරෙහි ත් හිම පියා කෙරෙහි ත් අද වශේෂ ප්‍රිය බවක් නැත. මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤ දත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1417. කණ්ඞපායනාය, (හිම හැර) සෙස්සෝ සන්සුන් ව දම්නස කළ ඉදුරන් ඇති ව ප්‍රවුණාව කෙරෙහි කැමැති ව පැවිදී වෙති. කවර කරුණක් නිසා තවුස් දම් රැකීම පිළිතුල් කෙරෙමින් බමුසර වීසීමට නො කැමැත්තෙහි ද?

1418. සද්ධාය නිකම්මි පුනං¹ නිවිතො
 සො ඵලමුගොවි බාලො²විතායං,
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො
 අකාමකො වරාමී බුග්ගවරියං
 විඤ්ඤපසසඤ්ඤී³ සතඤ්ඤි ධානං
 ඵවමපහං පුඤ්ඤකරො භවාමී.
1419. සමණෙ තුවං බ්‍රාහ්මණෙ අද්ධිකෙ ව
 සනිතපසයාසි අනනපානෙන භික්ඛං,
 ඔපානභුතං ව සරං තච්ඡිදං
 අනෙකන පානෙන උපෙතරුපං
 අඵ කිස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො
 අකාමකො දුනම්මං දදසි.
1420. පිතරො ව මෙ ආසුං පිතාමහා ව
 සද්ධා අහු⁴ දුනපතී වදඤ්ඤ
 තං කුලලවතං⁵ අනුචතමානො,
 මාහං කුලෙ අකතීම ගන්ධිනො අහුං
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො
 අකාමකො දුනම්මං දදමී.
1421. දහරිං කුමාරිං අසමස්ථඤ්ඤං
 යං නානඨිං⁶ ඤාතිකුලා පුගගෙසා
 න වාපි මෙ අපපියතං අවෙදී,
 අඤ්ඤත්‍ර කාමා පරිචාරයතතී⁷
 අඵ කෙන වග්ගෙණෙන මයා තෙ⁸ භොති
 සංවාසධමෙමා අහු ඵවරුපො.
1422. ආරා දුරෙ න ඉධි⁹ කදචී අස්ථී
 පරමපරා නාම කුලෙ ඉමසමී
 තං කුලලවතං අනුචතමානා,
 මාහං කුලෙ අකතීමගන්ධිනී අහුං
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානා
 අකාමිකා¹⁰ බද්ධචරාසමී තුය්‍යං.
1423. මණ්ඩව්‍ය භාසිස්සං අභාසනෙය්‍යං¹¹
 තං බම්‍යතං පුත්තභෙතු මමජ්ජ,
 පුත්තපෙමා¹² න ඉධි පරස්ථී කිඤ්චි
 සො නො අයං ජීවතී ය ඤ්ඤදහොතතී.

6. කණ්ඩුපායනජාතකං.

1. පුත - මජ්ඣ., ස්‍යා.	7. පරිචාරයතා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. වපලො - මජ්ඣ., - ස්‍යා.	8. භී - මජ්ඣ., ස්‍යා.
3. විඤ්ඤපසඤ්ඤි - මජ්ඣ.,	9. භී - මජ්ඣ.,
4. අහු - මජ්ඣ.,	10. අකාමිකා - මජ්ඣ.,
5. කුලලවතං - මජ්ඣ., ස්‍යා.	11. භාසිං සමභාසමනෙයං - මජ්ඣ.,
6. ආනඨි - මජ්ඣ.,	12. තං පුත්තපෙමං - මජ්ඣ.,

1418. කෙළකොල්ලකු වූ එකැතින් ම මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ මෙතෙම සැදූයෙන් ගිහි ගෙය හැර පියා ගොස් පෙරලා ගිහි බවට පැමිණියේ ය යන මේ වචනයට පිළිකුල් කෙරෙමින් නො කැමැත්තෙන් බිඹසර හැසිරෙමි. එතෙකුදුවත්, පැවිද්ද සාධුන්ගේ වාසය යි බුද්ධාදී උතුමෝ පසසකි. මෙසේ හෙයින් මම පින් කරන්නෙම වෙමි.

1419. ඔබ මහණ බමුණන් හා මගියන් හා හිඤ්ඤන් ආහාර පානයෙන් සන්තර්පණය කරන්නාව. කන බොන දෑ ඇති ඔබගේ නිවාසය සතරමංසන්ධියෙක (කැණු) පොකුණක් වැන්න, කාගේ බසක් පිළිකුල් කරමින් මෙ දනය නො කැමැත්තෙන් දෙසී ද?

1420. මාගේ මව් පිය මුතුන්මිත්තෝ සැදූවත් දනපතියෝ වූහ. ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ වචන වටහා ගත්තෝ ය. ඒ පරපුරෙන් ආ සිරිත අනුගමනය කරන මම 'කුලයෙහි අන්තිමයා හිස් පුතුලෙක් නො වේවා'යි (සිතන්නෙමි) මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් දන් දෙමි.

1421. හොබනා සිරුරු ඇත්තිය, ඉතා තරුණ වූ ගෘහසංවිධානය කිරීමට තරම් මේරු නුවණ නැති, (ඔබ) තිගේ නැයන්ගෙන් ගෙන ආයෙමි. මට මෙහෙවර කිරීමෙහි ඔබ නුරුස්නා බවක් නො හැඟ වීය. මා හා එක් ව වාසය කිරීම කවර කරුණෙකින් මෙසේ වී ද?

1422. ඉතා ඇත සිට අප කුලයෙහි පුරුෂ පරපුරෙක් නො වී ය. කුල සිරිත අනුව පවත්නා වූ මා නිසා කුලය හිස් නො වේවා යි සිතන්නෙමි. මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් ඔබට පාදපරිවාරිකා වීමි.

1423. මාණ්ඩව්‍යය, නො කියවුතු දෙයක් කිවෙමි. මාගේ ඒ කීම පුතු ගැන සිතා කමා කෙරේවා, පුත්‍ර ප්‍රේමයට වැඩි ප්‍රේමයෙක් මෙ ලොවැ නැත. ඒ අප යඤ්ඤත්ත කුමාරයා ජීවත් වේවා.

6. කණ්හදීපායන ජාතක යි.

- 1424. නවාහමෙන ජාතාමි කොවායං කසස වානි වා¹,
යථා සාධො වදී එවං නිග්‍රොධ කිතති මඤ්ඤපි.
- 1425. තතො ගලච්ඡිතෙන පුරිසා නිහරිංසු මං.
දකා මුඛ පභාරානි සාධසස වචනං කරා.
- 1426. එතාදිසං දුමමතිතා අකතඤ්ඤන²දුඛතිතා,
කතං අනරියං සාධෙන සාවිතා තෙ ජනාධිප.
- 1427. නවාහ මෙන ජාතාමි නපි මෙ කොචි සංසති,
යමෙම කං සමම අකඛාසි සාධෙන කධස්තං කතං³.
- 1428. සඛිතං සාපිචකරො මම සාධසස වුභයං,
කං නො ඉසාරියං දතා මනුසෙසසු මහගගතං.
තයමකා ලභිතා ඉඤ්චි එස මෙ නඤ්චි සංසයො.
- 1429. යථාපි ඛජං අඤ්ඤමිං ඩයගති න විරුහති,
එවං කතං අසප්පරිසෙ නසසති න විරුහති.
- 1430. කතඤ්ඤමි ව පොසමිහි සීලවතො අරියවුඤ්ඤනෙ,
සුඛෙනෙහ විස ධීජානි කතං තමිහි න නසසති.
- 1431. ඉමඤ්ච ජලමං⁴ නෙකතිකං අසප්පරිසවිතොකං,
හනනතු සාධං සඤ්චි නාසං ඉච්ඡාමි ජීවිතං.
- 1432. ඛමතසසං මහාරාජ පාණො දුපච්ඡානායා,
ඛම දෙව අසප්පරිසසං නාසං ඉච්ඡාමහං වධං.
- 1433. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය න සාධමුපසංචසෙ,
නිග්‍රොධසමං මතං සෙයෙය්‍යා යඤ්චි සාධසමි ජීවිතනති.

7. නිග්‍රොධජාතකං.

1. වානි වා - මජ්ඣං.
2. අකතඤ්ඤනා - මජ්ඣං. අකතඤ්ඤන. - ස්‍යා.
3. කථං. මජ්ඣං.
4. ඉමං - මජ්ඣං.
5. විනතිකං - මජ්ඣං.
6. ඛමතසසං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

1424. නිශ්‍රොධ රජුනි, මම මොහු නො දනිමි. මේ තෙම කාගේ කවරෙක් දැ යි සාධයා යම්පේ කී ද, කෙපේ ද ඔබත් එපේ සිතවු ද?

1425. සාධයාගේ වචන කරවූ, සේවකයෝ මුඛප්‍රහාරය දී ගෙල ගැනීමෙන් මා ඉවතට දමූහ.

1426. ජනාධිපය, ඔබ ගේ මිත්‍රයකු වූ නුවණ නැති අකෘතඥ මිත්‍රයෝහි සාධයා විසින් මෙබඳු පහත් ක්‍රියාවක් කරන ලද.

1427. මිතුර ඔබ මට යමක් කිවු ද, එය මම නො දනිමි. සාධයා කළ තැඵම් පෙඵම් කිසිවෙක් මට නො කී යැ.

1428. ඔබ මටත් සාධයාටත් එක සමාන ව සංග්‍රහ කළහු ය. මනුෂ්‍යයන් අතරේ ඉසුරු හා දියුණුව ඔබගෙන් අපි ලදුමහ. මේ කරුණෙහි සැකයක් නැත.

1429. හීන්තෙහි දූ බීජය ද දැවී යම්පේ (යළි) නො හටගන්නේ ද, එපේ අකෘතඥයාට කළ උපකාරය ද නැපේ. (නැවත) නො වැටේ.

1430. සිල්වත් ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතුම් ඇති කෘතොපකාර දත් සත්පුරුෂයාට කළ උපකාරය සරුකෙතෙකු වසුළ බිසුවට මෙන් (වැටේ.) නො නයි.

1431. අසත්පුරුෂ සිතීවිලී ඇති ලාමක වූ කපටී වූ මේ සාධයා තෙබින් (ඇණ) නසත්වා. මොහුගේ ජීවිතය (මම) නො රුස්නෙමි.

1432. මහරජ, අසත්පුරුෂ මොහුට කමා කෙරේවා. මළවුන්ගේ ප්‍රාණයෝ යළි ගෙන්වා ගන්නට නො හැකි වෙකි. රජතුමනි, කමා කරනු මනා ය. මම මොහුගේ වධය නොරුස්නෙමි.

1433. නිශ්‍රොධයා ම ඇසුරු කරන්න. සාධයාගේ ඇසුරට නො යන්න. සාධයා සම්පයේ ජීවත් වීමට වඩා නිශ්‍රොධයා සම්පයේ මිය යාම උතුම් වේ.

7. නිශ්‍රොධ ජාතක යි.

1434. න තකකළා සතති න ආලුපානි
න බිලාලියො න කලමිනි තාත,
එකො අරඤ්ඤමහි සුසානමජ්ඣකි
කිමජීකො තාත ඛණ්ඩි¹ කාසුං.
1435. පිතාමහො තාත සුදුබලො තෙ
අනෙකව්‍යාධිති දුබොන² ඵුට්ඨො,
තමජ්ජහං නිඛණ්ඩසාමී සොබෙහ
නතිසස තං ජීවිතං රොවයාමී
1436. සධ්‍යපමෙතං පටිලඤ්ච පාපං
අව්‍යාභිතං කමම කරොසි ලුඤ්ඤං.
මයාපි තාත පටිලච්ඡසෙ තුවං
එතාදිසං කමම³ ජරුපනීතො⁴,
තං කුලලවතං අනුවතනමානො
අහමිපි තං නිඛණ්ඩසාමී සොබෙහ.
1437. එරුසාහි වාචාහි පකුබ්බමානො
ආසජ්ජ මං තං වදසෙ කුමාර,
පුතෙහ මම මිරසකො සමානො
අභිතානුකමිපි මෙ තංසි පුතත.
1438. න තාහං⁵ තාත අභිතානුකමිපි
භිතානුකමිපි තෙ අහංපි තාත,
පාපඤ්ච තං කමම පකුබ්බමානං
අරහාමී නො වාරයිතුං තතො හි.
1439. යො මාතරං පිතරං වා වසිට්ඨං⁶
අදුසකෙ භිංසති පාපධම්මො,
කායසස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං යො නිරයං පරෙති.
1440. යො මාතරං පිතරං වා වසිට්ඨං
අනෙකන පානෙන උපට්ඨහාති,
කායසස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං යො සුගතිං පරෙති.
1441. න මෙ තං පුතත අභිතානුකමිපි
භිතානුකමිපි මෙ තංසි පුතත,
අහඤ්ච තං මාතරා වුට්ඨමානො
එතාදිසං කමම කරොමී ලුඤ්ඤං.

1. ඛණ්ඩි - මජ්ඣං.
2. දුබොත - මජ්ඣං, සතා.
3. කමම - මජ්ඣං, සතා.

4. ජරොපනීතො - මජ්ඣං.
5. තාහං - මජ්ඣං.
6. සට්ඨං - මජ්ඣං, සතා.

1434. පියාණෙනි, කුකුළු ද වැල්ල ද සිරිඳු ද තල්ඳු ද මෙහි නැත. එහෙත් හුදෙකලා වී වනයේ සොහොන මැද වළක් කණනෙහි. පියාණෙනි, කුමක් කැමැත්තෙහි ද?

1435. පුත්‍රය, ඔබ මුත්තණුවෝ නොයෙක් රෝගයෙන් දුකින් පීඩා ලදහු බොහෝ දුබලයහ. ඈ මම ඔහු වළෙහි දමමි. ඔහුගේ ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙමි.

1436. තොප වීසින් තෙල පාපසංකල්පයෙක් ලබන ලද යැ. හිතෙමි බව ඉක්මවා ගිය දරුණු පාපකම්යක් කරන්නෙහි ය. පියාණෙනි, ජරාවට පත් තෙපි මෙබඳු ක්‍රියාවකින් (සංග්‍රහ) ලබන්නහු ය. පාරම්පරික වාරිත්‍රය අනුව සිරිත් පවත්වන මමත් ඔබ වළට දමමි.

1437. කුමාරය, නුඹ පරොස් බසින් මට ගවා බෙණෙහි. පුත්‍රය තෝ මාගේ ඖරස පුත්‍ර වුවද මා කෙරෙහි අනුකම්පා නැත්තෙහි.

1438. පියාණෙනි, මම තොපට අනුකම්පා නැත්තෙමි නො වෙමි. තොප කෙරෙහි භිතානුකම්පා ඇත්තෙමි. පාපකම්යක් කරන තොප (ඉන්) මුදලන්නට සුදුස්සෙමි.

1439. වසිවයය, පාපි පැවැතුම් ඇති යමෙක් නිරපරාධ මවු-පියනට හිංසා කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැතිව ම නරකයට යන්නේ ය.

1440. වසිවයය, යමෙක් මව්පියන් කැමෙන් ඩීමෙන් උවචැන් කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැති ව ම දෙවිලොවට යන්නේ ය.

1441. පුත්‍රය, නුඹ මට භිතානුකම්පා නැති නො වෙහි. නුඹ මට භිතානුකම්පා ඇතියව. මම වනාහි තොපගේ මව් කියන හෙයින් මම වැනි දරුණු පාප කර්මයක් කරමි.

1442. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා.
මාතා මමෙසා සකියා¹ ජනෙනති
නිඛාපයෙනං සකා අභාරා
අඤ්ඤමපි තෙ සා දුඛොචභෙසත.

1443. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා
මාතා මමෙසා සකියා ජනෙනති,
දනතා කරෙණුව වසුපනිතා
යා පාපධම්මා පුනරාවජාතුකි.

8. තකකලපාතකං.

1444. කිනෙත වතං කිම්පන ඩුභවරියං
කිසස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
අකඛාහි මෙ ඩුභමණ එතමසං
කසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1445. ධම්මං වරාම න මුසා හණාම
පාපානි කම්මානි විච්ඡයාම,
අනරියං පරිච්ඡෙද්ධි සධ්ධං
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

4446. සුභණාම ධම්මං අසතං සතං ව
න වාපි ධම්මං අසතං රොචයාම
හිඤා අසනෙත න ජහාම සනෙත
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1447. පුඤ්ඤව දනා සුමනා හවාම
දදමපි මෙ අකතමනා හවාම,
දකාපි මෙ නානුතප්පාම³ පච්ජා
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1448. සමණෙ මයං ඩුභමණෙ අද්ධිකෙ ව
චණ්ඩකෙ යාවනකෙ දළිඤ්ඤ,
අනෙකන පානෙන අභිතප්පයාම⁴
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1. ජාකියා - මජ්ඣං.
2. දුකඛි - ඔච්චි.
3. නානු තපාම - මජ්ඣං.
4. අභිතපාම - මජ්ඣං.

1442. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වේ ද, මැය මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. මැය ගෙන් .ඉවත් කළ මැනවි. ඔ තොපට වෙනත් කරදර පවුණුවන්නී ය.

1443. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වූ ද, මෝ මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. ඇතින්තක මෙන් දමනය වූ වසඟ වූ පාප ගති ඇති ඔ නැවත පැමිණේවා!

8. තක්කල ජාතක යි.

1444. තා සමාදන් වූ චුතය කුමක් ද? උත්තම වයභාව කුමක් ද? මේ විපාකය කෙබඳු සුවරිතයක් පිරිමෙන් ලද්දේ ද? බමුණ, මේ කරුණු මට කියව. තොපගේ ගෙඹි බාලයෝ කවර හෙයින් නො මියන්නෝ ද?

1445. දස පුණ්‍යක්‍රියා ධර්මයෙහි හැසිරෙමිහ. බොරු නො කියමිහ. ප්‍රාණසාතාදී පාපකර්මයන් දුරු කරමිහ. නින්දා කටයුතු ක්‍රියා සියල්ල දුරු කරමිහ. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1446. සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද ධර්ම අසමිහ. අසත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම රූඵී නො කරන්නමෝ වෙමු. අසත් පුරුෂයන් හැර සත්පුරුෂයන් හරින්නමෝ නො වෙමු. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1447. දනය දෙන්නට පෙර සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දෙමිනු දු සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දනය දීමෙන් පසුව (සිතා) පසු-තැවිලි වන්නමෝ නො වෙමු. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1448. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද මගීයන් ද ගුණ කියා යදින්නන් ද යාවකයන් ද දිළින්නන් ද යි හැම දෙන ආහාර පානයෙන් සන්තර්පනය කරමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

370 ජාතක පාළි-දසකතිපාතො

1449. මයඤ්ච හරියා නාතිකකමාම
අමෙහ ව හරියා නාතිකකමනති,
අඤ්ඤත්‍ර නාහි බ්‍රහ්මචරියං වරාම
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1450. පාණාතිපාතා වීරමාම සබ්බෙ
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාම,
අමජ්ජපා නො ව මුසා හණාම
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1451. එතාසු වෙ ජායරෙ සුක්කමාසු
මෙධාවිනො භොනති පහුතපඤ්ඤා¹
බහුසුක්කා වෙදගුනො ව² භොනති
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1452. මාතාපිතා ව හභීනී භාතරො ව
සුක්කා ව දරා ව මයඤ්ච සබ්බෙ,
ධම්මං වරාම පරලොකහෙතු.
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1453. දසා ව දසෙසා³ අනුජීවිනො ව
පරිවාරකා කලමකරා ව සබ්බෙ,
ධම්මං වරනති පරලොකහෙතු
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1454. ධම්මො හවෙ රකකති ධම්මචාරිං.
ධම්මො සුචිණ්ණො සුබමාවහාති
එසානිසංසො ධම්මෙ සුචිණ්ණො
න දුගහතිං ගච්ඡති ධම්මචාරිං.

1455. ධම්මො හවෙ රකකති ධම්මචාරිං.
ජන්තං මහනතං වීය වස්සකාලෙ,
ධම්මෙන ගුණො මම ධම්මපාලො
අඤ්ඤස්ස අධිනි සුඛී කුමාරොති.

9. මහාධම්මපාලජාතකං.

1. පහුක්කා - මජ්ඣිම. - සං. - සං. 2. වෙදගුණා - මජ්ඣිම. 3. දසො - මජ්ඣිම. දසි - සං.

1449. අපි දු භායඝාවන් ඉක්මවා නො යමහ. භායඝාවෝ ද අප ඉක්මවා නො යති. ඔවුන් හැර අනෙක් ස්ත්රීන් කෙරෙහි බබසර හැසිරෙමහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1450. අපි හැම දෙනා ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිමු. ලොව (හිමියන්) නුදුන් දය දුරු කොට වාසය කරමහ. මත්පැන් නො බොමු. බොරු ද නො කියමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1451. සුසිල්වන් මේ අප උතුම් ස්ත්රීන් කෙරෙහි දරුවෝ උපදින් ද, ඔවුහු ධාරණ ශක්තිය ඇති මහනුවණැත්තෝ වෙති. බහුශ්‍රැත වෙති. වේදයෙහි පාරප්‍රාප්තයෝ වෙති. එහෙයින් අප බාලයෝ නො මැරෙති.

1452. මවුපියෝ ද සහෝදරසහෝදරියෝ ද දරුවෝ ද බිරියෝ ද යි අපි හැම දෙනාමෝ පරලොව සලකාගෙන පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙමහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1453. දසිදසයෝ ද අප නිසා දිව් රැක ගන්නෝ ද පිරිවර ජනයෝ ද කම්කරුවෝ ද යි හැම දෙනා පරලොව සලකා පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙති. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1454. කුශල ධර්මය, ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නහු ඒකාන්තයෙන් රකී. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලය සුව ගෙන දෙයි. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලයෙහි තෙල ආනීශංසය වෙයි. දම්සැරි තෙමේ දුගතියට නො යයි.

1455. කුශල ධර්මය දම්සැරියා වැසි සමයෙහි මහත් කුඩයක් සේ ඒකාන්තයෙන් රකී. කුසල් බෙලෙන් රක්ෂිත වූ මාගේ දම්පල් කුමර සුව ඇත්තේ වෙයි, මෙය අනෙකකුගේ ඇට වේ යයි.

9. මහාධම්මපාල ජාතක යි.

- 1456. නාසමසෙ කතපාපමහි නාසමසෙ අලිකවාදිනෙ,
නාසමසත්තට්ඨප ඤ්ඤමහි¹ අතිසනොතපි² නාසමසෙ.
- 1457. භවතති හෙකෙ පුරිසා ගොපිපාසකජාතිකා,
සසනාහි මඤ්ඤාදි මිඤ්ඤානි වාචාය න ච කමුත්තා
- 1458. සුක්ඛඤ්ඤලී පග්ගහිතා වාචාය පළිගුණධීතා,
මත්තසසරෙග්ගා නාසිදෙ යසමිං නස්සී කතඤ්ඤතා.
- 1459. න හි අඤ්ඤාඤ්ඤා³ විඤ්ඤානං ඉස්සීනං පුරිසාන⁴ වා,
නානාව කතවා සංපග්ගං තාදිසමපි නාසමසෙ.
- 1460. අනරියකමමං ඔසකනනාං⁵ අඤ්ඤාතං⁶ සබ්බ සාතිනං,⁷
නිසිනංච පච්චජන්තං තාදිසමපි නාසමසෙ.
- 1461. මිඤ්ඤරූපෙනිධෙකලෙච සාබ්බලොභනං අවෙකසා,
විච්චෙධෙහි උපායෙහි⁸ තාදිසමපි නාසමසෙ.
- 1462. ආමිසං වා ධනං වාපි යත්ත පසසති තාදිසො,
දුග්ගිං¹⁰ කරොති දුමමෙධො තඤ්ඤා ඤ්ඤවිනා¹¹ ගච්ඡති.
- 1463. මිඤ්ඤරූපෙන බහවො ජනනා සෙවනති සත්තවො,
ජග්ගෙ කාපුරිසෙගෙතෙ කුක්කඤ්ඤො වීය සෙනකං.
- 1464. යො ච උප්පත්තං අත්තං න බිප්පමත්තඤ්ඤාඤ්ඤා,
අමිඤ්ඤවසමනෙවති පච්ඡා ච මත්තපපති.
- 1465. යො ච උප්පත්තං අත්තං බිප්පමෙච නිබ්බොධති.
මුච්චතෙ සත්තඤ්ඤාඤ්ඤා කුක්කඤ්ඤො වීය සෙනකං.
- 1466. තං තාදිසං කුචමිවොධ්ධිතං¹² වනෙ
අධමමිකං නිච්චවිධංසකාරිතං,
ආරා විචජ්ජය්‍ය නරො විචකඛණො
සෙනං යථා කුක්කඤ්ඤො වංසකානනෙ'ති,

10. කුක්කඤ්ඤාඤ්ඤා.

- 1. නාසමසෙ අඤ්ඤාතං පඤ්ඤාදිහි - සා.
- 2. අනසනොතපි - මජ්.ස.
- 3. අඤ්ඤාඤ්ඤා - සා.
- 4. පුරිසා - මජ්.ස.
- 5. මුක්ඛකනං - සා.
- 6. අඤ්ඤා - මජ්.ස.
- 7. සාචිතං - මජ්.ස.
- 8. සාබ්බලොභනං - මජ්.ස., සා.
- 9. උපායෙහි - මජ්.ස., සා.
- 10. දුග්ගිං - මජ්.ස., සා.
- 11. භතඤ්ඤා - මජ්.ස., සා.
- 12. කුච - මජ්.ස.

1456. පවු කළ පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. බොරු කියන්නාහු කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ආක්මාටියට ම නුවණ යොද ගන්නා පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. අති ශාන්ත පුද්ගලයා කෙරෙහි ද විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1457. සමහර පුරුෂයෝ පිපාසිත ගවයන් වැනියහ. ඔහු මිතුරන් වචනයෙන් කාදමති. ක්‍රියාවෙන් කිසිත් නො කරති.

1458. කළඟුණ නො දන් බොරු ඇදිලි බැදිම පමණක් ඇති නිසරු මිනිසා කරා නො යන්නේ ය.

1459. වහා වෙනස් වන ස්වභාව ඇති ස්ත්‍රී පුරුෂයන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. හිතෙහි නො වූවෙක් නොයෙක් හේතු දක්වමින් (මිතුරකුසේ) එක් වන්නේ ද එ වැන්නාහු විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1460. අනායඹ ක්‍රියාවට බැසගත් සථීර වචන නැති අවකාස ලද කල්හි හැම දෙන නසන හෙයින් කොපුවක ලූ නියුණු කඩුවක් වැනි පුද්ගලයා විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1461. මෙහි (මෙ ලොවැ) යම් කෙනෙක් මිත්‍රප්‍රතිරූපක ව කද හිතැත්තාහු නමුදු සිලිටි බසින් බෙණෙමින් නානාවිධ කෙරුවක පැවැතුම් ඇත්තෝ වෙත් ද එ වැනියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1462. එ බඳු මෝඩයා (මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා) යම් මිතුරකුගේ නිවෙසකැ ආහාරයක් හෝ ධනයක් හෝ දුටු වේ නම් මිතුරාට ප්‍රේම කොට එය පැහැර ගන්නේ ය. ඔහු ද (මිතුරා) නසාපියා යන්නේ ය.

1463. බොහෝ සතුරෝ මිත්‍රප්‍රතිරූපකයන් මෙන් ඇසුරු කෙරෙති. මෙ වැනි නින්දනීය පුරුෂයන් උකුස්සා දුරු වීලිකුළු මෙන් දුරු කරන්නේ ය.

1464. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා නො ගනී ද. හේ සතුරන්ගේ වසභයට පැමිණ පසුව තැවේ.

1465. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා ගනී ද. උකුස්සාගෙන් මිදුනු වීලිකුළු සේ සතුරු වියවුලෙන් මිදෙන්නේ ය.

1466. වනයේ අටවා තැබූ පාසයක් (මළපුඩුවක්) වැනි නො දහැමි විනාශකාරී වූ ඔහු, උණ වනයේ වෙයෙන පිරික්සුම් නැඟිත් හෙබි ඇටිකුළා උකුස්සා දුරු කළා සේ දුරු කරන්නේ යි.

10. කුක්කුට ජාතක යි.

1467. අලංකාරො මට්ටකුණ්ඛලී
මාලාහාරී හරිවජ්ඣසසදො,
බාහා පග්ගෙහ කඤ්චි
වනමජ්ඣෙකි කිං දුක්ඛිතො තුවං.
1468. සොවණ්ණමයො පහසසරො
උපපතොතා රථපඤ්ඤරො මම
තසස වකකයුගං න විදාමී
තෙන දුකෙකිත ජහාමී ජීවිතං.
1469. සොවණ්ණමයං මණිමයං
ලොහමයං අථ රුපියාමයං,
පාවද රථං කාරයාමී තෙ
වකකයුගං පටිපාදයාමී තං.
1470. සො මාණවො තසස පාවදී
වජ්ඣසුරියා උහයෙසු හාතරො,
සොවණ්ණමයො රරො මම
තෙන වකකයුගෙන සොහති,
1471. බාලො බො තවමසි මාණව
යො තවං පඤ්ඤෙ අපඤ්ඤං,¹
මඤ්ඤමී තුවං මරිසසසි
න හී තවං² ලව්ඡසි වජ්ඣසුරියො.
1472. ගමනාගමනමපී දිසසති
වණ්ණධාතු උහයෙසු වීරියො.
පෙතො පන තෙව දිසසති
කො නු බො කඤ්ඤං බාලාතරො.
1473. සච්චං බො වදෙසි මාණව
අහමෙව කඤ්ඤං බාලාතරො,
වජ්ඣං විය දුරකො රුදං
පෙතං කාලකතාහිපඤ්ඤො.
1474. ආදික්ඛං වත මං සනාතං සතසික්ඛං ව පාවකං,
චාරිනා විය ඕසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
1475. අබ්බතී³ වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,⁴
යො මෙ සොකපරෙතසස පුක්ඛසොකං අපානුදි.
1476. සොහං අබ්බුළහසලලාසමි වීතසොකො අනාවලො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුඤ්ඤාන මාණවාති.

II. මට්ටකුණ්ඛලීජාතකො.

1. අපඤ්ඤං - මජ්ඣ. - සා.
2. තඤ්ඤං - මජ්ඣ.

3. අබ්බුළහං - මජ්ඣ.
4. යමාසි හදයසිතං. - මජ්ඣ. - සා.

1467. නන් අබරණින් සැරසී මටකොඩොල් පැළැඳූ විසිතුරු මල් දරන්නේ, රන්වන් සඳුන් ආලෙප කොට ගත් තෙපි මේ වන මැද හිසෑ අත් බැඳගෙන කවර හෙයින් අඩන්නහු ද?

1468. රන්මුවා දීපතිමත් රියමැදිරියක් මට ලැබිණ. ඊට රියසක් දෙකක් නොලබමි. ඒ නිසා උපන් දුකෙන් දිවි හරිමි.

1469. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා වූ හෝ රිදීමුවා රියක් ඔබට සාදමි. යම් බඳු රියක් කැමැත්තහු ද ඒ සක් යුගලය ඔබට ලබා දෙමි.

1470. ඒ මාණවකයා ඔහුට කිය. මාගේ රිය රන්මුවා වෙයි. දීපතිමත් සඳහිරු දෙදෙනා සක් යුගලය (වගයෙන්) මාගේ රියට හොබනේ වේ.

1471. මාණවකය, නොපැතියයුතු දෑ පතන තෙපි මෝඩයෙකි. තොප මියෑ යෙහි යි සිතමි. තෙපි සඳහිරු නොලබන්නහු ය.

1472. ගමනා ගමන (උදවීම හා බැස යාම) ද හැඩහුරු කම හා පැහැය ද ගමන් මාර්ග දෙක ද පෙනේ. මිය ගිය තැනැත්තා දකින්නට නැත. අඩන්නවුන්ගෙන් කවරෙක් වඩා බාලාතර ද?

1473. මාණවකය, සත්‍යයක් කියෙහි ය. අඩන්නවුන් ගෙන් ඉතා බාලයා මම වෙමි. හඳ ඉල්ලා අඩන ගම්දරුවකු සේ මියෑ පරලොව ගියකු පතන්නෙමි.

1474. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශෝක ගින්නෙන් ඇවිල ගෙන සිටි මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් සියලු දහය නිවී ගියේ ය.

1475. සොවින් පෙළුණු මාගේ, පුත්‍ර ශෝකය යමෙක් නැති කෙළේ ද, හේ මාගේ හඳවනේ පැවැති ශොකය නමැති හුල ද ජිකාන්තයෙන් උදුරා දුමි ය.

1476. තරුණය, ඒ මම උපුටා හළ ශෝක නමැති උල ඇත්තෙමි. ශෝකය නැත්තෙමි. නොකැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොප ගේ බස් අසා ශොක නොකරමි. නොහඬමි.

11. මට්ටකුණඩලී ජාතක යි.

- 1477. අපවිත්‍යාසී දිව්‍යනති සන්තො ලඛ්‍යාන භොජනං,
කිමෙව ජටං පවමානො යං න දජ්ජා න තං සමං.
- 1478. මච්ඡරා ච පමාදු ච ඵලං දුතං න දියතී,
පුඤ්ඤං ආකඛ්ඛමානොන දෙයාං භොතී විජානතා.
- 1479. යසෙසව භීතො න දදති මච්ඡරී තදෙව අදදන්තො භයං,
ඵසච්ඡා ච පිපාසා ච යසෙස භායති මච්ඡරී.
තමෙව බාලං පුසති අසමි ලොකෙ පරමිචි ව.
- 1480. තසමා විනෙයා මච්ඡරං දජ්ජා දුතං මලාභිභු,
පුඤ්ඤානි පරලොකසමි පතිට්ඨා භොතති පාඤ්ඤානං.
- 1481. දුද්දං දදමානානං දුක්ඛරං කමම කුඛ්ඛතං,
අසන්තො නානුකුඛ්ඛතති සතං ධම්මො දුරන්තයො.
- 1482. තසමා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොතී ඉතො ගතී,
අසන්තො නීරයං යනති සන්තො සන්තපරායනා.
- 1483. අපපසමකෙ පච්චික්ඛතී ඛ්‍යුන්තකෙ න දිව්ඡරෙ,
අපපසමා දකඛ්ඤා දිනතා සහසෙසන සමං මිතා.
- 1484. ධම්මං චරෙ යොපි සමුඤ්ජකං චරෙ
දුරඤ්ඤා පොයං දදං අපපකසමි,
සතං සහසසානං සහසසයාගීනං
කලමිචි නාග්ගන්ති තරාච්චිධස්ස තෙ.
- 1485. කෙනෙස යඤ්ඤා විපුලො මහග්ගන්තො
සමෙන දිනතස්ස න අග්ගමෙතී,
කපං සහසසානං සහසස යාගීනං
කලමිචි නාග්ගන්ති තරාච්චිධස්ස තෙ.
- 1486. දදන්ති භෙතෙ විසමෙ නිච්චිධා
කුඛ්ඛතා' වධිතවා අථ සොච්චිතවා,
සා දකඛ්ඤා අඤ්ඤාචා සදණ්ඩා
සමෙන දිනතස්ස න අග්ගමෙතී
ඵලං සහසසානං සහසසයාගීනං
කලමිචි නාග්ගන්ති තරාච්චිධස්ස තෙ'ති.

12. බිලාරකොසියජාතකං.

-
- 1. අපවිත්‍යාසී-මච්ඡ.
 - 2. පුසති - මච්ඡ.
 - 3. අපපමකෙ පච්චික්ඛතී - මච්ඡ.
 - 4. ඛ්‍යුන්තා ඵකෙ - සා.
 - 5. සමුඤ්ජකං - මච්ඡ.
 - 6. දුක්ඛරං - මච්ඡ.
 - 7. කුඛ්ඛතා - මච්ඡ.

1477. නො පිසන සත්පුරුෂයෝ බොජුන් ලැබූ දෙන්නට කැමැති වෙති. පිසන බබ යම් හෙයෙකින් දෙන්නට කැමැති නො වෙත් නම් සුදුසු නො වේ.

1478. මසුරුකමත් නො සැලකිල්ලත් නිසා දන් නො දෙනු ලැබේ. පින් කැමැති නුවණැත්තා දන් දියයුතු වේ.

1479. දන් දීම නිසා සාපිපාසාවෙන් පීඩා විඳින්නට සිදු වේ ය යන බිය නිසා මසුරු පුභුලා නො දේ ද එය ම ඔහුට බිය වන්නේ ය. සාපිපාසා දෙකට මසුරා බිය වේ ද එය ම (ඔහු) දෙ ලොවැ දී පෙළයි.

1480. එ හෙයින් මසුරුකම මඩින්නේ මසුරුකම දුරු කොට දන් දෙන්නේ ය. කළ පින් ප්‍රාණීන්ට පරලොව දී පිහිට වේ.

1481. මසුරු සිත් මැඩ දියයුතු බැවින් දන් දීම ශ්‍රේෂ්ඨ කර ය. අසත්පුරුෂයෝ (දනානිසංස නො දන්නෝ) ඔවුන් ගිය මහෙහි නො යත්. සත්පුරුෂයන් (බෝසත්වරු) ගිය මගැ යාම සෙස්සනට පහසු නො වේ.

1482. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු උපත වෙනස් වේ. අසත්පුරුෂයෝ නිරයට යති. සත්පුරුෂයෝ දෙවිලොව යති.

1483. ඇතැමෙක් මද වස්තුවකින් ද දන් දෙත්. ඇතැමෙක් බොහෝ වස්තුව ඇතත් දන් නො දෙත්. මද වස්තුවෙන් දුන් දනය ද මහානිසංස ඇති හෙයින් ප්‍රමාණ කොට බැලීමේ දී අහසක් පමණ වැය කොට දුන් දන හා සම වේ.

1484. නො දහැම් ව සපයාගත් මුදලින් ඉසුරන් ලක්ෂයක් දෙනා දෙන දනයේ ත්‍රිවිධ සුවර්තය පුරමින් අඹුදරුවන් ද රැකූ ගනිමින් දිළින්දකු ස්වල්ප වශයෙන් හෝ කරන පරිත්‍යාගයක සොළොසින් භාගයක් පමණ නො අගනාහ.

1485. දේය ධර්ම බොහෝ බැවින් විශාල වූ ලක්ෂයක් දෙනා එක් ව දෙන දනය, දහැම් ව සපයා ගත් දෙයින් දුන් දනය හා සම නො වන්නේ කවර කරුණකින් ද? දහැම් ව සපයා ගත් දෙයින් දන් දෙන දිළින්දගේ දහමය පින්කමේ (සොළොසින්) කොටසක් පමණවත් නො අගනේ කෙසේ ද?

1486. අනුන් තළා පෙළා අඩවා හිංසා කොට ඇතැම් කෙනෙක් දන් දෙති. එලෙස දුන් දන දහැම් ව සපයාගත් වස්තුවෙන් දිළින්ද දුන් දනය හා සමාන නො වේ. නො දහැම් වස්තුවෙන් යාග කළ ලක්ෂයක් දෙනාගේ දනය දිළින්දගේ දනයෙහි සොළොස්වෙනි කොටස තරම්වත් නො අගී.

12. බිලාර කොසිය ජාතක යි.

378 ජාත්‍යන්තර-දේශනීතිපාලන

- 1487. වර්තමාන අභිරුද්ධතා සහ සංකීර්ණතාවයන්, ව්‍යවස්ථාපිත සුරැකුම් විධිවිධානවලට යොමු වේ.
- 1488. පාකිස්තානයේ පාලන මට්ටම වලංගු වූයේ, භූමියේ ක්ෂේත්‍ර නිවැරදිවීමේදී එම භූමියේ හොඳින්.
- 1489. නව වාහනවලට භූමියේ ජනගහන නොදැකී වා, අනුකූලව සංවර්ධනය කිරීමේදී මෙම සමම හොඳින්.
- 1490. නව වාහනවලට සංරක්ෂණ ව්‍යවස්ථාපිත හොඳින්, අහිමි වීමේදී භූමියේ භාගය ලොකු වීමට.
- 1491. මනුෂ්‍යයන්ගේ කාර්යයන් සම්බන්ධීකරණය වීම, නව මෙම කාර්යයන් වර්තමාන ව්‍යවස්ථාපිත යටතේ.
- 1492. සමස්ත අතීත වෙරළ තීරයේ මානවයන්, උපකරණ සහ භූමියේ තනි වර්තමාන නවවේදය.
- 1493. සංවිධානවල විරෝධයේ බලය පාලන කමිටු, ලෝක පිණිස නව පිණිස තනි වර්තමාන නවවේදය.
- 1494. අනුකූලව සමම භූමියේ අහිමි වීමේදී සංවිධානවලට, අපරාධයන්ගේ නිරාසරයේදී අපරාධයන් අතුරින් හය.
- 1495. යොමු කිරීමේදී අනුකූලව විකේතනය සිදු වීම, අහිමි වීමේදී ලොකු පිණිස හොඳින් මමම.
- 1496. යොමු නව හතරේ නව සාමාන්‍ය නව ජීවන නව පාලන, මෙහිදී සංවිධානවලට වෙරළ තීරය නව නවවේදය.

13. ව්‍යවස්ථාපිතයන්.

- 1. පාකිස්තානය - මර්ද.
- 2. භූමියේ ක්ෂේත්‍ර නිවැරදිවීම - මර්ද., යනා.
- 3. අහිමි - යනා.
- 4. භූමියේ - මර්ද., යනා.
- 5. විරෝධය - මර්ද. - යනා.
- 6. අහිමි - මර්ද.

1487. සක්වාලිභිණිය, (ඔබ) වර්ණවත් ශරීර ඇත්තහු ය. රූප සම්පන්න වූවහු ය. සන වූ සිරුරු ඇත්තහු ය. රන්වන් මනාරු ඇත්තහු ය. පහන් වූ මුහුණ හා ඉඳුරන් ඇත්තහු ය.

1488. මෙසේ ගං තෙර සිටා පෙට්ටි මස්, දුල් මස්, වලා මස්, මොදුව මස් හා රේ මස් බුදින්නහු ද?

1489. මිතුර, මේ සෙවෙල් සහ දියපරඬල් මගේ ආහාරය යි. මම මෙය හැර දියෙහි හෝ වනයෙහි හටගන්නා වූ වෙනත් මාංශයක් අනුභව නො කරමි.

1490. සෙවෙල් සහ දියපරඬල් සක්වාලිභිණියාගේ ආහාර යයි මම විශ්වාස නො කරමි. මිතුර, මම ගමෙහි දුණු හා තෙල් මුසු ආහාර අනුභව කරමි.

1491. චක්‍රවාකය, මනුෂ්‍යයන්ට පිළියෙළ කළ මස් සහිත පවිත්‍ර ආහාරය බුදිතන් ඔබට මෙන් එ බඳු පැහැයක් මට නැත.

1492. (තෙපි) ක්‍රෝධ සිතින් බලමින් මිනීමුත්තට භීෂා කෙරෙමින් තැනී ගත් සිතින් බුදින්නහු ය. එහෙයින් තොපගේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1493. කාකය, පාපකර්ම බලයෙන් සියලු ලෝකයා (ඔබට) විරුද්ධ ය. ඔබ ලද ආහාරය ඔබ නො පිනව යි. එ හෙයින් ඔබේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1494. මිතුර, මම වනාහි සවිසත්තට භීෂා නො කරන්නෙමි, මද වැයමකින් යුතු ව සැක රහිත ව ශෝක නැති ව බියකු දු නැති ව බුදිමි.

1495. තෙපි, වැයම් කරව, සිය දුසිල් බව ඉක්මවා පවතු ව, (දුසිල් බව අත් හරුව) අභිංසක ව ලොවෙහි හැසිරෙව, මා මෙන් ලොවට ප්‍රිය වන්නහු.

1496. යමෙක් අනුන් නො නසා ද නො නස්වා ද ධන හානි නො කෙරේ ද, නො කරවා ද, සවි සතුන් කෙරෙහි මෙන් කෙරේ ද ඔහුට කිසිවෙක් වෙර නො කෙරේ.

10. චක්කවාක ජාතක යි.

1497. සචචං කිරි තචචපි භුරිපඤ්ඤා¹
 යා තාදිසි සිරි ධිති මුනි² ච,
 න තායතෙ භාවචසුපනිකං
 යො යාවකං භුඤ්ඤසි අපචසුපං.
1498. සුචං දුකෙඛන පරිපාවයනොතා
 කාලාකාලං විචිතං ජන්දජනොතා,³
 අක්ඛසා දචාරානි අචාපුරනොතා
 තෙනාහං⁴ තුඛසාමි යචොදනෙන.
1499. කාලඤ්ඤා ඤාතා අභිජිහනාය
 මනොතභි අක්ඛං පරිපාවයිතා,
 විජමභිසං⁵ සීභවිජඤ්ඤිතානි
 තායිද්ධියා දසඛසි මං පුතාපි.
1500. සුචිති ඵකෙ⁶ න කරොනති පාපං
 අචණ්ණසංසග්ගභයා පුනෙනෙ,
 පඤ්ඤ සමානො විපුලක්චිතසී
 කිං කාරණා මෙ න කරොසි දුක්ඛං.
1501. න පණ්ඩිතා අත්තසුඛසස භෙතු
 පාපානි කම්මානි සමාවරනති,
 දුකෙඛන චුට්ඨා ඛලිතත්තාපි සනතා
 ජන්ද ච දෙසා න ජහනති ධම්මං.
1502. යෙන කෙනචි වචණ්ණන මුදුනා දරුණෙන වා,
 උඤ්ඤරෙ දීනමත්තානං පචජා ධම්මං සමාවරෙ.
1503. යසස රුක්ඛසස භායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
 න තසස සාඛං භඤ්ඤයා මිත්තදුඛො හි පාපකා.
1504. යසසාහි ධම්මං⁷ මනුජො විජඤ්ඤා
 යෙවසස කඛඛං විනයනති සනොතා,
 කං හිසස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
 න තෙන මිත්තං ජරයෙථ⁸ පඤ්ඤා.

1. භුරිප ඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 2. මනී - මජ්ඣං.
 3. ජනනජනොතා - මජ්ඣං.
 4. තෙනාහ - මජ්ඣං.
 5. විජමභිසං - මජ්ඣං.
 6. සුචි පි ඵකෙ - මජ්ඣං.
 7. යසස හි ධම්ම පුරියො විජඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 8. ජීයෙථ - සා.

1497. මහානුවණැත්ත. යම්බඳු වූ ඔබ ව්‍යඤ්ජන ස්වල්පයක් සමග යවසාලේ බත් බුදින්නහු ය. ඔබගේ යම් සෞභාග්‍යයක්, දෙබරියයක් හා සිතියක් වේ ද, එබඳු සෞභාග්‍යය විපතට පත් ඔබ නො රකියි. එ හෙයින් සෞභාග්‍යය උතුම් වෙයි, ප්‍රඥාව උතුම් නො වෙයි (යන) කීම සැබෑ වෙයි.

1498. මම දුකෙන් සැප දියුණු කරන්නෙමි සැඟවී විසීමටත් නො සැඟවී විසීමටත් (මෙය) යොග්‍ය සමය යයි සිතා සැඟවුණෙමි. දියුණුවට දෙර අරිනුයේ යවසාලේ බකින් ප්‍රීත වෙමි.

1499. වෑයම් කරන්නට යෝග්‍ය කාලය දැනූ නුවණින් දියුණුව වැඩී කර ගෙන සිංහයකු යේ විජ්‍යමාණය කරන්නෙමි. දියුණු වූ මා නැවත දකින්නහු ය.

1500. පණ්ඩිතය, සැප ඇත්තෝ පාපකර්ම නො කෙරෙති. තවත් කෙනෙක් අපකීර්තියට බියෙන් පාපකර්ම නො කෙරෙති. බොහෝ දේ සිතීමේ හැකියාව ඇති තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් (කරදර) නො කරන්නහු ද?

1501. පණ්ඩිතයෝ ආත්මාර්ථය සලකා පාපකර්ම නො කරති. දුකට පත් වුවත් සම්පත් ගිලිහී ගියත් ඡන්දය නිසා හෝ දේහමය නිසා හෝ ධර්මය නො හරිත්.

1502. මොළොක් වූ හෝ දරුණු වූ හෝ කිසියම් ආකාරයෙකින් තමාගේ දිනත්වය උපුටා හරින්නේ ය. ඉක්බිති ව සුවරිතයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

1503. යම් රුකකු සෙවණෙහි හුන්නේ වේ ද හොත්තේ වේ ද ඒ රුකෙහි අතු නො කඩනේ ය. මිත්‍රයෙහි කම දින හෙයින්.

1504. යම් පුරුෂයෙක් පුරුෂයකුගෙන් ධර්මය උගත්තේ ද, සැක දුරු කෙරේ ද එය ඔහුට පිහිටකි. පිළියරණෙකි. එ හෙයින් ඇදුරු ව සිටියහු සමග වූ මිතුරුව ව දිරාපත් නො කරන්නේ ය.

- 1505. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤානො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පඤ්ඤිතො කොධනො තං න සාධු.
- 1506. නිසම්ම ඛතතියො කඨිරා තානිසම්ම දීසම්පති,
නිසම්මකාරීනො රාජ යසො කිත්ති ව වඩ්ඪිතිති.

14. භූරිපඤ්ඤාජාතකං.

- 1507. කීං සු නරො ජසමධිව්වකාලෙ
කං වා විජ්ජං කතමං වා සුතානං,
සො මච්චො අසමිඤ්ඤා පරමේ ලොකෙ
කථං කරො සොඤ්ඤානො ඉතෙතො.
- 1508. යසස දෙවා පිතරො ව සබ්බ
සිරිංසපා¹ සබ්බභූතානි වාපි,
මෙතසාය නිව්චං අපචිතානි භොතති
භූතෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1509. යො සබ්බලොකස්ස නිවාතච්චිත්ති
ඉත්ති පුමානං සහ දුරකානං,
ඛනානා දුරුඤ්ඤානං අපටිකකුලවාදී
අධිවාසනං සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1510. යො නාවජානාති සභායමනෙත
සිපෙපන කුලසාභී ධනෙන ජව්වා,
රුචිපඤ්ඤා අඤ්ඤාලෙ මුනිමා
සභායෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1511. මිත්තානි වෙ යසස භවතති සනෙතා
සංවිසසඤ්ඤා² අචිසංවාදකස්ස,
න මිත්තදුඤ්ඤා³ සංවිභාගී ධනෙන
මිත්තෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු
- 1512. යසස භරියා තුලාවයා සමභානා
අනුබ්බතා ධම්මකාමා පජාතා,⁴
කොලීනියා සීලවතී පතිබ්බතා
දුරෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.

- 1. සරිසපා - මජ්ඣ.
- 2. සංවිසසඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 3. න මිත්ත දුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 4. පජාතා - මජ්ඣ.

1505. කම්සැප විදින අලස ගිහියා නො මැනැවි. හික්මීම නැති පැවිද්ද නො මැනැවි. විමසීම රහිත ව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවි. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙන ගතියෙන් යුතු වේ නම් හේ ද නො මැනැවි.

1506. ඝෞන්‍රිය තෙම පරිඝ්‍නාකාරී ව වැඩ කරන්නේ ය. නො විමසා නො කරන්නේ ය. රජතුමනි, පරිඝ්‍නාකාරීව වැඩ කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

14. භූමිපඤ්ඤ ජාතක යි.

1507. අභිවෘද්ධිය රුස්නා පුරුෂයා වේදය හෝ ශ්‍රැතය හදුරා කවර ආකාරයකින් ක්‍රියා කිරීමෙන් දෙ ලොව ආරක්‍ෂා කර ගන්නේ වේ ද?

1508. සියලු දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද දීර්ඝජාතීහු ද සියලු සත්ත්වයෝ ද මෙන් සිතින් පුදන ලද්දෝ ද මිනිසුන්ට එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1509. යමෙක් ලෝකයා කෙරේ නිරහඬකාර පැවැතූම් ඇත්තේ ද, ස්ත්‍රීපුරුෂයන් සහ ළමයින් වරදවා කී බස් කතා කෙරේ ද, ගෞරෝසු කලා නැත්තේ ද ඉවැසීම ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1510. යමෙක් යහළුවන් හා මිතුරන් කෙරේ ශිල්පය නිසා හෝ කුලය නිසා හෝ ධනය නිසා හෝ ජාතිය නිසා හෝ අවමානයට ලක් නො කෙරේ ද මනා සිහිය හා නුවණ ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1511. රැවැටිලි නැතියන් හා සත්පුරුෂයෝ එකැතින් මිතුරු වෙත් ද විශ්වාස වෙත් ද මිත්‍රඥෙහි නො වෙත් ද, සිය ධනය මිතුරන්ට බෙදත් ද, මිතුරන් අතරේ ඒ විශ්වාසය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1512. යමකුගේ බිරිඳ සමාන වයස ඇත්තී ද සමඟි සම්පන්න ද සැමියා අනුව වසා ද ත්‍රිවිධ සුවරිත ක්‍රියාවන් කැමැත්තී ද දරුවන් ලබන්නී ද කුලවත් වී ද පතිව්‍රතා ගුණය ඇත්තී ද එය බිරියන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

- 1513. යසස රාජා භූතපතී යසසසි
ජානාති සොවෙයාං¹ පරකකමඤ්චි,
අද්දච්ඡකිතාසු² හදයං මමනති
රාජ්ජු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1514. අනතඤ්ච පානඤ්ච දදති සද්ධො
මාලඤ්ච ගජධඤ්ච විලෙපනඤ්ච³,
පසනකච්චෙනො අනුමොදමානො
සග්ගහසු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1515. යමරියධච්චෙන පුනතති වද්ධො⁴
ආරාධිතා සමචරියාය සනොනා,
බහුසුතා ඉසයො⁵ සිලවනතං
අරහනතමච්ඡෙකි සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1516. එතාති චො සොඤ්ඤානාති ලොකෙ
විඤ්ඤපසසානාති⁶ සුබ්බුද්ධානි,
තානිධ සෙවෙච නරො සපඤ්ඤා
න හි මධ්ගලෙ කිඤ්ඤනමඤ්ච⁷ සච්චනති.

15. මහාමඩ්ගලජාතකං.

- 1517. උදෙධ්චි කණ්භ කිං සෙසි කො අපොඤ්ච සුපිනෙ තෙන
යොපි කුය්භ සකො භාතා හදයං වකුඤ්ච⁸ දකඤ්ඤං
තසස වාතා බලියහති සනො ජපති කෙසච.
- 1518. තසස තං චචනං සුඤ්චා රොහිණියාසස කෙසචො,
තරමානරුපො වුට්ඨාසි භාතුසොකෙන අච්චිතො.
- 1519. කිනඤ්ච උමමනරුපොච කෙචලං ආරකං ඉමං,
සපො සපොති උපසි කො තු තෙ සසමාහරි.
- 1520. සොචණ්ණමයං මණ්ඩමයං ලොහමයං අච රුපියමයං,
සබ්බසිලාපවාලමයං කාරයිසසාමි තෙ සසං.
- 1521. සහති අඤ්ඤපි සසකා අරඤ්ඤ චනගොචරා,
තෙපි තෙ ආනයිසසාමි කිද්දිසං සසමච්ඡසි.

- 1. සොවෙයා - මජ්ඣං.
- 2. අද්දච්ඡකිතා - මජ්ඣං.
- 3. විභූතඤ්ච - මජ්ඣං.
- 4. පුනතති වුද්ධො - මජ්ඣං.
- 5. ඉසයො - මජ්ඣං.
- 6. විඤ්ඤපසසානාති - මජ්ඣං.
- 7. කිංචිත - සා.
- 8. වකුඤ්ච - මජ්ඣං.

1513. ජනපති වූ පරිවාර ඇත්තා වූ රජ යමකුගේ පවිත්‍රකම, එඩිතරකම, දතී ද (මම) මට පක්‍ෂපාතී ය නො වෙනස් වචන ඇත්තේ යයි දතී ද එය රජුන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

1514. සැදහැනි ව පහන් සිතැති ව සතුටු සිතින් කැමබීම සුවදමල් වීලෙවුන් දේ ද එය ස්වර්ගගාමී මඟුලෙකැ යි කියත්.

1515. ඥානවෘත්ත වූ ප්‍රතිපත්ති ගරුක වූ සත්පුරුෂ වූ බහුශ්‍රැත වූ සිල්වත් වූ සෘෂිවරු ආර්යධර්මයෙන් පවිත්‍ර වෙන් නම් එය රහතන් වහන්සේ කෙරේ ලදමනා මඟුලෙකැ යි කියත්.

1516. මේ මංගලයන් ලෝකයේ නුවණැත්තන් විසින් සැපත් වැඩීමට හේතු වේ යයි පසසන ලද, එ හෙයින් නැණවත් මිනිසා ඒ මංගලයන් ම සොයන්නේ ය. මේ මංගලයන්ගෙන් තොර සත්‍ය වූ වෙනත් මංගල නැත.

15. මහාමහාල ජාතක යි.

1517. කේසවය, ඔබේ හදවත වැනි දකුණුඇස හා සම වූ සත නැමැති සිය සොහොයුරු කෙනෙක් වෙන් ද ඔහුගේ හදවත අපස්මාර වාතයෝ පෙළුත්. කෘෂ්ණය නැඟිටින්න. වැද හෝනේ කීම? තොපගේ නිදගැනීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

1518. රෝහණෙයාගේ කීම අසා ඉක්මන් වූ කේසව තෙම සෝචුරු සොචින් පීඩාවට පැමිණ නැඟිසිටියේ ය.

1519. උමතුටුවකු සේ ආරවති පුරය පුරා යමින් සාවා සාවා ය යි කුමට කියහි? ඔබගේ සාවා ගත්තේ කවරෙක් ද?

1520. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා, රිදීමුවා, සක්මුවා සෙල්මුවා, පබළුමුවා සාවකු ඔබට සාදවමි.

1521. වනයේ හැසිරෙන වෙනත් සාවෝ ද ඇත. තොපට ඔවුන් ද ගෙනෙන්නෙමි. තෙපි කෙබඳු සාවකු කැමැත්තහු ද?

- 1522. නවාහමෙතං ඉව්ජාමී යෙ සසා පඨවිං සිතා,
වඤ්ජනො සසම්චජාමී තලෙච ඔහර කෙසවි.
- 1523. යො නුන මධුරං ඤාති ජීවිතං විජහිසසසි,
අපඤ්චයං යො පඤ්චසි වඤ්ජනො සසම්චජසි.
- 1524. එවංඤ්ච කණ්ඨ ජානාසි යදඤ්ඤමනුසාසසි
කසා පුරෙ මතං පුත්තං අජ්ජාපිමනුසොවසි.
- 1525. යං න ලබ්බා මනුසෙසන අමනුසෙසන වා පුත,
සාතො මෙ මාමරී පුත්තො ඤාතො ලබ්බා අලබ්භියං.
- 1526. න මනනා මූලභෙසජ්ජා ඔසධෙභි ධනෙන වා,
සකතා ආනයිතුං කණ්ඨ යමෙපතමනුසොවසි.
- 1527. යසස එතාදීසා අසු අමච්චා පුරිසපණ්ඩිතා,
යථා නිජ්ඣාපයෙ අජ්ජ සතො පුරිසපණ්ඩිතො.
- 1528. ආදිත්තං වත මං සනතං සතසිතං ව පාවකං,
වාරිතා විය ඔසිඤ්චං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 1529. අබ්බභී වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපානුදී.
- 1530. යොහං අබ්බුළුහසලලාසම් වීතසොකො අනාවලො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුචාන මාණව.
- 1531. එවං කරොතති සපඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකමපකා,
නිවහ්ඨයනති සොකමා සතො ජෙට්ඨංව භාතරතති:

16. සතපණ්ඩිතජාතකං.

දසකනිපාතං නිලිඨිතං.

තස්සුද්දනං:

දළුකණ්ඨධනඤ්චියසඛිවරො
 රාජා සත්තාහ සසච තසකලිනා,
 ධම්මං කුත්ඤ්චකුණ්ඛලිභොජනද
 වසකවාක සුභුරිසයොඤ්චී සතො.

1. පත - මඡප.

1522. පොළොවේ වෙසෙන භාද්‍රින් මම නො කැමැත්තෙමි. හදේ භාවා (ලබනු) කැමැත්තෙමි. කේසව, ඒ භාවා මට ගෙන දෙන්න.

1523. ප්‍රිය ඤාතිය, හදෙන් භාවා පතන තෙපි එකාන්තයෙන් මධුර වූ ජීවිතය අත් හරින්නහු ය. යම් බදු තෙපි නො පැතියයුත්තක් පතන්නහු ද එ හෙයිනි.

1524. කෘෂ්ණය, ඉදින් මෙසේ දන්නේ නම් අනෙකකුට අනුසාසනා කරනුයේ (කීම) පෙර මලා වූ පුත්‍රයාට අදත් ශොක කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1525. උපන් මාගේ පුතා නැවත නො මැරේව යි මනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ අමනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ ලද නො හැකි ය. එ හෙයින් ලද නො හැකි දෙය කොතැනින් ලැබේ ද?

1526. කෘෂ්ණය, මියගිය යමකු නිසා නැවැත නැවැත ශොක කෙරෙහි ද (මළහු) මන්ත්‍ර බලයෙන් හෝ බෙහෙත්මුල් බලයෙන් හෝ අන් ඔහු බලයෙකින් හෝ ධන බලයෙන් හෝ ගෙනෙන්නට නො හැකි ය.

1527. පුත් සොවින් පෙළුණු මට සතපණ්ඩිත තෙම අද කරුණු වටහවා ශොකය නැති කෙළේ ය. සෙස්සනටත් මේ වැනි පණ්ඩිත ඇමැතිවරු වෙන් නම් කවර ශොකයෙක් ද?

1528. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශොක ගින්නෙන් ඇවිලගෙන සිටි මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් (මාගේ) සියලු දහ නිවීගියේ ය.

1529. සොවින් පෙළුණු මාගේ පුත්‍රශොකය යමෙක් නැති කෙළේ ද හේ මාගේ හදවතේ පැවැති ශොකය නමැති හුල ද එකාන්තයෙන් උදුරාදමී ය.

1530. ඒ මම උපුටාලූ ශොකය නමැති හුල් ඇත්තෙමි. ශොක රහිතයෙමි. නො කැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොපගේ බස් අසා ශොක නො කරමි. නො හඩමි.

1531. යම් කෙනෙක් අනුකම්පා ඇති ප්‍රාඥයෝ වෙන් ද දෙටු සොහොයුරු සතයා මෙන් ජනයා සොවින් දුරු කෙරෙත්.

16. සතපණ්ඩිත ජාතක යි.

දසක නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය :

වතුදවාරජාතක යැ කණ්ණ ජාතක යැ වතුපොසපීක ජාතක යැ සඬිකජාතක යැ කණ්ණදීපායන ජාතක යැ නීග්‍රොධ ජාතක යැ තකකළ ජාතක යැ මහා ධම්මපාලජාතක යැ කුකුළුජාතක යැ මට්ට-කුණ්ඩලී ජාතක යැ බිලාරකොසිය ජාතක යැ වකකවාකජාතක යැ භූරිපණ්ණ ජාතක යැ මහාමඬාල ජාතක යැ සතජාතක යි සොළොසෙකි.

388 ජාතකපාළි- එකාදසකනිපාටො

1532. තසස නාගසස විපචාසෙන
විරුළා සලලකී¹ ච කුටජා ච,
කුරුවිඤ්ඤකරවරා භිසසාමා²
නිවානෙ පුපථිතා ච කණ්ණකාරා.³
1533. කොච්චෙව සුවණ්ණකායුරා
නාගරාජං හරනති පිණ්ණිකත,
යඤ්ඤ රාජා රාජකුමාරො චා
කච්චමහි භෙසසති අසමභීතො.
1534. ගණනාභි නාග කබලං මා නාග කීසකො හව,
බහුනි රාජකීච්චානී යානී⁴ නාග කරිසසසි.
1535. සා නුන සා කපණිකා අජධා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති ගිරිං වණ්ණධාරණංපති.
1536. කා නු නෙ සා මහානාග අජධා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති ගිරිං වණ්ණධාරණංපති.
1537. මාතා මෙ සා මහාරාජ අජධා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති ගිරිං වණ්ණධාරණංපති.
1538. මුඤ්ඤථෙතං මහානාගං යො යං හරති මාතරං,
සමෙතූ මාතරා නාගො සහ සට්ඨෙති ඤානිභි.
1539. මුඤ්ඤොච බජ්ඣනා නාගො කාසිරාජෙන පෙසිතො,
මුහුත්තං විසසමිච්චානා⁵ අගමා යෙන පබ්බතො.
1540. තතො ටො නලිනීං⁶ ගතඤ්ඤා සීතං කුඤ්ඤරසෙවිතං,
යොණ්ණිය උදකමාහඤ්ඤා⁷ මාතරං අභිසිඤ්ඤථ.
1541. කොයං අනරියො දෙවො අකාලෙන⁸ පි වසසති,
ගතො මෙ අනුජො පුත්තො යො මයං පරිවාරකො.
1542. උට්ඨෙති අමම කීං සෙසි ආගතො ත්‍යාහමත්‍රුජො,
මුඤ්ඤොමහි කාසිරාජෙන වෙදෙහෙන යසසසිනා.
1543. වීරං ජීවතු සො රාජා කාසීනං රට්ඨවඤ්ඤො,⁹
යො මෙ පුත්තං අමොචෙසි සද්ද වුඤ්ඤාපවායිකතති:¹⁰

1. මාතුපොසකජාතකං.

1. සලලකීයා ච කුටජා - සා.	6. නලිනී - සා.
2. භිසාමාච - සා භිසසාමා ච - මජ්ඣ.	7. මාහිනා - සා, මජ්ඣ.
3. කණ්ණකාරා - මජ්ඣ, සා.	8. අකාලෙන පවසති - මජ්ඣ.
4. තානී - මජ්ඣ.	9. උඨවඤ්ඤො - මජ්ඣ, සා.
5. අසාසිච්චාන - මජ්ඣ.	10. වුඤ්ඤාපවායිකං - මජ්ඣ, වුඤ්ඤා - සා.

1532. මාගේ පුත්‍රයා වන ඇතා වෙන් ව ගිය නිසා ඉඳුසල් ගස් කෙළිඳ ගස් හා කුරුඳු ගස් ද ඉළක් ආදී තෘණ වර්ග ද බොධහමු ගස් ද වැටුණාහ. කඳු පවුලා කිණිහිරි ගස්හි මල් පිපී ගියහ.

1533. යම් කිසි තැනෙකු රන් අබරණ සහිත රාජ රාජමහා-මාත්‍යයෝ ඇතා ආහාරයෙන් පෝෂණය කරත් ද. යම් ඇතකු පිට රජෙක් හෝ රාජ කුමාරයෙක් හෝ හිඳ ගෙන බිය රහිත ව සතුරන්ගේ යුද ඇඳුම් විනාශ කෙරේ ද,

1534. නාගය, (හස්තිය) ආහාර අනුභව කරව. නාගය, කෘශ නො වව, රාජ කටයුතු බොහෝ ඇත. ඒ කටයුතු කරන්නෙහි ය.

1535. දුකට පත් වූ අක්‍රී වූ අසරණ වූ ඒ මාගේ මව ඇතිනි (හඬමින්) වණේඤාණ පව්වෙහි කිලිභුරන් (දුවකඳන්) පයින් පොළනී සිතමි.

1536. මහානාගය, අක්‍රී වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති ද වණේඤාණ පව්වෙහි කිලිභුරන් පයින් පොළන ඔ තොපට කවරක් වේ ද?

1537. මහරජ, අක්‍රී වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති වණේඤාණ පව්වෙහි කිලිභුරන් පයින් පොළන මාගේ මැණියෝ ය.

1538. යම් ඇතෙක් මව පෝෂණය කෙරේ ද ඒ ඇතා මුදවූ. සියලු නැයන් සමග (ගොස්) ඇතා මව හා එක් වේවා!

1539. කසි රජු විසින් බැම්මෙන් මුදවා යැවූ ඇතා මොහො-තක් විඩා හැර, පව්ව යම් තැනක ද (එතැනට) ගියේ ය.

1540. ඉක්බිති ඒ ඇතා සිහිල් දිය ඇති ඇතුන් ගැවසුන විලට ගොස් සොඬින් දිය ගෙන මවට ඉස්සේ ය.

1541. නො කල්හි වස්තා මේ නොහොබනා වැස්ස කුමක් ද? යමෙක් මට උපසායක ව සිටියේ ද ඒ මාගේ පුත්‍රයා ගියේ ය.

1542. අම්මෙ, නැගිටීන්න. වැතිර සිටිනේ කිම? ඔබේ පුතා වන මම ආවෙමි. නුවණැති පිරිවර ඇති කසි රජ විසින් මම මුදනු ලැදිමි.

1543. හැම ද වැඩිහිටියන් සලකන යමෙක් මාගේ පුතා නිදහස් කෙළේ ද කසි රැටියන්ගේ රට දියුණු කරන ඒ රජ සැරදේවා.

1. මාතුපොසක ජාතක යි.

1544. සුඡොති මයහං වචනං ජනිඤ්ඤ
අඤ්ඤාන පුඤ්ඤානි ඉධානුපඤ්ඤා,
න බ්‍රාහ්මණ ආදිකෙ නිට්ඨමානො
ගනනඛලමාහු දිපදනා¹ සෙට්ඨ,

1545. සුඡොති නිට්ඨාමි වදෙහි බ්‍රහ්ම
යෙනාසි² අඤ්ඤාන ඉධානුපඤ්ඤා,
කං වා ත්වමසං මග්ගි පස්සානො
ඉධාගමා බ්‍රහ්ම තදිඛ්ඤ බ්‍රාහ්මි.

1546. දදහි මෙ ගාමවරානි පඤ්ඤ
දසිසතං සත්තගචං සතානි,
පරොසහසසඤ්ඤා සුවණ්ණනිකෙඛ
හරියා ව මෙ සාදිසී ඤෙ දදහි.

1547. තපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො
මනතා නු තෙ බ්‍රාහ්මණ විනතරුපා,
යඤ්ඤා ව තෙ අසසවා සතති කෙච්චි
අසං වා මෙ අභිජානාසි කඤ්ඤා.

1548. න මෙ තපො අඤ්ඤා න වාපි මනතා
යඤ්ඤාසි³ මෙ අසසවා නඤ්ඤා කෙච්චි
අඤ්ඤාසි තෙ නාභිජානාමි කඤ්ඤා
පුඤ්ඤා ව මො සඛනතිමඤ්ඤාමාසි.

1549. පඨමං ඉමං දස්සනං ජානතො මෙ
න තාභිජානාමි ඉතො පුරුජා,
අඤ්ඤාහි මෙ පුඤ්ඤානො එතමසං
කද කුභිං වා අහු සඛනමො නො.

1550. ගඤ්ඤාරාජස්ස පුරුජා රමෙම
අවසිමහසෙ තඤ්ඤාසිලාය දෙව,
තඤ්ඤාකාරමි නිච්ඤාසකායං⁴
අංසෙන අංසං සමසට්ඨසිමඤ්ඤා.

1551. තෙ තඤ්ඤා ධර්මාන උභො ජනිඤ්ඤ
සාරාණියං විනිසාරිමහං තඤ්ඤා,
සායෙව නො සඛනතිමඤ්ඤාමාසි
තතො න පච්ඤා න පුරෙ අභොසි.

1. ආදිඤ්ඤා - මජ්ඣ., සං.
2. යෙනාසි - මජ්ඣ.
3. යඤ්ඤා ව - සං.
4. නිච්ඤාසකායං - සං.
5. විනිසාරිමහං - මජ්ඣ.

1544. රජතුමනි, මාගේ කීම ඇසුවමනා ය. ප්‍රයෝජනයක් සලකා ගෙන ජුණහ (නම්) ඔබ වෙත පැමිණියෙමි. දෙපා ඇත්තන් අතර උතුම් වූ රජතුමනි, බමුණන් ද මගියන් ද පැමිණ සිටිය දී (ඔවුන්) නො බලා යායුතු යයි (පඩිවරා) නො කියති.

1545. බමුණ, (ඔබ කීම) අසමි. (මෙහි) සිටිමි, කියව. යම් ප්‍රයෝජනයක් සලකා මෙහි ආයෙහි ද? මා කෙරෙහි වූ කුමක් පතමින් මෙහි ආයෙහි ද? බමුණ, එය වහා කියව.

1546. ගම්වර පහක් ද දූස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියක් ද දහසකට වැඩි ස්වණ් නිෂ්ක ද (ජාතිකුලාදීන්) මා හා සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද මට දුන මැනැවි.

1547. බමුණ, ඔබට උසස් වූ තාපස ගුණධර්මයෙක් ඇත් ද නැතහොත් විසිතුරු වූ මන්ත්‍ර තිබේ ද, නැතහොත් සුවච වූ කිසි යක්ෂ කෙනෙක් හෝ සිටිත් ද, නැතහොත් ඔබ විසින් මට කළ කිසියම් හිතකර කිසිවක් දන්නෙහි ද?

1548. මට තපසෙක් නැත, මන්ත්‍ර ද නැත, සුවච යක්ෂයෝ ද නැත. ඔබට කළ යහපතකු දු නො දනිමි. පෙර ඔබ හා සමාගමය පමණෙක් විය.

1549. දන්නා වූ මට මේ පළමු වර දැක්මයි. මීට පෙර ඔබ නො හඳුනමි. කවදා කො තැනෙකැ අප හමුවීම සිදුවී ද? පුළුවස්නා ලද මට මෙය කියව.

1550. දේවයන් වහන්ස, ගන්ධාර රජතුමාගේ රම්‍ය තක්සලා නගරයෙහි විසුම්භ. එහි ගනදුරු (පැවැති) රයෙකැ අංසයෙන් අංසය ගැවුමු.

1551. මහරජ, අපි එහි දී සිහි කළ මනා කතා කෙළෙමු. අප හමුවීම එ පමණෙකි. ඉන්පසු හමුවීමෙක් නො විය. ඉන් පෙර ද නො විය.

- 1552. යද කදච්චි මනුජේසු බ්‍රහ්මෙ
සමාගමො සප්පුරියෙන භොති,
න පණ්ණිතා සඛගතිසන්ථවානි
පුබ්බෙ කතං වාපි විනාසයනති.
- 1553. බාලා ච ඛො සඛගතිසන්ථවානි
පුබ්බෙ කතං වාපි විනාසයනති,
බහුමිති බාලෙසු කතං විනසසති
තථා හි බාලා අකතඤ්ඤරූපා.
- 1554. ධීරා ච ඛො සඛගතිසන්ථවානි
පුබ්බෙ කතං වාපි න නාසයනති,
අසපමිති ධීරෙසු කතං න නසසති
තථා හි ධීරා සුකතඤ්ඤරූපා.
- 1555. දදමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ඤ
දසීසතං සත්තගථං සතානී,
පරොසහසසඤ්ඤා සුචණ්ණනිකො
හරියා ච තෙ සාදිසී ඤො දදමි.
- 1556. එචං සතං භොති සමෙච්ච රාජ
නකඛණ්ණරාජාරීච තාරකානං,
ආසුරතී කාසිපතී යථා අහං
තයා හි මෙ සඛගමො අජජ ලඤ්ඤාති.

2. ජුණ්හජාතකං.

- 1557. යමසාකරො පුඤ්ඤකරොහමසමී
සද්දජ්ඣිනො සමණබ්‍රාහමණානං
මග්ගාරභො දෙවමනුසසපුජිනො
ධම්මො අහං දෙහි අධම්මෙ මග්ගං.
- 1558. අධම්මයානං දළාමාරුහිකවා
අසන්තසනොතා බලවාහමසමී,
ස කීසස හෙතුමිති තචජජ දජජං
මග්ගං අහං ධම්මෙ අදින්නපුබ්බං.
- 1559. ධම්මො හවෙ පාතුරභොසි පුබ්බෙ
පච්ඡා අධම්මො උදපාදි ලොකෙ,
ජෙට්ඨො ච ජෙට්ඨො ච සනන්තනො ච
උය්‍යාහි ජෙට්ඨසස කනිට්ඨ මග්ගා.

1552. බමුණ, යම් කලෙක සත්පුරුෂයන් හා හමු වීමෙන් වේද මොහොතක් පැවැති එකතුව හෝ බොහෝ කලක් පැවැති එක්වීම හෝ පෙර කළ දය හෝ පඩිවරු විනාශ නො කරත්.

1553. අඥයෝ මොහොතක් කල් හෝ බොහෝ කලක් හෝ පැවැති එකතුව නසත්, කළ ගුණ ද නසත්. බාලයන් කෙරේ කළ හොඳ වැනැයේ. ඒ එසේ මැ යි. අඥනයෝ කළ ගුණ නො දන්නාහු ය.

1554. ප්‍රාඥයෝ හමු වීම හෝ එක්ව වාසය හෝ පෙර කළ උපකාරයන් (දන්නා ගුණය) නො නසත්. නුවණැතියන් කෙරේ කළ හොඳ නො නැයේ. ඒ එසේ මැ යි. නැණැත්තෝ කළ ගුණ දන්නාහු ය.

1555. ඔබට ගම්වර පහක් ද දැස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියයක් ද දහසකට වැඩි ය්වණේ නිෂ්ක ද සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද දෙමි.

1556. රජතුමනි, සත්පුරුෂයන් හා එකතු වීම නිසා මෙසේ එය වෙයි. කසි රටේ අධිපති රජ, කාරකා මැද සඳසේ (ක්‍රමයෙන්) පිරෙයි. මම ද අද ඔබතුමා දුන් ගම්වරාදීන් නිසා එසේ වෙමි. දුන් මා විසින් තොප හා සබභමය ලබන ලදි.

2. ජුණ්භ ජාතක යි.

1557. මම දෙවිමිනිසුන්ට යඟය ගෙන දෙන්නෙක්මි. මම පින් කරන්නෙක්මි. මහණ බමුණන් විසින් නිතර පසස්නා ලද්දෙමි. මාර්ගය ලබන්නට සුදුස්සෙක්මි. දෙවිමිනිසුන්ගේ පිදුම ලද්දෙමි වෙමි. අධර්ම නම් දිව්‍යසුත්‍රය, මම ධර්ම දිව්‍යසුත්‍රයා වෙමි. මට මහ දුන මැනැවි.

1558. (දැහැමි නම් දේවසුත්‍රය,) මම නො දැහැමි දෙවියා වෙමි. මම ශක්තිමත් අධර්ම යානයට නැඟ ගනිමි. බලවතෙක් වීමි. මිතුර, කිසිවෙකුටත් නුදුන් වීරු මහ කවර හෙයින් අද මම ඔබට දෙමි ද?

1559. ලොවෙහි පළමු වැ ධර්මය පහළ විය. පසු වැ අධම්මය පහළ විය. (එ හෙයින්) ධර්මය ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙයි. ශ්‍රේෂ්ඨ වෙයි. පැරැණි ද වෙයි. අධර්ම දිව්‍ය සුත්‍රය, ඔබ කනිටු ය. වැඩි මහලු ධර්ම දිව්‍ය සුත්‍ර වූ මාගේ මගෙන් ඉවත් වෙව.

1560. න යාවනාය නපි පාවිරූපා
න අරහති¹ තෙහං දදෙයා² මඟ්භං
යුද්ධිඤ්චි නො භොතු උභිතනමජ්ජ
යුද්ධිසථී යො ජෙසසති තස්ස මඟ්භො.
1561. සබ්බා දිසා අනුච්චිසට්ඨොහමසථී³
මභබ්බලො අමිතයසො අතුලෙලා,⁴
ගුලෙණභි සබ්බෙභි උපෙතරූපො
ධමමො අධමම කිං කරං චිජෙසසසි.
1562. ලොභෙන වෙ භඤ්ඤති ජාතරූපං
න ජාතරූපෙන භනනති ලොභං,
සචෙ අධමමො භඤ්ඤති ධමමජ්ජ
අයො සුචණ්ණං විය දසසනෙයගං.
1563. සචෙ තුවං යුද්ධබලො අධමම
න තුඤ්ඤ වද්ධා⁵ ච ගරු ච අපී,
මඟ්භං ච තෙ දමම් පියාපපියෙන
වාචා දුරුකතානිපි තෙ ධමාමී.
1564. ඉදඤ්චි සුතවා වචනං අධමමො
අචංසිරො පතීතො උද්ධපාදො,
යුද්ධිසථීකො චෙ න ලභාමී යුද්ධං
එතතාවතා භොති භතො අධමමො.
1565. ධනතිබලො යුද්ධබලං චිජෙතවා
භගාවා අධමමං නිභනිති භුමමා,
පායාසි චිකෙතා අභිරුඤ්ඤ සඤ්ඤා
මග්ගෙනෙව අතිබලො සචචනිකකමො.
1566. මාතාපිතා සමණධ්‍රාහමණා ච
අසමමානිතා යසස සකෙ අගාරෙ,
ඉදෙච නිකඛිපස සරිරදෙහං
කායසස හෙද නිරයං චජනති,⁶
යථා අධමමො පතීතො අචංසිරො.
1567. මාතාපිතා සමණධ්‍රාහමණා ච,
සුසමමානිතා යසස සකෙ අගාරෙ,
ඉදෙච නිකඛිපස සරිරදෙහං
කායසස හෙද සුගතිං චජනති
යථාපි ධමමො අභිරුඤ්ඤ සඤ්ඤානති.

3. ධම්මජාතකං*.

1. අරහතා - සතා	4. අතුලො - මජ්ඣං, සතා
2. දදෙයා - මජ්ඣං.	5. වුද්ධා - මජ්ඣං.
3. අනුච්චිසට්ඨො - මජ්ඣං, සතා.	6. චජනති තෙ - මජ්ඣං.

ධම්මදෙවපුත්තජාතකං - මජ්ඣං, සතා.

1560. යැදීම නිසා ඔබට මග දෙන්නෙමි නම් යෝග්‍ය නො වේ. සුදුසු වචන කීම නිසා මඟ දීම යෝග්‍ය නැත. අද අප දෙදෙනාගේ සටන වේවා ! සටනින් යමෙක් දිනන්නේ ද ඔහුට මඟ (හිමි) වේ.

1561. මම සියලු දිසාවන්හි පැතිර ගියෙමි, මඟ බලන්නෙමි, අප්‍රමාණ යශස් ඇත්තෙමි. මා හා සමානයෙක් නැත. හැම ගුණයන්ගෙන් සම්පූර්ණ වූ (මම) ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා වෙමි. තෙපි කෙසේ දිනන්නෙහි ද?

1562. අයෝමය මිටියෙන් රන් ඒකාන්තයෙන් නැසේ. රනින් යකඩ නො නැසේ. අධර්මය අද ඔබේ ධර්මය නසයි. යමුවා මිටිය දැකුම්කලු රන් නසන්නා මෙනි.

1563. අධර්ම දේවපුත්‍රය, ඔබ සටන බලය කොට ඇත්තාව. ඔබට වැඩිහිටියෝ ද ගරුකටයුත්තෝ ද නැත. ඔබට මඟ දෙනුයේ ප්‍රිය අප්‍රිය දෙදෙනාගෙන් ප්‍රියයකු ලෙසින් දෙමි. නපුරු ලෙස ඔබ කී වචන ද ඉවසමි.

1564. අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා මෙ බස් අසා, යුද්ධය රිසි වුවත් යුද්ධය (කරන්නට) නො ලබමි යි හිස යටිකුරු වැ පා උඩුකුරු වැ වැටුණි. මෙ පමණෙකින් අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නටුයේ ය.

1565. යුද්ධය ජය ගෙන, අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නසා බිමැ හෙළා සත්‍යය පරාක්‍රම කොට ඇති ඝණනතී බලය මැ ඇති දෙව පුත් තෙම සතුටු සිතැති ව දිව්‍ය රථයට නැගී මගින් ම ගියේ ය.

1566. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද සැලැකිලි නො කෙරෙත් ද, ඔවුහු අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නිරයට පිවිසියා සේ මරණින් මත්තේ නිරා වදිත්.

1567. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද මානැවින් සලකත් ද ඔවුහු, ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා දිව්‍ය රථයට නැග ගියා සේ, මරණින් මත්තේ දෙවිලොවැ උපදිත්.

3. ධම්ම ජාතක යි.

1568. එකා නිසිනනා සුවිස ඤ්ඤතුරු
පාසාදමාරුඤා අනිනදිකඛ්ඛි,
යාවාමී තං කිනකරනෙකචකඛ්ඛි
ඉමෙකරතීං උභයො වසෙම.
1569. උකතිණ්ණනාරපරිඛං දළභමට්ඨාලකොට්ඨකං,
රකඛීතං ඛග්ගභජෙඤ්ඤි දුපචෙසමීදං පුරං.
1570. දභරසස යුධිනො¹ වාපි ආගමො ව න විජ්ජති,
අථ කෙත නු වණ්ණෙන සඛගමං ඉච්ඡසෙ මයා.
1571. යකෙඛාභමසමී කලයාණි ආගතොසමී තචනතීකං²
ඤං මං නන්දය භද්දනො පුණ්ණකංසං දදමී තෙ.
1572. දෙවඤ්ඤි යකඛං අථ වා මනුසසං
න පඤ්ඤෙ උදයමතිවචමඤ්ඤං,
ගචෙඡච ඤං යකඛ මහානුභාව
මාවඤ්ඤ ගතඤා පුනරාවචීඤ්ඤ.
1573. යා සා රතී උකතමා කාමභොගීතං
රතීසු සකතා³ වීසමං වරතනී,
මා තං රතීං ජීඨි තුවං සුවිඤ්ඤිතෙ
දදමී තෙ රුපීයං කංසපුරං.
1574. නාරිං නරො නිජ්ජකිපයං ධනෙන
උකකංසති යතථ කරොති ඡන්දං,
විපච්චණිකො තච දෙව ධමමො
පච්චකඛනො ථොකතරෙන එසි.
1575. ආයුඤ්ඤි වණ්ණඤ්ඤි මනුසසලොකෙ
නිභීයතී⁴ මනුජානං සුගතෙත,
තෙනෙච වණ්ණෙන ධනමපී තුඤ්ඤං
නිභීයති ජිණ්ණතරාසි අජජ.
1576. එවං මෙ පෙකඛමානසස රාජපුත්ති යසසසිනී,
භායතෙ වන තෙ වණ්ණණ අභොරකතානම්චවයෙ.
1577. ඉමීනා ව ඤං වයසා රාජපුත්ති සුමෙධසෙ,
බුභම්චරියං වරෙයභාසි භියොභා වණ්ණචතී සියා.

1. සුවිනො-සිඉ.
2. තචනතීකං-මිජයං සභා,
3. යංභෙඤ්ඤ සකතා,-සභා,
4. නිභීයතී,-මිජයං.

1568. පවිත්‍ර වස්ත්‍ර ඇඳ ගත්, මනා දෙවදොර ඇති, ඉතා ශෝභාසම්පන්න සිරුරැති, කිසුරු නෙත් වැනි නෙත් ඇති ඔබ පහසට නැඟී සිටියෙහි ය. සැරැසු මේ යහන මැද මේ රැය ගත කරමුය සි ඔබෙන් ඉල්ලමි.

1569. මේ පුරය තැනින් තැනැ දිය අගල් ආදිය ඇත. ශක්තිමත් අටල්ලෙන් හා දෙරකොටුවලින් යුක්ත ය. අසිපත් ගත්තත් විසින් රැකවරණ කරනු ලබන හෙයින් පිවිසිය නො හැකි ය.

1570. ළදරුවෙකුට හෝ සෙබළෙකුට හෝ (මේ නගරයට) පැමිණිය නො හැකි ය: කවර හෙයින් මේ වෙලාවෙහි මා හා සඩයමයට කැමැත්තෙහි ද?

1571. සොඳුර, මම දෙවපුතෙක්මි. දිව්‍යානුභාවයෙන් තී වෙත ආවෙමි, ඔබට සෙත් වෙවා! අද මා පිනවන්න. ඔබට රත්මසු පිරුණු රත්තලිය දෙමි.

1572. යක්ෂය, උදය රජතුමා හැර අන් දෙවියකු, මිනිසකු හෝ යකෙකු නො පතමි. ඔබ යව, යළි (මෙහි) නො එව.

1573. රතීන් අතුරෙහි කාමහොඟීන්හට යම් උක්කමරතියක් වේ ද යමක් නිසා සන්තියෝ විෂමාවාර කෙරෙත් ද, පියකරු සිතා ඇත්තිය තෙපි ඒ රතිය නො දිනව. තොපට රතීන් පිඳවූ රිදීතලිය දෙමි.

1574. පින්වත, ඔබ මෝඩ මිනියෙකි, කෙලෙස් රතියෙන් සන්තර්පණය වන්නෙක් බොහෝ වස්තුවෙන් ස්ත්‍රිය පොළඹවයි. ආසා කරවයි, ඔබේ ස්වභාවය ඊට වෙනස් ය. මද වූ ධනයක් ගෙනවුත් තිබෙන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ හෙයින්.

1575. ශෝභන සිරුර ඇත්තිය, මිනිස්ලොව මිනිසුන්ගේ ආයුෂ ද, පැහැය ද පිරිමේ, එ හෙයින් තොපට දෙන ධනය ද (ක්‍රමයෙන්) පිරිමේ තෙපි අද බොහෝ දිරුවහු.

1576. යසස් ඇති රජ දියණියනි, දිවා රෑ ගෙවී යන්නා සමග බලා සිටිය දී ම ඔබ ගේ රූපය පිරිහීයයි.

1577. මනා පැහැති රජ දියණියනි, ඔබ මේ වියේ බඹසර කරව. බොහෝ වර්ෂවත් වන්නී ය.

1578. දෙවා න ජීරනී යථා මනුසසා
ගතෙත්ත සු තෙසං වලියො න භොනතී,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කථන්තු දෙවාන සරීරදෙහො.
1579. දෙවා න ජීරනී යථා මනුසසා
ගතෙත්ත සු තෙසං වලියො න භොනතී,
සුචෙ සුචෙ භීයාතරොච තෙසං
දිකොඛා ච වණ්ණණා විපුලා ච භොගා.
1580. කීංසුධ භීතා ජනතා අනෙකා
මගොච නෙකායතනං පටුතො,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කතං ධීතො පරලොකං න භායෙ.
1581. වාවං මනඤ්ච පණ්ඩාය සමමා
කායෙන පාපානී අකුඛමානො
බව්හනගපානං¹ සරමාවසනොතා,
සද්ධා මුදු සංචිභාභී වදඤ්ඤ
සබ්බාහකො සබ්ලො සණ්ඨාවොච
එතථධීතො පරලොකං න භායෙ.
1582. අනුසාසසි මං යකඛ යථා මාතා යථා පිතං,
උළාරවණ්ණ පුච්ඡාමී කොත්තු කුමසි සුබ්බා.
1583. උදයොහමඤ්චි කලායාණි සබ්බරත්ථා ඉධාගතො,
ආමන්ත මො තංගච්ඡාමී මුත්තොසමී තච සබ්බරා.
1584. සචෙ මො කුං උදයොසි සබ්බරත්ථා ඉධාගතො,
අනුසාස මං රාජපුත්ත යථාසු පුත සබ්බමො.
1585. අධිපතති වයො බණො තථෙච
යානං නඤ්චි ධුචං² වචනති සක්කා,
පරිච්ඡිති අඤ්චං සරීරං
උදයෙ මා පමාදං³ වරස්සු ධමමං.
1586. කසිණා පඨවී ධනස්ස පුරා
එකසෙසච සියා අනඤ්ඤචෙය්‍යා,
තඤ්චාපි ජහාති අච්ඡරාගො
උදයෙ මා පමාදං³ වරස්සු ධමමං.
1587. මාතා ච පිතා ච භාතරො ච⁴
හරියා යාපි ධනෙන භොති කීතා,
තෙවාපි ජහනති අඤ්ඤමඤ්ඤං
උදයෙ මා පමාදං³ වරස්සු ධමමං.

1. ඔහුන්පානං - මජ්ඣං.
2. අධිපතති - සා.

3. පමාදං, මජ්ඣං - සා.
4. මාතා පිතා ච භාතරො ච හතීති - සා.

1578. මිනිසුන් ලෙස දෙවියෝ නො දිරන්, ශරීරයේ රැළි නො වැටේ. මහානුභාව ඇති යක්ෂය, ඊට හේතු ඔබෙන් අසමි. දෙවියන්ගේ දේහය කවර හෙයින් නො දිරා ද?

1579. මිනිසුන් දිරාපත් වන පරිද්දෙන් දෙවියෝ දිරාපත් නො වෙත්. ඔවුන් සිරුර රැළි නො වැටේ. දවසක් පාසා දෙවියන්ට බොහෝ දිව්‍ය වර්ණය ද හෝගයෝ ද වැඩෙත්.

1580. මෙ ලොව ජනයා කුමට බිය වෙත් ද? පඩිවරුන් විසින් නොයෙක් කීර්තියෙන් විසින් සහමග කියන ලද, මහ තෙදුනි දෙව රජාණෙනි, කවර මගෙකැ සිටි කල පරලොවට බිය නො වන්නේ ද?

1581. වචනය ද සිත ද මැනවින් සංවරයෙහි පිහිටුවා ගෙන කයින් පාපක්‍රියා නො කොට ආහාර පාන බොහෝ ඇති ව ගෙහි වසනුයේ, සැදහැවත් වීම, මොළොක් සිතැති වීම, සංවිභාග ගුණය ඇත්තකු වීම, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ බස් තේරුම් ගැනීම, සිව්සඟරාවක් ඇත්තකු වීම, ප්‍රිය බස් ඇත්තකු වීම, මට සිළිටි බසින් කරා කිරීම යන ගුණ ඇත්තේ පරලොවට බිය නො වේ.

1582. මහේශාකාශ දිව්‍යරාජය, මවක මෙන් පියකු මෙන් මට අනුශාසනා කරන්නෙහි ය. පුණ්‍ය මහිමයෙන් ලද රුවක් ඇති ඔබ කවරෙක් ද?

1583. රූපිකාවෙනි, මම උදය රජ වෙමි. (පෙර) පොරොන්දුවෙන් මිදීමට ආවෙමි. ඔබ අමතා එම පොරොන්දුවෙන් මිදුණෙමි.

1584. ඉදින් ඔබ උදය රජ වේ නම්, ප්‍රතිඤාවෙන් මිදීමට මෙහි පැමිණියේ යළි දු එක්වීම සිදුවන පරිද්දෙන් මට අනුශාසනා කරව.

1585. වයස ඉතා ශීඝ්‍රව (ගෙවී) යයි. ක්ෂණය ද එසේ ගෙවී යයි. සත්ත්වයෝ ව්‍යුත වෙත්. ඔවුන්ට සිටීමේක් නැත. සිරුර නො තීරය : දිරාපත් වේ. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො පැමිණෙව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1586. ධනයෙන් පිරුණු මුළු පොළොව එක් රජක්හට අයත් වුවත්, අන් කෙනකුට අයත් නො වුවත්, පහ නො වූ ආසාව ඇති හේ එය ද හැර දමයි. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1587. මවු ද පියා ද සහෝදරයෝ ද ධනයෙන් මිලයට ගත් යම් භායනාවකුත් වේ ද ඔහු ද ඔවුනොවුන් හැරයකි. එහෙයින්, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1588. කායො පරභොජනනනි ඤාතො¹
 සංසාරෙ සුගතී ව දුගතනී ව,
 ඉත්තරවාසොති ජාතියා
 උදයො මා පමාදං වරස්සු ධම්මං.
1589. සාධු භාසකයං² යතෙඛා අපපං මච්චාන ජීවිතං,
 කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච තඤ්ච දුසෙඛන සංයුතං
 සාභං එකා පඛඛජීඤ්ඤාමී හිතො කාසිං සුරුත්ඛන³තනි.

4. උදයජාතකං.

1590. මිත්තො මිත්තස්ස ජාතියං අදිත්තං පරිභුඤ්ඤිසං³,
 තෙන පච්ඡා වීජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා
 මා පුත අකරං පාපං තස්මා පඛඛජීතො අභං.
1591. පරදරඤ්ච දිඤ්චාන ජජෙදු මෙ උදපජ්ජථ,
 තෙන පච්ඡා වීජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා.
 මා පුත අකරං පාපං තස්මා පඛඛජීතො අභං.
1592. පිතරමෙම මහාරාජ වොරා අගඡ්ඡුං කානතො,
 තෙසාභං පුච්ඡිතො ජානං අඤ්ඤාථා නං වියාකරිං.
1593. තෙන පච්ඡා වීජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා,
 මා පුත අකරං පාපං තස්මා පඛඛජීතො අභං.
1594. පාණානිපාතමකරුං සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ,
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤසීං, තෙන පච්ඡා වීජීගුච්ඡිං
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං
 තස්මා පඛඛජීතො අභං,
1595. සුරාමෙරයමධුකා යෙජනා පඨමාසු නො
 බහුක්කතෙ අනාත්ථාය මජ්ජපානමකප්පයුං.
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤසීං තෙන පච්ඡා වීජීගුච්ඡිං
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං
 තස්මා පඛඛජීතො අභං.
1596. ධීරජ්චී සුඛචු කාමෙ දුග්ගඤ්ච බහුකඡට්ඨෙ,
 යෙ අභං පතිසෙවනොතා න උභීං තාදිසං සුඛං,
1597. මහස්සාදු සුඛා කාමා නඤ්චී කාමපරං සුඛං,
 යෙ කාමෙ පතිසෙවනති සග්ගං තෙ උපපජ්ජරෙ,

1. වීචිතා - මජ්ඣිමනිකායං.
 2. භාසනී - සංඝායං, මජ්ඣිමනිකායං.
 3. පරිභුඤ්ඤිසං - මජ්ඣිමනිකායං.
 4. උපපජ්ජක - සීඝ්‍ර.

1588. උදයහද්‍රාවෙනි, ශරීරය අත් සතුනට ආහාර වන බව දැන, සසරේ සුගති දුගතීන්හි කෙටි කලක් විසුමට ඇති බව දැන, සිහි මුලාවට නො යව, දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1589. සත්තව ජීවිත අල්ප යයි මේ යකඤ්ඤා සොදුරු දැක් කියයි. එද ආස්වාද රහිත යැ, ස්වල්ප කලක් පවත්නේ ය. සසරදුක හා යෙදී පවත්නේ ය. ඒ මම කසී රට න් සුරුන්ධන පුරය ත් හැර හුදෙකලා ව පැවිදි වන්නෙමි.

4. උදය ජාතක යි.

1590. මහරජ, මම එකකු හා මිතුරු වූයෙමි, ඒ මිතුරා නුදුන් පැන් බිවෙමි. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1591. මහරජ, අනෙකකුගේ බිරිඳක් දැක මට කාමාශා උපති, ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1592. මහරජ, සොරු මාගේ පියා වෙනෙහි දී අල්ලා ගත්හ. මා විවාල ඔවුන්ට දැන දැන ම වෙනත් අයුරෙකින් කීවෙමි.

1593. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1594. සෝම යාගය (කරන මොහොත) එළඹ සිටි කලා ප්‍රාණසාතය කළහ. ඔවුන්ගේ කමිය අනුදත්තෙමි. (එකඟ වීමි.) එය කරණ කොටගෙන පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1595. සුරාවන් මේරයන් මිහිරි (පානයකැ යි) පානය කරන්නෝ අපේ ගමහි වූ ඔහු ද, බොහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස හේතු වන මද්‍ය පානය කළහ. මම ඔවුන්ගේ කමිය අනුදත්තෙමි. එයින් පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1596. මම කාම සම්පත් විදින්නෙමි, නිකෙලෙස් ධ්‍යාන සුවය වැනි සැපතක් නො ලදිමි. දුගඳ වූ සතුරන් නමැති කටු ඇති බහුල වූ කාමයන්ට නින්ද වේවා!

1597. කාමයෝ මහත් වූ ආස්වාදය ත් සැපත ත් ඇත්තාහු වෙති. කාමය හැර අන් සැපතක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විදිත් ද ඔවුහු දෙවලොව උපදිත්.

- 1598. අපසසසාද දුබා කාමා නක්ඛි කාමාපරං¹ දුබං,
යෙ කාමෙ පනියෙවනති නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.
- 1599. අසී යථා සුනිසිතො තෙතතිංසොව² සුපාසිකො,³
සතතිව උරසී බිතො⁴ කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1600. අඛාරානංව ජලිතං කාසුං සාධිකපොරිසං,
ඵලංව දිවසං තතං කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1601. විසං යථා හලාහලං තෙලමුක්ඛධීතං⁵ යථා,
තඛෙලොහ විලීනංව කාමා දුක්ඛතරා තතො⁶ති,

5. පානීයජාතකං.

- 1602. මීතාමළවපරිඤ්චානං අහං වන්දෙ රථෙසහං,⁶
පබ්බජ්ජසං⁷ මහාරාජ තං දෙවො අනුමඤ්ඤතු.
- 1603. සවෙ තෙ උභනං කාමෙහි අහං පරිපුරයාමී තෙ,
යො තං හිංසති වාරෙමී මා පබ්බජ්ජි⁸ යුධඤ්ඤය.
- 1604. න වක්ඛී උභනං කාමෙහි හිංසිතා මෙ න විජ්ජති,
දීපඤ්ඤා කාතුම්ඵලාමී යං ජරා නාහිකීරති.
- 1605. පුතො වා පිතරං යාවෙ පිතා වා පුතනමොරසං,
තෙගමො යාවතෙ තාත මා පබ්බජ්ජි⁹ යුධඤ්ඤය.
- 1606. මා මං තාත¹⁰ නිවාරෙසි පබ්බජ්ජනං රථෙසහ,
මාහං කාමෙහි සමමතො ජරාය වසමනවගු.¹¹
- 1607. අහං තං තාත යාවාමී අහං පුතන නිවාරයෙ,
වීරනතං දඬුම්ඵලාමී මා පබ්බජ්ජි¹² යුධඤ්ඤය.
- 1608. උසසාවොව තිණගගමි සුරියසුභගමනං පති,
ඵවමාසු මනුසසානං මා මං අමම නිවාරයෙ.

- 1. කාමපරං - සීග්‍ර.
- 2. තෙතතිංසො - මජ්ඣ., ස.නා.
- 3. සුපාසිකො. - මජ්ඣ., ස.නා.
- 4. බිතො - මජ්ඣ., ස.නා.
- 5. පකුඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස.නා.
- 6. රථෙසහ - මජ්ඣ., ස.නා.
- 7. පබ්බජ්ජානොරාජ, - මජ්ඣ., ස.නා.
- 8. පබ්බජ්ජි - මජ්ඣ., ස.නා.
- 9. කතු - ස.නා.
- 10. පබ්බජ - සීග්‍ර.
- 11. දෙවී - මජ්ඣ.

1598. කාමයෝ අල්ප ආස්වාද ඇත්තාහු දුක් බහුල වූවාහු වෙත්, කාමයට වඩා දුකෙක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විදිත් ද ඔවුහු නිරයේ උපදිත්.

1599. මුවහත් කළ කඩුව ද, පණපෙවූ සිරියද තෙබ ද ලෙහි පහළේ යම්සේ දුක් උපදවා ද, කාමයන් නිසා ලැබෙන දුක එයට වඩා බොහෝ වේ.

1600. පුරුෂ ප්‍රමාණයටත් වැඩි අඟුරු වළත් දවස මුළුල්ලේ ගිනියම් කළ හීවැලත් නිසා යම් දුකක් උපදී ද, කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

1601. හලාහල වීෂ ද කකියවා ගත් තෙල ද උණු කොට ගත් තඹ ද නිසා යම් පමණ දුක් උපදවා ද කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

5. පාතිය ජාතක යි.

1602. මම, මිතුරන් හා ඇමතියන් පිරිවරා ගත් පිය මහ රජාණන් වදිමි. මම පැවිදි වන්නෙමි. දේවයන් වහන්සේ, එය අනුදනීත්වා.

1603. සුධංජය කුමාරය, ඔබට කාම සම්පත අඩුව ගියේ ද? එය ඔබට සපුරා දෙන්නෙමි. යමෙක් ඔබට ගැහැට කෙරේ ද ඔහු වළකාලමි. පැවිදි නො වන්න.

1604. මට කාම සම්පතෙන් අඩු නැත. හිංසා කරන්නෙක් නැත. පරලොච ගමන් සඳහා ආරක්ෂාව සලසා ගන්නට රිස්සෙමි. අමා මහනිවන සොයන්නෙමි.

1605. සුධංජය කුමාරය, පුතා පියා යදී, පියා පුතා යදී, නියමිගම වැසියෝ ද යදිති. පුත්‍රය, පැවිදි නො වන්න.

1606. පියරජකුමනි, පැවිදිවන මා වළක්වනු නො මනා ය. මම කාමයෙන් මත් වූවෙක් නො වෙමිවා. ජරාවේ වසයට නො යන්නෙක් වෙමිවා

1607. දරුව, මම ඔබ යදිමි, මම ඔබ වළකමි, ඔබ කලක් දකිනු කැමැත්තෙමි. පුතේ සුධංජය, පැවිදි නො වන්න.

1608. මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ, හිර උදවන යමයේ තණ අඟ පිනිබිදු වැනි ය, අම්මෙ, මා වැළක්වීම නො මැනැවි.

- 1609. තරමානො ඉමං යානං ආරොපෙතු රටෙසහ,
මා මෙ මාතා තරනනසස අනතරායකරා අහු.
- 1610. අභිධාවට්ඨ භද්දනෙත පුඤ්ඤං හෙසසති රමමකං,
යුධඤ්ඤයො අනුඤ්ඤානො සබ්බදනෙනන රාජිනා.
- 1611. යොහු සෙට්ඨො සහසසසස¹ යුචා කඤ්චනසනතිහො,
සොයං කුමාරො පබ්බජිතො කාසායවසනො බලී.
- 1612. උභො කුමාරා පබ්බජිතා යුධඤ්ඤයො යුධිට්ඨිලො,
පහාය මාතාපිතරො සබ්බං ඡෙතාන මච්චුනො²ති

6. යුධඤ්ඤය ජාත්‍යන්තර.

- 1613. එට්ඨ ලක්ඛණ සීතා ච උභො ඔතරථොදකං,
එවායං භරතො ආහ රාජා දසරථො මනො.
- 1614. කෙන රාමසභාවෙන³ සොච්ඡිකං න සොච්ඡි,
පිතරං කාලකතං පුඤ්ඤා න තං පසභනෙ දුඛං.
- 1615. යං න සකකා පාලෙතුං⁴ පොසෙන ලපතා⁵ බහු,
ස කීසස විඤ්ඤ මෙධාවී අනනානම්මපතාපයෙ.
- 1616. දහරා ච භී යෙ චුඤ්ඤා යෙ බාලා යෙ ච පඤ්ඤිතා,
අධිසා වෙච දළිඤ්ඤ ච සබ්බෙ මච්චුපරායණා.
- 1617. එලානමීච්ච පසසානං නිච්චං පපතනා භයං,
එචං ජාතාන මච්චානං නිච්චං මරණතො භයං.
- 1618. සායමෙකෙ න දීසසනති පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පාතො එකෙ න දීසසනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා
- 1619. පරිදෙවයමානො චෙ කඤ්චි⁵දසං උදබ්බහෙ,
සම්මුලොහා භිංසමකතානං කඨිරා වෙතං විචක්ඛණො.
- 1620. කීසො වීචණණ භවති භිංසමකතාමනනා,
න තෙන පෙනා පාලෙතති නිරජා පරිදෙවනා.

- 1. සහසසානං - මජ්ඣමං.
- 2. රාම සභාවෙන - මජ්ඣමං.
- 3. නිපාලෙතුං - මජ්ඣමං.
- 4. පොසෙනාලපනං - සායං.
- 5. කීසසී - මජ්ඣමං, සායං.

1609. පියරජතුමනි, මේ මව ඉක්මනින් යානාවට නඟීවා! සසර තරණය කරන මට මගේ මව බාධා කරන්නෙක් නො වේවා!

1610. සබ්බද්ධත රජ යුධංජය කුමරාගේ පැවිද්ද අනුදක්වේ ය. (තෙපි) වහා දිවයවු, ඔබට සෙත් වේවා යි කියවු, රම්ම නගරය හිස් වන්නේ ය.

1611. පුත්‍රයන් දහසකට ශ්‍රේෂ්ඨ ව සිටී තරුණ වූ රන් පැහැති යම් කුමරෙක් වී ද, බලැති හේ කහවත අදින්නා වූ පැවිද්දෙකි.

1612. යුධංජය, යුධිච්චීල යන කුමාරවරු මවුපියන් හැරදමා මරුවාගේ බැමි කපා පැවිදි වූහ.

6. යුධංජය ජාතක යි.

1613. ලක්ඛණ සීතා (යන) දෙදෙනා එව. (මේ) වතුරට බසිවු. (ඉක්බිති) මේ හරත කුමරා මෙසේ කීය. දසරථ රජ මළේ ය.

1614. රාම කුමාරයෙනි, කෙබඳු අනුභාවයක් නිසා දුක් විය යුත්තෙහි දී දුක් නො වන්නෙහි ද? පියා මළ බව ඇසූ ඔබ දුකෙන් නො පෙළා ද?

1615. බොහෝ වලජනා පුරුෂයකුට ද සත්කියන්ගේ පණ රකින්නට නො හැකි ය. අටලෝදහම් දත් නැණවත් තැනැත්තා තමා කුමට තවාද?

1616. ළදරුවෝ ද, වෘඬයෝ ද, මෝඩයෝ ද, පණ්ඩිතයෝ ද ඉසුරෝ ද, දිළින්දෝ ද යන හැම දෙන මියයති.

1617. විලිකුන් පල (බීම) වැටෙයි යන බිය නිතර ඇත්තා සේ, උපන් මනුෂ්‍යයන්ට මරණය නිසා බිය නිතර උපදී.

1618. අලුයම දුටු බොහෝ දෙනකු සවස දකින්නට නැත. සවස දුටු බොහෝ දෙනකු අළුයම දකින්නට නැත.

1619. හඬනු ලබන්නේ කිසි ප්‍රයෝජනයක් උපදවන්නේ නම් නැණවත් පුද්ගලයා මුළාවට පත් වූ තමාට පීඩාව දෙන මේ හැඩීම කරන්නේ ය.

1620. තමා විසින් තමාට හිංසා කිරීම නිසා (සිරුර) කෞ වේ, දුර්වර්ණ වේ, හැඩීම නිසා මිය ගියාහු නො රැකෙත්. හැඩීමෙන් පලක් නැත.

- 1621. යථාසරණමාදීක්ඛං වාරිනා පරිනිබ්බයෙ,
එවළිඨි ධීරො සුතවා මෙධාවී පඤ්චිතො නරො
බීජපමුප්පනිතං සොකං වාතො තුලංච ධංසයෙ.
- 1622. එකොච මචෙචා අචෙචනී එකොච ජායතෙ කුලෙ,
සඤ්ඤාභරමාචෙච සමෙහාගා සබ්බපාඡිනං.
- 1623. තසමා හි ධීරස්ස ඛහුඤ්ඤාසස
සමපස්සතො ලොකමීමං පරඤ්ච,
අඤ්ඤාය ධමමං භදයං මනඤ්ච
සොකා මහනායාපි න තාපයනති.
- 1624. සොභං දස්සඤ්ච භොකඛඤ්ච හරිස්සාමී ව ඤාතතො,
සෙසං සමපාලයිස්සාමී කීචචමෙතං විජානතො.
- 1625. දස වස්සසහස්සානි සට්ඨිවස්සසතානි ව,
කමබ්බුභිවො මහාධාහු රාමො රජ්ජමකාරයිතී.

7. දසරථජාතකං.

- 1626. ජානනෙයා නො මහාරාජ තච සීලං ජනාධිපො,
ඉමෙ කුමාරෙ පුප්පෙතෙයා න තං කෙනවී මඤ්ඤථ.
- 1627. නිට්ඨනෙත නො මහාරාජෙ ආදු දෙවෙ දිවංගතෙ,
ඤ්ඤි නං සමනුමඤ්ඤිංසු සමපස්සං අසුමත්තතො.
- 1628. කෙන සංචරවකෙතන සඤ්ජාතෙ අධිනිට්ඨසී,
කෙන තං නාතිවත්තනති ඤ්ඤිසඛ්ඛා සමාගතා.
- 1629. න රාජපුත්ත උසුයාමී සමණානං මහෙසිනං,
සකකච්චං නෙ නමස්සාමී පාදෙ වජ්ජමී තාදීනං.
- 1630. තෙ මං ධම්මගුණෙ සුත්තං සුඤ්ඤාසමනුසුයාසකං,
සමණා සමනුසාසනති.⁴ ඉසී ධම්මගුණෙ රතා.
- 1631. තෙසාභං වචනං සුඤ්ඤා සමණානං මහෙසිනං,
න කීඤ්චි අනිමඤ්ඤමි ධම්මෙ මෙ නිරතො මනො.
- 1632. හත්ථාරුභා⁵ අභිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරිකා,
තෙසං නප්පට්ඨිකාමී නිබඤ්ඤං හත්තචෙතනා⁶.

- 1. සොභං යසඤ්ච භොගඤ්ච - මඡසං, සා.
- 2. මහාරාජ - මඡසං.
- 3. අනිනිට්ඨසී - මඡසං, සා.
- 4. මනුසාසනති. - මඡසං.
- 5. හත්ථාරුභා - මඡසං, සා.
- 6. නිබ්බං හත්ත චෙතනං. - මඡසං, සා.

1621. ගිනි ගත් ගෙය දියෙන් නිවන්නේ යම්සේ ද, එසේ මෙධයා සම්පන්න, බහුශ්‍රැත නුවණැති පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා, සුළඟ පුළුන් පහ කරන්නා සේ හටගත් ගොකය වහා පහ කරන්නේ ය.

1622. සත්තියා හුදෙකලාව පරලොව යයි. හුදෙකලාව උපදියි. මව්පිය මිතුරු ආදී වශයෙන් ඇති වන සත්තියන්ගේ එක්වීම් කම්ය අනුව සිදුවන්නේ ය.

1623. එහෙයින්, මෙධයා සම්පන්න වූ බහුශ්‍රැත වූ මෙලොවත් පරලොවත් ධර්මයන් දැන සිටියහුගේ හදවත, මහත් ගොකයෝ ද නො තවත්.

1624. ඒ මම සුදුස්සන්ට යසස ද තනතුරු ද දෙමි. නැගත් පෝෂණය කරන්නෙමි. (වස්තු) සම්පත්තිය ද පාලනය කරන්නෙමි. මෙය නුවණැත්තහුගේ කටයුතු වේ.

1625. රන් මිහිඟු බෙරයක් වැනි ගෙළ ඇති මහබාහු ඇති රාම රජ හවුරුදු සොළොස් දහසක් රාජ්‍යය කැරැවී ය.

7. දසරථ ජාතක යි.

1626. මහරජ, පියරජ තෙම කුමාරවරුන් පුදන්නේ ඔබ කුඩා දනව්වකින් හෝ පිදියයුතු යයි නො සිතී ය. එසේ කළේ ඔබට රාජ්‍යය ලැබෙන බව දනෑ ගෙන ද?

1627. මහරජ, සිය අභිවෘද්ධිය දක්නා වූ නැසියෝ ඔබට කැමැති වූහ. එය වූයේ අපේ පියරජාණන් සිටිය දී ද නැතහොත් දෙව්ලොව ගිය පසු ද?

1628. සංවර රජතුමනි, කෙබඳු සීලයක් නිසා (තමාට) සමාන එකුත්සියයක් සොහොයුරු කුමාරවරුන් මැඩිපවත්වා ගෙන සිටිනේ ද? ඤාතිසමූහයා එකතු වී ඔබ අභිභවනය නො කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1629. රාජපුත්‍රය, මම ඊර්ෂ්‍යා නො කරමි. මහර්ෂි ගුණයෙන් හා, අටලෝදහම් නිසා කම්පා නො වන (තාදී) ගුණයෙන් හෙබි ශ්‍රමණයන්ගේ පා වදිමි. සකස් කොට උන් වහන්සේ වදිමි.

1630. ගුණදහම් ඇති කීකරුවෙකු යි දනෑගෙන, අනුසාසනා අසන මට සෘෂිගුණයන්හි ඇලුණු ශ්‍රමණයෝ අනුශාසනා කරති.

1631. මම මහර්ෂි ගුණ ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ අවවාද ඉක්මවා නො යමි. මගේ සිත දහම්හි ඇලුණේ ය.

1632. ඇතරුවන්, හමුදා නියුක්තයන්, රථිකයන්, පාබල හමුදා නියුක්තයන් සඳහා ප්‍රතිපාදිත බත් වැටුප් නො නවත්වා දෙමි.

- 1633. මහාමහ්නා ච මෙ අඤ්චි මනනිතො පරිවාරකා¹,
බාරාණසීං වොහරන්ති බහුමංසා² සුරොදකං.
- 1634. අථොපි වාණිජා චීතා නානා රටෙධ්ඪි ආගතා,
තෙසු මෙ චිචිතා රක්ඛා එවං ජානාහුපොසථ.
- 1635. ධලෙචන කිර ඤාතිනං රජුං කාරෙහි සංචර,
මෙධාවි පණ්ඩිතො වාපි³ අථොපි ඤාතිනං භිතො
- 1636. තං තං ඤාති පරිබුද්ධං නානාරතනමොචිතං,
අචිතතා නප්පසහන්ති ඉඤ්ච අසුරාධිපොති.

8. සංචරජාතකං.

- 1637. උමමුජ්ජන්ති නිමුජ්ජන්ති මනුස්සා බුරනාසිකා,
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1638. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය බුරමාලිති වුච්චති.
- 1639. යථා අභිච්චි සුරියො ච⁴ සමුදෙඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1640. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය අභිමාලිති වුච්චති.
- 1641. යථා දධිංච චිරංච සමුදෙඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1642. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය දධිමාලිති වුච්චති.
- 1643. යථාකුසොච සංසොච⁵ සමුදෙඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1644. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය කුසමාලිති වුච්චති.

1. පරිවාරකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 2. බහුමංසං - ස්‍යා.
 3. වාපි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. යථා අභිච්චි සුරියො - මජ්ඣං, යථා අභිච්චි සුරියො - ස්‍යා.
 5. පච්චි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 6. ච - ස්‍යා.

1633. මන්ත්‍ර ශාස්ත්‍රයේ පාරප්‍රාප්ත මහඥාමැතියන් ද අනෙක් පරිවාර ඥාමැතියන් ද මට ඥාත. බරණැස් නගරයේ මස් ආදී අවුලු ද සුරා ආදී පානයන් ද බහුල වැ ඥාතැයි කියති.

1634. ආඨාය වූ රාජධ්‍රැයන්හි සිට මෙහි පැමිණි වෙළෙඳහු වෙන් ද ඔවුන්ගේ ආරක්‍ෂාව සලසන ලදී. උපේසරය, (මෙය) මෙසේ දැන ගන්න.

1635. සංචර රජතුමනි, නැසියන්ට ද ධර්මානුකූල ව පාලන කටයුතු කරන්නේ මනා ය මෙ තැන් සිට ද ඔබ ම රාජ්‍යය කරනු මැනවි. නුවණැති පණ්ඩිත වූ ඔබ සැති වර්ගයාට ද හිතෙමි ය.

1636. නැයන් විසින් පිරිවරා ගත්තා වූ, රැස් කොට කැබු බොහෝ රුවන් ඥාත්තා වූ ඔබ මැඩලන්නට සතුරෝ සමත් නො වෙති. ශක්‍රයා මැඩ ලන්නට වෙපවිත්ති අසුරයා සමත් නො වුවා මෙනි.

8. සංචර ජාතක යි.

1637. දැළිපිහියක මුවාත වැනි නාසය ඥාති මනුෂ්‍යයන් වැනි මත්ස්‍යයෝ මේ සාගරයේ මතු වෙති, ගිලෙති. මේ කිනම් සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1638. හරුකව්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර චුරමාලි නමැයි කියනු ලැබේ.

1639. යම්සේ, ගින්න මෙන් සුර්යයා උෂ්ණවත් වූ සයුර දකින්නට ලැබේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1640. හරුකව්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර අග්ගිමාලි යයි කියනු ලැබේ.

1641. මේ සයුර දී මෙන් ද කිරි මෙන් ද පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1642. හරුකව්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර දධිමාලි යයි කියනු ලැබේ.

1643. මේ සයුර කුසතණ මෙන් ද ධාන්‍ය මෙන් ද පෙනේ. මේ සයුර කවරේ ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1644. හරුකව්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර කුසමාලි යයි කියනු ලැබේ.

- 1645. යථා නලොච වෙලුව සමුද්දෙ පතිදිසසති,
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1646. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසීනං,
නාවාය විපතට්ඨාය නළමාලීති වුච්චති.
- 1647. මහාභයො¹ භිංසනකො සමුද්දෙ² සුයානමානුසො³,
යථා සොඛෙතා පපාතොච සමුද්දෙ පතිදිසසති.
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1648. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසීනං
නාවාය විපතට්ඨාය වළවාමුඛීති වුච්චති.
- 1649. යතො සරාමී අකතානං යතො පනෙතාසමි විඤ්ඤතං.
නාභිජානාමී සඤ්ඤිච්ච එකපාණමපි භිංසිතං.
එතෙන සච්චවජ්ජෙන සොඤ්ඤිං නාවා නිවන්තකුති.

9. සුපාරකජාතකං.

එකාදසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තසුඤ්ඤානං:

සිරි මාතුසුපොසක නාගචරො
පුත පුණ්ණ අධම්ම මුදයචරො,
අථ පාණිඤ්ඤාඤ්ඤායකො ච දස
රථ සංචර පාරගතෙන නවාති.

1. මහාභයො - මජ්ඣ.
2. සද්දෙ - මජ්ඣ.
3. සුයානී - මජ්ඣ.

1645. බටගස් මෙන් ද උණගස් මෙන් ද මේ සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් දැයි සුජපාරක පඩිතමන් විචාරම්භ.

1646. හරුකව්ෂ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර නළමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1647. මහත් බිය ඇති බිය උපදවන අමනුෂ්‍යයන්ගේ හඬ ඇසෙයි. හෙබක් මෙන් ද ප්‍රපාතයක් මෙන් ද සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් දැයි සුජපාරක පඩිතමන් විචාරම්භ.

1648. හරුකව්ෂ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර වළවාමුබි යයි කියනු ලැබේ.

1649. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කරම් ද යම් කලෙක සිට නුවණැති බවට පත්වූයෙම් ද එ තැන්හි පටන් දැන දැන එක් සතකු දු පෙළු බවක් නො දනිමි. මේ සත්‍ය වචන බලයෙන් නැව සුවසේ ආපසු හැරේවා!

නවවැනි සුජපාරක ජාතක යි.

එකොලොස් වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

මාතුපෝසක ජාතක යැ ජුණ්භජාතක යැ ධම්මජාතක යැ උදය ජාතක යැ පානීයජාතක යැ සුඛඤ්ජයජාතක යැ දසරථජාතක යැ සුසාරකජාතක යි ජාතක නවයෙකි.

1650. බුද්ධිනං ලහුවිතනානං අකතඤ්ඤන දුභිනං¹,
නාදෙවසනෙතා පුරියො ථීනං සඤ්ඤාමරහති.
1651. න තා පජානනති කතං න කිච්චං
න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
අනරියා සමතිකකන්තධම්මා
සසෙසව වීතසස වසං වජනති.
1652. විරානුචුක්ඛමි² පියං මනාපං
අනුකමපං පාණසමමිපි³ සන්තං,
ආවාසු කිච්චෙවසු ව නං ජහනති
කඤ්ඤාමරහතීනං න වීසසසාමි.
1653. ථීනඤ්ඤි වීතනං යථා වාතරසස
කතඤ්ඤපකනතං⁴ යථා රුක්ඛිජායා,
චලාවලං හදයං ඉක්ඛියානං
ච කකසස නෙමි විය පරිචක්ඛති.
1654. යද හා පසසනති සමෙකඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස වීතනං,
සණ්ඨාති වාවාහි නයනති මෙනං
කමොඤ්ඤා ජලපෙතෙව අසසං.
1655. යද න පසසනති සමෙකඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස වීතනං,
සමන්තතො නං පරිචජ්ජයනති
තිණ්ණණ්ණ නදීපාරගතොව කුලලං.
1656. සිලෙසුපමා⁵ සිඛිරිච සබ්බහකඛා
තිකඛමායා⁶ නදීරිච සීසසොතා⁷,
සෙවනති හෙතා පියමපජීයඤ්ඤ
නාගං යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤ.
1657. න තා එකසස න දවීතනං ආපණොව පසාරිතො⁸,
යො තා මඤ්ඤනති මඤ්ඤඤ්ඤා වාතං ජාලෙන බාධමෙය.

1. දුභිනං - මජ්ඣ. දුතඛිං - සා. 2. විරානු චුක්ඛමි - මජ්ඣ. විරානු චුක්ඛමි - ව. 3. පාණසමමිපි හඤ්ඤා - ව. මජ්ඣ. 4. කතඤ්ඤපකනතං - ව. 5. ලෙසුපමා - මජ්ඣ. 6. තිකඛමායා - ව. මජ්ඣ. 7. සීසසොතා - මජ්ඣ. 8. ආපණො සො - මජ්ඣ. ව.

1650. (බඳනා ලද සොරු කෙරෙහි පවා ඇලෙන ස්වභාවය ඇති හෙයින්) ක්ෂුද්‍ර වූ, වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ, අකෘතඥ වූ, ද්‍රෝහී වූ ස්ත්‍රීන්ගේ (සිල්වත්බව) භූතාවේශයෙන් තොර කවර නම් පුරුෂයෙක් අදහන්නට සුදුස්සේ ද?

1651. ඔවුහු නමහට කළ උපකාරය හෝ තමා විසින් කළ යුතු කාර්යය හෝ නො දනිත්. මා පිය සොහොවුරන් (සියලු නෑයන්) හෝ නො දනිති. නිර්ලැජ්‍ය වූ, ඉක්ම වූ සම්මරිත්‍ර ධර්ම ඇති, ඔවුහු ස්වකීය චිත්තයාගේ ම වසභයට යෙත්.

1652. ඔවුහු බොහෝ කලක් එක්ව වාසය කළා වූ, ප්‍රිය වූ, මනාප වූ අනුකම්පක වූ, ප්‍රාණ සම වූ තැනැත්තහු පවා විපත්-නීන්හි ද සෙසු කෘතායන්හි ද භාරදමන්. එහෙයින් මම ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො කරමි.

1653. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත වානරයකුගේ (සිත) වැන්න. උස් පහත් තැන්වලට වැටෙන රුක්සෙවණක් වැන්න. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත (හෘදය) එක් තැනෙකු නො පිහිටියේ යැ. රිය සකෙහි නිම්-වළල්ල මෙන් පෙරළෙයි.

1654. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය ඇති පුරුෂයකු දකිත් ද, (එකල්හි) කාමිබෝස දේශවාසීන් දියෙහි හටගත් සෙවෙලින් අශ්වයන් (පොළඹවනු) මෙන් මිහිරි වදනින් ඔහු වසභ කෙරෙත්.

1655. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය නැති පුරුෂයකු දකිත් ද (එකල්හි) නදිය තරණය කොට පරතෙරට ගියහු පසුර (මෙහි-තරණය සඳහා ගත් යම් කිසිවක්) මෙන් භාත්පසින් ඔවුහු භාරදමන්.

1656. (ස්ත්‍රීහු පුරුෂයන්ගේ සිත් බඳනා හෙයින්) ලහවූ බඳු උපමා ඇතියහ. සියල්ල හක්ෂණය කරන ගීන්නක් වැන්න. වහා ගලන දියපහර ඇති කඳුරැළි මෙන් ශීඝ්‍රමායා ඇතියහ. මෙතෙර හා එතෙර පෙවුනා නැවක් මෙන් ඔවුහු ප්‍රිය වූවහු ද අප්‍රිය වූවහු ද සෙවනය කෙරෙත්.

1657. ඔවුහු විවෘත අවන්හලක් මෙන් එකකුගේ හෝ දෙදෙනකුගේ නො වෙත්, යමෙක් 'ඔවුහු මගේ යැ'යි සිකා ද හේ දැලින් සුළඟ බඳනේ ය.

1658. යථා නදී ව පඤ්චා ව පානාගාරං සභා පපා,
එවං ලොකීඤ්චියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.
1659. සතාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්ප සිරුපමා,
ගාථො බහි තිණ්ණෙසව ඔමසනති වරං වරං.
1660. සතාසනං කුඤ්ඤරිං කණ්ණසප්පං
මුද්ධාභිසික්ඛං පමද ව සබ්බො,
එතෙ නරො නිව්වයකො¹ හපෙථ
තෙසං භවෙ දුබ්බිදු සබ්බභාවො².
1661. නාවචනාවණ්ණං න බහුනං³ කනතා
න දකඛිණං පමද සෙවිතබ්බො,
න පරසස භරියා න ධනසස හෙතු
එතිඤ්චියො පඤ්ච න සෙවිතබ්බොති.

1. වුළකුණාලජාතකං.

1662. කා කුං සුදෙඛිති වඤ්ඤති අපෙ වෙභාසයං ධීතා,
කෙත ත්ථාසුභුති වක්ඛනති කුතො තං භයමාගතං.
1663. තවෙව දෙව විජිතෙ හද්දසාලොති මං විදු,
සවසිං වසසසභසසාති තිට්ඨතො පුජිතසස මෙ.
1664. කාරයනතා නගරාති අගාරෙ ව දීසමපති,
විවිධෙ වාපි පාසාදෙ න මනොත අච්චමඤ්ඤිසුං.
යථෙව මං තෙ පුජෙසුං තථෙව කුමපි පුජය.
1665. තව අභං න පසසාමී චුලලං කායෙන තෙ දුමං,
ආරොහපරිණාහෙන අභිරුපොපි ජාතියා.
1666. පාසාදං කාරධිසසාමී එකකුමභං මනොරමං,
තස්ස තං උපනෙසසාමී වීරං තෙ යකඛ ජීවිතං.
1667. එවං වික්ඛං⁴ උදපාදි යරීරෙන විනාභාවො,
පුපුසො මං විකනොතථා බණ්ඩෙසො අවකනාථ.

1. නිව්වයකො - මජ්ඣ., සතා.
2. සබ්බභාවොය - මජ්ඣ.,
3. නව්වකවණ්ණං බහුනං. - මරල.
4. එවං භෙතං - ටී.

1658. නදිය, මාර්ගය, පානාගාරය, සභාව හා පැන්හල යම් සේ ද, ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් එබඳු වෙති. ඔවුනට වෙලාවක් හෝ සීමාවක් විද්‍යාමාන නො වේ.

1659. මොවුහු ගින්න හා සමානයහ. කෘෂ්ණ සර්පයකුගේ හිස බඳු උපමා ඇතියහ. බැහැර ඇති තෘණ සොයන ගවයන් මෙන් වඩ වඩා උසස් පුරුෂයන් (සධන පුරුෂයන්) සොයන්නාහ.

1660. ගින්න ද ඇතා ද කෘෂ්ණ සර්පයා ද අභිෂේක කළ රජ ද සියලු ස්ත්‍රීහු ද යන මොවුන් එළඹ සිටි සිහි ඇති මනුෂ්‍ය තෙම සේවනය කරන්නේ ය. ඔවුන් මැනවින් නො දන්නේ සියලු අතර්ථයනට කරුණු වූයේ වන්නේ ය.

1661. අභිරූපවත් ස්ත්‍රීය, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය මනාප ස්ත්‍රීය, නෘත්‍යගීතයෙහි දක්ෂ තැනැත්තිය, අනුන්ගේ භායාචාව, ධනය නිසා සෙවුනීය යන මේ ස්ත්‍රීහු පස්දෙනා නො සෙවිය යුක්තාහ.

1. වූළකුණාල ජාතක යි.

1662. පච්ඡ වස්ත්‍රවලින් සැරසී අහසේ සිටින තෙපි කවරහු ද? කුමක් හෙයින් කඳුළු වගුරුවහු ද? කුමක් හෙයින් බියපත් වූවහු ද?

1663. දේවයන් වහන්ස, ඔබතුමාගේ රාජ්‍යයේ වාසය කරන, පිදුම් ලද මට අවුරුදු හැටදහසක් ගෙවී ගියේ ය. මා හඳුසාලය යි දක්ඛ.

1664. මහරජ, පැරැණි රජවරු නගර ද නිවාස ද පහයන් ද කරවන්නෝ මා නො වෙහෙසුහ. යම්සේ ඔහු මා පිදු ද එසේ තෙපි ද මා පුදව.

1665. පහයට ගැළැපෙන කඳ මහත් වූ අන් රුකක් මම නො දකිමි. වැඩුණු තැන් සිට මනා පෙනුමැති රුක ආරොහ පරිණාහ සම්පන්න වෙයි.

1666. සිත් ගන්නා පෙනුමැති එකස්තම්භ මාළිගාවක් කරවන්නෙමි. නොප එහි පමුණුවන්නෙමි, තෙපි (එහි) බොහෝ කල් ජීවත් වන්නහු ය.

1667. (මාගේ) ශරීරය වෙන් කරන්නා වූ මෙබඳු සිතක් (නොපට) පහළ විය. (මේ නිසා) මා කඩ කඩ කොට කපන්නාහු ය.

- 1668. අග්ගෙ ව ජෙත්වා මජ්ඣෙකි ව පච්ඡා¹ මුලකච්ඡි ඡිත්ඤ්ථං.
ඵවං මෙ ඡිත්ඡමානස්ස න දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1669. හස්ථපාදො² යථා ඡිත්ඤ්ඤ කණ්ණනාසකච්ඡි ජීවිතො³
තතො පච්ඡා සිරො ඡිත්ඤ්ඤ තං දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1670. සුඛනන්තූ ඛණ්ඩයො ඡිත්තං⁴ හද්දසාල වනයසනී⁵
කිං හෙතු කිං⁶ උපාදය ඛණ්ඩයො ඡිත්තමිච්ඡති.
- 1671. යකච්ඡි හෙතුං උපාදය හෙතු⁷ ධම්මපසංහිතං
ඛණ්ඩයො ඡිත්තමිච්ඡාමි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ.
- 1672. ඤාතී⁸ මෙ සුඛසංවද්ධා මම පසෙස නිවාතජා
තෙ⁹ පිභං උපහිංසෙයාං පරෙසං අසුඛොච්ඡිතං¹⁰,
- 1673. වෙතඛබ්බරූපං¹⁰ වෙතෙසී¹¹ හද්දසාල වනයපති,
හිතකාමොසි ඤාතීනං අභයං සමම දදමි තෙ¹² ති.

2. හද්දසාල ජාතකං.

- 1674. කසනති වපනති¹³ තෙ ජනා
මනුජා කමමඵලුපඡීවිතො,
නයිමස්ස දීපකස්ස භාගිතො
ඡමුද්දීපා ඉදමෙව නො වරං.
- 1675. නිපඤ්චරතතුපගමඤ්චි වඤ්ඤ
වෙගො මහා භොහිති සාගරස්ස¹⁴
උපලාපයං දීපමීමං උළාරං
මා වො වධි ගච්ඡථ ලෙණම ඤාඤා.
- 1676. න ජාතයං¹⁴ සාගරවාරීවෙගො
උපපාටයෙ¹⁵ දීපමීමං උළාරං;
තං මෙ නිමිකෙතහි බහුභි දිට්ඨං
මා හෙථ කිං යොවථ මොදථවෙහා¹⁶.

1. පච්ඡා මුලං වී. චීවිඤ්ථං. මුලහි ඡිත්ඤ්ථං - මජ්ඣං, සඟා.
 2. හස්ථපාදො - මජ්ඣං.
 3. ජීවිතො. - මජ්ඣං. ජීවිතො - වී.
 4. ඡිත්ඤ්ඤ - සඟා.
 5. වනයසනී - මජ්ඣං, සඟා.
 6. කිං - වී.
 7. හෙතු - වී. මජ්ඣං, සඟා.
 8. ඤාතී - වී. මජ්ඣං, සඟා.
 9. අසුඤ්ඤ. දුඛොච්ඡිතං - වී.
 10. වෙතෙසය රූපං - මජ්ඣං.
 11. වෙතෙසී - නා.
 12. වසන - මජ්ඣං.
 13. උපසංසා - වී.
 14. න ජාතයං - මජ්ඣං, සඟා.
 15. උපලං වසංසං - මජ්ඣං, සඟා.
 16. මොදථ වො - මජ්ඣං.

1668. (රුකකභී) අඟ ද මැද ද සිඳ පසුව මුල සිඳිවු, මෙලෙස සිඳිනු ලබන (කලා) මට මරණය දුක් නො වේ.

1669. පණ ඇත්තහුගේ අත්පා කන්තාසා යමසේ සිඳින්නේ ද ඉතික්ඛිති භිය සිඳින්නේ ද (එසින්) මරණය දුක් වන්නේ ය.

1670. වනස්පති වූ හදසාල රුක කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම සැපයෙක් ද? කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම කැමැති වන්නේ කවර කරුණක් නිසා ද?

1671. මහරජ හේතුව කරුණු සහිත වේ. කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම රිසි වෙමි. මා කියන හේතුව අසනු මැනැවි.

1672. මාගේ රැක වරණය ලැබූ ගස ඇහුරේ සුවසේ වැඩුණු මගේ ඤාතීහු වෙත්. මම අනා වූ ඒ ශුඛිත්තේ කඳුළු වගුරුවන ලද්දේම වෙමි.

1673. වනස්පතියකු වූ හදසාලය, සිතුවමනා දෙයක් සිතුවෙහි ය. නැයන්ට යහපත කැමැත්තෙහි ය. මිතුර තොපට අභය දෙමි.

2. හද්දසාල ජාතක සි.

1674. දඹදිවැ වෙසෙන ඒ ජනයා සි සාති, වසුරති. කම්බානු-රූප ව ජීවත් වන මනුෂ්‍යයෝ මේ දූපතේ සැපතට කොටස්කරුවෝ නො වෙති. දඹදිවට වඩා අපට මේ දූපත උතුම් වන්නේ ය.

1675. (අද සිට) හද පසළොස් රැයක් ඉක්මැ භිය කලා සයුරේ (රළ) වෙගය වැඩි වෙයි. මේ මහ දූපත යට කරමින් තොප නො නසාවා! රැකවරණැති අත් තැනකට යවු.

1676. මේ සයුරේ ජල වෙගය, මේ මහ දූපත යට නො කරයි. බොහෝ නිමිතිවලින් මා එය දැකූ තිබේ. බය නො වවු. දුක් වනුයේ කුමට ද? සතුටු වවු.

1677. පහුතභකඛං¹ බහුඅක්කපානං
 පක්කඤ්ඤා² ආවාසමීමං උළාරං;
 න වො භයං පටිපසසාමී කීඤ්ඤි
 ආපුක්ක පුක්කෙති පමොදථවෙහා³.
1678. යො කෙවයං දකඛිණසසං දියායං
 ඛෙමනභි පකෙකාසති තසස සචං;
 න උක්කරො වෙදී භයාභයසස
 මා හෙථ කීං සොචථ මොදථවෙහා.
1679. යථා ඉමෙ වීපච්චදනති යකඛා
 ඵකො භයං සංසනී ඛෙමමෙකො
 තදිඛ ඔඤාං වචනං සුඤාථ;
 බීපපං උහුං මා විනසස්මඤ්ඤා⁴ සබ්බං
1680. සබ්බං සමාගමම කරොම නාවං
 දෙණිං දළහං සබ්බයනතුපපනතං;
 සචෙ අයං දකඛිණො සචචමාහ
 මොසං පටිකෙකාසති උක්කරො අයං.
1681. සචෙ වනො හොභිතීඤ්ඤා ආපදඤා
 ඉමඤ්ඤි දීපං න පරිච්චජෙම;
 සචෙ ච බො උක්කරො සචචමාහ
 මොසං පටිකෙකාසති දකඛිණො අයං⁶.
 තමෙච නාවං අභිරුඤ්ඤා සබ්බං
 ඵචං මයං සොඤ්ඤී තාරෙමු පාරං,
1682. න වෙ සුගණිකං පයමෙන සෙට්ඨං
 කනිට්ඨ මාපාථගතං ගහෙඤා
 යො වීධි මජ්ඣං⁷ පච්චෙයා ගණනති:
 සචෙ නරො සෙට්ඨමුපෙති යානං
1683. යථාපි තෙ සාගරවාරිමජ්ඣං
 සකමමුනා⁸ සොඤ්ඤී වහිංසු වාණිජා;
 අනාගතස්මං පටිච්චිජ්ඣායාන
 අපමච්චි නාවෙච්චිස හුරිපඤ්ඤා⁹

1. බහුතන - මජ්ඣ. .
 2. පක්කථ, පක්කඤ්ඤා - මජ්ඣ. .
 3. පමොදථ වො - මජ්ඣ. .
 4. විනසික - වී මජ්ඣ. , ස්‍යා. .
 5. හෙභිතී - මජ්ඣ. , ස්‍යා. .
 6. දකඛිණ - මජ්ඣ. .
 7. භවස් - මජ්ඣ. .
 8. සකමමනා - සීමු. .
 9. සො - මජ්ඣ. .

1677. කෑ යුතු බොහෝ දේ තිබෙන ආහාරපාන බහුල මේ මහනිවෙසැ සම්පත් ඇත. ඔබට සිදු වන කිසිදු බියෙක් නො පෙනේ. පුතුන්ගේ පුතුන් දක්වා ප්‍රමුදිත වවු.

1678. දකුණු දෙසැ සිට යම් දෙවියෙක් ආරක්‍ෂා සහිතය යි කියා ද ඔහුගේ කීම සත්‍ය වේ. උතුරු දෙසෙහි සිටැ බිය උපදී යයි කී බස සත්‍ය නො වේ. බිය නො වවු, දුක් වනුයේ කුමට ද? ප්‍රමුදිත වවු.

1679. මේ යක්‍ෂයෝ ඔවුනොවුනට විරුද්ධ ව බෙණෙති. එකෙක් බිය සහිත යයි කියයි. එකෙක් බිය රහිත යයි කියයි. එ හෙයින් මගේ කීම අසවු. හැමදෙන වහා නො නැසෙමිහ.

1680. හැම දෙන එකතු වැ යන්ත්‍රෝපකරණ සියල්ල සම්පූර්ණ ශක්ති සම්පන්න නැවක් යාදමු. ඉදින් දකුණු දිග දේව පුත්‍රයා සත්‍යයක් කියේ නම් මේ උතුරු දිග දේව පුත්‍රයා කියේ හිස් බසෙකි.

1681. අපට ඒ ප්‍රකාශය අවැඩ පිණිස වන්නී ය. මේ දූපත ද අත් නො හරිමු. ඉදින් උතුරුදිග දෙවියා සත්‍යයක් කියේ නම්, දකුණුදිග දෙවියා කියේ හිස් බසෙකි. හැම දෙන ඒ නැවට නැඟ අපි සුවයේ එතෙරට තරණය කරමු. (එතෙරට යමු.)

1682. ප්‍රථමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත්, පස්විමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත් මනා නො වේ. යමෙක් විමසා සත්‍ය වුවක් නුවණින් ගනී ද, ඒ මනුෂ්‍යයා ඒකාන්තයෙන් උසස් තැනට පැමිණෙයි.

1683. මුහුදු මැද ඒ වෙළෙන්දෝ තම කර්මාන්තය නිසා අභයසථානයට සුවයේ පැමිණියෝ ද, එයේ නුවණැත්තේ අනාගත අභිවාදනීය වටහා ගෙන එය ඉක්මවා නො යයි. (ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.)

1684. බාලා ච මොහෙන රසානුගිඤ්ඤා
 අනාගතං අපට්ඨිජ්ඣකියකං;
 පච්චුසංහත සිද්ධති අසුජාතෝ
 සමුද්දමජේකි යථා තෙ මනුසසා.

1685. අනාගතං පටිකසිරාථ කිච්චං
 මාමං කීච්චං කීච්චකාලෙ ව්‍යධෙසි,
 තං තාදීසං පටිගතෝ කීච්චකාරිං
 න තං කීච්චං කීච්චකාලෙ ව්‍යධෙති.

3. සමුද්දවාණිජ ජාතකං.

1686. කාමං කාමයමානසස් නසස් වෙ තං සමීජ්ඣකි,
 අඤ්ඤා පිනිමනො හොති ලඤ්ඤා මච්චො යදිච්චති.

1687. කාමං කාමයමානසස් භසස් වෙ තං සමීජ්ඣකි
 තතො නං අපරං කාමෙ සමෙම තණහංච විජ්ජති.

1688. ගචංච සිඬතිනො සිඬතං වඩ්ඪමානසස් වඩ්ඪති,
 එචං මජ්ජසස් පොසසස් බාලසස් අච්චානතො,
 භීයො තණ්හා පිපාසා ච වඩ්ඪමානසස් වඩ්ඪති.

1689. පච්ච්ඤා යාලියචකං ගවාසසං¹ දසපොරීසං,
 දඤ්ඤා² නාලමෙකසස් ඉති විඤ්ඤා සමඤ්ඤරෙ.

1690. රාජා පසඤ්ඤා පඤ්ඤා³ විජේඤ්ඤා⁴
 සසාගරනතං මහිමාවසනොතො;
 ඕරං සමුද්දසස් අතිත්තරුපො
 පාරං සමුද්දසස්ස පි පසුයෙථ.

1691. යාව අනුසසරං⁵ කාමෙ මනසා තිත්ති නාජ්ඣගා,
 තතො නිච්චතො⁶ පටිකකමම⁷ දීසවා,
 තෙ වෙ තිත්තො යෙ පඤ්ඤාය නිත්තො.

1. අපෙඨ - ටි.
 2. පටිකතං - මජ්ඣ. පටිකත - සා.
 3. ගචසස් - මජ්ඣ.
 4. දඤ්ඤා වා - ටි.
 5. පච්ච්ඤා - මජ්ඣ.
 6. විජේඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 7. යො ව අනුසසරං - ටි. යො ව මනුසසරං - මජ්ඣ.
 8. නිච්චතො - ටි.
 9. පටිකකමම.

1684. සයුර මැද නැසුණ ඒ මනුෂ්‍යයන් මෙන්, මෝඩයෝ ද රසයෙහි ඇලී ගිජු වූ අනාගත අභිවෘද්ධිය නො තකා ලද සැපතෙහි මුළාවට පත් වූ තම පිහිට නො ලබන්නෝ වෙත්.

1685. ආයත්‍යභිවෘද්ධිය ගෙන දෙන කායභි පළමුව කටයුත්තේ ය. එ ලෙස කායභි කරන ප්‍රාඥයා, තමාට හිතකර කායභිය කරන්නට යෝග්‍ය අවසරාව පැමිණි කලා පළමු වූ කළමනා කායභිය පළමුවූ කළ හෙයින් පීඩාවට පත් නො වේ.

3. සමුද්දවාණිප ජාතක යි.

1686. ඉදින් වස්තුකාමය පතන ඒ පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම් මනුෂ්‍ය තෙම යමක් කැමති වේ නම් එය ලැබූ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රීති සිත් ඇත්තෙක් වේ.

1687. ඉදින් වස්තුකාමය පතන පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම්, ඉක්බිති හේ ශ්‍රීෂ්ටයෙහි තැවුණහු පැත් පවස මෙන් අනෙක් කාමවස්තූන් වීදිනේ යෑ.

1688. වැඩෙන අභ ඇති ගවයාගේ සිරුර හා සමග අභ වැඩෙන්නා සේ මන්දබුද්ධික වූ කිසිත් නො දක් වැඩෙන මෝඩ පුරුෂයාගේ ආසාව නමැති පිපාසය ද බොහෝ සෙයින් වැඩේ.

1689. පොළොවෙහි සාලියවාදී ධාන්‍ය ද ගවාදී සතුන් ද දැසිදසයන් ද එක් කෙනකුට දුන්නක් ඔහු එතෙකිනු දු සැහීමට පත් නොවන බව දැනූ නැණැත්තේ සමවයභියෙහි හැසිරෙන්නේ ය:

1690. රජ තෙම බලාත්කාරයෙන් පොළොව දිනා සාගරය සීමා කොට ඇති පොළොවට අධිපති ව වසනුයේ සයුරෙන් මෙතෙර නො සැහී සයුරෙන් එතෙර ද පතන්නේ ය.

1691. යමෙක් වස්තුකාමයන් සිහි කරන්නේ සිතින් තෘප්තියට නො යේ ද, (සැහීමක් නො ලබා දෑ) කාමාශාවන්ගෙන් මිදෙන ප්‍රතිකර්මය දැනූ යම් කෙනෙක් නුවණින් විමසා තෘප්තිමක් වූ නම් ඒකාන්තයෙන් ඔහු මැනවින් තෘප්ත වූහ.

- 1692. පඤ්ඤා නිවර්තනං සෙට්ඨං න සො කාමෙහි තපෙති,
පඤ්ඤා නිවර්තනං¹ පුරිසං තණ්හා න කුරුතෙ වසං.
- 1693. අපච්ඡෙදොව කාමානි² අපච්ඡෙදකං අලොභොපා,
සමුද්දමනො පුරිසො න සො කාමෙහි තපෙති.
- 1694. රථකාරොව වච්චස්ස පරිකතං උපාහනං,
යං යං වර්තී³ කාමානං තං තං සමපජ්ජතෙ සුඛං,
සබ්බෙඤ්ඤා සුඛමිච්ඡෙය්‍ය සබ්බෙ කාමෙ පරිච්චජෙ.
- 1695. අවධං තෙ භාසිතා භාසා සබ්බා භොතති සහසස්සියො,
පතිගණ්ඨා මහාඛුඤ්ඤා සාධෙතං තව භාසිතං.
- 1696. න මෙ අනෙකං සහසෙසති සතෙති නත්‍රතෙති වා,
පච්ඡිමං භාසතො භාසං කාමෙ මෙ න රතො මනො.
- 1697. භද්දං වතායං මාණවකො සබ්බලොකවිදු මුනී,
යො තණ්හං⁴ දුක්ඛජනනිං පරිජානාති පණ්ඩිතොති.

4. කාමජාතකං.

- 1698. දස ඛලු ඉමානි⁵ යානානි යානි පුබ්බෙ අකාරිඤ්ඤා,
ස පච්ඡා මනුතපෙති ඉච්චාහ රාජා ජනසංඝො.
- 1699. අලභා චිත්තං තපෙති⁶ පුබ්බෙ අසමුද්දනං
න පුබ්බෙ ධනමෙසිසං ඉති පච්ඡානුතපෙති.
- 1700. සකාරුපං පුරෙ සන්තං මයා සිප්පං න සිකඛිතං,
කිච්ඡා වුත්ති අසිප්පං ඉති පච්ඡානුතපෙති.
- 1701. කුට්ඨෙදී පුරෙ ආසිං පිසුතො පිට්ඨිමංසිකො,
විඤ්ඤා ව ඵරුසො වාසිං⁷ ඉති පච්ඡානුතපෙති.
- 1702. පාණානිපාති පුරෙ ආසිං ලුඤ්ඤා වාසිං⁸ අනාරියො,
භුතානං නාවද්ධිසං ඉති පච්ඡානුතපෙති.
- 1703. බහුසු වත සනඤ්ඤා අනපාදසු ඉත්ථිසු,
පරදුරං අසෙවිසං ඉති පච්ඡානුතපෙති.

1. සුඛිකං - මජ්ඣං.
2. කාමානං - මජ්ඣං.
3. අපච්ඡෙදකං - මජ්ඣං.
4. පහනී - මජ්ඣං, සං.
5. භද්දං - මජ්ඣං, සං.

6. යො ඉමං තණ්හං - වී.
7. දසඛලුමානි - සං.
8. අලොභාචිත්තං තපෙති - මජ්ඣං.
9. ව ජි - මජ්ඣං.
10. වාසි - මජ්ඣං.

1692. තෘප්ති අතුරෙන් ප්‍රඥව නිසා ලබන තෘප්තිය උසස් වේ. හේ කාමාසා නිසා නො තැවේ. තෘෂ්ණා නොමෝ ප්‍රඥව නිසා තෘප්ත පුරුෂයා වසභ නො කරයි.

1693. කාමයන්හි ලොල් නො වූ අල්පේව්‍ය පුද්ගලයාගේ කාමාසා නැසෙන්නේ ම ය. (මහත් ප්‍රඥවෙන් යුත් බැවින්) සමුද්‍රය වැනි වූ ඒ පුරුෂයා (විස්තුකාම ක්ලෙශකාම) කාමයන් නිසා නො තැවේ.

1694. හම කපමින් වහන් සකස්කරන සමකරුවකු සේ කාමයන් අතුරෙන් යමක් යමක් හරනේ ද ඒ ඒ (කොටස) සැප එළව යි. ඉදින් පූර්ණ සැපත රුස්නේ නම් කාමයන් සියල්ල අත් හරින්නේ ය.

1695. ඔබ විසින් ගාරා අටක් කියන ලද, (ඒ ගාරා) සියල්ල දහස බැගින් වටනේ ය. පුජා වූ බමුණ, (මේ අටදහස) පිළිගත මැනව, ඔබගේ කෙල භාෂිතය මැනවි.

1696. දහසෙකින් හෝ සියයෙකින් හෝ දසදහසෙකින් හෝ මට වැඩෙක් නැත. පැසුර්භය කියන මගේ සිත කාමයෙහි නො ඇලුණේ ය.

1697. මුළුලොව නුවණින් වටහා ගත් මුනි වූ යමෙක් සියලු දුක් උපදවන තෘෂ්ණාව මනාලෙස දැනී ද, පණ්ඩිත වූ ඒ මේ මාණවක තෙම ඒකාන්තයෙන් යහපත් වේ.

4. කාම ජාතක යි.

1698. පළමු වැ කටයුතු මේ කරුණු දහය නො කිරීම නිසා හෙතෙම පසුතැවේ යයි ජනසන්ධ රජ තෙමේ මෙසේ කීය.

1699. තරුණ කාලයෙහි ධනය රැස් නො කොට ධන රහිත වැ මහලු වියට පත් වැ, (දුකසේ දිවි පවත්වනුයේ) තරුණ කල්හි ධනය රැස් නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1700. බාල වියේ ගුරුන් ඇසුරේ උගන්නට හැකියාව තිබිය දී මා ඉගෙනීම නො කරන ලදී. ශිල්ප රහිතයාට දිවි පැවැත්ම දුක් සහිතය යි සිතමින් පසුතැවේ.

1701. පෙර කුටකම් (කුලාකුට, මානකුටාදිය) දත්තෙකිමි වීම්. කේලාම් කීම්, අල්ලස් ගනිම්, වණ්ඛ පරුෂ වීම් යයි (මරණාසන්න-යෙහි) සිතමින් පසුතැවේ.

1702. පෙර පරපණ නැසුයෙමි, පහත් වූ රුදුරුකම් ඇත්තෙක් වීම්, සතුන් කෙරේ කාරුණික පැවැත්ම නැත්තෙකිමි වීම් යි සිතමින් පසුතැවේ.

1703. සරණෙකු නො ගිය බොහෝ ස්ත්‍රීන් සිටිය දී පර-දරාවන් සේවනය කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

- 1704. බහුමුඛ වත සන්තමුඛ අක්කපාතො උපට්ඨිතො,
න පුට්ඨෙ අදදිං දනං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1705. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොබ්බතෝ,
පහු සන්තො න පොසිසං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1706. ආචරියමනුසඤ්චං සබ්බකාමරසාහරං,
පිතරං අතිමඤ්ඤිසං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1707. සමමුඛ බ්‍රාහ්මමුඛ වාපි සීලවතො බහුසසුතො,
න පුට්ඨෙ පටිරුපාසිසං ඉති පච්ඡානුතපපති,
- 1708. සාධු භොති තපො වීණෙණ සන්තො ව පටිරුපාසිතො,
න ව පුට්ඨෙ තපො වීණෙණ ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1709. යො ව එතානී යානානී යොනියො පටිපජ්ජති,
කරං පුට්ඨකිව්චානි ස පච්ඡා නානුතපපති'ති.

5. ජනසන්ධ ජාතකං.

- 1710. කණ්ණො කණ්ණො ව සොරො ව සුකකදයො පතාපවා,
බද්ධො පඤ්චි රජජුභි කීං ධීර සුතොවො තව.
- 1711. නායං මීගානං අතථාය උසීතරං භවිසසති,
මනුසසානං අතයො හුඤා තද කණ්ණො පමොකඛති.
- 1712. පහනහතො සමමුකා මුණ්ඩා සංඝාටීපාරුතා,
නඛගලෙභි කසිසසහති තද කණ්ණො පමොකඛති.
- 1713. තපසසීතියො පබ්බජිතා මුණ්ඩා සංඝාටී පාරුතා,
යද ලොකෙ ගමීසසනති තද කණ්ණො පමොකඛති.
- 1714. දීසුකතරොට්ඨා' ජට්ඨො පඛකදනො රජසසීරා,
ඉණං වොදය ගවජ්ඣති තද කණ්ණො පමොකඛති.
- 1715. අධිවච්ච වෙදො සාවිහාරිං ය ඤ්ඤතනාත්‍රඤ්චො බ්‍රාහ්මණො,
භතිකාය යජ්ඣසනති තද කණ්ණො පමොකඛති.

1. ජිනතකං ගතයොබ්බතං - මජ්ඣං.
 2. පහාසවා - මජ්ඣං, සා.
 3. උසීතතර - සා.
 4. දීසොපතරොට්ඨා - මජ්ඣං.
 5. වෙදං - මජ්ඣං.
 6. යඤ්ඤාතනාත්‍රඤ්චො - මජ්ඣං, යඤ්ඤං තනත්‍රඤ්චො - සා.

1704. පෙර බොහෝ ආහාරපාන කිබිය දී පවා දන් නො දුන්නෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1705. වත්කම කිබිය දී, මහලු වූ දිරාපත් වූ මව හෝ පියා හෝ පෝෂණය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1706. ආචාරධර්මයන් පුහුණු කරවන ආචාර්ය වූ, කැමැති සියලු දේ දෙමින් (නමා) පෝෂණය කළ පියාණන්ගේ අවවාද නො පිළිගත්තෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1707. සිල්වත් උගත් මහණබමුණන් පෙර ආශ්‍රය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1708. පෙර ත්‍රිවිධ සුවර්ත සංඛ්‍යාත තපස පුරුදු කිරීම ද සිල්වතුන් ඇසුරු කිරීම ද කළේ නම් යහපත (එය) නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1709. යමෙක් මේ කරුණු තුවණින් විමසා පිළිපදී ද (පුරුෂයන් විසින් කළයුතු ධාර්මික කෘත්‍යයන් කරන හෙයින්) අප්‍රමාද ගුණය ඇති හෙතෙම නො පසුතැවේ.

5. ජනසන්ධ ජාතක යි.

1710. ප්‍රාඥය, ඉතා කළු පැහැති බියකරු වූ සුදුදත් ඇති ප්‍රතාපවත් වූ පස් රැහැනකින් බඳනා ලද තොපගේ බල්ලා කුමක් කෙරේ ද?

1711. උසිතර රජකුමනි, මේ බල්ලා මෘගමාංස බුදින්නට ආවේ නො වේ. මනුෂ්‍යමාංස බුදින්නට ආවෙකි. මනුෂ්‍යයන්ගේ විනාශය කරන්නෙක් ව මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිඳෙන්නේ ය.

1712. පාත්‍රය ගෙන හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගත් ශ්‍රමණ ප්‍රතිරූපකයෝ නගුලින් සී සාති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එ කල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිඳෙන්නේ ය,

1713. පැවිදි වූ භික්ෂුණිහු හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගෙන පස්කම් සුව විඳිමින් හැසිරෙත්. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මෙතෙම මගේ අතින් මිඳෙන්නේ ය.

1714. උඩුරැවුල වැඩුණා වූ ජවා සහිත වූ මල සහිත දත් ඇති ධුලි සහිත හිස් ඇති තවුසෝ මුදල් පොලී කොට ජීවත් වෙති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිඳෙන්නේ ය.

1715. බමුණෝ වෙදය ද සාවිත්‍රිය ද යාග විධි ද හදුරා කුලිය සඳහා යාග කරති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිඳෙන්නේ ය.

1716. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොඛබ්බනෝ¹,
පභු සන්තා න භරන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

1717. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොඛබ්බනො,
බාලා තුණෙති වක්ඛන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

1718. ආවරියභරියං සබ්බභරියං² මාතුලානිං පිතුච්ඡයං³,
යද ලොකෙ ගම්ඝ්ඝන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

1719. අසිවමමං ගහෙත්වාන ඛණං පඤ්ඤා ප්‍රාහමණා
පන්දසාතං⁴ කරිඝ්ඝන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

1720. සුක්ඛච්ඡචී වෙධවෙරා ධුලලබ්බාහු අපාතුහා,
මීධුභෙදං කරිඝ්ඝන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

1721. මායාවිනො නෙක්ඛකා අසඤ්චරිසචි න්හකා,
යද ලොකෙ භවිඝ්ඝන්ති තද කණො පමොක්ඛති.

6. මහාකණ්ඨ ජාතකං.

1722. නෙව කිණාමි නපි වික්ඛිණාමි
න වාපි මෙ සන්තිවයො ව අජී,
සුක්ඛච්ඡරූපං වතිදං පරිත්තං
පතොදනො නාලමයං දුචිත්තං

1723. අපමනා අපකං දජං අනුමජ්ඣනො මජ්ඣකං,
බහුමො බහුකං දජා අදනං නුපපජ්ඣති.

1724. තං තං වදමි කොසිය දෙභි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මඤ්ඤං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං

1. ජිණ්ණකං ගතයොඛබ්බනං - මජ්ඣ. .
2. සබ්බං - මජ්ඣ.
3. පිතුච්ඡයං - මජ්ඣ., ඥා.
4. පන්දසාතං - මජ්ඣ.,

1716. ජරාවටපත් වූ මහලු වූ මවපියන් වත්කම තිබිය දී (යම් කෙනෙක්) පෝෂණය නො කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මෙතෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1717. ජරාවට පත් මහලු වූ මවපියන්ට තෙපි බාලයෝ යැ යි කියත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1718. ඇදුරු බිරිඳ, මිතුරු බිරිඳ, මයිලණුවන්ගේ බිරිඳ, සහ පියාගේ පොහොවුරිය යන මොවුන් සමග ලෝකයෙහි ආචාරධර්ම වීරොධි ව යම් කෙනෙක් හැසිරෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1719. බමුණෝ කඩුව හා පළිහ ගෙන කඩු ඔසොවාගෙන මං පැහැරීම කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1720. ආලේපයන්ගෙන් ජව්වර්ණය සකස් කර ගත් ධනවත් වැන්දඹුවන් හා හැසිරෙන සුළු භස්තයන් ඇති ස්ත්‍රී ධූතියෝ (ඒ වැන්දඹුවන් හා) මිත්‍ර හේදයට පැමිණෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1721. ලෝකයා රවටන වංචාකාරී දුර්ජනයෝ යම් කලෙක ලොවෙහි ඇති වන්නාහු ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

6. මහාකණහ ජාතකයි

1722. මම නො මැ මිලයට ගනිමි. නො ද විකුණමි. මා විසින් රැස් කළ ධනයක් ද නො ද ඇත. මේ අල්ප ආහාරය ද දුකසේ ලබන ලද මැ යැ. මේ පතක් පමණ වූ බත දෙදෙනකුන්ට පමණ නො වෙයි.

1723. අල්පමාත්‍ර දැසින් අල්පමාත්‍රයක් දෙන්නේ යැ. අණුමාත්‍ර අර්ධයෙන් අඩක් දෙන්නේ යැ. බොහෝ දැසින් බොහෝ දයක් දෙන්නේ යැ. නො දෙනු නො වටනේ යි.

1724. කොසිය සිටාණෙනි, එකරුණෙන් තොපට කියමි; දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයාමාර්ගයට නැගෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1725. මොසඤ්ඤාස හුතං හොති මොසඤ්ඤාපි සමීභිතං,
අතිරීඝමිං යො නිසින්නසමිං එකො භුඤ්ජති භොජනං.

1726. තං තං වදුමි කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.

1727. සච්චං තස්ස¹ හුතං හොති සච්චං වාපි සමීභිතං,
අතිරීඝමිං යො නිසින්නසමිං නොකො භුඤ්ජති භොජනං.

1728. තං තං වදුමි කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී² ලභතෙ සුඛං.

1729. සරඤ්ඤා ජුහති පොසො ඛාහුකාය ගයාය ව,
දෙණෙ කිම්බරුතිතථසමිං සීසසොතෙ³ මභාවහෙ.

1730. අනු වසා හුතං හොති අනු වසා සමීභිතං,
අතිරීඝමිං යො නිසින්නසමිං නොකො භුඤ්ජති භොජනං.

1731. තං තං වදුමි කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.

1732. ඛළියං හි යො නිඝ්ඤ්ඤි⁴ දීසසුග්ගං සඛංඛනං,
අතිරීඝමිං යො නිසින්නසමිං එකො භුඤ්ජති භොජනං.

1733. තං තං වදුමි කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.

1734. උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ,
අයඤ්ඤා වො සුනාතො කිසස හෙතු,
උච්චාවචං වණණනිභං විකුඛකි
අක්ඛථ නො බ්‍රාහ්මණා කෙ නු තුමෙහ.

1. සච්චාසාස - වී.
2. නොකාසී - මජ්ඣං, සායා.
3. සීසසොතෙ - මජ්ඣං,
4. නිඝ්ඤ්ඤි - මජ්ඣං, සායා

1725. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් බුදි නම් ඔහුගේ හෝම සිස් වෙයි. ධනොපායන වියඹ ද සිස් වෙයි.

1726. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි. දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1727. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් නො බුදි නම් ඔහුගේ දනය සත්‍ය වෙයි. ධනොපායන වියඹ ද සත්‍ය වෙයි.

1728. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව. තෙමේ ද වළඳ කරව. ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව. එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1729. යම් පුරුෂයෙක් (ලවණසමුද්‍ර පුෂ්කරණි ආදී) ජලාශයක් කරා එළැඹූ බලිකම් කෙරේ ද, බාහුකා නදී යැ ගයාපුෂ්කරණි යැ ද්‍රොණ තීඪී යැ තිඹරු තීඪී යැ මහන් වූ ජලප්‍රවාහ ඇති ශිභ්‍ර-ශ්‍රොතස් යැ යන මෙහි බලිකම් කෙරේ ද.

1730. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් නො බුදි නම් ඔහු විසින් තෙල තන්හි දු බලිකර්ම කරනලද වෙයි. තෙල තන්හි දු ධනොපායන වියඹ කරනලද වෙයි.

1731. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේත් වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1732. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වූ අහර වළඳ කෙරේ ද, හේ දීඹසුත්‍රයක් ඇති බන්ධන සහිත වූ බිලියක් ගිලිසී.

1733. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1734. මේ බ්‍රාහ්මණයෝ උදරවර්ණ ඇතියාහු මැ යැ. තොපගේ මේ සුනඛ තෙම කවර හෙයින් හීන ප්‍රණීත පැහැසටහන් විකුර්වණ (නිමාණ) කෙරේ ද? බ්‍රාහ්මණයෙනි, අපට කියව, තෙපි කවරහු ද?

1735. වජ්ජෙ ව සුරියො ව උභො ඉධාගතො
අයං පන මානලී දෙව සාරථී,
සකෙතාහමසම් නිදසානම්ඤ්ජෙ
එසො ව ඛො පඤ්චසිඛොති වුවවති.

1736. පාණ්ඩුසරා මුද්ධිකා ව මුරජාලඛරානී ව,
සුත්තමෙනං පඛොධෙනති පටිච්චඤ්ඤා ව නන්දති.

1737. යෙ කෙච්චෙම මච්ඡරිනො කදරියා
පරිභාසකා සමණඥාඝමණානං,
ඉධෙව නිකම්පස සරීරදෙහං
කායසස හෙද නිරයං වජනති.

1738. යෙ කෙච්චෙම සුග්ගතිමාසසානාථ
ධම්මෙ ධීනා සංයමෙ සංචිභාගෙ,
ඉධෙව නිකම්පස සරීරදෙහං
කායසස හෙද සුගතිං වජනති.

1739. ඤං නොසි ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු
සො මච්ඡරී රොසකො පාපධම්මො,
තච්චෙව අජාය ඉධාගතමිභා
මා පාපධම්මො නිරයං අපඤ්ඤ.

1740. අඤ්ඤා භී මං චො භික්කාමා යං මං සමනුසාසථ,
සොහං තරා කරිසසාම් සබ්බං වුත්තං භිතෙසිභි.

1741. එසාහමජ්ජෙව උපාරමාම්
නවාපහං කිඤ්චි කරෙය්‍ය පාපං,
නවාපි මෙ කිඤ්චිමදෙය්‍යමඤ්චී
නවාපදඤ්චා උදකමපහං පිඛෙථ.

1742. එවඤ්ච මෙ දදතො සබ්බකාලං
භොගා ඉමෙ වාසව ඛීඨිසසනති,
තතො අහං පබ්බජිසසාම් සකක
භික්ඛාන කාමාති යරොධිකානීති.

7. කොසියජාතකං.

1. මාසමානා - ටී. මජ්ඣං.
2. තවාපි දඤ්චා උදකං පිඛාමී - මජ්ඣං, ටී.

1735. සඳු හිරු දෙදෙන මෙහි ආහ. මේ වූකලී දෙවසාරවී වූ මාතලී වෙයි. මම තීදස්වැසි දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජ වෙමි. තෙල තැනැත්තේ 'පඤ්ඤිඛ' යැ යි කියනු ලැබේ.

1736. අත්තල නාදයෝ ද මිහිඟුබෙර හඬ ද මුරජ බෙර හඬ ද පණාබෙර හඬ ද නිදිගත් මොහු පුබුදු කෙරෙහි. පිබිදියේ ආවු වේ.

1737. යම්කිසි කෙනෙක් මසුරු වූවාහු තදමසුරු වූවාහු මහණ බමුණන්ට පිරිහෙලා කරා කරන්තාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කාබුන් මරණින් මතු නිරයට යති යි.

1738. යම්කිසි කෙනෙක් සුගතිය පතන්තාහු සංයම සංඛ්‍යාත දශශීලධර්මයෙහි ද සංවිභාග සංඛ්‍යාත දනධර්මයෙහි ද සිටියාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායභෙදයෙන් මතු සුගතියට යති යි.

1739. තෙපි පූර්වජාතියෙහි අපගේ ඥාති වූවාහු යැ. ඒ තෙපි මසුරු වවු. රොස්පරොස් බස් ඇතියහු. පාපධර්ම ඇතියහු යැ. නොපට වැඩ සඳහා මැ මෙහි ආමහ. පාපධර්ම ඇතියහු නිරයට නො යව.

1740. යම්හෙයෙකින් තෙපි මට මැනැවින් අනුශාසනා කරවු ද, එහෙයින් එකාන්තයෙන් මැ තෙපි මට හිත කැමැත්තවු යැ. හිත කැමැතියන් විසින් කියනලද සියල්ල ඒ මම එසේ මැ කරන්නෙමි.

1741. තෙල මම අද මැ මසුරු බැවින් වෙත් වෙමි. මම කිසි පවකුදු නො කරමි. (මෙතැන් පටන්) නො දියැසුතු කිසිවක් මට නැත. කිසිවක්හට නො දී මම දියපතකුදු නො බොමි.

1742. සක්දෙවරජුනි, හැම කල්හි දෙන්නා වූ මාගේ මේ භොගයෝ ණය වන්තාහ. සක්දෙවරජුනි, එකල්හි මම (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම විසින්) ශෙෂ වැ සිටි කාමයන් හැරපියා පැවිදි වන්නෙමි යි.

7. කොසිය ජාතක යි.

1743. යෙසං න කදුවී භූතපුබ්බං¹
 සකඛිං සත්තපදමපී ඉමසමීං ලොකෙ,
 ජාතා අමිත්තා² දුට්ඨෙ සභායා
 පටිසන්ධාය වරතනී කිසස හෙතු.
1744. යදී මෙ අජජ පාතරාසකාලෙ
 පණ්ණං න සකඤ්ඤොයායාථ වතතුමෙතං,
 රට්ඨා පබ්බාජයිසසාමී වො සබ්බෙ
 නහි මජ්ඣා දුප්පඤ්ඤජාතීකෙහි.
1745. මහාජනසමාගමමඤ්ඤ සොරෙ
 ජනකොලාහලසබ්බමමඤ්ඤී ජාතෙ,
 විකඛිත්තමනා අනෙකවිත්තා
 පඤ්ඤං න සකඤ්ඤොම වතතුමෙතං.
1746. එකඤ්ඤවිත්තා ච එකමෙකා
 රහසිගතා අජ්ඣං නිවිජාතයිත්වා,
 පටිච්චෙකෙ සමමසිත්වාන ධීරා
 අථ වසඛනති ජනීඤ්ඤ අත්ථමෙතං.
1747. උග්ගපුත්තරාජපුත්තියානං
 උරබ්බමංසං පියං මනාපං,
 න තෙ සුනබ්බසස අදෙනහී මංසං
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සබ්බමසස.
1748. චමමං විහනතති එළකසස
 අසසපිට්ඨජුරණසුබ්බසස හෙතු,
 නච තෙ සුනබ්බසස අත්ථරතති
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සබ්බමසස.
1749. ආචෙලලිතසිඬහිකො හී මෙණ්ණො
 න ච සුනබ්බසස විසාණානී³ අජ්ඣී,
 තිණහකෙඛා මංසභොජනො ච
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සබ්බමසස.
1750. නිණමාසී පලාසමාසී මෙණ්ණො
 න ච සුනට්ඨා තිණමාසී නො පලාසං,
 ගණ්ණයා සුඤ්ඤා සසං බිලාරං
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සබ්බමසස.

1. සුතපුබ්බං - මජ්ඣ., සා.

2. ජාතාමිත්තා - මජ්ඣ.,

3. විසානකානී - මජ්ඣ., සා.

1743. මෙලොවැ යම් කෙනෙකුන්ගේ සත්පියවරක් පමණ මිත්‍රසන්ථවයකුදු කිසිකලෙකන් ඇස්හමු නො වූ විරි ද, එබඳු සතුරෝ දෙදෙනෙක් මිත්‍ර වූවාහු කවර හෙයින් සටිත වැ හැසිරෙත් ද?

1744. ඉදින් අද පෙරබත් වෙලෙහි තෙල ප්‍රශ්නය මට කියන්නට නොහැකි වන්නවු නම් තොප හැමදෙනා තෙරනෙමි. නුනුවණ සැහැවී ඇතියන්ගෙන් මට අතීයෙක් නැත් මැ යි.

1745. මහාජනසමාජයෙහි මහත් වූ ජනකලහසමාගම හටගත් කල්හි විසුළු සිත් ඇතියමෝ නොයෙක් සිකිවිලි ඇතියමෝ තෙල ප්‍රශ්නය කියන්නට නො හැකියමහ.

1746. රජතුමනි, මේ ප්‍රාඥයෝ එකඟසිත් ඇතියාහු එකිනෙකා රහසිගත වැ කායවිකෘතවිවේකයෙහි සිටියාහු සම්මර්ශන කොට අතී නිශ්චය කොට ඉක්බිති තෙල අතීය කියන්නාහ යි.

1747. එළමස් අමාත්‍යපුත්‍රයනට ද රාජපුත්‍රයනට ද ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ශ්‍රීතකමාස හඤ්ණ නො කෙරෙති. එතෙකුදු වත් ශ්‍රීතකයකු හා සමග එළුවාගේ යහළුවෙක් වන්නේ යැ යි.

1748. අසුපිට අතුරුණු සුව හෙයින් එළුවාගේ සම වෙන් කොට ගනිත්. ඔහු ශ්‍රීතකයාගේ සම නො අතුරති, එතෙකුදු වත් ශ්‍රීතකයකු හා සමග එළුවාගේ යහළුවෙක් වන්නේ යැ.

1749. එළුවා ඇඹරුණු අං ඇත්තේ යැ. ශ්‍රීතකයාට අං නැත. එළුවා තණ කන්නේ යැ. ශ්‍රීතකයා මාංසහඤ්ණ කරන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් සුනඛයකු හා සමග එළුවාගේ යහළු බවෙක් වන්නේ යැ යි.

1750. එළුවා තණ කන්නේ යැ. කොළ කන්නේ යැ. ශ්‍රීතකයා තණ නො කයි. කොළ නො කයි. ශ්‍රීතකයා සාවා, බළලා අල්වා ගන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් ශ්‍රීතකයකු හා සමග එළුවාගේ යහළු බවෙක් වන්නේ යැ යි.

1751. අබ්භිධම්පාදෙ චතුපපදසස
 මෙණෙඤා අට්ඨනාටො අදීසසමාතො,
 ජාදියමාහරති අයං ඉමසස
 මංසං ආහරති අයං අමුසස.
1752. පාසාදගතො විදෙහසෙට්ඨො
 චීතිහාරං අඤ්ඤමඤ්ඤභොජ්ජානාං,
 අද්දකඛී කිර සඤ්ඤි තං ජනිජෙඤ
 ධොගුකඛසස ච පුණ්ණමුඛසස වේතං.
1753. ලාභා චත මෙ අනාපාරුපා
 යසස මෙදියා පණ්ඨිතා කුලමඤ,
 පඤ්ඤසස ගමඤිරගතං නිපුණමතථං
 පටිච්ඡකිනති සුභාසිතෙන ධීරා.
1754. අසසතරීරථඤ්ඤ ඵකමෙකං
 චීතං ගාමවරඤ්ඤ ඵකමෙකං,
 සබ්බසං වො දමමී පණ්ඨිතානං
 පරමපතීතමතො සුභාසිතෙනා'නි.

8. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා.

1755. නාදිට්ඨා¹ පරතො දෙසං අඤ්ඤංචුලානි සබ්බසො,
 ඉසසරො පණ්ඨෙය දණ්ඨං සාමං අප්පට්චෙකඛි²ය.
1756. යො ච අප්පට්චෙකඛිචා දණ්ඨං කුඛඛති ඛතභියො,
 සකණ්ටකං සො ගීලති ජච්චජෙධාච සමකඛිකං.
1757. අදණ්ඨියං දණ්ඨියති දණ්ඨියඤ්ඤ අදණ්ඨියං
 අජෙධාච විසමං මග්ගං න ජානාති සමාසමං.
1758. යො ච ඵතානි ධානානි අඤ්ඤංචුලානි සබ්බසො,
 සුදිට්ඨං වානුසාසෙය්‍ය සචෙ වොහරීතුමරභකී³.
1759. තෙනජතමුද්දනා සකකා ඵකනතනිඛිණෙන වා,
 අකතං මහනෙත ධාපෙතුං³ තසමා උභයමාචරෙ.

1. නා දිට්ඨා - ඊ.
 2. සචෙ වොහාතු - ඊ.
 3. ධපෙතුං - මජ්ඣං.

1751. පා සතරක් ඇති නිය අටක් ඇති මෙ එඵවා අප්‍රකට වැ තෙල ඉනකයාට මස් ගෙන එයි. මේ ඉනක තෙම මේ එඵවාට තණ ගෙන එයි.

1752. ප්‍රාසාදකලයට ගිය වෙදෙහ රජ අන්‍යෝන්‍ය ආහාර ව්‍යතීභාරය (හුවමාරුව) දුටුයේ එන. නරෙන්නදු තෙම ඉනකයාගේ ද එඵවාගේ ද තෙල මිත්‍රධර්මය ආත්මප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දුටුයේ යැ යි.

1753. යම්බදු මාගේ කුලයෙහි මෙවන් පණ්ඩිතයෝ ඇද්ද? ඒ මට එකාන්තයෙන් අනල්ප ලාභයෙකි. ප්‍රාඥයෝ ගැඹුරු වූ නිපුණාභීය සුභාභිතයෙන් දැන කියති.

1754. පණ්ඩිත වූ තොපට එකෙකි අශ්වතරී රථයක් ද එකෙකි සමෘද්ධි වූ ගම්වරයක් ද යන සියල්ල දෙමි. සුභාභිතයෙන් අතිශයින් සතුටු වූ සිත් ඇතියෙමි'යි.

8. මෙණ්ඩකප්‍රශ්න යි.

1755. අන් කෙනෙකුගේ ලොකු කුඩා වැරැදි සියලු ආකාරයෙන් නො දක, නො විමසා රජ තෙම දඬුවම් නියම නො කරන්නේ ය.

1756. කිසියම් ඝෛත්‍රියයෙක් (රජෙක්) නුවණින් නො සිතා (කෙනකුට) දඬුවම් නියම කෙරේ ද හේ කවු සහිත ආහාරය ගිලී. මැස්සන් සහිත බොජුන් බුදිනා ජාත්‍යාච්ඡියකු මෙන් වෙයි.

1757. යමෙක් දඬුවම් නොදිය යුත්තට දඬුවම් කෙරේ ද දඬුවම් දිය යුත්තට දඬුවම් නො කෙරේ ද හේ විෂම මහට පැමිණියා වූ අක්‍රියකු පරිද්දෙන් පාසාණාදියෙහි පැකිලෙන්නේ යම අසම දෙක නො දනී. (මහත් වූ අපාය දුකට පැමිණෙයි.)

1758. යමෙක් මේ ලොකු කුඩා කරුණු සර්වප්‍රකාරයෙන් මනාකොට දැන (දැකූ) අනුශාසනා කෙරේ ද හේ එකාන්තයෙන් රාජ්‍යානුශාසනයට සුදුසු වෙයි.

1759. එකාන්ත මොළොක් පැවැත්මෙන් ද, එකාන්ත නියුණු (රඵ) පැවැත්මෙන් ද නමා ආධිපත්‍යයෙහි තබවන්නට නො හැකි වෙයි. එහෙයින් (මොළොක් වූ ද, රඵ වූ ද, දෙයාකාරයෙන් හැසිරෙන්නේ ය.

1760. පරිභූතො මුදු හොති අතිතිසෙකං ච වෙරවා,
එතඤ්ච උභයං ඤජවා අනුමජ්ඣං සමාවරෙ.
1761. බහුමපි රතෙතා භාසෙයා දුට්ඨොපි බහුභාසති,
න ඉඤ්ඤාකාරණා රාජ පුතතං සාතෙතුමරහසි.
1762. සබ්බො ච ලොකො එකනොතා¹ ඉඤ්ඤී ච අයමෙකිකා,
තෙතාහං පටිපජ්ජ්ඣසං ගවජ පකඛිපරෙච නං.
1763. අනෙකතාලෙ නරකෙ ගමනිරෙ ච සුදුකතරෙ,
පාතිතො ගිරිදුග්ගසමීං කෙන ඤං තතථ නාමරි.
1764. නාගො නාගබලො² තතථ රාමවා ගිරිසානුජො,
පච්චග්ගහී මං භොගෙහි තෙතාහං තතථ නාමරි.
1765. එහි තං පටිනෙඤ්ඤාමී රාජපුතත සකං සරං,
රජ්ජං කාරෙසි හද්දනොත කිං අරඤ්ඤා කරිඤ්ඤසි.
1766. යථා ගිලිඤා බලියං උඤ්ඤරෙයා සලොහිතං,
උඤ්ඤරිඤා සුඛි අඤ්ඤා³ එවං පඤ්ඤාමී අතතනං.
1767. කිනනු ඤං බලියං බ්‍රෑසි කිං ඤං බ්‍රෑසි සලොහිතං,
කිනනු ඤං උබ්බතං බ්‍රෑසි තමම අකබ්බති පුච්ඡිතො.
1768. කාමාහං බලියං බ්‍රෑමී හඤ්ඤාඤ්ඤං සලොහිතං,
චක්ඛාහං උබ්බතං බ්‍රෑමී එවං ජානාහි බ්බකිය.
1769. විඤ්ඤාමාණවිකා මාතා දෙවදතෙතා ච මෙ පිතා,
ආනඤ්ඤා පණ්ඩිතො නාගො සාරිපුතෙතා ච දෙවතා.
අහං තද රාජපුතෙතා⁴ එවං ධාරෙථ ජාතකතති.

9. මහාපදුමජාතකං.

1. එකතො - මජ්ඣං, ඥා.
2. නාගො ජාතපණො තතථ නා එතො - මජ්ඣං.
3. සුඛි පඤ්ඤාමී අතති - මජ්ඣං.
4. රාජපුතෙතා අහං ආසිං - වී, මජ්ඣං.

1760. මොළොක් වුවහුට මහජනයා අවමන් කරයි, රථ වුවහුට මහජනයා සතුරු වෙයි. මේ දෙයාකාරය දැනු මධ්‍යස්ථ ව හැසිරෙන්නේ ය.

1761. රාගයෙන් රන් වූයේ බොහෝ දේ කියන්නේ ය. දෙව්‍යයෙන් දුෂිත වූයේ ද බොහෝ දේ කියන්නේ ය. මහරජ කුමනි, ස්ත්‍රිය නිසා පුත්‍රයා නාසන්නට නො වී.

1762. ලෝ වැස්සා එක් පක්‍ෂයක් විය. මේ ස්ත්‍රී හුදෙකලා වූවා ය. එහෙයින්, මම ස්ත්‍රියගේ කීම පිළිපදින්නෙමි. යවු, ඔහු ප්‍රජාතයේ දමවු.

1763. තල්ගස් ගණනක් බහා ලන්නට තරම් ගැරැඹුනි, එතර වන්නට අපහසු නර්‍යයක් වැනි ගිරි දුර්ගයේ දමා යු ඔබ වහන්සේ නො මළේ කීම?

1764. ඒ පර්වත ප්‍රජාතයේ උපන් ශක්ති සම්පන්න වූ නාග-යෙක් මා දරණ-වැළින් පිළිගත්තේ ය. එහෙයින් එහි දී මම නො මළෙමි.

1765. රාජ පුත්‍රය, එව, තොප සිය නිවසට ගෙන යන්නෙමි. පින්වත, රාජ්‍යය කරන්න. වනයෙහි කරන්නේ කුමක් ද?

1766. ගිල්ලා වූ බිළිය ලේ සහිතව උදුරා දමන්නේ යම් සේ ද, උදුරාලූ පසු සුවපත් වනුයේ යම්සේ ද එපරිද්දෙන් මා ද සුවපත් වුවකු ලෙස දකිමි.

1767. තෙපි කුමකට බිළිය යි කියවු ද? කුමකට ලේ සහිතය යි කියවු ද? කුමක් උදුරාලූය යි කීවහු ද? විකාල මට එය කියව.

1768. මම කාමයන් බිළිය යි කියමි, ඇතුන් අසුන් (ඇති බව) ලේ සහිත යයි කියමි, හඵවා වූ දෙය උදුරා ලූ දෙය යයි කියමි ක්‍ෂත්‍රියය, එය මෙසේ දැන ගනුව.

1769. එ සමයෙහි මව විංචාමාණවීකා ය. පිය රජ දෙව්දත් තෙර ය. නැණවත් නාගයා ආනන්ද තෙර ය. දිවාපුත්‍රයා සැරියුත් රහතන් වහන්සේ ය. රාජපුත්‍රයා මම වෙමි. මේ ජාතකය මෙසේ දැරා ගනිවු. (පින්‍යා තබා ගනිවු)

9. මහාපදුම ජාතක යි.

- 1770. කාන්ති කලාවානි කුඹානං කපං විඤ්ඤ පරකකමෙ
අමිතං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිසවා සුචවා ච පඤ්ඤිතො.
- 1771. න නං උමග්ගෙ දිසවා න ච නං පටිනාදුති,
විඤ්ඤති වසස¹ න දදුති පටිලොමං ච වහනති.
- 1772. අමිතෙත නසස හජති මිතෙත නසස න සෙවති,
විඤ්ඤකාමෙ නිවාරෙති අකෙතාසනෙත පසංසති.
- 1773. ගුහ්‍යඤ්ඤිත නසස නකඛානි නසස ගුහ්‍යං න ගුහති,
කම්මං නසස න විඤ්ඤති පඤ්ඤාසස නපසංසති.
- 1774. අභවෙ නාදුති නසස භවෙ නසස න නාදුති,
අච්ඡරියං භොජනං උද්ධා නසස නුපපසනෙ සති,
තතො නං නානුකම්පති අභො සොපි උමග්ගෙය්‍යිතො².
- 1775. ඉමෙවිතෙ සොළසාකාරා අමිතසමී පතිට්ඨිතා,
සෙති අමිතං ජානෙය්‍ය දිසවා සුචවා ච පඤ්ඤිතො.
- 1776. කාන්ති කලාවානි කුඹානං කපං විඤ්ඤ පරකකමෙ,
මිතං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිසවා සුචවා ච පඤ්ඤිතො
- 1777. පච්චිතං³ වසස සරති ආගතං අභිනාදුති,
තතො කෙලාසිතො භොති වාචාස පටිනාදුති.
- 1778. මිතෙත කසෙසව හජති අමිතෙත නසස න සෙවති,
අකෙතාසනෙත නිවාරෙති විඤ්ඤකාමෙ පසංසති.
- 1779. ගුහ්‍යඤ්ඤිත නසස අකඛානි නසස ගුහ්‍යඤ්ඤිත ගුහති,
කම්මඤ්ඤිත නසස විඤ්ඤති පඤ්ඤාසස⁴ පසංසති.

1. වකුච්ඡිත සස, වී, තිසා, - මජ්ඣං.
 2. උමග්ගෙය්‍ය - වී.
 3. පච්චිතං නසස - මජ්ඣං, පච්චිතං නං - වී.
 4. පඤ්ඤාසස - මජ්ඣං.

1770. නැණවත් පුරුෂයා ඇසින් දැක, කනීන් අසා කවර කම්පන් කරන්නහු මා සතුරෙකු යි දැනගන්නේ ද, එය දැන ගැනීමට නැණවතා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1771. මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා, මිතුරා දැක ද සිතා නො වෙයි, සතුටු නො වෙයි. ඇස් ඇර බැලීම ද නො කෙරෙයි. මිතුරා කරන කතාවට ද විරුද්ධ වේ.

1772. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා ගැනීම කෙරෙයි. ඔහුගේ මිතුරන් හඳුනා ගැනීම කෙරෙයි. ගුණ කියන්නාවුන් වළකයි. තුරුණ කියන්නාවුන් පසසයි.

1773. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට නො කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය නො සඟවයි. ඔහුගේ වැඩ නො පසසයි. ඔහුගේ තුවණ නො පසසයි.

1774. ඔහුගේ පරිහානියේ දී සතුටු වෙයි. ඔහුගේ දියුණුවේ දී සතුටු නො වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද විටෙක ඔහු සිහිපත් නො කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පික නො වෙයි. මෙයින් නො සතුට ලබන්නේ ය.

1775. මෙසේ, සතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පණිවිත පුරුෂයා සතුරා දැක ද අසා ද දැන ගන්නේ ය.

1776. කෙබඳු දේ කරන්නකු ඇසින් දැක, කනීන් අසා මේ මගේ මිතුරෙකු යි නැණවත් පුරුෂයා දැන ගන්නේ ද එය දැන ගැනීමට නැණවත් පුරුෂයා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1777. විදේශයට ගිය ඔහුගේ මිතුරා සිහිකරයි. ආපසු පැමිණි මිතුරා දැක ඉතා සතුටු වෙයි. ඉක්බිති මමායනය කරන්නේ වෙයි. ප්‍රිය බසින් සල්ලාපයේ යෙදෙමින් ප්‍රීත වෙයි.

1778. ඔහුගේ ම මිතුරන් හඳුනා ගැනීම කරයි. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා ගැනීම කරයි. නින්දා කරන්නන් වළකවයි. ගුණ කියන්නන් පසසයි.

1779. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය සඟවයි. ඔහුගේ වැඩට පැයසුම් කරයි. ඔහුගේ තුවණට පැයසුම් කරයි.

440 ජාතිකපාළි-ච්චාදයකනිපාතො

1780. හවෙ ව නාදුති තසස අහවෙ තසස න නාදුති,
අවජරියං භොජනං ලඛ්ඛා කසස උපපජ්ජතෙ සති,
තමො තං අනුකම්පති අභො සොපි¹ ලභෙයයිතො.

1781. ඉච්චෙනෙ සොළසාකාරා මිත්තසමීං සුපතිට්ඨිතා,
යෙහි මිත්තං ව ජානෙයා දිස්වා සුඛවා ව පණ්ඩිතොති.

10. මිත්තාමිත්තජාතකං.

ච්චාදයකනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුඤ්ඤානං:

ලහුච්ඡිකා සාසාල කසනති පුන
අථ කාම දසබ්බුච්චාන වරො,
අථ කණ්ඨ සුඤ්ඤාසිය මෙණ්ඩුවරො
පදුමො පුන මිත්තවරෙ දස.

1. චොපසාපි - මජ්ඣ. සා.

1780. ඔහුගේ දියුණුවෙහි සතුටු වෙයි. ඔහුගේ පරිහානියෙහි නො සතුටු වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද විටෙක ඔහු සිහිපත් කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පක වෙයි. මෙයින් සතුටක් ලබන්නේ ය.

1781. මෙසේ මිතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පශ්චිත පුරුෂයා මිතුරා දක ද අසා ද දැනූ ගන්නේ ය.

10. මිත්තාමිත්ත ජාතක යි.

දෙලොස්වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

ලහුවිත (වූලකුණාල) ය, හදාසාල ය, කසනී (සමුද්දවාණිජ) ය, කාම ය, දස බල (ජනසඬු) ය, කණ (මහාකණ) ය, කොසිය ය, මෙණ්ඩක ය, මහාපද්ම ය, මිත්තාමිත ය යි දශ ජාතකයෝ වෙත්.

තෙරසක නිපාතො

1782. අභාසි මෙ අඛෙඵලානි පුබ්බෙ
අඤ්ඤානි ධුලානි ච බ්‍රහ්මචාරී,
තෙහෙව මනෙහි නදනි කුඤ්ඤා
දුමඤ්ඤා පාතුභවනති බ්‍රහ්මෙ.
1783. නකඛිකතයොගං පටිමානසාමී¹
බණං මුහුතං න මං නොසයනති,²
නකඛිකතයොගඤ්ඤා බණඤ්ඤා ලඤ්ඤා
අපාභරීඤ්ඤා ඛෙඵලං පහුතං.³
1784. නකඛිකතයොගං න පුරෙ අභාණි
බණං මුහුතං න පුරෙ අසංසි,
අපාභරීඤ්ඤා ඛෙඵලං පහුතං
වණ්ණණ්ණන ගජෙධන රසෙහුපෙතං.
1785. මනාභිජයෙන පුරස්සං කුඤ්ඤා
දුමඤ්ඤා පාතුභවනති බ්‍රහ්මෙ,
සවාජ්ජ න පාරෙසි ජපමි මනෙහි
අයං සො කො නාම තවජ්ජ ධම්මො.
1786. වණ්ණධාලපුතො මම සමපදසි
ධම්මෙන මනෙහි පකතිඤ්ඤා සංසි,
මා වසසු මෙ පුච්ඡිතො නාමගොතො
ගුණිකො මා නං විජ්ජෙය්‍යං මනෙහි.
1787. සොභං ජනිඤ්ඤා ජනමිති පුට්ඨො
මකඛිභුතො අලිකං අභාසිං,
මනා ඉමෙ බ්‍රාහ්මණස්සාති මිච්ඡා
පභිනමනො කපණො රුද්ධි.
1788. ඵරණ්ණං පුච්ඡිතං වා අඵවා පාලිභද්දකා,
මධුං මධුනීකො විඤ්ඤා සො හි තස්ස දුමුඤ්ඤාමො.

1. පටිමානසාමී - වි. මජ්ඣ.
2. බණං මුහුතං මනෙහි පසංසං - මජ්ඣ.
3. අඤ්ඤා - මජ්ඣ., සං.
4. බ්‍රහ්මෙ - මජ්ඣ., සං.
5. සං. භරී - මජ්ඣ., සං.
6. පුරෙහි - මජ්ඣ., සං.
7. සවාජ්ජ න පාරෙසි ජපමි මනෙහි - මජ්ඣ., සං.
8. විජ්ජෙය්‍යං - සං.

තෙරසක නිපාතය

1782. බබ්සාරිය, ලොකු කුඩා අඹ පෙර (තෙපි) මට ගෙනාවහු ය. තොපගේ ඒ මන්ත්‍ර බලයෙන් දැන් අඹ පහළ නො වෙයි. (අඹ නො සැදේ.)

1783. නැකැත් යොගය ගරු කරමි. හෙවත් පරික්ෂාවෙන් සිටිමි. ක්ෂණය (නැකැත්) සුභ මොහොත මා තුටු නො කෙරේ. නැකැත් යොගයත් සුභ මොහොතත් ලැබී නැවත බොහෝ අඹ ගෙනෙන්නෙමි.

1784. නැකැත් යොගයක් (එහි අවශ්‍යතාව) පෙර නො කිය. සුභ මොහොත නිබියයුතු යයි නො කිය. එහෙත්, පැහැයෙන් සුවඳින් හා රසයෙන් යුතු අඹරසක් ගෙනාවෙ ය.

1785. බමුණ, මන්ත්‍ර ජල්පනයෙන් පෙර තොපට අඹ ගසේ එලයේ පහළ වූහ. ඒ කෙපි අද මතුරු දපන්නේ නමුදු ගස පල ගන්වන්නට අපොහොසත් වූහ. අද තොපට මේ වූයේ කුමක් ද?

1786. සැබොල් පුතෙක් දැහැමින් හෙවත් පාරිතොමිකයක් හෝ නො ගෙන මට මන්ත්‍රය දිනි. (ඉදින්) මතුර දුන්නහු (කවුරුන් හෝ) පිළිවිසියේ නො සහවා කියව. (එය) මතුරු නා නො හරින්නට හෙතු ය.

1787. රජතුමා විසින් ජනයා මැද මා විනාළේ ගුණමකු වැ මම බොරු කීවෙමි. මේ මතුර බමුණකුගෙන් ඉගෙන ගත්තේ යයි කීම බොරු ය. මන්ත්‍ර නැති වී ගියෙන් අසරණ ව අඩමි.

1788. මී සොයන්නෙක්, එරඬු ගසෙහි හෝ කොහොඹ ගසෙහි හෝ එරඬු ගසෙහි හෝ බඳනා ලද මීයක් ලබා ද ඒ ගස ඔහුට උතුම් වේ.

1789. බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්චණ්ඩාලපුඤ්ඤා,
යසමා¹ ධම්මා වීජානෙය්‍ය සො හි තස්ස නරුක්ඛමො.

1790. ඉමස්ස දණ්ඩෙභි වධෙභි දන්වා
ගලෙ ගහෙත්වා බලයාථ ජම්මං,
යො උක්ඛමත්ථ කසිරෙන ලඤ්ඤා
මානාතිමානෙන වීනාසධිත්.

1791. යථා සමං මඤ්ඤමානො පහෙය්‍ය
සොඛනං ගුහං නරකං සුත්තිපාදං,
රජ්ජුතී වා අක්කමෙ කණ්ණසප්තං
අනෙධා යථා ජොතීමධිට්ඨහෙය්‍යා²
ඵච්චපී මං ත්වං බලිතං සපඤ්ඤා³
පභීනමක්කස්ස පුනථෙධිද්ද⁴,

1792. ධම්මෙන මනෙත්ථ තච සමපදස්සිං
කුච්චපී ධම්මෙන පටිග්ගහෙසිං
පකතිමපි තෙ අක්ඛමනො අසංසිං⁵
ධම්මෙ ඨීතං තං න ජහෙය්‍ය මනෙත්වා.

1793. සො බාල මනාතං කසිරෙන ලඤ්ඤා
යං දුලභං අජජ මනුස්සලොකෙ,
කිච්ඡා ලඤ්ඤා ජීවිතං අප්පපඤ්ඤා⁶
වීනාසධි අලිකං භාසමානො.

1794. බාලස්ස මූල්ලහස්ස අඤ්ඤාකතනො ච
මුසා හණ්ණාසස්ස අසඤ්ඤාකස්ස,
මනෙත මයං තාදීසකෙ න දෙම
කුතො මනතා ගච්ඡ න මඤ්ඤ රුච්චසී'ති.

1. අමබජාතකං.

1. යථා - මජ්ඣං, සඤා.
2. අනෙධා යථා ජොතී මධිට්ඨහෙය්‍ය - මජ්ඣං.
3. සපඤ්ඤා - වී.
4. පුනථෙධිද්ද - මජ්ඣං, සමාදානි - සඤා.
5. මනං - මජ්ඣං.
6. අසංසි - වී, මජ්ඣං, සඤා.
7. කිඤ්ඤාපි ලඤ්ඤා ජීවිතං අප්ප පඤ්ඤා - මජ්ඣං, වී, කිඤ්ඤාපි ලඤ්ඤා ජීවිතං අප්ප පඤ්ඤා - සඤා.

1789. ඝෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල, හෝ පුක්කුස යන මොවුනතර කාගෙන් හෝ දහමක් දත්තේ නම් හේ ඔහුට උත්තමයෙක් වේ.

1790. යමෙක් දුකසේ ලද උතුම් වස්තුව (මතුරු) අධික මානය නිසා නසාපී ද, ඔහුට දඬුවම් හා නිංසා කොට බොටුවෙන් ගෙන ඇද දමවු.

1791. වළ, ගුහාව, ප්‍රපාතය, නරාවළ යන තැන් සම වූ තැන් යයි සිතන්නේ වැටේ ද රැහැන යන හැඟීමෙන් සර්පයකු මඩි ද අක්‍රියයක් ගින්න මඩි ද එ පරිදි (සිතා) සප්‍රාඥ වූ ඔබ වහන්සේ, නටුවහුට නැවත මතුර දෙන්නේ මැනැවි.

1792. දහැම් පරිදි තොපට මතුර දුනිමි. තෙපි ද එසේ එය ගත්තහු ය. සතුටු සිතැතියාගේ ප්‍රකෘතිය තොපට කිමි. ධම්මයේ පිහිටියේ නම්, මන්ත්‍රය තොප අත් නො හරින්නේ ය.

1793. මේ කලැ මිනිස් ලොව දුර්ලභ වූ දුකසේ ලද මතුරත් මහන්සි ව ගෙන ගිය දිවිපැවැත්මක් දුෂ්ප්‍රාඥ තෙමේ බොරු බස් කියමින් වැනැසී ය.

1794. නුවණ රහිත වූ කළඟුණ නො දන්නා වූ බොරු කියන සංයමයක් නැත්තා වූ එ බඳු නුගුණයකුට මතුර නො දෙමු. තොප මට තුරුස්තේ ය. මොන මතුරක් ද? (මෙතැනින්) යව.

1. අමබ ජාතක යි.

1795. කුරුමාවේ පුරිසො වනමොගඟහ තිට්ඨසී¹,
පුට්ඨො මෙ සමම අකඛාහි කිං දරුං ඡෙතුමී වජසී.
1796. ඉසෙසා² වනානි වරසි සමානි වීසමානි ව,
පුට්ඨො මෙ සමම අකඛාහි කිං දරුං නෙමීයා දළහං.
1997. නෙව සාලො න බද්දො නාසසකඡෙණ්ණකුතො ධවො³,
රුකෙඛාව එඤ්ජො නාම කං දරුං නෙමීයා දළහසති.
1798. කීද්දිසානිසස පකතානි බජෙධා වා පන කීද්දිසො,
පුට්ඨො මෙ සමම අකඛාහි යථා ජානොමු එඤ්ජනං.
1799. යසස සාධා පලමකනති නමනති න ව භඤ්ජරෙ,
සො රුකෙඛා එඤ්ජො නාම යසස මුලෙ අහං⁴ ධීතො.
1800. අරානං වකකනාහීනං ඊසානෙමී රථසස ව,
සබ්බසස තෙ කමමනියො අයං භෙසසති එඤ්ජො.
1801. ඉති එඤ්ජාරුකෙඛාපි තාවදෙ අජ්ඣාභාසථ,
මසහමිපි වචනං අඤ්චි භාරද්වාජ සුඡොහි මෙ.
1802. ඉසසසස⁵ උපබන්ධමහා⁶ ඔකකච්ච වතුරඤ්ඤලං,
තෙන නෙමීං පරිහරෙසී⁷ එවං දළහතරං සියා
1803. ඉති එඤ්ජාරුකෙඛාපි වෙරං අපෙසසී⁸ තාවදෙ,
ජාතානාඤ්ච අජාතානං ඉසසානං දුකඛමාවහී⁹.
1804. ඉච්චව¹⁰ එඤ්ජො ඉසසං ඉසෙසා¹¹ ව පන එඤ්ජනං
අඤ්ඤමඤ්ඤං වීවාදෙන අඤ්ඤමඤ්ඤමසානසුං.
1805. එවමෙව මනුසෙසසු වීවාදෙ යඤ්ච ජායති,
මසුරනච්චං නච්චනති යථා තෙ ඉසසඑඤ්ජනා¹².

1. තිට්ඨති - වී.
2. වීසො - සයා, ඉසො - සිමු.
3. නාසස කඡෙණ්ණ කතුගොවා - මජ්ඣං.
4. සවාහං - මජ්ඣං.
5. ඉමසස - මජ්ඣං, සයා.
6. උපබන්ධනා - මජ්ඣං.
7. පරිහරෙසී - මජ්ඣං.
8. අපෙසති - මජ්ඣං, කපෙසි - සයා.
9. දෙවතා - සයා.
10. ඉච්චවං - වී., මජ්ඣං, සයා.
11. ඊසානං රුකඛමාවහති - මජ්ඣං.
12. වීස - සයා.

1795. පොරොවක් අතින් ගත් පුරුෂයෙක් වන වැදූ සිටි. මිතුර, විතාළ මට කියව, කෙබඳු දවයක් (ගසක්) කපන රිස්සේ ද?

1796. වලස් වූ තෝ සම විසම වනයන්හි හැසිරෙන්නෙහි. මිතුර, විතාළ මට කියව. නිම්වළල්ලක් තැනීමට ශක්තිමත් දව (වර්ගය) කුමක් ද?

1797. නිම්වළල්ල තැනීමට සල්, කිහිරි අස්කන් (අශ්ව-කර්ණ) ගස් සුදුසු නො වේ. කිහිරි ගස කෙසේ යෝග්‍ය වේ ද? නිම්වළල්ල තැනීමට කොළොම්දව ශක්ති සම්පන්න වේ.

1798. මිතුර, ඒ (කොළොම්) ගසේ කොළ කෙබඳු ද? කඳ කෙබඳු ද? කොළොම්ගස (අපි) යම්සේ හඳුනා ගනිමු ද, එසේ විතාළ මට කියව.

1799. යම් ගසක ශාඛාවෝ එල්බූ සිටින් ද නැමෙත් ද (එහෙත්) නො කැඩෙත් ද ඒ ගස එන්දන නම් වේ. ඒ ගසා මුල මම සිටිනේ වෙමි.

1800. රියෙහි අර, සක්නැව, රියහිස්, තම්වළ යන මේවා තැනීමට මේ කොළොම්ගස කර්මණ්‍ය හෙවත් යෝග්‍ය වේ.

1801. මෙසේ කී මොහොතේ ම කොළොම්ගස අරක් ගත් දෙවියා ද මෙලෙස කීය. භාරආචය, මගේ කීමෙක් ද ඇත. එය ද අසව.

1802. වලසාගේ ගෙලෙන් සතරඟුලක් (හම) ගෙන නිම් වළල්ලේ යොදා ගනුව හෙවත් සවි කරව. එයින් ඉතා ශක්තිමත් වන්නේ ය.

1803. එකෙණෙහි කොළොම් ගස ද වෛර ඉපැද විය. උපන්නා වූ ද නූපන්නා වූ ද වලසුන්ට දුක් ගෙන දුන්නේ ය.

1804. මෙසේ කොළොම් ගස වලසාට ද වලසා කොළොම් ගසට ද ඔවුනොවුන් කළ වාදයෙන් ඔවුනොවුන් නස්වාලූහ.

1805. එසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ විවාදයක් හටගනී ද, එය, වලසා හා කොළොම්ගස පරිදි මොනරනැටුම් නටත්. (හෙවත් විවාදපන්නයෝ උනුත් කුලමල කියා බැණ ගැනීම නිසා තමන්ගේ උනතා හෙළිකර ගනිත්.)

- 1806. තං වො වදමී හද්දං¹ වො යාවනොතඤ්ඤා සමාගතා,
සමමොදථ මාවිච්චිතං මා භොථ ඉසුපච්ඤානා.
- 1807. සාමඤ්ඤමෙව සිකෙඛථ බුද්ධොභෙතං පසංසිතං,
සාමඤ්ඤරතො² ධම්මවෙධා යොගකෙඛමා න ධංසනීති.

2. එඤ්ඤාජාතකං.

- 1808. ඉධෙව හංස නිපත පියං මෙ තව දසසනං,
ඉසුපරොසි අනුපපතො යං ඉධස්සී පවෙදය.
- 1809. සවණොත වෙකසුඤ්ඤා පියා හවන්ති
දිසවා පනෙකසුඤ්ඤා වීරොති³ ඡන්දො,
දිසවා ච සුඤ්ඤා ච පියා හවන්ති.
කච්චීනත්තු⁴ මෙ පියාසි දසසනොත.
- 1810. සවණොත පියො මෙසි භියො වාගමම දසසනං,
එවං පියදසසනො සමානො වස හංස මම සතතිකො.
- 1811. වසෙය්‍යාම තවාගාරෙ නිච්චං සකකතපුජිතා,
මතොතා ච එකද වජ්ජා⁵ හංසරාජං පච්චන්තු මෙ.
- 1812. ධීරස්සු තං අනතපානං යමෙම පියතරං තයා,
න වාපි මජ්ජං පායාමී යාව මෙ චච්ඡසී සරෙ.
- 1813. සුවිජාතං සිගාලාතං සකුන්ධානාඤ්ඤා වසසීතං,
මනුසුඤ්ඤා වසසීතං රාජ දුබ්බිජානතරං තතො.
- 1814. අපි වෙ මඤ්ඤති පොසො ඤ්ඤති මිත්තො සබ්බානි වා,
යො⁶ පුබ්බෙ සුමනො හුඤ්ඤා පච්චා සමපජ්ජතෙ දිසො.
- 1815. යසම් මනො නිච්චන්ති අච්ච්චරෙ සභාපි යො⁷,
සතතිකෙපි භී යො දුරෙ යසමා විචසතෙ මනො.

- 1. හද්දනො - මජ්ඣං.
- 2. සාමග්ග - මජ්ඣං.
- 3. එකසා - සතා, නොකසා - මජ්ඣං.
- 4. වීරොති - වී., වීරොති - මජ්ඣං, සතා.
- 5. කච්චී නු මෙ පියසි - සතා.
- 6. වජ්ජ - මජ්ඣං, වජ්ජ - සතා.
- 7. යො - මජ්ඣං.
- 8. යො - වී.

1806. නොපට කියමි, යම්තාක් දෙන මෙහි රැස් වූ ද ඒ හැමට සෙත් වේවා. තෙපි වලසා සහ කොළොම් ගස් සේ නො වවු, ප්‍රීත වවු. වාද නො කරවු.

1807. සමගියෙහි ම හික්මෙවු. මෙය බුදුවරයන් විසින් පසස්නා ලද. සමගියෙහි ඇලී සුවරිත ධර්මයෙහි පිහිටි තැනැත්තේ නිර්වාණ සම්පන්න නො පිරිහේ.

2. එන්දන ජාතක යි.

1808. භංසය, මෙහි (මේ රන්පුටුවෙහි ම) හිදුව. නොපගේ දැකීම මට ප්‍රිය වේ. තෙපි මෙහි ඉසුරු බවට පත් වූහ. යමක් කැමැති ද එය කියන්න.

1809. ගුණ ඇසීම නිසා කෙනෙක් කෙනකුට ප්‍රිය වෙති. සමහරුන් දැකීම නිසා සමහරකුගේ ආසා පහව යයි. දැකීමත් ඇසීමත් නිසා සමහරු ප්‍රිය වෙති. කීමෙක් ද, දැකීම නිසා ප්‍රිය බව උපදී ද?

1810. භංසය, නොපි මට ඇසීමෙන් ප්‍රිය වූහු දර්ශනයට පැමිණ වඩා ප්‍රිය වූහු ප්‍රිය දකුම් ඇතියේම මා සමීපයේ වෙසෙව.

1811. නිතර සැලැකිලි හා පිදුම් ලබමින් නොපගේ නිවෙසේ (අපි) වසමු. දවසෙකු සුරාමදයෙන් මත් වූ මට භංසරාජයා (මස් පිණිස) පියත්වා (යි කියන්නහු ය.)

1812. නොපටත් වඩා මට යම් ආභාරපානයක් ඉතා ප්‍රිය ද ඊට නින්දා වේවා. යම්තාක් තෙපි මාගේ නිවෙසේ වෙසෙන්නහු ද ඒ තාක් මත්පැන් නො බොමි.

1813. රජතුමනි, සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඬ සුවසේ දත හැකි ය. මිනිසුන්ගේ හඬ දැන ගැනීම ඊට වඩා බෙහෙවින් දුෂ්කර ය.

1814. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ (මේ) නැයෙක, මිතුරෙක යහළුවෙකු යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1815. යමකු කෙරේ සිත බැසැගනී ද හේ දුරුවී ද සමීපයේ එක්වූ වාසය කරන්නේ වේ. බැඳුණු යමකු කෙරෙන් සිත පහව යේ ද හේ සමීපයේ වෙසෙන්න ඇත වාසය කරන්නේ වේ.

1816. අනෙතාපි යො හොති පසනන වීතොතා
පාරං සමුද්දසස පසනනවීතොතා,
අනෙතාපි යො හොති පදුට්ඨවීතොතා
පාරං සමුද්දසස පදුට්ඨවීතොතා.
1817. සංවසනතාපි විචසනති යෙ දියා¹ තෙ රථෙසහ,
ආරා සනෙතා සංවසනති² මනසා රට්ඨව්ඨන.
1818. අතිචිරං නිවාසෙන පියො හවති අපපියො,
ආමනත ඛො තං ගච්ඡාමි³ පුරා තෙ හොමි⁴ අපපියා⁵.
1819. එවං වෙ යාවමානානං අඤ්ඤිං නාවබුජ්ඣසි,
පරිවාරකානං සක්ඛානං චචනං න කරොසි නො,
එවං තං අභියාවාම පුන කඨිරාසි පරියායං.
1820. එවං වෙ නො විහරතං අනතරායො න භෙසසති,
තුඤ්ඤං වාපි මහාරාජ මඤ්ඤං වා රට්ඨව්ඨන⁶,
අපෙචනාම පපෙසම⁷ අභොරසනානමච්චියෙති.

3. ජවනහංසජාතකං.

1821. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානී න තෙ උදකමාහතං,
අභතිපි තෙ න භාසිතො⁸ කීන්ත්‍රු මජ්ඣෙව කඨායසි.
1822. න උසස්භෙ චනෙ චක්ඛුං කසස්සපාමනායාමී තං,
දුගකඛා වාසො අරඤ්ඤස්මි⁹ රට්ඨං ඉච්ඡාමි ගනානචෙ.
1823. යථා අහං ඉතො ගනාඛා යසමි ජනපදෙ වසං,
ආචාරං බුද්ධමි¹⁰ සිකෙඛයාං තං ධම්මං අනුසාස මං.
1824. සචෙ අරඤ්ඤං භික්ඛාන වනමුලඵලානි ච,
රට්ඨං රොචයෙස වාසං තං ධම්මං නියාමෙති මම.

1. වෙ - සා.
2. කාදිසා - මජ්ඣ.
3. ආරාධිතා සංවසනති - මජ්ඣ.
4. ගච්ඡාමි - සා.
5. හොර - මජ්ඣ., සා.
6. අපපියො - සා.
7. රට්ඨව්ඨන.
8. පමුදෙස - මජ්ඣ.
9. භාසිතො - මජ්ඣ.
10. ආචාරං බුද්ධමි - මජ්ඣ.

1816. පහන් සිතැත්තෙක් මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙතත් හේ ඇතුළත (සිත) වෙසෙන්නේ වේ. නො පහන් සිතැත්තෙක් ඇතුළත වෙසෙතත් හේ මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙන්නේ වේ.

1817. මහරජ, යම් කෙනෙක් සතුරු ද ඔහු එක්වැ වසන්තාහු නමුදු වෙන් වැ වෙසෙන්නෝ වෙති. සත්පුරුෂයෝ දුර වෙසෙතත් මෙන් සිත් නිසා ළං වැ වෙසෙන්නෝ වෙති.

1818. දිගු කල් එක් වැ විසීම නිසා ප්‍රියයා ද අප්‍රිය වේ. අප්‍රිය වන්නට පෙරාතුව තොපට කියා අවසර ගෙන යමු.

1819. මෙසේ දෙහොත් මුදුන් දී කරන ඉල්ලීම නොපිළිගන්නේ නම්, ආශ්‍රිතයන් කියන පරිදි නො කරන්නේ නම් නැවත තොප යදිමු. මෙලෙස නැවත ද ගමනාගමනය කරව.

1820. රට වඩන රජතුමනි, මෙසේ වෙසෙන තොපගේ ද මාගේ ද ජීවිතාන්තරයෙක් නොවන්නේ නම් අහොරාත්‍රයන් දිවිහිමියෙන් ඔවුනොවුන් දකින්නෙමු නම් ඉතා මැනවි.

3. ජවනභංස ජාතක සි.

1821 තා විසින් දර නො පලන ලද ය. තා විසින් දිය නො ගෙනෙන ලද ය. තා විසින් ගිනි නො දල්වන ලද අක්‍රී බාලයකු ලෙස සිත සිතා ඉන්නේ කීම?

1822. කාශ්‍යපයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ අමතමි. වනයෙහි වාසය කරන්නට උත්සාහයක් නැත. වන වාසය දුක් සහිත ය රටට යන්නට කැමැත්තෙමි.

1823. පියාණෙනි, මම මෙ තැනින් ගොස් යම් දනව්වක වසම ද ඒ දනව සිරිත් පුහුණුවනු සඳහා මට ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරනු මැනවි.

1824. ඉදින් වනයත් වනමුලුත් පලාපලක් හැර පියා රටේ විසුම රැස්නේ නම් ඒ දහම සිරිත් අයව.

- 1825. වීසං මා පනිසෙවිතෙරා පපාතං පරිවජ්ජය,
පචෙකා¹ ච මා විසිදිතෙරා² යතෙනා ආසිවීසෙ³ වරෙ
- 1826. කිත්තු වීසං පපාතො වා පචෙකො වා බ්‍රහ්මචාරීනා,
කං කං ආසිවීසං බ්‍රෑහි තමෙම අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
- 1827. ආසචො තාත ලොකසමීං සුරා නාම පවුච්චති,
මනුඤ්ඤා⁴ සුරහි වග්ග මධුබ්‍රහ්මරසුපමා⁵
වීසං තදහු අරියා බ්‍රහ්මචරීයස්ස නාරද.
- 1828. ඉත්ථියො තාත ලොකසමීං පමකං පමචෙතනි තා,
හරනති සුචිනෝ වීතං තුලභච්චංච⁶ මාචතො
පපාතො ඵසො අක්ඛාතො බ්‍රහ්මචරීයස්ස නාරද.
- 1829. ලාභො සිලොකො සක්කාරො පුජා පරකුලෙසු ච,
පචෙකො ඵසො⁷ අක්ඛාතො බ්‍රහ්මචරීයස්ස නාරද.
- 1830. ස සත්ථ⁸ තාත රාජානො ආචයනති මහීං ඉමං,
තෙ තාදීසෙ මනුසස්සෙ මහනෙතා තාත නාරද.
- 1831. ඉස්සරාතං අධීපතීනං න තෙසං පාදතො වරෙ,
ආසිවීසො ඡසා අක්ඛාතො බ්‍රහ්මචරීයස්ස නාරද.
- 1832. භක්තතෙරා⁹ භක්තකාලෙ යං යං ගෙභං උපසඛිකමේ,
යදෙතථ කුසලං ජඤ්ඤා තතථ සාසෙසනං වරෙ.
- 1833. පචිසිඤ්චා පරකුලං පානත්ථං¹⁰ භොජනාය වා,
මීතං බාදෙ මීතං භුඤ්ඤෙ න ච රුපෙ මනං කරෙ.
- 1834. ඡොචධං¹¹ මජ්ඣං කීරාසඤ්ච¹² සභාති කීරණාති ච,
ආරකා පරිවජෙජ්ඣී යානීච¹³ චීතමං පචනති.

4. දුලලනාරදජාතකං.

1835. දුග්ගෙ තෙ බ්‍රහ්ම¹⁴ පාලහසිං ගඛනාතීරසමීං කඛායතො,
තෙසං පුච්චො න ව්‍යාකාසී¹⁵ දුක්ඛං ගුඤ්ඤං මතනත්තු මත.

1. පචෙකා - වී. ඡෙසා.	9. මහනතං - ඡෙසං, සායා.
2. විසිදිතෙරා - ඡෙසා.	10. භක්තතෙ - ඡෙසං.
3. වාසිවීසෙ - වී., මජ්ඣං.	11. පානත්ථං - වී.
4. මනුඤ්ඤා - මජ්ඣං.	12. ඉච්චං - සයා.
5. සාධුබ්‍රහ්මරසුපමා - මජ්ඣං.	13. කීරාචඤ්ච - මජ්ඣං.
6. යචිතො - මජ්ඣං, බ්‍රහ්මනො - සයා.	14. යානීච - මජ්ඣං, යානී ච - වී.
7. කුලං - මජ්ඣං, තුලං - සයා.	15. බ්‍රහ්මඡෙ - ඡෙසා.
8. ඵසො ච - මජ්ඣං.	16. බ්‍රහ්මකාසි - මජ්ඣං.

1825. විෂය සෙවීම නො කරව. ප්‍රජාතය දුරුකරව. මඩෙහි නො ගිලෙව. සර්පයා දුරු කරව.

1826. බබසැරියන්තට විෂය කුමක් ද? ප්‍රජාතය කුමක් ද? මඩ නම් කුමක් ද? සර්පයා යයි කියන්නේ කුමකට ද? විනාළ මට එය කියනු මැනව.

1827. පුතණුවෙනි, ලොකයේ සිත් ගන්නා වූ සුඛදැනී හිතට ප්‍රිය වූ දඬුවාල් බෑ මරස වැනි රස ඇති ආසව සුරා නම් වේ. එය බ්‍රහ්මවර්ෂාවට විෂ (වේ) යයි ආර්යයෝ කියති.

1828. පුතණුවෙනි, ලොවෙහි ස්ත්‍රීහු සිහි මුළාවුවන් මඩිති. සුළඟ රුකින් ගිලිහුණු පුළුන් රොදක් සේ ස්ත්‍රීහු, තරුණයාගේ සිත පැහැර ගනිති. නාරදය තෙල බ්‍රහ්මවර්ෂාවට ප්‍රජාතය යි කියන ලදී.

1829. නාරද, ලාභය, කීර්තිය. සැලැකිල්ල හා අන්‍ය කුලයන්හි පිදුම් ද යන මේ බ්‍රහ්මවර්ෂාවට පඩක (මඩ) යයි කියන ලදී.

1830. දරුව නාරද, මහ තෙදැති රජවරු පොළොවට අධිපති ව වෙසෙති. ඉසුරෙන් මහත් වූ ඒ රජවරුන් ද සේවනය නො කරව.

1831. ආයා වූ අධිපති වූ ඒ රජුන් සමීප වූ ඇසුරු කොට නො හැසිරෙව. මෙය බ්‍රහ්මවර්ෂාවට ආශීර්විෂ යයි කියන ලදී.

1832. ආහාර කැමැත්තේ, ආහාර වේලායෙහි යම් මැනවෙසකට එළැඹේ ද එහි යම් තැනක් නිරවද්‍ය යැ යි දන්නේ නම් ආහාර සෙවීම කරන්නේ ය.

1833. ආහාරපාන සඳහා අන් නිවෙසකට ගොස් පමණ දන කන්නේ ය. පමණ දනූ අනුභව කරන්නේ ය. ස්ත්‍රී රූපයෙහි හිත නො යොදන්නේ ය.

1834. ගව භාල ද මත්පැන් හල ද ධූර්තයන් හා කපටියන් වෙසෙන තැන් ද ජනයා රැස්වන තැන් ද රන්රුවන් විකුණන තැන් ද, ගිතෙල් තලතෙල් බඳුන් පුරවා ගත් වාහන විෂම මහ හැර යන්නා සේ දුරින් ම දුරු කරව.

4. මුල්ලනාරදජාතකය යි.

1835. බමුණ, ගං ඉවුරට වී සිතමින් හිඳින තොප වෙත දුකයන් එවීම. ඔවුන් විතාරන ලද්දේ නමුදු සැඟවී ඇති දුක් සහිත භූජන සිතුවිලි හෙළි නො කෙළේ ය.

1836. සවෙ තෙ දුක්ඛං උපපජ්ජ කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪන,
මා ඛො තෝ¹ තස්ස අක්ඛාභී යො තං දුක්ඛා න මොවයෙ.
1837. යො තස්ස දුක්ඛජාතස්ස එකන්තං අපි භාසතො,
ඵප්පමොවෙය්‍ය ධම්මෙන කාමං තස්ස පච්චෙදයෙ.
1838. සුච්ඡානං සිගාලානං සකුන්තානංඤ්ච² වසස්සිතං
මනුස්සවසස්සිතං රාජ දුඛිජාතතරං තතො.
1839. අපි වෙ ම ඤ්ඤති පොසො ඤ්ඤති මීතො සොති වා,
යො පුඛෙඛ සුමනො භුක්වා පච්ඡා සමපජ්ජතෙ දීසො.
1840. යො අත්තනො දුක්ඛමනානුපුට්ඨො
පච්චෙදයෙ ජන්තු අකාලරූපෙ,
ආනාද්දිනො³ තස්ස භවන්තාමිත්තා⁴
භීතෙසීනො තස්ස දුඛි⁵ භවන්ති.
1841. කාලංඤ්ච ඤ්ඤාන තරාච්චිධස්ස
මෙධාවීනං එකමනං විදික්ඛා,
අකෙඛය්‍ය තීප්පානී පරස්ස ධීරො
සණ්ඨං ගිරං අත්චනිං පමුඤ්ඤව.
1842. සවෙ ව ජඤ්ඤා අච්චසඤ්ඤාමත්තනො
නායං නීති⁶ මඤ්ඤාමාගමාය,
එකොපි තීප්පානී⁷ සභෙය්‍ය ධීරො
සච්චං භීරොත්තප්පමපෙක්ඛමානො.
1843. අහං රට්ඨානි විචරන්තො නිගමම රාජධානීයො⁸,
භීක්ඛමානො මහාරාජ ආචරීයස්ස⁹ ධනජීකො.
1844. ගහපතී රාජපුරීසෙ මහාසාලෙ ව බ්‍රාහ්මණො,
අලක්ඛං¹⁰ සග්ග නික්ඛානි සුචර්ණස්ස ජනාධිප
තෙ මෙ නට්ඨා මහාරාජ තස්මා සොවාමහං භුසං.
1845. පුරීසා නෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චිතතිතා
නාලං දුක්ඛා පමොච්චතුං තස්මා තෙසං න ව්‍යාහරිං
1846. කං ව ඛො මෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චිතතිතො,
අලං දුක්ඛා පමොච්චතුං තස්මා තුඤ්ඤං පච්චෙද්ධිං.
1847. තස්සාදුසි පසන්තො¹¹ කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
ජාතරූපමයෙ නිකෙඛ සුචර්ණස්ස වතුදුසාති

5. දුක්ඛජාතකං.

1. නං - මජ්ඣං.
2. සකුන්ඤ්ච - මජ්ඣං.
3. ආනාද්දිනො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. භවන්ති මිත්තා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. දුක්ඛි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. කාලං පෙභී මඤ්ඤා - මජ්ඣං, නතෙභී මඤ්ඤා - ස්‍යා.
7. එකොපි තීප්පානී - මජ්ඣං, එකොපි - චි.
8. රාජධානීයො - මජ්ඣං.
9. ආචරීය - මජ්ඣං.
10. අලක්ඛං - මජ්ඣං.
11. පසන්තො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

1836. කසි රටවාසීන්ගේ රට වඩන රජතුමනි, ඉදින් ඔබ-
තුමාට උපන් දුක යමෙක් දුරු නො කෙරේ ද ඔහුට ඒ දුක
නො කියනු මනා ය.

1837. හටගත් දුක් ඇති (එය) කියන්නා වූ ඔහුගේ දුක යමෙක්
ඒකාන්තයෙන් දැහැමින්මුදු නම් ඔහට ඒකාන්තයෙන් (එය) කියන්නේ ය.

1838. සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඩ මැනැවින් දත හැකි
වේ. මහරජ (එහෙත්) මිනිසුන්ගේ හඩ දැනැගැනීම ඊට වඩා
බොහෝ දුෂ්කර වේ.

1839. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ නැයෙක, මිතුරෙක,
යහළුවෙකු යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1840. යමෙක් තම දුක නැවත නැවත විචාරන ලද්දේ අයෝග්‍ය
අවස්ථාවක කියන්නේ ද ඔහුගේ සතුරෝ (එය අසා) සතුටු වෙත්.
ඔහුගේ හිතකැමති මිතුරෝ දුක් වෙත්.

1841. (රහස් කීමට) සුදුසු කාලය දැනූ තමා හා සමාන
අදහස් ඇති නුවණැත්තකුට දුක් වීමට හේතු වූ කරුණු කියන්නේ ය.
නුවණැත්තේ අර්ථවත් දෙය මොළොක් බසින් කියන්නේ ය.

1842. ඉදින් තම දුක ඉවසා ගන්නට අපහසු බව දන්නේ
ද (එකල) ලෝක ධර්මයෝ (අටලෝදහම්) මට සැප ලබා
දෙන්නට තිබෙන්නාහු නො වෙති යි සිතන නැණවතා හිරි
ඔතළු උපදවා ගැනීමෙන් කියුණු දුක් ඉවසන්නේ ය.

1843. රජතුමනි, ඉරුකුමාට දුනමනා ධනය දෙනු කැමැති
වූ රටෙහි ද දනවුවල ද රාජධානිවල ද සිහමින් ඇවිදින්නෙමි.

1844. ජනපතිතුමනි, ගැහැවියන්, රාජපුරුෂයන් මහාසාර
බමුණන් යැද රන් නිෂ්ක සතක් ලදිමි. මගේ ඒ ස්වර්ණ නිෂ්-
කයෝ නටහ. එහෙයින් මම බොහෝ දුක් වෙමි.

1845. මහරජතුමනි, ඔබගේ දුන පුරුෂයෝ සිතින් සිතුවාහු නමුදු
මා දුකින් මුදන්නට සමත් නො වෙති. එහෙයින් ඔවුනට නො කීමි.

1846. මහරජතුමනි, තෙපි මාගේ දුක සිතින් සිතුවහු මා දුකින්
මුදන්නට සමත් වහු. එහෙයින් තොපට කීවෙමි.

1847. කපිරට වාසීන්ගේ රට වඩන රජ තෙම පහන් සිතින්
ස්වර්ණ නිෂ්ක තුදසක් ඔහුට දුන්නේ ය.

5. දුකභාවක යි.

1848. රාජා කාලිඛො¹ චකකචනතී
 ධම්මෙන පඨවිමනුසාසං,
 අගමා² බොධිසම්පං
 නාගෙන මහානුභාවෙන.
1849. කාලිඛො භාරදවාජො
 රාජානං කාලිඛං සමඡුකොලඤ්ඤං,
 චකකං චකකයතො පරිඤ්ඤාහෙත්වා
 පඤ්ඤි ඉදමචොවි³.
1850. පචේචාරොහ මහාරාජ
 භූමිභාගො යථා සමනුගීතො⁴,
 ඉධ අනධිවරා බුද්ධා
 අභිසම්බුද්ධා විරොචනතී.
1851. පදකතීණතො ආචට්ට්ඨා⁵
 තිණලතා අසම් භූමිභාගසමී,
 පුට්ඨ්ථියා අයං⁶ මණ්ණෙඛා
 ඉති නො සුතං මහාරාජ⁷.
1852. සාගරපරියන්තාය
 මෙදිනියා සඛඛභුතධරණියා,
 පුට්ඨ්ථියා අයං මණ්ණෙඛා
 ඔරොභිත්වා නමො කරොභී.
1853. යෙ තෙ භවනතී නාගා
 අභිජාතා⁸ මානිතො ච පිනිතො ච,
 එත්තාවතා පදෙසං
 තෙ නාගා නෙවමුපයනතී.
1854. අභිජාතො තෙ නාගො
 කාමං පෙපෙභි කුඤ්ඤරං දනනිං,
 එත්තාවතා පදෙසො
 සක්කා නාගෙන මුපගනතුං⁹.

1. රාජා කාලිඛො - මජ්ඣ., 2.
 2. අගමාසි - මජ්ඣ., සඤා.
 3. මනුසාසි - සඤා.
 4. සමනුභාගො - මජ්ඣ.
 5. ආචට්ඨා - 2.
 6. පඨවියා අයං - සඤා, පඨවියං නාභියං අචරි යාය - මජ්ඣ.
 7. ඉති නොසුතං මණ්ණෙඛා මහාරජ - මජ්ඣ.
 8. අභිජාතා ච කුඤ්ඤරං - මජ්ඣ.
 9. එත්තාවතා පදෙසොව න සක්කා නාගෙන මුපගනතුං - මජ්ඣ.

1848. කාලිංග නමැති සක්විති රජ තෙම ධම්මකුල වැ රාජ්‍යානු-
ශාසනා කරන්නේ මහානුභාව සම්පන්න ඇතා පිටින් ශ්‍රී මහා
බෝධිය වෙත ගියේ ය.

1849. කාලිංග භාරදාය නමැති පුරෝහිත බමුණා බිම විමසා
බලා සක්විති වූ තාපස පුතකු වූ කලීභූ රජුට දෙහොත් මුදුන්
දී ගෙන මෙය කීය.

1850. රජතුමනි, මේ බිම බුදුවරයන් වහන්සේ වර්ණනා
කළහ. ඇතාගේ පිටෙන් බසින්තේ මැනැවි. මෙහි අප්‍රමාණ
බුදුවරු බුදුබව ලබා බබළති.

1851. මේ බිමෙහි තණ හා වැල් දකුණු දෙසට නැමී කැරැකී
සිටිති. මේ බිම පොළොවට අලංකාර (දෙන) තැනකි. මහරජ,
අප විසින් මෙසේ අසන ලද ය.

1852. සයුර අවසන් කොට පවතින සවි සතුන් දරා සිටින
මේ පොළොවට මේ තැන අලංකාරයකි. මහරජ, ඇතු පිටින්
බැසූ නමදිනු මැනැවි.

1853. මව්පිය දෙ පසින් අභිජාත වූ (ලපොසර කුලයේ ඉපැදුනු
සක්විති රජහට පහළ වන) යම් ඇත්තු වෙන් ද ඒ ඇත්තු මේ
පෙදෙසට මේ දක්වා නො පැමිණියාහු ය.

1854. තොපගේ ඇත් තෙම (ලපොසර කුලයෙහි) අභිජාතය.
දළැති ඒ උතුම් ඇතා (තමා) රුස්නා පරිද්දෙකින් මෙහෙයව.
මෙතෙක් පෙදෙස ඇත්ව්‍යානනයෙන් එළැඹෙන්නට හැක්ක.

1855. කං සුඛා රාජා කාලිඛෙයා
 වෙයාඤ්ඤානිකවචෝ නිසාමෙකා
 සංපෙසෙසි නාගං
 ඤ්ඤාමාමි මයං යථා ඉදං වචනං.
1856. සංපෙසිතො ව රඤ්ඤා
 නාගො කොඤ්ඤා ව අභිනදිකාන,
 පටිසන්තිකා නිසිදි
 ගරුභාරං අසහමානො.
1857. කාලිඛෙයාභාරචාජො
 නාගං ඛිණායුකං විදිකාන,
 රාජානං කාලිඛං
 තරමානො අජ්ඣාභාසීතථ
 අඤ්ඤං සඛිකම නාගං
 නාගො ඛිණායුකො මහාරාජ.
1858. කං සුඛා කාලිඛෙයා තරමානො
 සඛිකමී නාගං සඛිකනොන ව රඤ්ඤා,
 නාගො තතෙථව පති භුමායා
 වෙයාඤ්ඤානිකවචො යථා තථා අහු නාගො.
1859. කාලිඛෙයාභාරචාජං
 කාලිඛෙයා බ්‍රාහ්මණං ඉදමචොචා
 කමෙචොසි සමබුද්ධො
 සබ්බඤ්ඤා සබ්බදසසාථී.
1860. කං වචනං අනධිවාසෙතො
 කාලිඛෙයා බ්‍රාහ්මණො ඉදමචොච,
 වෙයාඤ්ඤානිකා හී මයං
 බුද්ධො සබ්බඤ්ඤානොච මහාරාජ.
1861. සබ්බඤ්ඤා සබ්බවිදු ව
 බුද්ධො න ලකඛණෙන ජානනති*,
 ආගමබලසාහි මයං
 බුද්ධො සබ්බං පජානනති.

1. වෙයාඤ්ඤානික - වී.
 2. ලකඛණං - මජ්ඣිම, ලකඛණං - සුඛා.
 3. පතිතො - වී., මජ්ඣිම.
 4. ඉදං වචනං - මජ්ඣිම.
 * න අනධිවාසෙතො කාලිඛෙයා බ්‍රාහ්මණො - සුඛා
 ඉදමචොච - මජ්ඣිම, කං අනධිවාසො කාලිඛෙයා බ්‍රාහ්මණො.

1855. කලිඟු රජ එය අසා, ලක්ෂණ ශාස්ත්‍ර දත් බමුණාගේ කීම පරිදි එය එසේ වන්නේ දැ යි අපි දන ගනිමු යි (කියා) ඇතා මෙහෙයැවී.

1856. රජතුමා විසින් මෙහෙයැවුණු ඇතා කොස්වා ලිහිණියකු සේ නාද කොට මහ බරක් දරන්නකු ලෙස පසුබැස සිටියේ යැ.

1857. කාලිංග භාරද්වාර බමුණා ඇතා මළ බව දනා කලිඟු රජුට වහා කිය. මහරජ, ඇතා මළේ ය. අන් ඇතකු පිට නැගෙනු මැනැව.

1858. කලිඟු රජ එය අසා වහා අන් ඇතකු පිට නැගුනේ ය. රජ මාරු වූ කලා මළ ඇත් තෙම එ තැනැ ම බිමට වැටිණි. ලක්ෂණශාස්ත්‍රය දත් බමුණාගේ කීම යම්සේ ද එසේ ඇතා මළේ ය.

1859. කලිඟු රජ කාලිංග භාරද්වාර බමුණාට මෙය කිය. තෙපි ම සියල්ල දන්නා වූ සියල්ල දන්නා වූ සම්බුදු වෙවයි.

1860. ඒ කීම නො ඉවසන කලිඟු බමුණා මෙසේ කිය. මහරජ, අපි ලකුණු සතර දන්නෝ වෙමු. බුදුවරයෝ ම සියල්ල දන්නෝ ය.

1861. බුදුවරු ලකුණු සතරින් නොව සර්වඥතාඥනයෙන් හැම දේ දනිත්, ශිල්ප බලයෙන් අපි එකදෙශයක් දනිමු. බුදුවරයෝ සියල්ල මැනැවින් දන්නෝ ය:

- 1862. මහාසීඤ්ඤානාම සමමනාසී
නානා තුරියෙහි විජ්ජමානෙහි,
මාලාගඤ්ඤිලෙපනා¹
ආභරිඤා පාකාරපරිකෙඤ්ඤාපං කාරෙසි.
- 1863. සට්ඨිවාහසහසසානං පුප්ඵානං සනතිපාතයි,
සුජෙසී රාජා කාලිඤ්ඤා ඤොධිමණඤ්ඤිවරුක්ඛමෙ'ති.

6. කාලිඤ්ඤාධිජාතකං.

- 1864. අකිකතිං දිසවාන සමමනනං සමෙකා භුතපති ඉච්චි,
කිම්ඤ්ඤිං මහාඤ්ඤම ඵකො සමමසී සමමති.
- 1865. දුක්ඛො පුනඤ්ඤාවො සකක සරීරසස ව භෙදනං,
සමමමාභමරණං දුක්ඛං තසමා සමමාමී වාසවි.
- 1866. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමමී යං කිඤ්ඤි මනසිවජසි.
- 1867. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර,
යෙන පුත්තෙ ව දුරෙ ව ධනධඤ්ඤං පියාතී ව
ලද්ධා නරා න තප්පතති යො ලොභො න මසී වසෙ.
- 1868. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමමී යං කිඤ්ඤි මනසිවජසි.
- 1869. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර
බෙත්තං චජ්ඣං භිරඤ්ඤඤඤ භවාසසං² දසපොරිසං.
යෙන ජාතෙන ජීයනති යො දෙයො න මසී වසෙ.
- 1870. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමමී යං කිඤ්ඤි මනසිවජසි.
- 1871. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර,
බාලං න පසෙස න සුභෙ න ව බාලෙන සංවසෙ
බාලෙන අලලාපසලලාපං න කරෙ න ව රොචසෙ.

1. පසංචිඤ්ඤානා - ස්‍යා.
2. මාලාඤ්ඤනා අභිභරිඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. භවසසං - මජ්ඣං.

1862. නානාවීඩ තුර්යයන් වාදනය කරනු ලබද්දී සුවදැනි මල් ද වීලෙවුන් ද ගෙන්වා බෝධිය පුද පවුරෙකින් පිරිකෙව් කැරැවී ය.

1863. කළිඟු රජ තෙම ගැල් සැටදහසක් මල් රැස් කැරැවී ය. උතුම් බෝමැඩ මළින් පිදී.

6. කාළිංගබෝධි ජාතක යි.

1864. භූතාධිපති ශක්‍ර තෙම, අකිකති නවුසා දකැ නවුසා-ණෙනි, ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි හුදෙකලා ව කවර සම්පතක් පතා තපස් රක්තේ ද යි ඇසී ය.

1865. ශක්‍රය, පුනර්භවය දුකෙකි, ගරිර හෙදනය (මරණය) දුකෙකි, සම්මොහ මරණය දුකෙකි, එහෙයින් තපස් රකිමී යි කීය.

1866. කාශ්‍යපය, තොප කී මනා සුභාමිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමී. (බබ) යම් වරයක් කැමැත්තෝ ද (එය ගන්නේ මැනැවි).

1867. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'පුතුන්, බිරියන්, ධන ධාන්‍ය හා අනෙක් ප්‍රිය වස්තූන් ලැබූ ද සැඟිමකට පත් නො වන ලොභය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමී (යි කීය.)

1868. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාමිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමී. තෙපි යම් වරයක් කැමැත්තහු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1869. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'කෙක්, වතු, රන්. ගවයන්, දසයන්, කම්කරු පුරුෂයන් යන මොවුන් නිසා හටගත් කෝපයෙන් සිය පිරිහීම වෙ ද ඒ ක්‍රෝධය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමී (යි කීය.)

1870. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාමිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමී. (බබ) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1871. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'බාලයකු නො දකීවා, ඔහු ගැන අසන්නට නො ලැබේවා, බාලයකු සමග එක් ව වාසයක් නො ලැබේවා, බාලයන් හා ප්‍රිය බස් (හෝ) බණන්නට නො ලැබේවා, එය රිසි නො වේවා, (යි කීය.)

- 1872. කීනනු තෙ අකරං. බාලො වද කසසප කාරණං,
කෙන කසසප බාලසස දසසනං නාහිකඛිබ්බි.
- 1873. අනගං නගති දුමමධො අධුරාගං නියුඤ්ඤති,
දුක්ඛයො සෙය්‍යසො හොති සම්මාචුත්තො පකුප්පති
චීනගං සො න ජානාති සාධු තසස අදසසනං.
- 1874. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ඣි.
- 1875. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
ධීරං පපෙසස සුඤ්ඤං ධීරං ධීරෙන සහ සංවසෙ.
ධීරෙන අලලාපසලලාපං තං කරෙ තං ව රොචයෙ.
- 1876. කීනනු තෙ අකරං ධීරො වද කසසප කාරණං,
කෙන කසසප ධීරසස දසසනං අභිකඛිබ්බි.
- 1877. නගං නගති මෙධාවී අධුරාගං න යුඤ්ඤති,
සුතයො සෙය්‍යසො හොති සම්මා චුත්තො න කුප්පති
චීනගං සො පජානාති සාධු තෙන සමාගමො.
- 1878. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ඣි.
- 1879. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
තතො රතගා චීවසනෙ¹ සුරියසසුඤ්ඤමනං පති
දිබ්බා භක්ඛා පාකුභවෙය්‍යං සීලවනෙතා ව යාවකා.
- 1880. දදතො ව මෙ න ධීයෙථ දඤ්චා නානුතපෙය්‍යභං,
දදං චිත්තං පසාදෙය්‍යං එතං සකක වරං වරෙ.
- 1881. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ඣි.
- 1882. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
න මං පුන උපෙය්‍යාසි එතං සකක වරං වරෙ.

1. චීවසනෙ - මජ්ඣ.

1872. කාශ්‍යපය බාලයා තොපට කුමක් කෙළේ ද කාශ්‍යපය, බාලයා දැකීම නො රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1873. බාලයා (ආශ්‍රිතයන්) අභිවෘද්ධියට පමුණුවයි. අකට යුතු දෙයෙහි යොදයි. උපිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ලෙන්ගතුව කී දෙයින් දු තදින් කීපෙයි. ආචාර චිත්‍ය නො දනී යි. එ හෙයින් ඔහුගේ දසුන නො මැනැවි.

1874. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (තෙපි) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1875. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම් නැණවතා දැකීමවා, නැණවතා ගැන අසමවා, නැණවතා හා එක් වූ වෙසෙමවා, නැණවතා හා ප්‍රිය බස් බෙණෙමවා, එය රිසි වෙමවා, (යි කීය.)

1876. කාශ්‍යපය, නැණවතා තොපට කුමක් කෙළේ ද? කාශ්‍යපය, නැණවතා දැකීම රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1877. නැණවතා (ආශ්‍රිතයන්) අභිවෘද්ධියට පමුණුවයි. කටයුතු දෙයෙහි යොදවයි. මනා පිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ලෙන්ගතුව කී දෙයින් නො කීපෙයි. ආචාර චිත්‍ය දනී යි. එ හෙයින් ඔහුගේ එක්වීම මනා ය.

1878. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තේ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1879. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, රාත්‍රිය ගෙවී ගොස් සුර්යෝදය වෙලෙහි දිව බොජුන් පහළ වෙවා, එය පිළිගන්නට පිල්වත් පිළිගාවෝ පැමිණෙත්වා.

1880. මා දෙන්නා වූ දන වස්තුව අඩු නො වෙවා. දනය දී පසුව නො තැවෙමවා. දෙමිනු දු සිත පහදවමවා. සක් දෙවිඳුනි මේ වරය ඉල්ලමි.

1881. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තේ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1882. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, තෙපි යළිත් මා වෙතැ නො පැමිණෙවු. ශක්‍රය මේ වරය ඉල්ලමි.

- 1883. බහුභි වක්ඛවරියාහි නරා ව අථ නාරියො,
දසසනං අභිකඛිඛන්ති කිනනු මම දසසනෙ භයං.
- 1884. නං තාදිසං දෙවවණ්ණං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිතං,
දිස්වා තපො පමජ්ජයාං¹ එතං තෙ දසසනෙ භයන්ති.

7. අකිත්තිජාතකං.

- 1885. අහමෙව දුබ්බාසිතං භාසි බාලො
තෙකො ව අරඤ්ඤ අභිමච්චයානෝ²,
තකකාරියෙ සොබ්බමිමං³ පතාමි
න කීරෙව සාධු අතිවෙලභාණි.
- 1886. පජ්ජොති මච්චො අතිවෙලභාණි
බන්ධං වධං සොකපරිද්දවඤ්ඤ,
අත්තානං යෙව්⁴ භරභාසි එතනෝ⁵
ආවෙර යං තං නිබණ්ණන්ති⁷ සොබ්බො.
- 1887. කීමෙවාහං කුණ්ඩිල මනුජුච්ඡිං⁸
කරෙයා⁹ සං භාතරං කාලි කායං¹⁰,
නගොභවහං වස්සුගඤ්ඤ ජීනො
අයමි අපො බහුතාදියොව.
- 1888. යො සුජ්ඣමානානං අසුජ්ඣමානො
මෙණ්ඩනාරං අච්චපති කුලිබො,
යො පිංසිනො මෙණ්ඩසිරෙහි තස්ස
අයමි අපො බහුතාදියොව.
- 1889. චතුරො ජනා පොඤ්ඤං අග්ගභෙසුං
එකඤ්ඤ පොසං අනුරකඛමානා
සබ්බව තෙ භික්ඛසිරා සධිංසු
අයමි අපො බහුතාදියොව.
- 1890. අජා යථා වෙඵලමබ්ඤ්ඤිං බඳ්ඛා
අවෙකඛිපනති අසිම ජුක්ඛගඤ්ඤි¹¹,
තෙනෙව තස්සා ගලකාවකන්තං¹²
අයමි අපො බහුතාදියොව.

1. පමජ්ජයා - මජ්ජං.
2. අකතති ජාතකං - මජ්ජං.
3. සාවභාසමානො - මජ්ජං.
4. සොබ්බමි අහං - මජ්ජං.
5. අත්තනාමෙව - මජ්ජං.
6. එතං - මජ්ජං.

7. ආවරියතං නික්ඛන්ති - මජ්ජං., ස. 2.
8. මානුජුච්ඡයාං - වී., මජ්ජං.
9. කරෙයාසං - ස. 2., කාමෙ - මජ්ජං.
10. කලිකායා - මජ්ජං., කාලිකාය - ස. 2.
11. අභිකඛනිගඤ්ඤං - වී., මජ්ජං., ස. 2.
12. ගලකං වික්ඛන්තං - ස. 2., වික්ඛන්තං - මජ්ජං.,
(වීරයා කතං - මජ්ජං.)

1883. බොහෝ චුතයන් පුරා පුරුෂයෝ ද ස්ත්‍රීහු ද මගේ දසුන කැමැති වෙති. මගේ දැකීම නිසා ඔබට කවර බයක් ඇති වේ ද?

1884. එබඳු දිව්‍යවර්ණ සහිත සියලු සැපතීන් පිරුණු නොප දැක තවුස්දම් රැක්වෙහි පවා වෙමි. එහෙයින් නොප දකින්නට බය වෙමි.

7. අකිත්ති ජාතකය.

1885. තක්කාරිය, වනයෙහි සපුන් කැඳවන මැඩියකු සේ නාද කරන අඤානයකු වූ මම වැරැදි ලෙස බිණිමි. (එහෙයින්) මේ වළෙහි වැටෙමි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා නුපුදුසු ය.

1886. ඇඳුරුකුමනි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා සිරගෙයි වැටීමට, භිංසා පිඩා ලැබීමට, දුක්චීමට හා වැළැපීමට පැමිණේ. යම් හෙයකින් (ඔබ) මේ වළෙහි තමා හෙළන් ද, ඔබ තමාට ම අපහාස කරගන්නෝ ය.

1887. සිය සොහොයුරු තුණ්ඩලට පිළි නො දෙනුයේ කිමිදූ සි මම කාළිය විතාළෙමි. එ හෙයින් පිළි යුග්මය ද නැති වූ මම නග්න වීමි. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1888. සටන් වැදුණු බැටළුවන් සටනින් මුදක්නට උන් අතරට ගිය හේ කුරුල්ලා බැටළුව පහර ලැබ තැළී ගියේ ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1889. සතර දෙනෙක් සත රෙද්දක කොන් සතර අල්ලා මිනිසකු රකිනුවෝ හිස් පැළි ඔවුහු හැම හොත්තාහ. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

1890. හුණ ලැහැබෙක බදින ලද එළදෙන කෙළි දෙළෙන් පා ගසන්නී සහවා නැඹු අවියක් පෙරැළී ය. එම අවියෙන් ම ඇගේ ගෙල කපාලු ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

- 1891. නයිමේ¹ දෙවා නයි² ගැටුණු පුතා,
මිඟා ඉමෙ අතුවසාහතා ඉමේ³
එකකුළු නං සායමාසෙ පවනතු.
එකකුළු පුත පාතරාසෙ⁴ පවනතු.
- 1892. සතං සහසසානං දුඛතාසිතානං⁵
කලමි නාග්‍යනාති සුභාසිතසස,
දුඛතාසිතං ස චිතමානො කිලෙසො
තසමා තුණ්ඪි කිලුප්පිසො න ඛාලො.
- 1893. යා මෙයා ව්‍යාකාසි පමුකුළුපේතං
ගිරිකුළු⁶ නං හිමවනතං නයනතු,
ඉමකුළු මො දෙනතු මහාතසාය
පානොව නං පාතරාසෙ පවනතු.
- 1894. පඤ්ඤානාථා පසවො පසුනාථා අයං පජා,
කං නාථොසම් මහාරාජ අමහනාථා මම හරියා⁷,
විගහම ඤාඤාතරං ඤාඨා මුනො ගවේජයා පබ්බතං.
- 1895. න වෙ නිඤ්ඤ පුපරිවජ්ජයෙථ
නානා ජනා සෙවිතඛා ජනිඤ්ඤ,
යෙනෙව එකො ලහනෙ පසංසං
තෙනෙව අඤ්ඤා ලහනෙ ති.ඤ්ඤාතරං.
- 1896. සබ්බො ලොකො පරවිනොන අවිනො⁸
සබ්බො ලොකො විනවාසමිච්චිනො,
පවෙච්චිනො පුපුසබ්බසනො
කසීධ විනසස වසෙන වනති.
- 1897. තුණ්ඪි අහු කිලුප්පිසො සහරියො
යොදනි ව්‍යාකාසි හයසස හීනො,
සොදනි මුනො සුඛිනො අරොගො
වාචා කිරෙවත්ථනී නරානනති.

8. කතකාරියජාතකං.

- 1. ඉමෙන - මජ්ඣ.
- 2. නායි - ස්‍යා, මජ්ඣ.
- 3. අතුවසංගතා මෙ - මජ්ඣ.
- 4. පුනසාතරාසෙ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 5. සතසසසානාති දුඛතාසිතාති - මජ්ඣ.
- 6. ගිරිවජ් - මජ්ඣ.
- 7. නාථොසං හරියාය මෙ - මජ්ඣ.
- 8. අතිවිනොනා - මජ්ඣ.

1891. මොවුහු දෙවියෝ නො වෙති. ගනවි පුත්‍රයෝ නො වෙති. මොවුහු මාගයෝ වෙති. වස්තු ලෝභයෙන් මොවුහු මා වෙත ගෙනෙන ලද හ. එකතු සවසට පිසත්වා. එකතු උදේට පිසත්වා.

1892. දුබැසි බස් ලක්ෂයක්, සුබැසි බසක (සොළොස් වැනි) කලාව කරමින් නො අගනේ ය. දුබස් බිණුමෙන් කිලිටි වේ යන යැකයෙන් කිඳුරා නිහඬ විය. මෝඩ නිසා නො වේ.

1893. මා හා කතා කළා වූ මැය මුදවු. ඇය හිමවත් පව්වට පමුණුවත්වා. මොහු මුළුතැන් ගෙට දෙත්වා. ඔහු උදසන්හි උදේ ආහාරයට පිසත්වා.

1894. රජතුමනි, තෘණහඤ්ඤ වතුස්පදිකයන්ට වර්ෂාව පිහිට වෙයි. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට සිව්පාවෝ පිහිට වෙති. මම තොප පිහිට කොට ඇත්තෙමි. මගේ බිරිඳ මා පිහිට කොට ඇත්තිය. අපගෙන් එකතු මළ පසු මරණයෙන් මිදුණු අනිකා පර්වතයට යන්නේ ය.

1895. රජතුමනි, නින්දව පහසුවෙන් ඉවත් කළ නො හැකිය. නොයෙක් දේ රුස්නා ජනයා ඇසුරු කළ යුතු වේ. යමක් නිසා එකෙක් ප්‍රශංසා ලබා ද එයින් ම අනෙකා නින්දා ලබයි.

1896. රජතුමනි, හැම ලෝ වැසියා මෙරමා සිත් ඉක්ම සිටි සිත් ඇත්තේ ය. හැම ලෝ වැසියා භිනොත්කෘෂට විසින් සිය සිත්හි සිත් ඇතියේ නම. හැම සත්වයෝ වෙනස් වෙනස් සිත් ඇතියෝ ය. ඔවුනතුරෙහි කවර එකක්හුගේ සිත් වශයෙන් පවතී ද?

1897. බිරිඳ සහිත කිඳුරා තුෂ්ණිමභූත වූ මරණ බය නිසා දැන් බිණිය. දැන් හේ මරණින් මිදුණේ ය. සුවපත් ය. නිරෝග ය. සත්ත්වයන්ට වචනය ම හිත සැප ගෙන දේ.

8. තක්කාරිය ජාතක යි.

1898. කසස ගාමවරං දමමේ නාරියො ච අලඛකතා,
කො මෙ තං මිගමකඛාති මිගානං මිගමුක්කමං.
1899. මඤ්ඤං ගාමවරං දෙභී නාරියො ච අලඛකතා,
අභං තෙ මිගමකඛිසසං මිගානං මිගමුක්කමං.
1900. එතසමිං වනසණ්ඛසමී අඛො සාලා ච පුපථිකා.
ඉද්දගොපකසංජනක එතෙථසො තිට්ඨතී මිගො.
1901. ධනුං අදෙජ්ඣං¹ කඤ්ඤාන උසුං සන්ධායුපාගමී,
මිගො ච දිස්වා රාජානං දුරතො අජ්ඣභාසථ.
1902. ආගමෙහි මහාරාජ මා මං විජ්ඣති රථෙසභ.
කො නු තෙ ඉදමකඛාසී² එතෙථසො තිට්ඨතී මිගො.
1903. එස පාපවරො පොසො සමම තිට්ඨතී ආරකා,
සො හි මෙ ඉදමකඛාසී එතෙථසො තිට්ඨතී මිගො.
1904. සච්චං කීරෙච මාහංසු නරා එකච්චියා ඉධ,
කච්චං විපලාචීතං³ සෙයෙසා නතෙච්චෙකච්චියො නරො.
1905. කීනඤ්ඤ රුරු ගරහසි මිගානං
කීං පකඛිතං කීං පන මානුසානං,
හයං හි මං විජ්ඣති නපථරුපං
සුඤ්ඤානං තං මානුසිං භාසමානං.
1906. යමුඤ්ඤිරිං වහනෝ වුඤ්ඤමානං
මහොදකෙ සලිලෙ සීසයොතෙ,
තතො නිදනං භයමාගතං මම
දුගොඛා හවෙ රාජ අසඛිසඛගමො.
1907. සොභං චතුසසනමීදං විභඛගමං
තනුච්ඡිදං හදයෙ ඔසසජාමී,
භනාමී මික්කදුමකිච්චකාරීං
යො තාදිසං කමමකතං න ජාමන.

1. ධනුං සරජ්ජුං - මජ්ඣං.
2. සන්ධායුපාගමී - මජ්ඣං.
3. ඉධං - මජ්ඣං.
4. කච්චං නිපාචතං - ඤා, කච්ච නිපලචීතං - මජ්ඣං.
5. වාහනෙ - මජ්ඣං, සඤා.

1898. ගම්වර හා සැරසුණ ස්ත්‍රීන් කාහට දෙම ද? කවරෙක් මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියන්නේ ද?

1899. ගම්වර ද සැරසුණ ස්ත්‍රීන් ද මට දෙව. මම තොපට මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියමි.

1900. මේ වන ළඟාබෙහි පිසුණ අඹගස් ද සල් ගස් ද ඇත. රකිඳුගොඩ පැහැය ඇති තෘණ ගැවසුණ මේ බිමෙහි ඒ රන්වන් මුවා සිටී.

1901. රජතෙම දුනුදිය නගා දුන්න සරහා ගෙන පැමිණියේය. මුවා ද එලෙස එන රජු දැකූ දුර සිට මෙලෙස කීය.

1902. රජතුමනි, බලාපොරොත්තු වනු මැනැව්. මා නොවිදින්නේ මැනැව්. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටිය යි තොපට කවරෙක් කියේ ද?

1903. ඒත්‍රය, ලාමක ගති ඇති ඒ පුරුෂයා ඇත සිටියි. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටී යන පුවත හේ මට කීය.

1904. මේ ලෝකයේ ඇතැම් මනුෂ්‍යයෝ “දියෙහි පා වී යන වියළි දඩුකඩ ගොඩ ලීම මැනැව්. (එහෙත්) ඇතමකු ගොඩ ගැනීම නො මනාය යි සත්‍යයක් ම බිණුණු.”

1905. රූරු මෘගය, කිමෙක් ද, තෙහි මෘගයන්ට නින්ද කරන්නහු ද, පක්ෂීන්ට නින්ද කරන්නහු ද, මනුෂ්‍යයන්ට නින්ද කරන්නහු ද? මිනිස් බසින් බෙණෙන ඒ බස් අසා මට මහත් බියක් උපදී.

1906. වේගයෙන් ගලන මහ දිය කදෙහි පා වී යන යමකු ගොඩට නගාලීම ද ඒ හේතුවෙන් මට බිය පැමිණියේ ය. රජතුමනි, අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකකකි.

1907. ඒ මම පියාපත් සතරක් තිබෙන, අහසින් යා හැකි, සිරුර සිඳ ලන, මේ භීය ඔහුගේ හදවතට යවන්නෙමි. යමෙක් කළ උපකාර නො දනී ද එ බඳු මිත්‍රදෝෂියා නයමි.

1908. ධීවර සහ මාල සහ හවෙ ජනිතූ
සහනතා වධි නපසසසනනි ජාතු,
කාමි සරං ගවජතු පාපධමෙමා
යසනිසස හධිං තදෙනසස දෙහි
අහසනි නෙ කාමකරො හවාමි.
1909. අධි රුරු අසනනනරො සනං සෙ¹
යො දුඛනනො මානුසසස න දුඛි,²
කාමි සරං ගවජතු පාපධමෙමා
යසනිසස හධිං තදෙනසස දමි
අහසනි නෙ කාමවාරං³ දදමි.
1910. පුච්ඡනං සිගාලානං සකුනතානසනි වසසිතං,
මනුසසවසසිතං රාජ දුඛිජානනරං තනො.
1911. අපි වෙ ම සුසනි පොසො සුනි මිනො සධානි වා,
යො පුඛෙඛි සුමනො හුචා පච්ඡා සමපජජනෙ දිසො.
1912. සමාගතා ජනපදෙ⁴ නෙගමා ව සමාගතා,
මිගා⁵ ධසසනි බාදනනි තං දෙවො පටිසෙධකු⁶.
1913. කාමි ජනපදෙ⁷ මාසි රචධිංවාපි චිතසසතු,
නනෙවිහං රුරුං දුඛෙහ දචා අහයදකනිණං.
1914. මා මෙ ජනපදෙ ආසි රචධිසනාපි චිතසසතු,
නනෙවි⁸ මිග රාජසස වරං දචා මුසා හනෙති.

9. රුරුමිගජාතකං.

1915. ආසිංසෙචෙව⁹ පුරිසො න නිඛිනෙදුයා පණඩිනො,
පසසාමි වොහං අනනානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.
1916. ආසිංසෙචෙව පුරිසො න නිඛිනෙදුයා පණඩිනො,
පසසාමි වොහං අනනානං උදකා ඵලමුඛනනං.
1917. වායමෙචෙව¹⁰ පුරිසො න නිඛිනෙදුයා පණඩිනො,
පසසාමි වොහං අනනානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

1. සනං සෙ - මජ්ඣං.	6. පටිසෙධකු - මජ්ඣං.
2. දුඛනො - වී., දුඛිනො - සනා.	7. ජනපදෙ - මජ්ඣං.
3. කාමවාරං - මජ්ඣං, සනා.	8. නනෙවිහං - වී.
4. ජනපදෙ - මජ්ඣං.	9. ආසිංසෙචෙව - මජ්ඣං.
5. මිගාසසනානි - මජ්ඣං.	10. වායමෙචෙව - මජ්ඣං.

1908. ජනපතිතුමනි, පණ්ඩිතයාගේ ද මෝඩියාගේ ද විනාශය සත්පුරුෂයෝ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. යමක් මොහුට දෙමි යි කියේ ද එයත් ඔහුට දෙන්නේ මැනැවි. මම ද තොප කැමැති පරිදි කරන්නෙක් වෙමි.

1909. දෝහි මිනිසාට යමෙක් දෝහ නො කෙළේ ද මේ රුරු මාගයා ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන්ගෙන් කෙනෙකි. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. ‘යමක් මොහුට දෙමි’ යි කියෙමි ද එයත් මොහුට දෙමි. මම ද තොපට කැමැති පරිදි වාසය කරන්නට වර දෙමි.

1910. රජතුමනි, සිවලුන්ගේත් පක්ෂීන්ගේත් නාදය පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ නාදය තේරුම් ගැනීම ඊට වඩා අපහසු ය.

1911. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මේ) නෑයෙක, මිතුරෙක, යහළුවෙක කියා දනී ද, හේ පළමු සතුටු සිතැති වෑ පසු වෑ සතුරු වන්නේ ය.

1912. රැස් වූ දනවු වැසියෝ ද නියම්ගම් වැසියෝ ද “රජතුමනි, මුළුමාන ධාන්‍ය කන්නාහ. රජතුමා, එය වළකන සේක්වා” යි කීහ.

1913. ජනපදය ඒකාන්තයෙන් වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. රුරු මුවාට අභය දනය දී (යළිත්) මම දෝහ නො කරන්නෙමි.

1914. මගේ ජනපදය වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. මම මුච්චර්භට වර දී බොරු නො කියමි.

9. රුරු මාග ජාතක යි.

1915. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේය. මම යම් සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1916. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම තමා දකිමි.

1917. නැණවත් පුරුෂයා වැයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. මම යම් සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1918. වායමෙටෙව පුරියො න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අක්කානං උදකා ඵලමුබ්භතං.

1919. දුක්ඛපනීකොපි නරො යපඤ්ඤ
ආසං න ඡ්ඤෙය්‍ය සුබාගමාය,
බහුභි ඵසසා අභිතා භිතා ච
අවිතකකීතා මච්චුමුපබ්බජ්ජන්ති.

1920. අවිතනිකමපි භවති විතනිකමපි විතසසකි,
නභි විනතාමයා භොගා ඉජ්ඣා පුරිසසස වා.

1921. සරභං ගිරිදුග්ගසමීං යං ඤං අනුසරි පුරෙ,
අලිනවික්කසස කුචං වික්කනතමනුජිවසී.

1922. යො නං විදුග්ගා නරකා සමුදධරී
සිලාය යොග්ගං සරභො කර්ඤා,
දුක්ඛපනීතං මච්චුමුබ්බා පමොච්ඤි
අලිනවික්කං තමිභං චදෙසී.

1923. කුචං නු තතෙථවි කද අභොසි
උදහු තෙ කොචී නං ඵතදකඛා,
විවික්කච්ඡද්ද්ධි¹ කුසී සබ්බදසසී
කුඤ්ඤානු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපං.

1924. න චෙච්භං තඤ්ඤ කද අභොසිං
න වාපි මෙ කොචී නං ඵතදකඛා,
ගාථාපදනඤ්ඤි සුභාසිතානං
අතථං තද නොනති ජභීඤ්ඤ ධිරා.

1925. ආදය පකනිං පරවිරියසාතිං
වාපෙ සරං කිං විචිකිච්ඡයෙ කුචං,
නුඤ්ඤාණං² සරො සරභං හනතු ධීපං
අතනං හි ඵතං වරපඤ්ඤ රඤ්ඤ.

1926. අඤ්ඤා පජානාමි අභමපි ඵතං
අතනං මිභො බ්‍රාහ්මණ බතනියසස,
පුට්ඨබ්බ නකඤ්ඤ අපවායමානො
තසමිභා මිභං සරභං නො හනාමි.

1. විවික්කච්ඡද්ද්ධි - මජ්ඣ, විවිච්ඡද්ද්ධි - සා. 2. නුඤ්ඤා - චී.

1918. නැණවත් පුරුෂයා වෑයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම නමා දකිමි.

1919. දුකට පැමිණියේ නමුදු නැණවත් පුරුෂයා සැපතට පැමිණීමේ රිස්ස නො සිදින්නේ ය. නො සිතු හිතාහිත ස්පර්ශයේ සත්ත්වයා වෙත පැමිණෙති.

1920. නො සිතු දය සිදු වෙයි. සිතු දය නො සිදු වෙයි. ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතු ලෙස වස්තුව නො ලැබේ.

1921. පෙර ඔබ යම් ගිරි දුර්ගයෙක සරභ මුවකු ලුහුබැඳ ගියේ ද, කරුණා සිතැති උගේ වෑයම නිසා තෙපි ජීවත් වව.

1922. යම් සරභ මුවෙක් ගලෙන් උපක්‍රම යොදා, ගොඩ පැමිණිය නො හැකි නරාවලින් තොප ගොඩ ගත්තේ ද දුකට පත් වූ පිටි තොප මරු මුවෙන් මිදී ද, ධේරුය සම්පන්න සිතැති ඒ මුවාගේ ගුණ කීහු ය.

1923. බමුණ, තෙපි එද එහි සිටියහු ද? නැතහොත් කිසිවෙක් එය තොපට කීවේ ද? (නැතහොත්) දුරු කළ කෙලෙස් ඇති සර්වඥ ධුහු ද? තොපගේ ක්‍රවණ බලවත් පැවැතුම් ඇත්තේ ය.

1924. ජනපති කුමනි, මම එද එහි නො වීමි. කිසිවෙකුත් මට එය නො කීය. (එහෙත්) මනා කොට කී ගාරා පදයන්ගේ අර්ථය ක්‍රවණැත්තෝ සොයති.

1925. අන්‍යයන්ගේ වෑයම නසන ඊතලය දුන්නෙහි බොහොන ඔබ සැක කරන්නේ කීම? ඊය වීද වහා සරභයා නසන්නා. එය උතුම් පැණැති රජගේ ආහාර යි.

1926. බමුණ, මුවා සෂත්‍රියයාගේ ආහාර යි. එය මම ද ඒකාන්තයෙන් දනිමි. පෙර කළගුණය පුදන්නෙමි, මම සරභමුවා නො මරමි.

- 1927. නෙසො මිගො මහාරාජ අසුරෙයෝ දිසමපති,
එතං භන්ධා මනුසස්සදු භවස්ස අමරාධිපො.
- 1928. සවෙච රාජා විචිකිච්ඡසෙ තුවං.
භන්තො මිගං සරභං සභායකං මෙ
සපුත්තදුරො නරචිරියසෙට්ඨං
ගන්තා තුවං චෙතරණිං⁴ යමස්ස.
- 1929. කාමං අභං ජානපද ව සබ්බෙ
පුත්තා ව දුරා ව සභායසඛ්ඛා,
ගච්ඡමු නං චෙතරණිං යමස්ස
නඤ්ච භණ්ණෙස්සා මමපාණදස්සං⁶.
- 1930. අයං මිගො කිච්ඡගතස්ස මඤං
එකස්ස කන්තා චිච්ඡස්මිං සොරෙ
තං කාදිසං පුබ්බකිච්චං සරනොතා
ජාතං මහාබුහෙමි කථං භනොය්‍යං.
- 1931. මිත්තාභිරාධි⁷ චිරමෙච ජීව
රජ්ජං ඉමං ධම්මගුණෙ පසාසං,⁸
නාරිගණෙහි පරිවාරයනොතා
මොදස්සු රටෙට්ඨ තදිච්ච වාසවො.
- 1932. අකෙතාධිතො නිච්චපසනභවිකො
සබ්බාතිථියාවයොගො භවිත්වා⁹
දත්වා ච භුත්වා ච යථානුභාවං
අනිඤ්චො සඤ්ඤාමුපෙහි යානන්ති.

10. සරභමිගජාතකං.

තෙරසකතිපාතං නිට්ඨිතං.

කස්සදානං:

වරකම්බ¹⁰කුට්ඨාරිසභංචරො
අථරණ්ණස්මිං දුතකපණ්ණිකො
අථබොධි අකිත්තිසුත්තකරිතා
අථරුරුමිගෙන පරොසරභොති.

- 1. අසුරො යො - වී.
- 2. රාජා - වී. මී.
- 3. නරචිරියසෙට්ඨං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 4. චතතරණි - මජ්ඣං.
- 5. භණ්ණෙස්සා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 6. මම පාණ - මජ්ඣං.
- 7. මිත්තාභිරාධි - මජ්ඣං.
- 8. රජ්ජමිච්චසස පණ්ණසසංස - මජ්ඣං.
- 9. සබ්බාතිථි පාසුනකෙ කරිත්වා - ස්‍යා, සබ්බාතිථි යාවයොගෙ වීදිත්වා - මජ්ඣං.
- 10. වරකම්බ - ස්‍යා.

1927. දිශාධිපති රජතුමනි, මෙතෙම මුටුවක් නො වේ. මෙතෙම අසුරයා ය. නරදෙටුව, මොහු මරා ඔබ ශක්‍ර වන්නේ මනාය.

1928. රජතුමනි, මේ සරභයා මාගේ මිතුරා යයි (යන හැඟීම නිසා) නසන්නට සැක උපදවා ද (එහෙයින්) නරදෙටුව, අඹු දරුවන් සහිත තෙපි යමයාගේ වෙතරණී නම් නිරයට යන්නාහුය.

1929. බමුණ, මම ද දනවු වැසියෝ ද පුත්‍රයෝ ද භාර්යාවෝ ද මිතුරෝ ද යන හැමදෙන යමයාගේ වෙතරණී නිරයට එකාන්තයෙන් යමහ. (එහෙත්) යමෙක් මට පණ දුන්නේ ද හේ නො මැරිය යුතු ය.

1930. බමුණ, මේ මුවා මහවනයෙහි හුදෙකලා ව සිටි මට නරාවලෙන් ගොඩ එන්නට උපකාර කෙළේ ය. පෙර කළ ඒ උපකාර සිහි කරන්නොම දැන දැන ම ඔහු කෙසේ නසම ද?

1931. මිතුරන් සතුටු කරන ඔබ බොහෝ කල් වෙසෙන්නවා. (දඹ)රාජ ධර්මයෙහි පිහිටා රාජ්‍යානුශාසනා කෙරෙන්නවා. ස්ත්‍රී සමූහයා පිරිවරා ගෙන වෙසෙන ශක්‍රයා මෙන් රටෙහි ප්‍රීතියෙන් වෙසෙන්නවා.

1932. නො කීපෙන සතුටු සිතැති (ඔබ) අමුත්තන්ගේ යාවන යට සුදුසු වෙන්නවා. හැකි පමණින් දීමත් බිදීමත් කොට නින්ද රහිත වෑ සැපතින් අග්‍රසථානය වන දෙවිලොවට පැමිණෙන්නවා.

10. සරභමිග ජාතක යි.

තේරුපක නිපාතය නිමයේ යි.

එහි උද්දනය:

අම්බජාතකය, කුයාරි (වැඳුන) ජාතකය, ජවන භංස ජාතකය, වුලලනාරද ජාතකය, පස්වැනි දුත ජාතකය ද, යළි කාලිඛය බොධි ජාතකය, අකිත්ති ජාතකය, තකකාරිය ජාතකය, රුරුමිග ජාතකය හා සරභමිග ජාතකය දැයි (ජාතක දශය වේ.)

- 1933. සමපන්නං සාලිකෙදරං සුවා භුක්ඤ්ඤානි කොසිය,
පටිච්චෙදෙමී තෙ බ්‍රහ්මෙ න නා¹ වාරෙතු මුසසතෙ
- 1934. එකො ච තතථ සකුණො සො තෙසං² සබ්බසුඤ්ඤො,
භුතො සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡති.
- 1935. ඔට්ඨොතඤ්ඤා³ වාලොසානි යථා බ්‍රහ්මචරිතං සො දීපො,
ජීවිඤ්ඤානං ගගෙචාන ආනායෙථ මමනතිකෙ.
- 1936. එතෙ භුතො පිච්චො ච පසකමනති වීභංගමා,
එකො බ්‍රහ්මචරිතං පාසෙන කිං පාපං පකතච්චයා.
- 1937. 'උදරං නුන අභ්‍රහ්මචරිතං සුව අච්චොදරං නච,
භුතො සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡති.
- 1938. කොට්ඨනඤ්ඤා තතථ පුරෙසි සුව චේරනඤ්ඤා තෙ මයා
පුට්ඨො මෙ සමම අකබ්භි කභිං සාලිං නිධියසි.
- 1939. න මෙ චේරං තයා සඤ්ඤා කොට්ඨො මඤ්ඤා න වීජනි,
ඉණං මුඤ්ඤාමිණංදමමී සමපනො කොට්ඨිමබ්බලීං⁴
නිධිමපි තතථ නිදහාමී එචං ජානාහි කොසිය.
- 1940 කීදිසං තෙ ඉණදනං ඉණමොසෙඛා ච කීදිසො,
නිධිං⁵ නිධානං අකබ්භි අථ පාසා පමොකබ්බි.
- 1941. අජාතපකඛා තරුණා පුතතකා මඤ්ඤා⁶ කොසිය,
තෙ මං හතා හරිස්සතති තස්මා තෙසං ඉණං දදෙ.
- 1942. මාතා පිතා ච මෙ වුද්ධා ජීණ්ණකා ගතයොබ්බතා,
තෙසං තුණ්ණචනා භාතූන මුඤ්ඤා පුට්ඨො කතං⁷ ඉණං.
- 1943. අභ්‍රහ්මචරිතං තතථ සකුණො ඛේපකඛා සුදුබ්බලා,
තෙසං පුඤ්ඤාජීකො දමමී තං නිධිං ආහු පඤ්ඤිතා.

- 1. තනෙ - මජ්ඣං, නගෙ - සතා.
- 2. යො තෙසං - මජ්ඣං, සතා,
- 3. උදරං - මජ්ඣං, සතා.
- 4. කොට්ඨිමබ්බලී - මජ්ඣං.
- 5. නිධිමපිතා මකබ්භි - මජ්ඣං.
- 6. මඤ්ඤා - මජ්ඣං.
- 7. පුට්ඨකතං - වී., මජ්ඣං.

1933. කෝසිය ගොත්ති උපන් බමුණ, ඇල් කෙන සම්පූර්ණයෙන් පැසී තිබේ. කෙන ගිරවු කති. එය වළකන්නට නො හැක්කෙමි. එය ඔබට දන්වමි.

1934. එහි ගිරවුන් අතර අංගොපාංග සම්පූර්ණ බැවින් සර්ව සුන්දර වූ ගිරවෙක් වෙයි. හේ රිසි සේ ඇල් වී රස විදා වී කරල් රැගෙන යයි.

1935. ඒ පක්ෂියා බැඳෙන පරිදි පුඩු අටවා තබන්නා. ජීව-ග්‍රහයෙන් ම ඔහු අල්ලා මා සම්පයට ගෙනෙව.

1936. මේ පක්ෂිහු වී බිදා පැන් බී ඉවත් වූ යති. හුදෙ-කලාව මම පුඩුවෙන් බැඳුනෙමි. මා කෙබඳු පාපයක් කරන ලද ද?

1937. ගිරා පෝතකය, සෙසු ගිරවුන්ගේ බඩට වඩා තොපගේ බඩ ඉතා මහත් යයි සිතමි. රිසි සේ ඇල් වී කා තුඩෙනු දු ගෙන යන්නෙහිය.

1938. ගිරවාණෙනි, එහි කොටුගලක් පුරවන්නෙහි ද? නැත-හොත් මා හා වෛරයක් පවතී ද? මිතුර, විතාරන මට කිය. ඇල් වී කොහි තැන්පත් කරන්නෙහි ද?

1939. කෝසිය බමුණ, තොප හා මාගේ වෛරයක් නැත. මට කොටුගලකුත් නැත. ඉඹුල් රුකට පැමිණ ණයක් මුදුම්. ණය ද දෙමි. එහි නිධානයක් ද නිදන් කරමි. (මෙය) මෙසේ දකුව.

1940. ගිරවාණෙනි, තොපගේ ණය දීම කෙබඳු ද? ණයෙන් මිදීම කෙබඳු ද? නිදන් කිරීම කෙබඳු ද? එකලා තෙපි පුඩුවෙන් මිදෙන්නහුය.

1941. කෝසිය බමුණ, පියාපත් නො සැදුණු මාගේ පුත්‍ර පැටවු සිටිති. මා විසින් පෝෂණය කරනු ලැබූ ඔවුහු යළිත් මා පුස්තාහ. එ හෙයින් ඔවුනට ණය දෙමි.

1942. මගේ මවුපියෝ වෘද්ධයහ. ජරාවෙන් යුක්තහ. යොවුන් බව පහව ගොස් ඇත. තුඩින් ගෙන ගොස් (ඇල් වී කරල්) ඔවුනට දී මම පෙර ගත් ණය මුදුම්.

1943. එහි ඉතා දුබල නැසුණ පියාපත් ඇති තවත් පක්ෂිහු වෙසෙති. පින් සඳහා ඔවුනටත් දෙමි. එය අනුගාමික නිධානයයි නුවණැත්තෝ කියති.

1944. එදිසං¹ මෙ ඉණදනං ඉණමොසෙකො මෙ එදිසො,
නිධිං නිධානං අකකුතං² එවං ජානාති කොසිය.
1945. හඳුකො වතයං³ පකඛී ඒජො පරමධමේකො,
එකච්චසු මනුසෙසසු අයං ධමමො න විජජති.
1946. භුඤ්ඤ සාලිං යථාකාමං සහ සමෙඛති කුඤ්ඤි,
පුනාපි සුව පසෙසමු පියං මෙ තව දස්සනං.
1947. භුතකඤ්ඤ පිතඤ්ඤ තව සසමමඤ්ඤ
රතීව නො කොසිය තෙ සකාපෙ,
නිකඛිකතදණ්ණසු දදති දනං,
ජිණ්ණඤ්ච මාතාපිතරො හරස්සු.
1948. ලකඛී වත මෙ උදපාදි අජජ
යො අදදසාසිං⁴ පචරං දිජානං,
සුවසස සුඤ්ඤාන සුභාසිතානි
කාභාමී පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
1949. සො කොසියො අකතමනො උදග්ගො
අකකඤ්ඤ පානඤ්ඤිසඛඛිරිඤ්ඤා,
අනෙතන පානෙන පසනනච්චිකෙතො
සනාතප්පධි සමණො බ්‍රාහ්මණොචාති.

1. සාලිකෙදරජාතකං⁵.

1950. උපතීයනිදං මඤ්ඤා
වද්දෙ ලොභිතමදෙන මජ්ජාමී,
විජභාමී ජීවිතං පාණා
මෙ වද්දෙ නිරුජ්ඣකති⁶.
1951. ඔසධි මෙ දුකඛං මෙ
හදයං මෙ දඤ්ඤෙන නිතමමාමී,
තව වද්දියා සොචතනියා
න නං අඤ්ඤාති සොකෙහි.

1. එදිසං - මජ්ඣං.
2. නිධිනිධානමකාමී - මජ්ඣං.
3. වතයං - සතා, වී.
4. යොහං අදදසං - මජ්ඣං, සතා.
5. හරිඤ්ඤා - වී, කරි - මජ්ඣං.
6. කෙරජාතකං - මජ්ඣං,
7. උපතීයනිදං මඤ්ඤා-වද්දෙ ලොභිත මඤ්ඤා.
අජ්ජ ජභාමී ජීවිතං-පාණා මෙ වද්දෙ නිරාජ්ඣකති - මජ්ඣං.
අජ්ජාසී විජභාමී ජීවිතං. සතා.

1944. කෝසිය බමුණ, මාගේ ණය දීම මෙබඳු වෙයි. මාගේ ණය මිදීම ද මෙබඳු වේ. කියන ලද නිදන් කිරීමත් මෙලෙස දැන ගනුව.

1945. පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා යහපත් ය. ඉතා දහැමිය. ඇතැම් මිනිසුන් අතර ද මේ ගුණ දහම විද්‍යාමාන නො වේ.

1946. සියලු නෑයන් සමග කැමැති පරිදි ඇල් වී අනුභව කරව. යළිදු (තොප) දකිමු. තොපගේ දැක්ම මට ප්‍රිය ය.

1947. කෝසිය බමුණ, තොපගේ නිවෙසෙහි කැවෙමි. බිවෙමි. තොප කෙරෙහි ඇල්ම ද ඇති විය. බහාලූ දඩු ඇත්තන්ට දන් දෙව. ජරපත් මවුපියන් පෝෂණය කරව.

1948. පක්ෂීන්ගෙන් උතුම් ගිරවා මම දුටුයෙමි ද ඒ මට ශ්‍රී කාන්තාව ඒකාන්තයෙන් පහළ වූවා ය. ගිරවාගේ සුභාෂිත අසා බොහෝ පින් කරමි.

1949. ඒ කෝසිය බමුණා මුදිත වූයේ ප්‍රමුදිත වූයේ, කැම බීම පිළියෙළ කොට පහන් සිතින් ආහාරපානයෙන් ශ්‍රමණ-බ්‍රාහ්මණයන් සතුටු කරවී ය.

1. සාලිකේදර ජාතක යි.

1950. වන්ද්‍රාවෙනි, මේ ජීවිතය විනාශය කරා පැමිණියේය යි හභිමි. (වැගිරෙන) ලෙයෙහි ගිලෙමි. ජීවිතය අත් හරිමි. ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

1951. මාගේ පණ නවති. මට දුකකි. මාගේ හදවත දූවේ. ඉතා ක්ලාන්ත ඇත්තේ වෙමි. මේ මාගේ දුක ශෝක කරන වන්ද්‍රාව නිසා උපති. අන් කරුණ නිසා නො වේ.

1952. නිලධාරීන් වන මිනිස්
 නදී අපරිපූර්ණයාව සුසංහාරී,
 තව වැඩියා සොවනනියා
 න නං අනෙකුත් සොකෙහි.
1953. වසංසන්ද සරෙ පාදෙ
 ඉමානි මසුනි වනතරෙ මහං,
 තව වැඩියා සොවනනියා
 න නං අනෙකුත් සොකෙහි.
1954. පාපොසි බො රාජපුත්ත
 යො මෙ ඉවිකපතිං වරාකියා,
 විසංසි වනමුලසම්.
 සො යං විදො ජමා සෙති.
1955. ඉමං මහං හදයසොකං
 පටිමුඤ්ඤ රාජපුත්ත තව මාතා,
 යො මහං හදයසොකො
 කිමපුරියං අවෙසබ්බමානාය.
1956. ඉමං මහං හදයසොකං
 පටිමුඤ්ඤ රාජපුත්ත තව ජායා,
 යො මහං හදයසොකො
 කිමපුරියං අවෙසබ්බමානාය.
1957. මා ච පුත්තෙ² මා ච පතිං
 අද්දකඛි රාජපුත්ත තව මාතා,
 යො කිමපුරියං අවධි
 අද්දකං³ මහංකාමාහි.
1958. මා ච පුත්තෙ මා ච පතිං
 අද්දකඛි රාජපුත්ත තව ජායා,
 යො කිමපුරියං අවධි
 අද්දකං මහංකාමාහි.⁴
1959. මා තුචං වජ්ජ රුජ්ඣ්
 මා සොච්චි වනාසීචිරමත්තකඛි,
 මම තුචං භොහිසි හරියා
 රාජකුලෙ සුච්චා නාරී.

1. මිනිස් - මරණ,
 2. මා ච පුත්තං - මරණ, සහ
 3. අද්දකං - වී.
 4. මහං කාමා වී. මහං කාමාහි - මරණ.
 5. රොදි - මරණ.
 6. නාරීහි - මරණ.

1952. රත් වූ ගලෙහි දූ තණ මෙන් ද මුලසුන් කැලෑ ගසක් මෙන් ද මලානික වෙමි. දිය නො පිරුණු නදියක් මෙන් වියලෙමි. එය ශෝක කරන වන්දා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වෙයි.

1953. පර්වත පාදයෙහි වැසි දිය මෙන් මගේ කඳුළු ධාරා නො සිඳි ගලයි. එය ශෝක කරන වන්දා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වේ.

1954. රාජපුත්‍රය, යමෙක් දුක්පත් මා කැමැති මාගේ සැමියා වනයෙහි වීද්දේ ද (ඒ නුඹ) පාපියෙක් වෙහි. විදුම් ලද හෙතෙම බිමැ හෝනේ ය.

1955. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ සිත්හි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ සිත්හි හටගත් දුක නොපගේ මව ද ලබාවා.

1956. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ හිතෙහි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ හිතෙහි හටගත් දුක නොපගේ බිරිඳ ද ලබාවා.

1957. රාජපුත්‍රය, යමෙක් අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) නොපගේ මව ද දුරුවත් නො දකිවා. සැමියා ද නො දකිවා.

1958. රාජපුත්‍රය, යමෙක්, අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) නොපගේ බිරිඳ දරුවත් නො දකිවා. සැමියා ද නො දකිවා යි සාප කළා ය.

1959. වන්දාවෙහි, නො හඬන්න. දුක් නො වන්න. තී මානෙල් මල් බඳු ඇස් ඇත්තිය. තෙපි රජකුලයේ ස්ත්‍රීන්ගෙන් පිදුම් ලබන්නී මාගේ භාර්යාව හෙවත් අගමෙහෙසිය වන්නහු ය.

1960. රාජපුත්‍රය, අභියානු වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා යමෙක් මැරී ද, මම මිය යනත් (ඒ) තොපගේ භාර්යා නො වෙමි.

1961. තලිස් පතුරු හා තුවරලා ආහාර කොට ගන්නා බියසුලු කිඳුරිය, පීවත් වන්නට කැමැති නම් හිමවකට යව. වනයෙහි මෘගයෝ තී රමණය කරන්නාහ.

1962. කිඳුරාණෙනි, ඒ පර්වත ද ඒ කඳුරැළි ද ඒ පර්වත ගුහා ද ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1963. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිර පුරුදු කොළ ඇතිරී ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1964. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිර පුරුදු රමණීය වූ මල්ඇතිරී ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1965. කිඳුරාණෙනි, පිරිසුදු දිය ඇති කුසුම් විසුරුණු දියදහර ඇති ගිරිතදිහු මෙහි ගලා බසිති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1966. කිඳුරාණෙනි, හිමවනෙහි දර්ශනීය වූ නිල්පැහැති පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

1967. කිඳුරාණෙනි, හිමවනෙහි දැකුම්කලු රන්වත් පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

- 1968. තමානි හිමවතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1969. තුඛනානි හිමවතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1970. යෙනානි හිමවතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1971. විත්‍රානි හිමවතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1972. යක්ඛගණසෙවිතෙ
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1973. කිලුපුරීසසෙවිතෙ
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,
තස් තං අපසසනනී
කිලුපුරීස කථං අභං කාසං.
- 1974. වජ්‍ජෙ තෙ පාදෙ අධිර ඉභෙමා¹
යො මෙ ඉච්ඡතපනිං වරාකියා,
අමතෙන අභියිඤ්චි
සමාගතසමීං පියතමෙන.
- 1975. විචරාම දනි ගිරිවරනදියො
කුසුමාභිකිණ්ණසොතායො,
නානාදුමවසනායො
පියංවද අඤ්ඤමඤ්ඤසසාති.

2. වජ්‍ජකිනගරජාතකං.

1. වජ්‍ජෙ තෙ අධිර ඉභෙමා - මජ්ඣං.

1968. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ තඹපැහැති පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1969. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ උස් වූ පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1970. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ සුදුපැහැති පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1971. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ විසිතුරු පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1972. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු බුමාටුදෙවියන් සෙවුනා
ගදමහන් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1973. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු කිඳුරන් සෙවුනා
ගදමහන් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1974. උතුම් බමුණාණෙනි, යමෙක් දුක්පත් මාගේ සැමියා
අමාදියෙන් ඉස්සේ ද, (එ හෙයින්) ප්‍රියතම සැමියා හා එක්වීම
ලදීම්. ඒ ඔබ වදිමි.

1975. අපි දැන් මලින් ගැවැසුණු දියදහර ඇති නන්වැදෑරුම්
තුරුසෙවණ නැමැති වස්ත්‍ර ඇති ගිරිමතින් ඇද හැලෙන නදීන්හි
ඔවුනොවුනට ප්‍රිය බස් බෙණෙමින් හැසිරෙමහ.

2. වන්දනීන්තර ජාතක යි.

1976. උසස් මිලාවා බන්ධන දිවෙ
පජා මම¹ බාදිතුං පස්සනති,
මිත්තං සභායඤ්ච වදෙහි² සෙනක
ආවිනඛ ඤාතිව්‍යයනං දිජානං.
1977. දිවෙ දිජානං පවරොසි පක්ඛි
උසස්සරාජ³ සරණං තං උපෙමී,
පජා මම බාදිතුං පස්සනති
පුඤ්ඤ මිලාවා හව මෙ සුඛාය.
1978. මිත්තං සභායඤ්ච කරොනති පඤ්ඤිතා
කාලෙ අකාලෙ සුඛමේයමානා⁴,
කරොමි තෙ සෙනක එතමස්සං.
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිව්වං.
1979. යං භොති කිව්වං අනුකම්පකෙන
අරියස්ස අරියෙන කතං තවයිදං⁵,
අත්තානුරක්ඛි හව මා අධිග්ග
ලච්ඡාම පුත්තෙ තස්සී ජීවමානො.
1980. තවෙව⁷ රක්ඛාවරණං කරොනොසා
සරීරභෙදපි න සත්තසාමි,
කරොනති භෙකෙ⁸ සබ්බං සමාරො
පාණං චජන්ති⁹ සත්¹⁰ මෙසධිමෙමා.
1981. සුදුකකරං කම්මකා¹¹ අණ්ඩජායං විහබ්බමො
අජායාය ඤාතො¹² පුත්තෙ අධිචරණෙ අනාගතෙ.
1982. වුත්තාපි එකෙ ඛලිතා සකම්මුතා,
මිත්තානුකම්පාය පතිට්ඨහනති,
පුත්තා මමඛො ගතිමාගතොසම්
අස්ථං චරෙථ මම වාරිජනනා.
1983. ධනෙන ධනෙඤ්ඤාන ව අත්තනා ව
මිත්තං සභායඤ්ච කරොනති පඤ්ඤිතා,
කරොමි තෙ සෙනක එතමස්සං.
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිව්වං.

1. පුඤ්ඤ - මජ්ඣ., වී.
2. මම - සා.
3. පරෙහි - වී.
4. උසස්ස - වී.
5. මායායානා - වී.
6. තස්සී - මජ්ඣ., සා.

7. තවෙව - මජ්ඣ., සා.
8. භෙකෙ - මජ්ඣ.
9. චජන්තා - මජ්ඣ., සා.
10. සත්තං තෙස මජ්ඣ., ආකාශෙස - වී.
11. කම්ම මකාසි - මජ්ඣ., සා.
12. ඤාතො - මජ්ඣ., සා.

1976. උකුස්සාණෙහි, මාගේ දරුවන් කන්නට රිසිඇති දනවු වැස්සෝ අප වසන දුපතෙහි හුළු බදිති. එක් වැ හැසිරෙන මිතුරකුට කියව. පක්ෂි වූ අපගේ කෘති ව්‍යාසනය උකුසුරුට කියනු මැනැවි.

1977. උකුසුරුපාණෙහි, ඔබ පක්ෂීන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ පක්ෂි වෙති. මම ඔබ සරණ යමි. රුදුරු ජනපද වාසිහු මාගේ දරුවන් කන්නට රිසි වන්නාහ. ඔබ මට සැප පිණිස වෙත්වා.

1978. උකුස්සාණෙහි, ප්‍රාඥයෝ කල්හි දු නො කල්හි දු සැපය යොයන්නාහු උපකාර කරන මිතුරන් සහායයන් ඇති කර ගනිති. එහෙයින් මම ඔබට මේ උපකාරය කරමි. ආචාරසම්පන්න පුද්ගල ආචාරසම්පන්න පුද්ගලට කටයුතු දැ කෙරෙයි.

1979. අනුකම්පා ඇති ආචාරසම්පන්න ඔබ විසින් කටයුතු යමක් ඇත් ද, ආචාරගුණ ඇති මට මේ උපකාරය කරන ලදී. තමා රැකෙන්නේ මැනැවි. නො දැවෙන්නේ මැනැවි. ඔබ ජීවත් වන කලා (අපි) දරුවන් ලබන්නවු.

1980. (මිතුර,) ඔබගේ ම රැකවරණ සඳහා ක්‍රියා කරන මම මැරෙතු දු සන්ත්‍රාසයට පත් නො වෙමි. ඇතැම් මිතුරෝ මිතුරන් නිසා සිය පණ ද අත් හරිති. මෙය සත්පුරුෂ ධර්ම යි.

1981. ආකාශවාසී මේ උකුසු පක්ෂි තෙමේ අඩරැයක් ගෙවෙන තාක් මිතුරාගේ පුතුන් සඳහා ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් කෙළේ ය.

1982. දියෙහි වසන මාගේ මිත්‍රය, ඇතැම් කෙනෙක් යසයින් හා ධනයෙන් පිරිහෙත් නමුදු මිතුරනට අනුකම්පාවෙන් පිහිට වෙති. මාගේ පුත්හු කරදරයට පත් වැ සිටිති. පිළිසරණ සොයා පැමිණියෙමි. භීතවර්ධයාගෙහි යෙදෙනු මැනැවි.

1983. නුවණැත්තෝ ධනධාන්‍යයට ද ජීවිතයට ද වඩා මිතුරාට සහායයාට උදව් කෙරෙති. උකුස්සාණෙහි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ආචාරසම්පන්නයා ආචාරසම්පන්නයාගේ කාර්යය ඉටු කෙරෙයි.

1984. අපෙපාසුසුකො තාන තුවං නිසීද්¹
 පුතො පිතු වරති අසුවරියං,
 අහං වරියසාමී තවෙනමස්ථං²
 සෙනසස පුතෙහ පරිතායමානො.
1985. අදා හි තාන සතමෙස ධම්මො
 පුතො පිතු යං වරෙථං³ අසුවරියං,
 අපෙව මං දියො පවධකායං⁴
 සෙනසස පුතෙහ න විහෙය්ඤයස්ථං⁵.
1986. පසු මනුසසා මිගවිරියපෙට්ඨං⁶
 හයද්දිතා⁷ සෙට්ඨමුපබ්බජනන්⁸,
 පුතො මමට්ඨා ගතිමාගතොසමී
 ස්ථං නොසි රාජා හව මෙ සුඛාය.
1987. කරොමී තෙ සෙනක එතමස්ථං
 ආයාමී⁹ තෙ තං දිසතං වධාය,
 කථං හි විඤ්ඤ පහු¹⁰ සමපජානො
 න වායමෙ අභතජනසස ගුතතියා.
1988. මිත්තඤ්ඤ¹¹ කසිරාථ සුහද්දයඤ්ඤ¹²
 අසිරඤ්ඤ කසිරාථ සුඛෙහි අසිරො¹³,
 නිවස්ථකොජො ව සරෙහිහත්ථා
 මොදම පුතෙහි සමඛිභුතා.
1989. සකමිත්තසස¹⁴ කමෙමන සභාය සසාපලාසිනො,
 කුජනනමුපකුජනන්¹⁵ ලොමසා හදයඛයමං.
1990. මිත්තං සභායං අධිගමම පණ්ඨිතො
 සො භුඤ්ඤති පුත්තපසුං¹⁶ ධනං වා,
 අහඤ්ඤ පුත්තා ව පති ව මඤ්ඤං
 මිත්තානුකමපාය සමඛිභුතා.
1991. රාජාවතා සුරවතා ව අපො
 සමපතන සකඛිසස¹⁷ හවනති හෙතෙ,
 සො මිත්තවා යසවා උග්ගතතෙතො
 අසමීඤ්ඤ¹⁸ ලොකෙ මොදති කාමකාමී.

1. නිසීද් - මජ්ඣ.	10. ඔහු - මජ්ඣ., වී.
2. තවෙව - මජ්ඣ., සා., වී.	11. මිත්තං - මජ්ඣ.
3. පිතුතං වරෙ - මජ්ඣ.	12. සකාසරඤ්ඤ - වී.
4. පවධකායං පවධකායං - මජ්ඣ., සා., වී.	13. සුඛ.ගමය - මජ්ඣ., සා.
5. න හෙය්ඤයස්ථං - වී. න. හෙය්ඤයස්ථං - මජ්ඣ.	14. සතං වී. සතං - මජ්ඣ.
6. වීරසෙට්ඨ - මජ්ඣ., සා.	15. කුජනං - මජ්ඣ., වී.
7. හයද්දිතා - මජ්ඣ., සා.	16. මිත්ත මජ්ඣ., පුත්ත වී.
8. ජජනති - මජ්ඣ.	17. සමිඤ්ඤ - මජ්ඣ.
9. ආයාමී - මජ්ඣ.	18. අසමීඤ - මජ්ඣ.

1984. පියාණෙනි, ඔබ වෙහෙස නො වනු මැනවි. පුත්‍රයා පියාගේ කාර්යයෙහි නියුක්ත ව හැසිරෙයි. උකුස්සාගේ දරුවන් රකිමින් මම ඔබගේ මේ කාර්යයෙහි හැසිරෙන්නෙමි.

1985. දරුව, පියාගේ කාර්යයෙහි පුත්‍රයා නියුක්ත වීම ඵකාන්තයෙන් සන්පුරුෂ ගුණයෙකි. බොහෝ වැඩි ගිය මා දකු දනව වැසියෝ උකුස්සාගේ පුතුන් වෙහෙස නො කරන්නාහු නම් මැනවි.

1986. මාගයන් අතරේ වීර්යය ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ රජකුමනි, තිරිසන්හු ද මනුෂ්‍යයෝ ද බියට පත් වූවෝ ශ්‍රේෂ්ඨයකු කරා එති. මාගේ දරුවෝ පීඩිතයහ. පිළිසරණ සොයා ආයේ වෙමි. ඔබ අප රජ වෙති. මාගේ සැපත පිණිස උපකාර වුව මැනවි.

1987. උකුස්සාණෙනි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ඔබගේ ඒ සතුරන් නසන්නට යමු. නුවණැත්තෝ සතුරු බිය දකු මිතුරන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කෙසේ නම් වෑයම් නො කෙරේ ද?

1988. යමෙක් සැපත සඳහා මිතුරකු හෝ හිතෙහියකු හෝ ස්වාමියකු හෝ ඇති කරන්නේ ද හේ සන්නාහය පැළැද ගත්තෙක් ඊපහර වළකන්නා සේ සතුරු කරදර වළකා ගනියි. (දකුණා වූ) අපි දරුවන් හා එක්ව ප්‍රීත වෙමු.

1989. ස්වකීය මිත්‍රයා වූ, බියෙන් පැන නොයන්නා වූ සිංහයාගේ චිත්‍රමය නිසා, අපේ කුරුලු පැටව් අපේ සිත් තුටු කරමින් නාදයට අනුව නාද කරති.

1990. ප්‍රාඥයා හිතෙහි මිත්‍රයකු ලබා ද හේ පුත්‍රයන් ද සිවුපාවන් ද ධනය ද ලැබූ පරිහරණය කරයි. මම ද මගේ පුත්‍රයෝ ද සැමියා ද යන අපි මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා එක් වූ වසමු.

1991. රාජබලය ද සුරබලය ද ඇති මිතුරන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ඇත. මිත්‍රධර්ම ඇත්තාට මෙබඳු මිතුරෝ වෙත්. මිතුරන් සහ යසස් ඇති උසස් ගතිපැවැතුම්වලින් යුතු හේ මෙලොව දී ද ප්‍රීත වේ.

- 1992. කරණියානි¹ මිත්තානි දළිද්දෙනාපි සෙනක,
පසස මිත්තානුකම්පාය සමගගමො සක්ඛතකෙ.
- 1993. සුරෙන බලවනෙනන යො මෙඤ්ඤි² කරුතෙ දිජො,
එවං සො සුඛිතො හොති යථාහං තිස්සඤ්ඤි සෙනකාති.

3. මහාඋකකුසජාතකං.

- 1994. බරාජිතා ජට්ඨා පඤ්ඤානා
දුමුච්චිරුපා³ යෙ මෙ ජපනති⁴,
කච්චිනනු⁵ තෙ මානුසකෙ පයොගෙ
ඉදං විදු පරිමුක්ඛා අපායා.
- 1995. පාපානි කම්මානි කරොථ⁶ රාජ
බහුසසුතො වෙ න චරෙය්‍ය ධම්මං,
සහසසවෙදපි න තං පටිච්ච
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපජා.
- 1996. සහසසවෙදපි න තං පටිච්ච
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපජා
මඤ්ඤාමි වෙද අඵලා භවතති
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං.
- 1997. නහෙව වෙද අඵලා භවතති
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං,
කිඤ්ඤි⁷ හි පපොති අධිච්ච වෙදෙ
සනතිං පුණොති⁸ වරණෙන දෙනා.
- 1998. භව්වා මාතා පිතා බන්ධු යෙන ජාතො⁹ සයෙව¹⁰ සො,
උඤ්ඤකො අහං හොතො¹¹ සොතීයා¹² ඤලවංසකො.
- 1999. කථං හො බ්‍රාහ්මණො හොති කථං භවති කෙවලී,
කථංඤ්ඤි පරිනිබ්බානං ධම්මචෙට්ඨා කිතති චුච්චති.
- 2000. නිරං කජා අභිමාදය බ්‍රාහ්මණො
ආපොසිජං¹³ යජමුසෙසති යුජං,
එවං කරො බ්‍රාහ්මණො හොති ධෙමී
ධම්මෙ ධීතං තෙන අමාපයිංසු.

1. කරනියානි - චී,
 2. යොමිතං - මජ්ඣං,
 3. දුමුච්චිරුපා සා, දුමුච්චිරුපාමි, රුච්චිරුපා සා, අපොසිඤ්ඤං - මජ්ඣං,
 4. මනංජපනති - මජ්ඣං, 9. ජාතෙ - මජ්ඣං,
 5. කච්චිනනු - මජ්ඣං, සා, චී, 10. ඤී - සා,
 6. කරෙය්‍යාථ සා, කරෙය්‍ය - මජ්ඣං, 11. හොති - මජ්ඣං,
 7. කිඤ්ඤි - සා, 12. සොතීය - මජ්ඣං,
 8. භන්තිපුණාති - මජ්ඣං, 13. ආපොසිඤ්ඤං - මජ්ඣං.

1992. උකුස්සාණෙනී, දිළින්ද, විසිනුදු මිතුරෝ කටයුත්තාහ. (හෙවත් මිතුරෝ සෙවිය යුතුවෙති.) මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා සිය දරුවන් හා එක්වීමු. එය බලනු මැනැවි.

1993. උකුස්සාණෙනී, යම් පක්ෂියෙක් සුරයකු සමග ද බල-වකකු සමග ද මිතුරුකම් කෙරේ ද, හේ මාත් ඔබත් සුවපත් වූ සේ සුවපත් වෙයි.

3. මහා උක්කුස ජාතක යි.

1994. රඵ අඳුන්දිවිසම් පොරොවාගත් මැලියම් සහිත දත් ඇති අපවිත්‍ර මුහුණක් පෙනුමක් ඇති යම් දුළුල්ලෝ මන්ත්‍ර පිරුවහත් ද, මිනිසුන් කටයුතු දෙයෙහි ව්‍යාවෘත වූ, ඔවුහු කිම අවාද්‍යකින් මිදුණෝ ද?

1995. මහරජකුමනි, බහුශ්‍රැත වූවන් කුසල් දහමහි නො හැසිරේ නම් පවිකම් කරන්නේ නම් දහසක් වේද දතවත් අශ්ඨ සමාපත්ති නො ලබා අසාද්‍යකින් නො මිදෙන්නේ ය.

1996. දහසක් වේද හදලේ නමුදු වරණ ධර්මයට නො පැමිණ ඒ වේද නිසා දුකින් නො මිදෙන්නේ යි. හදල වේද (නිවන් මග නොවන හෙයින්) නිෂ්ඵල යයි හඟිමි. සංයම සහිත වරණ ධර්ම ම සත්‍ය වෙයි.

1997. වේද හැදෑරීම නිෂ්ඵල යයි නො කියමි. සංයමය සහිත වරණධර්ම ම සත්‍ය වේ. වේදය හදරා කීර්තියට පැමිණෙයි. වරණ ධර්මයෙන් දන්ත වූයේ නිවනට පැමිණේ.

1998. මව ද පියා ද නෑයෝ ද පෝෂණය කටයුතු වෙත්. යමකු නිසා උපන්නේ ද හේ ද හේ මැ යැ. උද්දලක නමැති මම ඔබගේ කුලවංශය ඇත්තෙමි වෙමි.

1999. පින්වත, බ්‍රාහ්මණ වන්නේ කෙසේ ද? කේවලී (සියල්ල සම්පූරණ වූවෙක්) වන්නේ කෙසේ ද? පරිනිර්වාණය කෙසේ වේ ද? කුමකින් ධම්මධ්‍ය (ධර්මයේ පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2000. බමුණ, නිතර හිනි පුද ද ස්නාන කෙරේ ද යාගස්තම්භය ඔසොවා ද මෙසේ කරන්නේ බ්‍රාහ්මණ වෙයි. බෙමී (කෂම ඇති) වෙයි. එහෙයින් ඔහු ධර්මයෙහි සිටියහු කොට කීහු.

2001. ස්නානයෙන් පිරිසුදුවෙක් නැත. ගිනි පිදීම ආදියෙන් කේවලී නො වෙයි, බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි, ඉවසීම නො වෙයි, සුරත බව ද නො වෙයි, පිරිනිවයේ ද නො වේ.

2002. හේ කෙසේ බ්‍රාහ්මණ වන්නේ ද? කෙසේ කේවලී (සියල්ලෙන් පිරිපුන්) වන්නේ ද? පරිනිර්වාණය වන්නේ කෙසේ ද? කුමකින් ධර්මධර (ධර්මයෙහි පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2003. යමෙක් කෙත් හා නෑයන් නැත්තෙක් වේ ද මමායනය හා ලාභයෙහි නිරපෙක්ෂකයෙක් වේ ද, භවිරාගය ඝෛය කළ කෙනෙක් වේ ද මෙසේ කළා වූ බමුණු ආරක්ෂා සහිතයෙක් වේ. එහෙයින් ඔහු ධර්මයේ පිහිටියේ යයි කීහ.

2004. ඝෛත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණය, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම්, මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මේ භීත යයි වෙනසෙක් වේ ද?

2005. ඝෛත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම් මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මේ භීත යයි වෙනසෙක් නැත.

2006. ඝෛත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ සියල්ලෝ ම පිරිනිවියෝ ය.

2007. සැනැස්සුණ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨය මෙ භීතය යි වෙනසෙක් නැත්තේ නම් බමුණන්ගේ කුලපරපුරෙන් පැවැත ආ බමුණු බව නැති කොට සැබොලුන් සමාන ව හැසිරෙන්නේ ය.

2008. නොයෙක් පාට ඇති වස්ත්‍රයෙන් ගෙයක් වසන ලද්දේ වේ ද, වැසූ වස්ත්‍රයෙහි පැහැය සෙවනැල්ලට යම්සේ නො ඒ ද.

2009. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ මනුෂ්‍යයෝ යම් කලෙකැ පිරිසුදු වෙත් ද (එකල) සිල්වත්හු දහම් දැනැ ඔවුන්ගේ ජාතිය නො විචාරති.

4. උද්දල ජාතක යි.

- 2010. අසසං ගවං රජනං ජාතරූපං
හරියඤ්ච සො ඉධ ලහනං මනාපං,
පුතෙනහි දුරෙහි සමඬ්ඤ්ඤා හොතු
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2011. මාලඤ්ච සො කාසිකවජුතඤ්ච
ධාරෙතු පුතනසස බහු භවනතු,
කාමෙසු නිබ්බං කුරුතං අපෙසබ්බං
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2012. පහුතධඤ්ඤා කසිමා යසසසි
පුතෙන ගිහී ධනිමා සබ්බකාමෙ,
වයං අපසසං සරමාවසාතු
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2013. සො බ්‍රහ්මයො හොතු¹ පසඤ්ඤාකාරී
රාජාහිරාජා බලවා යසසසි,
සවාතුරන්තං මහිමාවසාතු
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2014. සො බ්‍රාහ්මණො හොතු අච්ඡරාගො
මුහුතනනකඛ්ඤ්ඤාපච්චෙසු යුතො,
පුජෙතු නං රට්ඨපතී යසසසි
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2015. අජ්ඣායකං සබ්බසමනනවෙදං²
තපසසිනං මඤ්ඤතු සබ්බලොකො,
පුජෙතතු³ නං ජානපද සමෙචච
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2016. චතුසස්සදං ගාමවරං සමිඤ්ඤං
දිනනං හි භුඤ්ජතු වාසවෙන,
අච්ඡරාගො මරණං උපෙතු
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2017. සො ගාමණී හොතු සභායමජ්ඣකි
නවෙච්චි ගීතෙහි පමොදමානො,
මා රාජනො ව්‍යසනමලකකි ඤ්ඤී
භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.

1. හොනි - ටී.
2. සමනනවෙදං - මජ්ඣ., සෘ.
3. පුජෙතු - ටී.

2010. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම අශ්වයකු ගවයකු සහ රන්රිදී ද මනවඛන බිරිඳක ද ලබාවා. පුත්‍රයන් සමගත් බිරියන් සමගත් එක්වේවා.

2011. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මල්දම් ද කසීසපුන් ද දරාවා. ඔහුට දරුවෝ ද බොහෝ වෙත්වා. හෙතෙම කාමයන්හි තීව්‍ර වූ අපේක්ෂා කෙරේවා.

2012. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම බොහෝ ධාන්‍ය ඇති, සී සාන, පිරිවර ඇති පුතුන් ද, හැම කම්පුවයක් ම ලබන ධනවත්, වයස නො පෙනෙන ගිහියෙක් වී වාසය කෙරේවා.

2013. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම රජුන්ටත් රජ වූ පිරිවර ඇති බලාත්කාරකම් කරන ඝෞර්වයෙක් වේවා. සිවු මුහුදු හිමි කොට තිබෙන පෘථිවියට අධිපති වී වෙසේවා.

2014. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම (ඉහ) මුහුර්තයන්හි හා නක්ෂත්‍රයෙහි පහ නො වූ ආශා ඇති බමුණෙක් වේවා. පිරිවර ඇති රජතෙම ඔහු පුදවා.

2015. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද, හෙ මන්ත්‍ර හදරන වේදය සම්පූර්ණයෙන් හදළ තවු-සෙකැ යි ලෝචැසියා සිතාවා. දනවුචැසියෝ එක් වූ ඔහු පුදත්වා.

2016. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කරුණු සතරෙකින් උත්සන්න වූ ශක්‍රයා දුන්නා වැනි සමෘද්ධ වූ ගම්වරය අනුභව කෙරේවා. පහ නො කළ ආශා ඇත්තෙක් වී මරණයට පැමිණේවා.

2017. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මිතුරන් මැද නැවුම් ගැයුම් වලින් ප්‍රීතවන ගමදෙටුවෙක් වේවා. රජුගෙන් විපත් කිසිත් නො ලබාවා.

2018. යං එකරාජා පඨවීං විජෙක්ඛා¹
 ඉක්ඛී සහසසසස² යථෙතූ අනතං
 සීමනනීනීනං පවරා භවාතූ³
 භිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2019. ඉසීනං⁴ හි සා සබ්බසමාගතානං
 භුඤ්ජය්‍ය සාදුං අවිකම්පමානා,
 වරාතූ ලාභෙන විකක්ඛමානා
 භිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2020. ආවාසිකො හොතූ මහාවිහාරෙ
 නවකමමිකො හොතූ කජඛලායං,
 ආලොකසන්ධිං⁵ දිවසා කරොතූ
 භිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2021. යො ඛජ්ඣකං⁶ පාසසතෙහි ඡඤ්චි^{*}
 රමමා වනා නීයතූ රාජධානිං,
 තුතෙහි යො හ ඤ්ඤතූ පාවනෙහි
 භිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2022. අලකකමාලී නිජුකණණවිද්ධො⁷
 ලඤ්චිතතො සපුමුඛං උපෙතූ,
 සකකච්චබ්බො⁸ විසිඛං⁹ වරාතූ
 භිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2023. යො වෙව¹⁰ අනට්ඨං නට්ඨනනී වාහ¹¹
 කාමෙව යො ලහතං භුඤ්ජනඤ්ච¹²,
 අභාරමජෙක්ඛි මරණං උපෙතූ
 යො වා හොනොයා සඬකනී කඤ්චිදෙව.
2024. යදෙසමානා විචිරනනී ලොකෙ
 ඉට්ඨඤ්ච කන්ථාඤ්ච බහුත්තමෙතං,¹³
 පියං මනුඤ්ඤං ඉධ ජීවලොකෙ
 කඪමා ඉසයො නපපසංසනනී කාමෙ

1. ජික්ඛා - මජ්ඣ., සා.
 2. සහසසානං - මජ්ඣ., වී.
 3. භවතූ - මජ්ඣ.,
 4. දසීන - මජ්ඣ.,
 5. ආලොකසන්ධි - මජ්ඣ.,
 6. ඛජ්ඣතූ - මජ්ඣ.,
 *, ඡමඤ්චි සබ්බස

7. නිජුකරණං පිට්ඨෙ - වී.
 8. සකච්චබ්බො - මජ්ඣ.,
 9. විසිකං - නා,
 10. යෙ වෙ - මජ්ඣ.,
 11. ආහ - සා.,
 12. ලහතූ භුඤ්ජතූ - මජ්ඣ., සා.,
 13. බහුත - මජ්ඣ., සා.

2018. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කළා ද ඇය ප්‍රධාන රජෙක් පොළොව දිනා ස්ත්‍රීන් දහසකට ප්‍රධාන තනතුරෙහි තබවා. ඔ ස්ත්‍රීන්ගෙන් උතුම් තැනැත්තියක් වේවා.

2019. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කොට කෑවා නම් ඔ තොමෝ රැස් වූ අධිපතීන් (ස්වාමීවරුන්) මැද හිඳ පැකිලීම් රහිතව රසය බුදිවා. ලාභය සඳහා කුහකකම් කෙරේවා.

2020. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කපංගල නගරයේ මහ වෙහෙරෙක නවාම් කරන තෙර කෙනෙක් වේවා. දවසකින් එක් කවුළුවක් කෙරේවා.

2021. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙ ස තැනෙකැ සිය ගණන් බැමි වලින් බැඳේවා. රමා වූ වනයෙන් රාජධානියට ගෙන යේවා. හෙතෙම කටුසැමිටියෙන් හා කෙටිටින් පෙළුනු ලබාවා.

2022. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම වරාමල් මාලාවක් ගෙල පැළඳූ ඊයම් කන් පළඳනා පැළඳූ යටියෙන් පහර දෙමින් සපුන් ඉදිරියට පවුණුවා. මනා කොට බඳින ලද්දේ මාර්ගයේ හසුරුවාවා.

2023. යමෙක් නැති නො වූ දෙය නැති වී යයි කී ද, යමෙක් තොපගෙන් කෙනකු සැක කෙළේ ද හේ පංචකාමය ලබාවා. එය අනුභව කෙරේවා. ගිහිගෙහි දී මරණයට පැමිණේවා.

2024. ලෝකයෙහි සත්‍යයන් යමක් සොයමින් හැසිරෙද්ද මෙ සම්පත බොහෝදෙනාට ඉෂ්ට ද කාන්ත ද ප්‍රිය ද කැමැති ද වෙයිද, කවර හෙයින් ඉසිවරයෝ (ඒ) කම්සුව නො පසසන් ද?

2025. කාමෙසු වෙ හඤ්ඤරෙ ඛජ්ඣරෙ ච
කාමෙසු දුක්ඛඤ්ඤ භයඤ්ඤ ජාතං,
කාමෙසු භුතාධිපතී පමනතා
පාපානි කමොනි කරොනති මොහා.
2026. තෙ පාපධම්මා පසවෙතො¹ පාපං
කායසසභෙද නිරයං වජනති,
ආදීනවං කාමගුණෙසු දීඨවා
තඤ්ඤා ඉසයො නපපසංසනති කාමෙ.
2027. වීමංසමානො ඉසිනො භිසානි
නීරෙ ගහෙකාන ඵලෙ නිධෙසිං,
සුඤ්ඤා අපාපා ඉසයො වසනති
එතානි තෙ බුහම්චාරී භිසානි.
2028. න තෙ නටා නො පන කීළනෙය්‍යා
න ඛජ්ඣවා නො පන තෙ සභායා,
කීසම්. පරජාමහං සහසසනෙතත
ඉසිභි තිං කීළසි දෙවරාජ.
2029. ආචරියො මෙසි පිතා ච මඤ්ඤං
එසා පතිට්ඨා ඛලිතසස බුහෙමි,
එකාපරාධං ඛම භුරිපඤ්ඤ
න පණ්ඩිතා කොධබලා භවතති
2030. සුචොසිතං ඉසිනං² එකරතතං
යං වාසවං භුතපතිං අද්දසාම,
සබ්බෙව භොතොසා සුමනා භවතානු
යං බුහම්ඤ්ඤා පච්චපාදී භිසානි.
2031. අහඤ්ඤා සාරිපුතො ච මොග්ගලාගො ච කසසපො,
අනුරුද්ධො පුණ්ණො ආනන්දො තදසුං සත්ත භාතරො.
2032. හගීනී උපලවණ්ණො දසී බුජ්ජනරා තද,
විතො ගහපති දසො යකෙකා සාතාභිරො තද.
2033. පාරිලෙයො³ තද නාගො මධුදෙ සෙට්ඨවානරො,
කාඵද්දී තද සකෙකා එවං ධාරෙඵ ජාතකතති.

5. භීසජාතකං.

1. පසවෙත - 8.
2. වුපකාමහ - මජ්ඣං.
3. පවාසිතං එසිනං - මජ්ඣං.
4. පාලිලෙයො - මජ්ඣං, සතා.

2025. ශක්‍රය, කාම සම්පත් නිසා සත්කියෝ නසනු ලබන්. බදිනු ලබන්. කාමයන් නිසා දුක හා බිය හට ගනී. කාම සම්පත නිසා පමාඩුවෝ මෝහය නිසා පව කරති.

2026. ඒ පාපස්වභාවය ඇත්තෝ පව කොට මරණයෙන් පසු නිරා වදිති. මෙසේ කම්සැපයේ දෙස් දැකූ ඉසිවරයෝ කාමයන් නො පසසති.

2027. බබ්සැරියාණෙනි, ඉසිවරයන් විමසන්නා වූ මම ඉවුරෙහි වූ නෙළුම් අල ගොඩ සැඟවීම්. ඉසිවරු පවිත්‍ර වූ පව රහිත වූ වෙසෙත්. මෙය නොපගේ නෙළුම් අල වේ.

2028. සහසුනේත්‍රයාණෙනි, අපි නොපගේ නළුවෝ නො වෙමු, ක්‍රීඩකයෝ නො වෙමු, නෑයෝ ද නො වෙමු, මිතුරෝ ද නො වෙමු, දෙව් රජුනි, තෙපි හවුසන් සමග කුමක් නිසා ක්‍රීඩා කරවු ද?

2029. මහාප්‍රාඥය, තෙපි මාගේ ගුරුකුමා වවු. මාගේ පියා ද වවු. මා කළ වරදට ඔබ වහන්සේගේ පා සෙවණ පිහිට වේවා. මා කළ වරදට කමා කරන්නේ මැනැවි. නුවණැත්තෝ ක්‍රෝධය බලය කොට ඇත්තෝ නො වෙති.

2030. තවුසන්ගේ මේ වනයෙහි එකරැයක් විසීම නිසා භූතාධිපති ශක්‍රයා දුටුවු. එහෙයින් යහපත් විසීමකි. ඔබගේ ඇදුරු බමුණා නෙළුම් අල පසුව ලදුයෙන් පින්වත් ඔබ හැම සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා.

2031. මම ද සැරියුන් මුගලන් කසුප් අනුරුදු පුණ්‍ය සහ අනඳ යන මොහු ද එකලා සත් සොහොයුරෝ වූමහ.

2032. එකලා නැගැණියෝ උපුල්වත් වූහ. දසිය බුද්ධත්තරා වූවා ය. එකලා දසයා විත්ත ගහපතියා විය. එකලා යක්‍ෂ ව සිටියේ සාතාගිර ය.

2033. එකලා ඇත් නෙම පාරිලෙය ඇතා ය. වදුරා නම් මී දුන් වදුරා ය. එකලා ශක්‍රයා කාච්ඳි තෙරණුවෝ ය. ජාතකය මෙලෙස දරා ගනිවු.

5. හිස ජාතක යි.

500 ජාත්‍යන්තර-පක්ෂිණික නිසානය

- 2034. මහෙයි රුවිනො හරියා ආනිතා පදමං අහං,
දසවසසසසසසසනි යං මං සුරුවීමානයි.
- 2035. සාහං බ්‍රාහ්මණ රාජානං වෙදෙහං මිථිලග්‍රහං
නාභිජානාමි කායෙන වාචාය උදවෙතසා
සුරුවිං අතිමඤ්ඤිඤෝ ආච්චා¹ යදිවා රහො.
- 2036. එතෙන සච්චවජේජන පුතොනා උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2037. හතතුමනාපසස පිතා මාතා වාපි සුවාමිනො²,
තෙ මං බ්‍රහ්ම විනෙතාරො යාව අට්ඨංසු ජිවිතෙ.
- 2038. සාහං අභිංසාරතිනි කාමයො ධම්මචාරිණි,
සකකච්චං තෙ උපට්ඨාසිං රත්තද්දිවමනද්දිතා.
- 2039. එතෙන සච්චවජේජන පුතොනා උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2040. ටොළයිඤ්ඤිසහසසානි සහහරියානි බ්‍රාහ්මණ,
නාසු ඉසසා වා කොටො වා නාහු මඤ්ඤං කුදවතං.
- 2041. භිතෙන තාසං නන්දමි නච මෙ කාචී අපජියා
අහතානං වාහුකමපාමි සද සබ්බා සපකිඤ්ඤො.
- 2042. එතෙන සච්චවජේජන පුතොනා උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2043. දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙස³ යෙ වඤ්ඤා අනුජිවිනො,
පොපෙමි සහධම්මෙන සද පමුදිතිඤ්ඤො
- 2044. එතෙන සච්චවජේජන පුතොනා උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2045. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි අඤ්ඤා වාපි වණ්ඤිකෙ,
තපෙමි අත්තපානෙන සද පයනපාණිනී.

- 1. අච්චා - මජ්ඣං.
- 2. හතතු මම සසු මාතා පිතා වාපිවසුරො සා, හතතු මනාසා සසු පියා මාතා පිතාව සසුරො - මජ්ඣං.
- 3. යාව අට්ඨංසු ජිවිතං - මජ්ඣං.
- 4. දසකම්ම කරා පෙසසා - ටී.

2034. සෘෂිකුමනි, සියලු දෙනාට පළමු වැ ගෙනෙන ලද මම සුරුවී රජුගේ බිරිඳ වන අගමෙහෙසිය වෙමි. යම් කලෙක මා සුරුවී රජ ගෙනායේ ද එ තැන් සිට දසදහසක් අවුරුදු තනි ව මෙහි විසිමි.

2035. සෘෂිකුමනි, ඒ මම විදේහ රට මීයුලු නුවර සුරුවී රජතුමා කසින්, වචනයෙන් හෝ සිතින් ඉදිරියේ හෝ රහසිගත ව ඉක්මවා සිතුවන නො දනිමි.

2036. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2037. සෘෂිකුමනි, මන වඩන මාගේ සැමියාගේ මවපියන් මා හික්මවමින් යමතාක් කල් ජීවත් ව සිටියාහු ද, (ඒ තාක්)

2038. ඒ මම අභිසාවෙහි ඇලුණි කුශල ධර්මයන්හි හැසිරෙන්නී දිවා රෑයේ ලැසි නො වී සකසා ඔවුන්ට උවටැන් කෙළෙමි.

2039. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2040. සෘෂිකුමනි, සමාන බිරියෝ සොළොස් දහසක් වෙන්. කිසිකලෙක ඔවුන් කෙරේ ඊර්ෂ්‍යාවක් හෝ ක්‍රෝධයක් මට නො විය.

2041. ඔවුන්ට හිත සිතින් සතුටු වෙමි. මට කිසිවකුත් අප්‍රිය නො විය. හැම ද සියලු සපත්තීන්හට මට මෙන් අනුකම්පා කරමි.

2042. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2043. දසයන් කම්කරුවන් පණිවිඩ කරුවන් සහ තමා නිසා ජීවත්වන සෙස්සන් ද හැම කල්හි සතුටු ඉඳුරන් (ප්‍රිය බැල් ම හා කතා) ඇති වැ (ඔවුන්ගේ) සත්‍යභාවය දැනූ පොෂණය කරමි.

2044. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුත්‍රයෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2045. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද සෙසු යාවකයන් ද පිරිසුදු සිතැති ව හැම කල්හි ආහාර පානයෙන් සංග්‍රහ කරමි.

- 2046. එතෙන සවචචජෙජන පුතො උපජජනං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2047. වාතුද්දසි පණණරසි යාව පකබසස අටධම්,
පාටිභාරියපකබසස අටධංඛගසුසමාහිතං.
උපොසථං උපචයාමී සද්ද භීලෙසු සංවුතා.
- 2048. එතෙන සවචචජෙජන පුතො උපජජනං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2049. සබ්බෙව තෙ ධම්මගුණා රාජපුත්ති යසසස්සිතී,
සංචීජජනතී තධි භද්දෙ යෙ ජං කිකොතසි අත්තනී.
- 2050. බන්ධියො ජාතීසමපනොන අභිජාතො යසසස්සිමා,
ධම්මරාජා චීදෙභානං පුතො උපජජනෙ¹ තචං²,
- 2051. රුම්ම³ රජොජලලධරො අසෙ වෙභාසයං ධීතො,
මනුඤ්ඤං භාසසි⁴ වාවං යං මඤ්ඤං භද්දයඛගමං.
- 2052. දෙවතානුසි සග්ගමභා ඉසිවාසි⁵ මහිද්ධිකො,
කොවාසි ජං අනුපපතො අත්තනං මෙ පච්චෙදය.
- 2053. යං දෙවසඛභා වජ්ජනතී සුධම්මායං⁶ සමාගතා,
සොභං සංකොසා සභසසකොඛා ආගතොසමී තචනතීකො.
- 2054. ඉත්ථියො ජීවලොකසමීං යා භොතතී සමචාරිතී,
මෙධාරිතී සීලවතී සංසුදෙවා පතීබ්බතා.
- 2055. තාදීසාය සුමෙධාය සුචිකමමාය නාරියා,
දෙවා දසසනමායනතී මානුසියා අමානුසා.
- 2056. තිකඤ්ඤ භද්දෙ සුචිඤ්ඤන සුබ්බෙ සුචරිතෙන ච,
ඉධ රාජකුලෙ ජාතං සබ්බකාමසමිද්ධිතී.
- 2057. අයඤ්ඤ තෙ රාජපුත්ති උභයජ්ඣ කචග්ගහො,
දෙවලොකුපපත්ති ච කිත්ති ච ඉධ ජීවිතෙ.
- 2058. චීරං සුමෙධෙ සුඛිතී ධම්මං පාලයමත්තනී⁷,
ඵසාභං තිදිචං යාමී පියමම්ම තච දසසනනතී.

6. සුරුවිජාතකං.

- 1. උපජජනෙ - ඤ.
- 2. තච - චී.
- 3. දුම්ම - මජ්ඣං, සා.
- 4. භාසසෙ - මජ්ඣං, සා.
- 5. ඉසිවාසි ඉසිවාසි - මජ්ඣං, සා.
- 6. සුධම්මාය - මජ්ඣං, සා.
- 7. ධම්මමත්තනී. පාලය - චී.

2046. සෘෂිකූමනී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2047. දිනපතා පත්සිල්හි පිහිටි මම, තුදුස්වක, පසළොස්වක, අටවක සහ ප්‍රාතිහාර්ය පක්‍ෂය යන දවස්හි අංග අටකින් යුතු පෙහෙවස් සමාදන් වෙමි.

2048. සෘෂිකූමනී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2049. යසස් ඇති රාජපුත්‍රිය, (රාජදේවිය) ඔබ යම් ගුණ රැසක් ප්‍රකාශ කළෝ ද ඒ සියලු ගුණයෝ ඔබ කෙරේ විද්‍යාමාන වෙති.

2050. ඝෂත්‍රිය වූ කුලීන වූ අනිජාන වූ පිරිවර සහිත වූ විදේහ රටවාසීන්ට ධර්මරාජ වූ (දූහැමිව රාජ්‍යය කරන) පුත්‍රයෙක් ඔබට උපදින්නේ ය.

2051. තවුස් වෙස් ගත් රජස්දැලි සහිත වූ සිරුර ඇති ව හිස් වූ අභයේ සිටෑ යමෙක් මගේ සිත් ගන්නා මනහර බස් බෙණේ ද.

2052. ඔබ දෙවලොවින් පැමිණි දෙවියෙක් ද? මහත් සාඳ්ඛි ඇති සෘෂිවරයෙක් ද, මෙහි පැමිණි ඔබ කවර කෙනෙක් දැ යි තමා මට කියව.

2053. සුධම්මා දිව්‍ය සභාවට රැස් වූ දේව සමුහයා යමකු වදිත් ද දහසක් ඇස් ඇති ශක්‍ර නම් වූ ඒ මම නොප වෙත ආවෙමි.

2054. මේ ලෝකයෙහි දූහැමි පැවතුම් ඇති ව නුවණින් හා සීලයෙන් යුතුව නැදීමයිලත් දෙවියන් ලෙස සිතා බුහුමන් දක්වන පතිව්‍රතා ගුණයෙන් යුක්ත ඒ ස්ත්‍රීහු වෙත් ද.

2055. එ බඳු ගුණ ඇති නැණවත් පවිත්‍ර ක්‍රියා ඇති මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රීය දැකීමට අමනුෂ්‍ය වූ දෙවියෝ පැමිණෙත්.

2056. සොඳුර ඔබ ද පෙර පුරුදු කළ සුවරිත ධර්ම නිසා මේ ලොවැ රජ කුලයේ ඉපිදූ සියලු සම්පන්න දියුණු වූවාහු ය.

2057. රාජපුත්‍රිය, ඔබ දෙවලොවෙහි ඉපදීම ද මෙලොවැ මනුෂ්‍ය වූ කීර්තිධර වීම ද යන මෙය දෙ ලොවැ ජයග්‍රහණය වේ.

2058. නැණවතිය, ඔබ සැපවත් ව තම ගුණදම් බොහෝ කල් රකුව. ඒ මම දෙවලොව යමි. ඔබේ දැක්ම මට ප්‍රිය ය.

6. සුරුවි ජාතක යි.

2059. අපෙභාසසුකෙකාදනී තුවං කපොත
 විභබ්ගම න තච භොජනජෝ,
 බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
 කසමා භවං පොසථීකො කපොතො¹.
2060. අභං පුරෙ ගිඤ්ඤතො කපොනියා
 අසමිං පදෙසසමිං උභො රමාම,
 අථංගහි සාකුණිකො කපොති-
 අකාමකො නාය විනා අභොසිං.
2061. නානාභවා² විප්පයොගෙන නසසා
 මනොමයං වෙදනං වෙදියාමි³,
 නසමා අභං පොසථං⁴ පාලයාමි
 රාගො මමං මා පුනරාගමාසි.
2062. අනුජජුගාමි උරග් විජීවිත
 දයාචුධො සොරවීසොසි සප්ප,
 බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
 කසමා භවං පොසථීකො නු දීසො.
2063. උසභො අහු බලවා ගාමීකසස
 චලකකකු වණ්ණබලුපපනො
 මං අසකමි තං කුපිතො අධංසිං⁶.
 දුක්ඛාභිතුණ්ණො මරණං උපාගමි⁷
2064. තතො ජනා නික්ඛමිකානා ගාමා
 කජ්ඣිකා රොදිකා අපකකමිංසු,
 නසමා අභං පොසථං පාලයාමි
 කොධො මමං මා පුනරාගමාසි.
2065. මනානං මංසානි බහු සුසානො
 මනුසුඤ්ඤරූපං තච භොජනෙතං,
 බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
 කසමා භවං පොසථීකො සිගාලො⁸.

1. කපොච - වී.
 2. නානාභාව - ස්‍යා.
 3. වෙදියාමි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. පොසථ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. උරග දුජීවිත මජ්ඣං, උරගා දුජීවො - ස්‍යා.
 6. අසකමි - වී.
 7. උපාගා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 8. මනානං - මජ්ඣං, වී.
 9. සිගාලො - වී.

2059. පරෙවිය, දැන් ඔබ ආහාරයට ආසා නැත්තෝ ය. ඔබට ආහාරයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේ ද? පින්වත් පරෙවියා සා පිපාසා ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තෝ කීම?

2060. තවුසාණෙනි, මම පෙර පරෙවි දෙනක හා බැඳී ගියෙමි. මේ පෙදෙසේ අපි දෙදෙනා ප්‍රේමයෙන් වුසුමු. එකලා කුරුල්ලෙක් (උකුස්සෙක්) පරෙවි දෙන අල්ලා ගනී. නො කැමැත්තෙන් මම ඇගෙන් වෙන් වීමි.

2061. ඇගේ නැතිවීම නිසා උපන් විරහ දුකින් සිත් වෙදනා විදිමි. එහෙයින් මම පෙනෙවස් රකිමි. රාගය මට නැවත නො පැමිණේවා.

2062. සෘජුව ගමන් නො කරන උරගයකු වූ දෙ දිව ඇති සර්පය, ඔබ දළ අවි කොට ඇති දරුණු විෂ ඇත්තෙහි ය. පින්වත් සර්පයා සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තෝ කවර හෙයින් ද?

2063. වලනය වන මොල්ලියක් ඇති වර්ණයෙන් හා බලයෙන් යුක්ත වූ වෘෂභයෙක් ග්‍රාමභෝජකයාට විය. උෞ මා මැඩ පී හෙයින් කිපුණු මම උෞ බැසීමි. දුකට පැමිණි ගවයා මරණයට පත් විය.

2064. ඉක්බිති ගමවැසියෝ නික්ම අවුත් හඩා වැලැපැ ගියාහු ය. එහෙයින් මම පෙනෙවස් රකිමි. මට නැවත ක්‍රොධය නො පැමිණේවා.

2065. සොහොනෙහි මළවුන්ගේ මස් බොහෝ ඇත. මේ ආහාරය නොපගේ සිත් ගන්නේ ය. පින්වත් ශාඛාලය, සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තෝ කීම?

2066. පවිසා¹ කුළීණි මහතො ගජසස
කුණපෙ රතො හස්සීමංසෙ පභිදො,
උණෙතා ව වාතො නිබ්ණා ව රසමියො
තෙ සොසයුං තසස කරිසමග්ගං.
2067. කියො ව පණ්ඩු ව අභං හදනො²
න මෙ අහු නිකම්මනාය මග්ගො,
මහා ව මෙසො සහසා පවසසී
සො තෙමසී තසස කරිසමග්ගං.
2068. තතො අභං නිකම්මීසසං හදනො
වනෙදු යථා රාහුමුඛා පමුභො,
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී
ලොහො මමං මා පුනරාගමාසී.
2069. වමෙකදුපසමිං කිපිලලිකානි
නිපොථයනො තුවං පුරෙ වරාසී,
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
කසමා හවං පොසථිකො නු අවෙජා.
2070. සකං නිකෙතං අනිභීලයානො⁴
අත්ථිව්ජතාය මලතං⁵ අගඤ්ඤිං,
තතො ජනා නිකම්මීජානා ගාමා
කොදණ්ඛකෙන පරිපොථයිංසු මං.
2071. සො භින්නසීසො රුහිරමකඛිතඛො
පච්චාගමාසීං සකං⁶ නිකෙතං,
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී
අත්ථිව්ජතා මා පුනරාගමාසී.
2072. යං නො අපුච්ඡිස්ස තුවං හදනො
සඛෙඛව ව්‍යාකරිමෙ යථාපජානං,⁷
මයමපි පුච්ඡාම තවං හදනො⁸
කසමා හවං පොසථිකොනු බුහෙමි.
2073. අනුපලිභො මම අසසමමඛි
පචෙචකබුදො චුහුභං නිසීදි,
සො මං අවෙදි ගතිමාගතිඤ්ච
නාමඤ්ච ගොතං වරණඤ්ච සබ්බං.

1. පවිස-මජ්ඣං.

2. හදනෙත - මජ්ඣං.

3. මංසෙසු - මජ්ඣං, සයා.

4. අධිවෙසයානො - මජ්ඣං, සයා.

5. මලයතං - මජ්ඣං.

6. සකං - මජ්ඣං, සයා.

7. ජාතනං - චී.

8. තුවං ම. හදනෙත - මජ්ඣං, චී.

2066. ඇත්කුණට තදින් ඇඳුණේ ඇත් මසට ඉතා හිඳු වූ මහත් ඇත්කුසට වැදුණෙමි. උණුසුම් වාතයක් දැඩි රැස්මියක් ඇතාගේ ඒ මල මහ වියළූ.

2067. ස්වාමීනි, මම කාශ වීමි. පඬු පැහැ වීමි. නික්මෙන්නට එහි මට මගෙක් නො වී ය. මහ වැස්සක් හදිසියේ වැස්සේ ය. එය උගේ මලමහ තෙමි ය.

2068. ස්වාමීනි, ඉක්බිති මම රාහු මුවෙන් මුත් සඳ සේ එයින් පිටවීමි. එ හෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. ලොහය නැවැත මට නො පැමිණේවා.

2069. පෙර තෙපි හුඹස් වෙයන් බුදිමින් හැසිරුණුවු ය. පින්වත් වලසාණෙනි, දැන් සා පවස් ඉවසමින් පෙහෙවස් රක්නේ කිම?

2070. සිය නිවෙස වූ වන ලැහැබට නිශා කරමින් ආශා අධික හෙයින් මලය පෙදෙසට ගියෙමි. ගම්වැසියෝ එයින් නික්මූ අවුත් දුනු දඹුවලින් හා මුගුරුවලින් මට තැළූහ.

2071. බිඳුණු හිසත් ලේ තැවැරුණ සිරුරත් ඇති මම සිය නිවෙසට ආපසු ආවෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. අධික ආශාව මට නැවැත නො පැමිණේවා.

2072. ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ අපෙන් යමක් විතාලෝ ද අපි හැම දන්තා පරිද්දෙන් හෙළි කෙළෙමු. ස්වාමීනි, අපි දු ඔබ වහන්සේ විතාරමු. පින්වත් ඔබ වහන්සේ පෙහෙවස් රක්නේ කිම?

2073. කෙලෙස් නො වැකුණ පසේ බුදුන් වහන්සේ නමක් මගේ අසපුවෙහි මොහොතක් වැඩහුන් සේක. උන් වහන්සේ මට යායුතු තැන ද පැමිණි තැන ද නම් ගොත් ද වරණ දහම් ද යන සියල්ල දෙසූ සේක.

2074. එවමපහං නගනගෙ තසස පාදෙ
න වාසි නං මානගනෙන පුච්ඡිං,
තසමා අහං පොසථං පාලයාමි
මානො මම මා පුනරාගමාසීති.

7. පඤ්චපොසථජාතකං.

2075. සවෙ හි නතාහං ධනගෙතු ගතීතො
මා මං වධි ජීවගාහං ගහෙනො,
රකෙඤ්ඤ ව මං සත්ඵ උපෙනති නෙහි
මඤ්ඤ ධනං උච්ඡසි නපරුපං.

2076. න මෙ අයං තුමෙහි¹ වධාය අජ්ජ
සමාහිතො වාපවරෙ ධුරපො,
පාසඤ්ඤ නතාහං අධිපාතධිස්සං
යථා සුඛං ගච්ඡතු මොරරාජා.

2077. යං සක්ඛ වස්සාති මමානුබ්බධි
රතතිඤ්චං ධුපපිපාසං සහනොතො,
අථ කිස්ස මං පාසවසුපතීනං
පමුක්ඛවෙ ඉච්ඡසි බ්බන්තසමා.

2078. පාණාතිපාතා විරතොනුසථජ
අභයං තු තෙ සබ්බභූතෙසු දිනතො,
යං මං තුවං පාසවසුපතීනං,
පමුක්ඛවෙ ඉච්ඡසි බ්බන්තසමා.

2079. පාණාතිපාතා විරතස්ස බුඤ්චි
අභයඤ්ච යො සබ්බභූතෙසු දෙති,
පුච්ඡාමි නං මොරරාජෙනමජං
ඉතො වුතො කිං උභතෙ සුඛං සො.

2080. පාණාතිපාතා විරතස්ස බුඤ්චි
අභයඤ්ච යො සබ්බභූතෙසු දෙති,
දිට්ඨෙව ධම්මෙ උභතෙ පසංසං
සග්ගඤ්ච සො යාති සරීරහෙද.

2081. න සතති දෙවා ඉච්චාහු එකෙ
ඉධෙව ජීවො විභවං උපෙනි,
කථා එලං සුක්ඛදුක්ඛතානං
දතතු²පඤ්ඤාතඤ්ච වදනති දනං.
තෙසං වචො අරහතං සද්දහානො
තසමා අහං සතුඤ්ඤ බාධයාමි.

1. තුඤ්ච - මජ්ඣ, වී.
2. දතතු - මජ්ඣ.

2074. මෙසේ වුවත් මම උන්වහන්සේගේ පා නො වැන්දෙමි. උඩඟු සිතින් උන්වහන්සේ නො විතාලෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. මානය මට යළිත් නො පැමිණේවා.

7. පංචුපොසට ජාතක යි.

2075. මිතුර, මා වස්තුව ලබාගනු සඳහා අල්ලා ගත්තේ නම්, මා නො මරා ජීවග්‍රාහයෙන් රජු සම්පයට ගෙන යව. එ කලා බොහෝ වස්තුව ලබන්නෙහිය යි හඟිමි.

2076. මොනර රජුනි, මේ ඊය ඔබ නසන්නට දුන්නෙහි තැබුයෙමි නො වෙමි. ඔබ අසු වෑ සිටින මලපුඬුව සිඳින්නට තැබුවෙමි වෙමි. මොනර රජ සුවසේ යේවා.

2077. සත් වසක් මුළුල්ලේ දිවාර්භි යා පවස් ඉවසමින් යම් හේතුවක් නිසා මා ලුහුබැන්දෙහි. පුඬුවේ බැඳුණ මා ඉන් මුදන් නට කුමට කැමැති වෙහි ද?

2078. තෙපි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුණවු ද? සවිසත්තට අභය දෙන ලද්දවු ද? පුඬුවට අසු වී සිටින මා බැමමෙන් මුදන්තට කැමැති වන්නවු ද?

2079. මොනර රජුනි, යමෙක් ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළැකුණේ ද, සියලු සතුන්හට අභය දනය දේ ද, හේ මෙ ලොවින් ව්‍යුත වූ පසු කෙ බඳු සැපතක් ලබා ද? මේ කරුණ විචාරමි.

2080. යමෙක් ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුණේ ද සවිසත්තට අභය දනය කෙරේ ද හෙතෙම මේ ජීවිතයේදී ම පැසසුම් ලබයි. මරණින් මත්තේ දෙවිලොවට යයි.

2081. ඇතැම් කෙනෙක් දෙවියෝ නැතැ යි කියති. ප්‍රාණය මෙ ලොව ම නැයේය යි ද පින් පවති විපාක නැතැ යි ද දනය මෝඩයන් පනවා ගත්තකැ යි ද කියති. රහතුන්ගේ ඒ කීම අදහන මම පක්ෂීන් මරමි.

2082. වන්දෙ ව සුරියො ව උභො සුදසසනා
ගච්ඡන්ති ඔභාසයමනකලිකෙඛ,
ඉමසස ලොකසස පරසස වා නෙ
කථනනු නෙ ආහු මනුසසලොකෙ.
2083. වන්දෙ ව සුරියො ව උභො සුදසසනා
ගච්ඡන්ති ඔභාසයමනකලිකෙඛ,
පරසස ලොකසස න නෙ ඉමසස
දෙවාති නෙ ආහු මනුසසලොකෙ.
2084. එසේව නෙ නිහතා භීතවාද
අනෙතුකා යෙ න වදන්ති කමමං,
තථා එලං සුකතදුක්ඛතානං
දතතු¹ පඤ්ඤතං යෙ ව වදන්ති දනං.
2085. අඤ්ඤා භී සච්චං වචනං තවෙනං
කථං භී දනං අඵලං වදෙය්‍ය,
තථා එලං සුකතදුක්ඛතානං
දතතුපඤ්ඤතකඤ්ච කථං භවෙය්‍යා
2086. කථං කරො කිත්තිකරො කිමාවරං
කීං සෙවමානො කෙන තපොගුණෙන,
අකඛාභී මෙ මොරරාජෙනමස්ථි³
යථා අභං නො නිරයං පනෙය්‍යං.
2087. යෙ කෙච්චි අස්ථි සමණා පථව්‍යා⁴
කාසාවචස්ථා අනගාරියා⁵ නෙ,
පාතොච පිණ්ඩාය වරන්ති කාලෙ
චීකාලවරියා වීරතා භී සනොතා.
2088. නෙ තස්ථි කාලෙනුපසඛකමිඤ්චා
පුච්චෙස්සි⁶ යනො මනසො පියං සියා,
නෙ තෙ' පචකඛන්ති යථා පජානං
ඉමසස ලොකසස පරසස වස්ථිං.
2089. තචංච පීණ්ණං උරගො පුරාණං
පණ්ඩුපලාසං හරිතො දුමොච,
එසසභීතො මම ලුද්දභාවො
පජභා⁷මභං ලුද්දකභාවමච්ඡ.

1. දහු - මජ්ඣං.	5. කාසාය වස්ථා අනගාරියං වරන්ති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. අකඛාභී නං දතී - මජ්ඣං.	6. සුච්ච භී - මජ්ඣං.
3. රාජ-කමස්ථි - මජ්ඣං.	7. තං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. පථව්‍යා - මජ්ඣං.	8. ජභා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2082. දැකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු මෙ ලොවට අයිති වෙත් ද නැතහොත් පරලොවට අයිති ද? ඒ විමන්හි දිව්‍ය පුත්‍රයෝ කෙසේ වෙත්දැයි මිනිස්ලොවැ කියත් ද?

2083. දැකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු පරලොවට අයත් වෙති. මෙ ලොවට අයත් නො වෙති. මිනිස්ලොවැ ඔව්හු දෙවියෝ යයි කියති.

2084. යම් කෙනෙක් අහේතුකවාදී වෙත් ද පුණ්‍ය පාප කර්මයන්ගේ විපාකය හෙවත් පිරිසුදු අපිරිසුදු බවට හෙතු වන කම් නැතැ යි කියත් ද, දන් දීම මෝඩයන් විසින් පැනැවූවකැයි කියත් ද ඒ මහණ බමුණෝ මේ කරුණෙහි නැසුණෝ වෙත්.

2085. තොපගේ මේ කීම ඒකාන්තයෙන් සත්‍යයෙකි. දනය විපාක නැතැයි කියන්නේ කෙසේ ද? එසේ සුකෘත දුෂ්කෘත-යන්ගේ පල විපාක මෝඩයන් පැනැවූවක් වන්නේ කෙසේ ද?

2086. මොහර රජුනි, කුමක් කරන්නේ කෙසේ කරන්නේ කුමක හැසිරෙන්නේ කුමක් සේවනය කරන්නේ කෙබඳු තවුස් ගුණයක් නිසා නිරයේ නො වැටෙමි ද එයට උපදෙස් කියව.

2087. මෙ ලොවැ යම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් වෙත් ද කසාවත දරන අනභාරික වූ නො කල්හි හැසිරීමෙන් වැළැකී ඒ සත්පුරුෂයෝ (පසේ බුදුවරු) උදසන්හි සුදුසු කාලයෙහි පිඩුසිඟා වඩිති.

2088. සුදුසු කලැ උන්වහන්සේ වෙතැ එළඹූ තොප කැමැති යමක් වෙ නම් එය අසව. උන් වහන්සේ මෙලොව පරලොව දියුණුව දන්නා ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරත්.

2089. සර්පයකු දිරාපත් වූ පැරැණි හැවය හරනා සේ, රුක තැනින් තැන ඇති පඩුවන් පැහැති පත් ඉවත් කරන්නා සේ මම ද අද මගේ රුදුරු ගතිය හරිමි. මේ මගේ රුදුරු ගතිය ප්‍රභීණ ය.

2090. යෙ වාපි මෙ සකුණා අඤ්ඤා¹
 සතානි නොකානි නිවෙසනසමි,
 තෙසංපහං² ජීවිතං අජජ දමි
 මොක්ඛණ්ඨෙ තෙ පතො³ සකං තිකෙතං.

2091. ලුද්දෙ වරි පාසහජෙථා අරඤ්ඤා
 බාධෙතුං⁴ මොරාධිපතිං යසසසිං
 බන්ධි⁵ මොරාධිපතිං යසසසිං
 දුක්ඛා පමුච්චි⁶ යථාහං පමුත්තොති.

8. මහාමොරජාතකං.

2092. යදෙසමානා විවරිමහ පබ්බතානි වනානි ව,
 අනෙවසං විවරිං⁷ ඤාති⁸ තෙමෙ අධිගතා මයා.

2093. බහුං ඉදං⁹ මූලඵලං හකෙඛා වායං අනපපකො,
 රමමා විමා ගිරි නදියො ඵාසු වාසො හවිසසති.

2094. ඉධෙවාහං වසිසුඤ්ඤාමි සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,
 අපෙපාසසුඤ්ඤා නිරාසඩ්ඨි අයොකො අකුතොහයො.

2095. අ ඤ්ඤං හි ලොනං¹⁰ පරියෙස සතතු නො ඉධ විජ්ජති,
 යො තච්ඡ සුකරෙ හනති ඉධාගණ්ඨා වරං වරං.

2096. කොනමහාතං ඉධ සතතු කො ඤාති සුසමාගතෙ,
 අපධංසෙ පධංසෙති තමෙම අකඛාථ පුච්ඡිතා.

2097. උඤ්ඤරාජී මිගරාජා බලී දයාචුධො මිගො,
 යො තච්ඡ සුකරෙ¹¹ හනති ඉධාගණ්ඨා වරං වරං.

2098. න නො දයා න විජ්ජනති බලං කායෙ සමුහතං¹²,
 සබ්බෙ සමග්ගා හුත්වාන වසං කාභාම ඵකකං.

2099. හදයඛනමං කණ්ණසුඛං වාවං භාසයි තච්ඡක,
 යොපි යුද්ධෙ පලායෙථ¹³ තමෙ පච්ඡා හනාමයෙ.

1. මහධා - මජ්ඣං, සඤා.	9. බහුඤ්ඤාදං - මජ්ඣං, ඵ.
2. තෙසං අහං - මජ්ඣං, සඤා.	10. නපෙපා - මජ්ඣං, සඤා.
3. පහං - මජ්ඣං.	11. සුකරං - ඵ.
4. බාධෙතුං - මජ්ඣං, සඤා.	12. සමොහතං - මජ්ඣං, සඤා.
5. බන්ධි - මජ්ඣං, සඤා.	13. පලායෙථ - මජ්ඣං.
6. දුක්ඛා පමුච්චි මජ්ඣං, සපමොඵ - සඤා, ඵ.	
7. විවුලෙ - මජ්ඣං, සඤා.	
8. ඤාති - මජ්ඣං, ඵ.	

2090. මා විසින් බදින ලද සිය ගණන් පක්ෂීන් නිවෙසේ ඇද්ද ඔවුනටත් මම අද ජීවිත දනය දෙමි. මම නිවනට පැමිණියෙමි. ඒ සත්‍ය බලයෙන් සියලු සත්ත්වයෝ තමන් වසන තැන්වලට යෙක්වා.

2091. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ ගන්නට, පුඩු අතැති වැද්දෙක් වනගෙහි හැසුරුණේ ය. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ යමසේ දුකින් මිදුණේ ද, එසේ මම ද දුකින් මිදුණෙමි.

8. මහාමෝර ජාතක යි.

2092. යම ඤාති සමූහයක් සොයමින් අපි පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද හැසුරුණෙමු ද (යම) කෙනකු ඤාතින් සොයමින් හැසුරුණෙමිද? මා විසින් ඔවුහු ලබන ලදහ.

2093. මේ අල වර්ග ද ගෙඩි වර්ග ද බොහෝ ය. කැපුණු දෙය ද බොහෝ ය. මේ පර්වත නදීහු මනරම් වෙති. වාසයට පහසු තැනක් වන්නේ ය.

2094. වෑයම් රහිත වෑ නිසැක වෑ ශෝක රහිත වෑ බියක් නැති වෑ සියලු ඤාතින් සමග මම මෙහි ම වසන්නෙමි.

2095. තව්ෂ සුකරය, වෙන ලොනක් සොයව. මෙහි අපට සතුරෙක් සිටී. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2096. මෙහි අපගේ සතුරා කවරෙක් ද? නැසිය නොහැකි ලෙස එක්වූ ඤාතින් කවරෙක් නසා ද? විවාරන ලද මට එය කියව.

2097. තව්ෂය, උඩට ගිය ඉරි සහිත මෘගරාජයකු වූ බල ඇත්තා වූ දළ මෑ අවි කොට ගත් ව්‍යාග්‍රයෙක් වේ. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2098. අපි දළ නැත්තෝ නො වෙමු. බලය සිරුරේ ඇත. හැම දෙන එකතු වූ තනි වූ ඔහු යටත් කරමු.

2099. තව්ෂකය, හිතට වදින කනට මිහිරි වචනයක් කියහි. සටනෙහි අපෙන් යමෙක් පලා ගියොත් පසුව ඔහුත් නසන්නෙමු.

2100. පාණාතිපාතා වීරතො නු අජජ
අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දික්ඛං,
දයා නු තෙ මීග වීරියං න සනති
යො සඛ්ඤපනෙතා කපථොව ක්කායසී.
2101. න මෙ දයා න විජ්ජනති
බලං කායෙ සමුභතං,
ඤ්ඤී ව දිස්වාන සමඛ්ඤීඵකතො
තස්මා ක්කායාමි වනමන් ඵකතො
2102. ඉමස්සුදං යනති දිසොදිසං පුරෙ
භයඤ්ඤිතා⁸ ලෙනගවෙසීතො පුට්ඨි,
තෙදනී සඛ්ඤමම් වසනති⁹ ඵකකො
යස්ථසීතා දුප්පසභජ්ජ තෙ මයා.
2103. පරිණායකසම්පන්නා සහිතා ඵකවාදිතො¹⁰
තෙ මං සමඤ්ඤා භීංසෙය්‍යුං තස්මා තෙසං න පඤ්ඤෙ¹¹.
2104. ඵකොව ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනාති
ඵකොව සෙතො භනති දිජෙ පසඤ්ඤා,
ඵකොව ව්‍යඤ්ඤා¹² මීගසඛ්ඤපනෙතො
වරං වරං භනති බලං භි තාදිසං.
2105. නභෙව ඉඤ්ඤ න සෙතො නපි ව්‍යඤ්ඤා මීගාධිපො,
සමඤ්ඤා සහිතෙ ඤ්ඤී ව්‍යඤ්ඤා¹³ ව කුරුතෙ වසෙ.
2106. කුම්භිලකා සකුණිකා¹⁴ සඛ්ඤිතො ගණවාරිතො,
සමමොදමානා ඵකජ්ඣං උප්පත්තති ධයනති ව¹⁵
2107. තෙසස්ඤ්ඤ ධයමානානං ඵකෙඤ්ඤ අපවත්තති¹⁶,
තස්ඤ්ඤ¹⁷ සෙතො නිතාලෙති වෙය්‍යගඤ්ඤෙව සා ගති.
2108. උසස්ඤාහිතො ජට්ටලො¹⁸ ලුඤ්ඤනාමිසවත්ඛුනා,
දධී දධීසු පකඛ්ඤී මඤ්ඤමානො යථාපුරෙ.
2109. සාධු සමඛ්ඤුලා ඤ්ඤී අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා,
සුකරෙහි සමඤ්ඤාහි ව්‍යඤ්ඤා ඵකායනො¹⁹ භතො

1. සමඤ්ඤා - මජ්ඣ., 8.	8. සකුණිකා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. භයඤ්ඤිතා - මජ්ඣ., ස්‍යා.	9. දමනතිව - 8.
3. සරනාති - 8.	10. අපසක්කති - මජ්ඣ.,
4. වාරිකො - අ.	11. තං - 8.
5. තෙසං අපඤ්ඤවෙ - 8.	12. ජට්ටලොකන - 8.
6. ව්‍යඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස්‍යා.	13. ඵකායනො - මජ්ඣ.,
7. නව්‍යඤ්ඤා ස්‍යා, ව්‍යඤ්ඤාන - මජ්ඣ.,	

2100. අද ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණෙහි ද? සවිසන්තට අහස දෙන ලද ද? නුමේ දළ නැද්ද? මෘග බල නැද්ද? සුකර සමූහයා මැදට පැමිණ කුමක් සිතන්නේ ද?

2101. මගේ දළ නැත්තේ නො වෙයි. සිරුරේ ශක්තිය ඇත. සමගි සමපන්නව එක් වූ නැයන් දුටු හෙයින් තනි ව වනයෙහි කල්පනා කරමි.

2102. පෙර මොහු බියපත් වූ වෙන් වෙන් වූ ලෙන් සොයා දිසාවෙන් දිසාවට යති. දන් ඔහු එක්කැන් ව වෙසෙති. මා විසින් අද ඔවුන් මැඩැලන්නට හැකි නො වේ.

2103. නායකයකු ඇති ව එක්සත් වූ සමගි කතා ඇති ඒ සියල්ලෝ මට තිංසා කරන්නාහ. එහෙයින් අද මම ඔවුන් නො පතමි.

2104. හුදෙකලා ව ශක්‍රයා අසුරයන් දින යි. හුදෙකලාව උකුස්සා පක්ෂීන් නස යි. හුදෙකලා ව ව්‍යාඝ්‍රයා මෘග සමූහයා වෙත පැමිණ වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරා මර යි. බලය නම් එබඳු ය.

2105. සමගි වූ නැයන් ඇති ව ව්‍යාඝ්‍රයන් බඳු වූවන් ශක්‍රයා ද වසභ නො කරන්නේ ය. උකුස්සා ද වසභ නො කරන්නේ ය. මෘගාධිපති ව්‍යාඝ්‍රයා ද වසභයෙහි පවත්වා ගන්නට නො හැක්කේ ය.

2106. පිරිවරා ගත් සමූහය සමග හැසිරෙන කුමභීලක පක්ෂීහු ප්‍රීත වෙමින් එක් වූ ගොඳුරු සොයමින් අහසින් යති.

2107. අහසින් යන ඔවුන්ගෙන් (යම්) කුරුල්ලෙක් ඉවත්ව යේ ද උකුස්සා උ පැහැර ගනී. ව්‍යාඝ්‍රයන්ගේ ස්වභාවයත් මෙය යි.

2108. ආමිෂ ලෝලයකු වූ රොදු ඇස් ඇති ජවිලයා විසින් උනන්දු කරන ලද දළ සහිත ව්‍යාඝ්‍රයා පෙර සේ සිතමින් දළ ඇති උරන් වෙත පැන්නේ ය.

2109. නැයන් බොහෝ විම යහපත් වේ. වනයෙහි රූක් බොහෝ විම යහපත් වේ. සමගි වූ උරන් විසින් එක් වරකින් ම ව්‍යාඝ්‍රයා නසනු ලැබී ය.

- 2110. බ්‍රාහ්මණයන්ගේ ව්‍යාජයන් උගො හඳුන්වා දෙන සුකරා, ආනන්දනො පවුදිනා¹ මහානාදක නාදියුං.
- 2111. තේසු උදුබෙරමුලසමී සුකරා සුසමාගතා, තඬකං අභිසිඤ්චිංසු සං නො රාජාසි ඉසසරොති.

9. තව්ජසුකරජාතකං.

- 2112. වාණිජා සමිතිං කඤ්චා නානාරථයනො ආගතා, ධනාහාරා පකකමීංසු එකං කඤ්චාන ගාමණීං.
- 2113. තෙ තං කනිඤ්චාගමමි අපහකඛං අනොදකං, මහානිග්‍රොධමදුකඛං සිතච්ඡායං මනොරමං.
- 2114. තෙ වතස් නිසිදිඤ්චා තසස රුකඛසස ඡාදියා², වාණිජා සමච්චෙනසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2115. අභ්‍යන්තර³ අයං රුකඛා අපි වාරි ව⁴ සන්ධි, ඉඛකසස පුරිමං සාඛං මයං ඡිඤ්ච වාණිජා.
- 2116. සා ව ඡිතතාව පඤ්ච අච්චං වාරිං⁵ අනාවිලං, තෙ තස් නහාඤ්චා ව පිච්චා ව යාවතිච්චිංසු වාණිජා.
- 2117. දුතියං සමච්චෙනසු බාලා මොහෙන පාරුතා, ඉඛකසස දකඛණං සාඛං මයං ඡිඤ්ච වාණිජා.
- 2118. සා ව ඡිතතාව පඤ්ච සාලිමංසොදනං බහුං, අපච්චාදවණණ්ණ කුමමාසෙ⁶ සිඛිං⁷ ඛිදල සුපියො.
- 2119. තෙ තස් භුඤ්චා බාදිඤ්චා⁸ යාවතිච්චිංසු වාණිජා, තනියං සමච්චෙනසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2120. ඉඛකසස පච්චිමං සාඛං මයං ඡිඤ්ච වාණිජා, සා ව ඡිතතාව පඤ්ච නාරියො සමලඤ්චාතා.
- 2121. චිච්චුච්චාහරණා⁹ ආමුභතමණිකුණඛලා, අපිසු වාණිජා එකා නාරියො පණණ්ණචිසති.
- 2122. සමනතා පරිකරිංසු¹⁰ තසස රුකඛසස ඡාදියා, තෙ තාහි පරිචාරෙසු¹¹ යාවතිච්චිංසු වාණිජා.

1. පමොදිතා - මජ්ඣං, ස්‍යා.	9. පිච්චා - වී.
2. තෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.	10. චිච්චත මජ්ඣං, චිච්චා - ස්‍යා.
3. ඡායා - මජ්ඣං.	11. පරිචාරිංසු - මජ්ඣං.
4. අලොයනෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.	12. පරිචාරෙඤ්චා - ස්‍යා. පරිචාරෙඤ්චා - අට්ඨකරා
5. වාරිච - මජ්ඣං, ස්‍යා.	
6. වාරි - මජ්ඣං, ස්‍යා.	
7. කුමාසෙ - මජ්ඣං.	
8. සිඛිච්චරං ලසුපියො මජ්ඣං. - සිඛිච්චල සුපියො - ස්‍යා.	

2110. මුත්මයා ද ව්‍යාසයා ද යන දෙදෙන නසා උරෝ සතුටු වූ ඉතා සතුටු වූ මහානාද පැවැත්වූහ.

2111. දිඹුල්ල ස මුලා උරෝ රැස් වූ තෙහි අපගේ අධිපති රජ වඩ සි තව්ජක උරා දඹිෂෙක කළහ.

9. තව්ජසුකර ජාතක යි.

2112. නොයෙක් රටවලින් පැමිණි වෙළෙන්දෝ රැස් වූ එකකු ප්‍රධානියා ලෙස පත් කොට ධනය ගෙන වෙළඳාමට ගියහ.

2113. ඒ වෙළෙන්දෝ ආභාරයත් ජලයත් නැති කාන්තාරයකට අවුත් මතරම් සිහිල් සෙවණ සහිත මහනුගරුකක් දුටහ.

2114. අවිද්‍යාවෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ ක්‍රමයෙන් සෙවණෙහි හිඳ මෙසේ සිතූහ.

2115. වෙළෙඳුනි, මේ ගස තෙත් සහිත සේ ය. ජලය ද වැගිරේ. එහෙයින් ගසේ පළමුවන අත්ත අපි කපමු යි.

2116. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග පවිත්‍ර වූ බොර නො වූ ජලය වැගිරුණේ ය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති තාක් ජලය නහා බී සතුටු වූහ.

2117. මෝහයෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ දෙවන වර මෙසේ සිතූහ. අපි ගසේ දකුණු අත්ත කපමුයි.

2118. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මස් සහිත ඇල්හාලේ බත් ද දිය නුමුසු කිරිබත් වැනි කොමුපිඩු ද අටුළුපත් ද මුං ආදී සුප ද වැගිරුණේ ය.

2119. මොහයෙන් වැසුණ මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ අනුභව කොට තෙවනුව ව මෙසේ සිතූහ.

2120. වෙළෙඳුනි, අපි මේ ගසේ බටහිර දෙසට ගිය අත්ත ද කපමු යි. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග සැරැසුණ ස්ත්‍රීහු වැගිරුණාහ.

2121. එක් එක් වෙළඳකුට විසිතුරු වත් පැළෑටි, මිණි කොඩොල් ආදී අබරණින් සැරැසුණ එක් එක් ස්ත්‍රීයක් ද ගැල් නායකයාට පස්විසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් ද ලැබිණි.

2122. ඒ රුක් සෙවණ වටා රැස් වූ ඒ වෙළෙන්දෝ ස්ත්‍රීන් සමග රීසි සේ සතුටු වූහ.

- 2123. වතුකම් සම්ප්‍රදානසංඝාතය බාලා මොහොත පාරුතා
ඉක්කම උත්තරං සාධං මයං ජිකුම වාණිජා.
- 2124. සා ව ජිනතාව පඤ්ඤා මුක්තා වෙච්චියෙ ඛණ්ඩ,
රජතං ජානරූපඤ්ඤා කුක්කයො පාවියානි ව.
- 2125. කාසිකානි ව වජ්ජානි උද්දියානෙ ව කම්බලො,
තෙ තස්ස භාගෙ ඛණ්ඩො යාවතිවුංසු වාණිජා.
- 2126. පඤ්ඤාමං සම්ප්‍රදානසංඝාතය බාලා මොහොත පාරුතා,
ඉක්කම මුලං ජිකුම අපි භියොසා උභාමසෙ.
- 2127. අච්චංචි සකුචානො යාවමානො කතඤ්ඤා,
නිග්‍රොධෙ කිං අපරජකිච්චං වාණිජා හද්දමස්සු තෙ.
- 2128. වාරිද පුරිමා සාධා අනන්තානං ව දකඛිණා,
නාරිද පච්චිමා සාධා සබ්බකාමෙ ව උත්තරා.
නිග්‍රොධෙ කිං අපරජකිච්චං වාණිජා හද්දමස්සු තෙ.
- 2129. යසස්ස රුක්ඛස්ස ජායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාධං භද්දෙය්‍ය මිත්තදුඛො හිං පාපකො
- 2130. තෙ ව තස්ස අනාදිකා එකස්ස වචනං ඛණ්ඩ,
නිසීකානි කුඨාරිහි මුලනො තං උපසකමුං.
- 2131. තතො නාගා නිකම්මිංසු සත්තඤ්ඤා පණ්ණවිසති,
ධනුඤ්ඤානං නිසකා ජසහස්සා ව වම්මිනො.
- 2132. එතෙ භනච්චං ඛණ්ඩං මා වො මුක්ඛිකං ජීවිතං,
ධම්පකා සකුචානං සබ්බෙ භසම්කරොච්චං තෙ.
- 2133. තසමා හි පණ්ණවිනො පොසො සම්පස්සං අනුමනනො.
ලොභස්ස න වසං ගච්චිති හතොය්‍යා දිසතං මනං
- 2134. එතමාදිනවං ඤාතො තණ්හා දුක්ඛස්ස සම්භවං,
විකතණ්හා අනාදනො සතො හිකුචු පරිබ්බපෙති.

10. මහාවාණිජජාතකං.

- 1. කම්බලා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 2. නිග්‍රොධො කිං අපරජකිච්චං - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
- 3. නිග්‍රොධො - මජ්ඣං.
- 4. මිත්තදුඛො - මජ්ඣං.
- 5. හතොය්‍යාච්චං - මජ්ඣං.

2123. මෝහයෙන් වැසුණ මෝඩ වෙළෙන්දෝ සතරවෙනු ව මෙසේ සිතූහ. මේ ගසේ උතුරු දෙසට ගිය අත්ත ද අපි කපමුයි.

2124. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මුතු වෙරළමිණි රන්, රිදී, ඇතුන් පිට අතුරන පලස් හා ලොම්මුවා පසතුරුණු ද වැගිරුණේ ය.

2125. තවද කසි සළු උද්දියාන නමැති කම්බිලි (පොරෝනා) ද වැගිරුණේය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ එහි බැඳ (තබා) සතුටු වූහ.

2126. මෝහයෙන් මුළා වූ නුවණ රහිත වූවෝ අපි මේ ගසේ මුල කපමු. වැඩියක් වස්තුව ලබන්නෙමු යි සිතූහ.

2127. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වේවා යි ඇදිලි බැඳා යදිමින්, කවර හෙයින් නුගරුකට අපරාධ කරන්නහු දු යි (අසමින්) සාර්ථවාහක තෙම (ඊට විරුද්ධ ව) නැගී සිටියේ ය.

2128. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වේවා. මේ ගසේ පෙර දිග අත්ත ජලය ද දකුණු දිග අත්ත කැම බීම ද පැසුළු දිග අත්ත ස්ත්රීන් ද උතුරු දිග අත්ත කැමැති හැම දේ ද දුන්නා ය. මේ නුගරුකට කවර හෙයින් අපරාධ කරමු ද?

2129. යම් රුකක්හුගේ සෙවණෙහි හිඳුනේ ද හෝනේ ද (සන්පුරුෂයා) ඒ ගසේ අතු නො කඩන්නේ ය. මිත්‍රදෝෂිකම ලාමක ය.

2130. බොහෝ වෙළෙන්දෝ ඔහුගේ කීම නො පිළිගෙන මුවහත් පොරෝවලින් ඒ ගස මුලින් ම කපන්නට පටන්ගත්හ.

2131. ඉක්බිති සටන් සඳහා සැරැසී ගත් නාගයෝ විසිපස් දෙනෙක් ද දුනු ඊ ගත්තෝ තුන්සිය දෙනෙක් ද යුද්ධසැට්ට ඇඳ ගත්තෝ සය දහසක් ද නික්මුණහ.

2132. මොවුන් නසවූ, බදිවූ, මොවුන්ගේ ජීවිත නො හරිවූ, ගැල් නායකයා හැර ඔවුන් හැම අළු කරවූ.

2133. එ හෙයින් නුවණැති පුරුෂයා තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ ලොහයේ වසහයට නො යන්නේ ය. ලොහ සහිත සතුරු සිත නසන්නේ ය.

2134. තණ්හාව නියා දුක් හටගන්නේය යි මේ දොෂය දැනූ, පහ කළ තණ්හාව ඇත්තේ, තණ්හාවෙන් කිසිවක් නො ගන්නෙක් ව සිහි ඇති භික්ෂු තෙම වසන්නේ ය.

10. මහාවාණිප ජාතක යි.

2135. අබ්භූතො චත ලොකස්මි උපසාරී ලොමහංසනො,
දිබ්බො රථො පාතුරහු වෙදෙහසස යසසස්සිතො.

2136. දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤො මාතලී දෙවසාරථී,
නිමනතධිසු රාජානං වෙදෙහං මීථිලග්ගහං.

2137. එහිමං රථමාරුග්ග රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දස්සනකාමා නෙ තාවතීංසා සඉඤ්ඤා.
සරමානා හි නෙ දෙවා සුධම්මායං සමච්ඡරෙ.

2138. තතො ච රාජා සාධිතො පමුබ්බො රථමාරුහී,
සහසසයුත්තං අභිරුග්ග අගා දෙවානසනන්තෙක
තං දෙවා පටිනඤ්ඤිසු දිසවා රාජානමාගතං.

2139. ය්වාගතං නෙ මහාරාජ අථො නෙ අදුරාගතං,
නිසීදදති රාජීසී දෙවරාජසස සනන්තෙක.

2140. සකෙකාරි පටිනඤ්ඤිසු වෙදෙහං මීථිලග්ගහං,
නිමනතධි ච කාමෙහි ආසනෙන ච වාසවො.

2141. සාධු බොසි අනුපපත්තො ආවාසං වසවත්තනං,
වස දෙවෙසු රාජීසී සබ්බකාමසමීඤ්ඤිසු
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.

2142. අහං පුරෙ සග්ගගතො රමාමී
නචෙච්චිහි ගීතෙහි ච වාදිතෙහි,
සොදති අජජ න රමාමී සග්ගෙ
ආයුං නු ඛිණො මරණං නු සනත්තෙ
උදහු මුලෙහාස්මි ජනිඤ්ඤෙට්ඨ.

2143. නවායු ඛිණං මරණං නෙ දුරෙ
නවාපි මුලෙහා නරචිරිසා¹ සෙට්ඨ,
තවඤ්ඤි² පුඤ්ඤානි පරිත්තකානි
ගෙසං විපාකං ඉධ වෙදධිසො.

2144. වස දෙවානුභාවෙන රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.

1. තරචිර - මජ්ඣං.
2. තව, - මජ්ඣං.

2135. ලෝකයෙහි ඒකාන්තයෙන් ම ලොමුදහ ගන්වන්නා වූ පුදුම උපදවන්නා වූ දෙයක් උපන්නේ ය. (පහළවිය) යසස් ඇත්තා වූ වෙදෙහ රජුට දිව්‍ය රථයක් පහළ විය.

2136. දිව්‍ය රථාවායඞ් වූ මහත් සෘඳ්ධි ඇත්තා වූ මාතලි දිව්‍ය පුත්‍රයා මියුලු නුවර අධිපති වූ සාධිත රජුට ආරාධනා කෙළේ ය.

2137. දිසාධිපති වූ ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, එතු මැනැවි. මේ රියට නගින්නේ මැනැවි. ශක්‍රයා සහිත තවතිසා දෙවි ලොවැ දෙවියෝ ඔබ දකින්නට කැමැත්තෝ ය. ඒ දෙවියෝ (ඔබ) සිහි කරමින් ම සුදුම් දෙවි සබේ සිටිති.

2138. ඉක්බිති සාධිත රජ තෙමේ උතුම් රියට නැංගේ ය. දහසක් අසුන් යෙදූ රියට නැග දෙවියන් වෙත ගියේ ය. දෙවියෝ පැමිණි රජු දැක සතුටු වූහ.

2139. මහරජ ඔබේ යහපත් පැමිණීමකි. තවද අපේ සමීපයට පැමිණීමකි. ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, දෙවරාජයා සමීපයේ හුන මැනවි.

2140. මියුලු නගරයට අධිපති වෙදෙහ රජ (සමග) ශක්‍රයා ද සතුටු විය. ශක්‍රයා කාමසම්පත්තියෙන් ද ආසනයෙන් ද (රජු) පැවැරී ය.

2141. රජතුමනි, කාම සම්පත් සිය වසභයෙහි පවත්වන දෙවියන් වසන තැනට පැමිණීම යහපත් වෙයි. කාමසම්පත් සියල්ල දියුණුව පවතින දෙවියන් අකර වාසය කරව. තවතිසා දෙවියන්ට ඇති මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

2142. සක්දෙවිඳුනි, පෙර මම දෙවිලොවට පැමිණ නෘත්‍ය ගීතයෙන් හා වාද්‍යයෙන් සිත රමණය කෙළෙමි. ඒ මම අද දෙවිලොව නො ඇලෙමි. (මගේ) ආයුෂ ගෙවුණේ ද මරණය ළංවූයේ ද නැතහොත් මුළා වූයේ ද?

2143. උතුම් නරවිරුවාණෙනි, ඔබගේ ආයුෂ ගෙවුණේ නො වෙයි. ඔබේ මරණය දුර ය. ඔබ මුළා වූයෙහි ද නො වේ. යම් පුණ්‍ය කම්යක් නිසා මෙහි සැප වින්දයුතු ද ඔබගේ ඒ පින් මද වූහ.

2144. දිසාධිපති රජතුමනි, දේවානුභාවයෙන් මෙහි වාසය කරව. තවතිසා වැසි දෙවියන්ට අයිති වූ මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

2145. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සමපදමෙවෙනං යං පරතො දනපව්වයා.
2146. නවාහමෙතං ඉව්ඡාමී යං පරතො දනපව්වයා,
සයං කතානි පුඤ්ඤානි තමෙම ආවෙණිකං ධනං.
2147. යොහං ගතාවා මනුසෙසසු කාහාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමවරියාය සංයමෙන දමෙන ව.
යං කතා සුඛිතො හොති න ව පව්ඡානුතප්පති.
2148. ඉමානි තානි ඛෙක්ඛානි ඉමං නික්ඛං සුඤ්ඤවලං¹,
ඉමා තා හරිතා නුපා² ඉමා නජෙජා සවතඤ්ඤො.
2149. ඉමා තා පොක්ඛරණිඤ්ඤො රමමා වසකවාකුපකුජිතා,
මන්දලකෙහි³ සඤ්ජනතා පදුමුපලකෙහි ව
යසසිමානි මමාසිංසු කිනතු තෙ දිසතං ගතා.
2150. තානීධි⁴ ඛෙක්ඛානි යො භූමිභාගො
තෙ ආරාමා තෙ වන මෙ පවාරා⁵,
තමෙව මඤ්ඤං ජනතං අපසසතො
සුඤ්ඤව මෙ නාරද ඛායතෙ දිසා.
2151. දිව්ඛා මයා විමානානි ඔභාසෙජාතා⁶ වතුද්දීසා,
සමමුඛා දෙවරාජස්ස නිදසානඤ්ඤා සමමුඛා.
2152. වුජ්ඣං මෙ භවතං දිබ්බං⁷ යුත්තා කාමා අමානුසා,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු තිබ්බකාමසමීඤ්ඤි.
2153. යොහං එතාදිසිං දිසවා⁸ පුඤ්ඤයා⁹ මහි ඉධාගතො,
ධම්මමෙව වරිඤ්ඤාමී නාහං රජෙජන අත්ථිකො.
2154. අදණ්ඩාවචරං මග්ගං සමමාසමුද්ධිදෙසිතං,
තං මග්ගං පටිපජ්ජිංසං යෙන ගව්ඤ්ඤානි සුඛධතා⁹ති.

11. සාධිතජාතකං¹.

-
1. සකුණ්ඩලං - මජ්ඣං, සා.
 2. නොපා - වී.
 3. මණ්ඩල - සා.
 4. තානීධි - මජ්ඣං.
 5. තෙ යෙව ආරාමි වතානි සඤ්චරා - මජ්ඣං. තෙ යෙව ආරාමි වසුපවාරා - සා.
 6. ඔභාසනතං - මජ්ඣං, සා.
 7. දිබ්බං - මජ්ඣං, සා.
 8. මහි - මජ්ඣං.
 9. සාධිත රාජ - සා.

2145. ඉල්ලා ගත් යානය යමයේ ද ඉල්ලා ගත් ධනය යමයේ ද, අනුන් දුන් පිනෙන් යමක් ලබා නම් එද මෙසේ දතයුතු ය.

2146. අනුන් දුන් නිසා යමක් ලැබේ ද එය මම නොකැමැත්තෙමි. තමා කළ පින් වේ ද එය මට උරුම ධනය යි.

2147. ඒ මම මිනිසුන් අතරට ගොස් දන් දීමෙන් ද කායාදී ආරාත්‍රයෙන් කරන පාපයෙන් වැළැකූ හික්මීමෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද යුක්ත වූ යමක් කොට සැපවත් වෙමි ද පසුව නො තැවෙමි ද එබඳු බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි.

2148. මේ ඒ භූමිභාගයෝ වෙති. මනා බිසෝකොටු සහිත දිය සොරොච්ච ද වෙයි. මේ ඒ නිල්පැහැති දිය සහිත බිම් ය. මේ ගලායන නදී ද වෙත්.

2149. සක්වා ලිහිණින් පවත්වන මධුර නාද නිසා මනරම් වූ හෙල්මැල්ලෙන් හා පියුම් උපුල් වලින් ගැවැසී මේ පොකුණු වෙත්. මා හා හැසුරුණු යම් කෙනෙක් මේ තැනට ප්‍රිය කළෝ ද ඔහු කවර දෙසකට ගියාහු ද?

2150. මේ උයනේ කෙන් ද බිම් කොටස් ද උයන් වතු ද වෙති. මේ වනයේ වාසඤාන ද වෙත්. ඒ පිරිවර ජනයා නො දක්නා මට සියලු දිසාවන් හිස් වූ සේ වැටහේ.

2151. සක්දෙවරජ හමුවේ ද අනෙක් දෙවියන් හමුවේ ද සතර දිසාවන්හි ද බබළන විමානයෝ මා විසින් දක්නා ලදහ.

2152. සියලු කාමයම්පන්නියෙන් සමෘද්ධ වූ තවතිසා දෙව ලොව දිව්‍යවිමානයෙක මාගේ විසීම විය. මනුෂ්‍යයන්ට අයත් නො වූ කම්සැප අනුභව කරන ලදී.

2153. ඒ මම මේ බඳු දෙවියැප දක පින් කරනු සඳහා මෙහි ආවෙමි මම කුඹලධම්මයන්හි හැසිරෙමි. රාජායෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙකමි.

2154. යම් මගෙකින් සම්මා සම්බුදුවරු ගමන් කෙරෙත් ද පර්වඤ්ඤාත් වහන්සේ දෙසු, බහා තැබූ දඩු හා සත් ඇතියන් යායුතු ඒ ආයඬ අභ්‍යංගික මාර්ගය මමත් පිළිපදින්නෙමි.

11. සාධිත ජාතක යි.

524 ජාතකපාළි-පකිණ්ණකතීපාතො

2155. රාජා අවොච විදුරා¹ ධම්මකාමො යුධිට්ඨිලො,
 බ්‍රාහ්මණෙ විදුර පරියෙස සීලවනො ඛුසසුතෙ.
2156. වීරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යා² භොජනං,
 දකඛිණං සමමි දසසාම යඤ්ඤිතං මහපථලං.
2157. දුප්පභා බ්‍රාහ්මණා දෙව සීලවනො ඛුසසුතා,
 වීරතා මෙථුනා ධම්මා යෙ තෙ භුඤ්ජය්‍යා භොජනං.
2158. දස බද්ධ මහාරාජ යා තා බ්‍රාහ්මණජාතියො,
 තෙසං වීභඛං වීචයං විඤ්ඤාතො සුඤ්ඤාති මෙ.
2159. පසිඛ්ඛතෙ ගහෙකානා පුණ්ණෙ මුලසා සංවුතෙ,
 ඔසධියො³ ගජේතති නභායතති ජපතති ච.
2160. තිකිච්ඡකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2161. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා⁴ (ඉතීරාජාකොරවොයා)
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා
 අඤ්ඤපි විදුර පරියෙස
 සීලවනො ඛුසසුතෙ.
2162. වීරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යා භොජනං,
 දකඛිණං සමමි දසසාම යඤ්ඤිතං මහපථලං.
2163. කිංකිණිකායො⁵ ගහෙකානා සොයෙතති පුරතොපි තෙ,
 පෙසනානිපි ගච්ඡන්ති රථවරියාසු සිකඛිතෙ.
2164. පරිවාරකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2165. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉතීරාජා කොරවොයා,
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා
 අඤ්ඤ විදුර පරියෙස
 සීලවනො ඛුසසුතෙ.

1. විදුර - මජ්ඣිම, සා.
 2. භුඤ්ජය්‍යා - සා.
 3. කායෙ - මජ්ඣිම, සා.
 4. බ්‍රහ්මඤ්ඤා - සා., බ්‍රාහ්ම - මජ්ඣිම.
 5. කිංකිණිකායො - වී, කිංකිණියො - සා.,

2155- 2156. පින් කැමැති සුධිට්ඨිල රජ තෙම විධුර පඬි-
තුමාට මෙසේ කීය. විධුර පඬිතුමාණෙනි, යමෙක් මගේ බොජුන්
බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණේවේ ද, සිල්වත් බහුශ්‍රැත
බ්‍රාහ්මණයන් සොයව. යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන්
දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2157. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබේ බොජුන්
බුදින් ද එසේ වූ සිල්වත් බහුශ්‍රැත මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්
වැළැකුණ බමුණෝ දුලබ වෙත්.

2158. මහරජ, යම් බමුණුකුල දහයක් වේ ද ඔවුන්ගේ
විභාගය මා විසින් සොයන ලදී. එය විස්තර වශයෙන් අසනු
මැනැව්.

2159. ඇතැම් බමුණෝ අවුරන ලද මුදල් පිඬ වූ පසුම්බි
ගෙන බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය ඔතා දෙති. නාවතී, මතුරු ජප කිරීම ද
කරති.

2160. මහරජ, වෙදුන් හා සමාන වුව ද ඔවුහු බමුණෝ
යයි කියනු ලබන්. මහරජ, ඔවුහු වෙද බමුණෝ වෙති යි
කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2161. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ
තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. මිත්‍රය,
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2162. යමෙක් මාගේ බොදුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්
වැළැකුණු ද යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය
මහත් පල වේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2163. ඔවුහු රජු සහ ඇමැති ආදීන් ඉදිරියේ කුච්ඡාලම්
වයති. පණිවිඩ ගෙන යන්. රථ ශිල්ප ආදියෙහි පුහුණු කරවන්.

2164. රජතුමනි, සේවකයන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි
කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු සේවක බමුණෝ වෙති. එබඳු
බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2165. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ තෙම
කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඬිතුමනි,
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2166. විරතෙ මෙට්ඨනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථං.
2167. කමණ්ඩුලුං ගහෙත්වාන වංකදණ්ඩඤ්ච බ්‍රාහ්මණා,
පච්චුපෙසසනති රාජානො ගාමෙසු නිගමෙසු ච.
නාදිනෙත වුට්ඨතිස්සාම ගාමඤ්ච ච වනමහි ච.
2168. නිග්ගාහකසමා රාජ තෙපි වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2169. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවෙතා,
න තෙ වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤ විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2170. විරතෙ මෙට්ඨනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථං.
2171. පරුළුභකච්ඡ නබලොමා¹ පඬාදනතා රජසඤ්චරා,
ඔකිණිණි රජරෙණුහි යාවකා විචරනති තෙ.
2172. බාණුසාතසමා රාජ තෙපි වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2173. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉතිරාජාකොරවෙතා,
න තෙ වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤ විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2174. විරතෙ මෙට්ඨනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථං.
2175. හරිටකං² ආමලකං අඹං³ ජලබුච්චිටකං,
ලබුජං දනතපොණානි බෙලුචා බදරානි ච.
- 2176 රාජායතනං උච්ඡුපුටං ධුමනෙතතං මධුඅඤ්ජනං.
උච්චාවචානි පණියානි විපණෙතති⁴ ජනාධිප.
2177. වාණිජකසමා රාජ තෙපි වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2178. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවෙතා)
න තෙ වුච්චනති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤ විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.

1. නබා - මජ්ඣ.
2. හරිතකං - සා.
3. අඹං ජලබු චිහෙදකං - මජ්ඣ, සා.
4. විකඛිණෙතති - මජ්ඣ, සා.

2166. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගල-යෙකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්මිණාව දෙමු.

2167. මහරජ ඇතැම් බමුණෝ කෙණ්ඩියක් හා වක්දණ්ඩක් ගෙන ගම් නියමගමිනි ද රජුන් වෙත ද එළඹෙත්. (යැදී දෙය) නුදුන් කලැ, ගමෙහි වුව ද වෙනෙහි වුව ද නො නැගිටිමු යයි ඉද ගනිති.

2168. මහරජ. (තමාට) නිශා කර ගන්නා ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු ද මා විසින් කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද.

2169. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඬිතුමනි, සිල්වත් බහුගුණ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2170. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්මිණාව දෙමු.

2171. බෙහෙවින් වැඩි ගීය කිසිලි ලෝම සහ නිය ඇති මැලියම් සහිත දත් ඇති දුර්ලභයන් ගැවැසි හිස් ඇති දුලි සහිත ඒ බමුණෝ යදීමින් හැසිරෙති.

2172. මහරජ අපවිත්‍ර සිරුරු ඇති හෙයින් දගීය කණු සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු යාවක බ්‍රාහ්මණ යයි කියති. එ බඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2173. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඬිතුමනි, සිල්වත් බහුගුණ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2174. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙක (යම් පුද්ගල-යකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්මිණාව දෙමු.

2175. (මහරජ) යමෙක් අරථ නෙල්ලි අඹ දඹ බුළු දෙල් දහැවි බෙලි හා බෙබර ද,

2176. කිරිපලු ද උක් හා එම පැණි ද දුම්කෝව ද මි හා අඳුන් ද යන ලොකු කුඩා වෙළෙඳ බඩු විකුණත් ද.

2177. මහරජ, වෙළෙඳුන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු වෙළඳ බමුණෝ යයි කියන ලදු. එබඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2178. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඬිතුමනි, සිල්වත් බහුගුණ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2179. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුංකේජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දසසාම යඤ්ඤාදිනං මහපථලං.

2180. නික්ඛන්තභික්ඛං¹ භුංකේජනී ගාමෙසෙට්ඨෙ පුරොභිතා,
බහු තෙ² පටිපුට්ඨන්තී අභිච්චෙට්ඨෙ නිලඤ්ජකා³
පසුපි තඤ්ඤාදිනී මභිසා සුකරා අජා.

2181. ගොසාතකසමාවාරා තෙපි චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.

2182. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉති රාජා කොරවොයා)
න තෙ චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤාදි විධුර පරියෙස සිලවනෙත බහුසුසුතෙ.

2183. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුංකේජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දසසාම යඤ්ඤාදිනං මහපථලං.

2184. අසිවමමං ගහෙජාන බග්ගං පග්ගඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණා,
වෙසසපරෙසු නිට්ඨන්ති සඤ්ඤා අබ්බාහයන්තිපි.

2185. සමා ගොපනිසාදෙභී තෙපි චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.

2186. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉති රාජා කොරවොයා,
න තෙ චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤාදි විධුර පරියෙස සිලවනෙත බහුසුසුතෙ.

2187. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුංකේජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දසසාම යඤ්ඤාදිනං මහපථලං.

2188. අරඤ්ඤාදි කුට්ඨං කඤ්ඤා කුට්ඨානි කාරයන්ති තෙ,
සසබ්බොරෙ බාධෙත්ති ආගොධා මච්චකච්චපං.

1. නික්ඛන්ත භික්ඛං - මජ්ඣ. 2. බහුංතෙ - මජ්ඣ. 3. අභිච්චෙට්ඨෙ ලඤ්ජකා - මජ්ඣ.

2179. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2180. ගම්වල පුරොහිතයෝ වී නිරන්තර භික්ෂාව ලබා ගෙන බුදින්. බොහෝ දෙනා නැකැත්, සුබ මොහොත් සහ මහල් පුරොහිතයන් විවාරත්. ඔවුහු කුලී ගෙන හරකුන්ගේ අණබවේද කිරීමත් උන්ගේ වෙර ලකුණු නැබීමත් කරති. ඔවුන්ගේ නිවාසයන්හි මී ලොරු, එළු යන සිවුපාවෝ මරනු ලැබෙත්.

2181. ගවසානකයන් සමාන හැසිරීම ඇති ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2182. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිකුමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2183. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (මෙබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2184. මහරජ, ඇතැම් බමුණෝ කඩු පළඟ දරා කඩුව අතින් ගෙන වෙළෙඳුන් යන මාර්ගයන්හි සිටිති. වෙළෙඳුන්ගෙන් මුදල් ගෙන සොරුන් වෙසෙන වනයෙන් ගැල් තරණය කරවති.

2185. ගෝපාලයන් ද ගම් පහරන සොරුන් ද සමාන ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2186. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලබති, විධුර පඩිකුමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2187. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2188. ඇතැම් බමුණෝ වනයෙහි කුටියක් තනාගෙන වෙසෙමින් මලප්‍රඬු අටවත්. ගොයින් ඇතුළු සාවුන් බලලුන් සහ මස්කැස්බන් පෙළුන්.

530 ජාතකපාළි-පකිණ්ණකනිපාතො

2189. ලුද්දකා නෙ මහාරාජ තෙපි චූච්චනති බ්‍රාහ්මණ,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2190. අපෙතා නෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජා කොරවොයා,) න නෙ චූච්චනති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤ විධුර පරියෙස සීලවනොත බහුසසුතෙ.
2191. වීරතෙ මෙඋතා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ඤය්‍යුං භොජනං,
දකඛිණං සම්ම දසසාම යත් දින්නං මහපථලං.
2192. අඤ්ඤ ධනස්ස කාමාභී හෙට්ඨාමඤ්ඤො පසකඛිතා,
රාජානො උපරි නභායනති සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ.
2193. මලමජ්ජකසමා රාජ තෙපි චූච්චනති බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2194. අපෙතා නෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජා කොරවොයා,) න නෙ චූච්චනති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤ විධුර පරියෙස සීලවනොත බහුසසුතෙ.
2195. වීරතෙ මෙඋතා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ඤය්‍යුං භොජනං,
දකඛිණං සම්ම දසසාම යත් දින්නං මහපථලං.
2196. අත්ථි බ්‍රාහ්මණා දෙව සීලවනොත බහුසසුතා,
වීරතා මෙඋතා ධම්මා යෙ තෙ භුඤ්ඤය්‍යුං භොජනං.
2197. එකඤ්ඤො භතතං භුඤ්ඤනති න ච මජ්ජං පිචනති තෙ,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2198. එතෙ මො බ්‍රාහ්මණා විධුර සීලවනොත බහුසසුතා,
එතෙ විධුර පරියෙස බ්‍රහ්මඤ්ඤො තෙ නිමනායාති.

12. දසබ්‍රාහ්මණජාතකං.

2189. මහරජ, ඔවුහු වැද්දෝ වෙති. (එහෙත්) බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2190. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2191. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2192. ධනය කැමැති වෙනත් බමුණෝ රනින් ඇඳන් තනවා එහි යටු භාවිතී. සෝම යාගය පැමිණි කලා රජවරු ඇඳ මත්තේ සිටු ජලස්නානය කරති. (ජලස්නානයෙන් පසු ඇඳන් බමුණන් සතු වේ.)

2193. මහරජ, නැහැවියන් වැනි ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2194. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2195. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2196. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබගේ බොජුන් වළඳක් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ ඇත්තාහු ය.

2197. (උන්වහන්සේ) එක් බතක් (එක වෙලක්) පමණක් බුද්ධි. මත් පැන් පානය නො කරති. කියන ලද එබඳු ඒ උතුමන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද.

2198. විධුර පඩිතමනි, මුත් වහන්සේ සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ වෙති. විධුර පඩිතමනි, මොවුන් වහා සොයව. උන්-වහන්සේ ආරාධනා කරව.

12. දසබ්‍රාහ්මණ ජාතක යි.

532 ජාතකපාළි-පකිණිකතීපාතො

2199. සුබ්බමාරූපං දිසවාන¹ රට්ඨා විචනමාගතං,
කුටාගාරචිරූපෙන මහාසයනමුපාසිකං,²
2200. තසසු තෙ පෙමකෙතාහං අදසිං බඬ්ඨිමොදනං,
සාලිතං වීචිතං හත්තං සුචිං මංසුපසෙවනං.
2201. තං කං හත්තං පටිග්ගඤ්ඤා ආහමණස්ස අපාපසි³,
අත්තානං අනසිකාන කොයං ධම්මො නමස්සු තෙ.
2202. ආචරියො ආහමණො මඤ්ඤං කිච්චාකිච්චසු ව්‍යාවචො,
ගරු ව ආමනනතීයො දකුමරහාමී භොජනං.
2203. ආහමණස්සුති පුච්ඡාමි ගොතමං රාජසුචිතං,
රාජා තෙ හත්තං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
2204. තං කං හත්තං පටිග්ගඤ්ඤා ඉසිසස භොජනං අද,
අඛෙතඤ්ඤාසි දුතස්ස කොයං ධම්මො නමස්සු තෙ.
2205. හරාමී පුත්තෙ දුරෙ ව සරෙසු ගචිතො අහං,
භූඤ්ඤා මානුසකෙ කාමෙ අනුසාසාමී රාජිනො.
2206. ආරඤ්ඤාකස්ස ඉසිනො විරරතං තපස්සිනො,
වඬ්ඨස්ස⁴ භාවිතතස්ස දකුමරහාමී භොජනං.
2207. ඉසිඤ්ඤාති පුච්ඡාමි කිසං ධමනිසඤ්ඤං,
පරුළුකච්ඡනඛලොමං පඩකදනතං රජසසිරං.
2208. එකො අරඤ්ඤා විහරසි⁵ නාවකඛඛසි ජීවිතං,
භිකුටු කෙන තයා සෙයොයා යස්ස කං භොජනං අද.
2209. බණනාලු⁶කලමොති බ්ලාලිතකාලානි ව,
ධුතං සාමාකතීවාරං සඛකාරියං⁷ පසාරියං,
සාරියං⁸ මඡසං, ස. සංහාරිය, පහාරියං - සතා.

1. දිසවා - මඡසං.
2. මුපොච්ඡං - මඡසං.
3. වධ්ඨ - මඡසං.
4. අදසි - මඡසං.
5. වුධ්ඨසා - සතා, වුධ්ඨසා - මඡසං.
6. විහාරි - මඡසං.
7. බණමාලුක - මඡසං.
8. සාරියං - මඡසං, ස. සංහාරිය, පහාරියං - සතා.

2199. මහඇඟි කුළුගෙවල්හි වුසු මහඇඟි සිරි යහන් ඇසුරු කළ (සයනය කළ) රජතුමා රාජ්‍යය හැර දමා ප්‍රත්‍යන්තයට පැමිණි බව දැකූ,

2200. ඒ ඔබ වහන්සේට ප්‍රේමයෙන් මම සොයාබලා පවිත්‍ර කළ ඇල් සාලෙන් පිසූ, රසමසවුලෙන් යුතු උතුම් බත දුනිමි.

2201. ඔබ වහන්සේ ඒ බත පිළිගෙන අනුභව නො කොට බමුණාට දුන්හ. රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2202. මේ බමුණා මාගේ ආවායඹවරයා වේ. මාගේ කුඳු මහත් කටයුතුවල යෙදුණෙකි. ගරු කටයුත්තෙකි. මා දුන් දෙය ගන්නට සුදුස්සෙකි. එසේ හෙයින් භෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2203. දන් මම ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි වූ රාජ පුජිත බමුණා විවාරමි. රජතුමා ඔබට රසමසවුලෙන් යුතු ව පවිත්‍ර බත දුන්නේ ය.

2204. ඔබ ඒ බත පිළිගෙන ඉසිවරයාට දුන්හ. ඔබ දනයට කෙන නො වේ යයි දන්තෙහි ද? ඔබට නමස්කාර වේවා, මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2205. ගිහිගෙයි බැඳුණු මම අඹුදරුවන් පෝෂණය කරමි. මිනිසුනට අයත් කම්සුව විඳින්නැ යි රජතුමාට අනුසාසනා කරමි.

2206. වෙනෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් වැඩු නවුස්දම් ඇති ගුණයෙන් වැඩුණු දියුණු කළ සිත් ඇති ඉසිවරයාට භෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2207. දන් මම කෘෂ වූ, නහර ඉල්පිගිය ගරිරය ඇති වැඩුණු කිසිලිලොම හා නිය ද ඇති මැලියම් බැඳුණ දත් ඇති ධූලි සහිත හිසැති ඉසිවරයා විවාරමි.

2208. (සොමිනි,) හුදෙකලා ව වනයෙහි වෙසෙන්නෙහි ය. ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙහි ද? යමකුට තෙපි භෝජනය දුන්නහු ඒ හිඤ්ඤත් වහන්සේ කුමකින් තොපට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ද?

2209. මම අල වර්ග ද තල් අල ද බිලාලි අල ද තක්කළ අල ද සාරා ගනිමින් බොඩහවු හා උරුහැල් පොලමින් රැස් කරමින්,

2210. සාකං භිසං මධුං මංසං බදරාමලකානි ව,
තානි ආහනි¹ භුඤ්ජාමි අඤ්චි මෙ සො පරිභ්භො.
2211. පවනොනා අපවනාසස අමමසස අකිඤ්ඤිනො,
අනාදනසස සාදනො දුතුමරහාමි හොජනං.
2212. භික්ඛුඤ්ඤිනි පුච්ඡාමි තුණ්හිමාසීන සුඛිනං.
ඉසි තෙ හතං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
2213. තං ඤං හතං පටිභ්භොස තුණ්හි භුඤ්ජයි එකකො,
නාඤ්ඤං කඤ්චි නිමනොසි කොයං ධම්මො නමස්සු තෙ.
2214. න පවාමි න පාවෙමි න ඡිත්ඤ්චි න ඡෙදසෙ,
තං මං අකිඤ්ඤිනං ඤ්ඤාමා සඛිපාපෙහි ආරතං.
2215. වාමෙන භික්ඛමාදය දකඛ්ඤෙන කමණ්ඤ්ඤං,
ඉසි මෙ හතං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
2216. එතෙ හි දුතුමරහනි සමමා සපරිභ්භො,
පච්චිකමහං මඤ්ඤා යො දතාරං නිමනාසෙ.
2217. අසාය වත මෙ අජඡ ඉධාගඤ්ඤි² රථෙසහො,
ඉතො පුඛෙඛ න පජානාමි³ යස දිතං මහජලං.
2218. රචෙඤ්ඤි ගිඤ්ඤා රාජානො කිච්චාකිච්චෙසු බ්‍රාහ්මණා,
ඉසි මුලථලෙ ගිඤ්ඤා විසමුතො ව භික්ඛවොති.

13. භික්ඛාපරමපරජාතකං.

පකිණ්ණකනිපාතං නිට්ඨිතං.

කඤ්ඤාදනං:

සුචි කිනනරමුකකඛරාජින සො,
භිසජාන මහෙසි කපොතවරො,
අථ මොර සතච්ඡක වාණිජකො
අථ රාජ දසබ්‍රාහ්මණා භික්ඛපරනි.

1. ආහනි - වී. මජ්ඣ.
2. ඉධාගඤ්ඤි - වී. මජ්ඣ.
3. සොහං අජඡ පජානාමි - මජ්ඣ.

2210. පලා වර්ග ද නෙළුම් අල ද මීමස් ද ඩෙබර සහ නෙළුම් ද ගෙනවුත් වළඳමි. මට එය අයිති ව ඇත.

2211. පිසන්නෙක් වූ මම, නො පිසන මමායනය රහිත පළිබෝධ නැති නුදුන් දෙය නො ගන්නා වූ පසේබුදුරජාණන් වහන්සේට ගන්නා වූ හෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2212. දන් මම නිහඬ ව වැඩ සිටින සිල්වත් භික්ෂුන් වහන්සේ විවාරමි. පවිත්‍ර ලෙස සකස් කළ රසමසවුලෙන් යුතු බත ඉසි-වරයා ඔබ වහන්සේට දුන්නේ ය.

2213. ඔබ වහන්සේ ඒ බත පිළිගෙන නිහඬ ව හුදෙකලා ව වළඳති. අන් කිසිවකුට කැඳවීමක් නැත. ඔබ වහන්සේට නමස්කාර වෙවා. මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2214. මම නො පිසමි. නො පිසවමි. නො සිදිමි. නො සිදුවමි. පළිබෝධ රහිත මා සියලු පාපයන්ගෙන් දුරු වැ සිටින බව දනා,

2215. ඉසිවරයා, වමනින් ආහාර (බඳුන) ගෙන දකුණතින් පැත් කෙණ්ඩිය ගෙන මට රසමසවුල් සහිත පවිත්‍ර බත පිළිගන්නුවෙ ය.

2216. මමායනය සහිත අයිතිය ඇති මොව්හු මා වැන්නවුන්ට දෙන්නට සුදුස්සෝ වෙති. යමෙක් දෙන්නහුහට පවරා ද එය විරුද්ධ ප්‍රතිපදාව යයි මම හඟිමි.

2217. ඒකාන්තයෙන් මට වැඩ පිණිය අද රජතෙම මෙහි පැමිණියේ ය. යමකුට දුන් දෙය මහත් පල ද එය මීට පෙර නො දනිමි.

2218. රජවරු රටවල් (ලබා ගැනීමට) ගිජුවූහ. බමුණෝ රජවරුන්ගේ කුඳු මහත් කටයුතු කිරීමට ගිජුවූහ. ඉසිවරයෝ අල වර්ග සහ ගෙඩිවර්ග වලට ගිජුවූහ. පසේ බුදුවරයෝ සියලු හවයන්ගෙන් මිදුණෝ වෙති.

13. භික්ඛාපරමිපර ජාතක යි.

පකිණ්ණක නිවාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

සුවජාතක යැ වඤ්ඤානිකර ජාතක යැ මහා උක්කුස (උක්ක) ජාතක යැ උද්දාලක (බරාජින) ජාතක යැ භිස ජාතක යැ සුරුවී (මහෙසි) ජාතක යැ පඤ්චපොසට යැ (කපොත) ජාතකයැ මහමොර ජාතක යැ තච්ඡකසුකර ජාතක යැ මහාවාණිප ජාතක යැ සාධින (රාජ) ජාතක යැ දසබ්‍රාහමණ ජාතක යැ භික්ඛාපරමිපර ජාතක යි.

ජාතික ගාථාදිපාදනුකකමණිකා

අ	පිටුවකිනා
අකකකසං අඵරුසං	250
අකතඤ්ඤසස පොසසස	30, 346
අකන්ධා අපරනතසස	240
අකරමහසතෙ කිවච.	168
අකාලෙ වසසති තසස	90, 312
අකාසි යොගං ධුවමසමනෙතා	100
අකිකති. දීසවාන සම්මනතං.	460
අකීලාසුනො වණ්ණපපේ බණනතා	2
අකෙකාවුඡ ම. අවධි ම.	326
අකෙකාධනො නිච්චපසනතවිනෙතා	258
අකෙකාධනො මිතතවා වාගවා ච	244
අකෙකාධන ජීනෙ කොධ.	62
අකෙකාසති යථාකාම.	204
අකඛි භිතතා පටො නටෙධා	56
අකඛතඛන්ධු අමමො නිරාසො	492
අගාරා පච්චුපෙතසස	228
අගාරීනො අනනදපානව්ඤ්ඤ	234
අගභිව තිණකට්ඨසමි.	360
අගෙහ ව ඡේනා මජ්ඣෙක ව	416
අගසතති මච්ඡා අධිකං සහසසං.	150
අඛගමෙන. මනුස්සානං.	174
අඛගාරජාතා පඨවී	310
අඛගාරානඤ්ඤ ජලිතං.	402
අචිතතිතමපි හවති	472
අචෙනනං බ්‍රාහ්මණ අසුඤ්ඤනං.	168
අච්චුග්ගතා අතිබලතා	48
අච්ඡා සවතති ගිරිවරනදියො	482
අඡ්ඤ්ඤං ඡ ඤ්ඤපඛිතං.	154
අජාතපකඛා තරුණා	476
අජා යථා වෙළඟුමඛසමි. බඳධා	464
අජ්ජසුචෙති පුරිසො	242
අජ්ජාපි මෙ තං මනසි	124
අජ්ජාපි මෙ තං මනසි	222
අජ්ජායකං සබ්බසම්භතවෙදං.	494
අඤ්ඤමඤ්ඤභි තිකෙත්භි	10
අඤ්ඤං හණති වාචාය	246
අඤ්ඤං භි ලෙනං පරිසෙස	512
අඤ්ඤපි තප්ප සකුණා	476
අඤ්ඤ සොචතති රොදතති	210
අඤ්ඤ උපරිමො වණ්ණණ්ණ	100

අ	පිටුවක
අට්ඨ බුරු බරාදිසෙ	6
අට්ඨවිලිනනා පාණහරා	326
අට්ඨිනං මෙ මනසීං මෙ	118
අතිකරමකරාවරිය	48
අතිකතම රමණකං	226
අතිවීරං ත්‍රිවාසෙන	450
අතිණණං යෙව යාවසසු	234
අතිසාරො අවචසරො	348
අත්තනා කුරුතෙ ලකඛිං	244
අකුරසසු පලාසානි	216
අකුසාය වත මෙ අජජ	534
අකුං වරනං අථවා අනකුං	244
අකුච්චි භ්‍රාහමණා දෙව	530
අකුච්චි මෙ පුරිසො දෙව	108
අකුසා අකුච්චි සරිරසමිං	92
අනුච්චා අතිලොහෙන	114
අනුට්ඨච්චි සකුචාහො	518
අරොපි වාණිජො ජිතා	408
අරණධාවරං මග්ගං	522
අරුමහ තෙ වාරි පහුතරුපං	76
අරුසසනෙන මොරසස	194
අරුසි දනානි පුරෙ වීසග්ග	194
අරුදෙයොසු දදං දනං	162
අරුසං කාම තෙ මුලං	310
අරුසා පඨවිං ගිජේකා	324
අරුසතෙ අයං රුකෙඛා	516
අරුධා කුචං පණ්ඨිතකොසි රාධ	186
අරුධා පජානාමි අහමපි එතං	472
අරුධා පාදඤ්ජලී සමෙඛ	120
අරුධා මං යකඛ ජානාසි	258
අරුධා රුරු අඤ්ඤතරො සතං සෙ	470
අරුධා හවෙ සෙවීතඛො සපඤ්ඤ	258
අරුධානි තාත සතමෙස ධමෙමා	488
අරුධානි දනං බහුධා පසකුං	318
අරුධානි නුන මිගරාජා	144
අරුධා හි සළමං වචනං තවෙතං	510
අරුධමො මිගජාතානං	76
අරුධමයානං දළහමාරුහිකා	392
අරුධපතති වයො බණො තථෙව	398
අනඛතණසස පොසසස	258
අනකුසා තාත වඩ්ඪිතති	340
අනනකපාසි සකුණො	156

අ	පිටුවනියා
අනබ්භිතො තතො ආග	210
අනායං නයති දුලෙමධො	462
අනරියමරියෙන සහසසනෙත්ත	194
අනලා මුදුසමභාසා	132
අනවච්ඡිත විත්තසස	180
අනික්කසාවො කාසාවං	106
අනිච්චා වත සංඛාරා	38
අනිඤ්ඤා ධුමකෙතුව	360
අනුජ්ජගාමී උරග දච්ඡිච්ච	504
අනුක්කරෙ කාමභුණෙ සමිදො	164
අනුපායෙන යො අත්ථං	20
අනුසාසයි මං යක්ඛ	398
අනුපලිකෙතා මම අසසමමභි	506
අනෙතාපි ජො හොති පසන්තවිකෙතා	450
අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා දදති සදො	384
අත්තභව්වා ච භව්වා ච	140
අපචන්තාපි දිවජනාති	376
අපණ්ණකං යානමෙක	2
අපරමිපි සමම තෙ බාලාං	250
අපාදකෙහි මෙ මෙත්තං	94
අපායිමික අනවච්ඡික	34
අපි අතරමානානං	4
අපි කසසප මන්දියා	172
අපි වෙ පක්කමාදය	150, 170, 336
අපි වෙපි දුබ්බලො මිකෙතා	64
අපි වෙ මඤ්ඤයි පොසො	448, 454, 470
අපි දිබ්බසු කාමෙසු	128
අපි නාම නං පුන පසෙස	330
අපි නුනාහං මරිසසං	482
අපි නු හනුකා සන්තා	58
අපි පසෙසන සෙමානො	10
අපි භීරුකෙ අපි ජීවිතුකාමිකෙ	482
අපි වීරක පසෙසයි	96
අපි හන්ධා හතො බුඤ්ඤි	188
අපෙතයං වක්ඛුමා එකරාජා	66
අපෙතා තෙ බුභමඤ්ඤ	524, 526, 528, 530
අපෙති එත්තො ත්ථං කාළී	242
අපෙකනපි මෙධාවී	2
අපපචා පදවිඤ්ඤණං	180
අපපමාණං භිතං විත්තං	74
අපපමාණො බුදො	94
අපමපි වෙ නිබ්බුතිං භුඤ්ඤති යදි	76, 338

අ	පිට්ඨකයා
අසඤ්ඤානෙ පච්චන්ති	376
අසසස කම්මසස ඵලං මමසීදං	310
අසසසාද දුබා කාමා	402
අසසං පිච්චාන නිභීතජචො	82
අසසාපි කාමා න අලං	310
අසපිච්චසස හි පොසසස	260
අසපිච්චා අසච්චාය	260
අසපච්ච ඛනුකිච්චානං	78
අසපසාසුකෙකා තාත තුවං නිසීද	488
අසපසාසුකෙකාදනි තුවං කපොත	504
අසපො හුඤා ඛනු හොති	350
අඵලං මධුරං වාවං	240
අඛද්ධා තස් ඛජ්ඣිතති	48
අඛඛභී චත මෙ සලලං	228, 374, 386
අඛබ්බලහං චත මෙ සලලං	208
අඛහකකාති අභුතෙන	204
අඛහනාරං නාම දුමො	146
අඛභුතො චත ලොකසම්	520
අභිජාතො තෙ මහානාගො	456
අභිජ්ජමානො වාරිසම්	132
අභිජ්ජනය පජ්ජණණ	30
අභිධාවථ හදුනොත	404
අභිධාවථා ච පතථා ච	110
අභුඤා හිසකිසි හිංඛු	72
අමානාපිතරි සංචදෙධා	48
අමානනා යස් සියා	238
අමීතතමජේකි වසතො	260
අමීතතහස්සභතා	224
අමීතතානං ච හස්සං	316
අමුචපකෙකාදකං සීතං	176
අමමහා කො නාමයං රුකෙකා	98
අමමහා න කිර සදෙධයාං	176
අමමහා රුහක ජීනනාපි	88
අමමහාකමපඤ්චි පුරිසො	108
අමමක න කිර සදෙධයාං	176
අමමක මනුසෙසසු මනුසෙසහිංස	338
අයමසසකරාපෙන	98
අයමෙව සා අහඉපි සො අනෙඤ්ඤා	88
අයමෙව සො පිඛිතිය ධොනාසාමො	208
අයං ච තෙ රාජපුත්ති	502
අයං පුරිසො මම අඤ්චකාමො	254
අයං මණි චෙඵරියො	148

අ	පිටුවනං
අයං මිගො කිව්ඡගතස්ස මය්හං	474
අයා නං න ජනිස්සාමී	134
අරඤ්ඤ ගාමමාගමම	202, 340
අරඤ්ඤකුටිකං කඤ්චා	528
අරඤ්ඤ ධනස්ස කාමාහි	530
අරහං සීලසමපනෙතා	332
අරානං වසනනාහීනං	446
අරියො අනරියං කුබ්බානං	124
අලකකමාලී තිපුකණණවිද්ධො	496
අලධතා සුවසනා	198
අලධතො මට්ඨකුණවලී	374
අලඤ්ඤං ලඤ්ඤානං	74
අලමෙතෙහි අමෙඛිහි	98, 196
අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු	188, 206, 382
අලං හි තෙ ජග්ගිකායෙ	232
අලිකං භාසමානස්ස	312
අලිකං වන මං සමම	222
අලිනවිසන්තං නිස්සාය	64
අලොපසහසාකාරා	350
අවධි වන අත්තානං	102
අවසිමකා තවාගාරෙ	198
අචාරියපිතා නාම	234
අසකඛිං වන අත්තානං	196
අසන්තං යො පග්ගණොති	60
අසන්තං මං වීරසන්තෙත	178, 230
අසබ්බසුභාමිනිං වාචං	50
අසමෙකඛිතකමුචන්තං	62
අසමපදනෙතිතරිතරස්ස	54
අසාතං සාතරුපෙන	40
අසාදුං යදිවා සාදුං	200
අසාලොකිකීයො නාම	26
අසිවමමං ගහෙඤ්ඤානං	528
අසි තිකෙඛාච මංසමඛි	202
අසි යථා සුනිසිතො	402
අසිභො සීහමානෙත	190
අසුචී සුතිලොමොසි	62
අසුඤ්ඤකෙඛාසි ඛණ්ඩපාති	338
අසුඤ්ඤානං රාජ	336
අසුඤ්ඤානං ගවං රජතං ජාතරූපං	494
අහනන්තමසානෙතනං	224
අහනන්තමහන්තාරං	224
අහමෙව ඵකො ඉධ මජ්ඣපනෙතා	342

අ	පිටුවනිකා
අභමෙව දුතියා භූතභතා	214
අභමෙව දුඛතාසිතං භාසි බාලො	464
අභමපි ධො තං ජානාමි	242
අභමපි මංසානි ඵලානි භුඤ්ඤ	338
අභමපි සත්ථ භුඤ්ඤාමි	378
අභං කපිසමි දුලෙච්චො	138
අභං ච සාරිපුඤ්ඤා ච	498
අභං තං තාත යාචාමි	402
අභං තං සරණං සමමි	118
අභං නටොසමි හඤ්ඤන	100
අභං පුරෙ භිඤ්ඤිතො කපොතියා	504
අභං පුරෙ සඤ්ඤිතො රමාමි	520
අභං රට්ඨානි විචරනො	454
අභං රහො න පසසාමි	166
අභං හිමං සාගර සෙවිතනාං	212
අභාසි මෙ අමඛඵලානි පුබ්බෙ	442
අසු අතීතමඤ්ඤානං	172

ආ	
ආකිණ්ණලුප්ඤ්ඤ පුරිසො	258, 344
ආභමෙහි මහාරාජ	468
ආචරිතායං විතුදං චනානි	98
ආචරියො බ්‍රාහ්මණො මහං	532
ආචරියො මෙ'පි පිතා ච මහං	498
ආදය පතනං පරචිරියසානිං	472
ආදිත්තං චත මං සතං	208, 228, 316, 374, 386
ආදිත්තසමිං අගාරසමිං	316
ආදු පඤ්ඤා කිමනියා	332
ආපාසු මෙ යුද්ධපරාජිතං	130
ආමිසං වා ධනං වා පි	372
ආයනි දෙසං නාඤ්ඤය	34
ආයුඤ්ඤා චණ්ණඤ්ඤා මනුසසලොකෙ	396
ආරඤ්ඤකසස ඉසිතො	138, 502
ආරා දුරෙ න ඉධ කදඵි අනී	362
ආරොග්‍යමිච්ඡ පරමං ච ලාභං	34
ආචට්ඨනී මහාමායා	132
ආචසිමිතා තවාගාථෙ	198
ආචාසිකො හොතු මහාවිහාරෙ	496
ආචෙධඤ්ඤා න පසසාමි	124
ආසචො තාත ලොකසමිං	452
ආසාවතී නාම ලතා	238

ආ	පිට්ඨකයා
ආසිංසෙව කුචං රාජ	238
ආසිංසෙථෙව පුරීසො	22, 470
ආසීවිසං මමං සන්තං	116
ආසීවිසං ච කුපිතං	340
ආසීවීසො තාත පඤ්ඤානෙපො	360

ඉ

ඉඛ්ඤ ඵකපදං තාත	116
ඉඛ්ඤ වද්ධමයං පාසං	96
ඉඛ්ඤසස පවුඤ්ඤං සාධං	516
ඉචෙචච ඵඤ්ඤො ඉසසං	446
ඉචෙචච වීලපනකියා	322
ඉති ඵඤ්ඤාරුකෙඛාපි	446
ඉතො දුතී පතායනති	250
ඉතො ඛඤ්ඤරා භොගා	226
ඉතො සසානානි ගච්ඡන්ති	250
ඉත්ථීසො ජීවලොකසමී	502
ඉත්ථීසො තාත ලොකසමී	452
ඉත්ථී සියා රූපවතී	88
ඉදංඤ ඤාතො වචනං අධමමො	394
ඉදං ඛො යා න ජානාති	158
ඉදං තදවරියවචො	106, 208
ඉදං වසාන භාරිතො	332
ඉදං වසා මහාරාජා	146
ඉදං සුචර්ණණකායුරං	306
ඉදනී ඛො මං භායති	226
ඉදනී ඛොමහි සුඛිතො අරොගො	232
ඉදනී සො ඉධාගන්තො	150
ඉධ චෙහි නං විරොධෙසි	2
ඉධනතපානං සයනාසනඤ්ඤා	356
ඉධ සීහා ච ව්‍යඤ්ඤා ච	238
ඉධාගමා බුභුචාරී	192
ඉධුරගානං පවරො පච්චෙධා	62
ඉධෙව භංස නිපත	448
ඉධෙවාහං වසිඤ්ඤාමී	512
ඉමඤ්ඤ ජමමං මුසලෙන භන්තො	88
ඉමසස දණ්ඩසස වධඤ්ඤා දන්තො	444
ඉමසසුදං යනති දීපො දීපං පුරෙ	514
ඉමං ච ජමමං නොකනිකං	364
ඉමං ච නෙ පිතා භද්දො	252
ඉමං තුණ්ණඛි පමෙකඛි	248

ඉ

පිටුවැටිය

ඉමං තෙරුනති ජානනති	238
ඉමං මයගං භද්‍රසංසාකං	480
ඉමං සො සයනං සෙති	202
ඉමා තා පොසබරණියො	522
ඉමානී තානී ඛෙතොනී	522
ඉමානී මං දඳුර තාපයනති	164
ඉමෙ සුදං යතති දිසොදිසං පුරෙ	146
ඉසිඤ්ච දනී පුට්ඨාමි	532
ඉසීනමනතරං කඨවා	100
ඉසීනං හි සා සබ්බසමාගතානං	496
ඉසසරානං අධිපති	452
ඉසසසස උපබන්ධිමහා	446
ඉසෙසා වනානී වරසී	446

උ

උසකටෙට්ඨ සුරමිච්ඡනති	38
උකකා මීලාවා බන්ධනති දීපෙ	486
උකතිණ්ණනතර පරිඛං	396
උලෙව විට්ඨමාරුඤ්ඤ	84
උලෙව සකුණං ඛෙමාන	158
උච්ඡබ්බෙ දෙව මෙ පුතො	28
උට්ඨෙහි අලම කිං සෙසී	388
උට්ඨෙහි කණ්ණ කිං සෙසී	384
උට්ඨෙහි වොර කිං සෙසී	172
උධ්වඤ්ඤෙන න රමති	166
උත්තමස්සං උභිඤ්ඤා	250
උදකඵලවරසස පකඨිනො	96
උදයොහමසමි කලායාණි	398
උදරං නුන අඤ්ඤාසං	476
උදුඛරා වීමෙ පකකා	158
උදෙතයං චකඤ්ඤා ඵකරාජා	66
උදෙති ආපුරති වෙති වජ්ජ	206
උඤ්ඤාගරාජී මිගරාජා	512
උඤ්ඤං තපති ආදිවෙලා	310
උඤ්ඤං පතො ස වෙගෙන	324
උපතීයතිදං මඤ්ඤා	478
උපරිවිසාලා දුපසුරා	226, 348
උපසාලභක නාමානං	72
උපපජ මෙ න මුච්චෙවියා	358
උපපජ මෙ න මුච්චිස්ස	358
උපපතකායං සරිරපො	332

C

පිටුව්ඛයා

උභයං මෙ න ඛමති	92
උභොකුමාරා පබ්බජිතා	404
උභො ඛඤ්ජා උභො කුණ්ඨි	32
උභො පි පලපනෙතනෙ	132
උමමන්තිකා අයං වෙණි	344
උමමුජ්ජන්ති නිමුජ්ජන්ති	408
උරගොච තචං ජිණ්ණං	210
උසහසෙසව තෙ ඛජෙධා	156
උසහා රුක්ඛා ගාවියො ගාවා ච	32
උසභො අහු ඛලවා ගාමිකසස	504
උසසාවොච තිණ්ණමති	402
උසසාභිතො ජට්ඨෙත	514
උභනාදරො යො සහතෙ ජිසව්ජං	352
උභරට්ඨිහග්ගං පතිතො ඛාරිභාරො	182

ඵ

ඵකචිතතිතො ච අයමජෙථා	112
ඵකපඤ්ඤා අයං රුකෙඛා	60
ඵකපුත්තකො හවිසසසි	122
ඵකසස වරිතං සෙයොගා	326
ඵකං ච හත්තං භුඤ්ජන්ති	530
ඵකා ඉචජා පුරෙ ආසී	28
ඵකා නිසීතනා සුචියඤ්ඤතුරු	396
ඵකො අරඤ්ඤ විහරසි	532
ඵකො අරඤ්ඤ ගිරිකඤ්ජරායං	212
ඵකො ච තඤ්ඤ සකුඤ්ඤා	476
ඵකො ච ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනාති	514
ඵකො ච මචෙචා අචෙචති	406
ඵතඤ්ඤ භි මෙ නාමං	240
ඵතමාදීනචං ඤ්ඤා	518
ඵතමපි දිසවා නරවිරියසෙචඨ	102
ඵතසමිං තෙ සුලපිතෙ	350, 460, 462
ඵතසමිං චණ්ඩණ්ඩසමිං	468
ඵතසස කිච්චිත ඉධානුපකෙතා	130
ඵතං දළභං ඛන්ධනමාහු ධීරා	94
ඵතං භි තෙ දුරාජානං	58
ඵතාදිසං දුමමතිනා	364
ඵතාදිසං බ්‍රාහ්මණ දිසව යකඛං	356
ඵතාති මො සොඤ්ඤානාති ලොකෙ	384
ඵතාසු තෙ ජායරෙ සුත්තමාසු	370
ඵතෙ මො බ්‍රාහ්මණා විධුර	532

එ	පිටුවකො
එතෙ ව යසෙ භාලෙචා	316
එතෙන සවච්චජේජන	500, 502
එතෙ හවනභි ආකාරා	90
එතෙ භුචා පිච්චා ව	476
එතෙ භුයොසා සමායනභි	172
එතෙසු යො අඤ්ඤතරං ලභිචා	244
එතෙ හනථ ඛච්ච	518
එතෙ හී දකුමරහනභි	534
එකොච තෙසං පණ්ඩිච්ච	316
එකෙච තෙ නිහතා භීතවාද	510
එථ ලක්ඛණ සීතා ව	404
එථ ව්‍යග්ගා නිවහනවෙහා	138
එරණ්ඛා සුච්චිච්ච වා	442
එවකෙච කණ්ණ ජානාසී	386
එවකෙච මං විහරන්තං	218
එවමාදීපිතො ලොකො	316
එවමෙතං තද ආසී	134
එවමෙතං මහාරාජ	332
එවමෙතං චීගරාජ	232
එවමෙච ඉඳෙකලෙචා	144
එවමෙච කුචං බ්‍රහෙම	136
එවමෙච දුක්ඛලිතො අනරියො	112
එවමෙච නුන රාජානං	68
එවමෙච මනුසෙසසු	94, 190, 222, 446, 492
එවමෙච මයං රාජ	78
එවමෙච යො ධනං ලඛ්ඛා	154
එවමෙච ඉඳෙකලෙච	160
එවමෙච ඉමෙ කාමෙ	222
එවමෙච මනුසෙසසු	118
එවමෙහං නිග්ගහෙ තසස පාදෙ	508
එවමෙ අනුපායෙන	220
එවමෙ ඉධ වුඤ්ඤානං	240, 324
එවමෙ චතුරා නාරී	246
එවමෙ ලොකාචීසං ඔපතඤ්ඤා	112
එවමෙතසස තෙ රාජ	228
එවමෙතසස මෙ තාන	228
එවං කරොන්ති සප්පඤ්ඤා	208, 386
එවං චලිතං අසණ්ඨිතං	176
එවං විතං උදපාදී	414
එවං වෙ නො විහරන්තං	450
එවං නිසසයසමපග්ගො	64
එවං වෙ මං විහරන්තං	218

එ

පිට්ඨකා

එව. ඵෙ යාවමානානං	450
එව. ධම්මං නිරංකඤ්චා	80
එව. මඤ්ඤ පොසඤ්ඤ	360
එව. ඵිඤ්ඤෙහි දුලෙහෙහි පඤ්ඤිතො	264
එව. මෙ පෙකඛමානාඤ්ඤ	396
එව. ලුද්දක නඤ්ඤසු	216
එව. සකක සුඛි භොති	330, 332
එව. සතං භොති සමෙව ඊරාජ	392
එව. සඤ්ඤෙහි ඤාණෙහි	122
එව. සුභිතෙන සුභාසිතෙන	310
එව. සො නිභතො යෙනි	182
එව. සො සුභිතො භොති	158
එවෙන. භොති කඤ්ඤඛං	192
එස උපපලසතඤාභො	158
එස ධම්මො සිගාලානං	138
එස පාපවරො පොසො	468
එස භියොයා පචෙක්ඛාමී	182
එසඤ්ඤාකං කුලෙ ධම්මො	192
එසො හි උකඤ්ඤිතරො	172
එහි ගොධ නිවිකසසු	182
එහි තං උපගුභිඤ්ඤං	306
එහිමං රථමාරුඤ්ඤං	520

ඔ

ඔගභ රහදං අකද්දමං	252
ඔධෙධිනනු වාලපාසානි	476
ඔද්භිඤ්ඤාමභං පඤ්ඤං	248
ඔමද්දඛිපං පළිසං	82
ඔරොපයසසු කලාණි	306
ඔසධි මෙ දුක්ඛං මෙ	478

ක

කච්ඡපා කඤ්ඤපා භොනති	138
කච්ඡපො පාවිසි වාරිං	96
කච්ඡසමිං මඤ්ඤමානාසමිං	358
කණ්ඨාහි දුට්ඨස්ස කරොතඤ්ඤිතෙක	110
කණ්ඨො වතායං පුරිසො	348
කතඤ්ඤෙහි ච පොසමිහි	364
කතමො රහදෙ අකද්දමො	252
කතඤ්ඤ වෙච කතො ච	198
කතා මෙ රක්ඛා	96

ක	පිටුවකයා
කථංකරො කීතකීකරො කීමාවරං	510
කථං හො බ්‍රාහ්මණො හොති	490
කථං සමුද්දමතරී	184, 216
කථං සො බ්‍රාහ්මණො හොති	492
කථං භවෙ භාසති නාගරාජා	352
කමණ්ඩලං ගභෙඤ්ඤා	526
කමසුමහිසන්ධිය	142
කමමං සමෙසෙඛි විජුලඤ්ඤාභොගං	348
කරණියානී මිහකානී	490
කරෙ සරිකෙඛා අථවාපි සෙට්ඨො	50
කරොමි තෙ සෙනක එතමසුං	488
කල්‍යාණධම්මොති යද ජනිඤ්ඤා	76
කල්‍යාණරූපො චතයං චතුපපදෙ	182
කල්‍යාණිමෙව මුඤ්ඤියා	36
කසකත් චපනති තෙ ජනා	416
කසිණා පයවී ධනස්ස සුරා	398
කස්ස ගාමවරං දමමි	468
කාකඤ්ඤා පස්ස ලට්ඨකිකං	214
කාකො තද දෙවදකො අහොසි	254
කාකොලා කාකසඤ්ඤා ච	238
කා කං සුඤ්ඤිචි චසෙති	414
කානායං ලොණකොයසීං	156
කානිස්ස කම්මායනනානී අස්ස	346
කා නු කාලොන චණ්ණෙන	242
කා නු තෙ සා මහානාග	388
කා නු දිබ්බෙන චණ්ණෙන	242
කාමං අහං ජනපද ච සබ්බෙ	474
කාමං කඤ්ඤා කුමභණ්ඩා	202
කාමං ජනපදෙ මාසි	470
කාමං පතාමි නිරයං	16
කාමං යතිං ඉච්ඡමි තෙන ගච්ඡ	112
කාමෙසු වෙ භක්ඤ්ඤෙර ඛණ්ඩෙර ච	498
කායං එලගලා ගුමෙඛ	230
කායං බලාකා රූචීරා	140
කායං බලාකා සිබිතී	140, 232
කායෙන යො නාවහරෙ	182
කාරයනතා න රානී	414
කාලඤ්ඤා ඤ්ඤා අභිච්ඡතාය	380
කාලඤ්ඤා ඤ්ඤාන තථාවිධස්ස	454
කාලං වොහං න ජානාමි	72
කාලිබ්බ භාරඤ්ඤා	458
කාලිබ්බ භාරඤ්ඤා	456, 458

ක	පිටුවකිකා
කාලෙ නික්කමණා සාධු	108
කාලො සසති භුතානි	120
කාසාය වජෙඤ්ඤා සකුණෙ වදුමි	336
කාසිකානි ව වජානි	518
කාලා මිගා සෙතදනතා මම ඉමෙ	70
කිට්ඨකාලෙ කිට්ඨසභො	314
කිනනු උමමනරුපොව	384
කිනනු කොටෙ ව දෙසෙ ව	350
කිනනු තෙ අකරං ධිරො	462
කිනනු තෙ අකරං බාලො	462
කිනනු රුරු ගරභසි මිගානං	468
කිනනු වීසං පපාතො වා	452
කිනනු සනාතරමානොව	206
කිනනු සුබ්බානු තරමානරුපො	346
කිමගසනි තණ්ඩුලනාළිකාය	4
කිමෙවාහං තුණ්ඩුලමනුපුච්ඡං	464
කිපුට්ඨසසෙවිතෙ	484
කිසො ව පණ්ඩු ව අහං හදනෙත	506
කිසො වීචණ්ණො හවති	404
කිං අණ්ඩකා ඉමෙ දෙව	166
කිං අණ්ණෙවෙ කානි ඵලානි භුඤ්ඤ	338
කිංකිණිකායො ගහෙඤාන	524
කිං තෙ උපපජ්ඣි නො මුච්චි	358
කිං තෙ ජට්ඨාභි දුමමෙධ	56, 182
කිං තෙ වතං කිම්පන ටුහමවරියං	368
කිං සීලෙ කිංසමාවාරෙ	242, 244
කිංසු නරො ජප්පමධිච්චකාලෙ	382
කිංසුධ භීතා ජනතා අනෙකා	398
කිද්දිසං තෙ ඉණ්දනං	476
කිද්දිසානිසස පතතානි	446
කිද්දිසො තුඤ්ඤං පරිවාරො	344
කීව වීරං නු මෙ යකඤ්ඤ	348
කුඤ්ඤාමණියො දණ්ඩා	148
කුයාරිහඤ්ඤො පුට්ඨො	446
කුතො නු ආගච්ඡට්ඨො හො තයො ජනා	342
කුමභීලකා සකුණිකා	514
කුලපුකොච ජාතානි	156
කුලාවකා මාතලී සිම්බලිසමිං	14
කුසලුපදෙසෙ ධිනියා දළහාය ව	54
කුභිං ගතා කඤ්ඤා	230
කුට්ඨස භි සතති කුට්ඨො	104
කෙන රාමපභාවෙන	404

ක	පිටුවනියා
කෙන සංචර වනෙතන	406
කෙනෙස යකෙසේ වීපුලො මහගසනො	376
කොව්දෙව සුවණණකායුරා	388
කොට්ඨං නු තපු පුරෙසි	476
කො තෙ සුතො වා දිට්ඨොවා	76
කොධනා අකතඤ්ඤ ව	26
කොධනො උපනාහී ව	242
කොනමහාකං ඉධ සතඤ	512
කොනායං ලොණනොයසමී	156
කොනු උදිතභතො ව	138
කො නු ඔවා හගවා හෙතු	114
කො නු සනාමහි පජජාතෙ	220
කො නු සද්දෙන මහතා	76
කොමාරිකා තෙ හෙසසාමී	246
කොයං අනරියො දෙවො	388
කොයං බිඤ්ඤරො වගගු	156
කායාහං දෙවානමකරං	226

ඛ

ඛණං තාල කලඛානි	532
ඛන්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා	218, 444, 492
ඛන්තියො ව අධම්මියො	210
ඛන්තියො ජාතිසම්පනොකා	502
ඛන්තිබලො සුඤ්ඤිබලං වීජේඪා	394
ඛන්තිං හවෙ භාසති නාගරාජා	352
ඛමනීයං යාපනීයං ව	320
ඛමා තසස මහාරාජ	364
ඛරකචං මෙලලං යථාපි සඤ්චා	264
ඛරාජිනා ජට්ඨො පඛකදනො	234
ඛානුසාතසමාරාජ	490, 526
ඛිධං රතිං වීජපජතිඪ සබ්බං	352
ඛුඤ්ඤානං ලහුචිකොනා	412
ඛමං යතිං තපු අරී උදිරිතො	54

ග

ගඛො කුමුදිනී සනාතා	318
ගජගුමෙසෙහි හයගකමාලිහි	110
ගණනාහි නාග කබලං	388
ගථිතො ව රතො අධිමුච්ඡිතො ව	236
ගමනාගමනමයි දීසකති	374

ග	පිටුවකිකා
ගජධාරාජසස පුරමභි රමෙම	390
ගවං වෙ කරමානානං	170
ගවං සහසසං උසහං ව නාගං	190, 354
ගහපතී රාජපුරියෙ	454
ගාමෙ වා යදිවාරණෙඤ	80, 212, 234
ගිමනානං පවිඪිමෙ මාසෙ	334
ගුණෙහි එතෙහි උපෙත ඛනිය	308
ගො සාතකසමාවාරා	528
ගොට්ඨං මජ්ඣං කිරාසඤ්ච	452

ඝ	
ඝතාසනාසමාහෙතා	414
ඝතාසනං කුඤ්ඤරිං කණ්ණසපපං	414
ඝමෙමි පපෙට් ට්‍රාහමිණ් එකභිකච්චුං	356
ඝරා නානිභමානසස	114

ච	
චජෙ චජනාං චණ්ඨං න කඨිරා	106
චණ්ඩලපුණ්ණා මම සමපදයි	442
චකතාරො මේ මහාරාජ	332
චකුසකණ්ණං ව කෙදරං	240
චකුසුං සමච්චෙනසුං	518
චකුචාරමිදං නගරං	348
චකුසදී සං කලාණි	246
චකුඛ්භි අට්ඨජකිගමා	42, 226
චකුසසදං ගාමවරං සමිඤ්ච	494
චකුරො ජනා පොසාකං අග්ගහෙසුං	464
චකුත රසානුලිකතා	214
චකුහං සුරියාහං ව	54
චජෙඤ ච සුරියො ච උහො සුදසසනා	510
චර වාරිකං ලොහිකුණ්ඩමාවරි	328
චාකුදුසි පඤ්ඤයි	
චාලෙති කණ්ණං හකුට්ඨං කරොති	186
චිණ්ණ කලිඛය වරිතා චණ්ජජා	346
චිත්‍රාණි හිමවනො	484
චිරසසං වත පසසාම	262
චිරසසං වත පසසාමි	156
චිරං ජීවකු සො රාජා	388
චිරං සුමෙධෙ සුඛිතී	502
චිරානුචුක්ඛමි පියං මනාපං	412
චුතාපි එකෙ ඛලිතා සකමුත්තා	486
චෙනඛබරුපං වෙනෙසි	416

	ජ	පිට්ඨකයා
ජනෙතා ව ආජඤ්ඤරථං		152

	ජ	
ජනිත්තං මෙ භවිත්තං මෙ		78
ජපෙත්ත මනෙත්ත සුභාසිත්තෙත්ත		224
ජයො කලිඛිකානං අසඤ්ඤාසාහිතං		162
ජරුද්දපානං ඛණ්ඩානා		126
ජානනෙත්තා නො මහාරාජ		406
ජානාම තං න මයමසමුලුභා		142
ජීව්හා තස්ස ද්විධා භොති		312
ජීව්හා තස්ස න භවති		312
ජීනො රථස්ස මණිකුණ්ඩලෙව		206
ජීවකඤ්ඤි මනං දීඤ්ඤා		40
ජීව වස්ස සතං ගගග		64

	ඤ	
ඤ්ඤානෙත්තා නො නිසිත්තෙත්තාති		178
ඤ්ඤානමෙත්තං කුරුඛිකස්ස		10
ඤ්ඤාතිත්තඤ්ඤා පියො භොති		152
ඤ්ඤාති මෙ සුඛසංවද්ධා		416

	ඩ	
ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති		210

	ත	
තචං ව ජීණ්ණං උරගො පුරාණං		510
තඤ්ඤා අපඤ්ඤා උච්ඡිට්ඨං		80
තඤ්ඤා දීඤ්ඤාන ආයනාති		322
තඤ්ඤා භද්දෙ මහෙසීසී		146
තඤ්ඤා සො සමතිත්තමම		324
තත්තො අමතමාදය		330
තත්තො අභං නිකඛමිත්තං භද්දනෙත්ත		506
තත්තො ගල වීනිත්තෙත්ත		364
තත්තො ව රාජා සාධිත්තො		520
තත්තො ජනා නිකඛමිත්තො ගාමා		504
තත්තො නාගා නිකඛමිංසු		518
තත්තො සො නලිනිං ගගඤ්ඤා		388
තත්තත්තති වතපඤ්ඤා		184
තථෙව තිට්ඨති සීසං		206

ක	පිටුවකයා
කරේව පුණ්ණපාතියො	22
කරේවෙකසස කලාණං	52
කදෙව මෙ කං වීදිනො	188
කපසා පජභන්තී පාපකම්මං	310
කපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො	390
කමොති භිමටතො	484
කයා සමුද්දමන්තරිං	184
කයො ගිරිං අන්තරං කාමයාමී	110
කරමානො ඉමං යානං	404
කච අභං ත පසසාමී	414
කච සද්ධං ච සීලං ච	140, 414
කවෙව දෙව වීජිනෙ	414
කවෙව රකඛාවරණං කරොනොතා	486
කසසි භමසි ලොණමිච්ඡසි	252
කසමා කාලෙ අකාලෙ ච	188
කසමා පණ්ඩිතජාතියො	188
කසමා මත්තඤ්ඤතා සාධු	126
කසමා වීනෙය්‍ය මචෙජරං	376
කසමා සබ්බලවාචසස	196
කසමා සතං ච අසතං ච	80, 376
කසමා සමේඛන ලොකෙන	146
කසමාභං පොපෙ වීජුලා භවාමී	244
කසමා භී ඡන්දගමනං	100, 314
කසමා භී තෙ සුඛිනො වීතසොකා	344
කසමා භී ධීරසස ඛණ්ඩසුතසස	406
කසමා භී පණ්ඩිතො පොපො	518
කසස කම්මසස ඵරුසසස	174
කසස වාසා සමිජ්ඣන්ති	238
කසස තං චචනං සුචා	384
කසස තෙ පෙමකෙනාභං	532
කසස දෙහළිනී භරියා	154
කසස නාගසස වීජවොසෙන	388
කසස පුත්තා ච දුරා ච	240, 324
කසස සකෙකා චත ඤ්ඤාය	160
කසසාදසි පසන්තනෙතා	454
කසසාභං ඔදභිං පසසං	248
කසසෙවං වීලපන්තසස	256
කං ච භද්දෙ මහෙසීසි	146
කං කසෙඤ අනුසොචෙය්‍යං	184
කං කං ගාමිපතී බ්‍රුමී	92
කං කං වෙ අනුසොචෙය්‍යං	184
කං කං ඤාතිපරිබ්බුලභං	408

ක	පිටුවකා
කං කිං භක්තං පටිග්ගඤ්ඤ	532, 534
කං කාදිසං දෙවවණ්ණං	464
කං කාදිසං කුට්ඨිවොධිතං වනො	372
කං කාභං කාත යාවාථී	340
කං පසුස සමම ඵලිමං උළාරං	328
කං මං වධිකුමාගඤ්ඤ	248
කං ලොභාපකතං කමමං	336
කං වචනං අනධිවාසෙතොතා	458
කං වො වදුථී හද්දං වො	448
කං සුඤ්ඤා රාජා කාලිඛෙයා	458
කං සුඤ්ඤා කාලිඛෙයා තරමානො	488
කාත මාණවකො ඵසො	76
කාතාති පුතොතා වදමානො	174
කාදියාය සුමෙධාය	502
කානිසස කමමායතනාති අසසු	346
කානිසස ඛෙතනාති සො භුමිභාගො	522
කාභං සරං දුක්ඛසෙයාං	222
කිකිච්ඡකසමා රාජ	524
කිට්ඨනොත නො මහාරාජෙ	406
කිණං කිණනති උපසි	192
කිණමිව වනමිව මීයාමී	480
කිපඤ්ඤ රතකුපගමමිති වජ්ඣ	416
කුඛගාති භීමවනො	484
කුණති අහු කිලපුරිසො සහරිසො	466
කුමෙහ සිභානං වාගසානං	260
කුචඤ්ඤ ඵකො හරියා ව තෙ පියා	342
කුචං ණු තජෙච්ච තද අභොසි	472
කුචං නු සෙට්ඨො කචමනුසකරොසි	354
තෙ අනුකරණෙ කාමෙ	332
තෙ ච තසස අනාදිඤා	518
තෙ ච තෙන අසනකුට්ඨං	126
තෙ ජනා සුඛමෙධතති	204
තෙ තස්ස කාලෙත්ථපසඛකමීඤා	510
තෙ තස්ස ධකාන උභො ජනීඤ	390
තෙ තස්ස භුඤා ඛාදිඤා	516
තෙ තං කනතාරමාගමම	516
තෙ දුති වකකඛග කිමසමුසසුකා	143
තෙ දෙසා තාති වජ්ඣති	52
තෙන පච්ඡා වීථිඉච්ඡි	400
තෙ පණ්ණසස්සනා රමණීයා	482
තෙ පඛඛතා තා ච කඤ්ඤා	482
තෙ පාපධමො පසවෙඤ්ඤ පාපං	498

ක	පිටුවකිනා
තෙ පුප්ඵසඤ්ඤා රමණියා	482
තෙ මං ධම්මගුණෙ යුක්තං	406
තෙසං අජගරං මෙදං	324
තෙසං ච ධියමානානං	514
තෙසාහං පභිතො දුතො	154
තෙසාහං චචනං සුඤ්ඤා	406
තෙසු උදුම්බරමුලසම්ඵලං	516
කුසුමං ච මණිනා ජනෙනා	262
කුමච උද්භි මකර	114
කුමච ච සුසංසතං ජීව	64
කුං ඛො සි සම්ම උමමකෙනා	344
කුං ච ඛො මං පජානාසි	126
කුං ච ඛො මෙ මහාරාජ	454
කුං ච හද්දෙ සුච්ඡේෂණ	502
කුං නු ඛො සම්ම ඛාලොසි	250
ථියො ච තසස ජායනති	314
ථිනං හි චිත්තං යථා වානරසස	412

ද

දමකඛයොකපදං තාත	116
දමෙඤ්ඤා වාහසභසෙසභි	116
දදතො ච මෙ න ඛියෙථ	462
දදනති හෙතෙ වීසමෙ නිවිට්ඨා	376
දද්දහායති හද්දතො	180
දදම් තෙ ගාමවරානි පඤ්ඤා	392
දදම් තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණිනං	130, 182
දදති මෙ ගාමවරානි පඤ්ඤා	390
දදම් චො බ්‍රාහ්මණ නාගමෙනං	142
දරියා සත්තවස්සානි	148
දවපසලුදො පුරිසො	242
දස ඛලු මහාරාජ	524
දසවස්ස සහස්සානි	406
දහරස්ස යුධිතො වාපි	396
දහරා ච හි යෙ වුද්ධා	404
දහරිං කුමාරිං අසමජ්ජපඤ්ඤා	362
දහරො වා පි දුමමධ	230
දළහං දළහස්ස ඛිපති	62
දොයං යාවනකො තාත	100, 180
දො දො ගහපතයො	104
දනඤ්ඤා යුද්ධඤ්ඤා සමානුමාහු	316
දසා ච දසෙසා අනුජීවිතො ච	370
දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙස	500

ද	පිටුවකයා
දිජො දිජානං පවරොසි පකඛි	486
දිට්ඨා මයා වනෙ රුකඛා	90
දිට්ඨා මයා වීමානානි	522
දියච්චකකඤ්ඤ උදයෙන කණ්ණිකා	264
දිවා ව රතො ව මයා පට්ඨිතා	342
දිසවා ධුරතො බහුවෙගත්තො	134
දිසවා පදමනුකඪිණ්ණං	8
දිසවා වදථී න හී අඤ්ඤාතො සවං	238
දීසං ගච්ඡතු අදධානං	198
දුක්ඛං ගහපතීං සාධු	316
දුක්ඛුපතීතොපි නරො සපඤ්ඤා	472
දුක්ඛා පුනබ්ගථො සකක	460
දුජ්ජච්ච ව සුජ්ජච්චා ව	166
දුට්ඨස්ස ඵරුසා වාචා	350
දුතියං සමච්චෙනසුං	516
දුඤ්ඤං දදමානානං	80, 376
දුබ්බණ්ණරූපං තුවමරියවණ්ණි	256
දුමො යද භොති ඵලූපපතො	328
දුමමධානං සහසෙසන	20
දුලලහා බ්‍රහ්මණා දෙව	524
දුස්ස මෙ ඛෙත්තපාලස්ස	174
දුතෙ තෙ බ්‍රහ්ම පාහෙසිං	452
දුතො අහං රාජීධ රතබසානං	200
දුරෙ සුතො වෙච්ච බ්‍රහා ව රුකෙඛා	168
දුසිතො ගිරිදතො	82
දෙවඤ්ච යකඛං අථවා මනුස්සං	396
දෙවතානුසි සග්ගභො	502
දෙවපුතො මහීඤ්චිකො	520
දෙවමනුස්සා වතුපපද	176
දෙවා න ජීරතඪී යථා මනුස්සා	398
(ගාථා අංක 1578, 1579)	
දෙවාමුසාවාදමුපානිවකො	162
දෙවී අහං සඛි මහානුභවා	356

ධ

ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං	110
ධනුග්ගභො අසද්ධියො	82
ධනුහත්තලාපෙහි	75
ධනුං අදෙජ්ඣං කතාන	465
ධනො ධඤ්ඤාන ව අත්තො ව	456
ධමෙ ධමෙ නාතිධමෙ	23

ද	පිටුවකයා
ධම්මං වරථ සුතයො	246
ධම්මං වරාම න මුසාභණාම	368
ධම්මං චරෙ යොපි සමුඤ්ජකං චරෙ	376
ධම්මෙ ච යෙ අරියපච්චේදිනෙ රතා	308
ධම්මෙන කීර ජාතස්ස	192
ධම්මෙන කීර සුභීනං	408
ධම්මෙන මනෙත නව සමපදස්සිං	444
ධම්මෙන චිත්තමෙසෙයා	184
ධම්මො රහදෙ අකඤ්ජමො	252
ධම්මො භවෙ රකඛනී ධම්මචාරිං	370
(ගාථා අංක 1454, 1455)	
ධම්මො භවෙ භනො භනනී	312
ධිරඤ්චි කණ්ඩිනං සලලං	6
ධිරඤ්චිකාමෙ සුඛභුජි ලොකෙ	336
ධිරඤ්චිතං අභ්‍යභ්‍යානං	448
ධිරඤ්චිතං ආතුරං පුත්තිකායං	154
ධිරඤ්චි මං මහාකායං	184
ධිරඤ්චි තං යසලාභං	150, 170, 336
ධිරඤ්චි තං වීසංචනානං	28
ධිරස්ස ඛාලස්ස භවෙ ජනිඤ්ජ	470
ධිරො ච ඛො සංඛනතිසන්චානී	392
ධිරො ච භොගෙ අධිගමම	256
ධිරො ච වීධි වීධානඤ්ඤ	108
ධුතො ඛහුතරා භොගා	226
ධුතො යොණ්ඩා අකතා	176
ධුතොමනී සමම සුමුඛ	222

න

න අකාලෙ වීජෙකෙඛයා	344
න අණ්ණේචෙ ඵලාන ධම්ම	338
න ඉදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං	60
න ඉදං වීසමසීලෙන	64
න උසස්සෙ වනෙ වඤ්චිං	450
න කභාපණ වසෙසන	128
නකඛන්තයොගං න පුරෙ අභාණී	442
නකඛන්තයොගං පටිමානයාමී	442
න කණෙහ තවයා භොනී	350
න කතස්ස ච කතො ච	198
න කතංයනමුත්තෙන	124
න කීරතී රසෙහි පාපියො	6
න ඛො පනෙනං සුභණං	92
න ඛො මෙ රුවන්ති ආළී	344

න	පිටවැට්ටිය
නඬගුට්ඨං මෙ අවසකමම	320
න වස්ථි උෂනං කාමෙහි	402
න වා පි ක්‍රියාපෙති පරං න අක්කනං	308
න වා යමග්ගි තපති	102
න වායු ඛේණං මරණං තෙ දුරෙ	520
න වාහමෙතං ඉච්ඡාමි	386, 522
න වාහමෙතං ජානාමි	364
න වාහමෙතං භුඤ්ජාමි	378
න වාහමෙතං සඤ්ඤාමි	378
න වෙච්ච සා කාලකතා	176
න වෙච්චහං තස්ස තද අභොසිං	472
න ජාතයං සාගර වාරි වෙගො	416
නාඤ්ඤාං සුචරිතං රාජ	228
නත්ථි අනොතා කුතො අනොතා	174
නත්ථි ලොකෙ රහො නාම	166
න ත්ථං අසස්සත්ථ ජානාසි	170, 172
න ත්ථං රාධ වීජානාසි	58
න තසකලා සනති න ආලුපානි	366
න තසස්ස වුට්ඨි කුසලපසසා	226
න තං දළහං බන්ධනමාහුටිරා	94
න තං පාද වධිසසාමි	108
න තං යාවෙ යසස්ස පියං පිඨිංසෙ	126
න තා එකස්ස න ද්විතං	412
න තා පජානන්ති කතං න කිච්චං	412
න තාහං තාත අභිතානුකමපි	366
න තෙ කට්ඨානි භීතතානි	450
න තෙ නටා නො පන කීළනෙය්‍යා	498
න තෙ පිට්ඨමද්ධිමතා	192
නන්දන්ති සරීරසාතිනො	252
න නාමගොඤ්ඤං ගණනන්ති රාජ	256
න නු ජීවිතෙ න රමසි	124
න නු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භඤ්ඤමානෙ	162
න නු පසස්සි මං කාළිං	136
න නු මං සමම ජානාසි	140
න නු මං හදයෙති මඤ්ඤසි	122
න නො දයා න වීජ්ජන්ති	512
න නං උමභයනෙ දිසවා	90
න පවාමි න පාවෙමි	534
න පණ්ඩිතා අත්තසුඛස්ස හෙතු	380
න පාපජනසංසෙවි	58
න මන්ත්‍රී සඛිකානං සමාගතානං	148
න මනතා මුලභෙසජජා	386

න	පිටුවකයා
න මාතරං වා පිතරං වා	128
න මෙ අයං තුමෙහ වධාය අජජ	508
න මෙ ඉදං රුවච්ඡි වකකවාකෙ	338
න මෙ කුං පුඤ්ඤ අභිනානුකමපි	366
න මෙ තපො අකථී න වාපි මනානා	390
න මෙ දයා න විජජතඤ්ඤී	514
න මෙ නමනතඤ්ඤී හජෙ හජනතං	106, 108
න මෙ පිතා වා මාතා වා	144
න මෙ පියං චෙති ජනිඤ්ඤ කාදිසං	250
න මෙ පියො ආසි අකණ්ඨ නෙතො	116
න මෙ රුවච්ඡි හදං චො	136
න මෙ රුවච්ඡි මිභාලොප	240
න මෙ චෙරං තයා සඤ්ඤී	476
න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා	216
න මං තපනි ආතපො	310
න මං සීතං න මං උණ්ඨං	14
න යං නයනී මෙධාවී	462
න යාවනාය නපි පාචිරූපා	394
නයිදං විකතවතො ලොමං	128
නයිදං නිච්චං හවිකබ්බං බුහමදකත	208
නයිමං මහිං අරහනි පාණිකපං	212
නයිමසස විජජාමයමකථී කිඤ්ඤි	128
නයිමෙ දෙවා නපි ගතබ්බපුඤ්ඤා	466
න රාජපුඤ්ඤ උසුයාමී	406
නරානමාරාමකරාසු නාරිසු	196
නව ජඤ්ඤකදනි දීයනි	252
න වායසං නො පන සපපරාජං	254
න වික්ඝපෙ අවික්ඝපෙ	38
න චෙ අනකඤ්ඤසලෙන	18, 20
න චෙද සමපරායාය	218
නචෙන සුඛ දුකෙඛන	98
න චෙ නිඤ්ඤ සුපරිචජයෙථ	466
න චෙ පියං මෙති ජනිඤ්ඤ කාදිසො	250
න සතඤ්ඤී දෙවා ඉච්චාහු ඵකෙ	508
න සතඤ්ඤී දෙවා පචසතඤ්ඤී නුන	88
න සන්චසමා පරමකථී සෙයො	70
න සන්චසමා පරමකථී පාපියො	70
න සන්චචං කාපුරියෙන කඤ්ඤී	70
න සමාධි පරො අකථී	186
න සසසස කිලා අකථී	176
න සුඤ්ඤී සෙවනෙ නකථී	492
න සො අච්ඡාදනං හතනං	256

න	පිටුවකයා
න සොවනාය පරිදෙවනාය	224
න සො මිකෙනා යො සද අපමකෙනා	218, 220
න නං ජිතං සාධුජිතං	28
න හ නුතීමසස රඤ්ඤ	214
(ගාථා අංක 754, 755)	
න හරාමී න හඤ්ජාමී	258
න හී අඤ්ඤඤ්ඤ විතනානං	372
න හී අනෙනන පානෙන	206
න හී වනෙණෙන සමපනෙනා	136
න හී වෙරෙන වෙරානී	228, 326
න හී සඤ්ඤ සුනිසිතං	188
න හී සබ්බසු යානෙසු	306
න හෙව ඉන්ද්‍ර න සෙනො	514
න හෙව කාමාන කාමා	314
න හෙව ධීතං නාසීතං	184
න හෙව වෙද අඵලා භවතභී	236, 490
න හෙව සබ්බඤ්ඤ ඛලෙන කීවං	214

නා

නාවචනාං නිකතිසපඤ්ඤ	16
නාවචනාවණණා න බහුනං කනායා	414
නාවිතායනෙතා පුරිසො	48
නාදෙයොසසු දදං දනං	162
නානාලිකඛ භවනෙනාහං	230
නානාවජ්ඤ මහාරාජ	152
නානා භාවා විපපයොගෙන තසසා	504
නානා රකෙහභී වජෙභී	492
නානුමමකෙනා නාපිසුනො	150
නාබහතීතභාරො සොකො	212
නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො	122
නායං ධම්මං අධම්මං වා	120
නායං නෙරු විහජති	238
නායං පුරෙ උකතමති	74
නායං රුකෙකා දුරාරුභො	22
නායං සරානං කුසලො	128
නායං සිඛා පුඤ්ඤහෙතු	52
නාරීං නරො නිජ්ඣපයං ධනෙන	396
නාලං කබලං පදනවෙ	12
නාසකඛාති ගතො පොසො	324
නාසමසෙ කතපාපමභී	372
නාසස සීලං විජානාථ	78, 114, 246
නාහං තුමෙහ පසංසාමී	260

නා	පිටුවකි
නාහං තුමෙහ විනිඤ්චී	136
නාහං පුනං න ච පුනං	60
නාහං බලාකා සිඛිනී	140
නාහං සරං දුකඛසෙය්‍යං	222

නි

නිකඛනන භීකඛං භුඤ්ජනනී	528
නිකඛාතාය අගාරසමා	344
නිග්ගාහකසමා රාජ	526
නිග්‍රොධමෙඛි සෙවෙය්‍ය	6, 364
නිවචං උබ්බිග්ග හද්‍යා	56
නිවචං උබ්බධිනො කාකා	260
නිරං කඤ්චා අඤ්චාද්‍යා බ්‍රාහ්මණො	490
නිසමම ඛන්තො කඤ්චා	188, 206, 382
නිලානි භිමචනො	482
නිලුපලාහං වීමලං අනගසං	354
නෙතං සීහසස නදිතං	86
නෙච ඉත්ථිසු සාමඤ්ඤං	202
නෙච කං උපථිවාම	258
නෙච දුට්ඨ නයො අත්ථි	332
නෙචය්‍යකසස සීසං වා	208
නෙච සාලො න බද්ධො	446
නෙචාභිසජ්ජාමී නවාපි කුපෙප	192
නෙ සො මිගො මහාරාජ	474
නො චෙ ලහෙථ නිපකං සභායං	326

ප

පකඛිඤ්ජනා පභබ්බෙනන	66
පඛෙකා ච කාමා පලිපො ච කාමා	236
පචනොතා අපචනතසස	534
පච්චොරොහ මහාරාජ	456
පඤ්චමං සමචිනොසුං	518
පච්චිචි කමමං න පුසති	178
පඨමං ඉමං දසසනං ජානනො මෙ	390
පඤ්ඤො නාම සො රාජා	132
පඤ්ඤං භුඤ්ජෙස හතනං	260
පදකඛ්ඤ්ඤො ආච්චවා	456
පද්ධංචිතනසස න ඵාති හොති	152
පඤ්ඤාදි දුට්ඨෙන සුඛං ජනිඤ්ඤා	164
පඤ්ඤන නාරා පසචො	466
පඤ්ඤාති මච්චො අතිචෙලහාණී	464

ප	පිටුවනිකා
පබ්බතූපත්තරෙ රමම	90
පරදරඤ්ඤා දිසවාන	400
පරපාණරොධා ජීවනොතා	160
පරිගහනං ලොහධම්මඤ්ඤා සබ්බං	352
පරිවාරකසමා රාජ	524
පරිදෙවියමානො වෙ	404
පරිනායකසම්පන්නා	514
පරිපලවනනං පඨවීං	324
පරිබ්බජ මහාලොකො	170
පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතා භාසා	326
පරිසඩකුපපො නාම	324
පරුළභකච්ඡන්ධලොමා	262, 526
පරෙව න වීජානනඤ්ඤා	326
පරොසතං වෙපි සමාගතානං	42
පරොසහස්සමපි සමාගතානං	40
පවාසං ආගතො තාත	90
පව්චෙක රසං පිත්ථා	220
පව්සස කුච්ඡං මහතො ගජස්ස	506
පව්සිත්ථා පරකුලං	452
පස්ස කායෙන වාචාය	340
පස්ස සඤ්ඤාය සීලස්ස	86
පසිබ්බකෙ ගහෙත්ථාන	524
පහුත ධර්මෙඤ්ඤා කසිමා යසස්සි	494
පසු මනුස්සා මිගචිරිය සෙට්ඨ	488
පාඨිනං පාචුසං මච්ඡං	378
පාණාතිපාතමකරුං	400
පාණාතිපාතා විරතස්ස මුලී	508
පාණාතිපාතා විරතො නු අජ්ජ	514
පාණාතිපාතා විරතො නු සජ්ජ	508
පාණාතිපාතා විරමාම සබ්බං	370
පාණි වෙ මුදුකො වස්ස	132
පාපානි කම්මානි කරිත්ථ රාජ	236
පාපානි කම්මානි කරොථ රාජ	490
පාමොජ්ජකරණං ධානං	220
පාපොසි ඛො රාජපුත්ත	480
පාරිලෙයො තද නාගො	498
පාසාදං කාරයිස්සාමි	414
පිඬුභිසානි සබ්බලොකිස්සරස්ස	196
පිතරමෙම මහාරාජ	400
පිතරො ව මෙ ආභුං පිතාමහා ව	362
පිතාමහො තාත සුදුබ්බලො තෙ	366
පියං ඛො ආලී තෙ හොතු	344

ප

පිටියබ්බා

පියං බො ආළි මෙ හොතු	344
පිච්ඡන් වෙ මහාරාජ	90
පිතානී හිමවතො	482
පුච්ඡිමඤ්ඤ පරිවාරො	84
පුච්ඡාම කතතාරං අනොමපඤ්ඤං	352
පුන පාපජජසී සම්ම	140, 232
(ගාථා අංක 429, 432)	
පුණ්ණං නදීං යෙන ච පෙයාමාහු	100
පුක්කදුරමිච්ච වෙ හන්ධා	120
පුක්කා තසස න හච්ඡන්	314
පුක්කොත්තාහං මහාරාජ	4
පුච්ඡසංඝේ සමජනො	326
පුක්කො වා පිතරං යාවෙ	402
පුබ්බව ඛනානි ච තපො ච මඤ්ඤං	164
පුබ්බව දනා සුමනා හවාම	368
පුබ්බව මච්චං චිජ්ඣන්ති හොගා	206
පුබ්බව මෙතං අසබ්බංසු	322
පුබ්බව සන්නිවාසෙන	114
පුරුඤ්ඤාච්චො නිසිංහකාසී	320
පුරාණකසකරො අයං	98
පුරාණවොරාන වචො නිසම්ම	10
පුරිසා තෙ මහාරාජ	454
පුරිසුසහං මඤ්ඤමානා	112
පුරෙ තුවං සීලවතං සකාසෙ	158
පුරෙ සුතො වෙච චුහා ච රුක්කො	168

ඵ

ඵලානම්ච පසානාං	404
ඵලසස උපභුඤ්ඤිතො	330
ඵලධසස මෙ අඤ්ඤතරෙන වායාධිනා	154
ඵරුසා වත තෙ වාචා	174
ඵරුසාහී වාචාහී පකුබ්බමානෙ	366

ඛ

ඛකසස ච පාවාරිකසස රඤ්ඤඤ	196
ඛඤ්ඤාකුලිකාමිත මාළුහකෙන	346
ඛලං වජ්ඤ ඛලං සුරියො	336
ඛලඤ්ච වත මෙ ඛිණං	240
ඛහුංඉදං මූලඵලං	512
ඛහුච්ඡන් අසච්ඡන් ච	46
ඛහුතතං චිජ්ජති හොති	184

බ	පිටුවනිකා
බහුමෙසනං අසඩගී ජාතවෙද	58
බහුං පෙතං වනෙ කට්ඨං	42
බහුමපියො විකජෙය්‍යා	50
බහුසසුතං විතතකරීං	334
බහුසසුතො සුත ධම්මොසි සභින	354
බහුං භණ්ඩං අපභාය	348
බහුනි රුකඛඡිඤ්ඤි	200
බහුනි නරසීසානි	120
බහු හි වතතවරියාහි	464
බාලසස චූළභසස අකතඤ්ඤුතො ව	444
බාලා ව ටො සඩගති සජ්චානි	392
බාලො බො කමසි මාණව	374
බාලො වතායං සුතබො	118
බාලො වතායං දුමසාධගොවරො	78
බාරාණසසං මහාරාජ	154
බෙලුවං පතීතං සුඤ්ඤා	180
බ්‍රහ්‍මා පවධඨකායො සො	190
බ්‍රාහ්මණංදනි පුච්ඡාමි	532
බ්‍රාහ්මණං වෙච ව්‍යගසං ව	516
බ්‍රාහ්මණො ව කථං ජහෙ	166
බ්‍රාහ්මණසස ගාමවරං දෙථ	152

භ

භගීනී උපපලවණණා	498
භව්වා මාතා පිතා බන්ධු	490
භණ්ඩ සමම අනුඤ්ඤුතො	136
භතතජො භතතකාලොයං	452
භතතං භිතතං භතා භරියා	234
භතතුමනාපසස පිතා	500
භතතුරජෙථ පරසතනොතා	146
භද්දකො වතයං පකඛි	246, 478
භරුකච්ඡා පයාතා නං	216, 408, 410
භවතති හෙතෙ පුරියා	372
භීතඛුං ව දනි පුච්ඡාමි	534
භුක්තං ව පීතං ව තවසසමමහි	478
භුක්තා මයා නිවාපානි	248
භුඤ්ඤා නිණපරියාසං	126
භුසං හි කුඤ්ඤාති අවෙකඛියාන	306

ම	පිටුවකයා
මකණි පලාසි සාරමහි	242
මච්ඡානං භොජනං දක්වා	150
මචෙජරා ච පමාද ච	376
මඤ්ඤ සොචණ්ණයො රාසි	16
මණිං අනග්ගං රුවීරං පහසසරං	354
මණ්ඩව්‍ය භාසිසසං අභාසනොයාං	362
මතමතමෙච රොදථ	176
මතං මරිසසං රොදනහි	228
මතානි මංසානි බහු සුසානො	504
මධු ඉති මඤ්ඤමානා	222
මධුවිණ්ණං මධුරසං	222
මනු සඤ්ඤමෙච භාසෙය්‍ය	12
මනුසස සුඤ්ඤමාලානං	262
මනුසසසෙසව තෙ සීසං	180
මනුසසසෙසව මෙ සීසං	180
මනුසස්ඤ්ඤං ජභිස්ථාන	200
මනුසෙසසු කතං භතතං	378
මනො චෙ තෙ න පනමති	178
මනානාභිජජෙන පුරසස තුඤ්ඤං	442
මමඤ්ඤ දීඤ්ඤාන පචචචකායං	254
මමනතපානං වීජුලං උළාරං	124
මම ලොභිතභසබ්බස	168
මමෙවායං මඤ්ඤමානො	142
මයං ච භරියා නානිඤ්ඤමාම	370
මඤ්ඤං ගාමවීරං දෙහි	468
මලමජ්ජකසමා රාජ	530
මහති චත තෙ බොන්දී	98
මහසසාද සුඛා කාමා	400
මහාභයො භිංසනකො	410
මහාමතතා ච මෙ අත්ථී	408
මහාසිස්ථාන සමෙඤ්ඤාධිං	460
මහාරාජසසභං ධීතා	242, 244
මහෙසී රුවීනො භරියා	500
මා කිඤ්ඤී අචචුක්ඛ ගඛගමාලං	312
මා චො තං තාත පඤ්ඤාසී	76
මා ච පුතෙත මා ච පතිං	480
මාතා ච පිතා ච භාතරො ච	398
මා තාත කුජ්ඣි න හි සාධු කොඤ්ඤා	234
මාතා පිතා ච භගීනී භාතරො ච	370
මාතා පිතා ච මෙ චුඤ්ඤා	476
මාතා පිතා සමඤ්ඤාභමණො ච	394
මාතා මෙ සා මහාරාජ	388

ම	පිටුවකිනා
මා තුවං වජ්ජ රුජ්ඣී	480
මා තෙ චිකෙතා අචිකෙතා වා	232
මා ජං නදී රාජපුත්ත	86
මා බාලියං චීපලපි න භිසස තාදියං	110
මා බ්‍රාහ්මණ ඉත්තර දසසනෙන	182
මාමිද්දසංසු රොදන්තං	180
මා මං අපාදකො භිංසි	94
මා මං තාත නිවාරෙසි	402
මා මුනිකසස පිහසී	12
මා මෙ ජනපද ආසි	470
මාලං ව යො කාසික වජ්ජනං ව	494
මාලියො වතුරිකෙකා ව	344
මා සාලුකසස පිහසී	150
මා සු නන්දී ඉවජසි මං	26
මාසසු කුජ්ඣී භුමිපති	234
මීගරාජා පුරෙ ආසිං	248
මීගං තිපලලස්මනෙකමායං	6
මීගානං කොස්ඵිකො අනෙතා	156
මීත්තරුපෙනිධෙකවෙට	372
මීත්තරුපෙන බහවො	372
මීත්තං ව කසිරාථ සුහද්දයං ව	488
මීත්තං සභායං අධිගම්ම පණ්ඩිතො	488
මීත්තං සභායං ව කරොතති පණ්ඩිතා	486
මීත්තානි වෙ යසස භවන්ති සනෙතා	382
මීත්තාභිරාධී වීරමෙව ජීව	474
මීත්තාමච්චපරිබ්බුලහං	402
මීකෙතා මීත්තසස පාතීයං	400
මීකෙතා භවෙ සත්තපදෙන භොති	34
මීලෙහන ලිත්තා රුහිරෙන මකතිතා	236
මුඤ්ඤිචෙත්තං මහානාගං	388
මුත්තො ව බන්ධිතා නාගො	388
මමාසා ජාතී ව වජ්ජණං ව	218

ය

යකබ්ගණසෙවීතෙ	484
යකෙබ්ගමසමී කල්‍යාණී	396
යඤ්ඤි ජඤ්ඤා කුලෙ ජාතං	222
යඤ්ඤි භෙතුං උපාදය	416
යඤ්ඤිග සමෙහාග විසෙසදසසනං	164
යනො ව ඛො පණ්ඩිතො ආපදසු	224
යනො ව ඛො බහුතරං	126

ය	පිටුවකයා
යතො ව ජානෙයා අලබ්භනෙයො	224
යතො ව ජානෙයා පසාදමඤ්ඤා	308
යතො මං සරති රාජා	100
යතො යතො ගරුධුරං	12
යතො වීලුඤ්ඤා ව භතා ව ගාවො	32
යතො සරාමී අඤ්ඤානං	306, 410
යඤ්ඤා පොසං න ජානනති	126, 166
යඤ්ඤා බිජුනි රුහනති	334
යඤ්ඤා වෙරි නිවසති	42
යඤ්ඤාලසො ව දඤ්ඤා ව	238
යඤ්ඤාලසො ලභනෙ බබ්බු	56
යඤ්ඤාලසො පුරිසො භොති	44
යඤ්ඤා අභං ඉතො ගන්ඤා	450
යඤ්ඤා උඤ්ඤාපං සනතං	336
යඤ්ඤා කුසො ව සසෙසා ව	408
යඤ්ඤා කෙසා ව මසසු ව	132
යඤ්ඤා දධිං ව බීරං ව	408
යඤ්ඤා නදී ව පඤ්ඤා ව	26, 414
යඤ්ඤා නලො ව වෙලු ව	410
යඤ්ඤා පංසුමුච්ඡිං පුරිසො	224
යඤ්ඤාපි උදකකුමො	210
යඤ්ඤාපි කීතා පුරිසසසුපාභනා	112
යඤ්ඤාපි දුරකො වඤ්ඤා	210
යඤ්ඤාපි බීජං අඤ්ඤාමිං	364
යඤ්ඤා මාණවකො පඤ්ඤා	144
යඤ්ඤා වාචා ව භුඤ්ඤාසසු	52
යඤ්ඤා යාවිතකං යානං	522
යඤ්ඤා සමං මඤ්ඤාමානො පනෙයා	444
යඤ්ඤා සරණමාදිතං	406
යඤ්ඤා සාරදිකං බීජං	132
යඤ්ඤා ඉතිවීති ව	230
යඤ්ඤාදකෙ අවෙඡ වීජපසනෙ	84
යඤ්ඤාදකෙ ආවිලෙ අපසනෙ	84
යඤ්ඤා කවඡපලොමානං	318
යඤ්ඤා කදවී මනුජපසු බ්‍රහෙම	392
යඤ්ඤා කාකා උලුකා ව	320
යඤ්ඤා කුච්චෙයා සකුඤ්ඤා	320
යඤ්ඤා කා පසසකති සමෙකමානා	412
යඤ්ඤා න පසසකති සමෙකමානා	412
යඤ්ඤා නිසෙසණි මාරුඤ්ඤා	318
යඤ්ඤා පරාභවො භොති	72
යඤ්ඤා පුලසපඤ්ඤානං	320

ය

පිටුවක

යද බිමෙකටයි සමපනො	320
යද මකසදයානං	318
යද මනො ව දිනො ව	154
යද යද යඤ්ඤා යද	10
යද සර සමපනො	194
යද සස විසාණානං	318
යද සාමුද්දිකං නාවං	320
යද සුරාසං පිනා	320
යදි හෙසසති දසසාම	194
යදෙසමානා වීචරනති ලොකෙ	496
යෙ සමානා විචරිමහ	512
යනතං වසනතසමයෙ	176
යනනු ගිජෙකා යොජනසතං	72
යනනු චොරං ගහෙසසති	172
යනනු පුට්ඨෙ චිකත්තො	358
යනනු සමම අහං බාලො	250
යමරියධමමන පුතනති වදා	384
යමානසීං සොමනසං	334
යමුඤ්ඤං වහනෙ වුඤ්ඤාමානං	468
යමෙතං පටිසප්පසි	192
යමෙතං චාරිජං පුජථං	258
යමහි ජානෙ න පසසති	358
යමහි සචං ව ධමමො ව	72
යසසසිනො උඤ්ඤපුඤ්ඤසස	190
යසසසිනං කුලෙ ජාතං	134
යසං ලඤ්ඤාන දුමමධො	50
යසොකරො පුඤ්ඤකරොහමසමි	392
යඤ්ඤා දනං නාහිනාදිං කදථි	360
යසමිං ව ජායමානසමිං	358
යසමිං මනො නිවිසති	28
යසස ඵතාදියා අසු	386
යසස ඵනෙ තයො ධමමො	24
යසස කායෙන වාචාය	202
යසස ගාමෙ සබා නඤ්ඤි	174
යසස විතතං අභාලිද්දං	184
යසස වෙතෙ න විජ්ජනති	108
යසසතො නාලමෙකොච	212
යසසඤ්ඤා දුරමායනති	130
යසස දිවා ව රතො ව	130
යසස දෙවා පිතරො ව	382
යසස හරියා කුලාවයා සමඤ්ඤා	382
යසස මධුලො සමුභතා	36

යසස රාජා භුතපති යසසසී	384
යසස රුක්ඛසස ඡායාය	380, 518
යසස සමමුඛ විභේෂණන	168
යසස සාධා පලමෙතනී	446
යසසා හි ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා	380
යසෙසනෙ වතුරො ධම්මා	24 · 108
යසෙසව භීතො න දදකී මච්ඡරී	376
යං අනනපානසස පුරෙ ලහාම	186
යං උසසුකා සඛරනනී	148
යං එතා උපසෙවනනී	192
යං කීඤ්චි ධිට්ඨං ව භුතං ව මඤ්ඤං	358
යං ව අඤ්ඤා න රතඛනනී	4
යං ව ජඤ්ඤා කුලෙ ජාතං	222
යං වෙ දීසවා කණ්ණරී කිනනරානං	196
යං තෙ පච්ඤාසීතං පුරෙ	32
යං කං අධනසම්චං වඩෙඛසී	226
යං කං සුමෙතාභිසමෙකඛසෙ මං	356
යං තෙව ජඤ්ඤා සද්දිසො මමතනී	70
යං දෙවසඛසා වදනනී	502
යං න ලබ්භා මනුසෙසන	386
යං න සකතා පාලෙතුං	404
යං නිසසීතා ජගතිරුභං විභඩගමා	16
යං නු ලොමං අභාරෙසී	282
යං නො අපුච්ඡිසු කුචං හදනොන	506
යං පසසනී න තං ඉච්ඡනී	118
යං පුච්ඡිතො න තං අකඛා	96
යං බ්‍රාහ්මණො අවාදෙසී	26
යං ලද්ධං තෙන කුට්ඨබ්බං	56
යං ලහනී න තෙන තුසසනී	120
යං වනෙජො වනෙජසස	158
යං සනතවසසනනී මමානුඛනධි	508
යං සුපභේෂණං සුපභේෂණන	84
යං හි කයිරා තං හි වදෙ	178, 220, 240
යං හොනී කීච්චං අනුකම්පකෙන	486

යා

යාවනං රොදනං ආහු	180
යා කිංසනී සාරමයා අනුජජ්ජකා	264
යා තෙ සා හරියා අනරියරුපා	368
යා දළිද්දී දළිද්දසස	178
යානී කරොනී පුරියො	106, 208

යා	පිටුවකයා
යානි පුරෙ කිං දෙවී	166
යා මනානනා අරඤ්ඤසමී.	192
යා මෙ සා ව්‍යාකාසි පමුඤ්ඤපෙතං.	466
යා ය ඤ්ඤමනුසසාසනී	46
යා යෙ වානුසාසනියා	234
යාවතා වතුරො දීපා	320
යාවතා වජ්ජිමසුරියා	128
යාව දෙවසසහු කීඤ්ඤි	186
යාව නුපපජ්ජති බුද්ධො	194
යාව යාව නීසංසාම	148
යාව සො මහනමඤ්ඤසී	126
යා සා රතී උත්තමා කාමභොගීනං.	396

යෙ

යෙ කුඤ්ඤරා රාජකුලමතී වඬ්ඬා	10
යෙ කුලීරා සමුද්දසමී.	134
යෙ කෙවී අපී සමණා පථව්‍යා	510
යෙ බන්ධියාසෙ අනිසම්මකාරිනො	308
යෙ ච බො නං පසංසනතී	144
යෙ ච බො පටිසම්බය	222
යෙ ච සීලෙන සමපන්නා	180
යෙ වාපි මෙ සකුණා අපී බඬ්ඬා	512
යෙ තෙ භවතතී නාගා	456
යෙන එකො රථො යානී	194
යෙන කාමං පණාමෙති	64
යෙන කාහනතී ඔවාදං	90
යෙන කෙතවී වඤ්ඤන	380
යෙන ජාතෙන නාඤ්ඤසං.	334
යෙන ජාතෙන නාඤ්ඤතී	358
යෙන භන්තානී පච්චනතී	334
යෙන භුතෙන යාපෙනති	334
යෙන මීතෙන සංසග්ගා	138
යෙන සකඤ්ඤා බ්‍රහ්මචාරී ව	46
යෙන සිඤ්ඤනතී දුක්ඛිතං	334
යෙනාභිභුතො කුසලං ජහාතී	358
යෙනාසි කිසියා පණඩු	134
යෙ පණඩිතා අසුදසනා භවතතී	352
යෙ එලපා සමභජනතී	330
යෙ බ්‍රාහ්මණස්ස සමණස්ස	260
යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම	66
යෙ වඬ්ඬමපවායනතී	16

යෙ	පිට්ඨකා
යෙ වෙ සඛිනං සබාරො හවනති	328
යෙ සඤ්ඤිනො තෙපි දුග්ගතා	54
යෙසං වො ඵදිසො ධම්මො	138, 144

යො	
යො අත්තනො දුක්ඛමනානු ඵුට්ඨො	454
යො අසුකාමස්ස හිතානුකම්පිනො	18, 236
යො අපපද්ධස්ස නරස්ස දුස්සති	224
යො අලීනෙන විනෙන	22
යො ඉන්ද්‍රියානං කාමෙන	314
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	352
යො ච උපපතිනං අසුං	196, 246, 306, 372
යො ච කාලෙ මිතං භාසෙ	188
යො තෙ සබා දදුරො සාධුරුපො	346
යො ච ධම්මෙන වරති	340
යො ච වනතකසාවස්ස	106
යො වා පි සීතෙ අඵවාපි උඡෙක	244
යො වීධ කම්මං කුරුනෙ පවාය	190
යො වෙ අනට්ඨං නට්ඨනති වාහ	496
යො වෙ කතෙ පටිකතෙ	198
යො වෙ ධම්මං ධජං කඤ්ඤා	52
යො තස්ස දුක්ඛජාතස්ස	454
යො තිත්ථුරුක්ඛස්ස පරො පිලකඛු	168
යො තෙ පුත්තකෙ අබාදි	344
යො තෙ ඉමං විසාලකම්මං	358
යො තෙ වීක්ඛසනෙ තාත	340
යො තෙ හතෙ ච පාදෙ ච	172
යො තං විදුග්ගා නරකා සමුද්ධිරි	472
යො තං වීක්ඛසාසයෙ තාත	202
යො දඤ්ඤාලෙ තරති	200
යො දඤ්ඤාලෙ දඤ්ඤති	200
යො දිසවා භික්ඛුං වරණුපපතං	256
යො දුක්ඛඵුට්ඨාය හවෙය්‍ය තාණං	42, 102
යොධි උපපතිනං අසුං	306
යො ධම්ම ලභස්ස දදති දනං	310
යො න හනති න සාතෙති	378
යො නාවජානාති සභායමනෙත	382
යො නීලියං මණ්ඩයති	198
යො පරෙසං වචනාති	218
යො පහට්ඨන විනෙන	22
යො පාණහුතාති අහෙය්‍යං වරං	318

යො	පිටියිතා
යො පුබ්බ කතකලයාණො	36, 164
යො පුබ්බ කරණියානී	30
යො මාතරං වා පිතරං වා විසිට්ඨ	366
යො මෙ භතො ව පාදෙ ව	172
යො යං භිසානී බණනී	258
යො පුජකම්මානානං අපුජකම්මානො	464
යො වෙ උපානිතං අසුං	246
යො වෙ කාලෙ අසම්පන්නෙ	188
යො වෙ මෙතෙතන විතෙතන	74
යො වෙ සබ්බසමෙතානං	136
යො සබ්බලොකසස නිවාතවුතනී	382
යො සාභසෙන අධිගම්මි හොගෙ	338
යො භරෙ මත්තිකං ථාලං	232
යො හු සෙට්ඨො සභසසසස	404
යවායං සාලියජාපොති	224

ර

රට්ඨස්ස ගීඨා රාජානො	534
රාජපුත්ත නමොත්තාපච්චි	178
රාජා අවොච විධුරං	524
රාජා කාලිඛො වකකචතනී	456
රාජායතනං උච්ඡුපුටං	526
රාජාවතා සුරචතා ච අතො	488
රාජා විලුප්පෙන රට්ඨං	334
රාජාභමසම් නරපමදනම්සසරො	308
රුදං මනුස්සං රුවීරා ච පිට්ඨි	14
රුමම් රජොජලලිධරො	502
රොදිතෙන භවෙ බුග්ගෙ	228

ල

ලක්ඛී වත මෙ උදපාදී අජජ	258, 478
ලඛිං සමුද්දං පකඛිද්දී	348
ලඞ්ඨා සතසභසසානී	348
ලඞ්ඨී ච තෙ නිජ්ඣලිතා	58
ලභ්භං ච වත ඛිට්ඨං ච	306
ලාභො අලාභො අයමසා යමසා ච	188
ලාභො සිලොකො සකකාරො	482
ලිත්තං පරමෙන තෙජසා	38
ලුඤ්ඤ වරී පාසභතො අරඤ්ඤ	512
ලුබ්බානී තිණුබ්බානී	260
ලොභෙන වෙ භඤ්ඤනී ජාහරුපං	394

ව	පිටුවකයා
වඩිභිතුමෙව නිග්‍රොධො	226
වණණුගඤ්ඤ රසුපෙතො	84
වණණුවා අභිරුපොසි	378
වණණුරොහෙන ජාතියා	218
වධිසසාමී තෙ ලුටුකිකෙ පුත්තකානි	214
වනාං යදකේ දහනී	200
වන්දුමී තං කුඤ්ඤරසට්ඨිභායනං	214
වන්දෙ තෙ පාදෙ අධිර ඩ්‍රුහෙම	484
වලමීක ධුපසමී කිපිලලිකානි	506
වරඤ්ඤ මෙ භංස භවං දදෙය්‍ය	328
වරඤ්ඤ මෙ අදෙ සකක	350, 460, 462
වරං වරං කුචං නිභනං පුරෙ වරි	146
වස දෙවානුභාවෙන	520
වසසංච සරෙ පාදෙ	480
වසභානි පඤ්ඤස සමාධිකානි	142
වචං මනං ච පණ්ඩාය සමමා	398
වාචාය කිර තෙ ආසි	36
වාචාය සබ්ලො මනො වීදුගඤ්ඤා	248
වාණිජකසමා රාජ	526
වාණිජා සමීනිං කඤ්ඤා	516
වානී ගජෙධා තිමිරානං	216
වානී වායං තනො ගජෙධා	184
වාමෙන භික්ඛමාදය	534
වායමෙටෙව පුරිසො	22, 50, 472
වාරිද පුරිමා සාබා	518
වාලොදකං අපරසං නිභීනං	82
විකඤ්ඤා සුකරං දිසවා	150
විකකම රෙ මහාමීග	216
විකකමාමී න පාරෙමී	216
විවරාමී දනි ගිරිවරනදියො	484
විවේය්‍ය දනං සුගතපසසඤ්ඤා	318
විසමානාසු මරුවාසු	88
විදිනං ධුසං උඤ්ඤරානං	192
විදෙසවාසං වසතො	166
විනීල දුග්ගං භජසි	68
වීරතෙ මෙටුනා ධම්මා	524, 526, 528, 530
වීරුපකෙඛනී මෙ මෙඤ්ඤා	94
විලුම්පතෙව පුරිසො	116
වීචරථ ඉමාසං ඤාරං	162
විචිතධනී උපායෙහි	220
විසං මා පනිසෙවිසො	452
විසං යථා හලාහලං	402

ව	පිටුවකා
වීම-සමානෝ ඉසිනෝ භිසානි	498
වීසං වා පඤ්චවීසං වා	198
වුඤ්ඤං මෙ භවනං දිබ්බං	522

ස

සකම්භතසස කමමන	488
සකංනිකෙතං අතිභීලයානෝ	506
සකා රට්ඨා පබ්බාපීනෝ	166
සකුණාදීන ලොහිතපෙ	246
සකුණො මඤ්ඤකො නාම	256
සකෙකාපි පටිනඤ්ඤං	520
සඤ්ඤාං සාපීචකරො	364
සඤ්ඤාපමෙතං පටිලොභපාපං	366
සඤ්ඤාපට්ඨ අමිත්තසමී	72
සඤ්ඤාසා සඤ්ඤානබ්බානි	172
සඤ්ඤානරූපෙන භවං මමඤ්ඤං	212
සඤ්ඤාමාවචරො සුරො	82
සච්චං ඛො වදෙසී මාණව	374
සච්චං කීර කම්මපි භූරිපඤ්ඤං	380
සච්ච කීරෙව මාහංසු	30, 250, 468
සචෙ අයං භූතධරං න සඤ්ඤා	212
සචෙ අරඤ්ඤං භික්ඛාන	450
සචෙ ඛො තං උදයොසී	398
සචෙ ච ජඤ්ඤං දවීසඤ්ඤා මඤ්ඤානෝ	454
සචෙ ච මං රඤ්ඤානී දෙවරාජා	202
සචෙ ච රාජ වීචිකිච්ඡපෙ තුවං	474
සචෙ තසස හෙතුමහ උභො ගභීතා	254
සචෙ තුවං සුඤ්ඤාලො අධම්ම	394
සචෙ තෙ උභං කාමෙහි	402
සචෙ තෙ දුක්ඛං උපපජෙජ	454
සචෙ පඤ්ඤාදිකෙතෙව	134
සචෙ පි මං පිභයසී	262
සචෙ පි සතොතා වීචිදතනී	172
සචෙ පි සෙලසමී වපෙය්‍ය ඛිජං	160
සචෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡසී	248
සචෙ මුඤ්ඤා පෙවච මුඤ්ඤා	8
සචෙ රොදෙ කිසා අසසං	210
සචෙ ලහෙඨ නිපකං සභායං	326
සචෙ ච තනුජො පොසො	82
සචෙ හි ත්‍යාගං ධනහෙතු ගභීතො	508
සචෙ හි සච්චං භණ්ඩං	312, 314
සඤ්ඤාග සමභාග වීසෙසදසසනං	164

සයසස සායෙයාමීදං සුචිතතිතං	102
සට්ඨිවසස සහසසානි	174
සට්ඨිවාහ සහසසානං	460
සත්තතනනිං සුමධුරං	118
සත්ත මෙ රොහිතා මච්ඡා	174
සත්තවසසා පබ්බජිතා	260
සත්තාහමෙවාහං පසන්නච්ඡෙතා	360
සතං සහසසානං දුඛතාසිතානං	466
සද්දහාමි මහාරාජ	88
සද්දහාසි සිගාලසස	46
සද්ධාය නිකම්ම පුතං නිවඤ්ඤා	362
සනායා දනායායෙව පරිබ්බජනායා	360
සනති අශ්ඤ්ඤපි සකුණා	240
සනති අශ්ඤ්ඤපි සසකා	384
සනති රුකඛා හරිතපඤ්ඤා	330
සනති පනඛා අපනනා	14
සන්දිට්ඨිකමෙව පසසථ	312
සන්ධිං කන්ධා අමිඤ්ඤන	72
සපපං පමොක්ඛාමි න තාව කාකං	254
සබ්බකාමදදං කුමභං	154
සබ්බඤ්ඤ සබ්බච්ඡ ව	458
සබ්බමීදං චරිමවතං	170
සබ්බලොකචිරද්ධොසි	378
සබ්බසංභාරකො නන්දී	44
සබ්බසස කතපුඤ්ඤසස	148
සබ්බං කීරෙව පරිනිට්ඨිතානි	164
සබ්බං භණ්ඩං සමාදය	230
සබ්බං සුත මධියෙථ	230
සබ්බා දිසා අනුච්ඡෙදොහමසමි	394
සබ්බානි ඵතාන සුභාසිතානි	352
සබ්බාමිඤ්ඤ රණං කන්ධා	82
සබ්බායසං කුටමනිප්පමාණං	200
සබ්බෙ අපිභිතා ආරා	348
සබ්බෙ තෙ ධම්මගුණා	502
සබ්බෙහි කීර ඤාතිහි	136
සබ්බෙහි කිංසුමකා දිට්ඨො	120
සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා	94
සබ්බෙසං සිතිභුතානං	492
සබ්බෙසු කීර භුතෙසු	78
සබ්බො ජනො භීංසිතො පිඩගලෙන	116
සබ්බො ලොකො අඤ්ඤමනො අභොසි	102

ස	පිටුවක
සබ්බකා ලොකො පරච්ඤනා අච්ඤනා	466
සබ්බකරෙව සමාසෙථ	86
සමණෙ කුචං බ්‍රාහ්මණෙ අද්ධිකෙ ච	362
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	500
සමණෙ මයං බ්‍රාහ්මණෙ අධිකෙ ච	368
සමණං තං ම ඤ්ඤමානො	182
සමනීතනිකං අනවසෙසං	40
සමනතා පරිකරිංසු	516
සමාගතා ජානපද	470
සමා ගොපනිසාදෙහි	528
සමපතනං සාලිකෙදුරං	476
සමපසසං අතනනී වෙරං	378
සමෙපසි ටො මං වාචාය	240
සමෙපසිකො ච රඤ්ඤ	458
සමමුඛා වා පරොකඛා වා	184
සමමොදමානා ගවජනනී	14
සරහං ගිරිඝ්‍රහසමිං	472
ස රාජා ඉසිනා සතො	314
සරිරදව්‍යං වද්ධව්‍යං	92
සරිරමජ්ඣමිහි ධීතානී ම ඤ්ඤිතං	342
සවණෙන චෙකසස පියා භවනනී	448
සවණෙන පියො මෙසි	448
සසමුද්ද පරියායං	170, 336
සහසන කණ්ඨං සතභෙණ්ඩුං	134
සහසන චෙදෙ පි න තං පච්ච	236, 490
ස සඤ්ඤා තාත රාජානො	452
සංකප්පරාගධොකෙන	124
සංවසනාතාපි චීවසනනී	450
සංවාසෙන භවෙ සසන	228
සංචිග්ගරූපො ඉසිනා වියාකතො	342
සාකං හිසං මධුං මංසං	534
සාගර පරියන්තාය	456
සා ච ජිහ්‍යාව පග්ගරි	516, 518
සා තඤ්ඤා චිත්තා සුමනා පනීතා	356
සාධු ටො පණ්ඨිතො නාම	40
සාධු ටොසි අනුපපතො	520
සාධු භාසතයං යතෙඛා	400
සාධු සකඤ්ඤා කතං භොනී	328, 330
සාධු සමඤ්ඤා ඤ්ඤානී	30
සාධුනී රමණියානී	200
සා නුත සා කපණිකා	388

ස	පිටුවකා
සාමඤ්චිමෙව සිකෙකච්ච	448
සාමාපි මො වැදුනලික්කගනනා	208
සා මං අනෙකන පානෙන	216
සා මං සජ්ජෙහන චූද්දනා	216
සායමෙකෙ න දීඝසනති	404
සායං සමඤ්ඤ ඉධ ම'ජ්ජ පකතා	76
සාලිනං භොජනං භුඤ්ඤ	170
සාහං අභිංසා රතීනී	500
සාහං බ්‍රාහ්මණ රාජානං	500
සා භොතු නාවා පිලකුපපනතා	356
සිකෙකච්චයා පිකතීතඛොති	44
සිගාල බාල දුමමධ	230
සිගාලො මානස්ඤ්ච	118
සිඛිඪී මීගො ආයතවඤ්ඤු නෙකෙතා	134
සිඛෙහන නිහනාහෙතං	142
සිරි ව ලකඛී ව තමෙව ඛන්ධිය	308
සිලෙසුපමා සිඛිරිව සබ්බභක්ඛා	412
සීලවනෙතා න කුඛටනති	192
සීලං කීරෙව කල්‍යාණං	36, 152, 186
සීලං සෙයොයා සුතං සෙයොයා	218
සීහඤ්ඤුලී සීහනමො	84
සීහො ව සීහනාදෙන	62
සුකසස භාසමානස්ස	260
සුකඛඤ්ඤ රුකඛං කොලාපං	330
සුකඛඤ්ඤලී පභගභීතා	372
සුඛකාමෙ දුකඛාපෙත්වා	316
සුඛනනු ඛණ්ඩසො ඡිත්තං	416
සුඛසොනනාතරං දුකඛං	314
සුඛං ජීවීතරුපොසී	104
සුඛං ජීවීතාරුපොසමී	104
සුඛං දුඤ්ඤන පරිපාවයනොතා	380
සුඛං නිරාසා සුපතී	186
සුඛා සරා වච්ඡනඛ	114
සුඛිඪී එකෙ න කරොනති පාපං	380
සුඛුමාලරුපං දීඝවාන	582
සුචච්ඡං වත නචචඡී	178
සුචිත්තපකච්ඡදන	246
සුඤ්ඤානු මෙ ජානපද	334
සුඤ්ඤාම ධම්මං අසතං සතං ව	368
සුඤ්ඤාමී තිට්ඨාමී වදෙහි බ්‍රහ්මෙ	390
සුඤ්ඤාහි මඤ්ඤං වචනං ජනිද්ද	390

ස	පිටුවකයා
සුතං මෙනං මහාබ්‍රහ්මෙ	332
සුතා හි මයාං පරමා වීජුඤ්ඤි	158
සුතීතිකං අරඤ්ඤමහි	340
සුදසසං වජ්ජං අඤ්ඤසං	230
සුද්ධධරුපුග්ගතපානුවත්තනා	342
සුදුකකරං කමමකා	486
සුනභාතො සුවිලිතොසි	232
සුබ්‍රහ්ම සුභා සුපච්චුග්ගකමෙඛි	354
සුමජ්ජඤ්ඤි සුපාසඤ්ඤි	250
සුරකමිතං මෙති කථනනු වීජ්ජසෙස	342
සුරාමෙරය මධුකා	400
සුවණ්ණමාලං සතපතනුච්චලං	354
සුවසස ව වරං දකා	328, 332
සුවිජානං සිගාලානං	448, 454, 470
සුවොසිතං ඉසිතං එකරතං	498
සුසුඛං වත ජීවනති	260
සුසුඛං වත ජීවාමි	178
සුසුඛං වත මං ජීවනතං	44
සුසු යථා සකඛරධොතපාණි	124
සුචිං කමමාරගාමසුචිං	252
සුරෙන බලවනෙනත	490
සුරො සුරෙන සබ්බමිච්ච	108
සෙණි මොකෙඛාපලාහෙන	220
සෙතානි හිමවතො	484
සෙනො බලසා පතමානො	74
සෙයො අමීතො මනියා උපෙනො	18
සෙයො අමීතො මෙධාවී	18
සෙයොසො සෙයොසො හොති	146
සො කරසසු අනුභාවං	180, 378
සො කොසියො අතමනො උදගො	478
සො බත්තියො හොතු පසයාකාරී	494
සො ගාමණි හොතුසභාය මජ්ඣෙකි	494
සො සොරරුපං නිරයං උපෙනි	236
සොචං පණ්ඩුකිසො හොති	212
සො තෙ කරිසොමී යථානුභාවං	168, 190
සො තෙ සුව වරං දමමි	328
සො නුත මධුරං ඤ්ඤි	380
සො පසසනොනො මහතා එතොන	254
සො බජ්ජිතං පාසසනෙහි ජමඤ්ඤි	496
සො බාලමනිතං කසිරෙන ලඤ්ඤි	444
සො බ්‍රහ්මගුණො වීරමෙව ජීව	64
සො බ්‍රාහ්මණො හොතු අචීතරාගො	494
සොහති මවෙජා ගඛෙයො	96

ස

පිටුවකයා

සො භීතකසීසො රුහිරමකඛිතබෙයා	506
සො මාණුවො තස්ස පාවදී	374
සො මං දහති රාගයෙ	102
සොවණණමයො පහසිසරො	374
සොවණණමයං මණිමයං	374, 384
සො වෙදජාතො අජ්ඣහවීං අමිතෙත	134
සොසතොතො සොසීනො	38
සොහං අබ්බුළහ සලොලාසමී	208, 230, 374, 386
සොහං එතාදීසීං දීසවා	522
සොහං ගනඤා මනුසෙසසු	522
සොහං චතුර්වර්ගමිදං විහබ්ගමං	468
සොහං ජනිතො ජනමහී පුටෙධා	442
සොහං දසිසඤ්චි හොකබ්ඤ්චි	406
සොහං නයෙන සමපතො	74
සොහං නුන ඉතො ගනඤා	174
සොහං සතං අක්ඤ්ඤරොසමී හංස	328
සොහං සීලං සමාදීසසං	152
සොලසිඤ්චී සහස්සානි	500
සොහ සබ්බජිතා ගජා	350
සවාගතං තෙ මහාරාජ	520
සවායං සාලියජාපොති	224
සවායං භායති චෙව	156
සවාසස ගොමයච්චණණානි	220

හ

හත්පාදං යථා ජිතො	416
හත්පාරුභා අණිකට්ඨා	406
හදයබ්බමං කණණසුඛං	512
හතති හතෙහි පාදෙහි	204
හනඤා කුඤ්චා වධිඤ්චා ච	120
හරාමී පුතො දරෙ ච	532
හරං අක්ඤ්ඤ ජානඤ්ච	204
හරිටකං ආමලකං	526
හළිඤ්චරාගං කපිවිහං	202, 340
හංසා කොඤ්චා මගුරා ච	94
හංසී ඤං එව මඤ්ඤසී	46
හංසො පළාසමචච	226
හිතෙන තාසං නාදමී	500
හිරක්ඤං මෙ සුවණණං මෙ	104
හිරිඤ්ඤපප සමපතො	4
හිරිං තරතං විජිගුච්චමානං	220
හිතෙන බුහමචරියෙන	318
හොති සීලවතං අපො	6
හොතති හෙතෙ මහාරාජ	168

සඤ්ඤා නාමානුකූල නිකමණියා

අ	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
අකිතනී	460	කකණ්ඨකෝ	74
අගභික	52	කච්චානී	302
අගභිමාලී	408	කජ්ඣල	232, 496
අට්ඨිසෙන	274	කචාභක	50
අඤ්චවසීල	166	කණ්ඨරි	196
අධම්ම (දෙවපුඤ්ඤා)	392	කණ්ඨ	12, 384, 386
අනුරුඳ්ධ	498	කණ්ඨදීපායන	360
අපෙකසනතු	74	කප්ප	280
අප්පච්චනී	46	කරණඤ්ච	284
අඛණ්ඩකරං (දුම)	146	කලණඤ්චක	52
අරිඤ්ච	282	කලිඛය	162, 284
අරුණ	162	කස්සප	172, 462, 498
අලීනච්ඡක	65	කංස	146
අචාරියපිත්තු	234	කාකානී	184
අසිතාභූ	114	කාරණධීය	212
අසිතො	316	කාලකණ්ඨි	34
අසසක	162	කාලිඛය	458, 460
		කාලිඛයභාරද්වාර	458
		කාසී	400
ආ		කාසීරාජ	172, 174, 388
ආනන්ද	498	කාළ	6
ආයාචනී	238	කාළබාහු	186
		කාළද්ධී	498
ඉ		කීර්තරා	196
ඉන්ද්‍ර	520	කුන්දලී	134
ඉන්ද්‍රසමානගොතන	70	කුරු	110
ඉලලීස	32	කුරුඛය	10
		කුසනාලී	50
උ		කුසමාලී	408
උදය	310, 396	කෙකක	110
උදයා	398	කෙඤ්චක	184
උඤ්චක	490	කෙසව	384, 386
උඤ්චියාන	518	කොට්ඨිමබ්බලී	292
උපාසාලනක	72	කොණ්ඩ දැඳ	20
උපොසථ	408	කොමාය පුඤ්ඤා	158
උප්පලවණ්ණො	498	කොරවා	524
උසීනර	424	කොසල	64
		කොසිය	52
එ			
එකරාජ	164		
එණි (කුල)	278		
		ඛ	
ඔ		ඛරාදීය	6
ඔට්ඨිවායාධි	286	ඛුණ්ටුකරා	498
		ඛුණ්ටුමාලී	408

	ග	පිට්ඨකා	ද	පිට්ඨකා
ගඟන		65	දදුර	164
ගඬුමාල		310, 312	දධිමාලී	408
ගඬුකා		134	දධිවාහන	84
ගන්ධමාදන		320, 484	දධිබසෙන	164
ගන්ධාර	282,	284, 390	දරිමුඛ	238
ගයා		428	දසරථ	404
ගිරිදක		82	දළහ ධම්ම	286
ගුමබ්බියො		222	දුස්සච්ච	166
ගොතම	278,	532	දුමමුඛ	284
			දෙවල	316
			දෙණ	428
	ස		ඳාරවතී	384
සක	210,	384, 386		
			ධ	
	ච		ධනඤ්ජය	186
චණ්ඩාරණ		388	ධනපාලී	40
චන්ද්‍රවතී		336	ධම්ම (දෙවපුක)	392
චන්ද්‍ර		484		
චිත්තගහපතී		498	න	
චිත්තලකාවත		238	නගගථී	284
චේත		20	නඤ්ඤ	166
චේතිය	312,	314	නඤ්ඤසෙන	162
			නම්මද	134
	ජ		නාරද	314, 522
ජක		152	නිග්‍රොධ	6
			නිමිරාජ	284
	ජ		ප	
ජනක		274	පඤ්චාල	110, 180, 284
ජනසක	128,	422	පණාද	132
ජීවක		40	පණ්ඩව	82
ජුණ්හ		390	පනථක	40
			පාටල	334
	ක		පාපක	40
කකකසීලා		390	පාරාසරිය	106, 208
කච්ඡ			පාරිලෙයා	498
කච්ඡක	512,	516	පාවාරික	196
කම්බ		216	පිඬුගල	116, 186
කාවතීංස	520,	522	පිඬුග්ගානි	196
කපලලක්ඛ		6	පුණ්ණ	498
කිම්බරුනික්ඛ		428	පුණ්ණක	152
කිරිටවච්ඡ	128,	130	පුණ්ණිකා	152
කුණ්ඩල		252	පොට්ඨපාද	186

	බ	පිට්ඨකයා	ර	පිට්ඨකයා
බක		196	රාධ	58, 186
බහුවිනඪී		46	රාම	404, 406
බාරාණසී		4	රාහු	318
බාවේරු		194	රුහක	88
බාහුකා		428	රොහිණිකා	18
බ්‍රහාජකත		193	රොහිණී	18
බ්‍රහමදකත		196, 310	රොහිණියා	384
	භ		උ	
භග්ගව		78, 286	උකඛණා	404
භග්ගවී		286	ලොමසකසීසප	336
භද්දජී		134		
භරත		404		
භරු		100		
භරුකච්ඡ		408		
භීමසෙන		32		
			ච	
			චච්ඡන්ධ	114
			චපිට්ඨ	366
			චාතග්ග	134
			චාතමීග	6
			චාසව	520
			චීදෙහ	284
			චීඨුර	524
			චීතීලක	68
			චීසසසෙනො	136
			චේජ්ඡ	166
			චේතරණී	316
			චේදබහ	20
			චේදෙහ	68, 74, 282, 388,
				500, 520
			චේළක	18
			ස	
			සකක	460, 520
			සකුරුය	6
			සකුජීවක	60
			සතධමම	80
			සතතුක	306
			සබ්බදකත	404
			සමමිලලහාසිතී	184
			සංචර	406
			සාකෙන	248
			සාධ	6
			සාතාගිර	498
	ම			
මසවා		162		
මණ්ඩව්‍ය		362		
මලලික		62		
මහීඤ		162		
මහීලාමුඛ		10		
මහොසධ		74, 88		
මාතලී		14, 520		
මීගාලොප		240		
මීතවිනඪී		46		
මීතකකො		18		
මීතතවිඤ්ඤ		19		
මීථීලග්ගහ		68, 74, 520		
මීථීලා		500		
මුදුලකඛණා		28		
මුනීක		12		
මොග්ගලලාන		498		
මොලීතී		356		
	ය			
යඤ්ඤදකත		360		
යවමජ්ඣක		46		
යුධකුරුය		402		
යුධධිල		292, 404, 524		

	ස	පිටස්ඛිතා		ස	පිටස්ඛිතා
සාධිත		520	සුඛානු		218
සාම		82	සුරුච්චි		500
සාමා	70,	178	සුරුඤ්චිත		400
සාරිපුත්ත		498	සුලසා		306
සාලක		122	සුසීම	70,	290
සාලක		150	සුභනු		64
සිඤ්ඤ		180	සෙගගු		102
සිව		316	සෙනකෙතු		234
සිතා		404	සෙනක	250,	274
සුඛචච්ඡක		166	සෙපණ්ණි		10
සුපච්ච		166	සෙරිවා		2
සුද්ද		218	සොණ		64
සුධම්මො		520	සොමදත්ත	100,	288
සුපත්ත		154			
සුපාරක		408		හ	
සුඵසීසා		154	භාරිත		332

මිසෙසපද්‍ර නිකමණිකා

අ	පිට්ටිමයා	අ	පිට්ටිමයා
අකත ආඥා ස්‍රී	30	අනුජං	214
අකිලාසු	2	අනුජො	188
අකිලාසුනො	2	අනුච්ඡං	42, 226
අකුතුහලං	38	අදණ්ඩාවචරං	522
අකුනොහයො	512	අදණ්ඩියං	434
අකඛං	38	අදෙජ්ඣං	248, 468
අකඛණ්ඩො	82	අදෙජ්ඣා	162
අකඛපරාජිනො	222	අද්ධික	390
අකඛාසිනො	188	අධිච්ච	382
අකඛනතච්ච	492	අධුරායං	462
අඛණ්ඩන ආණ්ඩනො	104	අනඛණ්ඩං	54
අසෙ	414	අන ආඥා චෙට්ඨයා	398
අච්ඡං	516	අනධිවරා	456
අච්ඡා	482	අනපාදසු	422
අජකාණො	192	අනපෙච්චා	4
අජගරං	324	අනරියරුපා	368
අජිනසාවියා	182	අනච්ඡසුතා	356
අජියා	18	අනසි ස්වාන	532
අඤ්ඤ දඤ්ඤ	204	අන න්‍යාපා සීසකුණො	156
අච්චා	486, 488	අනාදන ස්‍රී	534
අච්චාලකොට්ඨකං	396	අනාදනො	518
අච්චාලො	318	අනාමනං	72
අච්චාචුරං	6	අනාමයා	242
අච්චන චො	434	අනිග්ගාහාසු	196
අච්චිකත චො	134, 254	අනිකෙඛා	360
අච්චිච්චපාදෙ	434	අනිසම්මකාරිනො	308
අච්චිමානං	54	අනිසම්මකාරී	188, 206, 380
අච්චිරකොට්ඨාසී	6	අනීතිහං	50
අච්චිකට්ඨා	406	අනුච්චි ආණ්ඩ	482
අච්චිං	2	අනුච්චිනං	190
අච්චිච්චෙච්ච	528	අනුපාදනො	224
අච්චිච්චෙන	72	අනුච්චිතා	382
අච්චිච්චං	312	අනුච්චිභයං	26
අනරමානානං	4	අනුච්චියානො	276
අනිධනං	24	අනුච්චිචො	394
අනිපණ්ඩිනො	40	අනුච්චිචො	70
අනිච්චෙලහාණි	464	අනුසස්ථාරං	424
අනිච්චිලයානො	506	අනොමදසසීසු	296
අනුච්චෙලො	394	අනන්මගනධිනී	362
අනතච්චප ආඤ්ඤ	330	අනන්මගනධිනො	362
අනච්චියාපකන්	316	අනච්චිතා	26
අනච්චසන්දසසනී	284	අනගභ ච්චා	140
අනච්චසඤ්චාරා	34	අපණ්ණකං	2

	අ	පිට්ඨකයා		අ	පිට්ඨකයා
අපතනා		14	අව්‍යග්ගනා		162
අපරාධිනී		286	අව්‍යායතං		58
අපරිනායකො		112	අව්‍යායානො		464
අපසසීනො		76	අව්‍යාධිකා		234
අපාකච්ඤනං		32	අසං		66
අපාකුභා		426	අසනකසමනා		392
අපුනපුනනං		60	අසනුතං	178,	230
අපච්චනතී		46	අසමුදුනිතං		422
අපොදවමණණ්ණා		516	අසමකචිතකමනා		62
අපොසසුකෙකා		504	අසංගසාහිතං		162
අබ්බුලභසලලා		288	අසා		26
අබ්භිතො		210	අසිච්චමං		426
අබ්භිදු		18	අසුරාධිපො		408
අබ්‍යරො		316	අසමා		278
අභිජීහනාය		380	අසමාකමරසං		248
අභිජුමානෙ		132	අසසකණණ්ණ		98
අභිණ්ණදසසනා		12	අසසතරසස		46
අභිනිබ්බුතතනා		142	අසසවා		390
අභිසාරියා		198	අභනාරං		224
අභිසෙවනං		136	අභභා		310
අභුමිං		68	අභාලිඳුං		184
අමනකඤ්ඤ		126	අභි		96
අමමසස		534	අභිංසා		72
අමමො		492	අලාරකචී		26, 28
අමිතභග්ගසුභගතො		18			
අමබ		196		ආ	
අමබ්බකුලසස		298	ආකාරකෙත		22
අමබ්භි		98	ආගමබලසා		458
අධිර	484,	488	ආවාමකුණ්ඩකං		126
අරියචුතනිනෙ		364	ආජඤ්ඤ		68
අරියෙන වෙදෙන		246	ආපාසු	130,	162
අලං		52	ආපොසිජං		490
අලකමාලී		496	ආමිසවකඤ්ඤා		514
අලකචිකා		242	ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා		516
අලබ්භනොයො		224	ආයතවකඤ්ඤානො		134
අලිකං	44,	442	ආරතං		534
අලිකවාදීනං		62	ආරාමතරාසු		196
අලීන		22	ආරොග්‍යං		34
අලීනමනසො		22	ආලුපානී		366
අලලපිඩකං		288	ආලොකසන්ධිං		496
අවචියනී		28	ආවට්ඨනීමායා		132
අවඤ්ඤනා		14	ආමනාණියො		532
අවභොතකුං		248	ආවාසු		412
අවංසිරො		394	ආවෙණිකං		520
අවිසංවාදක සස		382	ආවෙධං		124

	ක	පිටුවකිනා	ක	පිටුවකිනා
කකණ්චකො		74	කාපුරිසෙන	70
කකණ්චො		58	කාපුරිසෙහි	372
කසකාරුං	182,	184	කාමකාමීනී	196
කඩගු		44	කාමදුහා	356
කටග්ගහො		502	කාරුසු	86
කට්ඨකරුට්ඨෙඛසු		98	කාලකණණිං	34
කඛචිනං		364	කාලිකං	292
කණ්චෙරෙසු		176	කාලො	70
කණංපුච්චං		44	කාසං	482
කණිකාරා		388	කාලෙ	8
කණ්චකවාටො		242	කිකිං	76
කණ්චිනං		6	කිච්ඡ	314
කණ්චවකන්තී		200	කිඛබ්බිසකාරකං	172
කණ්චසප්ප	32,	224, 274	කිඛබ්බිසෙ	198
කසනං		390	කිමපකකං	34
කදරියං		62	කිමපුරිසං	480
කදරෙ		92	කිලොමං	174
කණ්චප්පකසනං		412	කිසියා	134
කපිච්චිකං		202	කිංකිණිකායො	524
කපිච්චනා		158	කීලනෙය්‍යා	498
කපොනකසස		18	කුකකුට්ඨොච්චි	246
කඛළං	12,	388	කුකකුරා	10
කමණ්චචු	78,	526	කුකකුරෙ	12
කමබ්බෙලෙ		518	කුකකුලානුගනා	310
කමබුගිටො		406	කුසුඤ්චිං	414
කමබ්බෙච්චා		412	කුට්ඨා	388
කමමාරගාමසමිං	250,	252	කුට්ඨාච්චෙයො	446
කමමුනා		372	කුට්ඨාච්චි	518
කරණ්චෙය		200	කුණ්චි	32
කරචර		388	කුණ්චියො	518
කලඛොනී	366,	532	කුණෙහි	496
කලිං		58	කුද්දවනං	12
කච්චං		388	කුණ්චිනී	198
කසිණා		398	කුමුදිනී	318
කසිමා		494	කුමභිලකා	514
කසසපා		138	කුමමාසපිණ්ඩියා	296
කලාය		78	කුමමාසෙ	516
කංසථාලං		232	කුරරො	486
කංසමලලකෙ		166	කුරුමොහා	96
කංසො		32	කුරුච්චිඤ්ච	388
කණ්චං		226	කුලලා	102
කාකනීලසමිං		140	කුලාවකා	14
කාකොලා		238	කුලිබ්බො	464
කානියානී		304	කුල්‍යාහි	382
කිච්ඡා		70	කුලලං	412

ක	පිටිය බිකා	ග	පිටිය බිකා
කුසමුදෙඳු	216	ගාම ණි.	516
කුළලා	186	ගාම නතිකානි	68
කුළුවෙකා	320	ගාම වරානි	354
කුටවෙදී	422	ගාලු හවෙයින.	6
කුට.	372	ගීර්ක පෙණ	324
කුටානි	528	ගීර්කා	72
කෙලායිතො	438	ගීර්ක ගතො	504
කෙවලි	490, 492	ගීනි	358
කොකිලා	188	ගීර්ක ඤරාය.	212
කොටිසිබෙලි.	476	ගීර්ක බනරෙ	306
කොණඩ ඤඤ	138	ගොතන.	506
කොඤ්ච	190	ගොපනිසාදෙහි	528
කොදණඩතෙත	506	ගොපාණසිහොග්ගසම.	290
කොමාරපති	88		
කොමාරිකා	246		
කොලිනියා	382	ඝ	
කොලෙය්‍යකා	10	සනාසන	54, 414
කොසියායතෙ	58	සනසානිම.	250
කොසියො	136	සමෙති	278
කොළාපෙ	330	සරක.	122
		සාස.	222
		සුමණා	304
ඛ ඤා	32		
ඛජ්ජත.	78	ච	
ඛණ්ඩපො	414	චකකවාක	378
ඛනනියා	218	චණ්ඩාලපුකකුසා	218
ඛරධොත.	250	චතුප්පන.	468
ඛරසසර.	32	චතුමට්ටසස	84
ඛරාජිනා	234, 490	චතුරොධමො	24
ඛාණ්ඩාතසමා	526	චතුසසද.	494
ඛාරිභාරො	182	චඤනසාරලිතෙත	208
ඛුරනාසිකා	408	චමු	64
ඛුරප්‍යාණසස	248	චරණ.	506
ඛුරපෙස	134	චලකකකු	284, 504
ඛුරපො	508	චාතුරනිකාය	134
		චීතො	316
		චිත්තකපී.	334
ගතසනා.	206	චිත්තලතාවතෙ	238
ගදුපො	46	චිත්තවසානුවතනී	112
ගඤ්ඤනීයමාන.	278	චීරසනචුත.	34, 230
ගලචිනිතෙත	364	චුඤ්ඤ (දනතසිසි)	354
ගවාසස.	460	චෙවෙචා	314
ගහන.	56	චෙටො	320
ගාම ණි.	4	චෙතකො	276

	ජ	පිටුවකිකා	ත	පිටුවකිකා
ජකණහාරිකා		287	තකකලා	366
ජමාසසසලනා		6	තකකලානි	532
ජමණි		496	තකනිකා	2
ජවං		88	තවසාරසමපජිකා	224
ජාදියා		516	තණ්ඩුලනාලිකා	4
			තදුපිකා	98
			තබ්බුළු	246
	ජ		තබ්බලොහවිලිනං	402
ජගඹිකායෙ		232	තයොධම්මා	24
ජබ්බලා		378	තරමානරුපො	384
ජච්චා		290, 382	තරෙසිනො	234
ජනාධිප		4	තවෙනසංසි	302
ජනිතතං		78, 80	තසිතං	356
ජනිඤ්ඤ		164	තායිකා	42
ජනිඤ්ඤ සෙට්ඨ		520	තාරකා	20
ජපං		442	තාලි සසතගරභොජනෙ	482
ජපෙසන		224	තාලු	532
ජමබ්බු		196	තිණපරිසා	126
ජමබ්බුක		190	තිහනා	420
ජමබ්බුභි		98	තිහනි	128
ජමමං		76, 78, 88, 186, 364, 442	තිඤ්ඤකං	78
ජමමං		18	තිපුකණණවිද්දො	496
ජමමි		152	තිපුසීසං	126
ජමමො		86, 122	තිබ්බකාමසම්ඤ්ඤිසු	522
ජලාබුජ		72	තිමිරානං	216
ජාතවෙද		14, 58, 132, 220	තිමිසසිකායං	390
ජාතු		26, 36	තිරිටිනො	188
ජාරං		184	තිලොදනො	302
ජීගිංසං		212	තුට්ඨබ්බං	56
ජීමහං		190	තුරිතාභිනිපාතිනං	62
ජීනො		206, 230	තුලාචයා	382
ජීවකං		40	තුලායා	164
ජීවගාහං		64, 508	තුණං	146
ජුලෙණහ		8	තෙදණ්ඩිකො	128
ජුතිඤ්ඤා		136	තෙලධොතෙ	134
			තොරණග්ගහ	74
			තඞ්ඤ	304
			තඞ්ඤාසසුනි	414
			තඞ්ඤාහං	356
	ඤ්ඤ			
ඤ්ඤාසසුනිසුරකඛිකං		6		
	ඨ			
ධීතමරියවතනි		308	ථුසං	192

ද	පිට්ඨකයා	ධ	පිට්ඨකයා
දකඛියං	24	ධඩක	212, 378
දකෙඛියං	316	ධපාලු	134
දණ්ඩධාරො	308	ධඤ්ඤපණං	222
දණ්ඩියං	434	ධනපාලිං	40
දනතුපඤ්ඤතනං	510	ධනිමා	494
දඤ්ඤ	180	ධනුග්ගහො	82
දඤ්ඤරං	62, 76	ධනුභ සුකලාපෙභි	78
දධිවාරකං	174	ධනොතන	24
දමො	72	ධමෙ	24
දධිතඛිං	184	ධමෙගු	354
දරං	288	ධමෙසුජාය	354
දරියා	148, 212	ධමෙචරො	302
දවපලලොධො	242	ධමෙවිදු	354
දළහපමාණං	302	ධමො	72, 302
දයාචුධො	512	ධිකතිතා	6
දයීනී	64	ධුතනී	44
දයීනො	148	ධුරං	76
දයසමිං	248	ධුමකෙතු	360
දසාතං	298	ධුමනෙතනං	526
දිච්ඡනති	376	ධොනසාධො	208
දිට්ඨපදෙ	212		
දිකතරූපං	244		
දිකො	154		
දිසනං	448, 518, 522	න	
දිසමපති	206, 414	නකඛිකං පරිමානෙන නාතං	20
දිසොදිසං	146, 328	නකඛිකතයොගං	442
දිසජ්ඣකා	256	නටා	498
දීපං	380	න නාතකවාසීනී	166
දුකඛාභිතුණ්ණො	504	නදීරිව	412
දුඛසමපරෙතො	130	නරපමදනං	308
දුතීයනා	212	නරවිරියසෙට්ඨ	520
දුපපසභා	514	නභාපිතකුමභකාරභාවං	310
දීඛිදු	414	නලෙත	8
දුභයං	308	නාගද නිතං	354
දුමුකඛරූපා	234	නාගො	12
දුරනතයො	376	නානිධමෙ	24
දුතච්ඡහිනානි	286	නානාදුමචසනායො	484
දුභකං	34	නාවජීයනී	28
දුභි	42	නිකට්ඨ	188, 306
දුරෙපානී	82	නිකණ්ණිකා	192
දෙණ්ඩමිං	32	නිකතායා	104, 184
දෙවදුතා	4	නිකෙතං	512
දෙවධමො	4	නිකෙතවෙ	248
දෙවො (රාජා)	4	නිකෙතභතො	80
දෙසෙසා	126	නිකඛං	522
දෙහලීනී	146	නිකඛනාභිකඛං	528

න	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
නිගුලෙහා	52	පජජං	192
නිග්ගාහක සමා	526	පජජුතන	30
නිව්වයනෙතා	414	පජජුතනනාථ	466
නිජ්ඣපයං	396	පඤ්චමියසමිං	48
නිද්දරං	220	පටිකතෙ	198
නිද්ධාපිතං	186	පටිකිඛ්ඛසෙ	198
නිද්දිතාරං	466	පටිච්ඡක්ඛියාන	418
නිබ්බනාගෙ	210	පටිසංචාරවුත්තනං	6
නිමිතෙය්‍ය	230	පටිසෙධිතාරො	88
නිමිතනි	230	පට්ඨිප්පභාසො	66
නියාමනං	2	පණියානි	526
නිය්‍යමො	100	පණ්ණිකුට්ඨිං	70
නිරංකඤ්ඤා	80, 250, 314, 490	පනිමානෙතනා	20
නිරබ්බුද්ධතා	278	පත්තයාන	158, 240, 328
නිරුක්ඛකා	528	පත්තිකාරිකා	406
නිරුලුභපාපො	492	පඤ්චානො	40
නිව්ඤ්ඤාපො	488	පඤ්චාදනො	426
නිසිතානි	518	පථබ්‍යා	214, 242
නිසසයසමපනෙතා	64	පදවිඤ්ඤාණං	180
නිසෙසණි	318	පනස	98, 196
නිහතො	18	පඤ්චකං	40
නිහිතජලෙච්චා	82	පඤ්චා	26
නිලියං	198	පපා	2, 26, 414
නිවාරං	532	පපිලිකා	112
නුග්ගතා	282	පබ්බතූපඤ්චරෙ	90
නුපා	522	පබ්බොධො	132
නෙකනිකං	364	පරපක්ඛියා	180
නෙකනිකා	426	පරපෙඤ්ඤියා	298
නෙතතිංස	78	පරමෙන	38
නෙත්තිංසවරධාරිනි	78	පරායණං	380
නෙත්තිංසො	402	පරිකඤ්ඤා	422
නෙතෙත	190	පරිකච්චා	190
		පරිච්චජ්ජ	314
		පරිනායක	514
පකකා	188	පරිනායමානො	488
පකඛන්දිනා	66	ඵරිපඤ්ච	178
පගබ්බතා	26	පරිප්පච්චනා	324
පගබ්බතන	66	පරිබ්බුලුහං	402, 408
පඤ්චාදනො	234	පරියාය	228, 450
පචමානා	44	පරිසංඛ්‍යාපඤ්චා	324
පචාරා	522	පරිසුමිහ	274
පච්චග්ගං	154	පරිභාරකො	276
පච්චිකා	224	පරොසහසිසං	390
පච්චොධිසීතං	102	පලාසානි	216
පජාතා	382		

ප	පිටුවකයා	ප	පිටුවකයා
පලිතං	290	පිලකා	32
පලිපො	236	පීඨසප්ථි.	196
පවනෙ	102	පුනකුසා	218
පවාසා	90	පුච්චන්ද	442
පවිකඤ්චිතං.	32	පුඤ්ඤලකඛණං	148
පචුත්තං	438	පුටකමම සස	144
පචේණියා	224	පුටං	144
පචේලලමානා	290	පුණණකංසං	396
පසකඛිනා	530	පුණණමාසියා	252
පසද	94	පුණණොය	306
පසාරියං	532	පුච්චයො	414
පසාසනිතො	282	පුනං	60
පසබ්බකෙ	524	පුනඤ්ඤවාය	304
පහඨං	492	පුබ්බාවරිය වචො	140
පහුතසො	324	පුරාණ කකකරො	98
පළාසී	242	පුණණියා	86
පළිසං	82	පුලසපත්තානං	320
පංසුපිසාවකා	202	පුනිසරා	32
පාකාරපරිකෙඛපං	460	පුනිලොමො	62
පාවනෙහි	496	පුරහසො	138
පාවිරූපා	394	පෙචුණානි	14
පාවිභාරියපකඛි.	502	පෙචච	8
පාඨිනං	378	පෙතනිකං	152
පාතරාසෙ	466	පෙතනිකෙ	74
පානියො	22	පෙතනිකො	86
පාචේයාං	240	පෙතනිපිනාමභානං	70
පානාගාරං	26, 414	පෙසෙස	500
පානියං	354	පොඤ්ඤං	464
පාපඤ්ඤක	38	පොසො	154
පාපියානි	518	පොසථං	504, 506, 508
පාපියො	6	පොසථිකො	504, 506
පාපුරණං	318		
පාහනෙන	2	ඵ	
පාවාරො	318	ඵලාසා	4
පාවුසං	378	ඵලිතං	330
පාසහසො	512	ඵලිමා	328
පාළිහද්දකා	442	ඵාසුකා	58
පිඤ්ඤානි	232	ඵිතානි	282
පිට්ඨිමදෙදන	232		
පිට්ඨිමංසිකො	422	ඛ	
පිතුච්ඡයං	426	ඛදර	534
පිපඵලී	182	ඛද්ධවසානුගසස	196
පිලකඛද්දබෙරානි	292	ඛබ්බු	56
පිලකඛු	168	ඛබ්බුකාචිලං	56
පිසාවා	64	ඛලසා	74
		ඛහුච්ඡනි	46

	බ	පිට්ඨකයා	භ	පිට්ඨකයා
බහුතං		302	භූමො	394
බලීසං	428,	436	භූසං	12, 54
බලීසානි		250	භූසා	332
බාලීසෙන		248	භූසාමිච්ච	150
බාලාං		250	භූතධරං	212
බාලායා		466	භූතපතිං	498
බාවෙරුං		194	භූතාධිපතී	498
බාභියා		44	භූතහතා	214
බිදලසුපියො		516	භූමායා	60
බිඤ්ඤසරො		156	භෙදසඤ්ඤි	218
බිමොඛාට්ඨසමපනෙනා		318	භොඤ්ඤි	406
බිලරා		360	භොජෙජ්ජා	10
බිලාලියො		366		
බිලාලී		532		
බිරණ්ණමහකසමිං		100	ම	
බුහුකච්චෙනා		62	මකරෙහි	216
බොධියා		66	මකසං	18
බොඤ්ඤි		98	මකහටො	192
බුහනනං		30	මකභි	242
බුහා		190	මධුලදෙසවීනිච්චෙනා	36
බුහමගුනෙනා		64	මච්චගුඛො	84
බුහමච්චණ්ණං		64	මච්චරී	242
බුහමම	228,	302	මච්චි	14
බුහමමණා	66,	218	මච්ච්ඤ්ඤානං	150
			මඤ්ඤකා	246
			මඤ්ඤභාණිනො	194
			මණ්ඩලෙ	82
			මණ්ඩුකියො	32
හකුට්ඨං		186	මතමතමෙච්ච	176
හකච්චිතං		34	මතිවිප්පහීනො	18
හච්චා	140,	490	මත්තිකච්චපසමිං	208
හඤ්ඤං		276	මනං	40
හණ්ඩු		166	මනුඤ්ඤං	12
හතිකාය		424	මනුසසකප්පා	278
හත්තවෙතනං		406	මනුසසචේගගු	372
හඤ්ඤිකා		22	මනුසසචසසීතං	448, 454
හරුකච්චා		216	මනොවිදුග්ගො	248
හරුරාජා		100	මනොනිජ්ජෙපන	442
හච්චතං	78,	80	මඤ්ඤකෙහි	522
හසතං		250	මනොනන	224
හාගිනොග්ගො		6	මමොනි	226
හානුමතා		316	මමෙච්ච	378
භියසාමා		388	මඤ්ඤකො (සකුග්ගො)	256
භියං		534	මරිසසං	228
භියානි	494,	498	මරුවාසු	86
භිමසෙනො		358		

	උ	පිටියිකා	ච	පිටියිකා
ලොලොසා		488	වාරුණිං	20
ලොලො		112	වාසව	194
ලොහිතපෙ		246	වාසවං	498
	ච		වාළොදකං	82
වකා		32	විකණ්ණකෙන	112
වකකබහ	142,	328	විකාන්මානා	496
වකකබ්බා		324	විකක නානවාරිනී	286
වඩකදණ්ඩං		526	විවිඡ්කා	96
වඩකාතිවඩකිතං		6	විජ්ජාමයං	128
වටුමං		296	විතුහනං	284
වට්ටනං		232	විදෙසනා	274
වණ්ඩකකෙ	274,	368	විපකකඛුණමවරියො	4
වණ්ණපපේ		2	විපවවණිතො	396
වහ්නානි		310	විපලාවිතං	30
වඤ්ඤා	10,	394	විපරියාසො	32
වඤ්ඤානං		324	විභිංසකා	202
වනථං		190	විභිටක	98
වනනිමිරමිතකකබ්බි		480	විභිටකං	526
වනභුතානි		166	විභෙදකො	242
වනසපති		416	විභෙදිකා	26
වනසපතිං		30	විශායනං	284
වමභිකං		182	විසුලොහ	134
වමභිතො		518	විරියබලපපකො	2
වරණකටියහසෙඤ්ජා		30	විලිනං	402
වරාකියා	180,	484	විලුනා	32
වලජං		378	විලුමපමානානං	326
වලිච්චිමො		128	විලුනං	232
වසා		56	විචතතවජ්ජෙඤ්ජ	274, 472
වසුපනිතා		368	විචනං	104
වසසිතං	448,	454	විචනසම්මි	130
වළවා		10	විචරදසසිතො	30
වංසකානනෙ		372	විචසනෙ	462
වාකායං		324	විසදගාලිනී	226
වාජපෙය්‍යං		336	විසසට්ඨධනුතො	282
වාණිජා		408	විභබ්බමො	126
වාණිජො		2	විභඤ්ඤං	32
වාතජානි		8	වීතං (මතං)	184
වාතසීමා		324	වීතිභාරං	434
වාමුරු		158	වුඤ්ඤානුමතං	34
වායසසිස		194	වෙගසා	216
වායසො		60	වෙනනං	234
වාරතකකං		216	වෙදං	134
වාරිජ (කුමභිල)		196	වෙදගු	66
වාරිජනත		486	වෙදජාතො	134
වාරිසයො	134,	254	වෙදබ්බං	20
			වෙද	236

	ව	පිටියවකා	ස	පිටියවකා
වෙදෙහං		68	ස නතරබාහිරං	4
වෙධවෙරා		426	ස නතරමානො	206
වෙයාගසියා		514	ස නන්සොරච්ච සමාධිසංඝීතා	308
වෙයා ඤානිකවජ්‍යො		458	සන්දානං	394
වෙයා ඤානිකා		458	සන්දානබාදිනා	66
වෙරඤානං		324	සන්ධමං	2
වෙලා		26	සපරිගහහා	534
වෙසස පථෙසු		528	සබ්බකාමදදං	154
වෙසසා		218	සබ්බසසො	26
වාග්‍යා		238	සබ්බභූතධරණියා	456
	ස		සබ්බසංයොජනකබයං	22, 64
සකියා		368	සහා	26
සකුණිකා		514	සමණකොල ඤාදං	456
සකඛරධොනපාණි		124	සමතිකතිකං	40
සකාරරූපං		422	සමනුගීතො	456
සබාරො		480	සමාධිපරො	186
සබ්ලො	244,	398	සමෙකධං	76
සබ්‍රං		148	සමපරෙතෙ	278
සසච්චා		10	සමේලලභාසිනිං	358
සසුච්ච ඡණ්ණං		318	සමමුඛවෙධීතො	26
සසුඛනීසනුවානි		392	සරණං	406
සසුඛරණී		398	සරදෙසනං	64
සසුඛාහතො		398	සරඬු	96
සසුඛපතො		514	සරහා	292, 294
සසුඛිතො		514	සරිකෙඛ	244
සච්චං		72	සරිකෙඛා	50, 256
සච්චනි කබමො		394	සරිතං	156
සච්ච්චසංඝිතං		314	සරිරදවාං	92
ස ඤාදම නාසස		194	සලලකී	388
සච්චිභායනං		214	සලලං	6
සයො		242	සලලීකතො	10
සණ්ඨාපෙතා		198	සච්චාකරං	320
සණ්ඨාවාවො	244,	398	සච්ච ඡණ්ණගුණො	308
සනපතො		96	සච්චාදිතො	112
සනපදී		96	සච්චියකං	96
සනපොරිසං		182	සසසතායං	54
සනභෙ ඡන්ද්‍රං		134	සසසනීසමා	240
සනභි		402	සසසුදෙවා	502
සනභු		46	සහ සසක ඡණ්ඩං	134
සනභුහසනං		274	සහ සසකෙකඛා	502
සනභුසමොධා		196	සහ සසනෙතො	194, 302
සනොන (ඉසිනා)		314	සහ සසවෙදු	236
සදඤ්චිතො (සද-ථුතො)		392	සාබාමිග	186
සද්දහානො		508	සාගරකු ඡණ්ඩලං	336
සද්ධමම සසනියාමතං		2	සාදනො	534
සන නිතො		392	සාදුච්චො	22

ස	පිටියබකා	ස	පිටියබකා
සාධුසිලියං	92	සුඛතු	354
සානි	62	සුබ්‍රහා	398
සානුනි	212	සුරාමෙරයමධුකා	400
සාපතෙය්‍යං	152	සුරොදකං	408
සාපදනි	90	සුවණණකායුරං	306
සාමාක	532	සුවණණකායුරා	388
සාමාකනීවාරං	200	සුවණණනිකෙඛ	390
සාරත්තා	26	සුවණණා	32
සාරමභී	242	සුවාමිනී	252
සාලිකෙදරං	476	සුවාමිනො	500
සාලියවකං	420	සුවිලාකමමණ්ඩ	356
සාවිත්තං	424	සුවොසිතං	498
සාළිකා	46	සුසු	124
සාළියජාපො	224	සුභඤ්ඤා	488
සිඛිරිව	412	සුභනෙතන	44
සිඛි	26	සුරියං	24
සිගාලා	238	සුරියො	206
සිඛ්ඛි	516	සෙණිමොකොඛාපලාහෙන	220
සිඛ්ඛි	134, 254	සෙතො	74
සිප්පකං	44	සෙය්‍යසො	242
සිප්පිකානංසතං	46	සෙය්‍යං සො	146
සිප්පිසමබ්‍රුකං	84	සෙරුමං	216
සිමොලි	184	සෙලං	284
සිරි	244	සෙවාලපණකං	378
සීතපකො	98	සොජ්චං	92
සීමනනිනීනා	496	සොකථානං	382
සීලමඤ්චං	316	සොකථානෙන	382
සීලියං	180, 378	සොකථියා	490
සීහා	238	සොදරියං	28
සුකිච්ඡරූපං	426	සොඛෙත	366
සුකුණඛලං	522	සංසාරියං	532
සුකකච්ඡවී	426	සංනිරංකථා	294
සුකකධමමසමාහිතා	4	සංයමො	7
සුබ්‍රද්‍රයානි	384	සංවිහාගී	398
සුවිත්තපත්තච්ඡදන	246	සංවිසසථා	382
සුවිමභිතෙ	396		
සුච්චතී	202	හ	
සුණිසා	302	හකාරුහා	406
සුඤ්ඤි	218	හකේබොද්ධිං	60
සුධමොයං	502	හරිතාමයො	134
සුනිසිතං	188	හරිසසවණණණ	66
සුත්තාතො	232	හරිටකං	526
සුපණණණ	188	හරිපද	216
සුපාධිකො	402	හලාහලං	188
සුපාසියං	250	හළිඤ්ඤාගං	202
සුප්පච්චිත්තකමබ්‍රු	354	හිරිමත්තපපසමපත්තා	4
		හෙමජාලාභිජනා	142

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා - නැවත මුද්‍රණය

1	පාරාජිකා පාලි	
2	පාචිත්තිය පාලි	I
3	පාචිත්තිය පාලි	II
4	මහාවග්ග පාලි	I
5	මහාවග්ග පාලි	II
6	චුල්ලවග්ග පාලි	I
7	චුල්ලවග්ග පාලි	II
8	පරිවාර පාලි	I
9	පරිවාර පාලි	II
10	දීඝනිකාය 1	
11	දීඝනිකාය 2	
12	දීඝනිකාය 3	
13	මජ්ඣිම නිකාය	I
14	මජ්ඣිම නිකාය	II
15	මජ්ඣිම නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	I
17	සංයුක්ත නිකාය	II
18	සංයුක්ත නිකාය	III
19	සංයුක්ත නිකාය	IV
20	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (1)	
21	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (2)	
22	අංගුත්තර නිකාය	I
23	අංගුත්තර නිකාය	II
24	අංගුත්තර නිකාය	III
25	අංගුත්තර නිකාය	IV
26	අංගුත්තර නිකාය	V
27	අංගුත්තර නිකාය	VI
28	මුද්දක නිකාය - මුඤ්ඤපාඨ - ධම්මපදපාලි - උදානපාලි - ඉතිවුත්තකපාලි	

- 29 මුද්දක නිකාය - සුත්ත නිපාත
- 30 මුද්දක නිකාය - විමානවත්ථු - ජේතවත්ථු
- 31 මුද්දක නිකාය - ථෙරගාථා පාලි - ථෙරීගාථා පාලි
- 32 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි I
- 33 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි II
- 34 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි III
- 35 මුද්දක නිකාය - මහා නිද්දේස පාලි
- 36 මුද්දක නිකාය - චුල්ල නිද්දේස පාලි
- 37 මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ I
- 38 මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ II
- 39 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 1
- 40 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 1
- 41 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 2
- 42 මුද්දක නිකාය - මුද්ධවංසපාලි - චරියා පිටක පාලි
- 43 නෙත්තිප්පකරණය
- 44 පෙටකොපදේස
- 45 ධම්මසංගනිප්පකරණ
- 46 විභංගප්පකරණ I
- 47 විභංගප්පකරණ II
- 48 කථාවච්ඡුප්පකරණ I
- 49 කථාවච්ඡුප්පකරණ II
- 50 කථාවච්ඡුප්පකරණ III
- 51 ධාතුකථාප්පකරණ - පුගලපඤ්ඤානිප්පකරණ
- 52 යමකප්පකරණ I
- 53 යමකප්පකරණ 2 - I
- 54 යමකප්පකරණ 2 - II
- 55 පට්ඨාප්පකරණය I
- 56 පට්ඨානප්පකරණය II
- 57 පට්ඨානප්පකරණය III

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ සත්කාරයන් හා ආගමික සේවාවන්

1. රජය පිළිගත් පුණ්‍යායතනයක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
2. ඛණ්ඩාරගම විද්‍යාගම දරුවන් සියයක් සඳහා ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාසය පිහිටුවා දැනට රුපුඩු 50 දෙනෙකුට සෙවණ ලබාදීම.
3. පූර්ණ පහසුකම් සහිත නේවාසික පහසුකම් හා විධිමත් අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබාදීම.
4. ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාස සංකීර්ණය තුළ විහාර මන්දිරය, වෛතෘය, බෝධිය, භාවනා කුටි හා භාවනා මන්දිරය තනා තිබීම කිරීම.
5. ලියෙන් සිං ළදරු පාසල ආරම්භ කොට පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීම.
6. තණමල්විල ප්‍රදේශයේ ලියෙන් සිං ළදරු අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන කීපයක් ආරම්භ කිරීම.
7. දේශීය විදේශීය ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
8. පිරුවානා පොත් වහන්සේ මුද්‍රණය කොට සෑම නිවසකටම ලබාදීම සඳහා වසරින් වසර මුද්‍රණය කොට බෙදා දීම. දැනට පිටපත් ලක්ෂ දෙකක් බෙදා හැර ඇත.
9. වියතුන් විසින් රචිත සිංහල ධර්මග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කොට මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
10. ජාතක පොත් වහන්සේ කාටුන් විභූ වශයෙන් කුඩා දරුවන් සඳහා සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා වන භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කිරීම.
11. වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්, පාසල් දරුවන්, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය ලබන විදේශික ශිෂ්‍ය නිකුත් වහන්සේලාට ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
12. දිළිඳු පවුල් සඳහා රෙදි පිළි හා අධ්‍යාපනික උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම.
13. 2003 ජල ගැල්මට ලක්වූ හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, රත්නපුර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල විහාරස්ථාන 63ක් සඳහා රුපියල් කෝටි 2 1/2ක මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.
14. 2004 සුනාමි විපතට භාජනය වූ පිරිස් සඳහා නිවාස දහසක් ඉදිකිරීම හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය ආධාර සැපයීම.
15. වාර්ෂිකව විදේශීය හා දේශීය වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.
16. කැළණිය බොල්ලැගල මානෙල්වතු විහාරයේ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම.
17. මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා හැරීම.

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘවරයාණෝ :

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනජෝති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති, තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනමේ අනුශාසක ලෝක බෞද්ධ සංඝ සම්මේලනයේ සංස්කෘතික අංශයේ සභාපති, තායිවානයේ සමාධි අධ්‍යාපන සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ අනුශාසක, මහා බෝධි වර්යා සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ සභාපති,

රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම වාසී

සුජය ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාගිමිපාණන් වහන්සේයි.

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

*** The Vows of Samantabhadra ***

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

*** The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ***

NAME OF SPONSOR

助印功德主名錄

**Book Title : SRI LANKA PALI BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES,
Volume 29~Volume 44**

書名：斯里蘭卡巴利文大藏經，第二十九冊～第四十四冊

Book Serial No., 書號：SR229～SR244

N.T. Dollars :

321,100：美國淨宗學會, AMITABHA BUDDHIST SOCIETY OF USA
1,213,398：財團法人佛陀教育基金會

Amount : N.T. Dollars 1,534,498 ; Print 1,000 sets

以上合計，新台幣 1,534,498 元；恭印壹仟套。

回向：天下和順，日月清明，風雨以時，災厲不起，國豐民安，兵戈無用，
崇德興仁，務修禮讓，國無盜賊，無有怨枉，強不凌弱，各得其所。
祝願法界一切有情，所有六道四生，宿世冤親，現世業債，咸憑法力，
悉得解脫。
祝願現生者增福延壽，發菩提心，常隨佛學，勤修精進，利濟群生。
祝願已故者往生淨土，同出苦輪，共登覺岸，直證阿鞞跋致，圓滿無上
菩提。

附記：本會接受善信委託，代印經書、佛像，其必要之費用，皆經本會審
慎評估；若有結餘，均續作本會之印(購)經書及運費使用，為施主
廣積陰德；此印經案所需金額龐大，分四批出版，由本會發起印贈，
捐助款項若有不足，則由本會負擔其餘之經費。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.

Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文大藏經 第三十二冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

1,000 copies; October 2013

SR232 - 11585